

Bursa'nın Köklü Eğitim Kurumları

BURSA ANADOLU LİSESİ

(Bursa Maarif Koleji)

Bursa Büyükşehir Belediyesi Kitaplığı
Bursa'nın Köklü Eğitim Kurumları
BURSA ANADOLU LİSESİ (Bursa Maarif Koleji)

www.bursa.bel.tr

Proje Koordinatörü

Aziz Elbas

Ahmet Erdönmez

Proje Yürütücüsü

www.bursaarastirmalarimerkezi.org

Işık Demir - Sibel Gök

Aysun Dönmez - Serap Yurteser - Mehmet Esen

Editör

Aysun Dönmez

Son Okuma

Aygül Elam

Güncel Fotoğraflar

Nilay İlçebay, Aysun Dönmez

Tasarım

Yakup Şahiner, Mukaddes Obalısoy

Katkıda Bulunanlar

Aygül Seyhan Elam, Hakan Ağırbaş, Lamia Avşar

Deniz Dalgıç, Yeşim Ömeroğlu Ünlü, Seçkin Yılmaz

Yaşar Toker, Ahmet Bahadır

Arşiv

Hüsamettin Örüç, Yeşim Ömeroğlu Ünlü,
Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği, Öğrenci Yıllıkları,
Çaba Dergisi, Bal Özü Dergisi,
Bursa Anadolu Lisesi Öğrenci Kayıt Defterleri,
Not Defterleri ve Disiplin Dosyaları

Basım Yılı ve Yeri

Haziran, 2015

Renkvizyon Matbaacılık AŞ, Bursa

ISBN

978-605-9968-42-3

Yapım

© 2015 Bursa Kültür A.Ş. Bu kitabın tüm yayın hakları Bursa Kültür A.Ş.'ye aittir. Yazılı izin olmadan kısmen ya da tamamen yeniden basılamaz.

Dağıtım

Bursa Kültür A.Ş.

Merinos Parkı Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi B Kapısı Osmangazi/Bursa

Tel: + 90 224 253 26 46 Faks: + 90 224 253 14 85

info@bursakultur.com / www.bursakultur.com

Kütüphane Bilgi Kartı

Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Bursa Anadolu Lisesi

1. Bursa 2. Anadolu 3. Maarif 4. Lise 5. Eğitim

İÇİNDEKİLER

Bursa'nın Deęeri Bursa Anadolu Lisesi	5
Her Kitap Bir Yolculuk	7
TARİHÇE	9
Kronolojik Tarihçe.....	10
Maarif Kolejleri ve Anadolu Liseleri	15
Bursa Anadolu Lisesi	19
Bursa Maarif Kolejinin Kuruluşu	24
Bursa Maarif Koleji Koruma Derneğinin Okulun Kuruluşundaki Rolü	27
Dünden Bugüne Eğitim	36
Eğitim Üzerine	41
Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği	44
Okul Birincileri.....	48
AKADEMİK BAŞARILAR.....	53
KÜLTÜR-SANAT.....	59
SPOR	73
GÜNCEL ETKİNLİKLER.....	83
KALİTE SÜRECİ	87
MÜDÜRLER	93
BAL HİKÂYELERİ.....	111
FOTOĞRAF ALBÜMÜ	285
BELGELER.....	471

Her kitap bir yolculuk...

Bursa'nın Köklü Eğitim Kurumları çalışmamızın sekizinci meyvesi olan ve yaklaşık sekiz aylık bir yolculukla şekillendirdiğimiz Bursa Anadolu Lisesi kitabımızda, mezunlar derneğinin e.posta gruplarında ve sosyal paylaşım sitelerinde yaptığı genel duyurularla ulaşabildiğimiz mezunların, öğretmenlerin ve müdürlerin "BAL Hikâyeleri"ni bulacaksınız.

Bizzat bizimle irtibata geçen mezunlar tarafından görüşmemiz tavsiye edilen öğretmenlerden hiçbiri söyleşi talebimizi reddetmedi ve istisnasız her biri okulu, öğrencileri sevgiyle andı. Mezunların arasından seçim yapmak çok zor oldu. Öncelikle mümkün olduğunca sporda, sanatta, bilimde başarı göstermiş, yatılı okumuş ya da anlatacağı ilginç hikâyeleri olan, farklı dönemlerde öğrenim görmüş isimlere ulaşmaya çalıştık. Böylelikle, okulun açıldığı 1970 senesinden, kitabın yayımlandığı 2015 senesine kadarki 45 yıllık süreçte okulun kazandığı akademik, sanatsal ve sportif başarıların yanı sıra, eğitim sistemi, teknoloji ve hatta sosyal yapı gibi olguların değişimini, sözlü tarih çalışmalarında bize aktarılanlar doğrultusunda yansıtmaya çalıştık.

1971 senesinde Maarif Kolejine atanan ilk İngilizce öğretmeni Muzaffer Türkbayrak'ın okula İngilizce derslerin kaydedildiği bantlarla gelerek ders anlattığına şaşırarak, bu teknolojiye hayranlık duyan hazırlık sınıfı öğrenci ve velilerinden, 2010 senesinde İnternette indirip kaydettikleri Lost dizisini her gün öğle yemeği arasında, sınıftaki sinevizyondan topluca izleyen lise son öğrencilerine kadar giden bir süreç bu. Fakat teknoloji değişse de, gelenek değişmemiş: Okulda hâlâ en sevilen oyun, uzuneşek!

Kitabı yayıma hazırlamamızda katkıda bulunan herkese, en çok da gece, gündüz, hafta sonu demeden her aradığımızda sorularımıza sevgiyle ve sabırla cevap veren, kitabımızın son okumasını yapan Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği mensubu sevgili Aygül (Seyhan) Elam'a teşekkürü bir borç biliriz.

Bursa Büyükşehir Belediyesi
Bursa Araştırmaları Merkezi

TARİHÇE

KRONOLOJİK TARİHÇE

1955	Türkiye'nin ilk sınavla öğrenci alan, bir senesi İngilizce hazırlık olmak üzere yedi yıl İngilizce eğitim veren Maarif Kolejleri; Ankara, İzmir (Bornova), İstanbul (Kadıköy), Diyarbakır, Konya ve Samsun'da açıldı	1974	Kolejin ilk öğrencileri ortaöğrenimi bitirerek liseye başladı
1970	Bursa'nın ilk Anadolu Lisesinin temelini teşkil eden Bursa Maarif Koleji açıldı ve okulun binasının olmaması sebebiyle kız öğrenciler Bursa Kız Lisesinde, erkek öğrenciler de Bursa Erkek Lisesinde öğrenime başladı	1975	Aralık ayında öğrenciler geçici olarak Mithatpaşa İlköğretim Okulu binasına taşındı ve ilk kez karma eğitime başladı
1974	Bursa Maarif Koleji Koruma Derneği resmî olarak kuruldu (10 Ocak)	1975	Okulun ilk müzik grubu Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasına katıldı
1974	Bursa Maarif Kolejinin Acemler'deki binasının inşaat ihalesi yapıldı (14 Ağustos) ve temeli atıldı (10 Aralık)	1975	Türkiye genelinde Maarif Kolejlerinin adları Anadolu Lisesi olarak değiştirildi
1974	İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından okul bünyesinde kurulan sınav komisyonları tarafından yapılan giriş sınavları, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından merkezî sınav sistemiyle yapılmaya başlandı	1976-1978	Okulun ilk müdürü Nadir Gezer'in görev dönemi
		1976	Okulun adının değişmesi ile Bursa Maarif Koleji Koruma Derneği, Bursa Anadolu Lisesi ve Öğrencilerini Koruma Derneği adını aldı (25 Ocak)
		1976-1977	Eğitim dönemi başlarında okul Acemler'deki kendi binasına taşındı

1977	Masrafları öğretmenler tarafından karşılanmak suretiyle, öğretmenlerin çocukları için okul bünyesinde kreş açıldı	1990	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında okul orkestrası seçici kurul özel ödülünü kazandı
1977	Kolejin ilk öğrencileri mezun oldu	1990	İrem Mucur'un kayakta Uluslararası Çocuk Kupası 1.'liği
1977	Okulun önünde trafik kazası geçirerek vefat eden öğrenci Nilay Demirer'in adına kütüphane kuruldu	1990	Ortaokul erkek voleybol takımının Türkiye 2.'liği
1978	İlk telefon santrali kuruldu	1991	Ortaokul erkek voleybol takımının Türkiye 1.'liği
1978	Okul bahçesine basket sahaları farklı sponsor firmalar tarafından yapıldı	1991-1992	Liselerde Türkiye çapında kredili sistemle eğitim başladı
1978	Ortaokul erkek voleybol takımının Türkiye 4.'lüğü	1992	ÖYS sınavında matematik puanında Türkiye 1.'liği, fen puanında Türkiye 2.'liği
1978-1986	Mehmet Demirtaş'ın müdürlük dönemi	1992	Üniversite sınavına gireceği günün sabahına uyanamayan Muzaffer Marangoz adına okulun bahçesine halı saha yapıldı
1982	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasının en başarılı orkestra ve en başarılı erkek solist dallarında Türkiye 2.'liği	1993	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında pop icra dalında Türkiye 2.'liği
1984	Lise erkek basketbol takımının Türkiye 4.'lüğü	1993	34. Uluslararası Matematik Olimpiyatları'nda Dünya 3.'lüğü
1986	Lise erkek basketbol takımının Türkiye 1.'liği	1993-1996	Müfit Turunç'un müdürlük dönemi
1986-1989	Himmet Coşkun Çakır'ın müdürlük dönemi	1994	35. Uluslararası Matematik Olimpiyatları'nda Dünya 3.'lüğü
1988	İlk Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği kuruldu	1994	İlk kurulan Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği kapandı
1989	Ortaokul erkek voleybol takımının Türkiye 4.'lüğü	1994	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında pop icra dalında Türkiye 3.'lüğü, en iyi kız solist dalında Türkiye 2.'liği
1989-1993	İhsan Erdem'in müdürlük dönemi		
1990	Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği tarafından Hisar'da Anadolu Evi açıldı		
1990	ÖSS'de İpek Kayaarma'nın Türkiye 3.'lüğü ve Bülent Özer'in Türkiye 4.'lüğü		

1994 - 1995	Bakanlık tarafından kredili sistemle eğitim sonlandırıldı ve bu sistem son mezunlarını verdi	1997	Seda Uslu'nun en iyi voleybolcu ödülünü kazanması
1995	Halk dansları ekibinin Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında Türkiye 1.'liği	1998	Kayak takımının Türkiye 2.'liği
1995	İlk kez kurulan modern dans grubunun Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında Türkiye 3.'lüğü	1998	Selanik'te düzenlenen Balkan Fizik Olimpiyatları 3.'lüğü
1995	Liseli gençler voleybol Türkiye 5.'liği	1998	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında en iyi kız solist dalında Türkiye 3.'lüğü
1996	Rusya'da düzenlenen 28. Uluslararası Kimya Olimpiyatlarında Murat Evren Kara'nın Dünya 2.'liği	1998	Seda Uslu'nun en iyi voleybolcu ödülünü kazanması
1996	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında modern dansta Türkiye 3.'lüğü	1998	Alkın Yurtkuran'ın kayakta Türkiye şampiyonluğu, dünya 4.'lüğü
1996	Elif Delve Başer'in yüzmede Türkiye 1.'liği	1998	Ortaokul erkek yüzme takımının Türkiye 3.'lüğü
1996-2001	Hasene Arda'nın müdürlük dönemi	1998	100 m kelebek stil yüzme Türkiye 1.'liği
1997	Bakanlık tarafından beş yıllık ilkokul eğitiminin kesintisiz sekiz yıla çıkarılmasıyla ortaokula öğrenci alınmamaya başlandı ve böylece Anadolu Liselerinde eğitim 7 yıldan; bir yılı hazırlık, üç yılı da lise olmak üzere 4 yıla indi	1998	4x100 m bayrak serbest yüzme yarışında Türkiye 3.'lüğü
1997	Kanada'da düzenlenen 29. Uluslararası Kimya Olimpiyatlarında Murat Evren Kara'nın Dünya 2.'liği	1999	Deprem sonrası hasar gören kız yurdu binası yıkıldı
1997	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında okul orkestrasının pop icra dalında Türkiye 1.'liği, kız solist dalında Türkiye 2.'liği, dans grubunun vals performansı ile Türkiye 3.'lüğü	1999	Ortaokul erkek yüzme takımının Türkiye 3.'lüğü
1997	Yüzme takımının Türkiye 2.'liği	2000	Ortaokul erkek yüzme takımının Türkiye 3.'lüğü
1997	Elif Delve Başer'in yüzmede Türkiye 1.'liği	2001	Anadolu Liselerinde ortaokulların kapatılıp eğitimin 4 seneye indirilmesinden sonra, Kolej son ortaokul mezunlarını verdi
		2001	Onur Öztürk'ün 100 m kelebek stil yüzme yarışında Türkiye 3.'lüğü
		2001	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında okul orkestrasının pop icra dalında Türkiye 2.'liği
		2001-2003	Tunçer Serol'un müdürlük dönemi (vekâleten)

2002	Liseler arası erkek yüzme müsabakalarında Türkiye 3.'lüğü	2006	İpek Tuğçe Bahçeci'nin ÖSS EA Bursa 1.'liği ve Türkiye 51.'liği
2002	Emir Ali Başer'in serbest yüzmede Türkiye 2.'liği	2006	Bursa Anadolu Lisesi Eğitimde Kalite Teşvik Ödülünü kazandı
2002	Emir Ali Başer'in 100 m kelebek stil yüzmede Türkiye 2.'liği	2007	Bursa Osmangazi 2. Popüler Müzik Yarışmasında en iyi orkestra ve en iyi bayan solist ödülleri
2002	Emir Ali Başer'in 200 m karışık yüzmede Türkiye 1.'liği	2007	Bursa Anadolu Lisesi Bursa Kalite Büyük Ödülünü kazandı ve Türkiye'de bu ödülü kazanan ilk eğitim kurumu oldu
2002	4 x 100 m serbest bayrak yüzmede Türkiye 3.'lüğü		
2002	4 x 200 m serbest bayrak yüzmede Türkiye 3.'lüğü		
2003-2004	Seçkin Yılmaz'ın müdürlük dönemi (vekâleten)	2008	Bursa Anadolu Lisesi, Milli Eğitim Bakanlığı Türkiye'nin En Kaliteli Okulu Ödülünü kazandı
2003	Lise erkek yüzme takımının Türkiye 3.'lüğü	2008	Vedat Ali Özkan Uluslararası Fizik Olimpiyatlarında (IPhO) bronz madalya kazandı
2003	Emir Ali Başer'in sırtüstü yüzmede Türkiye 2.'liği	2008	Bursa Anadolu Lisesi Avrupa Kalite Yönetim Vakfı (EFQM) tarafından geliştirilen Mükemmellik Aşamaları Programı dâhilinde Mükemmellikte Yetkinlik 5 Yıldız Belgesi aldı ve Türkiye'de bu belgeyi almayı başaran ilk eğitim kurumu oldu
2003	Emir Ali Başer'in 50 m serbest yüzmede Türkiye 3.'lüğü		
2003	Emir Ali Başer'in 50 m sırtüstü yüzmede Türkiye 2.'liği		
2003	4 x 50 m karışık bayrak yüzmede Türkiye 2.'liği		
2003	Evren Meriç'in 50 m kelebek yüzmede Türkiye 3.'lüğü	2008	Bursa Osmangazi 3. Popüler Müzik Yarışmasında en iyi orkestra, en iyi bayan solist, en iyi düzenleme, en iyi üflemeli çalgı dallarında birincilik ödülleri
2003	Fatih Özer'in kayak küçük slalom Türkiye 4.'lüğü		
2004-2005	Abdülaziz İskender'in müdürlük dönemi (vekâleten)	2008	Bursa Osmangazi 3. Bursa Liseler Arası Tiyatro Yarışmasında en iyi sergilenen oyun, en iyi teknik ekip, en iyi müzik, en iyi afiş tasarımı 3.'lüğü ödülleri
2005-2006	Bakanlık tarafından lise öncesi İngilizce hazırlık sınıfı kaldırılarak müfredat 4 yıl yapıldı	2008	ÖSS'de ilk 1000'de 149 derece
2005-2010	Özer Aktepe'nin müdürlük dönemi	2009	Bursa Akpınar Kültür Merkezi Liseler Arası Tiyatro Festivalinde "Şehir Kaçtı Gözüme" ile en iyi oyun ödülü
2006	ÖSS'de tüm Anadolu Liseleri arasında Türkiye 4.'lüğü		

2009	Bursa 4. Liseler Arası Tiyatro Yarışması'nda en iyi oyun kategorisinde 3.lük ödülü ve tiyatro teşvik ödülü (Hakan Yılmaz)	2010	Hande Tarcan, Şüheda Gül ve Deniz Yılmaz'ın "Mars'ta Primula Bitkisi" adlı projelerinin, MEF Okullarının proje yarışmasında sergilemeye hak kazanması
2009	TÜBİTAK araştırma proje yarışmasında Efkan Mulhan'ın "Kütle ve Mekanik Güç Ölçümünde Farklı Bir Yöntem" adlı projesinin bölge birinciliği	2010	% 90 üniversiteye yerleştirme oranı
2009	Öğrenci Seçme Sınavı Eşit Ağırlık-2'de (ÖSS EA-2) 252,176 puan ortalaması ile Türkiye ikinciliği, Türk Dili ve Edebiyatında 16,68 net ortalamasıyla Türkiye 1.liği, Matematik-2'de 23,96 net ortalamasıyla Türkiye 3.lüğü, Coğrafyada 6,86 net ortalamasıyla Türkiye 3.lüğü, Fizik ve Kimyada Türkiye 4.lüğü, Felsefe ve Tarihte Türkiye 5.liği	2010	ÖSS sonuçlarına göre Türkiye'nin en başarılı 4. Anadolu Lisesi seçildi
2009	ÖSS'de ilk 1000'de 129 derece ve % 91 yerleştirme oranı	2010-2011	Alay Birinci'nin yaklaşık 1,5 ay süren müdürlük dönemi
2009	ÖSS sonuçlarına göre Türkiye'nin en başarılı 2. Anadolu Lisesi seçildi	2011	Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı (YGS) - Lisans Yerleştirme Sınavı'nda (LYS) Türkiye 6.lığı, Fizikte Türkiye 2.liği, Kimyada Türkiye 2.liği, Geometride Türkiye 4.lüğü ve % 90 üniversiteye giriş oranı
2010	Mustafa Bilici'nin yaklaşık 2 ay süren müdürlük dönemi	2011-2014	Kazım Aksu'nun müdürlük dönemi
2010	Düz lise olarak bilinen genel liselere Anadolu Lisesi unvanı verilmeye başlandı ve 2013-2014 yılına kadar dönüşüm tamamlandı	2012	Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği ikinci kez kuruldu
		2012	5+3 yıl sistemiyle uygulanan 8 yıllık kesintisiz eğitim, 4+4+4 olarak 12 yıllık zorunlu eğitime dönüştürüldü
		2014-	İsmet Aksu müdür olarak atandı

MAARİF KOLEJLERİ VE ANADOLU LİSELERİ

Yabancı dilde eğitim veren okullar, Cumhuriyet dönemi öncesinden itibaren faaliyet göstermekteydi ve bu okulların çoğunluğu İstanbul'daydı. Cumhuriyet'in ilânından sonra, 1924'te "Öğretim Birliği" yasasının çıkarılmasını müteakiben medreseler kapatılmış, ülkedeki bütün eğitim ve bilim kurumları gibi yabancı okullar da Türkiye Cumhuriyeti Maarif Vekâletine (Milli Eğitim Bakanlığı) bağlanmış, bu kanuna uymayanlar kapatılmıştır. 1928 yılında faaliyetine son verilen Bursa Amerikan Kız Koleji bunlardan biridir.

Yıllar içinde meydana gelen toplumsal değişim, hızlı artan nüfus ve gelişen dış ilişkiler, yabancı dil bilen eğitilmiş kişilere olan gereksinimi arttırmıştı. Öğrenci kapasiteleri yeterince artmayan belirli sayıdaki kolejler bu ihtiyacı tam karşılayamaz duruma gelmişti ve yeni eğitim kurumlarının eksikliği hissedilmekteydi.

1954-1955 öğretim yılında Maarif Vekâletinin, TBMM'nin Tutanak Dergisi'nde de (1955 Cilt 5) yayımlandığı üzere: "Memleketimizle dünya milletleri arasında günden güne artan kültürel ve ekonomik temaslar ve yurdumuzda büyük bir hızla gelişen iktisadi ve teknik çalışmalar için belli başlı dünya dillerini hakkıyla öğrenen, ilmi çalışmalardan daha geniş ölçüde faydalanmasını bilen gençlere şiddetle ihtiyaç hissedilmektedir." 1954 yılında alınan kararlar önce dört ilde yabancı dille eğitim yapacak dört adet okulun açılması benimsendi. Bunlar Eskişehir, İzmir (Bornova), İstanbul (Kadıköy) ve Konya olacaktı. TBMM'nin 23 Şubat 1955 tarihli 47. toplantısının 2. oturumunda kabul edilen bütçe yasasıyla, Samsun ve Diyarbakır'a da birer adet okul açılması kararlaştırılarak, bu çekirdek okulların sayısı altıya çıkartıldı.

1955-1956 öğretim yılından itibaren eğitime geçmesi planlanan ve

yabancı dille eğitim yapacak bu 6 öncü okulun adlarının, benzerleri olan yabancı okullar örnek alınarak Kolej olmasına karar verildi. Kâğıt üstündeki resmi adlarının Kolej olmasına rağmen, Maarif Vekâleti tarafından özel olarak kurulmaları sebebiyle, diğerleriyle karıştırılmaları için bu okullara "Maarif Koleji" denildi. Merkezî sınavla öğrenci alan bu okullarda orta ve lise kısımları bir arada bulunacak ve hazırlık sınıfıyla beraber öğretim süresi yedi yıl olacaktı.

Türkiye'deki eğitim üzerine yazılmış bir kitap okumuştum: Amerika'da bir profesörle birlikte çalışan ve Türk eğitimini inceleyen Sayın İlhan Başgöz'ün "TÜRKİYE'NİN EĞİTİM ÇIKMAZI VE ATATÜRK" isimli kitabı. Kendisi yıllarca ABD'de de öğretim görevlisi olarak çalışmış. Bu kitap Türkiye'deki eğitimi çok bilimsel açıdan ele alan ve beni çok aydınlatan bir kitaptı. Bu kitaba konu olan birkaç noktaya değinmek istiyorum.

Cumhuriyet kurulana kadar Anadolu'da açılan okulların geneli sıbyan okullarının pek ötesine gitmiyor. Mühendislik ve tıp alanları da askeriye için gerekli olduğundan, daha ziyade İstanbul'da yoğunlaşmış. Atatürk'ün gitmiş olduğu Şemsi Efendi Okulunun hangi şartlarda açıldığını da anlatan, çok güzel bir kitaptı. Özellikle Atatürk'ün dönemindeki idarecilerin Öğretimi Birleştirme Kanunu kabul edildikten sonra gösterdikleri titizlikle ilgili bir bölüm vardı. Türkiye'de Cumhuriyet kurulduktan sonra hâlâ büyük illerimizde misyoner okulları olduğundan bahsediyor. Bu misyoner okullarının bazıları bu kanun hükümlerini pek önemsemez ve dini propagandaya devam eder. Hükümet de bu okulları kapatır. Bu arada Bursa'da 3 kızın (bazı kaynaklara göre bu sayı 4'tür) Hıristiyan olmasıyla bu konu yeniden alevlenir ve Milli Eğitim Bakanlığı

bu konuda bir tüzük çıkararak, bu tüzüğe uymayan okulların derhal kapatılacağını belirtir. Bu tüzükte Türkiye'de bulunan bütün okullarda tek müfredat okutulacağı, hiçbir okulda dini resim olmayacağı, dini propaganda yapılmayacağı, Türk müfredatına göre derslerin okutulacağı şartları vardır.

Dönemin hükümetinin öğretim birliği konusunda bu kadar titiz olmasının bir nedeni de bu misyoner okullarını yönlendirmek. Sonrasında Protestan okullarının Amerika merkezi, kendi okul programlarını lâikleştirmeye zorlanıyor ve dini eğitim yerine mesleki eğitim, dil ve sanat üzerine yoğunlaşıyor. Bu gelişim sadece Türkiye'yi etkilemiyor, diğer ülkelerde de bu okullara yaklaşım değişiyor. Bu değişimden sonra bu okullara sadece azınlıklar değil, Hıristiyan olmayan çocuklar da ilgi göstermeye başlıyor. Kitapta bunları okuduğumda Atatürk'e çok büyük saygı duyulduğunu gördüm. Atatürk dünyayı dize getirmiş bir kişidir. Türkiye'de de tek tip eğitime yönelmesinin nedeni, Anadolu'nun, milletin, kendi kişiliğini bulma sevdasıdır.

Lamia Avşar; Bursa Anadolu Lisesi Kimya Öğretmeni

Bursa'nın İlk Koleji: Bursa Amerikan Kız Koleji

Bursa Amerikan Kız Koleji, 1854-1928 yılları arasında Bursa'da hizmet veren, lise düzeyinde bir okuldur. Misyonerler tarafından kurulmuştur. Başlangıçta gayrimüslim azınlıkları eğiten okul, Cumhuriyetin ilânından sonra daha çok Türk öğrencilere hizmet vermeye başladı. 5 sınıflı küçük bir okuldu. 22 Ocak 1928'de Cumhuriyet Gazetesinde "Şayan-ı hayret bir hadise: Bursa Amerikan Mektebinde kızlarımız tenassur mu ettiriliyor?" başlığıyla çıkan haber kamuoyunda büyük yankı uyandırmış, tepki olarak Misyonerleri Kovma Cemiyeti, Türk Matbuat Birliği gibi birçok dernek kurulmuştu. Olay, Bursa Amerikan Kız Kolejinde okurken Hıristiyanlığa geçtiği belirtilen Nemika, Karman, Madelet ve Seniha isimli kızların

tuhaf davranışlarının diğer öğrenciler tarafından gözlenmesi sonucu ortaya çıkmış, öncesinde ise öğrenciler, Protestanlığa taraftar olanlar, ortadakiler ve Protestan karşıtları olarak üçe bölünmüştü. İddiaya göre öğrenciler, sabah erken vakitte Amerikalı öğretmenlerle beraber dağlara-tepelere çıkıyor, yemeklerden önce hızlı hızlı bazı dualar okuyorlardı. Bu iddia Türk ve Amerikan basınında geniş yer tuttu. Müfettişlerin incelemesi sonucu dört arkadaşın davranışlarında tuhaflik sezen ve onları takibe alan 12 kişilik bir öğrenci gurubu, arkadaşlarının hatıra defterlerini gizlice alarak içlerinde İsa'ya duyulan sevgi ve Hıristiyanlığın yüceliğine ilişkin ifadeler bulmuşlar, bunu milli eğitim müdürüne ihbar etmişlerdi. Müfettişlerin incelemesi sırasında olay çığ gibi büyüdü, öğretmenlerin, öğrencileri Hıristiyanlığa teşvik etmek için yortu, yılbaşı ve pazar günlerinde öğrencilere hediyeler verdikleri, hatıra olarak İncil dağıttıkları, yemekten önce İncil'den dualar okudukları, Protestan öğrencilere okul ücretlerinde indirim yaptıkları, karşı çıkanlara düşük notlar verdikleri iddiaları ortaya atıldı. Okulun eski öğrencilerinden Sabiha Hanım ile Pakize Tarzi'nin de okulda okurken din değiştirdiği iddiası öne sürüldü. Müfettişler, dört öğrencinin telkinler sonucu din değiştirdiği ve öğretmenlerin görevlerini kötüye kullanmış oldukları yolunda rapor hazırladı. Okul, olayların üzerinden 10 gün geçmeden Atatürk'ün emriyle derhal kapatıldı. Üçü de Amerikalı olan okul müdürü, jimnastik öğretmeni ve biyoloji öğretmenin, Hıristiyanlık propagandası yaptıkları gerekçesiyle yargılanıp 3'er gün hapis ve 3'er lira para cezasına çarptırılması, Amerikan kamuoyunda Türkiye aleyhine tepki yaratmıştı. Maarif Vekaletinin okulu kapatma kararı, Amerikalıları büyük bir endişeye sürüklemiş, dönemin Amerikan Büyükelçisi Joseph J. Grew, anılarında bu olayın bir sonraki adımının tüm misyon okullarının kapatılması olacağını yazmıştı. Kapatılan okulun binası, Türk Maarif Cemiyeti (Türk Eğitim Derneği) tarafından alınarak Atatürk'ün himayesinde Bursa Kız Lisesi binası olarak kullanılmıştır.

Adı ve soyadı	Haldun Becerener
Babasının adı	Mehmet
Doğum yeri	Bursa
Doğum yılı	13.9.1959
Okul numarası	58
İmtihani bitirdiği öğretim yılı ve dönemi	1974-1975
Kaç yıl parasız yatılı okuduğu	—
Okuduğu yabancı dil	İngilizce
Diplomayı veren okul	Bursa Maarif Koleji

11 Temmuz 1975

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ORTAOKUL DİPLOMASI

Diploma No: 49 Diploma derecesi: Orta
Mehmet ^{Oğlu} Haldun Becerener
Ortaokul İmtihanını başarıyla diploma almağa hak kazanmıştır.

11 / 7 / 1975

Millî Eğitim Müdürü
Nejat Tezcan

Okul Müdürü
Burhanettin Arda

(Stok No: 79)

Bursa Maarif Kolejinin Ortaokul Diploması, 1974-1975. Haldun Becerener arşivi

Eğitim Öğretim Programları

Maarif Kolejlerinde, sınavla öğrenci alınmakta, yedi yıllık eğitim ve öğretimde, bir yıl İngilizce hazırlık sınıfı sonrası 3'er yıl ortaokul ve lise eğitimi yapılmaktaydı. Hazırlık sınıfında ağırlıklı olarak haftada 25 saat İngilizce görülürdü. Hem ortaokulda, hem de lisede İngilizce derslerinin yanı sıra matematik, fen, kimya, biyoloji, fizik, geometri, cebir gibi dersler de öğretmenler tarafından İngilizce anlatılırdı. Ayda 100 saat yoğun İngilizce dersinin yanı sıra İngilizce olarak verilen bu dersler ve etüt çalışmaları ile birlikte, yılda 1600 saate yakın dil çalışması yapılmaktaydı. Sosyal bilimler derslerinin Türkçe

öğretilmesi zorunluluğu vardı. Yabancı dil eğitimine özel bir ağırlık verilmekteydi. Resmi gazetede de tespit edilmiş olduğu gibi bu okullardaki yabancı dil öğretiminin amacı, öğrencilerin takip ettikleri yabancı dilde konuşabilme, anlayabilme, kendi konularındaki metinleri Türkçeye çevirebilme ve yazı ile yeterince ifade edebilme güç ve yeteneğini kazanmalarını sağlamaktı. Yabancı dille eğitim ve öğretimin amacı ise, öğrencilere bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yabancı dildeki yayımlardan takip edebilme, uluslararası toplantı ve tartışmalara katkıda bulunabilme yeteneğini kazandırmaktı.

Eğitim ve öğretim programı içerisinde akademik başarı için zemin

hazırlayan dersler, hazırlık sınıfından itibaren uygulamalı çalışmalar ile öğrencilere sunulurdu. Sınıflardaki öğrenci sayılarının belli limitleri aşmamasına özen gösterilen bu okullarda, 1960'larda ortaöğretim okullarında çok sık rastlanmayan ve o yıllarda büyük yenilik sayılan lisan laboratuvarları faaliyete geçirilmişti. Bu laboratuvarlar, kulaklıklarla dinleme-anlamaya dayalı çalışmalarla İngilizce öğretimine çok büyük destek sağlamıştı. Fizik, kimya, biyoloji ve fen bilgisi laboratuvarlarında da her türlü deney, mikroskop incelemesi neticesinde kan, soğan zarı ve yaprak kesiti vb. deney ve çalışmalar İngilizce raporlandırılır, disiplinler arası bağ kurulur, geometri problemlerinin ispatı İngilizce yazılır ve fen derslerinin yanı sıra İngilizce öğrenim de etkin kılınırdı. Kolejler; müzik sınıfı, okul kütüphanesi ve spor salonu ile de aktif ve dinamik kurumlardı.

Eğitim kalitesinin yüksek tutulması amacıyla öğrenci alımında yapılan seçicilik öğretmenler için de uygulanmış, ayrıca 1957 yılında ABD ile yapılan ikili kültür anlaşması gereği yabancı uzman ve barış gönüllüleri bu okullarda öğretmen olarak görev almış, bu durum 1969 yılına kadar sürmüştür. 1957-1969 yılları arasında görev yapan yabancı uyruklu öğretmenler arasında İngiliz, Amerikalı, Pakistanlı, Avustralyalı ve İskoç öğretmenler ilk sıralarda bulunuyordu.

1978 yıllığında erkek yatakhanesi

1978 yıllığında kız yatakhanesi

Ülke genelinde az sayıda kolej bulunduğundan, farklı coğrafi bölgelerden gelen yatılı öğrenciler, okula zenginlik katıyordu. İkinci okul olan yatılı yaşam, dil öğrenimine de büyük katkı sağlamaktaydı. Yatılı öğrenciler yoğun ve uygulamalı işlenen dersleri, etüt çalışmalarında pekiştirme şansı buluyor, üst sınıflardaki yatılı öğrenciler ve yabancı dil bilen, yurt dışında kalmış ya da eğitim almış öğretmenler, alt sınıftaki öğrencilerin pratik yaparak İngilizcesini geliştirmesine çok büyük katkı sağlıyordu. Disiplin ve düzen içerisinde okuyan, Türkiye'nin dört bir yanından gelmiş, sınavla seçilmiş yatılı öğrenciler, okulun akademik başarısının çitasını da yükseltmiştir.

Derslerin kitapları bugünkü yabancı dil kitaplarında olduğu gibi kolay bulunmazdı. Kitaplar bir üst sınıftaki abla ve ağabeylerden ödünç alınır, bir sonraki yıl yeni gelen öğrenci kardeşlere devredilirdi. Bu yoğunluk içerisinde yaşayarak yürütülen bu güzel eğitim öğretim sürecinin, her birey üzerinde ömür boyu unutulmaz etkileri olmuştur. Bu okullarda sadece akademik başarıya önem verilmez, gençlerin gelecekteki hayatlarına hazırlanmaları ve genel kültürlerinin de artması için spor, müzik (her öğrencinin bir müzik aleti çalmasına olanak sağlanırdı), tiyatro, drama, söyleşi, sinema, gezi ve gözleme dayalı faaliyetler, okulun bulunduğu bölgenin tarihi ve turistik yerlerinin ziyaret edilmesi, münazaralar, mani söyleme yarışmaları, folklor çalışmaları gibi birçok etkinlik yürütülürdü.

Maarif Kolejlerinin adları 1975 yılında bir genelge ile Anadolu Lisesi olarak değiştirilmiş, başka bir genelge ile 1976 yılında sayılarının artırılmasına karar verilmiş, 1993 yılına gelindiğinde de sayıları 193'e ulaşmıştır. 2011 yılında ise bazı genel liselerin Anadolu Lisesine dönüştürülmesiyle bu okulların sayısı 1700'ü aşmıştır. 2013-2014 öğretim yılında da genel liselerin tamamı Anadolu Liselerine dönüştürülmüştür. Bu arada yabancı dille yapılan bazı derslerden vazgeçilerek ders saatlerinde azaltmalara gidilmiş, genel liselerin müfredat programıyla eşit eğitim başlatılmıştır.

Bursa Maarif Kolejinin kız öğrencileri, Bursa Kız Lisesindeki sınıflarında. 1970'lerin başı. Ayşegül Yıldız arşivi

Okul Kültürü

Maarif Kolejlerinde oluşturulan sistem ile öğrencilerin uluslararası kültürleri tanımaları ve farklı kültürlerin zenginliğiyle vizyonlarının genişletilmesinin yanı sıra, kendi kültürümüzün, tarihimizin, gelenek ve göreneklerimizin uluslararası boyutta tanıtımını yapabilecek bireyler yetiştirilmesi amaçlanıyordu. Bilimde, sanatta ve sporda ulusumuzu temsil edebilecek yetkin öğrencileri üniversite eğitimine hazırlayarak, gençlere ülkemizin gelişim ve tanıtımına katkı koyacakları bilinç verilmekteydi. Öğrencilerin saygı kuralları çerçevesinde oluşan arkadaşlık ilişkileri olgunlaşmakta ve çocuk yaşlarda kurulan bu dostluklar, mezuniyetten onlarca yıl geçtikten sonra da devam ettirilmektedir. Kolej öğrencilerinin, özgüveni olan bireyler olarak yaşama ve geleceğe olan inançları umut doludur. Kolejler; özgüven sahibi, farklı kültürleri tanımanın vermiş olduğu zenginlik ile sınırlarının ötesini görebilen, yeniliğe açık, empati yapabilen, başkalarının hukukuna saygı duyan, ülkesini seven, etnik ayrımcılık yapmayan, derin bir kültürel yapının oluşmasına zemin hazırlamıştır. Özeleştiri yapabilen bireyler yetiştiren Maarif Kolejleri ve Anadolu Liseleri, birlikte çalışma yapabilme kültürünü geliştirmiş, öğrenmeyi, öğrenme yol ve metotlarını içselleştirmiş okullardı. Karşısındakinin görüş açısını kavrayan ve onun gözüyle bakabilen, hoşgörü ve tolerans atmosferinin yaşadığı öncül okullardı.

BURSA ANADOLU LİSESİ

1970 yılında Bursa Maarif Koleji adı ile kurulan Bursa Anadolu Lisesi, Bursa'nın ilk Anadolu Lisesidir. Acemler'de bulunan kendi binasının yapımı tamamlanmadan önce, 1970-1975 yılları arasında kız öğrencileri Bursa Kız Lisesi'nde, erkek öğrencileri Bursa Erkek Lisesi'nde öğrenimini sürdürmüş, yatılı öğrenciler de bu okulların yatakhanelerinde kalmıştır. 1975-1976 eğitim öğretim yılında Mithatpaşa İlkokulunun binasında ilk kez karma eğitimle derslere başlanmıştır. Okulun kendi binasına kavuşması, 1976-1977 eğitim ve öğretim yılında gerçekleşmiştir.

Bursa Maarif Kolejinin kız öğrencileri, öğrenim gördükleri Bursa Kız Lisesinin bahçesinde. 1970'lerin başı. Ayşegül Yıldız arşivi

Bursa Erkek Lisesinin sınıflarında eğitim gördükleri dönem, Maarif Kolejinin ilk öğrencileri ile öğretmenleri Nadir Gezer, Muzaffer Türkbayrak ve Hümeysra Hanım ile okulun ön bahçesinde. 1972- 1973. Coşkun Pınarlı arşivi

Okulun kız ve erkek pansiyonu mevcuttur. Sınav ile öğrenci almaktadır. 1998-1999 ders yılına kadar öğrenim süresi bir yıl hazırlık, 3 yıl ortaokul, 3 yıl lise olmak üzere toplam 7 yıldır. 2005-2006 ders yılına kadar öğrenim süresi bir yıl İngilizce hazırlık, 3 yıl lise olmak

üzere dört yıla indirildi. 2005-2006 eğitim öğretim yılından itibaren de Milli Eğitim Bakanlığının yaptığı düzenlemeyle, hazırlık sınıfı kaldırılarak lise eğitimi 4 yıl olarak düzenlenmiştir. Okulun genel mevcudu 900-950 arasında değişmektedir. Okulda ağırlıklı yabancı

dil İngilizcedir. Öğrenciler 9. sınıfta haftada 6, diğer sınıflarda 4 saat İngilizce dersi görmektedir. Seçmeli İngilizce dersi ile 9. sınıfta bu sayı artabilmektedir. İkinci yabancı dil olarak Almanca ve Fransızca dersleri verilmektedir. Okulun, 32 dersliğinin yanı sıra, fizik, kimya, biyoloji, bilgisayar, yabancı dil video laboratuvarı ile müzik ve resim iş salonları bulunan öğretim binası, çok amaçlı spor salonu, öğrenci yemekhanesi, modern kantini, halı sahası ve geniş bir bahçesi mevcuttur.

1977 yılında ilk mezunlarını veren okul; spor, müzik, münazara, tiyatro ve bilim dallarında sayısız başarılar kazanmış, 2008 yılında Türkiye'nin en kaliteli okulu seçilmiştir. Bunların yanı sıra öğrenciler, değişim programları ve AFS bursları ile uluslararası arenada ülkemizi en iyi şekilde temsil etme becerisini ortaya koymuş, üniversite giriş dereceleriyle, öğrenim gördükleri üniversitelerdeki onur ödülleriyle, profesyonel kariyerlerindeki başarılarıyla gurur kaynağı olmuştur.

Kaynakça: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 20: 51 - 56 [2001] Bengül Çetintaş, Ayten Genç

Adnan Gençdoğan
Diyarbakır Maarif Koleji Mezunu
Bursa Anadolu Lisesi İngilizce Öğretmeni

Telefon : 0224 234 76 81 Belgegeçer: 0224 234 76 83

WEB Adresi : <http://bursaadolulisesi.meb.k12.tr>

Adres : Dikkaldırım Mh. Zübeyde Hanım Caddesi
No.33 16090 Osmangazi/BURSA

Okul Kodu : 134726

VİZYONUMUZ
Ülkemizdeki Anadolu Liseleri arasında ilk sırada tercih edilen, mezunlarını Türkiye'nin ve dünyanın en iyi üniversitelerine yerleştiren ve YARININ AYDINLARINI yetiştiren bir kurum olmak

MİSYONUMUZ
Geleceği hep birlikte şekillendirmek

DEĞERLERİMİZ

- 1-Mükemmellik ve sürekli gelişime değer verimiz
- 2-Öğrencilerimize, vellerimize ve çalışanlarımıza değer verimiz
- 3- Kanunlara uyar, topluma değer verimiz
- 4-Bilimsel ve teknolojik gelişmelere değer verimiz

İLKELERİMİZ

- 1- Atatürk İlkeleri
- 2- Psiko-sosyal gelişim
- 3- Güçlü iletişim
- 4- Görev ve sorumluluk bilinci
- 5- Bilimsel düşünce

Günümüzde Bursa Anadolu Lisesi

Yaklaşık 15 dönüm arazinin üzerine kurulu olan Bursa Anadolu Lisesinde 881 öğrenci öğrenim görmekte, 65 öğretmen, 1 memur, 15 işçi görev yapmaktadır. Okulun etkileşimli tahtası olan 30 dersliği, 1 İngilizce sunum odası, 1 müzik sınıfı, zümre odaları, 4 laboratuvarı (fizik, kimya, biyoloji, bilgisayar), 1 spor salonu ve 1 halı sahası mevcuttur.

Öğrencilerin tamamına hitap eden 1 kantin, 350-400 öğrencinin yararlandığı 1 gündüzlü öğrenci yemekhanesi, yatılı okuyan 60 kız ve erkek öğrenci ile öğretmenlerin yararlandığı 1 pansiyon yemekhanesi bulunur.

BURSA MAARİF KOLEJİNİN KURULUŞU

Ertuğrul Seyhan¹

Bursa Milli Eğitim Müdürü (1966-1972)

Prof. Dr. Orhan Oğuz'un bakanlık yaptığı dönem, Maarif Koleji açılmış olan 6 ilden bazılarının nüfuslarının Bursa'dan az olduğunu belirterek, resmi bir yazı ile ilimizde de bir Maarif Koleji açılmasını talep ettim. Bu yazıyı gönderdikten kısa bir süre sonra, konuyu ilgililerle bizzat görüşmek ve olgunlaştırmak üzere birkaç kez Ankara'ya gittim. İlk önce uygun bir bina isteyeceklerini biliyordum. Düşündüğüm bir bina vardı ama kolej için uygun görülme-yebilirdi. Konuyla ilgili olan Genel Müdür Yardımcısı Hasan Diker, iyi anlaştığım bir bürokrattı.

¹ 2 Nisan 1930'da, Umurbey-Gemlik'te doğdu. Umurbey İlkokulu'nu ve Gemlik Ortaokulu'nu bitirdikten sonra eğitimine Adana Öğretmen Okulunda devam etti ve 1948'de mezun oldu. Dört yıl ilkokul öğretmenliği sonrasında yaptığı askerlik görevini müteakip Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümünü bitirip ilköğretim müfettişi oldu, 2 sene Tunceli'de görev yaptı. 1957'de Bursa'ya müfettiş olarak geldi, 1963'e kadar bu görevde bulundu. Aynı yıl Ankara'da 6 ay eğitim gördü ve sonrasında Bursa'da rehberlik merkezi açarak müdürü oldu. 15 Mart 1966'dan 1972 Martına kadar da Bursa İl Milli Eğitim Müdürü olarak görev yaptı.

*Bursa Maarif Koleji öğrencilerinin Bursa Kız Lisesinde öğrenim gören öğrencileri, resim öğretmeni Erhan Bey ile. 1970'lerin başı.
Ayşegül Yıldız arşivi*

Binayı görmek için bizzat gelmesini rica ettim. Kabul etti ve kısa bir süre sonra geldi. Kendisine, Çekirge Ortaokulundan boşalan, I. Murad Camii'nin karşısındaki ahşap, iki katlı binayı gösterdim. Tahmin ettiğim gibi, "uygun değil" dedi ama o gün söz verdim: "Siz şimdi uygun raporu verin. Eğer tahsisat gönderirseniz, 2 sene içinde arsasını temin edip yeni binasını hizmete hazır hale getiririm. Bu süre içerisinde koleje alınacak kız öğrenciler Kız Lisesinde, erkek öğrenciler de Erkek Lisesinde öğrenime devam ederler. Bunu temin

edeceğime söz veriyorum” dedim. Hasan Bey “Bursa’da Maarif Koleji açılmasını ben de sizin kadar istiyorum ve sözünüzü yerine getireceğinize inanıyorum, onun için uygun raporu vereceğim” dedi. Böylece, Bakanlıkça Bursa Maarif Kolejinin kendi binası yapılanı kadar iki okul bünyesinde birer sınıf olarak açılmasına karar verildi.

1970-1971 ders yılında Bursa Maarif Koleji resmen açıldı. Milli Eğitim

Müdürlüğümüzce okul bünyesinde kurulan Sınav Komisyonu tarafından hazırlanan imtihanı kazanan 30 kız öğrenci Kız Lisesinde, 30 erkek öğrenci ise Erkek Lisesinde öğrenime başladılar. Türkçe ve sosyal bilgiler derslerini bu liselerin öğretmenleri veriyordu. İngilizce ve İngilizce okutulan fen bilimleri derslerini ise bakanlık tarafından Maarif Kolejine tayin edilen öğretmenler veriyordu.

*Bursa Anadolu Lisesinin Mithatpaşa İlköğretim Okulunun binasında öğrenime başladığına dair bir gazete haberi, 1975.
Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği arşivi*

Cumhuriyet Lisesinin arsasını, Kemal Bengü’nün başkanlığı zamanında, belediyeden çok sembolik bir fiyata satın almıştık. Kalan geniş arsanın bir kısmını da Maarif Koleji için düşünüyordum. Bu konuda da belediyeden söz almıştım. 1970 yılının sonlarına doğru,

dönemin Mili Eğitim Bakanı Prof. Dr. Orhan Oğuz’a, görevimden ayrılıp, eski görevim olan Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğüne dönmek istediğimi söylemiştim. Çünkü iktidardaki partililerin olmayacak tayin isteklerini reddettiğim için, bakana

şikâyet edildiğimi öğrenmiştim. Benim ısrarım karşısında bakan; “üç şartım var. Bunları yerine getir, sonra dile benden ne dilersen” dedi. Bursa’ya İktisadi ve Ticari İlimler Akademisini açmamı istedi, bunu gerçekleştirdim. “Bursa Tıp Fakültesinin açılmasını sağladın. Ayrıca, üniversitenin yerini bulup, üniversiteye tahsis ile şahıslara ait bir kısım araziyi Bursa Üniversitesi Kurma Derneği adına satın aldığını biliyorum. Kurulması planlanan Üniversitenin açılmasını sağlamak için gerekenleri en kısa zamanda yerine getireceksin” dedi, bunu da kısmen gerçekleştirdim. Fakat maalesef son şartına; Maarif Kolejinin binasını yaptırmaya görev sürem yetmedi. Bakana, “bunları benden sonraki müdür yaptırın” dediğimde, o da “sen Bursalısın, çevren geniş, sevilen, sayılan ve güvenilir birisin. Partili isteklerini yerine getirmemen, başarısızlık değil, dürüstlük ve güvenilirlik işaretidir. Bunu bil ve şevkle çalışmana devam et” demişti ve istifadan vazgeçmiştim. Ancak 12 Mart 1971 muhtırası ile hükümet düştü. Önce Vali Enver Saatçigil görevden alındı. Benim hakkımda da, aylarca süren tahkikat açıldı, ama bir şey bulamadılar. Partililerin

isteklerini yerine getirmediğim için bakana şikâyet edilmiş olduğum halde, ironik bir şekilde “partizanca uygulamalar” suçlamasıyla görevden alındım. Kullanmadığım yıllık izinlerim ve 3 aylık sağlık raporunun bitiminde memuriyetten istifa edip köşeme çekildim ve bu sebeple Maarif Kolejinin yeni binasına taşınması sözümü yerine getirememiş oldum.

1970 yılında açtığım Maarif Koleji; 1975-1976 ders yılında Kız ve Erkek Liselerden ayrılarak, Mithatpaşa İlkokulunda karma öğrenime devam etmiş, şu an kullanılan mevcut binasına ise 1976-1977 ders yılında geçmiştir. Mühim olan; bugün Bursa Anadolu Lisesi olarak bilinen Bursa Maarif Kolejini kimin açtığı değil, okulun açılmış ve pek çok değerli ve millete faydalı insanların yetişmiş olmasıdır. Bu çorbadaki benim de tuzumun bulunmasından büyük mutluluk duyuyorum.

Görüşme tarihi: 3 Aralık 2014

Görüşen: Aysun Dönmez

Kurulduktan sonra		Kurulduktan sonra		Okuldan ayrıldığı zamanki		Verilen diploma veya tasdiknamenin			Dosyasının hangi tarihte ve hangi okula gönderildiği	Düşünceler	Foto
Tarihi	Sınıfı	Sınavla veya sınavsız alındığı	Sınıfı	Tarihi	Nev'i	№	Tarihi				
11-11-1970	Asansiyon	Sınavla	mezun	1-7-1974	Diploma	1	1-7-1974				
1974	Lise 1	—	mezun	23-5-1977	Diploma	1	23-5-1977				

Okulun 1 numaralı öğrencisi Biçe Çakın'ın okul kaydı. Bursa Anadolu Lisesi arşivi

BURSA MAARİF KOLEJİ KORUMA DERNEĞİNİN OKULUN KURULUŞUNDAKİ ROLÜ

Hüsamettin Örüç²

Bursa Maarif Koleji Müteşebbis Heyet ve Koruma Derneği Başkanı (1971-1977)

Cumhuriyet'in ilanından sonra, Atatürk'ün ilk icraatlarından biri, çok dağınık bir eğitim teşkilatını Tevhid-i Tedrisat kanunu ile düzene koymaktı. 1924'te çıkarılan bu kanunla yabancı okullar

² 1931 yılında Bursa'da doğdu. İlkokulu Tophane'de 7. İlkokulda, ortaokulu Tahtakale'de 2. Ortaokulda okuduktan sonra Bursa Erkek Lisesinde eğitimine devam etti. 1955 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümünden inşaat yüksek mühendisi olarak mezun oldu. Genelkurmay Başkanlığı ve Bursa Askeri Hastanesinin ikmal inşaatında tamamladığı yedek subaylığını müteakip, 2 arkadaşı ile birlikte kurdukları bir inşaat şirketi bünyesinde çalışma hayatına atıldı. 1983'te siyasi partilerin Türkiye'de yeniden kurulması döneminde ANAP Bursa teşkilatının kurucu başkanlığını yaptı. Partinin iktidara gelmesini müteakip 1987-1995 yılları arasında 8 yıl Bursa milletvekili olarak görevde bulundu. 1990-1991 yıllarında önce Devlet Bakanı, sonra Bayındırlık ve İskân Bakanı olarak görev aldı. 1995'te kendi arzusu ile seçimlere katılmayarak aktif politikadan ayrıldı.

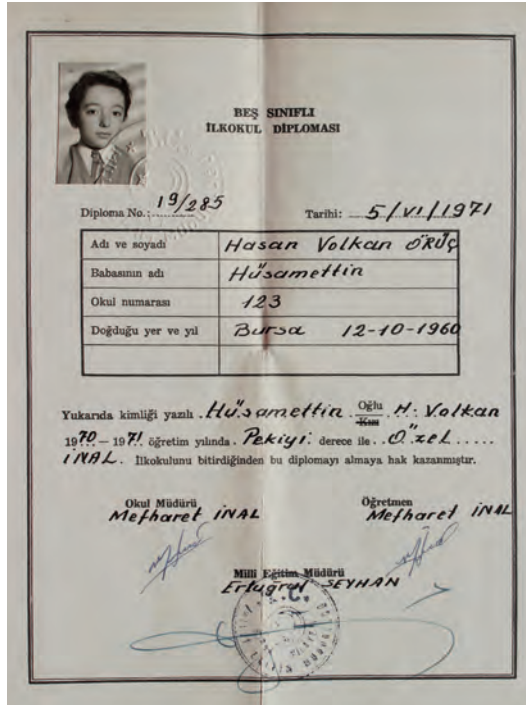
bakanlığın belirlediği kaidelere uymak kaydı ile bakanlığa bağlandı. Bu sebeple 1928 senesinde Bursa'daki bir yabancı kolej kapatılmış ve Maarif Koleji açılana kadar da Bursa'da yabancı dille eğitim veren kolej açılmamıştır.

Aslında Maarif Kolejleri 1954 yılında Bakanlıkça kararlaştırılan ve 1955 yılında TBMM tarafından yabancı dille eğitim yapmak üzere kurulan ve sınavla öğrenci alan 7 yıllık ortaöğretim kurumları olarak plânlandı. Bu kapsamda kuruluşu yapılan ilk 6 Maarif Koleji; Eskişehir, İstanbul (Kadıköy), İzmir (Bornova), Konya, Samsun ve Diyarbakır'dır.

Gazetelerde Bursa Maarif Kolejinin kurulacağına dair haberler gördüğümüzde yıl 1971 idi. 1970 senesinde Bursa'ya gelen Maarif Bakanı ilgililerle yaptığı konuşmalar sırasında "Bursa'da da bir maarif koleji açılırsa iyi olur" temennisini "eğer siz gereken hazırlığı yapar, arsasını temin eder, bina yapımı için de destek olursanız, ben de Bakanlık olarak hem arsanın satın alınması için bir ödenek, hem de okul binasının yapımı için destek olurum" diye yanıtlamış. Ankara ile temaslar devam edince, 1970 senesinin sonuna kadar olan süreçte fikir gelişmiş ve maarif kolejinin açılmasına, ilk hazırlık sınıfı için öğrenci kabul edilmesine ama kolej binası olarak bir tesis bulunmadığı için erkeklerin Bursa Erkek Lisesinde, kızların da Bursa Kız Lisesinde hazırlık sınıflarında okutulmasına karar verilmiş.

Merhum oğlum Volkan Örüç 1971 senesinde Bursa Özel İnal Ertekin İlkokulu'ndan mezun olmuştu. İyi bir öğrenci olduğundan, biz de

Maarif Koleji öğrenci kayıtlarının yapılacağı Bursa Erkek Lisesine başvurduk. Okula giriş için çift kademeli imtihan yapılıyordu. Ön eleme sonrası bir imtihan daha yapıldığını hatırlıyorum. Biz de çocuklarımızı bu şartlarda kaydettirdik ve rahmetli oğlum Volkan Örüç bu suretle Bursa Anadolu Lisesinin öğrencilerinden oldu. Veli olarak yabancı lisanla tedrisat yapan bir okula çocuğumu kaydettirmiş olmaktan dolayı memnundum.

Volkan Örüç'ün ilkokul diploması. 5 Haziran 1971. Bursa Anadolu Lisesi arşivi

1971 Ekiminde okullar açıldı ve öğrenciler okula başladı. O yıl eğitim devam ederken Erkek Lisesinin müdürü merhum Burhanettin Arda, hazırlık sınıfında okuyan maarif koleji öğrencilerinin velilerini okula ve bir toplantıya davet etti. Birçoğu birbirini tanımayan veliler olarak ilk defa bir araya geldik. Burhanettin Bey "çocuklarınız Maarif Kolejinde okuyor diye huzur-u kalp içerisinde evlerinizde sevinçle

oturuyorsunuz. Ama bazı gerçekler var ki, bunları size anlatmak istiyorum" dedi. Şöyle devam etti: "Maarif Koleji ismen mevcut. Bir kolejden bahsediliyor ama hükmi şahsiyet olarak tescil edilmiş yasal statüsü ve herhangi bir okul binası yok. Bakanlıktan bize 2 öğretmen gelmiş bulunuyor. Biri fen dersleri öğretmeni Sayın Nadir Gezer, diğeri de İngilizce öğretmeni Sayın Muzaffer Türkbayrak. Diğer derslerin hepsini Bursa Erkek Lisesinin kadrolu öğretmenleri veriyor. Hazırlık sınıfı öğrencilerine 2 sınıf açabilmek için müdür yardımcılarının odasını ve bir laboratuvarımızı kullanıyoruz. Kolej in okul binası, müdürü, müdür yardımcısı ve idari teşkilâtı olmadığı gibi, bütçesi, ödeneği, gelir gider cetvelleri, demirbaşları vb. de bulunmuyor. Biz şimdi Bursa Erkek Lisesi olarak ısınma ihtiyaçları odun kömür bile dâhil, eğitimin her türlü gereksinimlerini karşılıyor. Elimizden geldiğince bu öğrencilere her alanda hizmet vermeye gayret ediyoruz. Şu anda bizde misafir statüsünde eğitimlerini sürdürüyorlar. Ama bilmenizi isterim ki seneye ne gelişme olur, okul binası sorunu çözülür mü, belli değil. Kolej eğitimi ilke olarak karma eğitimdir ama yersizlikten dolayı öğrenciler bugün için ayrı okullarda eğitim görüyorlar. Bir araya getiremiyoruz öğrencileri ve bu koşullar içinde istediğimiz yabancı dille eğitim de tam olarak gerçekleştirilemiyor. Öğrencilerimizin bu durumunu bilmenizi istedim. Bütün bunları size anlatmamın amacı, veliler olarak bu konuda sizlere de yapacak bir şeyler düştüğüne inanmış olmamdır. Benim Milli Eğitimle olan temaslarımdan gördüğüm kadarıyla hemen bir okul binasının yapılabilmesi için gereken arsanın temini konusunda bazı sorunlar var. Sizler de harekete geçin ve bir şeyler yapın, konuya destek olun. Milli Eğitim'le işbirliği yaparak arsa temini, okul binasının projelendirilmesi ve inşaat sürecinin kısa olmasına yardımcı olun" diyerek sözlerini tamamladı ve toplantıdan ayrıldı. Toplantıda bulunan veliler olarak şoke olmakla beraber, kısa bir müzakereyi müteakip "Bursa Maarif Koleji Koruma Derneği" adıyla hizmet birliğini kurma kararı aldık. Bu kararı hemen Kız Lisesinde okumakta olan Maarif Koleji kız öğrencilerinin velilerine de duyurduk.

Dernek kurulmasına karar almıştık. Ancak var olan bir Kuruluşun, bir hükmi şahsiyetin hizmet derneği olur. Maarif Koleji Koruma Derneği adını versek, ortada kolej in kendisi yok! Biz de şimdiki halde müteşebbis heyet olarak bu işleri yapalım dedik ve okul

binası yapılanaya kadar, 3 yıldan uzun bir süre çalışmalarımızı bu şekilde sürdürdük. Ben müteşebbis heyete başkan seçilmiştim. Grubumuzda, daha sonraki çalışmalarımızda büyük katkıları ve desteklerini gördüğüm Dr. Hulusi Baybalı, Galip Ruhi Say, Ziya Hısmıncıl gibi değerli şahsiyetler vardı. Birlikte dönemin Milli Eğitim Müdürü Ertuğrul Seyhan ile de görüştük. Ertuğrul Bey bize “bakanla konuşmadan önce zaten biz Bursa Maarif Koleji binasını nereye yaparız diye aradık. Acemler’deki trafik imtihan sahası çok uygun ve Bursa Belediyesine ait. Belediyeden rica ederiz, arsayı bize tahsis eder, biz de binayı yaptırırız diye düşündük” dedi. Bursa Belediye Başkanı Kemal Bengü’ye gidildiğinde okulun henüz ortada hazır projesi yoktu. Kemal Bey Bakanlığın görüşlerinin, alınmış kararların ve arsa temini için ayrılan bütçenin yazılı olarak getirilmesini talep etmiş. Arsa için kullanılmak üzere altmış-yetmiş bin Lira kadar bir meblağ İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün tasarrufunda bulunuyor ama şehrin çok kıymetli bir yerindeki, 10-15 dönümlük bir arazi için bu meblağ yeterli olmuyordu. Ayrıca, yasal prosedür gereği Belediye mülkü bir arsanın satış bedeli, ancak İl Takdir Komisyonu kararı ile belirlenir.

Bu durumu öğrendiğimizde, müteşebbis heyetimize söylenen şu oldu: “Gidip belediye başkanı ile siz de görüşün, ricada bulunun, Arsa meselesi çözülmeden bina için projelendirme ve inşaa girişiminde bulunamayız.” İnşaat mühendisi olarak mezuniyetimden sonra bir yıl kadar il kadrosundan maaşlı olarak Bursa Bayındırlık Müdürlüğü’nde, o tarihte Bursa Bayındırlık müdürü olan yüksek mühendis Kemal Bengü ile çalışmışım. Bu nedenle kolaylıkla Belediye Başkanı muhterem Kemal Bengü ile görüşüp, Maarif Kolejinin hazin hikâyesini anlattım. “Zor bir işe girişmişsiniz. Bu arsayı alabilmek için öncelikle arsanın bulunduğu yerin imar planında eğitim ve okul binasına tahsis edilmesi ve değişikliğin Meclisten onaylanması gerekir. Bu hususta Vilâyet ve Bakanlık prosedürde yardımcı olmalıdır. Daha sonra Takdir Komisyonunun kamulaştırma rayicini belirlemesi ve bedel takdirinde bulunması gerekiyor. Bugüne kadar istek ortaya konuldu ama arkası takip edilmedi” dedi. “Siz arsayı vermeye razıysanız biz gerisini halledeceğiz” dedim. Belediye ve İmar Planı ile ilgili çalışmalar devam ederken, Defterdar ve İl Tarım Müdürünün de üyeleri arasında bulunduğu

Takdir Komisyonu üyelerini tek tek ziyaret ederek ricada bulunduk. Dediler ki; “arkadaşlarla tek tek konuşuruz ama arsanın güncel rayici ne ise ancak onu kabul edebiliriz. Mevcut ödenek bizi bağlamaz; yapılan plân değişikliğinin ancak kamusal bir amaca hizmet edecek şekilde değiştirilmiş olması elbette faydalı olmuştur.”

Bursa Maarif Kolejinin, Bursa Kız Lisesinde öğrenim görmekte olan öğrencileri, görevli Kâzım Amca ile. 1970’lerin başı. Ayşegül Yıldız arşivi

Sonuç olarak, arsa sorununu çözmek için Başkan Kemal Bey’le samimi işbirliği yaptık. Belediye Meclisinde o arsanın sadece okul inşaatına tahsis edilebileceği şekilde bir imar plânı değişikliği yapıldı. Bu şekilde Takdir Komisyonu üyelerine gittiğimizde “bu arsa okul yapımına tahsisli olduğundan, başkaca bir ticari rant aracı olamaz” diyebildik. Milli Eğitimden de bu konularda destek gördük. Resmi yazıyla talebi Belediyeye intikal ettirdik. Son olarak Takdir Komisyonu üyelerini de Belediyeye ve Kemal Bey’in odasına davet ettim. Bu vesile ile rahmetle anıyorum kendisini; çünkü onun şahsi gayretleri olmasa bu işin bitmesi asla mümkün değildi. Kemal Bey “siz söyleyemezseniz de, ben bu arsayı ödeneğe uygun bedelin yeteceği metrekare birim fiyatla vereceğim” dedi. O gün Takdir

Komyonu üyeleri bu satış protokolüne uygun kararlarını oy birliği ile kabul etmeye mecbur oldular. Milli Eğitim arsanın sahibi oldu ve söz verildiği gibi hemen harekete geçildi.

Bu esnada 1972-1973 eğitim kayıtları başlamıştı. Erkek Lisesi ile sürekli temas halindeydik. Yeni kayıtlar gelince Okul Müdürü merhum Burhanettin Arda büyük fedakârlıklarla öğrenciler için yeni sınıflar açtı. Biz veliler kolej tedrisatının karma eğitim olduğunu, kız ve erkek öğrencilerin aynı sınıflara alınmalarını istiyorduk. Ancak Kız Lisesi Müdürü Muhterem Melâhat Çakır hanımefendi kız öğrencilerle erkek öğrencilerin bir araya getirilmelerine müsaade etmedi. Tutunduğu nokta da şu oldu: Tescil edilmiş Maarif Koleji diye bir varlık; müdür, müdür muavini, yönetim, kısacası Bursa Maarif Koleji diye imza atmaya yetkili bir şahıs yoktu ortada. Öğrenciler bu iki liseye emanetti. Bu arada öğrenci sayısı da her geçen yıl giderek artıyordu ve erkek öğrenciler Erkek Lisesine artık sığmaz olmuşlardı.

1974 senesinde Bakanlık, İl Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderdiği bir talimatta “geri kalan bütün hizmetleri; arsa temini vs. artık tamamlayın. Plânlamada proje bütünlüğü için gereken ve arsaya bitişik arka parseli de satın alarak bütünleştirin” denilmekte idi. Proje yapılmış, ama ilk alınan arsanın büyüklüğü yetmiyordu. Bakanlığın talimatına konu olan arsa, Paşa Çiftliği'nin sahibi muhterem Ali Dinçsoy beyefendiye ait idi ve herkesin bildiği gibi, rızaen kendisinden satış yolu ile arazi almak mümkün değildi. Nitekim ilk ricada talebi reddetti. Ancak Acemler mevkiinde ve bugünkü ana yolların ve kavşak çevresindeki kamusal alanların tamamının bulunduğu büyük alan, daha evvel Paşa Çitliği arazisi içinde bulunan bir bölümdü ve zaman ilerledikçe ve kentsel planlamalar gerektirdikçe, bu bütünlüğü bozan ölççeklerde kamulaştırmalarla araziler ellerinden alındığından, muhterem dostumun bu konudaki ilke kararlarına ve hissiyatına saygı duyuyorum. Biz de mecburen, okul ihtiyacını ileri sürerek, cebri istimlâk yolu ile aldık o arsayı. Bunu takip eden çalışmalar, 1974'e kadar bu yüzden uzadı. Çok çaba sarf ettik. Bütün bu süreçte, Müteşebbis Heyet mensubu olmak bize sempati duyulmasına neden olduysa da, Dernek gibi legal bir sıfat ve yetkimiz bulunmamakta idi.

Bursa Maarif Koleji tesisleri inşaatı nihayet ihale ediliyor

— Baştarafı 2. sayfada —
beklenen ve şehrimiz Acemler mevkiünde, trafik imtihan sahası olarak kullanılan, çarınların bulunduğu mahalde yapılacak Kolej inşaatı ikmâl edilene kadar, asgari 2—3 yıl daha, mevcut düzenin devamı mualesef zaruri bulunmaktadır. Bu yıl orta kısım öğrencilerine mütevazı bir törenle diploma tevzi eden 4 yaşındaki Bursa Maarif Kolejinin, yeni binalarına geçmeden İlk Lise mezunları nahi vermesi kuvvetle muhtemeldir. Yüksek tahsil kademelerine tevdi edilecek bu öğrencilerin karşılanacakları sınıflarda mutlaka başarılı olmaları için, bugünkü yetersiz düzenin acilen islahı, öğretmen, idareci ve kitap gibi temel sorunların derhal çözülmesi, bunlardan başka genel kültür, eğitim, ve beynelmîtel temas olanaklarının öğrencilere sağlanması kanaatimizce büyük önem taşımaktadır.

Bu nedenlerle ve öncelikle iki Lise gurubu arasında tam bir tesanüd behemahal sağlanmalı ve Kolej sorunları müstereken ve tam bir içtenlikle ele alınmalıdır. Diğer taraftan bugün nevi şahsına münhasır garip bir tedris denemesini uygulamakta olan Bursa Maarif Kolejinin özlenen hedeflere ulaşmasında koordinatör olarak vazife yapacak ve direkt Bakanlığa bağlı, tam yetkili, mes'ul bir KOLEJ MÜDÜRÜ veya KOLEJ GÖREVLİSİ'nin acilen tayin edilmesi kanaatimizce her yönü ile faydalı olacaktır.

Bugüne kadar çeşitli ölçütler-

de ihmale uğratılmış bulunan Bursa Maarif Kolejinin mukarrer ihalesi ile birlikte yeni birer ihaleye ve çift kademe imtihanlarıyla eleyerek

kabul ettiği gerçekten değerli yavrularımıza layık bir eğitim ve öğretim kuruluşu olarak üstün olanaklara kavuşturulması en samimi dileğimizdir.

Meseler

Bursa Maarif Koleji tesisleri inşaatı nihayet ihale ediliyor

Şehrimizde 4 yıldanberi eğitim yapmaya başlayan ve 1974—75 ders yılı için kabul edilen yeni öğrencilerle toplam mevcudu beşyüz yakkazan BURSA MAARİF KOLEJİ, günümüzdeki ne ortalarında Ankarada yapılacak İhtisas sınıfları ihtiyacı, müstakil ve modern okul tesislerine kavuşmak ilmini kazanacaktır. İlk olarak 25 deviyane ve 200 öğrenci kapasiteli nasipiyon binası ile kapsalı spor salonundan ibaret olacak büyüklükte plânlanan sız konusu teseler, 14.100.000. Birin tarafa birinci keşif tarihinde 14/10/1974 günü, ihale edilmiştir. İhtisas sınıfları ihale edilecek ve termin programına göre 1977 yılında hizmete girecektir.

Bu mecliseyle oluşturulmuş bir heyet, öğrenciler, öğrenenleri, gerek iyi niyetli idareci, öğretmenler ve Bursa Kolejinin bazı hâkimesini yakından takip eden Derneğimize üye

leri bir süpürge büyük bir önem taşıyan dernekler, bugün bu derneğin görevi ve sorumluluğu Bursa Maarif Koleji'ne devredilmiştir. Bursa Maarif Koleji'nde bulunan bu tesislerin inşaatı için çok önemli çalışmaların yapılması, ancak kız ve erkek öğrenci sınıflarından oluşan bir heyetle kurulmuş bir heyet oluşturulması, Bursa Maarif Koleji'ne devredilmiştir. Bursa Maarif Koleji'nde bulunan bu tesislerin inşaatı için çok önemli çalışmaların yapılması, ancak kız ve erkek öğrenci sınıflarından oluşan bir heyetle kurulmuş bir heyet oluşturulması, Bursa Maarif Koleji'ne devredilmiştir. Bursa Maarif Koleji'nde bulunan bu tesislerin inşaatı için çok önemli çalışmaların yapılması, ancak kız ve erkek öğrenci sınıflarından oluşan bir heyetle kurulmuş bir heyet oluşturulması, Bursa Maarif Koleji'ne devredilmiştir.

1974 senesinde Bakanlık, İl Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderdiği bir talimatta “geri kalan bütün hizmetleri; arsa temini vs. artık tamamlayın. Plânlamada proje bütünlüğü için gereken ve arsaya bitişik arka parseli de satın alarak bütünleştirin” denilmekte idi. Proje yapılmış, ama ilk alınan arsanın büyüklüğü yetmiyordu. Bakanlığın talimatına konu olan arsa, Paşa Çiftliği'nin sahibi muhterem Ali Dinçsoy beyefendiye ait idi ve herkesin bildiği gibi, rızaen kendisinden satış yolu ile arazi almak mümkün değildi. Nitekim ilk ricada talebi reddetti. Ancak Acemler mevkiinde ve bugünkü ana yolların ve kavşak çevresindeki kamusal alanların tamamının bulunduğu büyük alan, daha evvel Paşa Çitliği arazisi içinde bulunan bir bölümdü ve zaman ilerledikçe ve kentsel planlamalar gerektirdikçe, bu bütünlüğü bozan ölççeklerde kamulaştırmalarla araziler ellerinden alındığından, muhterem dostumun bu konudaki ilke kararlarına ve hissiyatına saygı duyuyorum. Biz de mecburen, okul ihtiyacını ileri sürerek, cebri istimlâk yolu ile aldık o arsayı. Bunu takip eden çalışmalar, 1974'e kadar bu yüzden uzadı. Çok çaba sarf ettik. Bütün bu süreçte, Müteşebbis Heyet mensubu olmak bize sempati duyulmasına neden olduysa da, Dernek gibi legal bir sıfat ve yetkimiz bulunmamakta idi.

10 Ocak 1974'te Bursa Maarif Koleji Koruma Derneği'ni resmen kurmuş olduk. 1974 yılı olağan genel kurulunda koruma derneği yönetiminde şu isimler görev aldı:

Yönetim Kurulu

Hüsamettin Örüç
Yusuf Önadım

Ahmet Fazıl Tuzlacıoğlu
Galip Ruhi Say
Hulusi Baybalı

Denetim Kurulu

Mustafa Evirgen
Ahmet Kurtuluş

Macit Erbek
Ziya Hısımcıl
Erol Aysan

Bu arada okul inşaatı ihale edildi. 14 Ağustos 1974'te Ankara'da müteahhit Zeki Gündoğdu'ya % 3,12 tenzilatla, 14.800.000 lira keşif bedeliyle Maarif Koleji yeni binasının inşaatı verildi. Yani okulun ilk öğrencileri hazırlık dâhil 4 senelik ortaöğretimi bitirdikleri gün Ankara'dan projenin ihalesinin yapıldığı bilgisini aldı. Çocuklarımız ortaokulu bu şartlarda bitirdi.

Binanın temelini 10 Aralık 1974 tarihinde törenle attık. Vali Sedat Tolga, Belediye Başkanı İsmet Tavgaç, Milli Eğitim Müdürü Nejat Tezcan ve Yapı İşleri 2. Bölge Müdürü Teoman Özalp okul bahçesindeki bu törene katıldılar. O tarihte Koruma Derneği Başkanı gibi bir sıfatım olmasa da, oradaki herkesin tanıdığı bir görevli olarak kürsüde ben de konuşma yaptım. Eleştirilerimi, beklentilerimizi ve büyük ihtiyaçlarımızı dile getirdim. 4 senede çok iş yapmıştık ve yapılacak çok daha hizmet vardı. Basın mensuplarının da katıldığı kalabalık bir törendi.

Bursa Maarif Koleji'nin yeni binası 19.500 m² arsa üzerinde, 2.995 m² inşaat alanına ve 12.210 m² yapı alanına sahip olacaktı. Tek tedrisat yapılırsa 1000, çift tedrisat yapılırsa da 2000 öğrenciye hizmet verecekti. Binanın temellerini bir mühendis olarak kontrol ve takip ettiğimi hatırlıyorum. Uygulanan proje, "Tip Proje" olarak bilinen türden idi. Daha önce başka yerlerde de uygulanan bir proje aynen uygulandı. Mimari olarak özellik taşıymıyordu ve statik olarak da gereğinden fazla malzeme kullanıldığı kanaatindeydim.

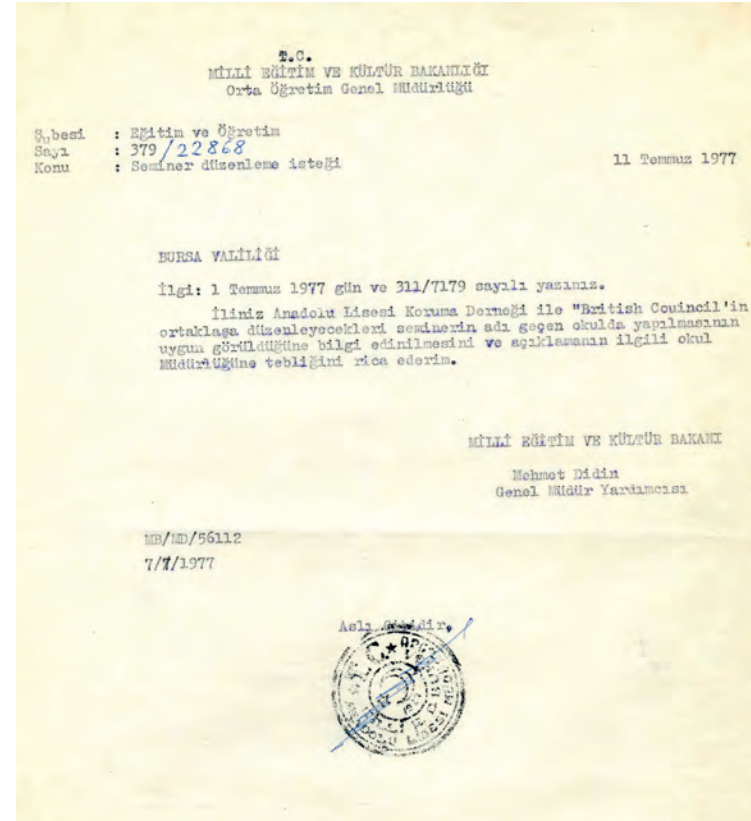
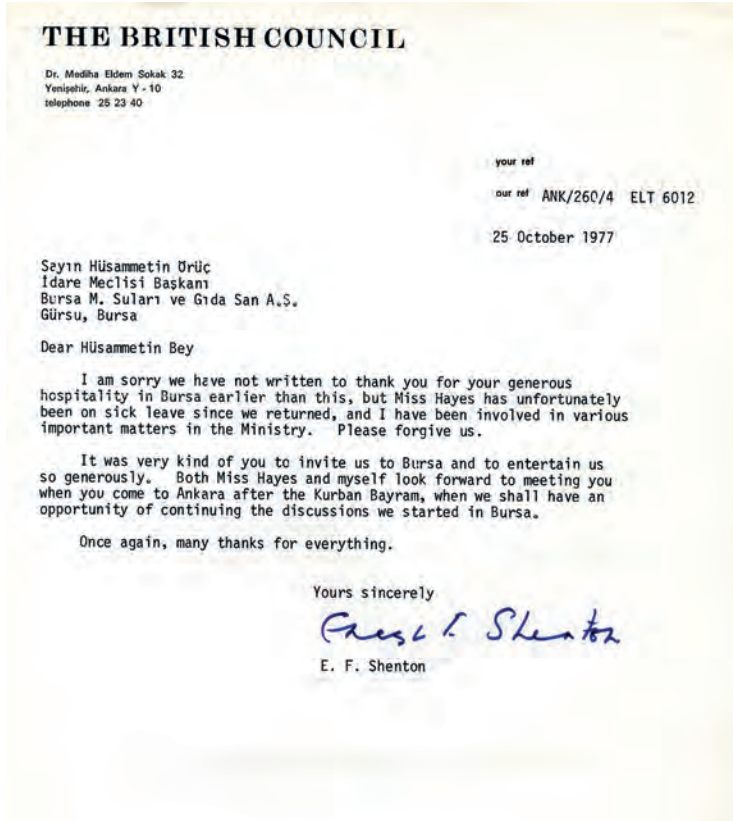
Okul binasının inşası için çalışmalar devam ederken, 1975 yılının Aralık ayında Kız ve Erkek liselerinde okuyan öğrenciler bu iki okula da yakın olan Mithatpaşa İlkokulunda karma olarak eğitim görmeye başlamıştı. Yine buradaki eğitime Kız ve Erkek Lisesi öğretmenleri devam etti ve yatılı öğrenciler, öğretmenleri nezaretinde Kız ve Erkek lisesi pansiyonlarına geri döndüler. Mithatpaşa İlkokulunu da tefriş etmek, gerekli araç gereçleri almak gerekiyordu. Dernek olarak bunlara da elden geldiğince katkıda bulunuldu. Okul binası henüz mevcut olmadığından bakanlıktan ihtiyaçlar için ödenek geliyordu.

Dönemin bir gazetesinden Maarif Koleji temel atma töreni haberi. 11 Aralık 1974. Hüsamettin Örüç arşivi

Okulun adı Bursa Anadolu Lisesi olarak değiştikten sonra derneğin ismi de 25 Ocak 1976 tarihinde Bursa Necatibey Kız Enstitüsü salonunda düzenlenen olağan genel kurul toplantısında "Bursa Anadolu Lisesi ve Öğrencilerini Koruma Derneği" olarak değiştirildi.

Okulun binası 1976'da tamamlandı ve 1976-1977 döneminde öğrenciler artık kendi binasında ders görmeye başladı. Eğitim asla aksamadı. Tek tedrisatlı eğitim yapıldı. Zamanla 896 öğrencili bir pozisyona geldi. 200 öğrenci kapasiteli pansiyon binası yapılacak ama hem kız, hem erkek öğrenci olduğunu unuttular ve tek

Bursa Anadolu Lisesi ve Öğrencilerini Koruma Derneğinin, İngilizce öğretmenlerine verilen eğitim hakkında The British Council ile yazışması, 1977. Hüsamettin Öriç arşivi

pansiyon binası verildi. Buna da çare bulduk sonra: Okul binasının bir katını boşaltıp kızlara tahsis ettik. Tabii bu pansiyon için yatak, yorgan, perde, masa, dolap lâzımdı; Koruma Derneği olarak bunları temin ettik.

Bizim avantajımız şu oldu: Bursalılar tarafından tanındığımız için yaptığımız her başvuruda hep olumlu yanıt aldık. Okul binası yapıldıktan sonra hemen harekete geçmiştik. Sanayi bölgesindeki tekstil fabrikalarından okul için perde istedik, bir hafta içerisinde

yaşıldı. Yüz adet çelik dolap istedik, bağış olarak geldi. Bu bağışları yapanların hepsinin çocukları Anadolu Lisesi'nde okuyor da değildi. Daha da önemlisi, okul açıldıktan sonra öğretmen noksanlığı oldu. Biz dedik ki bu bir kolej, hem de örnek bir kolej ve çok başarılı çocuklar; İngilizce eğitimlerinin daha güçlü olması lâzım. British Council'e müracaat ettim. Dedim ki; "bizim İngilizce öğretmenlerimiz var ama takviyede bulunur musunuz?" Geldiler. Bizim İngilizce öğretmenlerine Bursa'da 3 günlük eğitim verdiler. Ders kitapları önerileri ve kitap bağışları aldık. Öğretmen takviyesi de

yaptık. Merinos Fabrikası'nda o zaman çalışan mühendislerin İngiliz eşleri vardı. Öğretmen sertifikası olan 2 kişiden rica etik ve bu iki kadın gönüllü olarak İngilizce ders verdi. Fen dersleri için dışarıdan 3 öğretmen bulduk ve ücretlerini koruma derneği olarak bordro karşılığı biz ödedik. Dernek olarak beklenenin çok fevkinde çalıştık. Bu çocukların yemek yemeleri için yemekhane lâzımdı: Karabük Demir Çelik fabrikasından doğrudan aldığımız malzeme ile prefabrik baraka yaparak tefriş ettik ve yemekhane oluşturduk. Doğalgazına varıncaya kadar teçhizatını yaptık. Nadir Bey bize gerekli malzeme ihtiyaçlarını söylerdi, hemen temin etmeye çalışırdık. Koruma Derneği'nin bütün üyeleri, eşleri ve aile mensupları da dâhil, ihtiyaç oldukça gelip burada hizmet verdiler. Okul böylelikle donatıldı.

21 Haziran 1976 tarihinde okul müdürü Sayın Nadir Gezer'in Milli Eğitime yazdığı yazıda 241 erkek, 296 kız olmak üzere 537 öğrenci mevcuttur. Ancak 1976-1977 döneminde hazırlık sınıfına alınacak olan, Bakanlıkça tespit edilen ve istenen sayı 150 olduğundan, naklen gelecekler dâhil okul mevcudunun 700 civarında olduğu belirtilir. Aynı yazıda parasız yatılı kız öğrenci sayısının 49, erkek öğrenci sayısının 39 olduğu, paralı yatılı kız öğrenci sayısının 61, erkek öğrenci sayısının da 21 olduğu ve okulda toplam 170 yatılı öğrenci bulunduğu belirtilmiştir.

Yine Nadir Bey'in 5 Aralık 1977 tarihli yazısında okulda 806 öğrenci, 51 öğretmen, 24 diğer hizmetliler, 5 memur ve 8 kreş öğrencisi olmak üzere 894 mevcudunun olduğu belirtilmiştir. Parasız yatılıların 70 kız ve 61 erkek, paralı yatılıların 103 kız, 54 erkek olmak üzere 288 öğrenci olduğu bildirilmektedir. Kreş, okul öğretmenlerinin çocukları için tesis edilmiştir.

Maarif Kolejinin ilk yıllarında okula kayıt olan çocuklar bütün bu koşullar altında okullarını bitirdiler. Hem kızlar, hem erkekler o yıl üniversiteye giriş imtihanlarında üstün başarı gösterdiklerinden, taltif edildiler. Bu sonuçta Nadir Bey'in gayretleri her türlü övgüye değerdir.

Oğlum Volkan'ın hazırlık dâhil okuduğu 7 yıl süresince Koruma Derneğinin başkanlığını yaptım. Bu süre sonunda, 8. sene, "bu

yola genç arkadaşlarımız devam etsin" diyerek görevimi bıraktım. Yanılmıyorsam o yıl derneğin bütün yönetim kurulu değişti.

Okulun kuruluş döneminin bütün yükünü ilk günden, görev bıraktığı güne kadar sırtında taşıyan yönetici, okul müdürü Nadir Gezer beyefendidir. Erkek Lisesi Müdürü merhum Burhanettin Arda ile ilk görüştüğümüzde bakanlıktan gelen iki kişi vardı: Nadir Bey ve Muzaffer Bey. Her ikisi de okulun ilk gününden itibaren vardılar. Temel atma töreninden sonra Nadir Bey okul müdürü sıfatını almıştı. Bizler ayrıldıktan bir-iki sene sonra Nadir Bey istifa ederek görevden ayrıldı. Çünkü bakanlık okula doğrudan öğrenci gönderiyor, okullar arası transferler yapılıyordu. Nadir Bey prensip sahibiydi ve mevzuat dışı prosedürlere iltifat etmezdi. İstifasına neden olanları açıklamadı ama kırgın ayrıldığını zannediyorum. Aslında Okula Nadir Bey'in heykelinin dikilmesi gerekirdi diye düşünüyorum.

Maarif Kolejlere özel statüye tabi okullardı. Ne yazık ki Anadolu Liseleri artık sıradan liseler haline dönüştü. Günümüzde birçok liseye Anadolu Lisesi unvanı eklendi. Sayıları önce 100'lere sonra 1000'lere çıktı. Sistem bozuldu. Yabancı dil eğitiminin yerine Türkçe eğitim yapılmasına karar verildi. Bugün artık bu kolejlere eski başarılarını gösterebildiklerini tahmin etmiyorum. Bugünkü eğitim uygulamalarının beni şahsen tatmin etmediğini ve gelişmelerden endişelendiğimi açıkça belirtmek isterim.

Burhanettin Arda bizi ikaz etmeseydi biz bu yola çıkamayacaktık. Muhakkak yine bütün bu çalışmalar yapılacaktı ama belki 1-2 sene daha gecikecekti ve o başarılı öğrenciler daha zor şartlarda eğitimlerini sürdürecektirdi. Bursa'da Maarif Kolejinin ortaya çıkmasında her ne kadar bizlerin de katkısı varsa da, o günlerin sıkıntılına göğüs geren ve her dönem ön sıralarda başarılar elde eden değerli öğrenciler yetiştiren öğretmenlerin büyük katkısı var. Bunları bir organizasyonda toplayan Nadir Bey ve ekibi, 9-10 senelik eğitim dönemi içerisinde Bursa Anadolu Lisesi'ni lâıyk olduğu en üst seviyelere çıkarttı. Bursa Anadolu Lisesi, Türkiye genelinde diğer Anadolu Liselerinin arasında mümtaz bir seviyeye yükseldiyse, bu işte emeği olanlar tüm öğretmenler, Nadir Gezer, Muzaffer Türkbayrak, Coşkun Yavaşcaoğlu gibi yöneticiler ve isimlerini

hatırlayamamış olsam da hizmetlerini şükran hisleriyle anmamız gereken nice değerlerdir. Onlar bütün yokluklara ve sıkıntılara göğüs gerip gerekenleri en iyi şekilde yaptılar ve başarılı oldular.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 11 Aralık 2014

Okul bahçesinde bayrak töreni. 1977 yılı

DÜNDEN BUGÜNE EĞİTİM EVRİLDİ Mİ, EĞRİLDİ Mİ?

Bursa Anadolu Lisesinde öğrenim gördüğüm 1978-1985 yılları arasında Türkiye genelinde az sayıda Anadolu Lisesi vardı. Sınavla alınan öğrencilerin yanı sıra yalnız İngilizce öğretmenleri değil, farklı branş öğretmenleri de bakanlık tarafından sınavla seçilmişti. Batıda İngilizceyi ana dil olarak öğretmek başka, yabancı dil olarak öğretmek başkadır. Öğretmenlerimizin hepsi yurtdışına özel eğitime gönderilmiş, orada yabancı dilde eğitim vermek üzere eğitim almış, özel kişilerdi. Felsefe ve benzeri dersleri veren öğretmenler bile yabancı kaynakları İngilizce olarak takip edip bizimle tartışabilirlerdi.

Hazırlık sınıfında aldığımız İngilizce eğitim sayesinde pek çoğumuz hâlâ İngilizce kitaplar okur, hobi olarak çeviri yaparız. Hatta halen ikinci bir iş olarak çeviriden para kazanan arkadaşlarımız mevcut. Öğretmenlerimiz sınıfa gelir, İngilizce konuşmaya başlardı. Anlamını bilmediğimiz bir kelimeyi sorduğunuzda bir öğretmen için bunun kolayı, hemen Türkçesini söylemektir ama bizim öğretmenlerimiz kelimenin anlamını İngilizce anlatabilmek ve Türkçe konuşmamak için, zaman kaybetse dahi karşımızda tiyatro oynardı. Böyle olunca hocanın emeğine de saygı duyuyor, o kelimeyi bir daha unutmuyor, o emeğin de karşılığını veriyorsunuz.

Anadolu Liseleri, maddi imkânsızlıklar sebebiyle özel kolejlerde okuma şansı olmayan başarılı öğrencilere, özel kolej öğrencileriyle eşit kalitede öğrenim görme olanağını sağladı. Bu yüzden okulumuzda pek çok farklı şehirden gelen yatılı öğrenci mevcuttu. Parasız yatılı öğrenci olarak okumaya hak kazanmak için girilen sınav, kolej sınavlarından daha zordu. Ücretli de olsa, yatılı öğrenciler zamanlarını sürekli okulda geçirdiklerinden, disiplinli olurlar ve yatılıların çok olduğu yerde akademik başarı da artar.

Lisan laboratuvarı, 1977

Bütün bunlar okul başarısının yüksek olmasında büyük bir etkendi.

Bazı öğretmenlerin okulumuza atanmasına İngilizce bilmemeleri engel oluyordu. Çünkü dersin konuşma dili İngilizceydi ve o dilde anlatması gerekiyordu. Zamanla okula çeşitli vesilelerle İngilizce bilmeyen öğretmenler atanmaya başladı. Öğretmen dersi İngilizce anlatamayınca, öğrencilerle dersi İngilizce tartışamayınca, öğrencinin saygısı kalmadı. Sonra bu duruma göz yumulmaya başlandı ve öğretmenlere “dersi Türkçe anlat, sınavlar İngilizce olsun” denildi. Öğrencilerin de kolayına gitti bu durum.

Liseye geldiğimizde 12 Eylül darbesinin üzerinden iki sene geçmişti. Darbe öncesinde olaylardan dolayı bir türlü üniversiteye devam edemeyen üniversite öğrencileri, darbe sonrası süratle mezun oldular ve o dönemde pek çok ODTÜ’lü öğretmen okulumuza

atandı. Yabancı dilleri çok iyi olmasa da, onlar da bize farklı bir kültür kattılar ve özgüven kazandırdılar. Gerektiğinde ders yapmayı bambaşka bir konuda iki-üç saat konuşabildiler bizimle. Bu öğretmenlerimizden biri bize sorgulamayı, araştırmayı, her şeyi verildiği gibi kabul etmemeyi çok güzel öğretmişti. Sınıfa gelir, tahtaya bir şey yazar, "what about this?" derdi ve o andan itibaren "uçmak" serbestti! Herkes bir şeyler söylerdi. 'Doğruymuş, yanlışmış, sınıfta dalga geçeceklermiş' kaygısı duymaksızın herkes istediğini söylerdi ama asla siyaset yapılmadı ve okulumuza siyaset hiç bulaşmadı.

Zaman içerisinde Anadolu Liselerinde matematik ve fen derslerinin yabancı dilde anlatılmasıyla ilgili birtakım sorunlar öne sürülmeye başlandı ve "bilim derslerinin ana dilde yapılması lâzım" denildi. Tartışma "üniversite sınavında sorular Türkçe sorulacak" diye başlatıldı ama asıl mesele o değildi; sadece tutunabildikleri tek şey oydu. Bazı insanlar yabancı dili emperyalizm etkisi gibi görüyor ve batı kültüründen uzaklaştırmaya çalışıyorlar. Oysaki İngilizceyi bilirseniz, sonsuz bilgi kaynağı var. Bilmezseniz, kullanacağınız kaynaklar sınırlı. Bu çağda İngilizce bilmemek söz konusu olamaz çünkü İngilizce dünya dili oldu ve zaten kolay öğreniliyor. Dünyanın

Öğrenciler 1980-1981 öğrenim yılında, derste

1980-1981 öğrenim yılında lisan laboratuvarı

çeşitli yerlerinde farklı konulardaki uluslararası kongrelerde sunum dili hep İngilizce. Artık bunu kabul edip buna göre hareket etmek ve İngilizceyi ana dil gibi, Türkçe gibi öğretmek gerek.

Dershaneler de “öğrenciler zorlanıyorlar, sınavlara Türkçe girecekler” söylemiyle eğitimin Türkçe olmasını tetikledi. Yoğun bir hazırlık sınıfı sonrası haftada 10-12 saat İngilizce dersi alıyorsunuz, bir o kadar saat de matematik ve fen derslerini İngilizce görünce, haftada 20 saatten fazla İngilizce konuşulan bir ortamda bulunuyorsunuz. Bundaki amaç işi zorlaştırmak değil, öğrencilerin daha fazla İngilizce pratik yapmalarını sağlamaktı. Biz fen derslerini İngilizce

gördüğümüz halde üniversite sınavında hiç zorluk yaşamadık. Matematiğin İngilizcesi, Türkçesi fark etmez çünkü terimler zaten ortak ve iki dile ve sorulan sorudaki konuya hâkim olduğunuzda, problemleri çözmesi zor değil.

Derslerimizde nadiren test usulü sınav yapılırdı. Hep düşünmeyi, planlamayı öğreten klasik sınavlar olurduk. Şimdiki gençlerin önüne seçenekleri koyuyorsunuz, sadece sonuca bakıyor, onu işaretliyorlar. Soru ile cevap arasındaki süreçte hiçbir emekleri olmuyor. Dil kullanması, bildiğini kâğıda dökebilmesi gerekmiyor.

Anadolu Liselerinde yabancı dil eğitimi ile ilgili ilk olumsuzluk, 1997-1998 senesinde ilköğretimin 8 yıla çıkarılıp İngilizce hazırlık sınıfının 9. sınıfa alınmasıyla yaşandı. Dil öğrenimini 14 yaşında başlattığınızda, başarı sağlanamıyor çünkü yabancı dili en iyi 11 yaş ve öncesinde öğrenebiliyorsunuz.

2005 senesinden itibaren İngilizce hazırlık sınıflarının tamamen kaldırılması kararı verildiğinde "İngilizce eğitimi 4 yıllık lise eğitimine yedirilir" denildi. Fakat çocuk son sınıfta zaten okula değil, dershaneye veya özel derslere gidiyor, sürekli test çözüyor, okula devamsızlık büyük sorun ve velinin dilekçesi bile rapor kabul ediliyor artık. Böyle bir ortamda İngilizce öğretilmesi mümkün değil. Bunu üzerine üniversitedeki eğitim fakültelerinin hocaları "bizim işimiz dil öğretmek değil, mesleği öğretmek! Ama biz burada dil öğretiyoruz!" diyor.

Zamanla liselerde İngilizce ders saatleri de azaldı. Anadolu Lisesi dediğinizde eğitiminde bir özellik, bir farklılık olması lâzım ama artık yok! Sistem değişiklikleriyle Anadolu Liselerine büyük darbe vuruldu. Oysaki eğitim sisteminde 12 yıllık (4+4+4) zorunlu eğitime dönülmesi ile ilk 4 senenin sonuna İngilizce hazırlık sınıfı konulması mümkün. Çocukların ortaokula başlamadan dünya dili olan İngilizceyi öğrenmesi gerekir.

11 yaşından 18 yaşına kadarki dönem, beyinde sembollerle düşünebilmeyi sağlayan hücrelerin üreme dönemidir. Yetişkin olduğunda aynı boyda olacak iki kişiden birinin daha önce uzaması gibi bu süreç de bazı çocuklarda hızlı, bazılarında daha yavaş gelişebiliyor ve yakın gelecekte bu çocukların aslında zekâ olarak birbirinden farkı olmayabiliyor. Dolayısıyla, Kolej sınavlarına girdikleri 13 yaşında çocukların hepsinin hücreleri gelişmiş olmadığından, bu dönemde hayatlarını etkileyecek herhangi bir sınav yapmak adil değil. Bunun yanı sıra ergenlikle birlikte salgılanan hormonlar endişeyle birleştiğinde çocuklara çok ciddi zararlar veriyor ve beyinde kalıcı etkiler bırakıyor. Oysa biz sınavı, okul değişikliğini, ergenliğin bu zor dönemine attık.

Okulun bahçesindeki basketbol potası, 1977

İlkokulda gözlükleri iyice kalınlaşmış, tombul, sıkıntıdan ansiklopedi okuyan bir çocukken, Bursa Anadolu Lisesinde okuyarak sporcu ve daha sosyal bir insan oldum. Şimdiki öğrenciler, veliler, öğretmenler ve hatta antrenörler “spor ve eğitim birlikte olmaz” diyorlar. Elbette olur! Ama bizim dönemimizde kulüple okul işbirliği içinde olduğundan, okul, maçların dönemlerini; kulüp de sınav dönemlerini bilirdi ve buna göre plan yapılırdı. Şimdi kulübün antrenörü “yarın antrenman” var diyor, öğrenci “ama benim sınavım var” diyor ve antrenör de “ben anlamam. Gelen gelir, gelmeyen gelmez” diye cevap veriyor. O zaman da spor ve okul birlikte yürümüyor ve çocuk çok erken tercih yapmak zorunda kalıyor. Bu durumda üniversite eğitimi almamış pek çok sporcunun çok para kazandığını görüp diyor ki “ben üniversitede okusam şu kadar para kazanacağım ama iyi bir sporcu olursam senede 2 milyon para kazanacağım.” Sonra şans çok az olsa bile spora yöneliyor. Kimse o çocuklara dünyanın en yetenekli insanı olsan da, bir sakatlığın seni sokakta bırakacağını ve sonrası için bir çözümünün olması gerektiğini, sporcu hayatının en fazla 35 yaşına kadar sürdürülebileceğini söylemiyor. Türkiye’de gelmiş geçmiş en önemli sporcuların çok azı hayatını garanti edebilmiş, hepsi sonradan başka işler yapmaya mecbur kalmıştır.

Eğitimin üçe bölünmüş olması sporu da etkiliyor. Çocuğun tam gelişip sporda sıçrama yapacağı yaşta, 8. sınıfta lise giriş sınavı var ve

çocuk sınav stresi yaşıyor. Birçok yetenekli çocuk bu sebeple sporu bırakmak zorunda kalıyor. Hem akademik eğitim, hem spor eğitimi için koleje giriş sınavının mutlaka 11 yaşa alınması gerekiyor. 11-18 yaş arasında bir süreklilik olmalı ve arada çocuğun atlaması gereken bir eşik olmamalı. Çocuk bilmeli ki, 11 yaşından 18 yaşına kadar o okulda. Arada ‘ben ne yapacağım, yarın bu şehirde miyim, başka şehirde miyim, hangi kulüpteyim’ diye sorgulamaması lâzım.

Öğretmen kalitesindeki düşüşten sonra zaman içerisinde Anadolu Liseleri çoğaldı ve öğrenciler kendi şehirlerindeki kolejlere gittiler. Bursa Anadolu Lisesinin seviyesinde de düşüş olsa da, mezunlar iyi eğitim alıp iyi yerlere geldiler. Fakat dünya çapında bilim insanları yetiştirebilmemiz için erken yaşta İngilizce hazırlık sınıfları yeniden başlatılmalı ve eski kolejlerin sisteminde dil eğitimi verilmeli. Ülkemizde her branşta sadece çevik ve ahlâklı değil, zeki sporcuların da yetişmesi için 11-18 yaş aralığına sınav konulmamalı.

Deniz Dalgıç

Bursa Anadolu Lisesi 1985 Mezunu

TED Bursa Koleji Kurucusu

EĞİTİM ÜZERİNE

Hollanda'da bir öğretmen sınavda "bir barometre ile binanın tepesine çıktığınızda binanın yüksekliğini nasıl ölçersiniz?" diye soruyor. Bir öğrencisi de "yukarıdan atarım, zamanı ölçerim, kazandığı ivmeye göre mesafeyi hesaplarım" diyor ve fizikten kalıyor. Sonuca itiraz ediyor. Tekrar sınava alınıyor ve sınavda aynı soru soruluyor. Şu cevabı yazıyor öğrenci: "Barometreyi alırım, geri geri giderim, binayı kapatacak şekilde nerede duruyorsam bakarım, Thales bağlantısıyla binanın yüksekliğini ölçerim. Ya da daha önce yazdığım gibi, binanın tepesinden atar, zamanı ölçerek yere düşüş mesafesini hesaplarım. Ama sizin istediğiniz cevap binanın tepesine çıkıp basınç düşüşüne göre yüksekliğini ölçmem. O da bir yöntem. En kolayı da kapıcıya giderim, 'bina kaç metre yükseklikte, bana söylersen sana bir barometre hediye edeceğim' derim. Siz bizden istediğiniz cevabı vermemizi istiyorsunuz ama bilimin temel amacı düşünen beyinler yetiştirmektir. Ben bu nedenle o cevabı verdim" diyor. Sınıfı geçiyor. Bu kişi Niels Bohr. Modern atom modelinin geliştirilmesinde en önemli bilim adamlarından biri...

Eğitimde mühim olan öğrencinin düşünebilmesi ve yaratıcı olabilmesidir. Einstein 8-9 yaşına kadar konuşamamış. Bazı örnekler baktığınızda dünyanın en büyük liderleri en iyi okulları bitirmemiş, sınıfının en başarılı öğrencileri değil. Toplum, doğruları sorgulayan, düşünen beyinleri yetiştirmeye karar verebilmek gerekir. Kişilere insan olmaktan zevk almasını öğretmemiz önemli. Eğitimde bu ön plana çıkmalı. Düşünen beyin derken, benim en etkilendiğim filozoflardan Eratosthenes'ten söz etmek isterim: M.Ö. 5. yüzyılda yaşamış ve dünyanın çevresini, eksenin eğimini çok az bir hatayla hesaplamıştır. Bakın yuvarlak olduğunu kanıtlamış demiyorum, çevresini hesaplamış! Gezginler, değişik bölgelerde güneşin izlediği yolun farklı olduğunu gözlemlediği için, dünyanın

yuvarlak olduğunu biliyor. Gözlem ve mantık ile matematik. Ama M.S. 1492'de bile Columbus, yuvarlak olduğunu kanıtlamak için destekleyici bulamıyor. Arada tam 20 asır fark var. Bilim her zaman çağın ötesinde olmuş ama insanlara verilen bilgi aynı düzeyde olmamış. İşte önemli olan sadece meslek kazandırmak değil, Eratosthenes gibi düşünebilen beyinler yaratmaktır.

2008 senesinin Mayıs ayında düzenlenen bilim etkinlikleri. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Türkiye'de lise eğitiminde çok geniş alanlarda, çok değişik dersler veriyoruz. Bu eleştirilse de ortaokul ve lise çağında gençleri zora sokmak değil; zorlamak gerektiğini düşünüyorum. Çünkü o yaşlarda çok enerjik bir çağdalar. Vücut büyük bir enerjiyle büyüyor. Zihinsel olarak zorlanıyorlar fakat zorlamadığınızda bu gençlerin olumsuz

görüşlere, gruplara ve derneklere yönelmesi mümkün olabiliyor. Yoğun bir eğitimle gençleri zorlamak, enerjilerini doğru yöne aktarmayı sağlıyor ama bunu dengeli ve bilinçli yapmak lâzım.

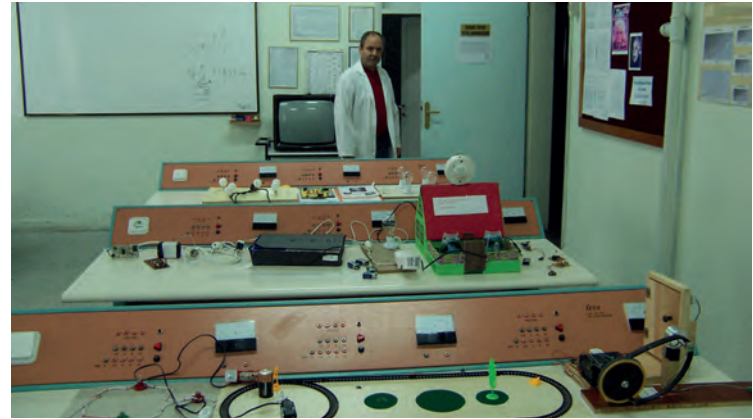

Biyoloji laboratuvarında ders, 2005. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Bunun yanı sıra artık dünya genelinde branşlaşma bir noktada durdu. Kimya mühendisi, matematikçi, tarihçi, hukukçu olmanız yetmiyor. Ana renkleri buldunuz; ara renkleri de bulmak gerekiyor. Hukukçusanız DNA'yı bilmelisiniz ki bir davada DNA araştırmasının sonuçlarını algılayabilmelisiniz. Yüksek lisansımı yaparken tıp mühendisliğinde bunu gördüm: İnşaatçı, elektrikçi, kimyacı, doktor, metalürji uzmanı geliyordu. Elektrik, elektronik bilgisi tıbbi cihaz yapımında, inşaatta statik bilgisi protez yapımında önem arz ediyor. Örneğin metalürji bilgisi malzeme seçiminde önemli ki kanserojen metal olmasın. Bunlar gibi daha birçok farklı disiplin söz konusu. Artık bilimde mesleklerde ve iş hayatında bir meslek yetmeyecek. Kişilerin iki, üç alanda öğrenim görmesi gerekebilecek.

Dünyada bilim ve teknoloji akıl almaz boyutlarda geliyor. Bu nedenle ortaokul ve lise müfredatında bir öğrenci "ben politikacı olacağım, bana ne biyolojiden!" diyemez. Evrenin en organize

sistemi insan vücududur. İnsan vücudunun nasıl çalıştığını anlarsanız, bir şirketi de yönetirsiniz, yasaları da yaparsınız, devleti de yönetirsiniz. Bir şey eksik kaldığında vücut onu nasıl telafi ediyor, hastalıkla nasıl mücadele ediyor.. Dolayısıyla "bana ne biyolojiden" diyemez bir genç. Bu nedenle Türkiye'de ortaokul ve lisede geniş bir yelpazede eğitim verilmesini bir noktada doğru buluyorum. Ama baskıcı olmamalı. Basitleştirilmeli. Bir de burada paradigma yaratıcı bir eğitimi kast etmiyorum, analitik düşüncüyü sağlayacak bir eğitimden söz ediyorum. Yani yeniliklere açık, buluş yapabilecek, düşünebilecek bir gençlik yetiştirilmeli. Bunun için de müfredatta sıra doğru izlenmeli. Özellikle biyolojide ve diğer bazı derslerde müfredatı basitleştirmek adına bazı konular atlanıyor veya sıra değiştiriliyor. Bu durumda ezber oluyor. Aradaki konuları da verdiğinizde düşündürerek öğretebiliyorsunuz. Ben kimya öğretmeniydim için genelde fen konularından daha iyi örnek verebiliyorum. Ama sosyal dersler için de aynı durum söz konusu. Sosyal evrimleşme, tarihsel gelişim, bunları anlamak, geleceğe şekil verecek gençlerin yetişmesi açısından son derecede önemli. Özellikle felsefe çok önem verilmeli.

Fizik laboratuvarında ders, 2005. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Ben Türkiye'deki lise eğitiminde ders açısından bazı şeylerin kapsamlı olmasından yanayım. Seçmeli dersleri arttırmalıyız. Bazı dersleri ilgi alanına göre öğrenci seçmeli. Ama öğrenci kendisine doğru olanı bilemeyebilir.

Aile, okul ve rehberlik hizmetlerinin öğrenciye destek olması ve öğrenciye mesleklerin iyi tanıtılması önemli. Ben kimya seçmeyebilirdim ama çok severek okudum. Hiçbir şekilde biyoloji seçmek istemeyip sonunda doktor olan öğrenci de gördüm. Mesleklerde aile yapısını da tanımak önemli çünkü bazı gençlerin ailelerinin işi öyle bir yapıda ki, o genç çok iyi bir fizik mühendisi olabileceken babasının tekstil üzerine çok iyi bir şirketi varsa, kendisi, ailesi ve toplum açısından çok daha yararlı olabilecek bir alan seçebilir. Aileyi, genci tanımak, gencin yeteneklerini bilmek çok önemli. Ancak her şeyden önce eğitimin iki ana amacı olduğunu asla unutmamak gerekir. Biri insana meslek kazandırmaktır, diğeri ise insana insan olduğunu öğretmek. Genelde eğitim deyince, birçok kişi için ne yazık ki meslek kazanmak daha çok ön plana çıkıyor. Ama insanın bir insan olarak tarihi, sosyolojiyi, sanatı, felsefeyi iyi anlaması yaşamla barışık bir insan olması açısından önemli. Joseph Campbell'ın sözü var: Batı eğitimi evreni tanımaya yöneliktir. Eski çağ eğitimi toplumsal görevleri öğretmeye yöneliktir. İkisi arasında çok önemli fark var. Düşünen, yaratan beyinler üretmekten korkmamamız lâzım.

Burada Joseph Campbell'in batı eğitimi dediği şey aslında felsefenin doğduğu bu topraklardaki eğitim anlayışı. Anadolu eski çağların en önemli filozoflarının yaşadığı topraklar. Burada tüm dünyadaki eğitimin temelini oluşturmuş büyük filozoflar yaşamış. Bu insanları gençlere öğretmek, insanlığa adanmış bu hayatlara karşı bizim borcumuz. Özellikle bu topraklarda yaşayan bizlerin bu eski medeniyetleri ve bize bu günleri hazırlayan insanları iyi tanınması gerekir. Anadolu'nun öncü, düşünen, hoşgörülü yapısını iyi anlamak lazım. Tarihte dar bir zaman aralığına sıkışıp kalmamak, tüm çağları öğrenmek lâzım.

Eğitimin amacını ve felsefesini anlatmak için sayfalar dolusu yazı yazılabilir. Ama burada sadece birkaç kelimeyle ifade etmek istersek, şunu diyebiliriz: Şartlanmışlıklardan uzak, disiplinli bir beyinle düşünen ve sorgulayabilen, değişime ve yeniliklere açık üretken ve hoşgörülü insanlar yetiştirmek eğitim.

Lamia Avşar

Bursa Anadolu Lisesi Kimya Öğretmeni

Ders Kitabı Yazarı

Bilgisayar laboratuvarında ders, 2005. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Anadolu Lisesinde ders. 2000 yıllığı. Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği arşivi

BURSA ANADOLU LİSESİ MEZUNLAR DERNEĞİ

Mezuniyetimizden yıllar sonra Bursa'daki BAL mezunlarıyla yeniden bir araya gelmek ve bir fark yaratmak amacıyla, iki ayda bir rutin buluşmalar yapıyorduk. Bu buluşmalar zamanla kalabalıklaştı ve daha sonra bizi Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneğini kurmaya kadar götürdü. 1988'de derneğimizi kurduk ve Hisar'da eski bir evi restore ederek bir de lokal açmak istedik. O dönemde Hisar'da restorasyon ve lokal açma izni çıkartmak kolay değildi. 1979 mezunu arkadaşımız Haluk Hısımcıl'ın babası Ziya Hısımcıl, o yıllar iktidar olan ANAP'ın il başkanıydı ve bize çok destek çıktı. Mezunlarımızdan ve dostlarımızdan bağışlar topladık ve 1990'da Tophane'de eski bir evi restore ederek "Anadolu Evi" adı ile lokalimizi açtık. Açılış töreni çok görkemli olmuştu. Açılışı, o zaman Bursa milletvekili ve bakan olan, 1980 mezunu arkadaşımız Hakan Örüş'ün babası Hüsamettin Örüş yapmıştı. Bursa'da ses getiren, restoran-bar şeklinde bir lokaldi. Belki hemen hemen her gece oradaydık.

İletişimin şimdiki gibi kolay olmadığı dönemlerdi. 5-6 sene yürüttük bu işi. Dergiler çıkarttık. Güzel anılarımız oldu Anadolu Evi'nde. Sonra yorgunluk oldu. Yeni neslin idareyi almasını istedik ve yönetimden çekildik. 1990'lardan sonra Türkiye'de hayatın akışı çok değişti. 1994'te ekonomik kriz oldu. Herkes kendi derdine düştü ve bir süre dernekten uzaklaştık. Ancak aradan geçen birkaç yıl sonra öğrendik ki, dernek kapatılmış ve Anadolu Evi devredilmiş...

2011 yılı başlarında daha genç mezunlar bir araya gelip, BAL Mezunlar Derneğini yeniden ayağa kaldırmak istediler. Aygül Seyhan Elam, Serdar Tahtakıran, Emel Mercan İrgil, Sedat Topbaş, Hande Turan Borçbakan, Yalçın Öz, Bahar Akman Bahadır, Dilhan Yılmaz, Tülay ve Onur Tak, Serdar Acur ve isimlerini hatırlayamadığım diğer arkadaşlarımız öncülüğünde başlayan bu toplantılar sonrasında

yeniden derneğimizi kurma kararı çıktı ve çalışmalar başladı. Aslında her mezuniyet dönemi kendi içinde hâlâ toplanır bizde. Onlara da haber verilerek küçük toplantılar yapıldı. Ben dernek yönetimine girmeye pek niyetli değildim ancak bir gün, "siz de gelin, sizensiz olmaz" diyerek, ilk dernek kurucuları olarak beni, Haluk Hısımcıl'ı ve Gökhan Tuzlacioğlu'nu da davet ettiler. Biz de bu isteğe kayıtsız kalamadık ve gruba katılarak 2012 yılında, derneğimizi yeniden kurduk.

Anadolu Lisesi Mezunlar Derneğinin lokali; Anadolu Evi, 1990

Derneğimizin Kuruluş Hikâyesi Bu Buluşmada Gizli

Facebook BAL grubu ilk mezunlarımızdan Arzu Arınel tarafından kurulmuştu. Eski mezunlar iletişim için harika bir platform bulmanın şevkiyle buradaydılar her gün.

Bir gün, bu grup içinde gençlik yıllarımızda okuldan kaçtığımızda soluğu aldığımız tek yer olan Özgen Çay Bahçesinde bir buluşma etkinliği düzenlendi. Tarihi 24 Aralık 2011 idi. Çeşitli dönemlerin bir arada olması, tanışması ve kaynaşması amaçlamıştı.

Bu etkinliğe karar verilmişti ki, 88 mezunumuz Serdar Tahtakıran, bana telefonla ulaştı. Kendini tanıttı ve "dernek kurmak için yola çıkmak istiyoruz, bize bu konuda yardımcı olmanız için buluşabilir miyiz?" diye sordu. Evet; seneler sonra Bursa Anadolu Lisesinin mezunları için tekrar dernek kurma cümlesi kurulmuştu. Hazır bir etkinlik düzenlenmişken hep beraber bu konuyu görüşmek en akıllıcası olurdu. Onları da Özgen Çay Bahçesine davet ettim.

O gün görüşler paylaşıldı, fikirler tartışıldı ve karara varıldı. İlk derneğimizin kurucu üyelerine ulaşmaya ve onlarla Serdar Tahtakıran'ın ofisinde toplanmaya karar verildi. Ne de olsa onlar tecrübeliydiler ve bu konunun dışında kalmaları beklenemezdi. Yapılan 3-4 toplantı sonunda başta eski başkanımız Ahmet Bahadır olmak üzere, Haluk Hısımcıl, Gökhan Tuzlacioğlu ve Bahar Akman Bahadır yeni derneği kurmaya ikna edildi! 88 mezunu gençler, onlara da tüm enerjilerini geçirmeyi başarmışlardı. Tüyük hazırlıkları yapıldı ve Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği ikinci kez kuruldu.

İşte Facebook üzerinden başlayan bir etkinlik, karlı ve soğuk bir günde harika bir buluşmaya ve sonrasında da derneğimizin yeniden kurulmasına vesile oldu.

Aygül Seyhan Elam

BAL Mezunlar Derneği Denetleme Kurulu Üyesi

20 Eylül 2011 tarihinde Bursa Hakimiyet Gazetesinde çıkan bir haber

İlk derneğin kuruluşuyla beraber, Bursa Anadolu Lisesi'nde, mezun buluşmaları için döner günü başlatmıştık. İlk dernek kapanınca döner günü buluşmalarını okul yürütmüş, kesintisiz devam etmişti. Şimdi bu organizasyonu yeniden devraldık. Web sayfamızı oluşturduk. Sosyal paylaşım sitesi Facebook'ta 2250 kişiyi aşmış bir 'BAL Mezunlar Grubu'muz var. En önemlisi de artık sayısı 7000'i aşmış ve ülkemizin ve dünyanın her yerinde etkin pozisyonlarda olan BAL mezunu arkadaşlarımız var.

2013 yılında, okulumuzun eski müdürü Kazım Aksu'nun, '1999 depreminden sonra yıkılan yurt binasının yerine, okulumuzun ihtiyacı olan çok amaçlı konferans salonu yapalım' önerisini değerlendirerek bir çalışma başlattık. BAL mezunu olan, Uludağ Üniversitesi Mimarlık Fakültesinden Yrd. Doç. Dr. Selay Yurtkuran ve ekibi bir taslak proje yaptı. Bu proje için Büyükşehir Belediye Başkanı'na giderek destek istedik. Başkan konuyla ilgilendi fakat bu arada işler biraz değişti: 2014'te okulumuza yeni müdürümüz İsmet Aksu geldi, Bursa il ve ilçe milli eğitim müdürleri değişti. Bu dönemde medyada "Cumhuriyet ve Anadolu Liselerinin binaları kaldırılacak" diye bir yazı çıktı. Aynı bölgedeki askeri birlik de kaldırılıyordu! Yeni bir rant alanı oluşacak diye spekülasyon oldu. Yeni müdürümüz

İsmet Aksu ile görüşerek, okulumuzun arazisine başka yapıların da inşa edileceği hakkındaki söylentilerle ilgili kaygılarımızı ilettik. O da bize, il ve ilçe milli eğitim müdürleri ile yaptığı görüşmelerde, müdür beylerin okul binamızın çok eskidiğini ve BAL'a yakışmadığını düşündüklerini ve kapsamlı bir projeye yenilenmesi gerektiğini ifade ettiklerini söyledi. Ayrıca okulumuzun arsası üzerinde BAL dışında başka bir tasarrufun kesinlikle olamayacağını ve mezunların çalışmalarına katkı vermesinden memnun olacaklarını söylediklerini de belirtti.

27 Ocak 2015'te, okul müdürümüzle birlikte yaptığımız ziyarette İlçe Milli Eğitim Müdürü Gürhan Çokgezer "Bursa Anadolu Lisesi benim gözde okulum. Başarısı için elimden geleni yaparım. Ben sizinle beraberim. Okul arsamıza yalnızca BAL yerleşkesi yapılacaktır" diyerek bizi destekledi. Ayrıca okulumuzun fiziki koşullarının iyi olmadığını, Bursa Anadolu Lisesine yakışmadığını ve yeni bir okul binası yapılması gerektiğini ifade etti. Milli Eğitim Bakanlığının artık tek tip okul projelerinden uzaklaştığını, okula ve yere özel projelere de destek verdiğini, günün koşullarına uygun çağdaş bir proje yapabileceğimizi belirtip Bursa Büyükşehir Belediyesinin okulları yenilemek için büyük fonları olduğunu ve bu fonları değerlendirebileceğimizi ifade etti.

Derneğimizde okulun yeni proje çalışmalarıyla ilgilenen mimar, inşaat mühendisi, hukukçu ve akademisyenlerden oluşan bir heyetimiz var. Bu konuda nasıl bir işbirliği yapabileceğimizi konuşuyoruz. Hedefimiz okulumuzu yenilemek ve çağdaş, güzel bir proje oluşturmak için yapılacak çalışmaların içinde olmak. Şu sıralar dernekte en önemli konularımızdan biri bu. Öncelikle proje çalışmalarına katkı verebilecek tüm arkadaşlarımızdan destek bekliyoruz! Umarım başarılı oluruz...

Dernek olarak üzerinde çalıştığımız bir diğer konu da; okulumuza Bursa Maarif Koleji statüsünü yeniden kazandırmaktır. 2005-2006 eğitim-öğretim yılında alınan, liselerin dört yıla çıkarılması kararıyla okulumuz, kuruluş amacından uzaklaşarak diğer düz liselerle aynı statüye getirilmiştir. Ne yazık ki, bu değişim olurken derneğimiz olmadığı için, karşı koyan da olmamıştır. Oysa Kadıköy Anadolu Lisesi,

mezunlar derneğinin ve vakfının direnişiyle bu karara karşı durmuş ve eski statüsünü korumuştur. Yani hazırlık sınıfını ve yabancı dille eğitim yapma özelliğini korumuştur. Biz bunu yapamadık; ancak yeniden eski statümüzü kazanmak için çalışıyoruz...

BAL Mezunlar Derneği olarak bu yıl ilk kez, hazırladığımız yönetmelik çerçevesinde, ihtiyacı olan BAL mezunu kardeşlerimize burs vermeye başladık. Dernek olarak yapabileceğimiz en faydalı faaliyetlerin başında gelen burs konusunun önümüzdeki yıllarda artarak devam etmesini diliyorum.

Her geçen gün Türkiye'de yaşam koşulları ağırlaşıyor. Ne yazık ki tüketim toplumu olduk. Hızlı bir yaşam temposu ve toplumda kutuplaşmalar var. Dayanışma ve paylaşma kültürümüz yok oluyor. İnsanların "bana bir şey bulaşmasın!" çekinceleri var. İkinci kuruluşumuzun üzerinden üç sene geçti. Herkes çok şey istiyor ama çalışmaya gelince maalesef toplum olarak tembeliz. "Birileri yapsın, ben lâfımı esirgemeyeyim" düşüncesi hâkim. Yeni mezunları bir kenara koyalım, işini kurmuş, emekli olmuş binlerce mezun arkadaşımız var. Mezunlarımız biraz daha sorumluluk almalılar. Bursa Anadolu Lisesinin bize verdiği sorumluluk bilinciyle camiamıza sahip çıkmalıyız. Derneğimize vereceğimiz her türlü katkı, camiamıza ve dolayısıyla ülkemize verilmiş bir katkı olacaktır.

Tüm BAL mezunlarını Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği çatısı altına bekliyoruz...

Ahmet Bahadır
Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği Başkanı

<http://www.balmezunlari.org>

4 / 29 KASIM 2014 CUMARTESİ YASAYAN gunler & geceler

Düzenlenen geceye katılım yoğundu.

Nevin-Gökhan Tuzlacıoğlu

Defne-Serdar Tahtakoran

Anadolu Lisesi mezunları BURS İÇİN BULUŞTU

Bursa Anadolu Lisesi Mezunları Derneği'nin organize ettiği yemek Çelik Palas Otel'de gerçekleşti. Etkinliğe geniş katılım sağlanırken, Dernek Başkanı Ahmet Bahadır, yapacakları çalışmalar ve burs fonları hakkında bilgiler verdi.

Gecenin açış konuşmasını yapan Bursa Anadolu Lisesi Mezunları Derneği Başkanı Ahmet Bahadır, "Öncelikle derneğimizin düzenlediği ilk büyük buluşmaya katıldığınız için teşekkürlerimi sunuyorum. Dernek

Muharrem Yuruculu

29 Kasım 2014 tarihinde Yaşayan Bursa Gazetesinden bir haber

KURULDUĞU GÜNDEN BUGÜNE OKUL BİRİNCİLERİ

1977 Ahmet Bahadır	1997 Murat Evren Kara
1978 Ayşe Sibel Karasarlıoğlu	1998 Emre Kozlu
1979 Mesut Uyumaztürk	1999 Umut Arslan
1980 Sibel Göksel	2000 Serdar Salı
1981 Şükrü Bayraktar	2001 Emre Ertuğuş
1982 Necip Sayiner	2002 Onur Tunalı
1983 Ayşe Eren Berke	2003 Merve Çakır
1984 Tanju Tütüncü	2004 Hüseyin Özcan
1985 Hande Yiğitdinç	2005 Fehim Aksoy
1986 Nilüfer Şahin	2006 Burak Bölükbaşı
1987 Canan Özyardımcı	2007 Güzin Şen
1988 Tan Tarkan Kadioğlu	2008 Caner Coşkun
1989 Yasemin Karslıoğlu	2009 Ece İrem Arslan
1990 İpek Kayaarma	2010 İpek Ülkersoy
1991 Alev Kaya	2011 Ayşe Zehra Karadere
1992 Taragay Özkiper	2012 Semih Barutçu
1993 Özlem Sefer	2013 Aysu Özel
1994 Hasan Fehmi Ateş	2014 Ayşegül Uysal
1995 İpek Erhan	2015 Eray Ertürk
1996 Begüm Özer	

1990 yıllığında derlenmiş gazete haberleri. Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği arşivi

SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMALARINDA İSİMLERİ EN ÇOK ANILAN MEZUNLARDAN BAZILARI:

1977	Prof. Dr. Ahmet Cevzici, Uludağ Üniversitesi Felsefe Bölümü
Arzu Arınel, Yazar
Nezih Ünen, Müzisyen
Prof. Dr. Semih Gemalmaz, Hukukçu
Prof. Dr. Süleyman Seyfi Ögün, Türk Siyaset Bilimcisi	1978	Ali Rahmi Beyreli, 20-21.Dönem Milletvekili
Doç.Dr.Cahide Topsakal, Beyin ve Sinir Cerrahisi, Amerika'da AANS tarafından Mahaley ödüllü
Prof. Dr. Levent Türkeri, Üroloji
		1979	Prof. Dr. Cezmi Akdiş, Alerji Uzmanı
Prof. Dr. Güven Sak, Gazeteci
		1981	Ece Ege, Dice Kayak Moda Tasarımcısı
Hasan Aslanoba, Tazedirek Kurucusu
Doç.Dr.MeralGünayAygün, JohnsHopkinsPediatricSpecialty Clinic
Yücel Aslan, Milli Voleybolcu
		1982	Prof. Dr. David Saba, Kalp ve Damar Cerrahisi
Melih Ünen, Müzisyen
Vural Kavuncu, 24. Dönem Milletvekili
		1983	Gürkan Kurtkaya, Yönetmen
		1984	Alptekin Baloğlu, Fotoğraf Sanatçısı
Güran Yet, Coca Cola Global Planlama Finans Direktörü
Hakan Canduran, Ankara Baro Başkanı
Özgül Çevik, Türkiye'nin en güçlü ilk 50 kadın CEO'su, 2014
Türker Kılıç, Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı
		1985	Çenk Yöney, Coşkunöz CEO
Deniz Dalgıç, TED Bursa Koleji Kurucusu
Hakan Aygün, Hyatt Oteller Baş Mühendisi
		1986	Prof. Dr. Alper Toker, Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi
Eren Yorulmazer, Mimar
Fahrettin Gözet, Geleceğin Yıldızları Basketbol Okullarının Kurucusu

*Uludağ Üniversitesi Felsefe Tarihi Anabilim Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. Ahmet Cevzici'nin okula kayıt fotoğrafı*

1987	Adil Aydemir, The European Board of Surgery Onursal Diplomalı Genel Cerrah	1992	Doç. Dr. Canan Kocabaşoğlu-Hillmer, City University London, Faculty of Management
	Bahadır Selim Dilek, Gazeteci-Yazar	1993	Nevzat Aydın, yemeksepeti.com kurucusu
	Hakan Köksal, Yazar	2001	Ferit Odman, Müzisyen
1988	Mustafa Kemal Şerbetçioğlu, 24. Dönem Milletvekili	2006	Hakan Kurtaş, Dizi ve Sinema Oyuncusu
	Tarkan Gözübüyük, Müzisyen	2008	Vedat Ali Özkan, ODTÜ Fizik Bölümü Araştırma Görevlisi, Fizik Olimpiyatları Dünya 3.sü
1990	Önder Matlı, 24. Dönem Milletvekili		
1991	Kunter Şekercioğlu, Endüstriyel Tasarım		

2006 yılında Zürih Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Extra Ordinaryüs Profesör olan ve İsviçre Alerji ve Astım Araştırma Enstitüsü Direktörü Cezmi Akdiş'in ortaokul diploması. Bursa Anadolu Lisesi arşivi

Hasan Arslanoba ve Yücel Arslan okulun spor salonunda voleybol oynarken, 1981

AKADEMİK BAŞARILAR

AKADEMİK BAŞARILAR

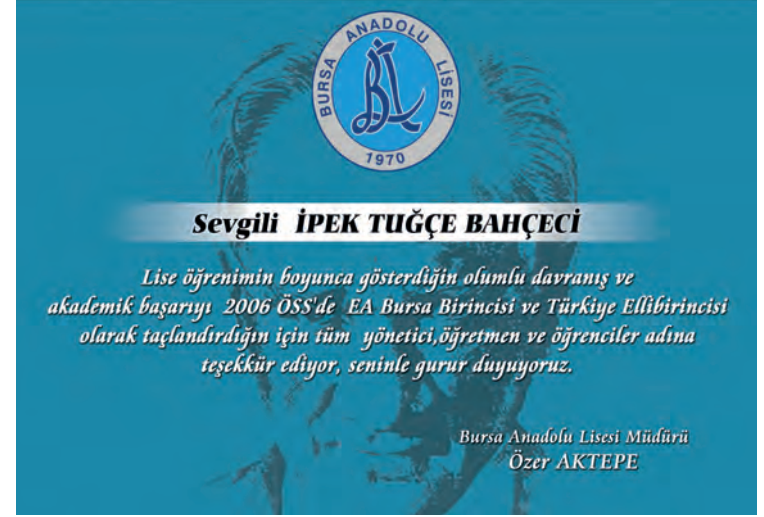
Bursa Anadolu Lisesi, hem kız, hem de erkek öğrencilere yatılı okuma imkânı sağlaması sebebiyle, sadece Bursa'dan değil, Türkiye'nin pek çok şehrinde Kolej sınavını kazanan başarılı öğrencilerin öğrenim yuvası olmuştur. Özellikle Türkiye'de az sayıda Kolej bulunduğu yıllarda, 1800'lü yıllardan beri İstanbul'da eğitim veren yabancı kolejlerle rekabet etmiş, zaman zaman bu köklü okullardan daha başarılı olmuştur. Yalnızca İngilizce öğretmenlerinin değil, dersi İngilizce anlatacak olan matematik ve fen bilgisi öğretmenlerinin de bakanlık tarafından özenle seçilerek atanması ve Kolej sınavlarından daha zor olan bir sınavla alınan parasız yatılı öğrencilerin de öğrenim görmesi, okulun başarısındaki etkenlerdendir. Kolejliğin çoğu, geleceğini erken yaşta planlayarak, üniversite hedeflerine emin adımlarla ilerleyip çalışarak ulaşmıştır. TÜBİTAK tarafından düzenlenen bilim yarışmalarında ve uluslararası bilim olimpiyatlarında kazanılan pek çok derece, okulun üniversite giriş başarılarını taçlandırmıştır.

Çeşitli arşivlerde ve sözlü tarih çalışmalarında tespit ettiğimiz akademik başarılar:

- 1990 ÖSS'de İpek Kayaarmanın Türkiye 3.'lüğü ve Bülent Özer'in Türkiye 4.'lüğü
- 1993 34. Uluslararası Matematik Olimpiyatları'nda Dünya 3.'lüğü
- 1994 35. Uluslararası Matematik Olimpiyatları'nda Dünya 3.'lüğü
- 1996 Rusya'da düzenlenen 28. Uluslararası Kimya Olimpiyatlarında Murat Evren Kara'nın Dünya 2.'liği

- 1997 Kanada'da düzenlenen 29. Uluslararası Kimya Olimpiyatlarında Murat Evren Kara'nın Dünya 2.'liği
- 1998 Selanik'te düzenlenen Balkan Fizik Olimpiyatları 3.'lüğü
- 2006 ÖSS'de tüm Anadolu Liseleri arasında Türkiye 4.'lüğü
- 2006 İpek Tuğçe Bahçeci'nin ÖSS EA Bursa 1.'liği ve Türkiye 51.'liği
- 2006 Eğitimde Kalite Teşvik Ödülü
- 2007 Bursa Kalite Büyük Ödülü (Türkiye'de kazanan ilk eğitim kurumu)
- 2008 Vedat Ali Özkan'ın Uluslararası Fizik Olimpiyatları'nda (IPHO) Dünya 3.'lüğü
- 2008 Milli Eğitim Bakanlığı Türkiye'nin En Kaliteli Okulu Ödülü
- 2008 Avrupa Kalite Yönetim Vakfı (EFQM) tarafından geliştirilen Mükemmellik Aşamaları programı dâhilinde Mükemmellikte Yetkinlik 5 Yıldız Belgesi (Türkiye'de bu belgeyi almayı başaran ilk eğitim kurumu)
- 2008 ÖSS'de ilk 1000'de 149 derece
- 2009 TÜBİTAK araştırma proje yarışmasında Efan Mulhan'ın "Kütle ve mekanik güç ölçümünde farklı bir yöntem" adlı projesinin bölge birinciliği

- 2009 Öğrenci Seçme Sınavı Eşit Ağırlık-2'de (ÖSS EA-2) 252,176 puan ortalaması ile Türkiye ikinciliği, Türk Dili Ve Edebiyatında 16,68 net ortalamasıyla Türkiye 1.'liği, Matematik-2'de 23,96 net ortalamasıyla Türkiye 3.'lüğü, Coğrafyada 6,86 net ortalamasıyla Türkiye 3.'lüğü, Fizik ve Kimyada Türkiye 4.'lüğü, Felsefe ve Tarihte Türkiye 5.'liği,
- 2009 ÖSS'de ilk 1000'de 129 derece ve % 91 yerleştirme oranı
- 2009 ÖSS sonuçlarına göre Türkiye'nin en başarılı 2. Anadolu Lisesi seçilmesi
- 2010 Hande Tarcan, Şüheda Gül ve Deniz Yılmaz'ın "Mars'ta primula bitkisi" adlı projelerinin MEF okullarının proje yarışmasında sergilemeye hak kazanması
- 2010 % 90 üniversiteye yerleştirme oranı
- 2010 ÖSS sonuçlarına göre Türkiye'nin en başarılı 4. Anadolu Lisesi seçilmesi
- 2011 Yüксе Öğretime Geçiş Sınavı (YGS) - Lisans Yerleştirme Sınavı'nda (LYS) Türkiye 6.'lığı, fizikte Türkiye 2.'liği, kimyada Türkiye 2.'liği, geometride Türkiye 4.'lüğü, % 90 üniversiteye giriş oranı

ÖSS başarısından dolayı okul tarafından İpek Tuğçe Bahçeci'ye verilen teşekkür belgesi, 2006

Öğrencilerin henüz kendi binaları olmaması sebebiyle Mithatpaşa İlkokulunun binasında öğrenim gördükleri dönem, kimya dersinden dönem ödevi alan bir grup, uzay üzerine çalışmak ister. Kimya öğretmenleri bunu büyük bir memnuniyetle karşılar ve birlikte NASA ile bağlantıya geçerler. Sene 1975'tir. Telefonların bile yaygın olmadığı yıllardır. Mektupla haberleşilir. Mektubun Amerika'ya gitmesi, yanıtın gelmesi aylar sürecektir. Sonunda NASA'dan dialar gelir. Öğrenciler ödevlerini hazırlar ve sadece kendi sınıflarına değil, tenefüslerde opera çalarak bütün okul öğrencilerine dialarla sunum yaparlar. Bu öğretmen, okulda farklı dönemlerde 15 sene hizmet veren, pek çok İngilizce fen bilgisi dersi kitabının yazarı, 1990'lı yıllardaki öğrencilerinin adına tişört bastırıp gururla giydikleri öğretmendir. Tişörtte şöyle yazar: "Biz, Lamia Avşar'ın Öğrencileriyiz!"

31 Mayıs 1976 senesinde çıkan bir gazete haberi. 1977 yılı

2008 senesinde yayımlanan Kalite kitabına göre ulusal ve uluslararası yarışmalara katılan proje ve ödül sayısı:

	Proje/Konu	Proje/ödül Sayısı	Katılan Kişi
Ulusal	TÜBİTAK Olimpiyatları	35	50
Uluslararası	Olimpiyatlar	14	
Uluslararası	Öğrenci Değişim Projesi	3	74
Ulusal - Uluslararası	ÇEVKO Projesi	1	34
Uluslararası	UNİCEF Barış Okulu	1	12
Uluslararası	İspanya ve İtalya'da Kültür Tanıtımı	2	70
Ulusal	Kültür Alışverişi	1	1
Uluslararası	Türk Kültürünü Tanıtım Projesi	1	Tüm Okul

MEB'in ağızından "BAL" damladı

Milli Eğitim Bakanlığı'nın ülke genelinde düzenlediği 'eğitimde kalite' yarışmasında Bursa'nın ilk Anadolu Lisesi olan Bursa Anadolu Lisesi(BAL) birinci olarak kalitesini tescilledi.

ÖNCE İLK 8

Ülke genelinde 3 bin 665 okulun katıldığı yarışmada, Bursa Anadolu Lisesi önce ilçe okulları arasında birinci oldu. 11 okullarının değerlendirildiği kategoride zirveye çıkan Bursa Anadolu Lisesi, öncelikle ilk 15 okul arasına girerek saha ziyaretine kaldı.

TEK BAŞINA ZİRVEDE

İkinci elemenin ardından ilk 8 okul arasına girerek finale kalan Bursa Anadolu Lisesi, kalitesini bir kez daha tescillemiş oldu. Öte yandan 8 okul arasında 4 okul Türkiye üçüncüsü, 3 okul da Türkiye ikincisi unvanını kazandı.

2008'de Milli Eğitim Bakanlığı Kaliteli Kurum Kategorisinde Türkiye 1.'liği haberi

KÜLTÜR SANAT

MÜZİK

Okulun erkek öğrencilerinin Bursa Erkek Lisesinde öğrenim görmekte olduğu yıllarda kurulan ilk orkestrası, erkek öğrencilerden ibarettir. Henüz kendi binası dahi olmayan okulun, müzik aletleri de yoktur ve orkestra üyeleri ihtiyaçları olan aletleri Bursa Erkek Lisesinden temin ederek ilk kez 1975 senesinde, kendi imkânlarıyla ulusal bir yarışmaya katılır.

İlk müzik öğretmenlerinden Osman Bey'in kurduğu koroyu, onun emekliye ayrılmasıyla 1977'de okula tayin olan Murat Onat devralarak koro ve orkestra çalışmalarını yıllar içerisinde geliştirir. 1982 yılında Milliyet Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında en başarılı orkestra dalında kazanılan Türkiye 2.'liği ile çalışmalar taçlanır. Bu başarı, uzun yıllar farklı kategorilerde de alınacak daha nice başarıların ilkidir. Milliyet yarışmaları artık düzenlenmiyor olsa da, okulun orkestraları Bursa'da düzenlenen Osmangazi Liseler Arası Müzik Festivaline ve ulusal KASDAV yarışmasına katılmaya devam ediyor.

Harbiye'de İstanbul Spor ve Sergi Sarayında düzenlenen Milliyet Liselerarası Müzik Yarışmasına ilk kez katılan Bursa Anadolu Lisesi öğrencileri Yaşar Toker (Bas), Ahmet Türkoğlu (Klavye), Nezh Ünen (Bateri), Nihat Özçubukçu (Vokal), Coşkun Pınarlı (Gitar) ve onları yalnız bırakmayan arkadaşları Ufuk Ersoy, Kürşat Arda. 1974-1975. Coşkun Pınarlı arşivi

2007 ve 2008 senelerinin orkestrası Bursa Osmangazi Popüler Müzik Yarışmasında iki sene üst üste en iyi orkestra ve en iyi kız solist, 2008'de de ayrıca en iyi düzenleme, en iyi üflemeli çalgı dallarında ödüller kazanmıştır.

Bulutsuzluk Özlemi grubunun bas gitaristi Sunay Özgür; Kerem Görsev Trio'nun davulcusu Ferit Odman; şarkıcı, söz yazarı ve besteci Nezh Ünen; Viyana'da müzik eğitimi aldıktan sonra müzik kariyerine devam eden Melih Ünen; Pentagram'ın gitaristi Tarkan Gözübüyük ve Eurovizyon şarkı yarışmasında Kayahan'ın vokalistliğini yapan Meltem Parlak; Bursa Anadolu Lisesinde farklı dönemlerde orkestra üyesi olan müzisyenlerden bazılarıdır.

"Müzik odamızda alüminyum bir davul ile çok güzel Premier marka trampet ve ziller vardı. Müziğe okulun bu enstrümanlarıyla başlamıştım ve hayatım o davul, o trampetti benim! Öğle aralarında okulda bir grup futbol oynamaya, bir grup sigara içmeye, bir grup uzuneşek oynamaya koşardım, ben de her teneffüs o davula koşardım."

Müzisyen Ferit Odman

Okul orkestrası gençlik şöleninde Ferit Odman, Feryin Kaya, Pınar (Çobanoğlu) Turhan, Emin Cihan ve Gül Tonak, 1997. Murat Onat arşivi

Mezuniyet gecesinde müzik öğretmeni Ali Yavuz ve öğrenciler konser verirken. 1977 yıllığı

Maarif Koleji Korosu Ülkü Dağdelen, Serdar Savran, Coşkun Pınarlı, Erman Çelikaksoy, Kemal Kayserili, Ahmet Bahadır, Talha Köksal, Haldun Beceren, Cemal Çakır, Yaşar Toker, 1970. Serdar Savran arşivi

İlk Orkestranın İlk Yarışma Deneyimi

Dünyayı kasıp kavuran Beatles grubu ve şarkıları, müzik tutkusu ve biraz da heves ve azim bizi bir araya getirdi ve orkestramızı büyük çabalar ve zorluklarla kurduk. Henüz binası bile olmayan okulumuzun, sınıflarında ders gördüğümüz Bursa Erkek Lisesinden ödünç alınmış müzik aletlerini kullanan bir orkestrası vardı artık. Bursa Erkek Lisesinin bize bu imkânı sağlayan sayın müdürü Burhanettin Arda'ya ve oğlu arkadaşımız, ağabeyimiz Kürşat Arda'ya çok teşekkür ederiz.

Pek çok ünlü müzisyen çıkartan Milliyet Gazetesinin Liseler Arası Müzik Yarışmasına, 1975 senesinde, Bursa Erkek Lisesinin de müzik öğretmenini olan rahmetli Osman Işık döneminde, yarışmanın en küçük öğrencileri olarak katıldık. Çünkü biz daha lise birinci sınıf öğrencisiydik ve rakiplerimiz olan liseler, çoğu lise son sınıf öğrencisi olan orkestralar ile katılıyordu. İlk orkestramız şu isimlerden oluşuyordu: Nihat Özçubukçu (solist), Coşkun Pınarlı (ritim gitar), Ahmet Türkoğlu (klavye), Yaşar Toker (basgitar) ve 1997'de Anadolu'nun Kayıp Şarkıları albümünü çıkaran, besteci ve şarkı sözü yazarı Nezih Ünen (bateri).

Coşkun Pınarlı, Yaşar Toker ve Nihat Özçubukçu; Simon & Garfunkel'in "Bridge Over Troubled Water" parçasını plaktaki tonundan söyleyebilmek için çalışırken. Grup o yıl org çalacak kimse olmadığı için yarışmaya katılamadı. 1976-1977. Coşkun Pınarlı arşivi

İstanbul'da yapılan bu yarışmaya bir gün önceden gidip kardeş okulumuz Kadıköy Maarif Koleji'nin yatakhaneğinde kalmıştık. Fakat yarışma, Avrupa yakasında bulunan Elmadağ'da, o zamanki adı ile Spor ve Sergi Sarayında düzenlendiği için gitarlarımızı ve tumbamızı Anadolu yakasından oraya kadar vapurla taşımak zorunda kalmış, hatta beste dalındaki parçamızın adını da vapurdan indiğimiz Karaköy İskelesinde koymuştuk: "Palamar." Yarışma, icra, düzenleme ve beste olmak üzere 3 dalda yapılıyordu. İcra dalında Jimmy Patricks'in "Rain Rain Rain" parçasını, düzenleme dalında da Harmandalı'nın Rock türünde yaptığımız düzenlemesini seslendirmiştik.

Bütün sene çalışıp "Rain Rain Rain"i hazırlamıştık ama şans eseri Füsün Önal bahar aylarında bombayı patlatıp bu parçanın Türkçe uyarlamasını "Gel Gel" adıyla seslendirerek ve bir anda popüler olmuştu. Sahneye çıkıp çalmaya başladığımızda, jüri üyesi olan Füsün Önal karşımızda gülmekten ölüyordu ve tüm seyirciler de bir ağızdan şarkıyı söylüyordu. Şans işte! Harmandalı'nda bu coşku arttı ama hiç derece alamadık. Sanırım beğenilmişti performansımız çünkü sahneden indikten sonra İstanbul Erkek Lisesinin müzik öğretmenini bizden düzenlemenin partiyonlarını isteyip müzik öğretmenimizi sormuştu. Ama ne başımızda öğretmen vardı, ne de düzenlemenin partiyonu! Lise birinci sınıf öğrencileri olarak kendi kendimize yapmıştık her şeyi.

1976 senesindeki yarışmaya da katıldık. "Müzik aletlerini vapurla taşımayalım, Avrupa yakasında kalalım" dedik ama bu sefer de yarışma Anadolu yakasında, Üsküdar'da bir spor salonunda düzenlenmişti. İcra da Beatles'in "Close Your Eyes" parçasını seslendirmiş, "Bir of çeksem karşığı dağlar yıkılır" parçasına düzenleme yapmıştık. Bir de bestemiz vardı. Bu sefer grubumuz şu isimlerden oluşuyordu: Talha Köksal (ney), Coşkun Pınarlı (ritim gitar), Nezih Ünen (bateri), Sabri Gezer (solist), Nur Tunakan (vokal), Birsen Çakır (klavye) ve Yaşar Toker (basgitar).

Yarışmaya katıldığımız parçaları yan flütle çalmak istiyorduk. Ancak 1974 Kıbrıs çıkarması sebebi ile ambargo uygulanıyordu ve döviz darlığı sebebi ile ithalat olmuyordu ve piyasada olan müzik

aletleri de çok pahalıydı. Hatta elektrik tesisatı borularından bir tane yapmayı bile düşündük. Talha arkadaşımıza "bakalım ses çıkartabilecek misin" diye verilen ney (kısık kız ney'i) ile yarışmaya katıldık. Ses çıkartmak bir yana, çok da iyi çaldı Talha o ney'i.

O yıl da dereceye giremedik çünkü zaten heyecanımızın doruk noktasındayken caz müziğinin ustalarından jüri üyesi rahmetli Süheyl Denizci'nin yarışmada ney'in nizami olup olmadığını kontrol etmesi, parçalarımızı çalarken ney sesi duyulmadığı için sık sık durdurulup mikrofon ayarlarımızın yeniden yapılması... Yani o yarışma tam bir felaketti. Ama sonraki yıllarda Bursa Anadolu Lisesi olarak kardeşlerimizin bu yarışmalarda birincilikler alması, onlara bu yolu bir nebze de olsa aralayabilmiş olmamız, beni ve sanırım tüm arkadaşlarımı mutlu ediyor.

Yaşar Toker

1977 Mezunu

DANS

Halk danslarına erkek öğrenciler ilgi göstermemiş olsa da, kız öğrencilerden bir ekip oluşturulmuştur ve Bursa'da alınan en iyi derece 5.'liktir. Fakat 1995 senesinde Uludağ Üniversitesinden bir halk kültürü araştırmacısıyla, Bursa'nın kaybolmaya yüz tutmuş, sadece kadınların dans koreografisiyle sahnelenen bir ağıt dansı bir sene boyunca çalışılmış ve bu performansla grup Milliyet Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında Türkiye 1.si olmuştur.

Uludağ Üniversitesi Beden Eğitimi Bölümünden Bursa Anadolu Lisesine staja gelen öğretmen adayları, 1990'lı yıllarda klasik ve modern dans toplulukları oluşturmuş, öğrencileri çalıştırmış ve bu gruplar katıldıkları ilk müsabakada Türkiye 3.lüğü kazanmıştır.

Bale gösterisi. Mayıs 2008. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Bursa Anadolu Lisesinin Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında okul orkestrasının pop icra dalında Türkiye 1.'liği, kız solist dalında Türkiye 2.'liği ve dans grubunun vals performansı ile Türkiye 3.'lüğü haberi, 1997

Bursa Anadolu Lisesinin Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında Türkiye 3.'sü olan vals ekibi: Orçun Soyuak, Özge İltekin, Emir Çokçağlayan, Tülay Gümüşdere, Seda Babür, Tuğrul Altınler, Nilay Savu ve Erman Güler, müzik öğretmeni Murat Onat ile birlikte, 1997.
Nilay Savu Süoğlu arşivi

TİYATRO

Okuldaki tiyatro çalışmaları hakkında ulaşabildiğimiz en eski belge, Bursa Kız Lisesi binasında okumakta olan kız öğrencilere ait fotoğraflar oldu. Oyun, öğrenciler tarafından İngilizce yazılmıştır. "Just Be Yourself" adlı bu oyun, 1974 yılında, Bursa Kız Lisesinin bünyesindeki salonda, ortaokul mezuniyeti etkinliği olarak, Kolej'in ilk öğrencileri tarafından, İngilizce öğretmenleri Bay ve Bayan Huntington yönetmenliğinde sahnelenmiştir.

Sözlü tarih çalışmasında edebiyat öğretmeni Zeki Baştürk'ün anlattığına göre, 1979 senesinde sahnelenen, Güngör Dilmen

Kalyoncu'nun bir köy yaşamını ve töre geleneğini anlatan "Kurban" adlı oyunu, Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosunda düzenlenen liseler arası tiyatro yarışmasında "çok profesyonelce çalışılmış" gerekçesiyle birinci seçilmemiştir.

Günümüzde de BALTT olarak anılan tiyatro topluluğu, çeşitli yarışmalara katılmakta ve başarılar kazanmaktadır. Tiyatro çalışmaları, günümüzde İngilizce ders saatleri azaldığından, öğrencilerin daha fazla pratik yapmaları için sınıfların kendi bünyelerinde İngilizce olarak da sürdürülmektedir.

Maarif Kolejinin ilk öğrencileri tarafından yazılıp sahnelenen "Just be Yourself" oyunu. 1974

2006 senesinde sahnelenen bir oyun. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

SİNEMA

Öğrencilerin İngilizce bilgilerini kullanmalarını, sosyal kişiliklerini geliştirmelerini, ekip çalışması yapmalarını sağlamak ve yaratıcı düşüncelerini ortaya çıkarmak amacıyla düzenlenen, önemli etkinliklerden biridir. İlk kez 2012-2013 öğrenim yılında, İngilizce öğretmenleri Zeynep Emel Tarcan rehberliğinde I. "The BAL" İngilizce Kısa Film Yarışması adıyla düzenlenmiştir. Kültür ve Sanat Derneği üyelerinden oluşan 7 kişilik jürinin tavsiyeleri doğrultusunda: En iyi müzik "Ittle Little Such A Loser", en iyi fragman "Absolution", en iyi poster "Absolution", en iyi erkek oyuncu "Berk Öztürk (Hate Having To Wait)", en iyi kadın oyuncu "Elif Kayaaslan (Red Of Yours)", en iyi senaryo "Canberk Demirkesen (Red Of Yours)", en iyi film "Absolution". Jüri "Absolution" filminin yönetmeni Okan Dönmez'i filmi yönetmedeki üstün çabaları için özel ödüle lâyık görmüştür.

Muhtelif arşivlerde ve sözlü tarih çalışmalarında tespit ettiğimiz kültür - sanat başarıları:

- 1982 Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasının en başarılı orkestra dalında Türkiye 2.'liği
- 1982 Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasının en başarılı erkek solist dalında Türkiye 2.'liği
- 1990 Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında okul orkestrasının seçici kurul özel ödülünü kazanması
- 1993 Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında pop icra dalında Türkiye 2.'liği
- 1994 Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında pop icra dalında Türkiye 3.'lüğü
- 1994 Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında en iyi kız solist dalında Türkiye 2.'liği
- 1995 Halk dansları ekibinin Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında Türkiye 1.'liği

1995	İlk kez kurulan modern dans grubunun Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında Türkiye 3.'lüğü	2001	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında okul orkestrasının pop icra dalında Türkiye 2.'liği
1996	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında modern dansta Türkiye 3.'lüğü	2007	Bursa Osmangazi 2. Popüler Müzik Yarışması en iyi orkestra ve en iyi bayan solist ödülleri
1997	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında okul orkestrasının pop icra dalında Türkiye 1.'liği	2008	Bursa Osmangazi 3. Popüler Müzik Yarışması'nda en iyi orkestra, en iyi bayan solist, en iyi düzenleme, en iyi üflemeli çalgı dallarındaki birincilik ödülleri
1997	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında okul orkestrasının kız solist dalında Türkiye 2.'liği	2008	Bursa Osmangazi 3. Bursa Liseler Arası Tiyatro Yarışması'nda en iyi sergilenen oyun, en iyi teknik ekip, en iyi müzik, en iyi afiş tasarım 3.lüğü ödülleri
1997	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında dans grubunun vals performansıya Türkiye 3.'lüğü	2009	Bursa Akpınar Kültür Merkezi Liseler Arası Tiyatro Festivalinde "Şehir Kaçtı Gözüme" ile en iyi oyun ödülü
1998	Milliyet Türkiye Liselerarası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasında en iyi kız solist dalında Türkiye 3.'lüğü	2009	Bursa 4. Liseler Arası Tiyatro Yarışması'nda en iyi oyun kategorisinde 3.'lük ödülü ve Tiyatro Teşvik Ödülü (Hakan Yılmaz)

Bursa Osmangazi 2. Popüler Müzik Yarışması en iyi orkestra ve en iyi bayan solist ödülleri kazanan grup, 2007. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

En iyi Orkestra, En iyi Kız Solist, En iyi Düzenleme ve En iyi Nefesli Çalgı Ödülleri Bizim!!!

Geçen sene yapılan Liselerarası Müzik Yarışması'nda en iyi orkestra ve en iyi bayan solist kategorilerinde birincilik kazanan okulumuzun popüler müzik orkestrası, çalışmalarını sürdürüyor.

30 Nisan 2008 tarihinde okulumuzda düzenlenen eğlence sahne alan orkestra, 21 Mayıs 2008 tarihinde de okulumuzu başarıyla temsil etti. Osmangazi Belediyesi'nin Kültürpark Açık hava Tiyatro'sunda düzenlediği gecede, dört ödül alarak başarılarını bir kez daha kanıtladılar. En iyi orkestra ve en iyi düzenleme

ödüllerinin sahibi olan orkestramızın kız solisti Sera Cengiz de en iyi kız solist ödülüne layık görüldü ve böylece geçen sene de aldığımız birincilikleri kimseye kaptırmadılar. Nefesli çalgılar kategorisinde klarnetiyle en iyi seçilen Özlem Yaşaroğlu'nda gecenin kazanan isimleri arasındaydı. Derya Köroğlu'ndan özel olarak tebrik alan orkestramız okulumuzun her alanda başarıya doymadığının yeni bir göstergesi oldu. Kendilerini tebrik ediyor ve başarılarının devamını diliyoruz.

Oda Orkestrası

BAL tarihinde bir ilke imza atılarak; 2007-2008 öğretim yılında oda müziği topluluğu kuruldu. İlk dinletisini BAL'ın Tüyap Kitap Fuarındaki standında yapan topluluk, dört yaylı çalgı ve bir flütten oluşuyor. 28 Mart 2008 ve 29 Nisan 2008 tarihlerinde de okulumuzda birer dinleti yaparak; çalışmalarını tüm BAL ailesiyle

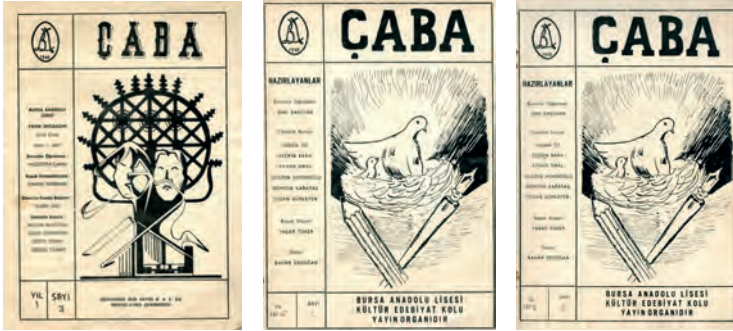
paylaştılar. Flütte Doruk Işık, kemanlarda İsmail Cebeci ve Elif Taştekin, viyoloda Ekin Öztürk ve viyolonselede Hande Sarcan'dan oluşan topluluk 9 Mayıs'ta Türk Halk Müziği Korosu ile birlikte konser verdi. Topluluk kep giyme töreninde ve döner gününde de dinleti yapacak.

YAYINLAR

Çaba Dergisi

İlk kez 1977 senesinde, öğrenciler, edebiyat öğretmenleri Muzaffer Çakın ve Coşkun Yavaşçaoğlu önderliğinde yayın kurulu oluşturur ve Çaba Dergisini çıkartmaya başlar. Daha sonra edebiyat öğretmeni Zeki Baştürk öğrencilere rehberlik eder. Dergiye sadece edebiyat değil, fen bölümü öğrencileri de denemeler, şiirler ve öykülerle katkı koyar. O dönemlerde Bursa'ya gelen Melike Demirağ, Ruhi Su gibi sanatçılarla konserlerinden önce söyleşiler yapılır. O dönemin koşullarıyla söyleşi teyplere kaydedilerek çözümlenir. Matbaacılık şimdiki kadar gelişmediğinden, dergi, okulun olanaklarıyla, teksirlerle çoğaltılarak dağıtılır.

Çaba Dergisi, Yıl 1977, Sayı 3. Sabriye Özyapı arşivi

Çaba Dergisi, Yıl 1978, Sayı 2. Nadir Gezer arşivi

Çaba Dergisi, Yıl 1979 Sayı 3. Nesibe Baştürk arşivi

Bal Özü Dergisi

Atası sayılan ve samanlı kâğıtlara teksirlerle basılmış Çaba Dergisinin aksine, pırl pırl kuşe kâğıda, günümüzün teknolojisiyle yayımlanan dergi, sokak basketbolu, futbol turnuvaları, sergi gibi etkinliklerden haberler; edebiyat ve bilim üzerine makaleler; resim; karikatür; şiir; öğretmenlerle, müdürlerle, okul görevlileriyle röportajlar; müzik albümü, kitap ve film önerileri; okul başarıları; öğretmenlerle ilgili bilmeceler (öğretmenleri çocukluk fotoğrafından, ellerinden, gözlerinden tanıma gibi), Türkçe dili hakkında makaleler ve bulmacalarla dolu, rengârenk bir dergidir. Şair

Ataol Behramoğlu, Yüksek Sadakat grubunun gitaristi Kutlu Özmağınacı, Bursa Anadolu Lisesi mezunu müzisyen Ferit Odman, tiyatro sanatçısı Yetkin Dikiciler ve Tuncer Salman gibi isimlerle röportajlar yapılarak dergide yayımlanmıştır. Dergi, 2015 senesinde Bal.ca adını almıştır.

Bal Özü Dergisi, Yıl 2003, Sayı 4. Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği arşivi

Bal Özü Dergisi, Yıl 2008. Cansu Ayvacioğlu arşivi

Bal Özü Dergisi, 2009 yılı Mart sayısı. Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği arşivi

Balca Dergisi, Nisan 2015 sayısı

2009 senesinde yine edebiyat öğretmeni Lütfiye Kocaoğlu önderliğinde 11 TM F sınıfı öğrencileri tarafından gazetecilik deneyimi kazanmaları için Bal Mumu ve Çatı adlı iki gazete çıkarılır.

Bir dil okulunun sponsorluğuyla Çatı gazetesinin ikinci sayısı da yayımlanır.

Merhaba Sevgili Çaba Okurları;

Bu sene gerçekleştirdiğimiz dergimizin son sayısını okumaktasınız. Bu dergi tümüyle ortak bir çabanın simgesi olmuştur ki, okulumuzdaki kısır koşullar altında gerçekleştirmeye çalıştığımız sosyal çabaların ilginç bir kanıtıdır o aynı zamanda. İsmindede anlaşılacağı gibi dergi bir eğitim aracı olmaktan çok, koşullar ne olursa olsun ortak inançlarda ortak çabalara girip girilemeyeceğinin araştırılması niteliğini taşımaktadır ilk olarak. Bizce bu araştırmada, tek zayıf kalan nokta okulumuzdaki okuyucu kitlesinin ilgisiz kalışıdır. Ya da daha doğru bir deyişle yeterince ilgi gösterilmemişidir.

Hiç kuşkusuz toplumdaki sosyal olayların etkisinde kalmaktan kurutulmuyoruz. Bizler Bursa Anadolu Lisesi öğretmen ve öğrencileri, bu sosyal olayların içinde, üstelik oluşturmaya çalıştığımız en sağlıklı ve en verimli eğitim — öğretim yönteminin arayışı içindeyiz. Bu arayış da doğal olarak yaşantımızın en ideri köşelerine kadar etkilemekte ve bir çok gerekli çabayı harcamamız engellememizin nedeni olmaktadır. Böylece verimli bir eğitim — öğretim görememekteyiz.

İşte bu dergiyi bakış açımızı da, diğer tüm sosyal olaylara ve bu sosyal olaylar içindeki bireyin eylemlerine baktığımız gibi yapmak zorundayız. Bu dergi varolan koşullar altında en iyisidir. Aynen biz son sınıfların, yedi senelik süreç boyunca içinde olduğumuz koşullarda bu noktada oluşumuz gibi.

Son sınıflar bilincindedir ki, tam bir beğeniyle karşılanmayan bu dergi gibi, bizler de aslında suçlusu biz olmadığımız koşullarımızın esiriyiz. Bizce ilerisi için ümit veren yön; deneme sınıfı olan bizlerini ulaştığı nokta nasıl yetersizse ve arkadan gelen sınıflar nasıl daha iyi eğitimle olanağına sahip iseler; bu derginin de salt bir başlangıç olarak iyi ancak son sınıflar gibi 1977 senesinde bitecek, hatta çıkarken bitmiş olan bir dergi oluşu değil, ileriki senelerde çok daha yönlü, eğitici olacağı gerçeğidir.

Bu duygu ve düşüncelerle, tüm öğrenci arkadaşlara ve tüm eğitimcilerimize olanı sonsuz saygı ve güvenimiz, Bursa Anadolu Lisesinin geleceği konusunda bizleri umutlu kılmaktadır.

SEMİH GEMALMAZ — 11/A

Balözü'nün Sunuşu

"Kelimeler insanların yarattığı en büyük değerlerdir ve siriyle insan var gücüyle yaşamaya başlar"

Yaşar Kemal

Sevgili Bal Ailesi Sakinleri,

Uzun çabalar sonucunda nihayet, 2009 sayımızla sizin karşınızdayız. Yapımı zor bir yemeği pişirtir gibi çok daldık, çok terledik. Yemeğin kıvamı tutsun diye oldukça çabaladık. Öncelikle sizlere bu çabalarımıza aşamalarından bahsetmek istiyoruz.

İlk olarak tarif kitaplarına baktık. Bizden önce, bizdeki arzu ve heyecanla yapılmış eserlere. Son birkaç yılın Balözü sayıları yanında 2001 ve 2003 yılları Balözü sayılarına da Kamile Bahadır hocamız sayesinde ulaştık. Bu sırada öğrendik ki ilk okul dergimiz Çaba adıyla 70li yıllarda çıkarılmış. Çaba'nın 79 yılındaki son sayısının sunuş yazısını Semih Gemalmaz isimli bir öğrenci yazmış ki o kişi şu an İstanbul Üniversitesi hukuk profesörü. Dergi 2001 yılında tekrar çıkarılmaya başlanmış, bu sefer Balözü adıyla. İşte bu ve bundan sonraki dergileri inceledik ve özünde aynı, görünüşte farklı çalışmalar sergileyerek izlerinden gitmeyi amaçladık. Onların acemilikleri bizim profesyonelleşmemize, onların profesyonelliği bizim acemiliğimize ket vurdu.

İkinci safha, en zor olanı, yemeğin malzemelerinin toparlandığı safhaydı. Büyük kazanımız aldık ve cebimizdeki tüm kelimeleri içine döktük. Yetmedi, kelimenin tam anlamıyla, seferberlik ilan ederek herkesin kelimelerini cebinden çıkarıp kazanımıza atmosferini istedik. Kelimeler birikti, değerlendiler; kelimeler arttı, biz sibiriyeye kapıldık; kelimeler çoğaldı, biz var gücümüzle yaşamaya başladık. Kısık ateşte ağır ağır pişerken yemeğimiz, içine tatlanırsın diye bolca da Bal damlatık. Elbette, her şey masal tadında olmadı. Kazanın yere yuvarlandığı, tencerenin döküldüğü, ateşin söndüğü ya da fazla ateşlendiği durumlar oldu. O zaman devreye, listeler boyu adlarını yazmamız gereken insanlar girdi. Birlik içinde her şeyin üstesinden gelmeye çalıştık.

Kazanımızın dolup taşmasını sağlayan bazı Bal ailesi üyelerine teşekkür etmeden olmaz. Her şeyden önce bize katıldığı için Veysel Karamustafa'ya, bizden yardımlarını esirgemeyen Lütfiye Kocaoğlu, Yeşim Ömeroğlu Ünlü, Kamile Bahadır hocalarımıza, 2008 Balözü dergi ekibinde olan ve geçen sene elde ettikleri deneyimleri bize paylaşarak yol gösteren Mine Akarsu ve Aybuke Çakırel'e ve dergide büyük ya da küçük, yazısı, resmi, çalışması, emeği olan arkadaşlara çok teşekkür ederiz.

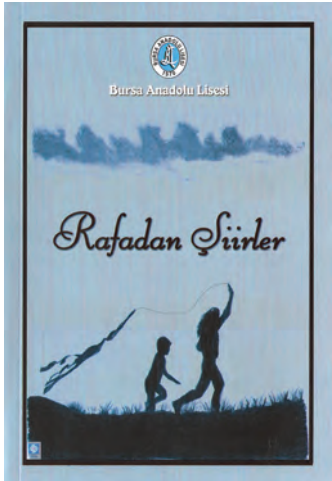
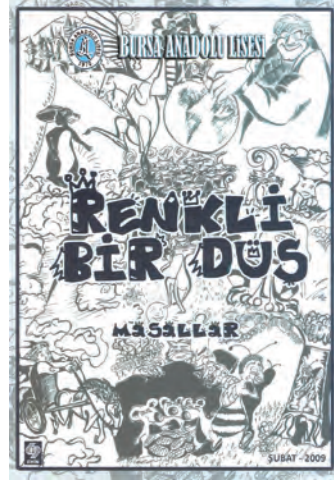
Son safhada, artık sizin elindeyiz. Herkesin kendi damak tadından bir şeyler bulabilmesi, ilgilenmesi ve keyifle okuması dileğiyle...

Çaba Dergisinde Semih Gemalmaz'ın yazısı ve Mart 2009'da çıkan Bal Özü Dergisinin, okulun 32 yıl önce yayımlanan ilk dergisi Çaba'ya gönderme yaptığı sunum yazısı. Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği arşivi

Kitaplar

Edebiyat öğretmenleri Lütfiye Kocaoğlu ve Veysel Karamustafa'nın önderliğinde, Bursa Anadolu Lisesi öğrencileri tarafından 3 kitap yayımlanmıştır: Kasım 2007'de "Türk Kahvesi" öykü kitabı, "Rafadan Şiirler" adlı şiir kitabı, Şubat 2009'da "Renkli Bir Düş" adlı masal kitabı okuyucularla buluşmuştur.

Bursa Anadolu Lisesi öğrencileri tarafından yazılan öykü (2007), masal (2009) ve şiir kitapları. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Okul kütüphanesine adı verilen Nilay Demirel. 1978 yılı

Kütüphane, 1977 senesinde okulun önündeki caddede trafik kazası geçirerek vefat eden öğrenci Nilay Demirel'in adına kurulmuştur.

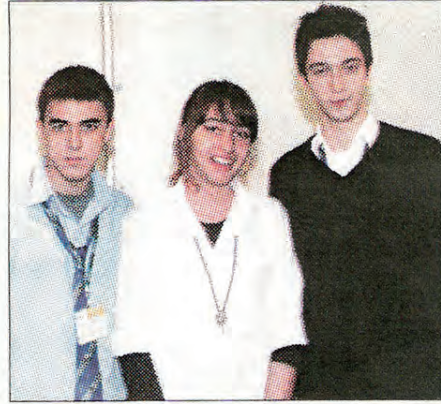

1-5 Mart 2008 tarihleri arasında düzenlenen Bursa 6. Kitap Fuarında Bursa Anadolu Lisesi öğrencilerinin hikâyelerinden oluşan "Türk Kahvesi" adlı kitabını LÖDER (Bursa Lösemili Çocuklara Yardım Derneği) yararına satıldı.

Anadolu Lisesi
öğrencilerinden

Anlamlı destek

Bu yıl 6.'sı düzenlenen Bursa Kitap Fuarı'nda anlamlı bir kampanyaya imza atan Bursa Anadolu Lisesi öğrencileri, kitap satışından elde ettikleri parayı Bursa Lösemili Çocuklara Yardım Derneği'ne bağışladılar. "Türk Kahvesi" isimli kendilerinin kaleme aldığı ve kısa hikâyelerden oluşan kitaplarını Bursa Kitap Fuarı süresince satışını üstlenen Bursa

lübü öğrencileri, fuardan elde ettikleri gelirin tamamını LÖDER'e bağışlayarak örnek bir

Kaynakça:

Ünlü, Y., Bursa Anadolu Lisesi Kalite Kitabı

Sözlü tarih çalışmaları

<http://bursaanadolulisesi.meb.k12.tr>

Çaba Dergisi

Bal Özü Dergisi

SPOR

SPOR

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramında Bursa Anadolu Lisesi öğrencileri. 1976 yılı

Kolejin ilk yıllarında, yani Bursa'da sadece bir tane Anadolu Lisesi varken ve sadece 50-60 öğrenci sınavla okula alınırken, burada öğrenim görmek başlı başına bir ayrıcalıktı. Ders kitaplarının İngilizce olduğu ve öğretmenlerin arasında yabancı uyruklu eğitimcilerin bulunduğu o dönemde spor, hayatımızda önemli bir yerdedi. Üniversite sınavı, ilkokul 5. sınıfın sonunda girdiğiniz sınavdan yedi yıl sonraydı ve her daim sınav stresi yoktu. Durum böyle olunca ne aile baskısı, ne de öğretmen baskısı vardı. Cep telefonunun, internetin daha icat edilmediği, hatta çok az evde televizyonun bulunduğu yıllardı o yıllar. Öğrencilerin tek yapacağı şey, ders çalışmak ve özel hayatlarını renklendirmektir.

Okul sporlarına beden eğitimi öğretmenleri kadar spor kulüplerinin de çok büyük katkısı vardı. Okul takımları, aynı zamanda kulüp takımlarıydı ve sporcular birlikte daha çok antrenman ve maç yaptığından, kıyasıya mücadeleler olur, başarılı sporcular yetişirdi. Okul idaresi de sporcuları desteklerdi. Diğer önemli destek, fahri

yardım yapan değerli spor adamlarından geliyordu: Basketbolun gelişiminde rahmetli Hayri Koyuncu, atletizmde rahmetli Nurullah İvâk ve hentbolda sevgili Orhan Candaroğlu, isimlerinin muhakkak anılması gereken kişilerdir. Tabii ki burada egolarına yenilmeyip bu destekleri kabul eden beden eğitimi öğretmenlerinin de hakkını vermek gerekir. İşte bu dönemde Bursa Anadolu Lisesi sadece akademik değil, sportif faaliyetleri de önemsemiş, Bursa ve bölge birinciliklerinin yanı sıra ülke çapında da pek çok başarıya imza atmış, farklı branşlarda milli takımlara sporcular yetiştirmiştir.

Son dönemlerde kulüpler bünyelerindeki sporcuların eğitimi için okullarla anlaşma yapıyor ve bu öğrenciler sürekli antrenmanlara ve kulüp maçlarına gittiklerinden, devamsızlık ve akademik başarısızlık sebebiyle okul idareleri için sorun haline geliyor. Zamanla değişen öncelikler ve eğitim sistemleri nedeniyle spor, diğer bütün okullarda olduğu gibi "yapılması gerektiği için" yapılan, sıradan bir faaliyet haline getirildi. Spor ve akademik eğitim aynı anda başarıyla

sürdürülemiyor. Bunda lise eğitiminin 4 seneye indirilmesinin de payı büyük. Ne yazık ki gençlerin spora ilgisizliği aileler tarafından da daha çok ders çalışmaları için kabullenilmiş durumda. Fakat unutulmamalıdır ki özgüveni olmayan, başarabileceği bir konuda bile liderlik yapamayan, kendini ifade edemeyen, konuşurken göz teması kuramayan, kendi dünyasında yaşayan ve var olan, enerjisini isyan ederek harcamaya çalışan genç nesiller, hep eksik ve yanlış eğitimlerin eseridir.

Hakan Ağırbaş

1981 Mezun

Basketbol Antrenörü ve Beden Eğitimi Öğretmeni

Beden eğitimi öğretmenleri Gülcan Ülker, Ümran Tabakgil, müdür baş muavinini Coşkun Yavaşçaoğlu ve Kâzım Özarslan, voleybol takımıyla: Berrin Ertuğrul, Sevil Arabacı, Yeşim Cantürk, Sabahat Yakut, Canan Köksüz, Selmin Tavtın, Mine Balıkcıer, Lale Tuzal. 1970'lerin sonu. Kazım Özarslan arşivi

Okulun bahçesindeki halı saha, 1992 yılında üniversite sınavına gireceği günün sabahına uyanamayarak hayata veda eden Muzaffer Marangoz anısına yapılmıştır.

1978 senesinde Aydın'da Türkiye 4.'sü olan ortaokul voleybol takımı Yücel Arslan, Özkan Sivritepe, İhsan Sak, Hakan Gündüz, Cüneyt Korhan, Erol Kıransoy, Fikri Çavdar, Gürdeniz Meriç, Ertuğrul Çeşmeli, Emin Bebek. Cüneyt Korhan arşivi

Muzaffer Marangoz Halı Sahası

Türkiye şampiyonu lise basketbol takımı: Fahrettin Gözet, Murat Keskin (Keşkül), Murat Sakarya, Yurdal, Ümit Tezel, Abdullah Kutucu, Saruhan Ekinci, Alp Sarıncı, Mehmet Güllipek, Alper Toker; okul müdürü Mehmet Demirtaş, beden eğitimi öğretmenleri Kazım Özarslan ve Mustafa Yıldırım ile, 1986. Hakimiyet Gazetesi

Muhtelif arşivlerde ve sözlü tarih çalışmalarında tespit ettiğimiz sportif başarılar:

- 1978 Ortaokul erkek voleybol takımının Türkiye 4.'lüğü
- 1984 Lise erkek basketbol takımının Türkiye 4.'lüğü
- 1986 Lise erkek basketbol takımının Türkiye 1.'liği
- 1989 Ortaokul erkek voleybol takımının Türkiye 4.'lüğü
- 1990 Kayakta Uluslararası Çocuk Kupası 1.'liği; İrem Mucur
- 1990 Ortaokul erkek voleybol takımının Türkiye 2.'liği

- 1991 Ortaokul erkek voleybol takımının Türkiye 1.'liği
- 1995 Liseli gençler voleybol Türkiye 5.'liği
- 1996 Yüzmede Türkiye 1.'liği; Elif Delve Başer
- 1997 Yüzme takımının Türkiye 2.'liği
- 1997 Yüzmede Türkiye 1.'liği; Elif Delve Başer
- 1997 En iyi voleybolcu ödülü; Seda Uslu
- 1998 Kayak takımının Türkiye 2.'liği
- 1998 En iyi voleybolcu ödülü; Seda Uslu
- 1998 Kayakta Türkiye şampiyonluğu, dünya 4.'lüğü; Alkın Yurtkuran

Türkiye şampiyonu olan ortaokul voleybol takımı: Emre Atay, Alper Altay, Selçuk Kocabıyık, Kansu Güngör, Tolga Aksoy, Metin Adıgüzel, Cemal Köpüktaş, Birkan Kaymakçı, Mert Kimsunlu, Kerem Pekünlü, Bülent Giray, 1991. Alper Altay arşivi

1998	Ortaokul erkek yüzme takımının Türkiye 3'lüğü	2002	4 x 100 m serbest bayrak yüzme Türkiye 3'lüğü
1998	100 m. kelebek stil yüzme Türkiye 1'liği	2002	4 x 200 m serbest bayrak yüzme Türkiye 3'lüğü
1998	4 x 100 m bayrak serbest yüzme yarışında Türkiye 3'lüğü	2003	Lise erkek yüzme takımının Türkiye 3'lüğü
1999	Ortaokul erkek yüzme takımının Türkiye 3'lüğü	2003	Sırtüstü yüzme Türkiye 2'liği; Emir Ali Başer
2000	Ortaokul erkek yüzme takımının Türkiye 3'lüğü	2003	50 m serbest yüzme Türkiye 3'lüğü; Emir Ali Başer
2001	100 m kelebek stil yüzme Türkiye 3'lüğü; Onur Öztürk	2003	50 m sırtüstü yüzme Türkiye 2'liği; Emir Ali Başer
2002	Liseler arası erkek yüzme müsabakaları Türkiye 3'lüğü	2003	4 x 50 m karışık bayrak yüzme Türkiye 2'liği
2002	Serbest yüzmede Türkiye 2'liği; Emir Ali Başer	2003	5 m kelebek yüzme Türkiye 3'lüğü; Evren Meriç
2002	100 m kelebek stil yüzmede Türkiye 2'liği; Emir Ali Başer	2003	Kayak küçük slalom Türkiye 4'lüğü; Fatih Özer
2002	200 m karışık yüzme Türkiye 1'liği; Emir Ali Başer		

İTİS ŞAMPİYON: Lise atletler basketbolda Bursa'ya Türkiye şampiyonluğu kazandıktan Anadolu Lisesi'nin basketbolcuları okul Müdürleri Mehmet Demireli, Öğretmenleri Mustafa Yıldırım, Kazım Özcan ve antrenörleri Ramiz Hallioğlu ile görülmektedir.

LİSELER BASKETBOLDA ANADOLU İLE GURURLANDIK. KIZ LİSESİ İLE SEVİNDİK BASKETBOLDA Bursa saltanatı

«Anadolu Lisesi sezon boyunca oynadığı 16 karşılaşmada tek yenilgiyi Ankara TED' den alırken Kız Lisesi'nin sezonu 2 yenilgiyle kapaması ve Bursa'ya üçüncülük kazandırması büyük başarı olarak yorumlandı.»

ŞEHİR REHBERİ

KAYIRI KURUMLARI VE DİĞER KURUMLAR	
Adana	1000000
Akşehir	1000000
Antalya	1000000
Bahçeçavuş	1000000
Balıkesir	1000000
Bartın	1000000
Batı Karadeniz	1000000
Bilecik	1000000
Bingöl	1000000
Burdur	1000000
Çanakkale	1000000
Çankırı	1000000
Çarşamba	1000000
Çorum	1000000
Diyadin	1000000
Eskişehir	1000000
Gaziantep	1000000
İstanbul	1000000
Konya	1000000
Manisa	1000000
Mardin	1000000
Muğla	1000000
Niğde	1000000
Ordu	1000000
Osmaniye	1000000
Rize	1000000
Samsun	1000000
Sakarya	1000000
Sivas	1000000
Sinop	1000000
Tatvan	1000000
Tokat	1000000
Tunceli	1000000
Van	1000000
Yalova	1000000
Zonguldak	1000000

MAHALİ BÜYÜKÖZ
İl bin boyunca Anadolu Lisesi'nin sezonu Anadolu Lisesi ve Kız Lisesi ile sonuçlandı. Anadolu Lisesi'nin sezonu 2 yenilgiyle kapaması ve Bursa'ya üçüncülük kazandırması büyük başarı olarak yorumlandı. Erkeklerde ve kadınlarda sezonun en iyi oyuncuları ödüllendirildi. Galibiyetleri çok sayıda olan Anadolu Lisesi'nin sezonun en iyi oyuncuları ödüllendirildi. Anadolu Lisesi'nin sezonu 2 yenilgiyle kapaması ve Bursa'ya üçüncülük kazandırması büyük başarı olarak yorumlandı. Erkeklerde ve kadınlarda sezonun en iyi oyuncuları ödüllendirildi. Galibiyetleri çok sayıda olan Anadolu Lisesi'nin sezonu 2 yenilgiyle kapaması ve Bursa'ya üçüncülük kazandırması büyük başarı olarak yorumlandı.

Erkeklerde sezon 3 sezonun en iyi oyuncuları ödüllendirildi. Anadolu Lisesi'nin sezonu 2 yenilgiyle kapaması ve Bursa'ya üçüncülük kazandırması büyük başarı olarak yorumlandı.

Anadolu Lisesi basketbolcuları Türkiye şampiyonluğunu kazanırken Kız Lisesi'nin de kadrolarında...

ÖNEMLİ BİR KAPANIŞ Anadolu Lisesi basketbolcuları sezonun en iyi oyuncuları ödüllendirildi. Anadolu Lisesi'nin sezonu 2 yenilgiyle kapaması ve Bursa'ya üçüncülük kazandırması büyük başarı olarak yorumlandı.

KIZ LİSESİ OLAY YAKARIN Kız Lisesi basketbolcuları Bursa'ya Türkiye üçüncülüğünü getirmeleriyle şampiyonlukta da kadrolarında olmaları...

ÖNCE EĞİTİLEN Anadolu Lisesi öğrencileri Ankara TED'ye yenilgiyi karşılama konusunda başarılı olmaları...

SONBA İTİFAKÇILAR: Ankara TED'ın önce Ankara Abant'da sezonun en iyi oyuncuları ödüllendirildi. Anadolu Lisesi'nin de kadrolarında...

ŞAMPİYONLUĞU KAZANAN Anadolu Lisesi basketbolcuları sezonun en iyi oyuncuları ödüllendirildi. Anadolu Lisesi'nin sezonu 2 yenilgiyle kapaması ve Bursa'ya üçüncülük kazandırması büyük başarı olarak yorumlandı.

Bursa Anadolu Lisesinin Türkiye şampiyonu olduğu haberi. Hakimiyet Gazetesi, 1986

Spor ve Kariyer

Bizim zamanımızda her semtte mahalle takımları vardı. Spora öyle başladık. Şimdi o yapılar belki var ama eskisi gibi sıcak ve samimi ortamlar olduğunu düşünmüyorum. Biz sokakta futbol oynarken mahalledeki takımımızın abileri bizi alıp kulübe bağlamıştı ve öyle çalışmıştık. Her mahallede boş arsa, bahçe vardı. Şimdi oynayacak sokak yok, spor yok. Çocuklar apartmanlar arasında sıkıştı. Kentlerin çoğunda spor okulu organizasyonları var. 5-6 yaşından 12-13 yaş aralığına kadar oluşturulmuş, yaygın organizasyonlar bunlar. Yüzlerce kişi katılıyor bu okullara. Ancak belli bir yaştan sonra ortaokullarda TEOG (Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş) sınavı devreye giriyor ve okul çıkışı ve hafta sonları ek çalışmalara, dershanelere, özel derslere, etüt merkezlerine gitmek durumunda kalıyor çocuklar. Bu durumda ya sporu ya da akademik başarıyı tercih etmek durumu söz konusu. Pek çok aile 'önemli olan okul' diyor. Oysa spor çocuğa erken yaştan itibaren özgüven verir, arkadaş grubunu oluşturur, disiplinli çalışmayı, kendine güveni, sorumluluk almayı, hızlı karar verebilmeyi, arkadaşına güveni, ekip çalışmasını, bir müsabakayı kazandığında tevazuyu, kaybettiğinde kabullenmeyi öğretir. Spor çocuğu hayata hazırlar.

Eğitim sistemi değişmeden önce çocuklar 11 yaşında okula geliyordu ve hazırlık dâhil 7 sene aynı okuldaydı. Bu süre çok önemli. Oysa 8. sınıftan sonuna, henüz 13-14 yaşında Anadolu ve Fen Liselerine ya da meslek tercih edeceği liselere giriş sınavı için çocuğu spordan men edip sadece ders çalışmaya yönelttiğinizde, sporda ilk temel eğitimi alması gereken en verimli çağı kaçırıyor. Liselere 9. sınıftan öğrenci alınmaya başlandığında, hazırlıkla birlikte 4 sene kayıp oldu. Spor yapmayan öğrenciyi liseye başladığında sporcu yapamazsınız. Eğer çocuk spor okullarına gittiyse, liseye geldiğinde onu alıp geliştirme şansınız var ama 2 yıl çalıştırdıktan sonra, üniversite sınavına hazırlanmak için yine sporu bırakıyor. Antrenmana zorla getiremiyorsun çocuğu çünkü bir soru yanlış yapsa belki hedeflediği üniversiteyi kaçırarak. Bu durumda çocuğun spordaki şampiyonluğu, başarısı önemli değil. Oysa her ikisi de birlikte yürütülebilir ve bu, Türkiye'deki eğitim ve sınav sistemiyle bağlantılı bir durum.

Erkekler karşılaşmalarında büyük çıkış yaparak Türkiye ikinciliğini garantileyen Anadolu Lisesi bir karşılaşma öncesi bir arada görülüyor.

Anadolu Lisesi, Türkiye ikincisi

Ortaokullararası Türkiye voleybol şampiyonası bugün Isparta'da yapılacak karşılaşmalarla sona erecek. Erkeklerde mücadele eden Anadolu Lisesi dün de Kahramanmaraş İlköğretim Okulu'nu 2-0 yenerek Türkiye ikinciliğini garantiledi. Mavi beyazlılar son maçlarını bugün saat 14.00'te İzmir Saint Joseph Lisesi ile karşılaşacaklar.

Anadolu Lisesi:2-K.Maraş İlköğretim:0

SALON: Isparta Atatürk
HAKEMLER: İbrahim Çetin (***), Kazım Çay (***),
ANADOLU LİSESİ: Aykut (***), Alper (***), Caner (***), Selçuk (***), Tamer (***), Çağlar (***),
K.MARAŞ İLKÖĞRETİM: Enver (**), Ali (***), Mehmet (**), Erdal (**), Durmuş (**), Ahmet (**),
SETLER: 15-6, 15-10

*Ortaokullarda Türkiye 2.'si olan ortaokul voleybol takımının haberi, 1990.
Alper Altay arşivi*

Spordaki devamlılığı öldüren, okullardaki sporu bitiren, eğitim sistemidir. Öyle bir sistem kurulmalı ki çocukların akademik kariyerlerini engellemeden sportif ve sanatsal faaliyetlere de vakit ayırmasına, kendilerini çok farklı alanlarda geliştirmesine olanak tanımalı bu sistem. Bunu için de okul, aile ve spor kulübünün eskisi gibi dayanışma içinde bir araya gelmesi ve üniversitedeki bilim insanlarının kentteki spor kültürüne katkı koyması gerekir.

Seçkin Yılmaz

Beden Eğitimi Öğretmeni

Türkiye Şampiyonu Voleybol Takımının Antrenörü

Anadolu Türkiye Şampiyonu

Ortaokullararası Türkiye Voleybol Birinciliği dün Mersin'de oynanan karşılaşmalar ile sona erdi ve erkeklerde Anadolu Lisesi Türkiye şampiyonluğunu Bursa'ya kazandırdı.

Ortaokullararası Türkiye Voleybol Birinciliği dün Mersin'de oynanan karşılaşmalar ile sona erdi ve erkeklerde Bursa'nın iki takımında başarıları oldu.

Erkeklerde Türkiye üçüncülüğünü elde eden Hürriyet Endüstri Meslek Lisesi'nin yanı sıra Anadolu Lisesi Türkiye şampiyonluğunu elde etti ve ortaokullar filede en büyük olduğunu gösterdi.

Mersin'de dün oynanan son gün karşılaşmalarında Anadolu Lisesi Van Erciş yatılı İlköğretim İlkokulu'nu 2-0 gibi net skorla mağlup etti. Van temsilcisi karşısında mükemmel bir oyun sergileyen Mavi-Beyazlılar setleri ise 15-4 ve 15-6'lık skorlarla aldılar. Önceki gün İstanbul Saint Joseph Fransız Lisesi'ne mağlup olduktan sonra şampiyonluk umudunu azda olsa yitiren Anadolu Lisesi diğer oynadığı maçları net skorla ve açık skorlu setlerle aldı. Diğer Bursa ekibi Hürriyet

Meslek'in Saint Joseph Fransız Lisesi'ni mağlup etmesinden sonra tekrar şampiyonlukta iddialı duruma gelen Mavi-Beyazlılar son maçta alıp şampiyonluklarını ve orta erkekler voleybolda en büyük olduklarını ilan ettiler. Öte yandan Hürriyet Endüstri Meslek Lisesi Voleybolculanda dün İzmir'in güçlü ekibi Hakimiyet-i Milli Ortaokulu'nu 2-0 yenip Türkiye Üçüncülüğü ile kucaklaştılar.

Gerek Anadolu Lisesi, gerekse Hürriyet Meslek Lisesi ortaokul voleybolcuları Mersin'de Bursa'yı en iyi şekilde temsil edip elde ettikleri başarı ile de gururlandırdılar.

Öte yandan Mersin'de 5 gün süren şampiyonada Anadolu Lisesi'nden Cemal Köpüktaş turnuvarının en iyi pasör oyuncusu Hürriyet Meslek Lisesi'nden Semih Balaban ise en iyi smaçör seçildiler.

Ortaokullar arası voleybol müsabakalarında Türkiye şampiyonluğu haberi, 1991. Alper Altay arşivi

"Basketbol, voleybol ve kayakta pek çok milli sporcu çıktı okulumuzdan. Mustafa Sezen voleybol genç milli takımına seçildi ama devam etmeyerek tıp fakültesine gitti. Öğrencim Adil masa tenisinde liseler arası müsabakalarda Türkiye 1'si oldu. Basketbol oyuncumuz Deniz Dalgıç, atletizmde 100 ve 200 metrede Türkiye 1'si oldu. Ender Alkoçlar, ortaokullarda 100 ve 200 metrede Türkiye 1'si oldu ama ona lise 2'den sonra antrenman yaptıramadım. Çünkü üniversite sınavına hazırlanacaktı artık."

Beden eğitimi öğretmeni Kâzım Özarslan

Yüzmede Türkiye şampiyonu olan Elif Delve Başer'in 1998 yılındaki fotoğrafı. Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği arşivi

Milli sporculardan bazıları:

Basketbol: Saruhan Ekinci, Deniz Dalgıç, Candan Şipka, Murat Saygı, Erhan Ölçer

Eksrim: Nilüfer Güneş

Hentbol: Vedat Sebatlı

Kayak: Ender Alkoçlar, Alparslan Özarslan, Hande Megrel, Selvin Saker, Selim Can

Voleybol: Yücel Arslan, Ergun Özsezer, Levent Tansal

1986 senesinde Türkiye şampiyonu basketbol takımı, kazandıkları ödüllere birlikte. Öğretmenler: Mehmet Demirtaş, Mustafa Yıldırım, Kâzım Özarlan, Nazmi Aydın, Erhan Onur, Basketbolcular: Fahrettin Gözet, Murat Keskin (Keşköl), Murat Sakarya, Yurdal, Ümit Tezel, Abdullah Kutucu, Saruhan Ekinci, Alp Sarnıç, Mehmet Gülipek, Alper Toker ve diğer okul çalışanları. Mustafa Yıldırım arşivi

GÜNCEL ETKİNLİKLER

GÜNCEL ETKİNLİKLER

Okulun stratejik amaçlardan biri, sürekli gelişmektir. Yenilikçi-yaratıcı düşünce ortamları hazırlanarak proje sayısını her yıl %10 artırmak, okulun hedeflerindedir. Bu doğrultuda, sunulan proje önerileri değerlendirilmekte, yenilikçi, yaratıcı düşünceleri teşvik edici yarışmalar ve organizasyonlar düzenlenmektedir.

Sağlık, güvenlik, çevre ve toplumsal sorumluluk konularında bilincin ve katılımın artırılması amacıyla okulda çeşitli sanyai kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler, milli eğitim müdürlüğü ve sivil toplum kuruluşları işbirliğiyle pek çok çalışma yapılmaktadır. Kızılay'a kan bağışı ve eşya yardımı, ihtiyaçlılara tekerlekli sandalye temini, ilaç kampanyası, atık ve e-atık toplama, huzurevi ziyareti, çocuk esirgeme kurumu ziyareti, çeşitli yardım kampanyaları, küresel ısınma seminerleri ve Unicef Barış Okulları Projesi, bu çalışmalardan bazılarıdır. Bunun yanı sıra okulda bilgisayar, öğrenmeyi öğrenme, süreç yönetimi, liderlik, stratejik plânlama, problem çözme eğitimleri düzenlenmektedir. Çalışanların sağlıkları ve güvenlikleri için ilkyardım, bulaşıcı hastalıklar, kanser ve kadın hastalıkları seminerleri organize edilir, deprem bilinçlendirme eğitim çalışmaları ve göz taramaları yapılır.

Tekerlekli sandalye organizasyonu, 2005. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Kan bağışı kampanyası, 2007. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Okul bünyesinde orkestra, tiyatro, halk oyunları ve modern dans çalışmaları, bilgi yarışmaları, BALFEST (Bursa Anadolu Lisesi Festivali), sanatçı davetleri, kulüp etkinlikleri, yaza merhaba partileri, İngilizce ve Türkçe projelerle önemli gün ve haftalarda okul duvar gazeteleri çıkarılması, münazaralar, şiir dinletileri, TÜBİTAK Bilim Olimpiyatlarına hazırlık çalışmaları, fizik, resim ve fotoğraf projeleri, satranç turnuvaları, karaoke şarkı yarışması, scrabble kelime oyunu, "BAL Cup" futbol turnuvası ve çeşitli spor müsabakaları gibi farklı ölçekte ve farklı konularda pek çok etkinlik düzenlenmektedir. Uludağ Üniversitesi ile liselerin ortak yürüttüğü çalışmada yurtdışındaki üniversitelerden gelen öğrenciler birer hafta okulda misafir edilir ve her sınıf düzeyinde sunum yaparak kendi kültürlerini tanıtmaları sağlanır.

Huzurevi ziyareti, 2005. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

2010 senesinin BALFEST afişi.
Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Fotoğraf sergisi afişi, 2010.
Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Eşya yardımı organizasyonu, 2005. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Üniversitelere geziler düzenlenerek öğrencilerin tercih edecekleri bölümler hakkında sağlıklı bilgiler edinmeleri sağlanır. Bursa Anadolu Lisesinden yeni mezun olarak üniversite hayatına atılan öğrenciler de sınıf ziyaretleri yaparak okumakta oldukları üniversite, buldukları şehir ve koşullar hakkında deneyimlerini paylaşır.

Tebeşir Günü, okulun kapanacağı cuma günüdür. Mezun olacak öğrenciler o gün okula serbest kıyafetle gelir, herkes tebeşirini getirir, okulun bahçesini istediği gibi renklendirip resimler çizer, yazılar yazar, sonrasında da binanın üst katlarından hatıra fotoğrafı çektilir.

Mezunların **Döner Günü** her yıl okulun, kapandığının ertesi günü, Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği tarafından okul bahçesinde organize edilir.

KALİTE SÜRECİ

KALİTE SÜRECİ

Kalite çalışmaları ile; okulda kaybedilen sinerji ve motivasyonu tekrar yakalayabilmek, mevcut durumu analiz edebilmek, hedefler koymak ve hedeflere ulaşmaya çalışmak, hep birlikte oluşturduğumuz Vizyon ve Misyon'a yine hep birlikte ulaşabilmek, seçilerek gelen o harika öğrencilerimiz için katma değer yaratmak, en iyi hizmeti sunabilmek, akademik açıdan okulu hak ettiği yere taşımak istedik.

2002 yılında Milli Eğitim Bakanlığının Toplam Kalite Yönetimi (TKY) ile başladığımız kalite sürecine, 2005 yılında okulumuza atanan müdürümüz Özer Aktepe'nin yönlendirmesi ve etkin liderliğiyle, KalDer'le devam ettik. Avrupa Mükemmellik Modeli olan EFQM modelini okulumuzda uyguladık.

Bu modelle; kendini sürekli geliştiren, empati yapabilen, adil ve güçlü liderleri olan, stratejilerini belirlemiş, gelecek ile ilgili amaç ve hedeflerini tanımlamış, sektör analizlerini yapabilen ve önlemler alabilen, mutlu ve sürekli gelişen çalışanları olan, çalışanlarının memnuniyetini önemseyen, güçlü işbirlikleri oluşturmuş, kaynaklarını iyi yöneten, süreçlerini tanımlanmış ve sahiplendirilmiş, hantal bir yönetim sistemi olmayan, velileri, öğrencileri ve tüm paydaşlarının memnuniyetini ölçen ve iyileştirmeye çalışan, toplumsal sosyal sorumluluklarını yerine getiren, insanî değerlerini unutmayan, tüm performans göstergelerini türünün en iyileriyle kıyaslayıp karşılaştıran ve iyileştirmeye çalışan, kısaca mükemmelliğe doğru hızla koşan bir okul olmayı sağlamaya çalıştık. Bu çalışmaları yaparken tüm okul büyük bir aile olduk, büyük bir heyecan ve istekle çalışmalarımızı sürdürdük. Öğrencisinden velisine, idarecisinden hizmetlisine tüm okul var gücümüzle çalıştık ve tüm bu çalışmaların sonucunda ödüller kazandık:

ÖDÜLLER

- **2006** yılında **EĞİTİMDE KALİTE JÜRİ TEŞVİK ÖDÜLÜ**: Ödüle ilk başvurduğumuz 2006 yılında okulumuz deprem güçlendirmesi nedeniyle inşaat halindeydi ancak biz yine de sürece girdik ve ilk ödülümüz olan jüri teşvik ödülünü almaya hak kazandık.

- **2007** yılında **KALDER BURSA KALİTE BÜYÜK ÖDÜLÜ**: Türkiye'de ilk defa bu ödülü almaya hak kazanan okul olduk.

- **2008** yılında **MEB KALİTELİ KURUM KATEGORİSİNDE TÜRKİYE 1.LİĞİ**

- Ve yine **2008** yılında Türkiye'de ilk defa Avrupa'dan **EFQM Mükemmellik Aşamalarında 5 YILDIZ** almaya hak kazanan okul olduk

Bursa Anadolu Lisesinin en kaliteli okul seçilmesine dair Aktüel'de çıkan bir haber, 2008. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

KalDer Bursa Eğitimde Kalite Teşvik Ödülü, 2006. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

KalDer Bursa Kalite Büyük Ödülü, 2007. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitimde Kalite 1.'lik Ödülü, 2008. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Ayrıca akademik açıdan, o zamanlar ilk 12000'den öğrenci alan bir okul olduğumuz halde mezunlarımızın büyük bölümünü ilk 1000'e yerleştirip hedeflerine ulaştırarak mezun ettik. Türkiye'de ilk 1000-2000'den öğrenci alan birçok okulu üniversite sınavı başarılarımız ile geçtik. Hedefimiz olan Türkiye'de ilk 3'e girmeyi başardık ve birçok başarıya imza attık. Tercih edirliliğimiz büyük ölçüde arttı. Bunun yanı sıra bilimsel, sosyal, kültürel ve sportif alanlarda birçok başarı elde ettik ve ülkenin dört bir yanından tercih edildik.

Okul müdürümüz Özer Aktepe ve edebiyat öğretmenimiz Lutfiye Kocaoğlu ile birlikte İstanbul'da yapılan KalDer Ulusal Kalite

Sempozyumu'nda, MEB'in düzenlediği, eğitim camiasının doğu bölgesinin toplandığı Erzurum ile batı bölgesinin toplandığı Yalova Kalite Seminerleri'nde, Bursa KalDer deneyim paylaşımlarında ve Gazi Üniversitesinin Antalya'da düzenlediği bilimsel kongrede tüm bu deneyimlerimizi paylaştık ve okulumuzu tanıttık.

Yeşim Ömeroğlu Ünlü

Müdür Yardımcısı

Görev Dönemi: 1995-2011

KALİTE KİTABINDA YER ALAN BAŞARI VE ÖDÜLLERDEN BAZILARI

Öğrenciler ve velilere sunulan hizmetler nedeniyle okula verilen ödül ve unvanlar

Ödüllendiren	Ödül Konusu	Ödül / Belge sayısı
Üniversiteler	ÖSS Başarısı	30
TÜBİTAK	Bilim Olimpiyatları	14
Gençlik Spor Genel Müdürlüğü	Sportif Faaliyetler	20
Milli Eğitim Bakanlığı / Milli Eğitim Müdürlüğü	Çeşitli başarılar	15
KalDer	Kalite çalışmaları	1 ödül, 13 belge
Milli Eğitim Müdürlüğü	Kalite Çalışmaları	İlçe 1.ligi

Toplum memnuniyetiyle ilgili kazanılan unvan ve ödül sayısı

Gönderen Kurum	Ödül Sayısı
Kızılay	5
Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu	4
Göz Sağlığını Kor. ve Görme Engellilere Hiz. Der.	4
Türk Kadınlar Birliği	2
Kükürtlü Tic. ve San. Odası İ.Ö.O.	1
Uludağ Üniv. Hematoloji Servisi (Onkoloji)	2
Dr. Ayten Bozkaya Spastik Çoc. ve Reh. Merk.	1

Ulusal ve uluslararası yarışmalarda alınan sonuçlar

Konu	İl / İlçe	Ulusal	Uluslararası
DANS	1	15	İspanya'da 2 kez temsil
MÜZİK	14	9	-
RESİM	8	2	-
SPOR	260	18	-
KÜLTÜREL	22	-	61
STK'lar Kurum ve Kuruluşlar	104	2	2
TİYATRO	7	-	-
SATRANÇ	15	-	-
TOPLAM	433	88	76

KalDer Bursa ödül töreni, 2007. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Milli Eğitim Bakanlığı kalite ödül töreni, 2008. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

MÜDÜRLER

Nadir Gezer

19 Mayıs 1930, Eymir Köyü - İnegöl,
Bursa
Matematik Öğretmeni ve
Okulun İlk Müdürü
Görev Dönemi: 1971-1978

Babam Eymir köyünün yerlisi. Annemler Kafkasya'dan göç edip Mezit'e yerleşmişler. Annemle babam orada tanışmış. Ailenin 3. çocuğu olarak dünyaya geldim. Daha çocukluk günlerimden itibaren okulu çok seviyordum. Çocukluk günlerimde hep okul bahçesine gider orada oynamaktan zevk alırdım.

Atatürk'ü görmedim ama Şevket öğretmenimin zamanında, ölümüyle tanıdım onu. Müthiş Atatürkçüydü öğretmenimiz. Bir gün sınıfta sessizce duruyorduk. Öğretmenimiz henüz gelmemişti. Okulumuz tek derslikti. Aydınlanma pencerelerimiz doğu ve batıya bakıyordu. Birden öğretmenimiz sınıfa girdi, gözleri yaşlıydı. Bir doğudaki pencerelerden bakıyor, bir batıdaki pencerelere gidiyor, gözleri kızarmış, yaşarmış... Birden durdu. Gözyaşlarını silerek Atatürk'ün kapı üzerindeki fotoğrafına baktı. "Çocuklar, Atatürk'ümüzü kaybettik" dedi. Benim Atatürk'le tanışmam böyle oldu ve sonra bütün ömrümce yüreğimin derinlerinde ve usumda hep benimle birlikte oldu.

Köyümüzde milli bayramların her birini apayrı bir coşkuyla kutlardık. Öğretmenlerimiz her tarafı bayraklarla süslerdi. Öğrencilere imkânlar dâhilinde en güzel kıyafetler giydirilirdi ve biz de ellerimizde bayraklarla marşlar söyleyerek köyü baştan sonra dolaşırdık. Halk odası, ilkokul ve cami arasında bir meydan vardı. Sonra burada toplanır, şiirler okur, türküler, şarkılar söylerdik. Özellikle Cumhuriyet Bayramlarını unutamam. Cumhuriyetin tadını çıkarırdık. Bütün

köy can atardı bayram kutlamaya. Kapılara çıkar, alkışlardı. Köy yokluk yeri; bayrakları olmayanlar çeyiz sandıklarının bir köşesinde saklı duran kırmızı çemberlerini bir çubuğun ucuna ilâştirerek pencerelerden sarkıtırlardı. Sonra da kapının önüne çıkar, bizim coşkulu dünyamıza katılırlardı.

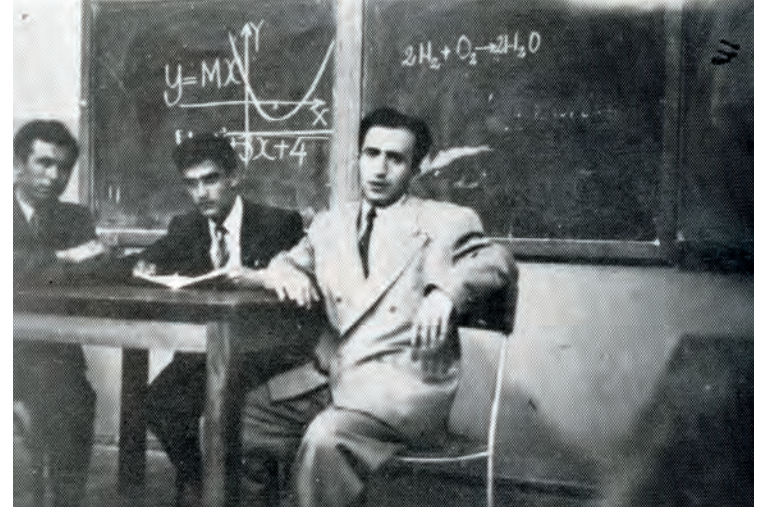
Nadir Gezer'in, kendisine ithaf edilen 1978 yılığında kullanılan bir fotoğrafı

Bir sonraki öğretmenimiz Yıldız Kemal'di. İkinci Dünya Savaşı'nın korkunç rüzgârını estiği yıllar okulumuz kapanınca annem beni alıp Mezit'e götürdü. Bir yılımı da sıkıntılar içinde Mezit'te geçirdim. Sonra köyüme döndüm. 4. sınıf yoktu köyde. Annem, öğretmenim Habibullah Bey'le görüşerek okula gidip gelmemi sağladı. O ders yılı sonunda Hasan Ali Yücel'in bakanlığı süresinde 3 yıllık köy okulları 5 yıla çıkarıldığından, iki yıl daha okuma olanağına kavuştum. 2 öğrenciydik sınıfta. Öğretmenimiz Mudanyalıydı. Mezarı da oradadır. Konuşkan ve çocuklara karşı sevecen bir hanımı vardı. Karı-koca okulun öğretmen odasında geçirdiler yıllarını. Şartlara şaşarsınız! Okulumuz, Cumhuriyet'in 10. yıl ilkokuluydu. Çocukluk yıllarımda, hatırlıyorum, çam dallarıyla yeşertildi, bayraklarla süslendi. Okulun açılışını köylü kendisi yaptı. Köy okullarını köylüler yaptı mı, "hepimiz çok yorulduk, kerestesini taşıdık, şunu yaptık, bunu yaptık" diye unutmazlar artık. 1960'lı yıllara kadar sürdü bu muhabbet. Bizimkinden önce kullanılan eski mektep caminin

yanındaymış ve cami hocası arada ders vermiş çocuklara. Bizim ilkokulumuzdan sonra köyde ilköğretim iyiydi. Abim muhtar olduktan sonra yeni bir ilkokul yaptılar. Bizim okulumuz da hâlâ yerinde duruyor.

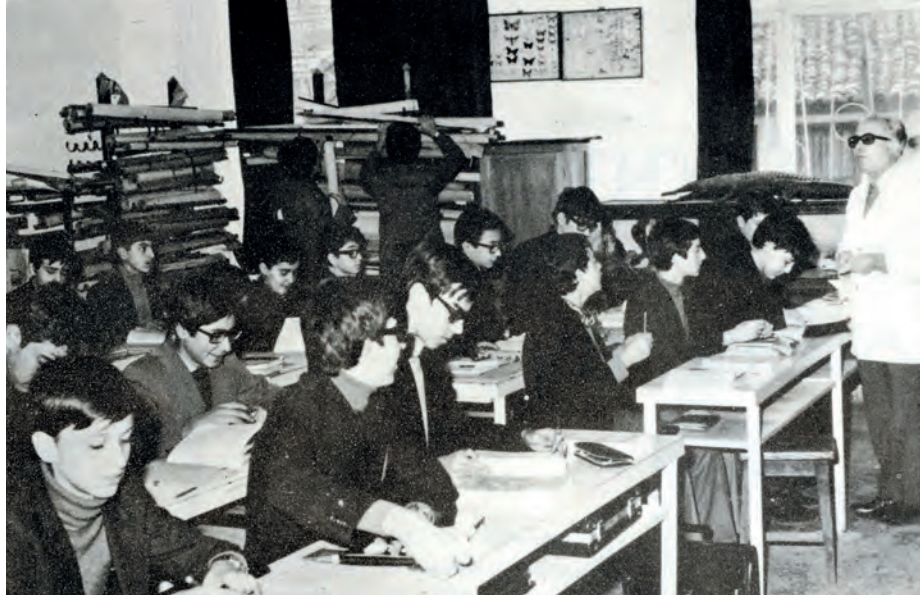
İlkokulu bitirdikten sonra Arifiye köy Enstitüsüne gitmek istiyordum. Ne yazık ki iki yıl daha açıkta kaldım. Babam okumamı istemediğinden hep engel çıkarttı önüme. Tütün işlerine çok yatkın bir yapım olduğu için ha bu yıl, ha gelecek yıl avuntularıyla yıllar uçtu gitti önümden. Bir sabah uzaktaki bir tarlamızda tütünü kırmış, arabaya yüklemiş, ağır aksak köyüme yaklaştığım bir yerde, Süpürtü köyünden arkadaşım Ali'yle karşılaştım. Onunla selamlaştıktan sonra "Kükülü Mustafa nasıl be Ali?" diye sordum. "Kükülü mü?" diye o da bir soruyla yineledi. "Mustafa Arifiye'ye gitmişti ama orada da öğrencileri tarlada, bahçede, yapı işlerinde çalıştırıyorlar diye dönüp geldi köye" deyince beynimden vurulmuşa döndüm. Eve gelince içimdeki sonsuz yangını bütün gücümle döktüm ortaya. Annem düşüncelere daldı, gitti. Sirtına yüklendiği koca testinin ağırlığıyla çeşmede almış soluğu... Rastlantı bu ya, o anda öğretmenim Habibullah Bey de bir kap su almaya gelmiş çeşmeye. Çok kibar bir insandı. Anneme "nasılsınız Nazik Hanım?" diye sormuş. "Sağ olun öğretmenim, ben iyiyim ama oğlum Nadir Arifiye'ye gidemediği için ağlayıp sızlanıyor" deyince "yaa, öyle mi?" demiş, susmuş, o konuşma orada kalmış. Ertesi sabah yine annemle yakın bir tarlamızda, tütündeyiz. İki büklüm tütün kırıyor, topluyor, sele kaplara dolduruyoruz. Çocukluk arkadaşım Halil'in "Nadir! Öğretmen seni çağırıyor. Onu hemen görecekmisin" sesi Dereboğazı'na doğru yankılanarak geldi kulağıma. Ceviz ağaçlarının altında olgunlaşmış cevizleri toplayıp kıran babam birden işkillendi. Anneme dönerek "onu da bir yerlere gönderip ne yapacaksın?" der demez, bana dönerek "koş oğlum öğretmenine" dedi. Koşarak öğretmenime ulaştım. Hazırlamış olduğu mektubu elime tutuşturarak "mektupla Faik Bey'i gör yavrum. Selâmımı da söyle" dedi. Kuş gibi uçarak anneme ulaştım. "Haydi ana, İnegöl'e gideceğiz" dedim. Babam yeniden homurdandı. Annemin öylesine dili çözüldü ki "haydi oğlum, kırdığımız tütünlere toplayalım, bir an önce İnegöl'e ulaşalım" dedi, İnegöl yoluna düştük. Yol da, yoldu hani! Adım başı toz, duman. Kente yaklaştığımız bir anda kereste yüklü bir at arabası

yanımızda durarak tozlu topraklı halimize bakarak, "buyurun teyze, arabaya alayım sizi" dedi. Kente yaklaştığımız ama bizde yürüyecek hal de kalmamıştı. Maarif memurluğu kentin ortasında, Gazi İlkokulunun bir odasında. Kısa bir sürede orada bulduk kendimizi. Öğretmenimizin mektubunu özenle sunduk. Maarif memuru Faik Bey'in güler yüzü içimizi aydınlattı. Öğretmenimizin halini hatırlıyordu, sonra da daktiloyu önüne çekerek gereken yazıyı yazdı. Ardından da anneme dönerek "sakın meraklanmayın. Sonuç gelir gelmez size haber vereceğim" deyip öğretmenimize selâmlarını gönderdi.

Nadir Gezer'in, kendisine ithaf edilen 1978 yıllığında kullanılan bir fotoğrafı

Benim de, annemin de umudumuz umutsuzluğa dönüştü. Dağa, bayıra gidiyorum, bir umut ışığı için doğanın derinliklerinden kaygılarımı yitirecek bir salıklık bekliyorum... Aylar birbirine eklenerek benden uzaklaşıp gidiyor... Ekimdi, kasımdı derken yine dağda bayırdayım... Kestiğimiz odunları yükledik arabaya ağabeyimle bir gün ve tangır tungur yola düştük. En küçüğümüz koşarak köye yöneldi. Kasım'ın 23'ü... Dereboğazı'na ulaştığımız bir anda kardeşimin sesi yankılandı. "Ağabey, seni Arifiye'ye istiyorlar." Bin bir coşkuyla doldum, taşım.

1973-1974 Bursa Erkek Lisesi yıllığında Maarif Koleji öğrencileri matematik dersinde öğretmenleri Nadir Gezer ile. Muzaffer Türkbayrak arşivi

24 Kasım günü Ali Gülmez'le kentteyiz. Babam da artık yanı başımda. Gerekli evraklar hazırlandı. 25 Kasım günü yollardayız. Karaköy'de treni bekliyoruz. Gecenin 2'sinde tren durdu Karaköy İstasyonunda. Ardından Bilecik'e doğru yolculuğumuz başladı. Birbirlerini izleyen tüneller, uğultu üstüne uğultularla taşıyor bizi. Hele Sakarya üzerine kurulmuş demir köprülerin geçişi sırasında oluşan hışırtı bir başka dünyaya taşıyordu bizi. Gözlerimde belli belirsiz şafağın ışıltısı beliriyor uzaklarda. Birden Arifiye Köy Enstitüsünün ışıltılarla yüzü gülümsüyor yüzümüze... Arifiye İstasyonu sıcacık kollarıyla sarıyor bizi.

25 Kasım hem benim, hem de Ali arkadaşımın yeni doğum günümüz. Arifiye Köy Enstitüsünün o güzelim ana kapısından dalıyoruz içeri. Bambaşka aydınlık bir yüz gülümsüyor yüzümüze. Köy enstitüleri sabaha güzel türkülerle başlar. Ulusal oyunlarla günü kucaklarlar. Günün o erken saatinde enstitü müdüründen öğretmenlere dek tüm görevliler katılırlar bu türkülerle, ulusal oyunlara. Beden eğitimi

hareketlerinden sonra öğrenciler dersliklerden tarım alanlarına, işliklere dağılarak koca enstitü derin bir sessizliğe gömülür. Ondan sonra derinden derine bir müzik sesi sarar her yanı. İşte böylesine çevreyi saran müzik sesine kendimizi verdiğimiz bir anda bir öğrenci yanımıza gelerek babama hoş geldiniz amca!" dedikten sonra eğitim başkanın odasına aldı bizi. İrfan Akyürek öğretmenimizin hoş-beşinden sonra Ali Gülmez'in evraklarına bir göz atıp kayıt defterine kaydını yaptı. O yıl mezun olmuş, kayıt için bir sıkıntısı yoktu. Ya benim halim ne olacaktı? 5 yıllık eğitimimi çarpık çurpuk çabalarla tam 5 yılda tamamlamış, 3 yıl da boşluk kalarak 8 yılda bitirmiştim. İlköğretim sürecinin bitmesi böylece 17 yaş, 6 ayı bulmuştu. İrfan öğretmenim evraklarımı alt üst ettikçe içim titriyor, babama "oğlunun yaşı okul çağını geçmiş" diyecek diye aklım başımdan uçup gidiyordu. Sonunda kaleminin ucu adımın harfleri üzerinde dolanınca derin bir soluk aldım. Anladım ki artık enstitünün öğrencisi olma mutluluğuna ulaştım.

Enstitü alanı cıvıl cıvıldı. Orada avare dolaşmak yoktu. Sağa sola bakınırken bir öğrenci işe çağırdı beni. Adapazarı Sapanca yolu üzerinde sıra sıra dersliklerin yapımı oldukça ilerlemiş, tuğla, kiremit aşamalarının son çabaları yerine getirilmeye çalışılıyordu. Bir öğrenci ağabeyin uyarısıyla beni de sıraya aldılar. Benim önümdeki öğrenciden sonra yaşı nerede ise 50'lerinde olan bir adam, biz öğrenciler gibi bin bir çaba içindeydi. Onun kim olduğunu sordum arkadaşşıma. Kepir Köy Enstitüsünden gelen enstitü müdürümüz olduğunu söyleyince şaşırđım. Köy Enstitüleri öğretmeni, ustası ve öğrencileriyle bozkırı ışıltılara kavuşturup halkın aydınlanma yollarını açmıştır. Osmanlı'dan ne kalmıştı geriye? Anadolu yolsuz, susuz, okulsuzdu. Osmanlı bu 40.000 köyün insanını, kasası boşaldığında vergi için hatırlar, ayağına gelirdi. Sefere çıkacaksa bu kez de oğlunu askere almak için arardı köylüleri.

Nadir Gezer, nadiren oturduğu makam koltuğunda, 1978

Büyük önder Mustafa Kemal Atatürk, düşünsel temellerini oluşturduğu Cumhuriyet'i ilan ettikten sonra Anadolu'nun aydınlanmasına yöneldi. Aydınlanmanın yolu eğitimden

geçmekteydi. Cumhuriyet'in ilanından 4 ay sonra "öğretim birliği yasası" benimsendi. Bu kutsal tarih, 3 Mart 1924'tür: Laik eğitime geçiş gerçekleşir.

Mustafa Kemal, Milli Eğitim Bakanı Mustafa Necati'den Haziran 1928'de, bir komisyon kurmasını ister. Komisyon, 26 Haziran 1928 tarihinde, Atatürk'ün harf devrimi çalışmalarına başlar. Mustafa Necati yeni alfabeye okuryazarlığı yaygınlaştırmada olağanüstü bir çabayla başlar çalışmaya. "Millet mektepleri" aracılığı ile okuryazarlık imecesi başlatır. O günlerde 6 öğretmenden önemli bir görev bekler. Bunu 1928 öğrenim yılında öğretmenlere yazmış olduğu son mektubunda şöyle dile getirir: "Sonsuza dek yaşayacak olan bu Cumhuriyet'i her an korumaya özen göstermeliyiz. Bu uğurda çalışırken görevimiz yalnız ders vermek, okutmak değildir. Her bir öğretmenin ayrıca örgütleme ve aydınlatma görevi vardır."

Ne yazık ki millet mekteplerini halk evleri, köy odaları izledi ama istenilen yaygınlık sağlanamadı. Üstelik koca Anadolu okulsuz ve öğretmensizdi. Onca devrimlere karşın neden okuryazarlık gerçekleştirilememişti? Bu soru Mustafa Kemalimizi içten içe tedirgin ediyordu. Anadolu eğitim yoksunu pek çok köylerin toplamıydı. 40.000 köyün 8 bininin nüfusu, 400'ün üzerindeydi. Kalan 32 binin yarısının nüfusu 150-400 arasındaydı. Diğer yarısının ise 150'den azdı. Köy temel alınırca, erkeklerde okuryazar oranı % 17,3 iken bu oran kadınlarda % 4,2'ydi. Doğu Anadolu köylerinde ise % 1'e düşüyordu bu oran.

1935 senesine doğru ilerlerken köylerden oluşan Anadolu'nun okul ve öğretmen sorununun çözümlenememiş olmasının nedeni düşündürücüydü. Mustafa Kemal çözüm üretme yönünden çok yakından tanıdığı, çalışkanlığından kuşku duymadığı, ilköğretim sorununu çözümlemesi için Saffet Arıkan'ı milli eğitim bakanlığına atadı. Ondandır istenilen, ilköğretim sorununun çözümlenmesiydi. İsmail Hakkı Tonguç'un ilköğretim genel müdürlüğüne atanmasına karşı çıkanlar oldu. Dedikodular aldı başını yürüdü. Böylece Tonguç 3 Ağustos 1935'te genel müdür vekili oldu. Kuşkusuz Tonguç'un böylesi sorumlulukla yüklü göreve getirilmesinde Cumhuriyet dönemi eğitim konusuna emek vermiş Cevat Dursunoğlu, Hakkı Behiç, Nafi

Atuf Kansu gibi saygın eğitimcilerin de etkisi vardır. Tonguç'un bu görevi üstlendikten çok kısa bir süre sonra başbakan İsmet İnönü'ye sunmuş olduğu rapor çok ilginçtir. Eğitim konusunda nice raporlar verilmiştir ama içerik bakımından ilk kez Anadolu'nun eğitim sorununa çözüm getiren bu raporun ilgisine yani parasal yönüne de parmak basmasıdır. Bu gerçek şudur: "Türkiye'de demokrasinin politik, toplumsal, ekonomik ve kültürel örgütlerinin dayanağı olacak olan memleketin efendileri yalnızca 'Türk köylüsü' denilip geçilen şey değildir. Bunlar nüfusu 400'den az köylerde yaşayan, Türkiye nüfusunun yarısından fazlasını oluşturan bir kitledir. Bunlar, Türkiye'nin en kapalı, en az değişmiş köy toplumlarıdır. Bunlar, okuma çağına gelmiş çocuk sayısı 40'ı geçmeyen ve belki daha da az olan yerlerdir. Demek ki Türk evriminin baş sorunu, bu bilinmeyen ve erişilmesi güç olan 'yarıdan fazlaya erişmek'tir. Bunun basit bir ekonomik yanı da vardır. Bu köy toplumlarının parası yoktur. Kendi kalkınmaları için verebilecekleri şey, et ve kemikleridir. Devletin de bunlara sonsuz yıllar harcayabileceği parası yoktur. Yalnızca bir tanesinin bile hükümet yöntemlerine göre kalkındırılması, eğitilmesi ve bunların sürmesi için harcamalar yapılmasına devletin gücü yetmemektedir. Oysa bu kitleyi çağdaş uygarlığın koşullarına uygun düzeye getirilmeden siyasal, hukuksal ve sosyal reformlar bir süsten başka bir şey olmayacaktır. Bu, yapılmaksızın ne kaynaşmış bir ulus ne de ulusa bir ekonomi olabilir." (Kirby, F., Türkiye'de Köy Enstitüleri. Çev. Berkes, N. s. 157-158)

İşte, gerek eğitim sisteminde kaldıracın konacağı yeri, gerekse Tonguç'un bu amaçla yöneldiği izlencelerin özelliklerini saptayan bu basit demografik olaydır. Tonguç'un bu olayı saptaması öğretmen deneyine yol açtı. Olay şudur: Askerlik görevleri sırasında okuma yazma öğrenmiş köy gençlerinin köylerde boş zamanlarında köy çocuklarına bildiklerini öğrettikleri gözlenmiştir. Bu gözlem, gelişigüzel yapılan bu işin milli eğitim bakanlığının işbirliği ile esaslı bir izlence konumuna getirilmesinin olası olduğu düşüncesine yol açtı.

Milli Eğitim Bakanımız Mustafa Necati'nin ölümünden sonra, eğitim, öğretim yönünden durgunlaşır. Yeni bir güç verilmek istenir eğitim ve öğretime. Bu güç Atatürk'ün çok güvendiği Saffet Arıkan'ın göreve

gelişyle, Tonguç gibi ilgi gören bir eğitimcinin ilköğretim genel müdürlüğü görevine getirilmesiyle yeni bir güç kazanır. Bu gücün kökeni Muradiye ile Gököy öğretmen kurslarına uzanır. Artık o küçük köylerin elinden tutan da vardır. Ne yazık ki 1938, Anadolu'nun derinlerine yeni bir yas getirir. Atatürk'ümüzü yitirmişizdir. Onun yitiriliş acısına katlanamayan Saffet Arıkan görevinden ayrılır. Onun yerine hangi koşullarda olursa olsun eğitimden kopamayan Hasan Ali Yücel getirilir. Bakanlığa Hasan Ali ile Tonguç işbirliği yeni bir dünya taşır ülkemize. Öğretmen olayını köy enstitüleri izler. 17 Nisan 1940'ta 15 yerde birden köy enstitüleri açılır. Arifiye Köy Enstitüsü ilk açılanlardandır. 1940'ta açılmış olan enstitüye ben 25 Kasım 1947'de ulaşabildim. 17 Nisan bizim ulusal bayramımızdı. O gün bir başka gözle bakar, sevinç duyardık. Hasan Ali ve Tonguç ikilisi bizi Atatürk'ümüzün aydınlık dünyasına taşıdılar...

1978 senesinin öğretmenleri

Arifiye Köy Enstitüsünün büyüklü küçüklü tam 67 yapısı vardı. Bütün bu yapılar öğrenci, öğretmen ve usta öğrenciler eliyle gerçekleşmişti. Bu yapıların tümü marangozluk, demircilik işliklerimizde gerçekleştirilmiştir. Tarım alanlarımız ise besin kaynağımızı bizim. Her tür meyve ve sebze kendimiz üretir, kendimiz tüketirdik. Kız-erkek birlikteliğinin apayrı bir sevinci vardı aramızda. Birlikte üretmiş olmanın içten içe sevincini yaşırdık.

İlk zamanlar kentlerden uzak olan Köy Enstitülerinde öğretmenlik yapmaya mesafeli durulmuş. Zaman her kuruma bakış açısını değiştirir insanda. Üniversite mezunları için de öyle olmuş. Benim okuduğum 1947-1952 döneminde pek çok üniversite mezunu öğretmenlerimizin ilgisiyle karşılaştık. Bizi yetiştirme yönünden yakın ilgilerini gördük. Köy Enstitülerinde deneyimli ilkokul öğretmenlerimizden, kız ve erkek meslek liseleri mezunlarına ve Gazi Eğitim Enstitüsü mezunlarına dek uzanan çok değişik eğitim kanallarından gelen öğretmenlerimizle çalışmak, yetişmemize apayrı bir varsılık kazandırdı diyebilirim.

Tonguç Baba, enstitü yöneticiliğine atadıklarına “çevrenizde tanıdığınız eğitimciler varsa, onunla çalışmak isterseniz bana bildirin, enstitünüze atamanızı yapalım” dermiş. Arifiye Köy Enstitüsü yöneticisi Süleyman Edip Balkır da denetleme yıllarından bu yana çok beğendiği Hamdi Daner’e kendisiyle çalışmak istediğini iletir ona. Daner öğretmen Arifiye’ye gelir. Öğrencileri dut ağacının altına toplar. Onlara halk türküleri söyler. Kız-erkek bu öğrenci kümesinin bu davranışlarından çok mutlanır. Balkır’ın yanına giderken karşıdan karşıya “Balkır, kalıyorum burada” der. Oysa kendisi İstanbul Boğazına bakan bir evde oturmaktadır. İnönü’nün Enstitüyü ziyareti nedeniyle olağanüstü bir müzik ziyafeti çeker. Ardından İstanbul Üniversitesinin Alman kökenli bilim adamlarını bu köy çocuklarıyla şaşırtır.

Köy Enstitülerinde öğrenci yetiştirme koşulları öylesine insancıl değerlerle yüklüdür ki, üzerine yüklediğiniz her şey toplumsal bir sorumluluğa sürükler öğrenciyi. Bu sorumluluğun kökeninde insanın insana karşı sorumluluğu ana kavram olarak çıkar karşımıza. Enstitülerde her tür işin sorumluluğu öğrencinin omuzlarına yüklenir. Ardından da bu yüklenişin eleştirel yönü vardır. Eğer bir işin sonu eleştirilerle yüklüyse bunun hesabını vermek zorundadır öğrenci.

Tam 5 yıl eğitim gördüm enstitüde. Yılda 45 gün dinlencemiz vardı. Onun dışındaki süreci derste, tarım alanlarında ve işliklerde, iş sorumluluğuyla geçirirdik zamanımızı. Bir de öylesine okuma özgürlüğü içindeydik ki, hiç kimse bu özgürlüğümüzü engellemezdi

ve daha ileri atılımlarımız için önümüz açılırdı. Köy Enstitülerinin güzel bir yanı da öğretmenlerimizin bizimle her an yakın ilişki içinde olup bizden yardımlarını esirgememiş olmalarıydı. Üçüncü sınıfa geçtiğim dönemde yeni matematik öğretmenim Hikmet Muğulkoç’un esirgemediği yardımları bütün öğretmenliğim süresince hiç unutamadım. Hep saygıyla andım onu. Yetişmem için yardımını hiç esirgemedi benden.

Mezuniyet sonrası ilk atanmam Çorum’un Tahrankozlusı köyüne oldu. Köy hiç öğretmen görmemişti. Köyün küçük bir tepesine yapılmış okulum öylesine bakımsızdı ki; tek dersliği kazılmış tabaniyle, öğretmen odası da kazılmış olduğu çukuruyla öylece bırakılmıştı. Öyle anlaşılıyordu ki köy öğretmene ve okula karşı ilgisizdi. Öğrencilerimin sayımını yaptım. Köyde bir gece kaldım. Gazi Eğitim Enstitüsünün giriş sınavının ilk aşaması olan kompozisyonu aştığım için matematik sınavına gitmem gerekiyordu. Sonraki aşama için Ankara’da aldım soluğu. Yazılı ve sözlü sınavları da aşarak Gazi Eğitim Enstitüsü Matematik Bölümünün 16 öğrencisinden biri oldum.

Mezuniyetimden sonra artık Anadolu yolcusuydum. Mardin’in Berik ilçesine atandım. Berik Ortaokulunda 27 öğrencimiz vardı. Orta 1’de 11, orta 2’de 7, orta 3’te 9 öğrencimiz vardı. İçinde bulunduğum öğrenim yılı sonunda yedek subay okuluna çağrıldım. Sınav sonrası muhabere sınıfına ayrıldım ama Konya astsubay okulunda öğretmenlik önerisi alınca, 1955-1956 öğrenim yılının Kasım ayının ortalarında askerliğimi bitirerek bu kez de Karadeniz’e; Beşikdüzü Ortaokuluna atandım. Oradaki görevimde 1959 yılının sonunda bitti. Oradan da Manisa’nın Demirci ilçesindeki okulun yöneticiliğine atandım. 3 eğitim yılı sonunda yöneticilikten ayrılarak aileme yakın olma isteğimi ilettilim ve 1962 yazında İnegöl Ortaokuluna atandım. 1964-1965 öğrenim yılında Anadolu Liselerinde (Maarif Koleji) fen dallarında ders vermek üzere yetiştirilmek maksadıyla, İngiltere’ye iki yıllığına eğitim görmesi için öğretmen gönderileceği haberi geldi. Hemen başvurmuştum ama o yaz dinlencesinde çağrılmadım. 1965-1966 yaz dinlencesinde açılan İngilizce kursuna çağrıldım. Toplam 20’ye yakın öğretmen davet edilmişti. Kimi öğretmenler kurs sonunu beklemeden ayrıldılar. Sınavların sonucunda 6 öğretmen

seçilmemize karşın 4 öğretmen arkadaş İngiltere yolcusu olduk. İlk yılımızı çok güzel bir kentte, Exeter'deki dil okulunda geçirdik. İkinci yılımızda Durham'daki üniversitede 'öğretmeni işbaşında yetiştirme' kurslarına katıldık. Bu arada bir öğretim elemanının denetiminde okulları ziyaret ettik, gezilere katıldık.

Nadir Gezer ve öğretmenler öğle yemeğinde, 1977

1969 yazında yurdumuza döndük. Yeni görev yerimin Diyarbakır Koleji olduğunu öğrenerek yeniden uzun bir Anadolu yolculuğundan sonra Diyarbakır Kolejinde aldım soluğu. 1968-1969 öğrenim yılından sonra 3 yıl orada çalıştım. 1970-1971 öğrenim yılında Bursa Maarif Kolejinin açıldığını öğrenince, Bursa'ya yeğleyerek 1971-1972 öğrenim yılında burada çalışmaya başladım.

Ben göreve geldiğimde kolejin ilk öğrencileri hazırlığı bitirmiş, 1. sınıfa başlamışlardı. Kızlar Kız Lisesinde, erkekler de Erkek Lisesinde okuyorlardı. O sene ilk kez Maarif Kolejinde parasız yatılı olarak okumak için merkezi bir sınavdan geçti çocuklar. Yatılılar eğitim gördükleri okulların yatakhanelerinde kaldılar. Aralarında çok başarılı öğrenciler vardı. Çok geniş bir bölgeden geliyorlardı.

Bursa Valisi Mehmet Bey Diyarbakır'dan bu göreve gelmişti. Milli Eğitim Müdürü olarak da Yusuf Şahin vardı. Bir ilkokul binasında Maarif Koleji öğrencilerini birleştirmeyi düşünmüşler. Erkek Lisesinde öğretmenken müdür değildim. Fizikî şartları biraz zordu. İnsanın kendi okulu olmayınca istediğiniz aktiviteyi yapamıyordunuz. 1975-1976 senesinde Mithatpaşa İlköğretim Okulunda ders vermeye başladık. Okul, okul içindeydi. Zorlukları vardı. Okulların müdürlerinden her zaman yardım gördük, kapıları bütün öğrencilere açtılar ama kendi düzenimizi bulamıyorduk. Binalarını kullandığımız okullar da düzen bulamıyordu. Her okulun kendine özgü bir düzeni vardır çünkü.

Maarif Kolejlerinin kendine özgü giyim kuşamları vardı. Türkiye'de bütün kolejlerde kıyafet aynıydı. Ama bu öğrenciler bundan uzaktı. Sömestr öncesi okul yönetimine geçtim. Öğrencilerimize birer küçük kitapçık verdik ve dedik ki "bu devre sonunda herkes bu kitapçıkta kılık kıyafetiyle gelecek." İkinci dönemin başında hepsi tertemiz kılık kıyafetle gelmişlerdi. Döneme öyle başladık. Kolej öğrencileri Mithatpaşa İlköğretim binasını okul olarak kullanırken, müdürlüğün yanı sıra haftada 18 saat matematik dersi de verdim.

1976-1977 öğretim yılında Bursa Anadolu Lisesi'nin Acemler'deki kendi binasına taşındık. Müdür lojmanı kızlar yatakhanelerinin bir bölümüydü. Ama lojman olarak yapılmış bir yer değildi. Yine de okulda olmak istedim ve ailece burada kaldık. Öğrencilerin başında belletici öğretmenler vardı. Kızlar yatakhanelerinin koşulları daha iyiydi ama erkekler okul binasının en üst katında kalıyordu. Yatılılara orada tuvalet ve banyo da yapmıştık. Kendi binamıza taşınınca her şey daha güzel oldu. Kendimizi bulduk binamızda.

Köy Enstitüsünde eğitim görmüş olmak... Öğretmen okulunda okusaydım farklı olurdu. Şöyle anlatayım: Anadolu Lisesi müdürlüğüne getirildiğimde Acemler'deki okul henüz inşaa halindeydi. Bitmesine yakındı. Okulun Koruma Derneği binanın temizlenmesi için işçiler tutmuştu. Sıralar, dolaplar yaptırmıştık. Getirilip toz içerisine bırakıldı onlar okula. Okula gidip geliyorum, sonunda baktım işler yürümüyor, bitecek gibi değil. Hüsamettin Örüç'ün ve o dönemki bütün Koruma Derneği üyelerinin çok

iyiliklerini gördük. Dedim ki “bu iş böyle bitmez. Siz bana dışarıdan işçi tutmama izin verirsiniz onların başına geçeceğim ve temizliği yapıp çıkacağım.” “Hayhay” dediler. “Ne kadar istiyorsanız alın.” 8-10 işçi bulduk. Ben de onlarla beraber çalışarak baştan sona binanın temizliğini yaptım. Bütün bacaklarım çamur içinde kaldı. Köy Enstitülü olmadıktan sonra bunu kimse yapamaz.

Etüt saati lüks lamba ışığında ders çalışan bir öğrenci. 1978 yıllığı

Bir sürü öğretmen arkadaşım vardı, ben müdürdüm ve tek Enstitülü bendim. Enstitülülerin diğer öğretmenlerden farkı şudur: Öğretmenler eleştirir, biz yaparız. Biz bakmayız işe. Elimizi kolumuzu sıvar, o işi yaparız. Okulumu tertemiz hazırladım. Kız öğrencilerimin yerlerini hazırladım. O zamana kadar ayaküstü uyuyacak hale geldim yorgunluktan ama her şeyi güzel yaptık.

Okulun alt katı biraz seviye altındaydı. Bir keresinde ders esnasında o katta tuvaletler tıkanı. Su koridora taşı. Hizmetlileri hemen topladım, ben de elime süpürge aldım. Benim çocuklarım bir hastalığa yakalansa, tifoya yakalansa bu daha mı iyi? Ben böyle durumlarda hiç durmam, çalışırım ve elemanlarımı da çalıştırırım.

Okul deyip geçmemek gerekir. Okul son derece zahmetli işleri içerisinde barındırır. Hele ki yeni bir okul açılıyorsa, sıkıntılarınız üst üste gelir. O zamanda o sıkıntıları nasıl aşacaksınız? Öğretmen arkadaşların hepsi o sıkıntıları biliyordu. Yatılı öğrenci olduğu için başka koşullar gerektiğini hepsi biliyordu. Belki de onlar da yatılı okuyup geldiler okula öğretmen olarak. “Canım bana ne, her şey hazır olsun, üniversite hocası gibi çantayı alır, giderim” olmaz. Diyarbakır’da eski dış kapının yanındaydı okul. Kendi binamıza taşınırken orada da çalıştım böyle. Böyle yaparsanız, okulun işleri ilerler ve aynı zamanda öğrenciye iyi örnek olursunuz. Sizinle beraber o da çalışır.

Okul bahçesindeki büyük çınar ağaçlarını okuldaki görevlilerle birlikte diktik. Onları diktiğimiz günler okula kayıt dönemi. Bahçeye lüks bir araba geldi. Uzaktan “yönetim nerede? Müdür nerede?” diye seslendi. Üstüm başım toprak içinde ben de “müdür benim” diye seslendim. O binada çok büyük emeğim var. O merdivenleri sayısız kere inip çıktım, gece bekçisi gibi dolaştım. Gece bekçilerini ayrıca denetledim. Çocuklar yatakhane uyurken ise üstü açılanların üzerini örterdim. Lojman okulun içinde olduğu halde kendi çocuklarım yüzümü zor görürdü.

Okul böyle güzel, derli toplu hale geldikten sonra veliler geliyor, bakıyor, ne eksik varsa gidermek için bir firmaya söyleyip hallediyorlardı. Veliler için güzel bir şeydi bu. Öğrenciler de hiçbir zaman “yahu bu müdür bey çamur içerisinde çabalayıp duruyor. Merdivenleri siliyor, sınıfları siliyor, bir şeyleri taşıyor, biz de gidip bir işin ucundan tutalım!” demedi. Evlerinde bu şekilde yetişmemişler çünkü. Ters geliyor çocuklara. Köy Enstitüleri böyle değildi.

Okulda parasız yatılı, paralı yatılı ve gündüzcü öğrencilerimiz vardı. Devlet parasız yatılılara ödenek gönderiyordu. Onların ihtiyaçlarını karşılıyorduk. Türkiye çapında başarılar kazanılıyordu o zaman. “Nereden geliyor bu kadar seçkin çocuklar?” diye merak ettim. Sonra kayıtlardan fark ettim ki tam 47-48 farklı ilden öğrenci geliyordu bize. Okulun yatılı öğrenci alması etkiliydi bu çeşitlilikte. Pek çoğu ekonomik yönden güçlü aile çocukları değillerdi ve devlet desteğiyle yatılı olarak iyi bir okulda okuma şansı yakalıyordu bu

öğrenciler. Şimdi hâlâ hangi üniversiteye gitseniz bizden mezun birisini bulursunuz.

11 yaşında ailesinden uzakta yatılı okuyan öğrencilere özellikle kadın öğretmenlerimiz çok sıcak davranırdı. Nurettin Çelikaksoy Devlet Hastanesi başhekimiydi. İki çocuğu da Anadolu Lisesinde okudu. Nurettin Bey'in yanı sıra okulda çocukları okuyan diğer doktorlarımız ve revirdeki hemşirelerimiz yatılılarla ilgilenirdi. Ben de anlayış gösterirdim. Bayramlarda ya da uzun tatillerde ailelerinin yanına gidecekleri zaman bizzat okuldan uğurlar, annelerine, babalarına selâm gönderir, "sizi bekliyorum" derdim.

Son sınıf öğrencileri biraz haşarıydı. Hem en büyük sınıflardı, hem ilk mezun olacaklardı, hem de çok yaramazlardı. Bir gün koridorda dolaşıyorum. Çocuklar da cıvı cıvı. Derslikleri en üst katta. Çocuklardan biri vali yardımcısının çocuğuymuş; Seçkin Yücel. Topa bir vurdu, yukarıdaki lamba aşağıya indi. Oğlum Sabri de o sınıfta ve futbol oynayanların arasındaydı. Sabri ve yanındaki arkadaşları beni görür görmez merdivenlerden kaçtılar. Ama topu vurup lambayı indiren çocuk, arkası dönük olduğundan beni görmedi. Arkadaşları kaçınca bir şey olduğunu anladı. Bir döndü, karşısında ben! El kaldırmayı sevmem, kıyamam çocuklara ama o gün ona okulun malına zarar verdiği için aniden tokat attım. Çocuksu davranışlar artık bunlar çünkü. Sen büyük sınıfsın! O öğrenci bunu hâlâ unutmamış. Geçenlerde arkadaş toplantılarında yine dile getirmiş. "Nadir Bey'e söyle, burası duruyor hâlâ" demiş yanağını göstererek.

Bir gün bir öğrencimi beden eğitimi öğretmeni biraz hırpalamış. Haylazlık yapacak bir öğrenci de değildi. Öyle bir üzüntüyle geldi ki bana! Öğretmenini şikâyet etmeye başladı. Yanıma oturttum. "Yavrum, bazen insanın elinde olmadan böyle şeyler oluyor. Ne yapalım? O aslında seni çok seviyordur. Bu yüzden yapmıştır. Sana karşı bir kastı yoktur. Senin baban hiç mi kulağından çekmedi?" dedim. "Çekti öğretmenim" dedi. "Onu da baban gibi düşün" dedim. Çay ısmarladım, teskin ettim. Öğrenciyi hiçbir zaman öğretmene karşı kullanmadım.

Bir gün arkadaşlarla Uludağ yoluna çıkmıştık. Bir kız öğrencimi arkadaşıyla gördüm. Belki çirkin bir olaydı ama üzerinde durmadım.

Görmezden geldim. Kız öğrencinin başına bir şey gelir diye korkardım. Ana baba bize teslim etmiş. Azarlamama gerek kalmadı. Beni görmesi yetti ona.

«BABAMIZ» a

Okulumuzun kuruluşunda büyük emeği geçen sayın md. Nadir Gezer tüm öğrencileri için herşeyden önce bir baba olmayı bilen, öğrencilerle konuşurken bu resmi sıfatını unutarak bir arkadaş olmayı başaran değerli öğretmenimizdir.

Öğretmenlik mesleğine kendisini adanmış biri olarak bütün girişimlerinde öğrencilerinin çıkarlarını herşeyin üzerinde tutmuş; bizlere sosyal, sportif ve bilimsel çalışmalarında her türlü olanagi hazırlamıştır. Herşeyden önce insana değer vermesiyle insanlık bilincinin doruğunda olan müdürümüz, öğrencilerine duyduğu güveni ve onların başarılarından duyduğu mutluluğu her zaman belirtmiştir.

Değerli öğretmenimizden çok şey öğrendik. Onun bize çalışmak ve başarılı olmak yolunda verdiği öğütleri unutmayacak, duyduğu güveni sarsmamak için daha çok çalışacağız.

Sizin Öğrencileriniz...

Nadir Gezer'e ithaf edilen 1978 yıllığındaki yazı

Öğrencilerimizi Atatürk sevgisiyle büyütmeyi amaç edinmiştim. Her şeyi usulüyle, derli toplu yapmak isterdim. Olmayınca haşlardım. Bir gün bir öğrenci İstiklâl Marşı'nda doğru düzgün durmamıştı. Konuşup duruyordu. Öğrencilerin ortasında fena haşlamıştım çocuğu. Doktor olan babası anlayışlıymış; annesi "mahkemeye verelim" demiş de babası oralı olmamış. Oğlu da "ben yapmadım" diyormuş.

Bir sabah 19 Mayıs çalışmaları yapılırken, dalyan gibi, güzel mi güzel bir öğrencimin okul kapısının önünde trafik kazası geçirdiği haberi geldi. Çekirge'den inen yoldan spor kıyafetiyle okula gelirken araba çarpmış. Okulun arabası yoktu. Kucağıma aldım kızımı, yukarıdaki hastaneye kadar kucağımda taşıdım. Nilay'ı kaybettik o kazada. Benim çocuklarıma hassas davrandığımı bildikleri için anne-baba kırgınlık göstermedi. Çarpan bir fabrikanın arabasıydı. Anne babaya "bir ücret verelim" dediler. "Biz ücret istemiyoruz. Kızımızın bir fotoğrafını asıp, okula kütüphane yapsınlar" diye cevap verdi Nilay'ın ailesi. Kitaplığı bu şekilde kurduk.

Müdür olduğum dönemde ortaokul sınıflarına matematik dersleri vermeye devam ettim. Ertesi gün dersim varsa oturup hazırlık yapardım. Senelerdir aynı dersleri versem de sorular çıkarır, kendimi derse hazırlardım. Derse girer girmez anlatmaya başlar, dakika kaybetmezdim. Disiplinli ve kullara uyan bir insandım. Taviz vermezdim. Oğlum Sabri de okulun ilk mezunlarındandı. Öğrencim de olmuştu. Sınav sorularını hazırlarken asla bakmazdı. Sınav kâğıtlarına baktığımda Sabri'ye de sınıfta söylerdim sonucu. Kâğıdına bakar bakmaz söylemezdim evde.

Okulda farklı görüşte öğrenciler vardı ama hiçbir zaman kavga dövüş olmadı. Yönetim olarak toleranslıydık. Fikirlerimizi hiçbir zaman öğrencilere empoze etmedik. Zaten çocuklarımız seçkin ve akıllı çocuklardı. Kendi görüşümdeki çocukları tutayım, diğer görüşteki çocukları ezeyim zihniyetinde de olmadım hiç.

9 Kasım 1977'de Anadolu Lisesinden ayrıldım. Atatürk Lisesinden emekli oldum. Ayrılmam da şöyle oldu:

Anadolu Liselerine paralı ve parasız yatılı ile gündüzlü öğrenciler alınır. Farklı bir Anadolu Lisesinden öğrenci gelirse alınır; yönetmelikte izin vardı. Veliye güçlük çıkarılmazdı bu konuda. Bazen de öğrenci özel bir kolejde bir sene okutulur, ondan sonra Anadolu Lisesinin kapısına dayanılırdı. En çok yadırgadığım öğrenci türleri bunlardı. Anne-babanın ekonomik durumu iyiyse, özel kolejde çocuğunu okutmaya devam edebilir. Aydın insanların çocuklarını okutmak istemelerini anlıyorum. Ama "bu okula benim çocuğum da muhakkak girsin" diye kuralları yıkmak olmaz. Bunlara katlanamıyordum. Bu ailelerden biri başvurdu mu, tepenizde dikiliyorlar sonra. Asıl kuralları çiğnersem tepeme çıkmaları gerekirdi! "Hayır" denmesine katlanamıyordu aileler. Mahkeme yolu var deyip tehdit ediyorlardı. Mahkeme de haklıyı koruyacak oysa! Benim kızım da ben orada öğretmenken Anadolu Lisesi sınavlarına girdi ama hiçbir zaman zorlamadım okula girmesi için. Okuttuğumuz öğrencilerden ayırmadım onu. "Girsin, puanını alsın, okusun" dedim. Okuldan içeri girdiğimde oğlum dâhil herkese eşit davranırdım. Torpil yapmazdım. Paranın sözü geçmezdi. Herkes üzerine düşen vazifeyi yapmalıydı. Aksi takdirde orada bulunmanın anlamı yoktu.

Matematik, fen, biyoloji, felsefe, fizik, kimya dersleri İngilizce okutuluyordu bizde. Bu öğretmenlerin hemen hepsi yurtdışında eğitim göyerek Anadolu Lisesine atanmışlardı. Milli Eğitim Bakanlığının Anadolu Lisesine nakil olma kuralı şuydu: Öğrenci, İngilizce okutulan derslerden İngilizce olarak sınava alınacak ve puanı 10 üzerinden en az 5 alırsa başarılı sayılacaktı. Ayrıca okulun kontenjanı nakillere uygun olmalıydı. Sınıf 40 kişilikse 41 kişi olmaz. Anne-babaya sorsan, "42 olsa ne olur?" der. Öyle değil iş! Sınıf kalabalıklaştıkça öğretmenin öğrenciyle ilişkisi kopukluk yaratır. O yıl hatırımda kaldığına göre nakil için 20 kadar öğrenci başvurdu. Aralarında özel kolejlerden gelenler de vardı. Tatilde olan öğretmen arkadaşları çağırdım, toplandık. Sınavlar yapıldı. Sonuçta 1 öğrenci yeterli puan aldı ve geçti. Kontenjan da uygundu. Diğerlerinin hepsi döküldü sınavlarda. Bursa Anadolu Lisesine girsinler diye değiştiremezdim bu uygulamayı. Anadolu Lisesi öğrencisi hangi güçlüklerden geçiyorsa, nakil olmak isteyen öğrencilerden de onları istiyorduk. Böyle olunca veliler kızılca kıyamet kopardı. Eylül sınavları için burada olan müfettişlere "Anadolu Lisesinde usulsüzlükler yapılıyor. Evraklarına el konulsun" diye şikâyet edildik. Müdür yardımcısı arkadaşlara "yapılan bütün sınavları, ne varsa her şeyi ortaya serin" dedim. Müfettişler inceledi. Her şeyimiz tamdı. Hiçbir hatamız yoktu. Bizi haklı gördüler.

Bakanlığa baskı üstüne baskı kuruldu. Suçlamalara maruz kaldım. Anadolu Liselerine haksız yere girmek isteyen insanlar için kendimi ezdirmek istemedim ve istifa dilekçemi verdim. Ardından bakanlık benim kadromu da ezdi: "Öğrencinin aldığı not ne olursa olsun hepsi okula kaydedilecek" denildi. Oysa yaz günü tatilde olan öğretmenler kurulunu toplamıştım bu nakil sınavları için. Neden tatillerini yarıda kestirmişlerdi öğretmenlerin? Hepsi alınacaksa neden o sınav yapılmıştı? "O öğrenciler okula girecekse ben çıkarım" dedim ve Anadolu Lisesinden çıkıp gittim.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 23 Ocak 2015

Nedir Gezer, okula yaptığı ziyarette öğrencilerle. 2000'lerin sonu. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Mehmet Demirtaş

1930 Mudanya, Bursa
Okul Müdürü ve
Sosyal Bilgiler Öğretmeni
Görev Dönemi: 1976-1986

Doğma büyüme Mudanyalıyım. Annem ve babam 1925'te Girit'ten Mudanya-Dereköy'e gelmişler. Ortaokul ve lise 1'i Bursa Erkek Lisesinde okudum. Yatılıydım. O yıl babamın ekonomik durumu bozulunca "seni okutamayacağım, bırak gel" demişti. 2. Dünya Savaşı sebebiyle Edirne Öğretmen Okulunun kız öğrencileri Konya ve Adana'daki kız öğretmen okullarına, erkek öğrencileri de Sivas ve Erzurum'daki erkek öğretmen okullarına nakledilmişti. Savaş bitince Edirneliler okullarını geri istediler ve 1947-1948'de Edirne Öğretmen Okulu yeniden açılıp ikinci dönemden itibaren öğrenci almaya başladı. Okula başvurduğum. O zamanki öğretmen okullarına girebilmek için bir ortaokul mezununun şimdiki askeri okul şartlarından daha sert şartları vardı. Haziran dönemi mezunu olacaksınız, iyi derece ile mezun olacaksınız ve öğretmen kurulu kararı ile 'öğretmen olabilir' belgesine sahip olacaksınız. Ancak bu şekilde başvurabilirdiniz. O dönemin öğretmenleri kaliteli yetişmiştir. Cumhuriyetin sağlam temellere oturmasının sebebi de budur. Erkek Lisesinde lise 1'i okumuşken öğretmen okulunda yeniden lise bire başladım. Erkek Lisesinden 17 öğrenci olarak gittik oraya. Öğretmen okulları mezunlarına hemen iş veriyorlardı çünkü.

1951 senesinde mezun olduktan sonra Iğdır'a tayinim çıktı. 2 sene sonra yedek subay olarak askerlik yaptım. Eşim o arada Edirne'de

çalışıyordu. İki yıl Edirne'de kaldıktan sonra Bursa'ya gelerek Kirazlı köyünde öğretmenlik yaptım. Oradan Mudanya 12 Eylül Okuluna geçtim. Bursa Eğitim Enstitüsü Sosyal Bilgiler Bölümünü kazanarak 1958'de okula başladım ve 1960'da mezun oldum. Eşim Mudanya'da ilkokul öğretmeni idi. Trilye Ortaokuluna tayin oldum, oradan Mudanya Lisesinin kurucu müdürü oldum. "Öğrenci bulamazsınız" demişlerdi bize. Belediye Başkanı Adnan Hancıoğlu ile birlikte Ankara'ya gitmiştik. Dediler ki; "Mudanya Ortaokulu bu sene 26 öğrenci, Trilye Ortaokulu 13 mezun vermiş, toplam 39 kişi eder. 50'den aşağı öğrenci olursa lise açmıyoruz. Hepsi gelmez okula; kimi meslek lisesine gidecek, kimi öğretmen okullarına gidecek, kimi okumayacak." Adnan Bey çok bastırdı bakanlığa. "40 öğrenci bulun, açalım bu sene" dediler. Eski mezunlara ulaştım; kimi iskelede, kimi kahvede çalışıyordu. 1-2 sene önce bitirmişlerdi okulu ve 42 kişi topladım. Böylece Mudanya Lisesi açıldı. Çalıştığım okullarda başarı isterim. Hırslıydım. O çocukların hepsi liseyi bitirip iyi üniversiteleri kazandılar. Mudanya'da teftişlerde hep takdirname aldım ama 1976'da kardeşim rakip siyasi partiden belediye başkan adayı olunca görevden alındım. Milli Eğitim Bakanlığına gittim. Bakanlık hatasını anladı ama geri adım atmadı. "Ne yapalım?" dediler. Bursa Anadolu Lisesinde öğretmen olmak istediğimi söyledim ve böylece 1976'nın dönem sonunda atandım ve 1976-1977 öğretim döneminde göreve başladım.

Nadir Bey prensiplerinden dolayı istifa etti. İstifası kabul edilmedi. İl müdürü "yerine müdür bulursan istifanı kabul ederiz" deyince Nadir Bey ben müdürlükten gelme olduğum için "alın size müdür" diye beni valiliğe götürdü ve böylece 1978'de Bursa Anadolu Lisesine müdür oldum. Aslında kabul etmemiştim ama Nadir Bey "hatırım için müdürlüğü kabul et" dedi. Aslında orada öğretmenlikten çok keyif almıştım. Zeki, pırıl pırıl, cıvıllı talebeler, verdiği fazlasını alıyorsun. Hatta öğretmeni de çalışmaya zorluyorlardı. Orada öğretmenlik yaparken ansiklopediden ders çalışıp derse giderdim çünkü kitap yeterli gelmiyordu. Kitabın fazlasını biliyordu öğrenciler. Bursa Anadolu Lisesinde 1986'ya kadar 9 sene müdürlük yaptım. Bazı sınıflara haftada 6 saat tarih derslerine de girdim.

*Mehmet Demirtaş, 1985-1086 öğretim yılında okulun kazandığı ödülleriyle: Erkek basketbol takımının Türkiye şampiyonluğu, TÜBİTAK Marmara Bölgesi matematik 1.'liği, fizik 2.'liği, kimya 2.'liği, Milliyet Gazetesi Müzik Yarışması Marmara 1.'liği ve Bursa Liseler Arası Bilgi Yarışması 1.'liği ödülleriyle.
Mehmet Demirtaş arşivi*

1980 öncesi Cumhuriyet Lisesinden atılan mermiler okulumuzun bahçesine düşmüştü. Eğer okul müdürü isterse, okulunu korur: "Ben Milli Eğitim Bakanlığının müdürüyüm, okul müdürüyüm, tarafsızım" derse ve tarafsız davranırsa, okulu idare edebilir. Kız Lisesinde, Tophane Endüstri Meslek Lisesinde, Erkek Lisesinde, Demirtaş Endüstri Meslek Lisesinde boykotlar oldu ama bizde bir tek gün bile olmadı. Tarafsız davrandım. Farklı siyasi görüşler beni baskı altına almak istedi. Olayları önlemeye çalışıyordum. Öğretmenlerle konuşup okulun huzuru için, sınıflarda propaganda yapmamaları için telkin ediyordum. Çocukların aile yapılarında da

siyaset propagandası yapmak yoktu. Çocuklar dersten başka bir şey düşünmezdi. Bir mezuniyet konuşmamda "hep kendinizi değil, Türkiye'nin durumunu da düşünerek kendinizi yetiştirin" demiştim.

Eşimle birlikte okulun lojmanında kalıyorduk. Siyasete karışmadığımız için diğer okullardan gelip sloganlar yazarlardı okul duvarlarına. Gece yarısından sonra bekçiler ellerinde fırça, kova ile okul duvarlarına yazılan yazıları boyayla silerlerdi. Sabah öğrenciler geldiğinde duvarları tertemiz görürlerdi.

1980'de bir gün "okulda bomba var" diye bir telefon ihbarı geldi santrale. Santral gelip anlattı. Çocuklara belli etmemek için "bugün öğretmenler kurulu toplantısı var" diyerek öğlen okulu tatil ettik. Emniyete haber verdik, arama yapıldı ama hiçbir şey bulunamadı. İhbarı yapanın okulda yatılı okuyan Yenişehirli bir öğrenci olduğunu tespit ettik. Babasını çağırıp "ya siz alın, ya da biz göndereceğiz" dedik. Almanya'da işçiydi babası. Çocuğu alıp Almanya'ya götürmüştü.

Anadolu Lisesinin çok özel bir durumu vardır: Türkiye'de kız-erkek yatılı olan tek okulduk biz. Yurtdışına giden ya da yurtdışından gelen ataşelerin, subayların çocuklarının yatılı olarak okuduğu bir okulduk. Hazırlık sınıfına gelen öğrenciler küçücüktü. Ağlayanlar, sızlayanlar, geri dönmek isteyenler oldu. Kız yatakhanesinin altı lojmandı. Ağlayan çocukları birkaç gün evimizde misafir ederdik. Eşim de öğretmen olduğundan, ikimiz de yatılı okuduğumuzdan çocukları anlardık. Çocukları aileleriyle lojmandaki telefonda görüştürürdük. İletişim şimdiki gibi değildi, telefon her yerde yoktu. Şehirlerarası görüşme yapmak için santrali arıyor, kayıt yaptırıyor, sıraya giriyor, sonra aranmayı bekliyordunuz. Yatılı çocukları okula böyle alışırdık.

Avustralya'da Türk öğrenciler eğitimde intibaksız olunca devletin bakanı Türkiye'de inceleme yaptırmak amacıyla beş öğretmen seçiyor ve bu öğretmenlerden buradaki eğitim sistemini inceleyip Türklerin oradaki eğitime nasıl uyum sağlayacaklarını araştırmaları isteniyor. Bu öğretmenler Sivas, Ankara, İstanbul ve Bursa'ya geldi. Bizim okul yatılı olduğu için, bize gelen Terry Haggett şanslıydı. Ona özel bir yer ayarlamıştık. Sınıflara girip öğretmenleri dinliyor, dersleri takip ediyor, incelemelerde bulunuyordu. Bir gün "siz çok özveride bulunuyorsunuz. Okulda çocuklarınıza karşı bir annenin şefkatinden fazla şefkat gösteriyorsunuz. Öğretmenlerinizde, idarenizde bir annenin davranışlarını gördüm" dedi.

Zeki Baştürk baş muavindi. Yalnızdı, bekardı ve o da okulda belletmen olarak kaldı. Gece bekçiliği, öğretmenlik, belletmenlik; her şey yaptı okulda. Çok çalıştı.

Şimdi Uludağ Üniversitesinde doçent olan bir öğrencim anlatmış:

Bizim duvarlar alçak olduğu için üzerinden atlayıp dışarıdaki köftecilere kaçıyorlardı. Bir gün pencereden bakarken öğrencinin duvardan atladığını görmüş, bahçede dolaşan görevlilere "tutun öğrenciyi, getirin" demişim. Çocuğu alıp getirmişler. Çocuğa beden eğitimi notunu sormuşum. 6-7 gibi bir notmuş. Beden eğitimi öğretmenini çağırmışım. Kâzım Bey gelmiş, demişim ki; "bu çocuk yüksek atlamada çok iyi. Bundan sonra beden eğitimi derslerini 10 yapacaksın." O öğrencim "böyle bir müdürdü, ceza yerine ödül verirdi" diye anlatmış beni.

Mehmet Demirtaş, 1986'da Türkiye Şampiyonu olan basketbolcuların omuzlarında. Mustafa Yıldırım arşivi

Erzurum'dan bir İngilizce öğretmeni ile bir sosyal bilgiler öğretmeni bizim okula atadılar. Bursa Anadolu Lisesinde öğretmenlik prestij gibi görülüyordu. Aslında öğretmenlik nerede olursa olsun kutsal bir meslektir. Anadolu Lisesi daha ön plana çıktığı için bizim okulu istemişler. Bir sene sonra İngilizce öğretmeni dedi ki "ben yapamayacağım. Bu çocuklar benden iyi." Sosyal bilgiler öğretmeni dedi ki "bu çocukların bildiklerini ben bilmiyorum, ben de ayrılacağım." Böylece okuldan ayrıldılar.

Amerika ile öğrenci değişimi vardı. Bizden 4-5 öğrenci Amerika'ya gidiyordu. Bir o kadar öğrenci de bize geliyordu. Sabah erken kalkar kapıya gider öğrencilerimi karşılardım. Trafikte çocuklar karşıdan karşıya geçtiği için korkardım. Çünkü bir kızımızı kazada kaybetmiştik orada. 18 Mart kutlamaları için Askeri Lisenin komutanı beni de davet etmişti. Tam çıkacağım sırada Amerikalı kızlar geldiler. Üsteğmene "Amerikalı kızları da alalım isterseniz" dedim. Onlarla birlikte bir de İngilizce öğretmeni aldık, Işıklar Askeri Lisesine gittik. Konferans salonuna girdik. Tören, konuşmalar, şiirler, Çanakkale Savaşı canlandırmaları... Nasıl bulduklarını sordum. "Çok güzel ama sanki savaşa gider gibi bayram kutluyorsunuz. Bizde müzik olur, dans olur. Sizin askeri öğrenciler put gibi geçiyor, bağıyor, böyle bayram kutlanmaz. Bayram festival şeklinde kutlanır. Öğrenci çok rahat çıkar kürsüye" dediler. Askeri okulun böyle olduğunu anlattım. Sonra Bursa Anadolu Lisesindeki eğlenceleri gördüler.

Mehmet Demirtaş arşivi

Kendi kendine yeten bir okulduk. Bursa'da ilk spor salonu olan okul bizi. Tribünlerimiz de vardı. Hem kız, hem erkek öğrenciler yatılı okuyordu. Laboratuvarlarımız vardı, öğretmenler çok başarılıydı ve çocuklara yeni ufuklar açmaya hazırdı. Kantinin yanı sıra yatılı ve gündüzlü yemekhanelerimiz vardı.

Nöbetçi öğretmen bir keresinde sigara içen birkaç öğrenciyi yakalamış, bana getirdi. "Tamam hesabını görürüm" dedim. Öğrencilere döndüm, "sizde hiç zevk yok mu, tuvalette hiç sigara içilir mi? Bakın karşıda boş arsalar var, hem hava alın, hem gezin, gidin orada için, okulun havasını kirletmeyin. Bir daha olursa disipline veririm" dedim.

Son sınıftaki öğrencilerin arasında bazen samimiyet olurdu. Şimdi ikisi de Boğaziçi Üniversitesinde öğretim üyesi olan öğrencilerim sohbetlerini ileri götürmüşler. Kadın öğretmenler şikâyet ettiler "müdür bey olmuyor böyle" diye. Çağırıp konuşmuştum çocuklarla. Birkaç gün uzak durdular birbirlerinden, sonra yine başladı sohbetleri. Bir gün öğretmenin biri geldi "müdür bey hep sana getiriyoruz ama bunlar yine devam ediyorlar" dedi. Edirne Öğretmen Okulunda karma okumuştuk. "Hocam olmuyor ama ben de bu hayatı yaşadım, anlayış gösteriyorum. Şimdi benim müdürlüğümde memnunsun değil mi? İyi bir müdür, iyi bir öğretmen miyim? Demek ki böyle de oluyor! Ben bunlarda kendi hayatımı görüyorum o yüzden bir şey yapamıyorum" dedim. Bizim öğretmen okulunda müdürümüz Fevzi Seren Türkiye çapında büyük bir eğitimciydi. Derdi ki; "1. En iyi öğretmen öğrencilik hayatını unutmayan öğretmendir. 2. Öğrenciyi hasım gibi görmeyeceksiniz. 3. Çok yaşlı bekâr kadın öğretmenlerle çalışmayacaksınız. Eğer o öğretmenler evlenemezse uzun yıllardan sonra hırsını, intikamını öğrencilerinden alır."

1982-1983 senesiydi. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesinde profesör olan Ayhan Özdemir'le bir gün parkta, yemekte karşılaştık. Selâm verdi. "Müdürüm nasılsın, bu sene ne yaparsınız üniversite sınavında?" diye sordu. "Tıp fakültesine kaç kişi alacaksınız?" diye sordum. "Altmış kişi" dedi. "50'si bizden" dedim. "Atma yahu" dedi. "Görürsün! 50 kişilik yer ayırın bize" dedim. "Değil 50; 35-40 kişi verin bize, burada bütün kadronuza dört dörtlük bir ziyafet çekeceğim"

dedi. Sonuçlar açıklandığında Bursa Anadolu Lisesinden 53 kişi Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesini kazanmıştı.

Benim devremde Bursa Anadolu Lisesinde okuyup bu sene Uludağ Üniversitesinde çeşitli bölümlerde profesör olan 17 öğrencimiz var. Dilek Yeşilbursa, David Saba, Bülent Özdemir, Hakan Vuruşkan bunlardan bazıları. Şehir dışında ve yurtdışında farklı üniversitelerde de çok iyi kariyer yapmış mezunlarımız var. Cezmi Akdiş basketbolcumuzdu ve yurtdışında çok başarılı kariyeri var. Öğrenci isterse sporla okulu birlikte götürebilir. Öğrencilerimiz bunu başarıyordu.

1984 senesine ait bir gazete haberi. Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği arşivi

1986 senesinde Bursa Anadolu Lisesinden ayrıldım. O sene okulun zirvede olduğu bir seneydi. Bilgi yarışmasında, basketbolda, üniversite sınavlarında, voleybolda, zirvedeydik. Aynı yıl Berlin senatosu şehrin 750. kuruluş yıldönümü nedeniyle Türkiye'den gençler istemiş. İstek çok olacağından Milli Eğitim Bakanı karar

alıyor: "Kızlarda ve erkeklerde şampiyon olacak basketbolcuları gönderelim ve böylece başka okullar gitmek için bastırmasın" deniyor. Kızlarda Ankara TED Koleji şampiyon olmuştu, erkeklerde biz. Böylece Türkiye'yi temsilen Berlin'e gitmiştik.

Görevden alınışımın nedeni kardeşimin siyasi hareketleriydi. Zaman zaman iktidar aleyhinde hararetle konuşurdu. Gazetede çıkan fotoğrafları "bunun kardeşi Anadolu Lisesinde müdür" diye bakanlığa gönderilmiş. Bunun üzerine görevime son verildi. Hem Mudanya Lisesinde, hem Anadolu Lisesinde bu yüzden görevime son verildi. Sonradan haksızlık yapıldığı görüldü ama bu sefer ben dilekçemi vererek emekliliğimi istedim.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 2 Nisan 2015

BAL HİKÂYELERİ

Adil Aydemir

1 Şubat 1969, Niğde
1987 Mezunu, Genel Cerrah

Babam Balıkesirli, annem Niğdeli. İlkokulu Balıkesir Dumlupınar İlkokulunda okudum. Bizim dönemimizde Balıkesir'de Anadolu Lisesi yoktu. Bursa Anadolu Lisesi bölgeye hitap ederdi ve Türkiye'nin başarılı okullarından biriydi. Bu sebeple ailemle bu okulu tercih ettik ve okulu 4. olarak kazanıp 1980-1981 senesinde başladım. Parasız yatılı okudum. Bunun için okul açıldıktan sonra ayrı bir sınav gerekiyor, o sınavın sonucuna göre parasız yatılı okuma hakkı kazanılıyordu.

Yatakhane okulun binasının en üst katındaydı. Okul koridorunun yarısına tekabül eden ve 5-6 dersliği kapsayan bölümü ahşap bir paravanla ayrılmış, içerisine 2 katlı ranzalar ve dolaplar konulmak suretiyle bu bölüm yatakhaneye dönüştürülmüştü. Koridorun diğer yarısında sınıflar vardı. Dolaplar da, yatakhane kapısı da kilitlenirdi. Kapı kilitlendikten sonra acil bir durumda ya da bir şey unuttuğumuzda yatakhaneye girmemiz biraz zordu. Temizlikçi paspas yapıp kilitleyip gider, başka işlerine bakardı çünkü. Temizlikçiyi koskoca okulda başka bir işinin olmadığı anda bulmak gerekirdi. Kendi yataklarımızı kendimiz düzenlerdik. Okulda çamaşır yıkamak için bir imkân yoktu. Herkesin büyük bavulları vardı. Çabuk kirlenen giysilerimizden bolca bulundurur, kirlenenleri bavullarımızda biriktirirdik. Çamaşırlarımız hafta sonları eve gittiğimizde yıkanır. Çarşaflarımızı da evden kendimiz götürürdük ve onların temizliği de bize aitti. Yorgan, yastık ve yatak okuldan, nevsim takımları bizdendi.

Eski yatakhane Bülent, Tayfun, Uzay, Feza ve Adil, 1980. Adil Aydemir arşivi

11 yaşında daha çok küçük bir çocuksun. Evinden ayrıldın, aileden uzakta, tek başınasın; kimseyi tanımıyorsun. Bu koşullarda zorluk çekenler, dayanamayarak okulu bırakıp gidenler oldu. Ama sert bir ortam değildi. Abilerimiz, gerçekten abiydi. Tatlı-sert adamlardı. Arada bir kurabiyelerimize el koyarlardı ama o cüsemizle taşıyamayacağımız yataklarımızı, yorganlarımızı, bavullarımızı sırtlanırlardı. Hangisi görse yardım ederdi.

Güne sabahları çok erken; sanıyorum 06.00'da kalkarak başladık. Genç öğretmenler geceleri okulda kalır, sabahları ranzaların kenarına vura vura uyandırır bizi. Yarım saat kişisel temizlik için vaktimiz vardı. Etüt 06.30'da başlardı. Fadli Kaya Almanca öğretmeni ve yatılılardan sorumlu müdür yardımcısıydı.

Son yıl yatılılardan sorumlu başkan oldum. Yatılı başkanı son sınıf öğrencilerinden, biraz daha mesuliyet sahibi olanların arasından seçilirdi. Son senemizde sınıflardan bozma yatakhane kendi binamıza taşındık. İçinde cılız bir soba vardı ve onu sabahları biz

yakardık. Fakat soba daha ısınmaya başlamadan etüt başlardı. Kızlarla erkekler yatakhanelerinin ortasına büyük bir baraka inşa edildikten sonra sabah etütlerini orada yapmaya başladık. Nöbetçi öğretmenin yanı sıra bir de etüt abileri vardı. Çok konuşulmasın, şamata yapılmasın diye etütleri onlar denetlerdi. Etütlerde belirli bir disiplin ve sessizlik olması gerektiğinden birbirimize ders anlatamazdık. Fırsat olmazdı. Arada bir şamata gırgır olsa da genelde disiplin hâkimdi.

Yatılıların altyapısı yetersizdi. Hele dershaneden bozma yatakhanelerde kalırken tam bir felaketti. Sürekli sıcak su yoktu. En soğuk kışlarda soğuk suyla yıkardık saçımızı. Temizlik şartları kötüydü.

Erkek yatılı olarak 70-80 kişi vardık. Kızlar belki bu sayının iki katı kadar daha kalabalıktı. Asıl kız yatılıya önem verilirdi. Hatta bir dönem erkek yatılı alınmamış okula. Kızların yurtları bizim dönemimizde alt katı yemekhane olan ayrı bir binaydı. Yatılılar sabah kahvaltısı ile öğle ve akşam yemeklerini orada alır, gündüzlüler de öğle yemeklerini orada yerd.

Okul yemekhanesinde akşam yemeği, 1980. Adil Aydemir arşivi

07.30'da etüt biterdi. 07.30-08.00 arası kahvaltı ederdik. Sonra ders başlardı. Bütün hocalar ve müdür de yediği için öğlenleri yemekler daha iyi olur, ekmek de taze olurdu. Ama sabah kahvaltısı zayıftı, akşam yemeği öğle yemeğine göre daha itinasızdı ve bayat ekmekler çıkardı. Tatları fena değildi aslında ama öğle yemekleriyle akşam yemekleri arasında belki bir çeşit fark olurdu. Suyu çeşmeden içerdik.

Ahmet Gürpınar, Bahadır Selim Dilek, Adil Aydemir, 1984. Adil Aydemir arşivi

Öğle arası 12.00-13.30 arasıydı. Dersler bittikten sonra 19.00'a kadar serbest zaman ve akşam yemeği vardı. O saatlerde daha ziyade yatakhane sohbet eder, yaz aylarıysa bahçede oturur, bazen de spor yapardık. Güzel saatlerdi. 15 dakika yemek süresi sonrası o saatleri iyi değerlendirirdik. Ders saatleri haricinde giyimimize pek karışılmazdı.

Akşam etütleri iki bölümlüydü. 19.00-20.30 arası çalıştıktan sonra mola verir, daha sonra 22.00'ye kadar tekrar etüt yapardık. Bazen uzatma etüdü isterdik ve 23.00'e kadar izin verirlerdi. Geceleri daha uzun süre çalışma lüksümüz yoktu çünkü etüt binası ve yatakhane ayrı binalardaydı; bir kadın, bir erkek öğretmen nöbetçi

olurdu ve öğrencilerin başında duracak başka öğretmen yoktu. Etüt binasını kapatıp gelip yatakhaneyi de kontrol etmesi gerekiyordu öğretmenlerin. Bu yüzden çok geçlere kadar çalıştığımızı hatırlamıyorum. 70-80 kişi neredeyse tek bir odada kalıyor gibiydik; aynı koridora açılan, kapıları olmayan sınıflar yatakhane olarak kullanıldığından, burada biri öksürse, karşı odada yatanlar duyardı. O kadar çok insanın uyuduğu bir ortamda birileri hastadır, birilerinin ertesi gün sınavı vardır; bu yüzden belirli bir saatten sonra herkes yatmak zorundaydı ve çok sohbet edilmezdi. Uyku saatinde ışıklar söndükten 10-15 dakika sonra curcuna biter, yatakhaneye sessizlik ve karanlık hâkim olurdu.

Bahadır Selim Dilek, Berkan Akkoyunlu ve Adil Aydemir 9-C sınıfında, 1985

Kantin açık olurdu akşamları ama belli bir saatten sonra o da kapanırdı ve acıkınca yapacak bir şey yoktu. Yatılılar olarak hep acıkırdık. Aç karnına yarım kavanoz bal yediğim zaman oldu benim. Mide bulandırıcı bir şey. Atıştırmalık yiyecek bir şeyler buldurmamız yasaktı ama yapana da göz yumarlardı. Annelerin gönderdiği yiyecekler o imece ortamında anında biterdi. Bir kısmını

abilere yedirirdik "hediye" olarak. Yemekhanelerden çok yiyecek aşırıydık. Aşçımız çok iyiydi; bizim için bir pencereyi açık bırakırdı. Üçüncü kata çıkardık, iki kişi siyah bahçe hortumunu tutar, bir kişi hortuma tutunarak oradan ikinci kata iner, pencereden girer, yiyecek ne bulursa yukarı sallardı. "Ben kendime aldım" diye bir düşünce yoktu aramızda. Herkes paylaşırdı. Sigaralar, yiyecekler hep ortadaydı. Ben yediğim şeyin kimin olduğunu bilmezdim. Başkası da öyle. Her şey ortadaydı.

Hastalandığımızda koşullar çok iyi değildi. Bir kere hastalandığımda beni koskoca yatakhaneye kilitleyip gitmişlerdi. Revir ya da hemşire olduğunu hatırlamıyorum. Hastalanan yatılılar o halde ailelerinin yanına giderdi.

Selçuk Nizamoğlu ve Adil Aydemir akşam etüdünde yemekhane binasında ders çalışırken, 1987

Çok sık olmazdı ama geceleri bazen idareden izinsiz kelle-paça içmeye giderdik. Yatakhane arkasındaki emniyete bakan kavaklığın oradan kaçardık. O zamanlar Acemler'den dolmuş geçerdik. 5 kişi dolmuşa doluşur, Heykel'deki çorbacıma kadar gider, çorba içip dönerdik. Ben yakalanmadım ama yakalanan arkadaşlar oldu. Buna verilen ceza hocaya göre değişirdi. Araba farlarıyla öğrenci kovalayan hocalar anımsıyorum. Çoğu arkadaş okuldan kaçma cezasından fırça yiyip kurtarırdı ama aslında disipline kadar gidebilecek bir süreçti bu. Kaçışlar genelde serbest zamanlarımızda olurdu. Bazen de Çekirge Meydanı'ndaki Durak Muhallebisine giderdik. Zübeyde Hanım Doğum Evinin karşısında bir büfe vardı. Rus salatası yeni çıkmıştı o dönem. Gündüzcülerden yemekhane fişi olmayanların öğlen dışarı çıkma imkânı vardı ama bize o izin

yoktu. Çok nadiren öğlenleri Rus salatası yemek için de kaçardık okuldan. Okul kalabalık da olsa güvenlik görevlileri biz yatılıları tanırdı. Aradan sıvışmaya çalışırken bizi görürlerse çıkmamıza izin vermezlerdi. Onlarla da abi-kardeş gibiydik. Davut Abi eski ve babacan bir güvenlikçiydi. Diğer güvenlikçiye Frankenstein diyorduk. Tipi ona benziyordu. Asıl adını bilmiyorum.

Okula ilk başladığımızda her hafta evci çıktık. Ama lise sonda 1-1,5 ayda bir eve gidebildik. Hafta sonları etüt yoktu. Kahvaltıdan sonra, 10.00-11.00 gibi çarşı izni başlardı. Hoca bekçi kulübesinde durur, okuldan çıkanların isimlerini yazardı. 17.00-18.00'e kadar okula dönmüş olurduk. Kültür Park'a çok sık gitmezdik. Altıparmak'ta, Heykel'de dolaşır, güzel filmleri kaçırmazdık. En çok Burç Sinemasına giderdik. Son yıl hafta sonları topluca dershaneye gittik.

Kantinin bir televizyonu vardı. Etütlerden sonra belirli bir süre açılırdı ve bazen birlikte televizyon seyrederdik. Fazla kanal olmadığından hangi kanalın seyredileceği konusunda çekişme de olmazdı. Seyredilecek konular belliydi: Eurovision şarkı yarışması ya da maçlar. Kütüphanemiz vardı ama tatmin edici değildi.

Yatakhane sık sık her türlü boğuşma ve güreş yapardık. Sprey, çakmak ve boyalarla çok oynardık. Birisi uyurken ağzını yüzünü boyadığımız çok olurdu. Hele bir arkadaşımız çok ağır uyurdu. Onu ranzasıyla birlikte tuvalete taşıyıp boyayıp orada bırakmıştık bir keresinde. Sabah tuvalette uyanmıştı.

Benim dönemimden 11-12 kişi yatılıydık. Yılmaz, Selçuk, Levent Türe, Gürsel... Hepsi çok yakın arkadaşım. Yatılı okuyan kendi göbeğini kesmeyi öğreniyor. İnsanlarla iletişime sınır koymayı, insanlardan korkmamayı öğreniyorsun. Abilerin arasında saldırgan olanlar da vardı. Henüz 11 yaşında onlardan korkmamayı öğrendik biz. Ama insanlara yardım etmeyi ve paylaşmayı da öğrendik. Yardım ve paylaşmayı öğrenme keyifli ama diğeri biraz daha zor, komando eğitimi gibi bir süreç. "Ben bu çeşmeyi kullanacağım çık" dediğinde ya çıkacaksın ya da "sıranı bekle" diyeceksin. Kimi çıkardı, kimi "sıranı bekle" derdi. Bunu söylemek bazen biraz zordu ama söyleyip bedelini ödemeyi de öğrendik.

Bizim abiler sağ-sol çatışmasından çıkmış kuşaktı. Bizden sonrakiler tam apolitikti. Biz ara dönemdik. Bize asla baskı yapmadılar. Zaten sert bir dönemdi. O dönemde Balıkesir'den Bursa'ya otobüslerle gelirken küçük yaşlarda olsak da bavula kadar ciddi aramalardan geçerdik. Okulda o yüzen sinmiş bir politizasyon vardı. Birkaç kuşak sonra hiç kalmadı. Biz de politik bir kuşak değildik. Bizden sonrakiler hiç değildi.

*Ahmet Dörtüyon, Bahadır Selim Dilek, Berkan Akkoyunlu ve Adil Aydemir
9-C sınıfında, 1985*

Sınıfımız 30 kişi kadardı. Milli bayramları hep evde geçirdim çünkü tatiller eve gitmek için bir fırsattı. 10 Kasım'da Atatürk güzel anılırdı. Arkadaşlarımın hepsinin belli bir Atatürk duyarlığı vardı ama bugünkü kadar Atatürk'ü savunmak zorunda olmadığımız için

çoşkulu bir anma olmazdı. Oturup "Atatürk bunu, şöyle söylemiş" diye tartışırdık. Öğretmenler de dâhil olur, güzel anılırdı Atatürk. 10 Kasım törenlerine okul korusu olarak aktif katılırdık. Koroda temaya göre her türlü müzik yapılırdı. Aşırı istekli gittiğimiz bir koro değildi. Hoca seçerdi öğrencileri. Ders bitimlerinde çalışırdık. Çanakkale Savaşları döneminde türküler ya da Türk Sanat Müziği, 10 Kasım törenlerinde marş ve oratoryo söylerdik. Batı müziğine düşkün olduğumuzdan zaman zaman Beatles da söylerdik. Her türlü müzik vardı. Konserlerimizi spor salonunda verirdik. Öğretmenimiz Murat Onat'tı. Her sınıftan öğrenci vardı koroda. Belki 30 kişiydi grup. Bunun yanı sıra okulun özel müzik grupları da vardı. Milliyet yarışmalarına katılır, okulda da konser verirdiler.

Yatılılar olarak okul gezilerine katılmazdık çünkü evimize gitmeyi tercih ederdik.

Orta 1 ve orta 2'de okulda ve Tofaş'ta basketbol oynadım. Sonra Kazım Hoca'nın baskılarıyla voleybol takımına geçtim. Okulda ve Bursaspor B takımında 9. ya da 10. sınıfa kadar oynadım, sonra üniversite hazırlıklarını bahane edip bıraktım.

Boş derslerde şamata gırgır bitmezdi. Ders boş kalmasa da boş bırakırdık. 9-C meşhur bir sınıftı. Hazırlıktan itibaren birlikte 5. senemizdi artık. Üstten kalan 1-2 arkadaş oldu. Onlar da felaket adamlardı. Zeki adamlardı hepsi. Kızlar da bize uyardı. İyi bir sınıftı. Hocalar sonradan hep hatırlarlar sizin gibi bir sınıf gelmedi diye; hem sever, hem de kızarlardı. Matematik ve edebiyat bölümlerine ayrılıp kafa dengi ekibin çoğu edebiyata geçince sınıf dağıldı. Bana kızıp bir süre küsmüşlerdi matematik bölümünü seçtiğim için.

En meşhur lakaplı hoca Tekkaş'tı: Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni Mustafa Kesimoğlu. Konuşması ve mimikleriyle ekol bir adamdı. İyi yürekli, sert ama o sertliğin yanında komik mimikler barındıran bir adamdı. Herkes Tekkaş diyordu hocaya. Bir gün din dersi yazılısı oluyor. Bir öğrenci bu lâkabı hocanın soyadı zannettiği için sınav kâğıdına öğretmenin adı bölümüne "Mustafa Tekkaş" yazınca, sonra iyi bir sopa yemişti.

Bir gün beden eğitimi dersinden sonra bacaklarım ağrıdığı, sınıf

bomboş, sıraya uzatmışım bacaklarımı. Tekkaş Hoca da sınıfları boşaltıyor. Beni hep soyadıyla anardı. "Oğlum lan Aydemir, devletin sırasına ayağını uzatmaya utanmıyor musun?" dedi. Öyle konuşurdu; "lan kızım" derdi mesela. Kalktım ayağa, söyleyeceğim bir şey yok ama ifadesi komik! O zaman sınıf başkanıyım. Tekkaş Hoca da müdür yardımcısıydı. Çok sigara içerdi. Dişleri sararmasın diye masasının üstünde "pakdiş" diye diş beyazlatma tozu dururdu. Beni bir yandan fırçalıyor ama kendisi de gülüyor karşımda samimi olduğumuz için. Ben hocanın sigara ve çaydan sararmış dişlerini görünce aklıma "pakdiş" geldi ve beni bir gülme krizi aldı. O beni susturmaya çalışıyor ama ben kendimi durduramıyorum. Sonra susayım diye tokat attı bana. Ben hâlâ gülüyordum. Baktı olacak gibi değil, o da benimle birlikte daha çok gülmeye başladı. Sonradan açıkladım ona "pakdiş"i.

Adil Aydemir ve Bahadır Selim Dilek 9-C sınıfında, 1985

Hazırlık sınıfındayken sabahtan akşama kadar İngilizce öğreniyorduk. Günde 8 saat ders varsa, belki 7 saati İngilizceydi. Hem İngilizceyi, hem de İngiliz kültürünü öğreniyorduk bir yandan. Bir gün yine 7 saat İngilizce dersi var ve 8. ders de Tekkaş Hoca'nın din dersi. Artık afallamışız sınıfça. Hoca da sınıfı tanımaya çalışıyor, sorular soruyor. Sonra birine "peygamberimiz kim?" diye sordu. O da "Hz. İsa" dedi. Hoca kırılmasın diye arkadaşın gözlüklerini çıkarttırıp bir temiz dayak atmıştı. Tekkaş Hoca'yla ilgili çok anımız var.

İsmail Baydı edebiyat, Sevim Soylu İngilizce öğretmenimizdi. Necip Asım Toprak da Hababam Sınıfı'nda oynayacak derecede bir karakterdi. Joker gibi bir öğretmendi; hem edebiyat, hem tarih, hem de din anlatırdı. Bir gün dersin ortasında çıkıp gitti. 10 dakika sonra mutlu bir ifadeyle sınıfa geri döndü. "Ne oldu hocam?" dedik. "Torunum oldu" dedi. Alkışladık, kutladık. Sonra Ahmet Dörtüyon kalkıp "hocam ikinciye düşünüyor musunuz?" diye sordu. Bir araya geldiğimizde hâlâ gülerek anımsadığımız anlardan biridir bu.

Necip Asım Hoca siyah takım elbise giyerdi. Bir gün ders anlatırken tahtaya dayanmış, tebeşir olmuş arkası. Birimiz söyleyeceğiz ama cesaret edemiyoruz. Sert bir adam. En son ben "hocam pantolonunuzun arkası tebeşir olmuş" dedim. Döndü bana "e o zaman sana zahmet temizle" dedi. O sert adamın poposunu döve döve tebeşiri temizlemiştim. Sert ve tatlıydı bir öğretmendi.

Lacivert formalarımızın içine kışın gri süveter giymemize izin verirlerdi. Maddi durumu iyi olmayan bir arkadaşımız vardı. Annesi ona renkli bir süveter örmüştü. Bir gün bir hoca o süvete el koydu. Çok üzüldük bu duruma. Bir süveter alıp kura çekip o arkadaşına çıkaralım diye düşündük. O da "hile yaparsınız siz, ben çekeceğim kurayı" diye tutturdu. En son ikna ettik, biz çekip ona çıkarttık süveteri.

İngilizce öğretmenimiz Emel Güceyü'nün benim için bütün diğer öğretmenlerimden daha ayrıdır yeri. O kahraman bir kadındı. Sene 1982 olmalı. Bahadır Selim Dilek'le senelerce sıra arkadaşımızdık. O yıl önümüzdeki sınıfa Kıbrıs'tan iki subay kızı gelmişti. Tam da 12 Eylül dönemi sonrası. Çok havalılardı. Babaları Kıbrıs'tan gelmiş, subay... Biz Kıbrıslıyız havasındalar. Bir dönem sonra "siz Türkler şöylesiniz, böylesiniz" diye konuşmaya başladılar. Benim de çok ağırıma gitti bu. Bir gün birine "utanmıyor musun? Darbe dönemi olduğu için babanın subaylığına mı güveniyorsun?" gibi bir şeyler söyledim. Sonra kız ağlayarak sınıftan çıktı. Bir süre sonra sınıf öğretmenimiz Emel Hanım geldi ve dedi ki; "biraz sonra buraya askerler geliyor. Adil'le Bahadır'ı ben saklayacağım. Onlar hakkında kötü bir şey söyleyen olursa, karşısında beni bulur." Askerler gelip tutuklayacak bizi! Biz henüz 6. ya da 7. sınıf öğrencisiyiz. Sonra bizi temizlik

odası gibi bir yere sakladı hoca. Sınıfta herkes severdi zaten bizi, kimse ispiyonlamadı. Müdür gelen askerlere "ben bu öğrencileri disipline vereyim, siz askeri mahkemeye çıkartmayın" demiş. Öyle ikna etmişler. Bu sebeple Bahadır'la disiplin cezası aldık. Emel Hoca olmasaydı, hiçbir suçumuz olmadığı halde askeri mahkemedeydik. Onu hiç unutamam. Sonradan öğretmenimizin yaptığını daha iyi idrak ettim tabii. Emel Hoca'nın pek çok güzel yanı vardır. Bana İngilizceyi öğretendir, bana dünyanın kapılarını açan kişidir o.

Kurulda askeri mahkemede yargılar gibi sorguladılar bizi. O esnada hem Emel Hanım, hem diğer hocalar, hem de bütün sınıf arkamızda durdu. Ama kurul bizi biraz hırpaladı. Kaldı ki olan biten belliydi, kızların daha önceki tutum ve davranışları da ortadaydı. Sonunda kuruldan uyarma cezası aldık ama bizim önemseydiğimiz şey ceza değil, Emel öğretmenimizin aklımızdan hiç çıkmayan kahramanlığıydı. Bu beni hep duygulandırır. Zaten çok sevdiğimiz bir hoca, çok iyi bir İngilizce öğretmeni idi. Sınıfın seviyesini çok yükseltmişti.

Aynur Dayıoğlu tarih öğretmeni idi. Bilinen bir bekâr hocamızı. Müdür yardımcılığı yapıyordu. Sert ama sevecen bir öğretmendi. Benim tarihim hep sıfırdı. Bahadır Selim Dilek'in sosyal dersleri kuvvetlidir. Ben ona matematik-fenden kopya verirdim, o da bana tarihten. Öyle geçerdim sınıfı. Yoksa Aynur Hanım bilirdi beni; hep sıfırdı tarihim. O dersi okulda hiç sevmedim. Müfredat sıkıcıydı. İşin siyasal boyutu anlatılmazdı. Coğrafya ile oturtamıyorsun, o gelmiş, onu yenmiş; bu gelmiş, bunu yenmiş... Ben tarihi sevmezdim ama Aynur Hoca'yı severdim. O da "Adil yine sıfır alıyorsun, otur" derdi. Tarihe çalışıyordum, belki en çok çalıştığım dersti, ama olmuyordu! Tarihten hep kopya ile geçtim. Kopya alacak kadar biliyordum tarihi!

Kazım Özasan beden eğitimi öğretmeni idi. Kezo derdik. Onun çok anekdotu vardır. "Adamın 99 kası var, 27'si çalışıyor, 14'ü çalışmıyor" gibi matematiğe sığmayan lâflar söylerdi. Kezo Hoca bize mutlaka voleybol oynatırdı. Plase yaparken dirsek dik dursun isterdi. Kezo Hoca bir derste futbol sahasının tribünlerinde oturuyordu. Bir arkadaşın konuşması çok bozduktu. Bu arkadaşına fırça attı "dirsek dik duracak" diye. O da "zaten dik tutuyorum hocam" gibi bir şey söylemiş

ama hoca bunu küfrediyor gibi algılamış. "Vay sen hocana ha?" diye atladı sahaya, koşuyor. Arkadaşın suçu yok, ama baktı hoca kendisini kovalıyor, o da kaçmaya başladı. Hoca "düşün de döveyim" diye arkadaşın ayağına atladı, çelme takmaya çalıştı. Sonunda kendisine küfredilmediğini anladı ama aslanla antilop misali bir kovalamaca oldu. İlginç bir hocaydı.

Beden eğitimi derslerinde arkadaki kavaklıkta koşar, amuda kalkar, kasaların üstünden atlardık. Gruplar halinde çalıştırırdı hoca derslerde. Branşı voleybol olduğu için voleybol oynatırdı. Takımda olduğumuz için sadece sınavlarda amuda kaldırırdı beni. Önce 3 verirdi, voleybol takımında olduğum için o 3'ü 8'e çevirirdi. Yoksa amuda kalkamazdım. Dersten sonra düş imkânımız yoktu. Soyunma odası bile yetersizdi. Kızların soyunma odası vardı ama biz sınıfta soyunurduk.

Beden eğitimine yatkın olanları zorlardı derste. Resimde hiç kimseyi zorlamazlardı. Gayrete göre not verilir. Müzik dersleri daha sertti. Herkes flütle o parçayı çalmalıydı.

En yakın arkadaşım Bahadır Selim Dilek, Ankara Üniversitesi Basın Yayın mezunu ve ulusal bir gazetede dış politika muhabiri. Okulun ilk yıllarından itibaren arkadaş olduk. Bursalıydı. "Fahrî yatılı"ydı, çok gelirdi akşamları. Annesi vefat edince kardeş gibi olduk. Babasıyla da yakın. Çok kaldım onlarda. Canlı, neşeli, popüler bir çocuktuk. Bana göre daha farklı ilgi alanları vardı. Tarih severdi. Lord Kinros'un Atatürk kitabını 7. sınıfta bitirmiş bir adamdı Bahadır. Kültürlü bir adamdı. En yakın arkadaşımdı. Hâlâ görüşürüz ama uzun süreler yurtdışında kaldığı için çok sık görüşemiyoruz.

Levent Türe hem yatılıydı, hem Balıkesirliydi. Matrak bir adamdı. Onun da ailesini tanırdım. Kültürel açıdan ve espri açısından zengin bir adamdı. Tatillerde de Balıkesir'e birlikte gider gelirdik. Tıp okudu, ilaç firmasında yöneticilik yapıyor. 9-C sınıfındaki herkes çok yakın arkadaşım.

Bir arkadaşımızın ailesi hukuk okumasını istiyordu ama onun tiyatroya aşırı bir merakı vardı. Sonra hukuk fakültesini bitirdi, ailesine diplomasını gösterdi ve tiyatroya başladı. Ferhan Şensoy'la da çalıştı. Hem tiyatro hocalığı hem de eleştirmenliği yapıyor şimdi.

OKUL DİSİPLİN KURULU KARAR ÖZETİ

Karar No. : 17
Karar Tarihi : 2.6.1983

DÖNEMİN

1. Adı ve Soyadı : Selim Dilek-Adil Aydemir
2. Sınıfı ve izlediği yabancı dil : 7/C-124 7/C-396
3. Parasız ya da parasız yatılı yahut gündelik olduğu : AİDİNDİRİ Parasız yatılı
4. Cesarı gerektiren davranışın çeşidi : Arkadaşına karga kaka ve saçlarını davranmakta.
5. Cesarı gerektiren davranışın delilleri : ~~.....~~ an velisinin banyosuna.
6. Disiplin Kurulunun kanaati : Kaka davranışlarını ve sohbetlerini kabul etmiyorlar.
7. Cesarı hafifleten ya da şiddetlendiren nedenler : Tanıklar bu öğrencilerin kaka yaptıklarını, kötü niyetli olmadıklarını savunuyorlar.
8. Verilen cesarın çeşidi ve dayandığı yönetmelik maddesi : Xok
9. Öğrencilerin durumu hakkında : Öğrencilerin durumu hakkında.
10. Verilen cesarın dayandığı yönetmelik maddesi : Xok
11. Verilen cesarın dayandığı yönetmelik maddesi : UYARI-Disiplin Kurulunun.
12. Verilen cesarın dayandığı yönetmelik maddesi : Sorularının A. bendinin B. fıkrası gereğince.

Almet Kökin
Disiplin Kurulu Başkanı

İlhan Brözen
Üye

Gülgen Dayoğlu
Üye

2.6.83

5/11/83

Adil Aydemir ve Bahadır Selim Dilek'in okul disiplin kurulundan aldıkları ceza belgesi, 1983. Bursa Anadolu Lisesi arşivi

9-C'deyken Hüseyin bizden iki yaş büyüktü. İki kere sınıfta kalmış demek ki. Hüseyin'in altında araba vardı ama ehliyet alma şansı yok! Babası trafik polisini arardı "bizim deli oğlan yine çıktı, dikkat edin" diye. Heykel'den 160 km hızla geçerken yakalanmış bir adamdı. Sevim Soylu diye sakin bir İngilizce öğretmenimiz vardı. Sevim Hoca millet katılsın diye soru soruyor ama Hüseyin'in dersle alâkası yok. Senenin başından beri derse katamıyor. Bir gün Hüseyin'e "tekrar çocuk olmak ister misin?" diye İngilizce soru sordu. Hüseyin de "evet, tabii" dedi. Hoca da sevindi Hüseyin'i derse kattık diye. "Neden?" diye sordu hoca. Hüseyin de "annem beni hep kadınlar hamamına götürürdü" dedi. Hoca bir daha hiç bulaşmadı Hüseyin'e. Bizden sonra da sınıfta kalmıştı Hüseyin.

Sevim Hoca'nın dersleri beden eğitimi derslerinden sonraydı. Değerli eşyaları koyduğumuz bir dolabımız vardı. Sevim Hoca'nın dersinin başlangıç saatinden itibaren arka arkaya otomatik saatlerin alarmlarını kurar, dolaba koyar, kapısını kilitlerdik. Hoca ders anlatmaya başlar 5. dakikada alarm çalar, "anahtar yok, kayboldu" denir. O alarm biter, diğeri başlardı. Onu çok bunaltırdık.

Fizik hocamızın tebeşir tozuna alerjisi vardı. O gelmeden önce yerlere tebşir tozu serpip dersi boşa çıkarırdık. Uzuneşek çok oynardık. Ahmet Gürpınar, inanması zor ama uzuneşegi iskalayıp sıraya atlamayı başarmış bir insandır.

Kopya organizasyonları yapardık. Yakalanmazdık. Kâğıt verir, kâğıt gösterirdik ya da kulaktan kulağa fısıldardık. O konuda cesurduk. Tarihte kopya alır, diğerlerinde verirdim. Dolayısıyla her sınavda bir organizasyon vardı. Yakalanan arkadaşlar oldu ama bizim grupta değil.

Kâmile Biçer diye inkılap tarihi hocamız vardı. Derste herkese kitaptan pasaj okuturdu sırayla. Bir arkadaş kendine düşen paragrafi ezberlemiş, ellerini cebine soktu, teatral bir şekilde abuk sabuk bir inkılap tarihi paragrafını canlandırmalı anlatmıştı.

Murat Akten aykırı bir adamdı. Ona da pek ses çıkarmazdı hocalar. Kâmile Biçer'in sözlüleri zordu. Bir gün sözlü yapacaktı sınıfta. Murat da tek başına otuyordu sırada. O gün yeşil bir çuha getirmiş, sıraya

örtmüş, masaya telefon, vazoda çiçek koymuş, hocayı bekliyor. Hocalar Murat'ı görmezden gelirlerdi. Çünkü bakarsa fırça atması lâzım. Hoca sözlü yapmaya başladı. Murat da bir yandan telefonun zilini çeviriyor. Hoca kimi sözlü yapıyorsa "bu telefon sana" diye çağırıyor. Biz de telefona gidiyorduk tabii. Telefonu alıp "hoca şimdi sözlü yapıyor, konuşmam" diye cevap veriyorduk. O sınıfı herkes çok severdi. Ama zor bir sınıftı. Öğretmenler de ders aralarında eminim "9-C bugün de bunu yaptı" diye gülüyorlardı. İki kere fırça yedik: Birinde uzuneşek oynarken kapı kırıldığı için, biri de yerlere serptiğimiz tebeşir tozları yüzünden.

Sevim hoca bir gün inkılap dersi anlatırken sınıfın tiyatrocularından biri tarihten çok duygulanmış gibi, abartılı bir şekilde ağlamaya başladı. Sevim Hoca "benimle dalga mı geçiyorsun?" diye tebeşiri ona fırlattı. O da konuşmadan, çok ciddi bir olaymış gibi peçeteyi aldı, tebeşirin üzerine serdi, hocaya başını salladı "sana gösteririm" gibi. Hoca korkmuştu şikâyet edecek diye.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesini kazanabilmemin birden fazla sebebi var. O dönem okulda çok kuvvetli branş öğretmenlerimizin olduğunu söyleyemem. Yaz sonunda dersane başladığında okullar kapalı olduğundan bizim yatakhaneler de kapalıydı ve o dönem arkadaşlarımızın evlerinde kaldık. Dershaneye çok düzenli gidemedim çünkü Balıkesir'e ailemi görmeye gittiğim hafta sonları oldu. Fen derslerini İngilizce gördüğümüz için önceleri sıkıntı oldu ama sonra toparladık. Özellikle son yıl çok yüklendik derslere. Okulda etütler çok disiplinliydi; ya uyuyacaksın, ya çalışacaksın. Gündüzcü arkadaşlar da bazen "evde çalışmıyorum" deyip bizim etütlere ders çalışmaya gelirdi. Etüt aralarında birbirimizle bazı konuları tartışırdık. Bu şartlarda çalışarak istediğimiz başarıları yakalamıştık.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 18 Ocak 2015

Ahmet Bahadır

6 Ocak 1959, Bursa
1977 Mezunu, Tekstilci
(Tıp Fakültesi Mezunu)

Ailem Bursalı. Annem Apolyont (Gölyazı) Köyünden. Mübadelede gelip oraya yerleşmişler. Babam Mustafakemalpaşalı. Bursa'da bir şekilde buluşup evlenmişler. Ben Bursa'da doğdum. İlkokulu İnkılap İlkokulunda okudum. Bugünkü Adliye Sarayının arkasındaydı. Sonra 1970'de Bursa Erkek Lisesi'ne kaydoldum. İlkokulda oldukça başarılı bir öğrenciydim; ancak o zamanlar dar bir çevremiz vardı ve kolej sınavlarından haberimiz yoktu. İlkokul öğretmenim de yönlendirmedi. Erkek Lisesinde 1 ay okuduktan sonra okulda ve gazetelerde Bursa'da Maarif Koleji kurulacağına dair duyuru yapıldı. O sınava girdim. Bir, iki ay içinde 30 erkek öğrenci, 30 kız öğrenci olarak sınavı kazananlar belirlendi. Erkekler, Erkek Lisesinde, kızlar da Kız Lisesinde, Bursa Maarif Koleji öğrencileri olarak eğitime başladık.

Erkek Lisesinin, üst katı kütüphane ve müdür lojmanı, alt katı da laboratuvar olan binasının alt katında bir sınıf verdiler bize ilk olarak. Artık kolejli olduğumuzdan, müfredat da değişmişti ve hazırlık sınıfı öğrencisi olarak yoğun İngilizce eğitimi almaya başladık. Hümeyra Esenli ve Tülay Sönmez ilk İngilizce öğretmenlerimizdi. Daha sonra da Muzaffer Türkbayrak geldi. Hepsisi de seçilmiş ve çok değerli öğretmenlerdi.

Kız Lisesinde okul arkadaşlarımız vardı ama onlarla tanışmıyor, görüşmüyorduk. Zaten çok küçüktük ve kızlarla o yaşlarda ilgi alanlarımız çok farklıydı. Erkeklerin futbol hastalığı vardı; her fırsatta top alır, oynardık. Erkek Lisesinde aynı zamanda müdür muavini

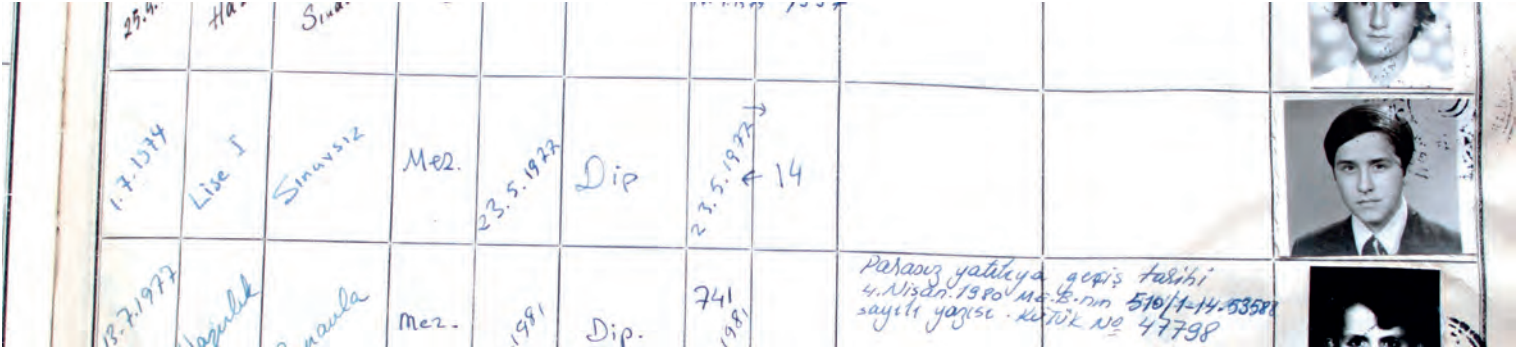
olan matematik öğretmeni Neşet Bey sert bir hocaydı. Neşet Hoca, top oynuyoruz ve gürültü yapıyoruz diye bizimle çok uğraşırdı. O zamanlar naylon toplar vardı. Aramızda 5'er kuruş toplayıp 25 kuruşa o toplardan alır, her teneffüste oynardık. Neşet Bey de bıkmadan bizi takip eder, topumuzu yakalar ve patlatırdı. Sınıfımızın penceresi yola bakıyordu ve üçgen parmaklıkları vardı. O zamanlar küçüktük, arasından geçiyorduk ve çıkıp, top alıp gelebiliyorduk. Hatta Neşet Bey bir gün camın altına pusuya yatmış, öyle yakalamıştı bizi. Tatlı-haşarı çocuklardık.

İlk mezunlar, 1977

Erkek Lisesi öğrencileriyle sıkıntılar oluyordu. Müfredatımız, saatlerimiz farklıydı. O zamanki Erkek Lisesi müdürü Burhanettin Arda bizi severdi. Tatlı bir insandı. Fenerbahçe hastasıydı. Etrafında toplaşır, Fenerbahçe muhabbeti yapardık. "Bizi itip kakıyorlar, sığıntı muamelesi yapıyorlar ama siz bize müdür olacaktıysınız galiba" derdik, hoşuna giderdi ve bizi kayırırdı.

Avni Çakır, Erkek Lisesi müdür muavini ve beden eğitimi hocasıydı; bize hem kızlar, hem kollardı. Çünkü şu anda Uludağ Üniversitesinin Makine Mühendisliği bölümünde profesör olan oğlu Cemal Çakır, sınıf arkadaşımızdı. Mahkeme Hamamı'nın oradaki alanda okuldan sonra top oynamaya giderdik. Herhalde mahalleli, "sizin çocuklar burada bağıriş, çağırış" diye okulu arıyorlardı. Avni Hoca da gelip bizi toplar, tek sıra halinde okula götürür; "Siz adam olmayacaksınız" diye söylenirdi.

Ahmet Bahadır'ın okul kaydı, 1970. Bursa Anadolu Lisesi arşivi

Lise 1'di sanırım; Erkek Lisesinin eski binasında, müdür muavinleri odasının yanındaki sınıftaydık. O günlerde saat 16.00 gibi hava kararıyordu. Bir arkadaşımız kablo bulmuş, prize sokunca bütün okulun sigortası atıyor, elektrikler kesiliyordu. Neşet Bey gelip “sizin yaptığınızı biliyorum” derdi ama ispat edemezdi. Biliyordu, çünkü biz gelene kadar olmayan şeyler olmaya başlamıştı okulda. Bir keresinde bazı arkadaşlarımızı çağırıp “söyleyin kim yapıyor” diye sıkıştırdı. Ama bizim aramızda müthiş bir birlik ve dayanışma vardı. Hiçbir şekilde birbirimizi ispiyonlamazdık.

Erkek Lisesinde 5 sene kaldık ve her sene kolej sınavını kazananlar için birer sınıf eklenince nüfusumuz arttı. Erkek Lisesi öğrencileriyle okul binasında sıkış tepiş eğitim görüyorduk. Sıkıntılı günlerdi. Lise 2'de Mithatpaşa İlkokuluna geçtik. İlkokul çocuklarının boylarına göre yapılmış sıralarda eğitim gördük. İlk kez orada kız arkadaşlarımızla bir araya geldik. Aslında giyaben birbirimizi tanıyorduk. Yıllonlarında dahi hiç ortak bir organizasyon yapılmamıştı. Ama okul çıkışlarında Kız Lisesinin önüne gider onlara sataşırdık. Birbirimizi formalarımızdan, uzaktan tanıyorduk. Bir araya geldiğimizde önceleri yabancılik çektik ve gruplaşmalar oldu. Kızlar önceleri daha çok kendi aralarında takıldı. Daha sonra birbirimize alışınca, hızlı bir kaynaşma oldu aramızda. O zor koşullarda yetişmenin meydana getirdiği dayanışma ve kaynaşma güzel dostlukların başlamasına da sebep oldu. Hâlâ o dönemin dostlukları devam ediyor.

Erkek Lisesinden bir kaç öğretmen derslerimize geldi ama genelde kadrolarımız onlardan ayırdı. Avusturalyalı bir İngilizce öğretmenimiz vardı; Mr. Huntington. 2 Metre boyunda, iri yarı, çok sempatik biriydi. Mithatpaşa İlkokulunun binasında fen bilgisi dersine ODTÜ mezunu Emin Turan hoca gelmişti. Çok genç, bilgili ve zeki biriydi. Bize çok katkıları olmuştu. Kız arkadaşlarımıza yakın ilgi göstermesi aramızda espri konusu olurdu.

İlk mezunlar, sınıf öğretmenleri Nazmi Aydın ile, 1977

Nadir Gezer hoca biz orta birdeyken Diyarbakır'dan gelmişti okulumuza. Matematik öğretmenimizdi. Çok özel bir insandı. Köy Enstitüsü kökenli olduğunu daha sonra öğrendik. Çok disiplinli, dürüst, prensip sahibi bir insandı. Oğlu Sabri de sınıf arkadaşımızdı. Çok cana yakın ve samimi bir arkadaşdır. Öğretmen anne-babanın çocuklarıyla itiş-kakışları olur diye biliriz; onu biz yaşadık. Bazen biz de Sabri'yi gaza getirirdik ama Nadir Hoca hepimize aynı mesafeyi koyardı. Hiç iltimas göstermezdi öğrencileri arasında. Sabri'ye ayrıcalık tanımamak için belki daha çok yıpratmış bile olabilir. Nadir Hoca'nın en kötü sözü "eşek hayvanlar"dı. Mithatpaşa İlkokulunun binasına taşındığımızda müdürümüz oldu. Çok tutarlı, ilkeli bir insandı. Her sene sınavlardan sonra 3-5 kişinin daha okula alınabilmesi için baskılar oluyor, hatta sınıf açılması isteniyordu. Onlara karşı durdu hep. Sınıf açmak istemedi. "Anadolu Lisesinin statüsü bozulur, dejenere olur" diye düşünüyordu. Sınıf açmadı, direndi ve sonunda da istifa edip müdürlüğü bıraktı.

Ahmet Bahadır ve Figen Ülgener Ayçetin, 1977

Ben çalışkan bir öğrenciydim; Anadolu Lisesini birincilikle bitirmiştim. Matematiğim özellikle iyiydi. Beni severdi Nadir Hoca.

Erkek Lisesindeyken bir gün ders sırasında leblebi savaşı yapıyorduk. Nadir Hoca tahtada bir şeyler yazarken arkada ortalık ayağa kalkmış durumdaydı ama döndüğünde herkes sus pus, hiç bir şey yok! Anladı sonunda arkada bir şeyler olduğunu. "Ne yapıyorsunuz? Sen de mi yapıyorsun?" diye bana sorduğunda, "şimdi atmadım ama daha önce atmıştım hocam" dedim. "Sen de mi!" diyerek bana bir tokat atmıştı. Aslında çok sabırlı bir insandı ama benim böyle bir yaramazlık yapmama çok kızmıştı ve biraz da ibret olsun diye yapmıştı! Nadir Hoca'nın yeri çok önemlidir bizde. Hâlâ dinç, hâlâ üretiyor, zaman zaman döner günlerimize, buluşmalarımıza katılıyor, kitaplar yazıyor, çok başarılı ve çok saygıdeğer bir insan.

Ortaokulda beden eğitimiyle aram iyi değildi. Tıknaz bir çocuktum. En kötü dersim beden eğitimiydi! Lisede spora merak saldım. O zamanki beden eğitimi hocamız Kâzım Özarlan oldukça aktif biriydi. Voleybol ve futbolda okul takımları oluşturmuştu. Ben de oynuyordum. Futbol ve voleybolda vasattık. Bizim o dönemde okul basketbol takımımız iyiydi. Erhan Ölçer, Murat Saygı o takımdaydı. Daha sonraları sporda çok daha önemli başarılar oldu. Ne yazık ki, Erkek Lisesi ve Mithatpaşa İlkokulunda okurken spor ve müzikten uzaktık. Müzik derslerimize Erkek Lisesinin aynı zamanda beden eğitimi öğretmeni olan Abdurrahman Hoca gelir, bize keman çalardı. Onun öğrettiği kadarıyla müzik dersi gördük. Bir dönem boyunca bize "Nefi'nin "Tûtî-i mu'cize-gûyem" şarkısını öğretmeye çalışmıştı.

Kendi binamızda okuldaki son senemizde okuduk. Spor salonumuz henüz yoktu. Sadece derslikler vardı ve okul tam bitmemişti. Bazı arkadaşlar müziğe meraklıydılar. Grup kurdular, liseler arası müzik yarışmasına girdiler. O dönem iyi bir başarı alınamadı ama sonradan başarılar geldi. Bizim dönemimizde belki de temeli atıldı bu etkinliklerin. Dönem arkadaşım, başarılı müzisyen ve yönetmen Nezih Ünen de okulun müzisyenlerindendi.

Öğretmenlerimiz konusunda şanslıydık. Behice Tezel, Emin Turan, Nazmi Aydın, Lamia Avşar 24-25 yaşlarındaydılar ve yeni öğretmen olmuşlardı. Abi, abla, kardeş ve arkadaş gibiydik. Lamia Hoca Amerika'dan gelmişti ve Amerikan disipliniyle yetişmişti. Bizimle oldukça ilgilenir ve yakınlık kurardı; arkadaş gibiydi. Rahmetli

Nazmi Hoca çok değerli bir matematik öğretmeniydi. İngilizce öğretmenimiz Behice Tezel genç ve çok güzel bir hanımdı. Biz orta 2'deyken gelmişti. Ona şarkılar yazmıştık. Onu şarkıyla karşıladık. "Yeter bu kadar, kesin şamatayı, haydi bakalım yerleriniz!" derdi. Çok hoşgörülü biriydi. Hayrandık ona. Biz, mezun oluncaya kadar İngilizce derslerimize geldi.

Mezunlar Derneği'nden ilk "Döner Günü"...

Eski öğrencileri Anadolu Lisesi'ne sahip çıktı...

✓ Bir süre önce resmen kurulan Bursa Anadolu Lisesi Mezunları Derneği Başkanı Gökhan Tuzaçoğlu ve bazı üyeler, eski okullarını ziyaret ederek, amaçlarını anlattılar.

Benihan YÜKSEL
9 Mayıs 1988 tarihinde resmi olarak kurulan Bursa Anadolu Lisesi Mezunları Derneği üyeleri geçtiğimiz günlerde Anadolu Lisesi'ne nezaket ziyareti yaptılar.

Ankara Gökhan Tuzaçoğlu başkanlığında kurulan Bursa Anadolu Lisesi Mezunları Derneği üyeleri öğretmenler Hatuk Hamci, Şapkın Yücel ve Ahmet Bahadır, mezun oldukları Anadolu Lisesi'ni ziyaret edenek Okul Müdürü Himmət Coşkun Çakır'la dernek hakkında bilgi verdiler ve üniversite sınavlarında Anadolu Lisesi'nin öğrencileri başarıya ulaştırıyor.

Dernek Başkanı Tuzaçoğlu, Anadolu Lisesi Mezunları Derneği'nin kuruluşundaki amaçta şöyle açıkladı: "Derneğinin amacı, Anadolu Lisesi'nden mezun olanların sevgi bağlarını sürdürmelerini sağlamak ve aramızda bir dayanışma oluşturmak. Buralara yeni ara mezun olup da muhtaç durumlara yardımlara bulunmak. Ayrıca Anadolu Lisesi'ni bitiren ve yüksek öğrenimini sürdüren muhtaç öğrencilere de her bakımdan destek sağlamak."

Çin yandan Bursa Anadolu Lisesi Mezunları Derneği üyeleri, ilk dernek faaliyetlerini 29 Mayıs tarihinde bir "Döner Günü" düzenlenerek gerçekleştirecek. Gökhan Tuzaçoğlu ise "Döner Günü"ne tüm mezunların katılmalarını söylüyor: "Döner Günü'nü gelecekte hale getirmeyi amaçlıyoruz. Her yıl Mayıs'ın son haftası gerçekleştireceğimiz bu günde eski mezunlar bir araya gelerek anılarını tazeliyeceğiz" dedi.

Dernek üyeleri:
Anadolu Lisesi Müdürü Himmət Coşkun Çakır'ı ziyaret edenek, amaçlarını anlattılar. Fotoğrafta: Okul Müdürü Himmət Coşkun Çakır, Müdür Muavini Eray Kadıoğlu, Anadolu Lisesi Mezunları Derneği Başkanı Avukat Gökhan Tuzaçoğlu, kurucu üyelerden Hatuk Hamci, Şapkın Yücel ve Ahmet Bahadır birlikte görülmektedir.

Bursa Anadolu Lisesi'ni ziyaret eden Dernek Başkanı ile üyeler öğrencileri ve öğretmenlerle birlikte.

Yaşayan Bursa, Bursa Hakimiyet. 14 Mayıs 1988

Bursa'da fazla dersane yoktu o zaman. Şükrü Akyollu ve Mehmet Özuslu'nun açtıkları dershaneye gittik, kendimize özel sınıf istedik.

Çünkü istediğimiz günlerde ve saatlerde dershaneye gitmek istiyorduk. Onlar da bize bunu sağladılar. Dershanede Türkçe terimleri ve sınav tekniğini öğrendik. Bizi çok severlerdi ama çok da kızarlardı dershanede de çünkü çok yaramazdık. Dershaneyi kırardık, "oğlum burası okul değil, buraya para verip geliyorsunuz, okul kırılır, dersane değil!" derlerdi. Çocuk aklımızla lâf taşıyıp, lisedeki kimya hocamız Lamia Hanım ile dershanedeki fizik hocamız Mehmet Bey'in arasını yapmaya çalışırdık.

Mehmet Hoca bir gün, dershanede, bizim zor bileceğimizi düşündüğü bir soruyu "bilerseniz size pasta ısmarlayacağım" diye sormuştu da, hepimiz bilmiştik ve topluca pastaneye gitmiştik. Güzel iletişim kurdu dersane hocaları bizimle ve çok başarılı sonuçlar aldık. Çapa Üniversitesi Tıp Fakültesini kazandım ben o yıl. Bizim sınıftan sınavı kazanamayan yoktu. Nadir Bey bize çok kızıyordu: "Haylazlar, sizden adam olmaz, bakalım ne olacak sınavda, döküleceksiniz!" diyordu. Sonuçlar geldiğinde okulda olay olmuştu. Ama Nadir Hoca bizi gaza getirmek için böyle yapmıştı. Okul başarımız Türkiye'de ilk 10'un içindeydi sanırım.

Tıp fakültesini seçmemde ablamın çok rolü oldu. "Ailemizde doktor yok" derdi. Tıp o zamanlar çok popülerdi. İyi okuyan öğrenciler tıbbı seçerdi. İstanbul'a ilk gittiğimde Rumeli Hisarı'nda Bursa'dan daha önce gitmiş, bir evin bodrum katında kalan kuzenim ve arkadaşlarının yanında kalmıştım. O zamanlar öğrenciye ev bulmak çok zordu. Boğaziçi Üniversitesine çok yakındı ve bizim neredeyse tüm günümüz orada geçiyordu. İlk sene sonrasında, tıp fakültesini bırakıp yeniden sınava girip de neden Boğaziçi'ne gitmedim diye hayıflanırım. Tabii o zaman kolay bir karar değildi bu. 1980 sonrası kuralların bu kadar sert değişeceğini, yeniden yazılacağını bilemiyordunuz.

Tıp fakültesinden mezun olduğum dönem ne yazık ki Türkiye'nin hızlı değişimlerden geçtiği süreçti. 1980 darbesi olmuştu. Mecburi hizmet yasası ilk kez uygulandı ve koşulları çok ağırdı. O dönemde ben tıptan uzaklaştım. Tekstil baba mesleğimiz. Bursa'ya geldim. Çocukluktan beri bu işin içindeydim. Ufak ufak sorumluluklar aldım, daha sonra da bu yolda kaldım ve diğer yol kapandı. Sadece

askerlikte kıta hekimliği yaptım. Olan-biteni sorgulayacak fırsatım olmadı. İnsanın hayatında bir takım yol ayrımları oluyor. Türkiye'de bu tip dönemler çok oldu, oluyor. Dört sene çok ağır koşullardaydı mecburi hizmet. Ben kendime göre bir gelecek çizmek istedim. Böyle bir karar almak durumunda kaldım. O günden beri tekstille uğraşıyorum. "Tıp fakültesinden her şey çıkar, arada bir de doktor çıkar" derdi bir hocamız. Benimki de öyle oldu.

Bal Mezunlar Derneği ağır işe soyundu Eski Bursa Evi lokal oluyor

Yaşayan Bursa'da Anadolu Evi'nden bir haber

Askerlik sonrası Bursa'ya geldim. İstanbul'da 8-9 yıl yaşamıştım. İstanbul'da okumuş olmanın verdiği sonuçla orada gördüğüm yaşam koşullarını Bursa'da da aramaya başlamıştım. Bursa daha dar bir çevreydi. Bursa'daki BAL mezunlarıyla yeniden bir araya gelmek ve bir fark yaratmak amacıyla iki ayda bir, Gönlüferah Otelinin teras katındaki salonda buluşmaya karar verdik. İki sene kadar orada buluştuk. Anadolu Liseli olma ruhu bizde kök salmış. Bu özellikle ilk 10-15 senenin mezunları arasında çok hissedilir. Bu buluşmalar zamanla kalabalıklaştı ve daha sonra bizi Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneğini kurmaya kadar götürdü. 1988'de derneğimizi kurduk ve 1990'da da Tophane'de, "Anadolu Evi" adı altında eski bir evi restore ederek lokalimizi açtık. Eşim Bahar ile o dönemde tanıştık ve 1992 yılında evlendik. O da 1981 mezunu bir Anadolu Liseli ve başarılı bir diş hekimi.

Anadolu Evi'nde çok güzel günlerimiz oldu. Ancak 5-6 yıl sonra yeni nesil idareyi alsın dedik ve yönetimi devrettik. 1990'lardan sonra Türkiye'de hayatın akışı çok hızlı değişti. 1994'te büyük bir ekonomik kriz oldu. Herkes kendi derdine düştü. Ben de krizden nasibimi almıştım ve işlerimi toparlamak adına dernekten uzaklaşmak durumunda kaldım. Her şeye rağmen 1994 kriz senesinin en güzel olayı kızım Yasemin'in 7 Mayıs'ta dünyaya gelmesiydi.

Biz dernek ve lokal yönetimini devrettikten birkaç yıl sonra öğrendik ki, dernek kapatılmış ve Anadolu Evi devredilmiş. Herhalde ilk heves günleri bitmişti ve ne yazık ki mezunlarımızla derneğimizi ve lokalimizi yaşatamamıştık. İş işten geçtikten sonra da bir şey yapamadık. Bu durum hepimizi çok üzdü. Daha sonra ülkemizin sosyal ve ekonomik alanda yaşadığı hızlı değişimler ve savrulmalar hepimizin kendi dar dünyamıza kapanmasına neden oldu. Bu hızlı değişimlere ayak uydurmaya çalışarak yıllar geçti.

2011 yılı başlarında daha genç mezunlar bir araya gelip, "BAL Mezunlar Derneğini yeniden ayağa kaldırabilir miyiz?" diye toplantılar yapmaya başladılar. Ben pek niyetli değildim dernek yönetimine girmeye. Bir gün, "siz de gelin, sızsiz olmaz" diyerek ilk dernek kurucuları olarak bizi de davet ettiler. Biz de bu isteğe kayıtsız kalamadık ve gruba katılarak 2012 yılında, derneğimizi yeniden kurduk. Genel kurulun teveccühü neticesinde yeniden başkanı seçtiğim BAL Mezunlar Derneğinde halen aktif olarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 23 Ocak 2015

Alper Altay

1976, Artvin
1994 Mezun, Çene Cerrahisi
Türkiye Şampiyonu Voleybol Takımının
Oyuncusu

Özel İnal Ertekin’de ilkokulu okudum. Anadolu Lisesine 1987’de başladım, 1994’te mezun oldum. Annemle babam eczacı olduğundan benim de fen bilimlerine yönelmemi istediler ve böylece ben de İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesini bitirdikten sonra çene cerrahisi üzerine doktora yaparak sağlıkçı oldum.

Anadolu Lisesi çok güzeldi. Kredili sistem bizim dönemimizde ilk kez başlamıştı. Müdür yardımcımız Emrullah Keskin bu sistemi en iyi şekilde uygulamak için çok çalıştı. Uykusuz kaldığı geceleri bilirim. Bu sistem Anadolu Lisesindeki ilk mezunlarıyız biz. Eski uygulamada size pek çok ders dayatılıyordu ve bunları öğrenmek zorundaydınız. Ama artık çok geniş bir ders seçeneği vardı ve istediğimiz dersleri seçebiliyorduk. Fen diploması almak için fizik, kimya ve biyolojinin 1. dönem derslerini alıyordunuz. Temel matematik herkese zorunluydu. Sonra seçmeli dersler alıyordunuz. Resim, felsefe, hızlı okuma, trafik, sağlık, turizm gibi pek çok ders vardı. Spor diploması almak isteyenler beden eğitimi 1-2’nin yanı sıra 3-4 ve spor 1-2 gibi dersler alıyordu. Hepsini 8’er saattir. Kredinizi doldurduğunuz zaman ağırlıklı olarak gördüğünüz derslere göre diploma alıyordunuz. Spor diploması alan arkadaşlarımız vardı. Bir dönem en fazla 34 ders alınabiliyordu. Fen diploması için mezun olana kadar 80 kredi almak yetiyordu. Biz her dönem 34’er saat ders alarak kredilerimizi erken doldurduk, 5 dönemde liseden mezun olup diplomamızı aldık ve bizim için okul kapandı. 6. dönemde

evde istirahat edip hafta sonları dershaneye gittik. Ama sınıf arkadaşlarımızla birbirimizden kopmadık. Halı sahaya gidiyor, hafta sonları buluşuyorduk. Hüsnü Güzel’i çok severdik. Orada oyun, futbol, voleybol oynar, ders çalışırdık. Şehir dışında üniversiteye giderken bile sonra hafta sonları Bursa’ya geldiğimizde bile gittik oraya. Şehir dışında okuyanlar ilk sene her hafta sonu gelir Bursa’ya. İkinci sene bu ayda bir çıkar. Sonra birkaç ayda bir olur. Son sene de ailelere “siz gelin” denilir.

ÖĞRENCİ SPORCUNUN		V İ Z E Y E R İ			
Adı ve Soyadı	Alper Altay	Doktor Adı Soyadı İmza Mühür	Gençlik ve Spor İl Müdürü Adı Soyadı İmza Mühür		Okulun Bulunduğu İl
Doğum Yeri ve Yılı	29-7-1976 Artvin	19... 19...	19... 19...		
Adı	Resul	Doktor Adı Soyadı İmza Mühür	Gençlik ve Spor İl Müdürü Adı Soyadı İmza Mühür	Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Lisans No.	
Ana Adı	Neşe	19... 19...	19... 19...		
Okulu	Bursa Anadolu Lisesi	Doktor Adı Soyadı İmza Mühür	Gençlik ve Spor İl Müdürü Adı Soyadı İmza Mühür	84-3297	
Okula Kayıt Tarihi	10-9-1987	19... 19...	19... 19...		
Bölüm - Sınıf No.	7/B 824	Doktor Adı Soyadı İmza Mühür	Gençlik ve Spor İl Müdürü Adı Soyadı İmza Mühür		
Kategorisi	Orta	19... 19...	19... 19...		
Spor Dalı	Voleybol	Doktor Adı Soyadı İmza Mühür	Gençlik ve Spor İl Müdürü Adı Soyadı İmza Mühür		
Branş Değişikliği	T.C.	19... 19...	19... 19...		
Jyuruğu	T.C.	Doktor Adı Soyadı İmza Mühür	Gençlik ve Spor İl Müdürü Adı Soyadı İmza Mühür		
Ferli		19... 19...	19... 19...		
Bu Lisansdaki bilgiler sporcunun kurumunca düzenlenmiştir.					
Bu lisans 1989... 1990... öğretim yılından itibaren geçerlidir.					
10 ARALIK 1989					
Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü					

Alper Altay’ın sporcu lisansı

Anadolu Lisesinde günlerimiz çok güzel geçti. Bizim için okulun keyifli yanlarından biri yoklamaların gün bazında değil, ders bazında olmasıydı. Ders kredisinin üçte biri kadar devamsızlık hakkı vardı. Seçmeli derslerin saatlerinin çakışmaması için Emrullah Bey çok çalıştı. Çok zor bir işti bu. İstisnalar mutlaka vardır ama hemen herkes istediği dersi seçebildi. Günde sekiz saat olan ders süresi on saate çıkmıştı. 8.30-18.20 arasıydı. Öğle tatili de vardı. Cuma günleri 5 saat ders 13.00’te bitiyordu. Bayrak töreni yapıp okuldan çıkıyorduk sonra. Bütün okul böyleydi. Sonraki sene bu durum düzenlendi, diğer günlerdeki fazla ders saatleri cumaya kaydırıldı ve 15.30’da okuldan çıktık.

Voleybolde ortaokullar birinciliğini Anadolu Lisesi elde etti. Zorlu bir maçtan sonra H.Meslek Lisesini vena mavizlar mutluluk doluydular.

Bursa şampiyonu voleybol takımı. Alper Altay arşivi

Sınıflarımız ilk önce 36 kişiydi. Sonrasında sayımız arttı. Bir ara 52 kişi olduğumuzu hatırlıyorum. Sonra E şubesi açıldı, 45 kişiye düştük. Daha sonra F sınıfı açıldı. Kredili sistemden sonra sınıf arkadaşı diye bir şey kalmıyor çünkü seçmeli ders olduğundan sizin dönemden herkes sınıf arkadaşınız oluyor. Öğrencileri daha çok kaynaştırıyordu bu. Bu sistemde seçtiğiniz derse göre sabah 5 saat dersiniz olup akşam saat 18.00'e kadar bir daha dersiniz olmayabiliyordu. Bundan memnunduk. Üniversite havası vardı. Çocuğun okul saati dışında olması okul idaresini de bağlıyordu ve Acemler'de arabalar vızır vızır işliyordu, üst geçit de yoktu. Bu yüzden idare okuldan çıkmamıza izin vermiyordu. Aileler çıkmamız için muvafakatname hazırlarsa, çıkabiliyorduk. Okuldan kaçma yerlerimiz vardı. Ya arkadaşları tellerden kaçıyorlardı ya da müstahdem Hüseyin Abi'yi biri oyalayıp

diğerleri arkadan sıvışıyordu. Kaçınca okul çevresinde takılırdık. Karşıya koşu koşu geçip benzin istasyonunun arkasındaki kavaklığa gidip Kumpirci Cengiz'in, köfteci Hikmet Abi'nin ya da efsane tostçu Şaban Abi'nin taburelerine oturup sohbet ederdik. Orası muhit olarak çok güzeldi. Bazen Oylum'daki bilardo salonuna, bazen de Hüsnü Güzel'e giderdik. Okul kantincimiz de hâlâ aynı; Cihat.

İngilizce eğitimi bizim ilk girdiğimiz senelerde çok iyiydi. O dönemde hiçbir kolejle kıyaslanacağını zannetmiyorum. 6. sınıfta İngilizce derslerimize giren Şule Orhan bende çok iz bırakmıştır. Fatma Büyükyezbek de hazırlıkta İngilizce öğretmenimizdi. Özel okullar açılınca okulumuzun İngilizce öğretmenlerinin hepsi kapışıldı sonra. Çoğu emekli bile olmadan özel okullara gittiler. Hacer Gencelli bizden mezun olup okulumuzda İngilizce öğretmenliği yapmış biridir. Şule Hanım, Asuman Hanım, Seniha Hanım, Emel Hanım, Eyüp Bey çok iyi bir zümreydi. Adile Ünver atom fizikçisiydi. Matematik öğretmeni Yunus Şenkal çok farklı bir öğretmendir. Mehmet Keyif de çok bilinen, sevilen bir öğretmendir. Eşi de okulda öğretmen olan Kadir Çelik vardı. Süleyman Yazıcı hocamızı kaybettik trafik kazasında. Murat Onat müzik öğretmenimizdi.

Cem Sultan Lisesi karşısında rahat bir oyun sergileyen Anadolu Lisesi maçı 2-0 kazandı ve şampiyonlukta iddialı olduğunu kanıtladı.

Türkiye şampiyonu voleybol takımı, 1991. Alper Altay arşivi

Yarıfinal müsabakalarından bir gazete haberi, 1991. Alper Altay arşivi

İngilizce öğretmeni Mustafa Baydere efsane bir öğretmendi. İlk sene okuma ve anlama dersimize girdi. Sonrasında seçmeli derslere geldi ve 7 yıl boyunca öğretmenimiz oldu. Arkadaş gibiydi. Dünyanın en hoşgörülü insanıydı. Hiçbirimizin kalbini kırmadı. Bazen şakanın dozunu kaçırdık ama asla üzmedi bizi. Sarılıp öperdik onu mesela, sesini çıkartmazdı. Şimdi dayak yok, azar yok. O zamanlar öğretmen öğrenci ilişkileri şimdiye göre çok daha sertti, resmiydi, farklıydı. Benim hocalarımın tokat yediğim oldu ama bu yüzsen kimseye düşman değilim. Biz dayak yedik diye manyak olmadık. Ben dayaktan gocunmadım, rahatsızlık duymadım. Mustafa Hoca kimseye tokat vurmamış, kalbini kırmamıştır. O hepimize tolerans gösterirdi. Gerçek Bursa Anadolu Lisesi efsanesi odur. Mustafa Hoca ile bir tek kötü anısı olan bir öğrenci olduğumu sanmıyorum. Ters bir günü olamaz onun. Çok farklı, muhteşem bir dünyası vardı. Okula başarılar kazandırmıştır hocalar vardır ama Mustafa Hoca'nın yeri

farklıdır. Gözle görülür bir başarı değildi onunki. Onun kadar çok sevilen bir hoca olduğuna zannetmiyorum. Oradan emekli oldu sonra. Seneler sonra Heykel'de karşılaştığımızda tanıdı beni.

Bir gün Sevim Hanım'ın dersinde hapşırık tozunun dozunu kaçırmıştık. Gözlerimiz kıpkırmızı olmuş, kapanmıştı. Sağ taraftaki bütün sıraların burnu akıyor, gözler kapalı... Sevim Hanım anlamış bir şey yapamamış, herkese izin vermek zorunda kalmıştı.

Okul bahçesinde tescilli büyük çınarlar vardı. Uzuneşek oyunlarımızda bize yastık olurlardı. Bahçemiz özellikle yazın çok güzeldi. Pek çok okulda öyle bir bahçe yoktur. Diğer okullara göre imkânlarımız çok daha iyiydi. Spor salonumuz, halı sahamız vardı ve çok büyük lükstü bu o zaman için. Muzaffer Marangoz isminde bizden 2 yaş büyük bir abimiz, üniversite sınavı sabahına uyanamayıp vefat etmiş. Onun adına para toplandı, bu konuyla çok ilgilenen arkadaşlar oldu. Büyük bir travmaydı. Her şekilde telafisi olan bir sınavın buna sebep olması çok acıdır. Onun anısına yaptırıldı bu halı saha. O dönem Bursa'da 3-4 tane halı saha vardı sadece. Küçüktü ama kendi turnuvarımızı düzenledik. 1992 mezunları sahanın halısını döşetmişlerdi. Müzik odamız, pinpon ve bilardo salonumuz vardı. Teneffüslerde koşu koşu giderdik. Top oynamak yasaklanınca kola kutularını ezip ayakkabılar parçalanana kadar oynardık. Öğretmenler korkuyordu düşüp bir yerimizi kıracağız diye çünkü zemin hiç elverişli değildi spor için. Çardakta bile bankları kenara çekip kale yapıp top oynadığımızı hatırlarım. Her teneffüste kan-ter içinde kalırdık. Spor salonumuz iyi koşuldaydı. Duş alma imkânımız yoktu ama soyunma odalarımız vardı en azından. Toplarımız iyiydi, malzeme sıkıntımız yoktu. Ellerimiz hissetmeyecek kadar soğuk olurdu ama sonra ısınırdık.

Spora DSİ Nilüfer Sporda basketbol oynayarak başladım. 11 yaşındaydım. Sonra oradaki antrenörden bir azar işittim ve bıraktım orayı. Okula da yeni başlamıştım. Seçkin Hoca voleybol takımı için bir seçme yaptı okulda. Hem fizik özelliklerine baktı, hem sıçrama yeteneklerimizi sınavdı, hem de istekli olanları değerlendirdi ki bu çok önemli. Önce 40 kişi seçildiysek, elenerek 20 kişiye indik. İlk sene temel tekniklerle çok disiplinli olarak antrenmanlara başladık.

Hafta içi 3 kez ve hafta sonları antrenman yapıyorduk. Seçkin Hoca'nın çekirdekten yetiştirdiği ilk takım bizdik. Çok disiplinli çalışırdı. Her şeyi yazılıydı. Hangi idmanda, ne yapacağı belliydi. Okul takımı olarak Belediye Sporla da anlaşma yapıldı ve kulüplerde de onların altyapısı olduk. 20 kişilik sayımız da zamanla azaldı. 6. sınıfta geldiğimizde Faruk Aşkan anısına bir turnuva düzenlenmişti. Sahada fileyi enine değil, boyuna germişler, 3-4'er kişilik takımlarla aynı anda 3 maç yapılıyordu. Yerel bir turnuvaydı. Müsabaka havasını ilk orada soluduk. Bizden iki takım vardı ve her iki takım da finale kaldı. Antrenmanlarda hep kaybeden biz, finalde onları yendik ve şampiyon olduk. İkinci bizim diğer takım oldu ve zaten biz okul de takımını teşkil ediyorduk.

*Türkiye şampiyonası müsabakalarından bir gazete manşeti, 1991.
Alper Altay arşivi*

Yazın her gün, günde 4 saat antrenman yapardık. Tatil, yazlık vs. aramazdık. Sabah ağırlık idmanı sonrası ısınmak için 1 saat futbol oynardık. Çok keyifli geçerdi. Uludağ'da Orman Bölge Müdürlüğü'nün Kirazlıyayla'da tesislerinde 15 gün kamp da yaptık. Rehber eşliğinde koşarak Kirazlıyayla'dan başlayıp Sarıalan'da çıkıyorduk. Kamp bittiğinde minibüs geldi, eşyaları yükledik. "Hocam biz neyle döneceğiz?" dedik. "Ne minibüsü oğlum? Koşacaksınız siz!" dedi ve koşarak Mollaarap tarafında bir yere indik. Seçkin Hoca bezdirmeden kuvvet vermeyi bilirdi. En sevdiğim tarafı, bize o yıllarda yüksek dozda ağırlık çalıştırarak fiziki gelişimimize engel olmamasıdır. Bununla ilgili kötü örnek çok. Günün düşünen antrenörler o dönemde başarı kazanmak için öğrenciyi yüklenir, ağırlık çalıştırır, gelişimini engeller. Böyle bir sürü arkadaş var. Çok daha iyi yerlere gelebilecekken, yapamadılar.

1988-1989 döneminde biz 6. sınıftayken ortaokul voleybol takımımız Türkiye 4. olmuştu. Biz henüz takım kadrosuna girememiştik, antrenmanlara devam ediyorduk. Bursa'daki okul müsabakalarında Hürriyet Endüstri Meslek Lisesi takımı hepensemizdeydi. Onlar ikinci ya da üçüncü takımdı Bursa'da. Bir kısmı devam edip profesyonel voleybolcu oldular.

1989-1990 senesinde 7. sınıfa geldiğimizde Seçkin Hoca, geleceğe yatırım yapmak için bizden üst sınıflardan bir arkadaşımız bizden iyi olsa da, Selçuk Kocabıyık'la beni maç kadrosuna aldı. O arkadaş tribünde oturttu. Benim savunmam iyiydi, Selçuk çok iyi sıçırıyordu ve önde etkili oluyordu. Yedeklerde ve deneyimsiz olsak da, o sene bizi bazı maçlarda savunmada arka pozisyonlarda oynattı. Bursa'da 1. olduk. İlk olarak 13-15 Nisan 1990'da Muğla'ya grup maçlarına gittik. İlk deplasmanımdı. İzmir'den ikinci ve üçüncü olarak çıkmış iyi okullar vardı. Burada birinci olduk ve Mayıs ayında Isparta'ya, Türkiye finallerine gittik. Bursa Kız Lisesi takımı da vardı. Orada onlar da, biz de Türkiye ikincisi olmuştuk. Takım kadrosunda Aykut, Ediz Atabey, Barış Özek, Tamer Gündoğan, Sabri Aydın, Selçuk Kocabıyık, Çağlar Börklü, Ahmet parasız, Murat Engin, Caner ve ben vardık. As oyuncumuz Aykut'tu. Tam 12 kişiydik. İstanbul St. Joseph'e yenilmiştik o şampiyonada. Onlar Türkiye şampiyonu oldu. İyi bir takımdı. Durduramadık. O maça sadece servis için girmiştim. Selçuk da savunma için.

Sonraki sene, 1990-1991'de artık Selçuk'la ikimiz as oyuncuyduk. İkimiz de ortada oynuyorduk; yani kısa hücum oyuncusuyduk. Aslında her yerde oynayabilirdik ama en etkili olduğumuz mevki oydu. Artık 1976 doğumular takıma girmişti. Selçuk Kocabıyık, Tolga Aksoy, metin Adıgüzel, Cemal Köpüktaş, Kansu Güngör, Emre Atay, Birkan Kaymakçı, Bülent Giray, Erdem Aydın, Kerem Pekünlü, Mert ve ben kadrodaydık. O zamanlar ortaokul çağında basit oynanıyordu voleybol; biri ortadan topu kaldırıyordu, siz sağa-sola dönüp vuruyordunuz. Selçuk çok iyi sıçardı, ben de çok tekniktim. İkimiz de çok iyi savunma yapıyorduk. Tolga solaktı, ters bir oyuncuydu savunma için. Metin'in savunması iyiydi. Tansu ve Emre dönüşümlü oynardı, ikisi de iyi sıçardı. Pasörümüz Cemal çok çalışkan bir oyuncuydu.

O yıl Bursa şampiyonu olacakken Hürriyet Endüstri Meslek Lisesine şanssız bir şekilde yenildik. Ama onların lisansları maça yetişmeyince hükmen yenik sayıldılar ve Bursa ikincisi olarak gruplara gittiler. Onların grup müsabakaları daha kolaydı. Aynı şey İstanbul'da da olmuş ve Hüseyin Avni Sözen Anadolu Lisesi de lisans sebebiyle 2. duruma düşmüş. Zonguldak'taki grup müsabakalarında onlarla karşılaştık. Orada çok sempati toplamıştık. Tribünler bizi çok sevmişti. Zor bir maçtan sonra onları yenmiştik. Çok rekabet vardı o zamanlar ve karşı takım oyuncularıyla pek diyalog kurulmazdı ama onların takım kaptanı karşılaşmadan sonra gelip bana sarılmıştı. Görülmeyen bir yaklaşımdı bu. Çok iyi bir takımdı. Onları yenmemizle Türkiye şampiyonluğu vizesi almış gibiydik. Seçkin Hoca motivasyon ustasıdır. Biz rüyamızda sabah oynayacağımız maçı görürdük. O derece işlerdi içimize. Çok da gençti o zamanlar. Tecrübeli bir hoca gibi motive ederdi.

Şampiyona Mersin'deydi. Hürriyet Endüstri Meslek Lisesi grup maçlarında kolay takımları yenip finallere katılmaya hak kazanmıştı. İzmir birincisi takım, İstanbul St. Joseph, Hürriyet Endüstri Meslek Lisesi ve biz vardık maçlarda. Biz St. Joseph'e yine yenildik. Oysa Hüseyin Avni Sözen Anadolu Lisesinden daha iyi bir takım değillerdi. İki yıl hazırlık okuduklarından, bizden 1 yaş büyüklerdi. Bir yıl o yaşlarda fark ediyor tabii. Daha atletik, daha uzun ve yetenekliydik ama onların tecrübeleri fazlaydı. Tatsız bir şekilde kaybettik maçı. Seçkin Hoca bize çok kızdı. Haklıydı da. Açık ara şampiyon olmalıydık orada. Öyle bir takımdık. Sonra Hürriyet Endüstri Meslek Lisesi onları 2-1 yendi. Semih çok iyi oynadı o maçta. Biz Hürriyet'i 2-0 yenince onların iddiası kalmadı ve St. Joseph'e karşı bizim için oynadılar, kazandılar, averajla Türkiye üçüncüsü oldular. Hâkimiyeti Milliye ve son maçımızda Van Erciş'i yendikten sonra biz Türkiye şampiyonu olduk. Seçkin Hoca'nın kırgınlığı vardı. Temiz bir şampiyonluk olması gerekirken bir mağlubiyet almıştık. Hiçbirimiz istemezdik ama o takımda daha önce Türkiye şampiyonasına katılmış sadece 2 oyuncuyduk Selçuk'la ben. Birkan Kaymakçı turnuvalara gelmişti ama gençti, tribünde oturmuştu.

Şampiyonluk dönüşü İstanbul kulüpleri artık peşimizdeydi. Teknik olarak üstündük. Kulüpler bize güzel imkânlar sunuyordu.

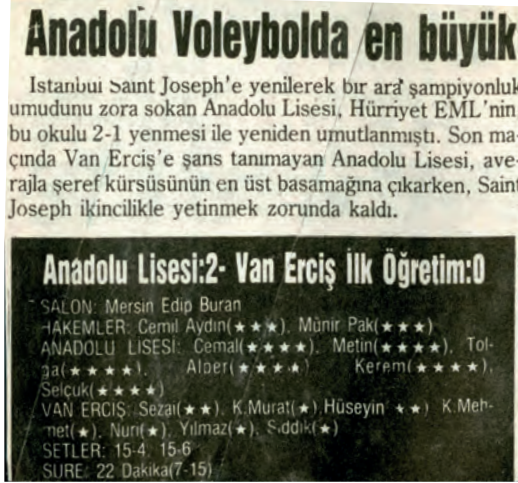
Çok istekliydik, heyecanlıydık transfer olmak için ama ailelerimiz istemedi. Derslerle spor birlikte güzel yürüdü ama İstanbul'da nasıl olurdu bilmiyorum. Anadolu Lisesinde okurken voleybol oynayarak dış hekimliğini yine kazanırdım. Çünkü liseyi 5 dönemde bitirebildiğimiz için çok boş zamanımız vardı.

1991-1992'de, yani Lise 1'deyken de takımda oynadık ama lise sonların arasında çok etkinliğimiz yoktu. Ortaokul takımı olarak Türkiye 4. olan takımlaydık. O yıl Bursa'dan çıkamamıştık. 1992-1993'te Rıdvan Aykut Özak milli takım düzeyinde oyuncuydu bizden bir üst dönemdi. Üniversite sınavına çalışmak için ara vermişti. Çok iyi oyuncuydu. Afyon'da gruplarda Galatasaray Lisesi ile yaptığımız çok rahat alabileceğimiz maçı Aykut'a rağmen kaybettik ve orada elendik.

Lise sonda antrenman tempomuz ders çalışmamız için düştü. Okulda bizi Seçkin Hoca çalıştırmaya devam etti ama kulüple anlaşmasını bitirmişti. Orta sona kadar öğrencinin akıllısı, sporcunun yeteneklisi başarılı olabilir ama bir yerden sonra çalışma ve fiziki unsurlar da devreye giriyor. Bizim Selçuk'la boyumuz uzamadı. Benim boyum şimdi ortaokuldan birkaç santim daha uzun. Bizimle voleybola başlayan çocukların boyu 2 metreye çıktı. Bir süre tekniğimizle idare edebiliyorduk ama boylar uzayınca kapatılamayacak bir fark oluşuyor. Lise 1'de "ders çalışacağız, üniversiteye gireceğiz" diye çalışmalarımızı azalttık. Aslında öyle bir ders tempomuz yoktu ama aklımızda bu vardı. Ailelerimiz de transfer izni vermeyince belki biraz şevkimiz kırıldı. O arada yıldız milli takıma gittik. Ben iki defa kampa gittim ama turnuva olmadı. Bir kez Selçuk'la beraber gittik. Eski istek kalmamıştı. İstanbul'un Arçelik ve Eczacıbaşı gibi kulüplerinden teklifler gelip bizimkiler olmaz dediğinde "nasıl olsa voleybolcu olamayacağız" diye boş vermiş olabiliriz.

Son senemizde uzun ve güzel bir maçtan sonra 5. sette Hürriyet bizi yendi. Biz eskisi gibi antrenman yapmıyorduk artık. Hedefimiz farklıydı. Aileler çocuğun akıllı kayacak diye korkuyordu. Bursa elemelerinden sonra turnuvaya gitmedik. Ailelerimiz de göndermemişti. Rahat çıkabileceğimiz bir gruptu ama finallerde iddiamız olamazdı çünkü artık profesyoneller oynuyordu okul

takımlarında. İki senedir ağırlık ve kondisyon çalışmıyorduk. Maçın sonlarına doğru maça asılamıyorduk bu yüzden.

Bursa Anadolu Lisesinin, ortaokul erkek voleybol takımının şampiyonluk haberi, 1991. Alper Altay arşivi

Turnuvalar ve maçlar sebebiyle derslerden geri kaldığımız oldu. Bu sebeple orta sonda neredeyse bütün takımı aynı sınıfa topladı Seçkin Hoca. Dersleri telafi etmek için öğretmenler de bizi kırmadılar, desteklediler, toplayıp ders anlatılar. Okul her zaman tolerans gösterdi. Yoklamalarda sıkıntı çıkmadı. Zaten desteklenmemiz gerekiyordu bu konuda. Not ortalaması belirli bir puanın altına düştüğünde takımdan uzaklaştıracaklarını söylerlerdi ama zaten hepimiz iyi öğrencilerdik. Buna gerek bile kalmıyordu. Herkes okudu, iyi yerlere geldi. Çok iyi arkadaşlıklar kurduk. Hala görüşüyoruz.

Yaz ya da dağ kamplarına gidenler oluyordu tabii ama bizim dönemimizde o yaşlarda çocuklar ailelerinden bağımsız tatil yapmazdı. Biz yılda 3-4 kez bunu yapıyorduk ve çok keyifli geçiyordu turnuvalar. Bir keresinde küçük minibüsle turnuvaya gittiğimizi hatırlıyorum. Okul şoförü Güneydoğulu asker Metin'di. Çok tatlı bir adamdı. Aşiretinden akrabalarını maça çağırıp tribünlere oturtmuş, bizim için tezahürat yaptırmıştı Isparta'da.

Şampiyon olduktan sonra okulda bayrak töreninde onurlandırılmıştık. Ama Mustafa Kesimoğlu'na kırgınım çünkü şampiyon olduğumuz formaları bize vermedi. Üstüne bir de ısrar ettiğim için tokat yedim kendisinden. Oysa adettendir, şampiyon takıma o gün giydiği forma hediye edilir. O terli forma şampiyonluğun hakkıdır. Okul aile birliğinden bir şekilde ödenek çıkardı, organize edebildik okula yeni forma yaptırılmasını. Şampiyon takım bu şekilde ödüllendirilmeliydi. Sözü vardı bir de o formalar için. Günde 4 saat çalışmak ne demek? Hakkımızdı. Sonra kendi paramızla yeni bir forma yaptırmıştık.

Belediye Sporun salonu ve imkânları iyiydi. Evle okul ve spor salonu yakındı. İdmana çok rahat yürüyerek 15 dakikada gidip gelirdik. İdman sonrası yatılılarla televizyon seyreder, Çekirge Meydanı'na yürür, bakkallardan birinden 5-6 çikolata yiyip oburluk yapar, eve giderdik.

Başarıları sağlayanlar kulüplerden çok okullardır çünkü bu anlaşmayı onlar sağlıyor, öğrencilerin derslerini okullar destekliyor. Takım arkadaşlarımdan Selçuk Kocabıyık avukat, Birkan üst düzey yönetici, Bülent Giray büyük şirkette müdür, Tolga Aksoy sanayici, Kansu gayrimenkul uzmanı, Metin Adıgüzel mimar, Cemal Köpüktaş mali müşavir, Emre Atay Borusan müdür, Kerem de üst düzey yönetici oldu. Herkes üniversite okuyup güzel kariyerler yaptı. Seçkin Hoca derslerimize özellikle çok dikkat ederdi. Kopmak istemiyordunuz o ortamdan, voleyboldan. Ders notları düşerse Seçkin Hoca antrenmandan keserdi. Ama buna hiç gerek olmadı zaten.

Cumartesi günleri 4 saatimi şimdi ailemden başka hiçbir şeye ayırmam. O zaman bunu zevkle yapıyordum. Koşa koşa giderdik antrenmana. İçimizde hiç rekabet yoktu. Profesyonel bir görüş değil belki bu ama "o neden oynuyor da ben oynamıyorum?" demezdik hiç. Kenetlendik birbirimize. Şampiyonluk kazanıldıysa bunda herkesin katkısı vardı. Ailenizi görmediğiniz kadar birbirimizi görüyorduk. Kardeş gibiydik.

Görüşen: Aysun Dönmez

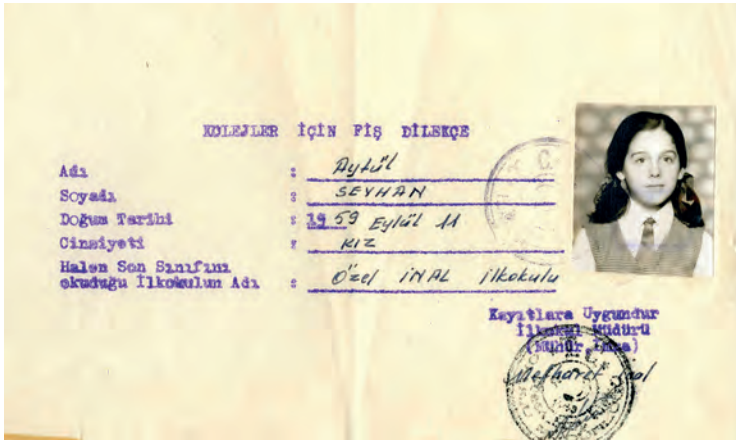
Görüşme tarihi: 13 Şubat 2015

Aytül (Seyhan) Dursunoğlu

1959, Bursa
1977 Mezunu, Mimar

Ailem Bursalı. İlkokulu Özel İnal Ertekin'de okudum. Sınavla öğrenci alan kolejlere girebilmek için iki aşamalı sınavdan geçiyorduk. Baraj sınavı, Türkiye çapında, merkezi olarak, ilkokulun bittiği yıl, yaz başında yapılıyordu. Bunu kazananlar girmek istediği okulun kendi özel sınavına giriyordu. Sınavları milli eğitim müdürlükleri tarafından oluşturulan komisyon hazırlıyordu ama sınavlar her kolejin kendi bünyesinde yapılıyordu. Test usulüydü. Türkiye'de sadece Eskişehir, Diyarbakır, İzmir (Bornova), İstanbul(Kadıköy), Samsun ve Konya'da maarif kolejleri vardı.

Kolej sınavlarına giriş dilekçesi, 1970

İlkokul müdürü Mefharet Hanım benim bu sınavlara girip başarılı olacağımdan emindi. Babam ise Bursa'da maarif koleji olmadığı için ve 11 yaşında bir çocuğu yatılı okula göndermek istemediği için sınavlara girmeme sıcak bakmıyordu. Üsküdar Amerikan Kız Kolejini çok istiyordum. O da özel sınavla alıyordu. Babam yatılı göndermeyeceğini söylediği zaman çok üzülmuştüm. Fakat Mefharet Hanım'ın ricasıyla benim İstanbul Kadıköy Maarif Kolejini sınavlarına girmeme müsaade etti. Ben çocuk aklıyla orada okuyacağımı zannederek çok sevindim çünkü kolejde okumak istiyordum. İstanbul'da okulun bünyesinde sınava girdim, sınavı 5. olarak kazandım ama meğer kızlara yatılısı yokmuş, sadece denemek için sınava almışlar beni. Dolayısıyla kayıt yaptıramadım. Çok üzülmuştüm. Bursa'ya geldim ve babam beni Bursa Kız Lisesine kaydettirdi. Ama bu esnada dönemin il milli eğitim müdürü olan babam Ertuğrul Seyhan'ın, Bursa Maarif Kolejini kurulması için çalışmaları devam ediyormuş. 11 yaşında bir çocuk olarak haberim yoktu bundan. Orta öğretim için mutsuz bir şekilde Kız Lisesine başlamış oldum. Çünkü koleji kazanmış ama gidememiştım.

Okula başladım. Sonra Bursa'da maarif koleji açıldı ve sınavı duyuruldu. Babam bana "haydi kızım, Bursa'da da kolej açılıyor" dedi, çok sevindim. Baraj sınavını daha önceden kazanmış olduğum için okulun sınavına girecektim sadece. Çok mutlu oldum. Sınava girdim ve kazandım. Okulun ilk açıldığı 1970-1971 döneminde Bursa Maarif Kolejine başladım. Okullar eylül ayında açıldığı halde Maarif Kolejini açılması ekim sonunu bulmuştu. Okulun binası olmadığı için yine Kız Lisesinde devam ettim eğitime ama artık Bursa Maarif Koleji öğrencisiydim. Eğitime 30 kız öğrenci Kız Lisesinde, 30 erkek öğrenci de Erkek Lisesinde başlamıştık. Yani biz Kız Lisesinde orta bir müfredatını görmeye başlamışken, artık Maarif Kolejinde İngilizce hazırlık öğrencisi olmuştuk. Kız Lisesi, sabahtan ortaokul, öğleden sonra da lise olmak üzere çift tedrisatlıydı ama kolejde eğitim sabahtan akşama kadardı. Bu da değişik oldu bizim için. Kız Lisesinin tenefüs saatlerinde bütün binalarda zil sesi yankılanırdı ama biz hiç üzerimize alınmazdık çünkü bizim tenefüs saatlerimizde bir görevli gelip sınıf kapımızın önünde el zili çalardı. Saat 12.00 ile 13.30 arası öğle tatilimiz vardı. Kantinden bir şeyler alıp atıştırırdık, bazen evden yiyecekler getirirdik. Yemekhane yoktu. İlk sene Maarif

Kolejinin yatılı öğrencisi de yoktu. Hepimiz Bursalıydık. Okulumuzun müdürü yoktu. Kız Lisesinin müdürü Melahat (Gürola) Çakır, Maarif Kolejinin kızlardan sorumlu müdürüydü. İlk İngilizce öğretmenimiz Sabriye Özyapı'ydı. Minyon, açık kumral, mavi-yeşil gözlü bir öğretmendi. Son derece enerjikti. Hiç unutmam, sarı bir tayyörle gelmişti ilk dersimize. Sanırım o dönemde 30'lu yaşlardaydı. Bizim İngilizce temelimizi çok sağlam oluşturmuştur. Liseden mezun olalı 38 yıl geçmesine rağmen, İngilizceden yana hiç sıkıntı yaşamadım. Üniversitede de İngilizce dersinden muafiyet sınavına girmiş ve geçmişim.

*İngilizce öğretmenleri Bay ve Bayan Huntington ile Maarif Kolejinin ilk kız öğrencileri Bursa Kız Lisesinin bahçesinde, 1973.
Aytül Seyhan Dursunoğlu arşivi*

Okulun bahçesine girdiğinizde sağda müdür lojmanı vardı. Onun ön yanındaki binada, girişin sağındaki sınıfta eğitim gördük. İngilizce dersimiz en yoğun dersti. Günde ortalama 7 saat İngilizce ders alıyorduk. Türkçe olarak resim, beden eğitimi, müzik ve Türkçe dersleri alıyorduk diye hatırlıyorum. Bunun haricindeki matematik ve tabiat bilgisi dersleri İngilizceydi.

Kız Lisesinin forması koyu mavi plili etek, üzerinde V yaka koyu mavi jile ve içine beyaz gömlekti. Kolejli olunca formamız değişti.

Lacivert, beyaz bebe yakalı, uzun manşet kollu bir önlüğümüz vardı. Önden ve arkadan ikişer pli gelirdi. Beli kemerliydi. Aşağıda önden ve arkadan pli kaşe şeklinde açılırdı. 30 kız farklı bir görünümdeydik Kız Lisesi öğrencileri arasında. Müdürümüz Melahat Hanım bize derdi ki "sizler Kız Lisesine bağlı lisan dershanesisiniz." Bunu hiç unutmadım. Biz de 30 kız şiddetle itiraz eder ve derdik ki; "hayır, değiliz, iki kere sınava girdik, sınav kazandık, biz Maarif Kolejliyiz." Bir gün baktık ki, ilk senemizin ortasında Melahat Hanım karar çıkartmış ve arada fark olmasın diye Kız Lisesi formasını bizim formamızla aynı yapmış. Eskiden cumartesi günleri yarım gün eğitim vardı. Cumartesi öğlen ve pazartesi sabahları bayrak törenleri olurdu. Bu törenler için özel tören kıyafetimiz vardı: Gri etek, beyaz gömlek, lacivert ceket giyerdik. Bütün Kız Lisesi bizim gibi giyinmeye başlayınca, 11 yaşında 30 kız çocuğu toplanıp karar verdik: Biz artık günlük kıyafet ve tören kıyafeti diye ayırmayacağız, tören kıyafetimizi her gün giyeceğiz. Kız Lisesinin tören kıyafeti yoktu. Bir dönem ikaz edildik, ihtar edildik, "bu sizin tören kıyafetiniz, her gün giyemezsiniz" dediler ama kararlı davrandık ve şu anda Anadolu Lisesinin forması olan kıyafet, 1970-1971 senesinde 30 tane 11 yaşında kız çocuğunun direnmesinin sonucunda yerleşmiş bir formadır. Sonrasında formamıza gri bir yelek de eklendi.

Bizden bir sene sonra hazırlık sınıfına başlayan öğrencilerin arasında yatılılar da vardı. Kız Lisesinin yatakhaneinde kalıyorlardı. Fen (tabiat bilgisi) ve matematik derslerimiz İngilizceydi. Sosyal bilgiler derslerine Kız Lisesi öğretmenleri geliyordu. Sabriye Özyapı, Seniye Sak ve Nazile Yaşlı bize özel tayin edilmiş İngilizce öğretmenleriydi. Aynı şekilde matematik öğretmeni Erkal Bey ve Fen öğretmeni Raif Bey de bize özel öğretmenlerdi. Erkek Lisesinde okuyan Maarif Koleji öğrencisi arkadaşlarımızın öğretmenleri farklıydı.

Ortaokul döneminde sınıflarımız çoğaldı ve Kız Lisesi içinde bina değiştirdik. Maksem tarafında, sokağa bakan bir sınıftaydık. Dışarıyı görmememiz için camlar yarıya kadar yağlıboya ile boyanmıştı. Pencereler de komple açılmazdı. İsmet Hanım fenomen bir öğretmendi Kız Lisesinde. Mendil, tırnak, çorap ve saç kontrolü yapardı. Bir kızın ayağında biraz ince bir çorap görürse, parmağını takıp yırtardı. Saçı uzunsa çekerdi. 13-14 yaşımıza kadar

gördüğümüzde titrediğimiz bir idareciydi. Kapıda giriş çıkışlardan sorumlu müstahdem Kâzım amcamız vardı.

O zamanlar “erkek sinek girmez Kız Lisesinin kapısından” diye bir laf vardı. Bazı laboratuvar derslerinde birkaç kez Erkek Lisesindeki Maarif Koleji öğrencileri Kız Lisesi laboratuvarını kullanmak üzere bize gelirlerdi. Pencereden bakar, “bunlar okul arkadaşımız” derdik. Yabancıydık birbirimize. Dışarıda da bir araya geleliyorduk. Uzaktan birbirimizi görüyorduk sadece.

Aytül Dursunoğlu ve Yasemin Bursa Kız Lisesinin bahçesinde. 31 Mart 1974

Bursa eskiden küçük bir şehirdi. Heykel'e her yerden otobüs ve dolmuş vardı. Yeşil'de oturuyorduk, ben yürüyerek gidip geldim ama Yeşil-Çekirge hattındaki vasıtalar herkesi toplayıp Kız Lisesine getirebilirdi. Anadolu Lisesinin Acemler'deki binası açıldığında, “okulu Mudanya'ya kursaydınız bari” diye tepki gelmişti. Şehrin çok dışında gibi geliyordu insanlara, karşımızda Paşa Çiftliği'nin kavak ormanı vardı. Araç geçmezdi Acemler'den o zamanlar.

Yıllar geçtikçe Maarif Koleji öğrencileri olarak çoğaldık. 1974-1975

eğitim yılında kız kardeşim Aygül Seyhan Elam da okulumuzun sınavını kazanarak eğitimine Anadolu Lisesinde devam etti. Bizler Ortaokulu Kız Lisesinin binalarında bitirdik. 1972'de babam Bursa Milli Eğitim Müdürlüğünden ayrıldıktan sonra gelen müdür bize Mithatpaşa İlköğretim Okulunu tahsis etti. Yanlış hatırlamıyorsam, 1975-1976 eğitim yılıydı. Lise 2'de erkek arkadaşlarımızla Mithatpaşada sınıflarımız birleşti. Bazı erkek arkadaşlarımızı ilkokuldan tanıyordum, bazıları ile ilk kez karşılaşıyordum. Yine de birbirimizle çok çabuk kaynaşıp, çok güzel arkadaşlıklar kurduk. Erkek Lisesinde matematik derslerine giren Nadir Bey de müdürümüz olmuştu burada. İlkokul öğrencilerine göre olan sıralarda lise öğrencileri olarak zorlandığımızı söylemeliyim...

Bu arada 1975 yılında Milli Eğitim Bakanlığı, Maarif Kolejlerinin adını değiştirmeye karar verdi ve Türkiye'deki bütün Maarif Koleji öğrencilerine bir anket yaptı. 2 şık verilmişti ve sorulmuştu; “okulunuzun adı Anadolu Lisesi mi olsun, yoksa Anayurt Lisesi mi” diye... Bütün Maarif Koleji öğrencileri de, bizim gibi “Anadolu Lisesi”ni seçmişler ki; 1975'te bütün Maarif Kolejleri Anadolu Lisesi adını aldı.

Ortaokul mezuniyet gösterisinde müzik öğretmeni Ali Yavuz ile Maarif Kolejinin ilk kız öğrencileri. 31 Mayıs 1974. Aytül Seyhan Dursunoğlu arşivi

*Maarif Kolejinin ilk kız öğrencilerinin ortaokul mezuniyet fotoğrafı, 1974.
Aytül Seyhan Dursunoğlu arşivi*

1976-1977 senesinde Acemler'deki binamız bittiğinde lise sondaydık. Yani okulumuzun asıl binasında ancak bir sene okuyabildik. Toplam 60 kişiydik okula başlarken ama arada nakil olanlar ve sınıfta kalanlar olunca, 56 kişi mezun olduk.

Çocukluğumdaki 10 Kasım törenlerini çok net hatırlıyorum. Saygı duruşunda duygulanırdık ve gözlerimiz dolardı. 14-15 yaşından sonra ergenlik döneminde o ciddiyet kaybolurdu. 19 Mayıs törenlerinde stadyumda jimnastik gösterileri yapılırdı. Siyah naylon çorap, yarım kollu havuz yakalı siyah mayo giymiştik. Beden eğitimi öğretmenimiz Bursa Anadolu Lisesi binasında Kâzım Özasan'dı. Bizi liseler arası voleybol ve basketbol turnuvalarına sokardı.

Okulumuzda ilk öğrenci birliği başkanı seçimi bizim dönemimizde yapıldı. Bir kız, bir erkek arkadaş aday oldu. Bütün okul oy kullandı. Biri Süleyman Seyfi Ögün. Şimdi Siyaset ve Sosyal Bilimler profesörü. Diğer aday kız arkadaşımız da Ruşen Kazi'ydi. Propagandalı, hitabetli, bir takım vaatlerin verildiği, demokratik bir ortamda, seçimle öğrenci başkanı seçimi yapılmıştı ve Süleyman başkan seçilmişti. O

dönem bu seçime o kadar önem verilmişti ki, gazetelerde de haber olmuştu. 1980 öncesi dönemden bahsediyoruz.

İstanbul'da, 1980 öncesi yılların günde ortalama 20-25 kişinin öldüğü en sert dönemi üniversite öğrencisi olarak yaşadım. Bursa daha küçük şehirdi; daha az nüfusa, daha az okula sahipti. Bizim lisemizde, en azından biz lise son öğrencisiyken, sağcı-solcu, devrimci-faşist ayrımı yoktu. Birbirimizle çok kısa bir dönem bir arada okumuş olsak da, çok iyi kaynaşıp iyi arkadaş olduk ve çok eğlenceli günler geçirdik. Siyaset aramızda problem olmadı ama zaten siyaset ve öğrenci olayları da biz mezun olduktan sonra alevlendi asıl. İstanbul 1976'da hareketlenmeye başlamıştı, 1977'de mezun olup gittiğimde üniversite hayli alevliydi. Bursa'ya da o seneden sonra hareketlenme gelmiş olabilir. İnsanların bir araya gelmesi için fiziki şartlar da uygun değildi. Bursa'nın eğitimle ilgili bina problemi vardı. Uludağ Üniversitesinin birkaç fakültesi vardı Bursa'da. Şimdi Osmangazi Kaymakamlığının bulunduğu yerde İktisadi ve Ticari ilimler akademisi vardı ve orası biraz hareketliydi. Öğrenci birliği başkanı seçimlerinde Süleyman'ın da, Ruşen'in de söylemleri biraz daha sol jargondtu. Buna rağmen "sen öyle düşünüyorsun ama biz böyle" gibi tartışmalar ve dışlamalar olmadı aramızda. Zaten Süleyman da kariyerini siyaset bilimi üzerine devam ettirdi.

Bizim dönemden dört arkadaş mimar olduk: Figen Ülgener Ayçetin, Nurdan İğdirilgil Topoğraf, Saniye Uçkaç Öz ve ben. Bunun haricinde tıp, mühendislik, hukuk, felsefe gibi farklı branşlardan pek çok akademisyen çıktı aramızdan. Hepimiz üniversite sınavlarında büyük başarı göstererek, çok iyi üniversitelerde eğitimimize devam ettik. Neslihan Ülgen Tekin Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde Pediatri Profesörü, Osman Doğru Marmara Üniversitesinde hukuk profesörü oldu. Yakın dönemde kaybettiğimiz arkadaşımız rahmetli Ahmet Cevizci Uludağ Üniversitesinde felsefe profesörüydü. Semih Gemalmaz, İstanbul Üniversitesinde hukuk profesörüydü. Kızım seneler sonra üniversitede onun kitaplarını okudu. Cemal Çakır da Uludağ Üniversitesi makine mühendisliği profesörü oldu.

Lisede İngilizce derslerimizin İngiliz edebiyatı, okuduğunu anlama, gramer gibi farklı alt konuları vardı ve hocaları da farklıydı.

Canan Özmeriç gramer derslerine, Behice Tezel İngiliz edebiyatı derslerimize girerdi. Zaten Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı mezunuydu. Ben iyi bir öğrenciydim. Hep takdir belgesi aldım, sonlara doğru teşekkür belgesine düştüm. Belki Behice Hanım'ı çok sevdiğim için dersi de ilgi alanım içerisindeydi. İngiliz edebiyatı, Shakespeare ve Macbeth... Şu anda 15-16 yaşında çocuklara divan edebiyatı öğretildiğini düşünün; nasıl sıkıntı basar insanlara! Shakespeare İngilizcesi de öyle eski ve farklı bir İngilizce. Normalde en ön sırada oturmasam bile o derste en öne geçtim. Behice Hanım da benim gözümün içine bakarak anlatırdı dersi. 10-15 dakika sonra herkesin dikkati dağılırdı. Dersin sonuna doğru beni de rahat bırakmazlardı. Arkadan not gönderirler, kalem-silgi atarlar; ben de yavaş yavaş yoldan çıkardım herhalde. Hiç unutmam, bir gün Behice Hanım "Aytül sen de mi? Zaten bir tek sana anlatıyorum şu dersi sınıfta..." diye hayıflanmıştı.

Aldığımız matematik eğitimi sayesinde mimarlık fakültesinde çok rahat ettim. İlk 2 yıl verilen yüksek matematik dersinde, lisede öğrendiğim matematik sayesinde hiç zorlanmadım. Öğretmenimiz rahmetli Nazmi Aydın'dı. ODTÜ mezunuydu, biz de ODTÜ'nün matematik kitabı Calculus'ü okuyorduk. Lisede Almanca veya Fransızca seçmeli ikinci lisan eğitimi de vardı. Hepimiz Almancayı seçmiştik ve derdimizi anlatacak kadar da öğrenmiştik.

Nadir Bey müdürümüzdü ve oğlu Sabri de bizim sınıf arkadaşımızdı. Şu anda çok beyefendi ve sakin biri ancak öğrenciliğimiz döneminde çok iyi bir insan ve arkadaş olmasına rağmen, biraz hareketliydi. Nadir Bey sert, disiplinli, fedakâr, iyi bir insandı. Okulun binasının yapılmasında fedakârlıklar gösterdiği, temizliğini bile yaptığı söyleniyor. Kendisini adanmış bir eğitimciydi. Oğlu Sabri ise bizim haylazlar grubundaydı! Öğretmenlerin karşısına geçip "siz benim kim olduğumu biliyor musunuz, ben müdürün oğluyum" derdi.

Birbirimize çok bağlıydık. Şikâyet, müzevirleme yoktu. Yapılan bir haylazlığa katılmış olsun ya da olmasın, kimse ispiyonlamazdı. Disipline gitmişliğim vardı o yüzden. Lise sonda bir gün dersimiz boştu. Koridordaki bütün sınıflar ders görüyordu ve ortama sessizlik hâkimdi. Bizim de canımız sıkılmış, bir şey yapmamız lâzım!

Mayıs ayı falan olmalı. Lodos vardı. Camlar açıktı. Fikir kimden çıktı hatırlamıyorum, sınıf kapısını menteşesinden çıkarttık. Sonra kapıyı kapalı gibi dayadık ve yerlerimize geçip oturduk. Sınıfta da, koridorda da camlar açıktı. Biliyorduk ki 3-5 dakika içinde o kapı kesin düşecek! Kapı kapalı görünüyor ve usluca bekliyoruz düşmesini. Sonunda kapı düştü ve bomba sesi gibi bir patlama oldu... Bütün sınıflardan hocalar ve öğrenciler dışarı fırladı. Herkesin panikle dışarı çıktığını görünce katıla katıla güldük. Küçük sınıflar ders kaynadığı için mutlu oldular. Sonra Nadir Bey geldi. "Kim yaptı?" diye sordu. Sınıfta 8-9 kişiydik. "Düştü" dedik. "Hepiniz disipline" dedi. Rahmetli Coşkun Yavaşcaoğlu Türkçe öğretmeni, müdür yardımcısıydı ve aynı zamanda disiplin kurulunun da başkanıydı. Karşısına dizildik. "Kim yaptı, neden yaptınız" gibi sorular sordular. Bizde bir tek kelime yok! Sorunun cevabı yok! "Kimin yaptığını söylerseniz ceza vermeyeceğiz. Bakın okuldan uzaklaştırma cezası var bunun" dediler, tehditler ettiler ama hiçbirimizden çıt çıkmadı. Sonuçta bu dik duruş Coşkun Bey'in hoşuna gitti. Birbirini jurnallemeyen dayanışma ruhu hoşuna gitti. Küçük bir ihtarla atlattık o günü. Bu olay da efsane oldu okulda.

*Bursa Kız Lisesinin bahçesinde Maarif Koleji kızları, 1975.
Aytül Seyhan Dursunoğlu arşivi*

Bizim dönemin içinde liderlik ruhu vardı sanırım. Belki de okulun ilk ve en büyük öğrencileri olduğumuzdandı bu. O zamanlar pazartesi sabahları okula girerken kontrolden geçirilirdi öğrenciler. Erkeklerin saç tıraşına, ensesine, favorilerine bakılırdı. Kızların da saçları iki örgü ya da at kuyruklu olmalıydı. Aslında lise sonlara da bunu yapmamaları lâzımdı bence. Fakat küçüklere örnek oluyoruz diye yapılıyordu belki. Bir gün Süleyman ve Gökyay'ı saçlarını kestirmeleri için Çekirge'deki berbere gönderdiler. Bunun üzerine erkek öğrenciler aralarında organize oldular ve 28 erkek öğrenciden 28'i okula 3 numara saç tıraşıyla geldiler. O yaşta bir erkek öğrenci için saçlar çok önemli! Bir de o zaman o kadar kısa saç modası da yok ama arkadaşları için kendilerini feda ettiler. Lise birlerden de abilerine destek için saçlarını kazıtanlar oldu. Okul çalkalandı bu olayla. Müthiş bir birlik ve dayanışma örneğiydi. Okul yönetimine karşı bir dik duruştu bu. Karşılıklarına çıkıp bağırıp çağırma, hesap sorma, saygısızlık yok, ama yapılan hareket çok net bir protesto ve müdürün oğlu Sabri de katılıyor buna. İdarenin buna bir tepkisi olmadı. Aslında içten içe idare bizi takdir ederdi. "Haylazlıklar yapılacak, öğrencidir, başında kavak yelleri esiyor, ergenlik " diye düşünüyorlardı. Bir taraftan da dayanışmamızla, onurumuzla gurur duyuyorlardı. Çok sert cezalarla ya da bağırıp çağırmalara muhatap etmediler bizi. Anlıyorduk; içten içe bizi sevip takdir ediyorlardı. Anadolu Lisesinin ilk mezunlarını o dönemin öğretmenleri daha bir farklı anarlar.

Bizim öğle tatillerimiz 1,5 saattir. Bazı arkadaşlarımız ehliyet almıştı ve babalarının arabalarıyla okula gelirlerdi. Ahmet Bahadır'ın Nova'sı vardı. Hakan Tuzlacioğlu'nun Renault'su, Figen Ülgener Ayçetin'in de Anadol'u vardı. Doluşurduk o arabalara. Öğle tatilinde şehir geldik. Trafik de yoktu o zaman. Şu anda Heykel'de Halk Bankası olan yerde kebabçı vardı. Oraya giderdik. "Okuldan çıkmayın, arabalara doluşmayın" gibi yasaklar yoktu. Mühim olan 13.30'da okulda, derste olmamızdı. Ama okuldan kaçarsak velilere muhakkak haber verilirdi. Arkadaşların arabaları haricinde Acemler'den geçen otobüs, dolmuş gibi vasıtalar olmadığından bazen Çekirge'ye yürürdük ya da otostop yapardık. Erkek arkadaşlar arkadaki çalılıklara saklanırdı, biz kızlar öne çıkıp araba durdururduk. Araç durunca arkadan erkekler de çıkar, hep beraber içine doluşurduk.

Mecburen alırdı şoförler. Erkek arkadaşlarımız olmadan otostop yapmazdık. Dışarı çıkmayacağımız öğle tatillerinde yemeğimizi kantinde yedikten sonra sınıfımızda camın önüne ya da yatılıların katına çıkan merdivenlere dizilirdik. Gülmekten o merdivenlerden kayarak indiğimi hatırlarım. Çok neşeli, eğlenceli geçti yıllarımız.

1970'li yılların gençliği olarak hafta sonları biz kızlar bir araya gelip, evlerimizde çay partisi verirdik. Plak çalar, danslar ederdik. Ders çalışmaya kızlar kızların evine giderdi. Birbirimizde geceleri kalırdık da. Arkadaşlarımızın anneleri, babaları bizim için teyze, amcaydı. Birbirini tanımayan anne-babalar bile sorun çıkarmazdı.

Sigaraya o dönemde başladık. Tuvalette içerdik. 1970'lerde sigara içmek "ben büyüdüm" demektir. Bir özenti tabii. Teneffüslerde kızlar tuvaleti ile erkekler tuvaleti arasında çakmak alışverişi yapılırdı. Duman altı olurdu orası. Tuvalet kapısında bir nöbetçi durur, hoca gelirse haber verirdi. Hocaların hepsi bilirlerdi de, çok yüzgöz olmazlardı. Birinci sigarası içerdik. Çok parasız olursak Üçüncü sigarasına kadar düşerdik. Filtreli Samsun- Maltepe yeni çıkmıştı ve pahalıydı. İthal sigaraları ancak üniversitedeyken para biriktirip torbacılardan alabilirdik.

Lise sonda üniversite sınavlarına hazırlanıyorduk fakat biz bütün fen ve matematik derslerini İngilizce öğrenmiştik. Türkçelerini bilmemiz şarttı. Bir takım deyimler, terimler vardı. Lise sonda cumartesi günleri birkaç öğretmen bize hafta içi İngilizce öğrettikleri dersleri Türkçe karşılıklarını anlatırdı.

Bizler Maarif Kolejine başladığımızda bütün Türkiye'de ortaokul ve lise bitirme sınavları vardı. Notların kaç olursa olsun o sınavı vermezsen mezun olamıyordun. Ortaokuldan mezun olduğumuzda ortaokul bitirme sınavına girmiştik ama biz lise sona geldiğimizde o bitirme sınavı kalkmıştı.

Kız Lisesi binasında ortaokuldayken, Avustralyalı karı-koca Mr. & Mrs. Huntington İngilizce öğretmenlerimizdi. Judith Dikbaş da İngiliz'di ve İngilizce derslerine geliyordu. Bize fen ve matematik derslerine gelen öğretmenlerin hepsi ya İTÜ ya da ODTÜ mezunuydu. İngilizce dersine gelenler Boğaziçi Üniversitesi mezunu

*Maarif Koleji öğrencileri hafta sonu çay partisinde, 1976.
Aytül Seyhan Dursunoğlu arşivi*

ya da yabancı uyrukluymuştu. Duyduğumuza göre, bizden sonra Eğitim Enstitüsünden mezun İngilizce öğretmenleri gelmeye başlamış.

Genç ve kaliteli öğretmenlerimiz vardı. Mesela biz 17-18 yaşındaysak, Kimya öğretmenimiz Lamia Avşar 26-27, Behice Tezel de 28-29 yaşındaydı. O yaşlarda bir de ODTÜ mezunu Emin Turan vardı ve fizik öğretmenimizdi. Öğretmenlerle diyalogumuzda çok güzel bir denge vardı. Bizde de canımız sıkılıp dersi kaynatma isteği, “of sıkıldım, bitse de gitsek” ruh hali oluyordu tabii. Ama öğretmenler ders anlatırken sınıfı avucuna alırdı. Yazılı kural olmasa da, saygı sınırı içerisinde yapıyorduk haşarılıkları. İnce espriler yaptığımız, hakkında konuştuğumuz hocalarımız oldu. Tarih öğretmenimiz Necdet Bey konuşmasını yani ile başlatıp yani diyerek bitirirdi. Çok değerli bir öğretmendi. Dersini dinlerdik ama arkasından da “Yani Necdet” diye de konuşur, gırgırımızı yapardık. Başka lakap taktığımız, hatta besteler yaptığımız öğretmenlerimiz de vardı ama kitapta görmek istemeyebilirler. Bende kalsın.

Bizde 3 Ahmet, 3 Neslihan ve 2 Figen vardı. Hepsini soyadıyla anardık. Lakap takmadık birbirimize. Mesela, rahmetli Ahmet Cevizci bizim için Ceviz’di. Ahmet Bahadır’a da Bahadır diye hitap ederiz. Maalesef dönem arkadaşlarımızdan 3 kayıp verdik. Önce Uğur Tak, ardından Neslihan Karaaslan ve en son da Ahmet Cevizci. Onları da, burada rahmetle anmak isterim.

Son olarak, mezuniyet balomuzu anlatmak isterim. Eskiden kep giyme ve kep atma töreni yoktu. Onun yerine mezuniyet balosu yapılırdı ve temsili diplomalar baloda verilirdi. Kendi aramızda karar aldık; erkekler siyah takım elbise veya smokin, kızlar ise beyaz tuvalet giyecektik. Kültürpark’taki Taylan Gazinosu’nda oldu balomuz. Yalnız o günden içimde kalan bir ukdeyi de anlatmadan geçemeyeceğim. Balomuza ailelerimizin yanı sıra, Bursa’nın idari ve mülki erkânı da davetliydi. Ne de olsa Bursa Anadolu Lisesi gibi önemli bir okul ilk mezunlarını veriyordu. Diplomalarımızı da bu erkânın, müdürümüzün, müdür yardımcılarımızın ve öğretmenlerimizin elinden almıştık. Benim diplomamı, soyadı “tesadüfen” Seyhan olan, dönemin Garnizon Komutanı vermişti. Bugün bile hala pişmanlığımı yaşıyorum, neden mikrofonu elime alıp “diplomamı; okulumuzun kurucusu, dönemin milli eğitim müdürü ve babam olarak burada bulunan Ertuğrul Seyhan’ın elinden almak istiyorum” demedim diye...

Mezun olalı 38 yıl geçmiş. 45 senelik bir hukukumuz var. Yaşımızın şöyle de bir avantajı var. Okuduk, çalıştık, evlendik, çocuklarımızı büyüttük hatta bazılarımız torun sahibi oldu ve o zor dönemleri atlattık. Hayatın temposunda biraz daha sakinledik ve bir araya geldiğimizde daha keyif alır olduk. Hayat galesi azaldı. Ben kendimi henüz emekli etmedim ama çoğumuz emekli. 35. yılımızı, Mudanya’da bir otelde, akşam yemeği ve sabah kahvaltısında bir araya gelerek kutladık. Eşlerimiz tanıştı, kaynaştılar. Eşim “senin meşhur BAL yemeği” diyor artık. İlk zamanlar döner günlerinde birkaç kişi buluştuk ama yıllar sonra sosyal medya sayesinde birbirimizi bulduk ve sanki dün ayrılmışız gibiyiz. 2009’dan beri daha sık görüşüyoruz.

Sosyal medyada birbirimizi bulduğumuzdan beri -ki düşünün bizim ortaokul dönemimizde evimizde sabit telefon bulunması bile bir

hayli lükstü- 2 ayda bir, o ayın ilk cumartesi akşamı buluşuyoruz. 55-56 yaşında kocaman adamlar, kadınlar, bir araya geldiğimizde yeniden 17-18 yaşımıza dönüyoruz. Söylediklerimiz, yaptığımız espriler birbirimize batmaz. O samimiyet aynen devam ediyor. O dönemde birbiriyle hiç samimi olmamış arkadaşlar bile artık çok yakın. Çocuklarımızın bazıları da tanıştı. Bursa Anadolu Liseli olmaktan gururluyum ama ilk mezunu olduğum için daha da gururluyum.

Ayrıca, okulumuzun kuruluşunun 45. yılında böyle bir kitap hazırladıkları için Bursa Araştırmaları Merkezine minnettarım. Bursa'nın sivil tarihine çok önemli bir kayıt düşmüş oldunuz. Tüm arkadaşlarım adına, tekrar teşekkür ederim.

Görüşme tarihi: 14 Ocak 2015

Görüşen: Aysun Dönmez

Matematik öğretmeni Erkal Aksoy ve öğrencileri. 1977 yıllığı

Bahadır Selim Dilek

28 Haziran 1968, Ankara
1987 Mezunu, Gazeteci-Yazar

Babam Balıkesirli, annem Bursalı. Babam sıhhiye astsubayıydı. Polatlı'da görevli olduğu sırada ben Ankara'da doğmuşum. 1971'de Bursa'ya yerleşmişiz. Babam Askeri Hastanede çalışırdı. Çekirge'de, Mutluevler'de büyüdüm. O zamanlar iki katlı bahçeli evler vardı muhitte. Evimizin sokağı bir sürü apartmanlarla dolu şimdi.

İlkokulu Özel İnal Ertekin İlkokulunda okudum. Çekirge'deydi ve Bursa'nın en iyi okuluydu. Kurucularından olan Sevim Ertekin, Altıparmak İlkokulunda rahmetli annemin de öğretmeni olmuş. Ben de öğrencisi oldum onun.

İlkokulda bizi yarış atı gibi kolejlere hazırlıyorlardı. Ben de o yarışın içinde yer aldım. Şimdi o günlere dönüp baktığımda, bir ölçüde çocukluk yaşamadığımı; sokaklarda top oynamadığımı ya da topaç çevirmediğimi görsem de, Özel İnal Ertekin İlkokulunun bana çok önemli katkıları olduğunu düşünüyorum. Gazetecilikte kendimi bir noktaya kadar getirebilirdiysem, orada aldığım temelin bunda çok etkisi var. Dış politika muhabiri olarak meslek seçimimde öğretmenimiz Emine (Demirel) Örnek'in etkisi büyüktür. İlkokul 4 ya da 5. sınıftaydık. Amerika'da Mısır'la İsrail arasında Camp David görüşmeleri sürüyordu. Çok sıkıntılı bir dönem olduğunu sonradan okuyunca anladım tabii. Mısır Cumhurbaşkanı Enver Sedat o dönemde İsrail'e gitmişti. Emine Hoca sınıfa gelip kendince bunu değerlendirmiş, Enver Sedat'ın barış adına önemli bir adım attığını, Ortadoğu'da barışın sağlanması için bunun çok önemli olduğunu

vurgulamıştı. "Canını cebine koydu, görüşmelere gitti" demişti. İşte onun bu ifadesi, benim yıllar sonra dış politika muhabiri ve yazarı olmamda en büyük etkidir. O günden itibaren ben dış politikayı, dünyadaki gelişmeleri, savaşları, diplomatik süreçleri merak etmeye başladım. Bu böyle yıllarca devam etti. Abdullah Ziya Kozanoğlu'nun kitaplarını okuyarak büyüdüm. Koleje giriş yarışında ders çalışmanın yanı sıra tek yaptığım şey, kitap okumaktı. Tarih merakım o dönemde gelişti, gelişti ve Bursa Anadolu Lisesine girdikten sonra da devam etti.

İstanbul'da St. Benoit, St. Joseph, Robert Koleji, Avusturya Lisesi, Alman Lisesi gibi pek çok kolej vardı. O dönemde bu özel kolejlerin her biri sınavlarını kendi bünyelerinde yapıyordu. Ben devlet tarafından yapılan iki aşamalı sınavda Bursa Anadolu Lisesini kazanınca ailem İstanbul'daki sınavlara girmemi istemedi. Rahmetli annem tek çocuğunu göndermeye kıyamadı sanırım.

Diler Ünlüata, Bahadır Selim Dilek, Adil Aydemir, Ahmet Gürpınar, Özge Tamer, 1983. Bahadır Selim Dilek arşivi

Bursa Anadolu Lisesinin İngilizce hazırlık sınıfında gramer, okuma, kompozisyon gibi dersler aldık. Türkçe düşünmeye alışmayalım diye

özellikle çeviri yaptırmıyorlardı. Öğretmenimiz Emel Güceyü'yü. Aldığımız eğitimle bir senede İngilizce kitap okuyabilecek duruma gelebildik. Ama lise sona geldiğinizde hazırlıkta kazandığınız İngilizce bilginin bir bölümünü kaybediyorsunuz çünkü hazırlıkta teorik ve pratik olarak yoğun bir öğrenim görülüyor ama ileriki yıllarda ortaokul ve lise müfredatı başlayınca İngilizce ders saatleri azalıyor. Bunun yanı sıra lisede üniversite sınavına hazırlanabilmek için diğer derslere ağırlık verdik.

Diler Ünlüata, Bahadır Selim Dilek, Adil Aydemir, Ahmet Gürpınar, Özge Tamer, Güzin Yazıcıoğlu, 1983. Bahadır Selim Dilek arşivi

Hazırlık bittikten sonra bazı dersleri İngilizce gördük. Fizik, kimya, biyoloji ve matematiği İngilizce görmeyen ne kadar yararı olduğu bugün de tartışma konusu. Bence bunun çok da yararı yok. İnsan bu konuları kendi dilinde daha açık ve net öğrenebiliyor. Zaten bir lisanı ana diliniz gibi öğrenebilmeniz için o ülkeye gitmeniz, orada yaşamanız gerekir. Gazeteciliğe başlayıp dış politika muhabiri olduktan sonra yurtdışında kaldığım süre içinde İngilizcem daha üst noktaya çıkartabildim. Yoksa üniversite ve lise eğitiminde kazandığımız İngilizce, profesyonel yaşantıda çok yeterli oluyor.

Bizim eğitim sisteminde şöyle de bir gariplik var: Lise sonda bölümlere ayrılmıştı kama edebiyat bölümü açılmamıştı. Türkçe matematik puanıyla alan bir bölümü kazanmak için üniversite sınavına girecektim ama pek çok saat biyoloji dersi görenek lisenin tabii bilimler bölümünden mezun oldum! Sınavda Türkçe, sosyal ve matematik sorularını yapmalıydım ama okulda bu dersleri ağırlıklı olarak görmedim. Yazım kurallarını ilkokulda çok iyi öğrendiğimden bir daha ortaokul, lise ve üniversitede sıkıntı çekmedim ama üniversitede okurken yazım türlerini öğrenmek ve gazetecilik adına yazımı geliştirmek için gidip lise kitaplarına çalıştım. Biz bu konuda eksik çıktık. Eğitim sisteminin sıkıntısıydı bu.

Bizim zamanımızda Türkçe, matematik ve sosyal bölümler pek revaçta değildi. Üstelik "tembel öğrenciler bu bölümleri ister" gibi bir mantık da vardı. Hâlbuki bu çok yanlış! Matematiğe kabiliyetiniz varsa çok çalışmadan da yapabilirsiniz ama edebiyata ilgili olsanız da, kafanız edebiyata çalışıyor olsa da, edebiyat üzerine ciddi bir mesai harcamanız, çok çalışmanız gerekir. O zaman bunu görmüyorlardı. Öğrenciler arasında gazetecilik, hukuk, siyasal bilgiler gibi alanlar pek makbul değildi. Çoğunluk mühendislik ya da tıp okumak istiyor, öğretmenler de bu şekilde yönlendiriyordu. Oysa sosyal bilimlerde de başarılı insanlar yetiştirilmesi gerekiyor. Dersleri iyi olmayan öğrencilere "bari öğretmen olsun" gibi sözler söylenir bazen. Bu düşünceye son derece karşıyım. Türkiye'de eğitimin en büyük sorunu, nitelikli öğretmen yetiştirmemesi. Aslında zeki, çalışkan insanlara her dalda ihtiyaç var.

Ben okulda biraz aykırı çıktım ve Ankara Üniversitesi Basın Yayın Yüksekokulunu kazandım. Lisede tabii bilimlerden mezun birinin, üniversiteyi sosyal bilimler ağırlıklı okuması çok zor oluyor. Ben kendi adıma oldukça zorluk çektiğimi biliyorum, lisedeki eksiklerimden ötürü. Bu okulu kazandığım için eleştirilerle karşılaştım ama çok da takılmadım buna çünkü ilkokuldan itibaren "gazeteci-yazar olacağım" diyordum. Hatta daha da ilerisini istiyor, "dünya ile ilgileneceğim" diyordum. Ekonomi, yüksek yargı, polis ya da adliye muhabirliği de değildi istediğim. Dış politika yazmak istiyordum. Dış politikanın dayandığı en önemli temel tarih ve ben de tarihe çok meraklıydım. Her pazartesi Nokta dergisi alır, okula getirir, okurdum. Başarılı bir haber dergisiydi o zaman.

Bursa Anadolu Lisesi muhteşem bir tornaymış aslında. Bizi çok güzel şekillendirmiş. Bunu bugün çocuklarımla eğitimiyle karşılaştırdığım zaman anlayabiliyorum. Sınıftaki insanî ilişkiler, sosyal ilişkiler, öğretmenlerle olan ilişkiler, derslerin işleniş şekilleri, derslerdeki kazanımlar, o kazanımların sosyal ilişkilerle harmanlanması; bunların hepsi sizi yetiştiren çok önemli unsurlar. Bunu siz üniversiteye girince fark ediyorsunuz.

9-C sınıfının öğrencileri Bahadır Selim Dilek, Adil Aydemir, Berkan Akkoyunlu, Mete Öz, İlknur Görgül, Özge Tamer, Sedef, Güzin Yazıcıoğlu, Levent, Sunay, Ahmet Ahmetoğlu, Ahmet Gürpınar ve Ahmet Dörtüyon ve 9-C sınıfı, 1985. Adil Aydemir arşivi

İki olgu arasında ilginç bir benzerlik kurarım: Bursa Anadolu Lisesi öğrencilerinin birbiriyle iletişimi ve günümüzdeki Twitter. Anadolu Lisesindeki öğrencilerin içinde bulunduğu kamusal alanda, tıpkı Twitter'ın siber kamusal alanında olduğu gibi yoğun bir espri potansiyeli vardı. Herhangi bir gelişme olduğunda Twitter'da olayı yorumlamak için sanki insanlar hazırda bekliyor ve bakıyorsunuz,

espriler birbiri ardına yağmur gibi yağıyor. Anadolu Lisesinde de öğrencilerle öğretmenler arasında ya da okulda herhangi bir olay olduğunda, herkes zekâ pırıltılarıyla peş peşe nefis espriler patlatırdı. Pek çok insan düşünmez ama bu gibi ortamlar insanların algı gelişimi açısından çok önemlidir. Hayatı ne kadar bir üst çerçeve içinde algıyorsanız, hayattan o kadar keyif alıyor, gelişime de açık oluyorsunuz. Anadolu Lisesi de bunu yapıyordu. Herhangi bir olay, yapılan esprilerle öyle bir yorumlanıyor ve size öyle bir izafet çerçevesi yaratıyordu ki, siz düşünce kapasitenizi yükseltiyordunuz, dünyaya bakışınızın niteliği atıyordu, her şeyi daha farklı yorumluyor, daha eleştirel bakıp daha doğru sonuçlara ulaşmak için çabalıyordunuz. Bugün Twitter'da yapılan da aynı şey. Bir siyasi gelişme üzerine o ortamda inanılmaz yorumlar, espriler görüyorsunuz ve onlar sizin bakış açınızı genişletiyor, izafet çerçevenizi daha geniş tutmanıza neden oluyor, daha farklılaştırıyor. Bursa Anadolu Lisesinin bu anlamda torna olduğunu düşünüyorum.

Bugün okullara baktığınızda, insanların sosyoekonomik yapıları çok belirgindir. Ülkenin içinde bulunduğu durumdan da kaynaklıdır bu ama bizim dönemimizde Bursa Anadolu Lisesinde olmak o farkı azaltıyordu. Bursa'nın çok zenginleri de, orta hallileri de, fakirleri de vardı okulda ama arada büyük duvarlar yoktu. Aynı yapı içinde harmanlanıyorduk ve bunu kimse garipsemiyordu. Üniversiteye gidince o sihirli dünya yerini birden bugünün gerçeklerine bıraktı maalesef. O yıllarda Ankara'da sınıf arkadaşlarımla karşılaştığımda, herkes dış dünyanın ne kadar kötü ve sıkıntılı olduğundan, bizi kimsenin anlamadığından söz ediyordu. O derece kendi içinde yaratılmış koskoca bir dünyaydı Bursa Anadolu Lisesi. Dezavantajımız şurada oldu: Anadolu Lisesinin o sihirli havasından dışarı çıktığınızda kendinizi sudan çıkmış balık gibi hissediyorsunuz.

Küçük kızım özel bir ilkokulda, büyük kızım da Ankara'da iyi puanla girilen bir Anadolu Lisesinde okuyor. Eski Anadolu Liseleriyle şimdikiyi kıyaslayamam bile. Bursa Anadolu Lisesinin niteliğiyle kızımın okulunun arasında dağlar kadar fark var. İngilizce eğitimi de o kadar iyi değil. Tanıdıklarımın çocukları Türkiye'nin önde gelen okullarda okumalarına rağmen şikâyetçiler. Bu fark hem sistemdeki genel düşüşten, hem de Bursa Anadolu Lisesinin o dönemde

*Adil Aydemir ve Bahadır Selim Dilek 9-C sınıfında, 1985.
Bahadır Selim Dilek arşivi*

çok nitelikli bir okul olmasından kaynaklanıyor. Okulumuzun özelliklerini günümüzde pek çok okulda görmemiz mümkün değil.

Bizim zamanımızda postmodernite dünyaya bu kadar damgasını vurmamıştı. Modernitenin getirdiği kazanımlar o dönemde sorgulanmıyordu. Disiplin ve merak vardı, pek çok şeyi göz ardı edip ders çalışmak ve bir şey olmaya çalışmak vardı. Enformasyon bombardımanı bugünkü gibi değildi. Çocuklar bugün bir tarafta televizyon, bir tarafta sosyal ağlar; internetin sarmalında boğuşuyorlar, sarsaklaşıyorlar... Bu kadar enformasyon bombardımanı altında tek bir konuya dikkatlerini verip de bunun üzerine yoğunlaşmaları çok zor ama bizim zamanımızda böyle değildi. Bugün postmodernite denilen olgu aslında mikroyu kutsayan, mikro yapılar üzerinde dans eden, bütünü tartışmaya açan bir yapı. Bunun her yerde; günlük yaşamda, sinemada, tiyatrodada, romanda, her şeyde etkisini görüyoruz. Aile içinde bile bu var. Özgürlük dediğiniz olgunun ne noktada başlayıp ne noktada biteceği hâlâ tartışma konusu. Ergen çocuklar disiplin içinde mi yetiştirilmeli, serbest mi bırakılmalı? Gençler ergenliğin içinde nasıl

büyümeli? Bireylerin katkısı ne olmalı? Biz ergenliğe girdiğimizi, ergen olduğumuzu ve ergenlikten çıktığımızı bilmedik. Sadece garip bir dönem geçirdiğimizi düşünürdük, o kadar. "Neden bu kadar çok üzülüyoruz, neden bu kadar ruh coşkunuğu yaşıyoruz?" diye kafamıza takılmadı bile. Günümüzde bu konuda o kadar çok konuşuluyor ki, bugün çocuklar hangi yaşta ergen olacaklarını, bu dönemden hangi yaşta çıkacaklarını, neler yaşayacaklarını, hangi yaşta sevgililerinin olacağını ya da olmayacağını, o enformasyon sağanağıyla öğreniyorlar. Çocuklar ergenliğe girdiklerinin, ergen oldukları zaman taşkınlık yapacaklarının, anneyi babayı üzeceklerinin farkındalar. Bunları doğal olarak değil, bilgi dâhilinde yapıyorlar artık. Bu yüzden, bu kadar doğasından sapmış bir sosyal gelişim, eğitimi de uç noktalara taşıyabiliyor. Bu uç noktalardan biri de maalesef derin bir başarısızlık. Mesela, matematik ortalaması çok düşük Türkiye'de. Dünya çapında başarısız. Bu, çocuklarımızın geri zekâlı olduğunu değil, dikkat toplama sıkıntıları olduğunu gösteriyor. Meselâ çocuklarımız coğrafya konusunda sıkıntılı, çünkü kendi coğrafyalarını merak etmiyorlar ama dizilerin sonlarını, yabancı film yıldızlarının özel hayatlarını merak ediyorlar. Bunlar postmodernitenin görmediğimiz, üzerinde çok düşünmediğimiz yan etkileri aslında. Bizim zamanımızda bu kadar etkili değildi. Tek kanallı bir televizyon dışında arkadaş ilişkileri vardı sadece. Bugün çocuklar arasında sosyal ilişkiler de sıkıntılı. O yüzden Bursa Anadolu Lisesinin çok önemli şeyler kattığını düşünüyorum bize. Çocuklarımız bizim kadar şanslı olmadı maalesef.

Anadolu Lisesinde 1979-1987 yılları arasında okudum. Okuldaki ilk senemizde ülkede siyasi olaylar vardı ama Anadolu Lisesi kendi içinde ayrı bir dünya olduğu için okulumuzda karışıklık olduğuna tanık olmadık. Hemen yanıımızdaki Cumhuriyet Lisesinde siyasi olayları görüyorduk ama henüz 12-13 yaşındaydık ve çok ayırdına varamıyorduk birtakım şeylerin. 12 Eylül'ün sıkıntısını çekti çünkü eğitim sistemi o dönemden sonra hallaç pamuğu gibi atıldı. Darbenin etkilerinin yaşandığı dönemde hazırlık, ortaokul ve liseye gittik. Biz liseyi bitirirken artık Özal hükûmeti vardı. Ülke 12 Eylül darbesinin etkilerini üstünden atmaya başlamış, yeni yeni dünyaya açılıyor ve henüz 1980 öncesinin yapısını değiştirmeye çalışıyordu. Tam ara dönem çocuğuyuz biz.

9-C sınıfı, 1985. Adil Aydemir arşivi

Sıra arkadaşım lise sona kadar Adil Aydemir'di. Hazırlık sınıfında okuduğumuz sene önümüze babaları Kıbrıs'ta görev yapmış, İngilizceyi orada öğrenmeye başlamış kız öğrenci oturuyordu. Kıbrıs İngilizcesiyle konuşuyorlardı. 11 yaşında çocuksun, arkadaşlarıyla dalga geçmeye meyillisin ve o yaşlarda normal bir şey bu. Kızlardan bir tanesi bizimle sohbet etmek istiyordu ama biz pek konuşmuyorduk onunla çok farklıydık çünkü. Çocuktuk, daha ergen gibi bile düşünemiyorduk o zamanlar. İşte o ortam içinde tartıştık ikisiyle. Ben şöyle de bir hata yaptım: Kızlardan biri bana kalem fırlatmıştı. Kalemi aldım, baktım üzerinde DMO (Devlet Malzeme Ofisi) yazıyor. Geri verirken "devletin malını kullanıyor. Neden devletin bu hale geldiği belli!" dedim. Siyaset yapmışım yani orada! Kız bundan çok alınmış. Babası astsubaydı. Gidip bizi babasına anlatmış. Babası da "o çocuklar nasıl bu lâfı eder?" diye okula gelmiş, Adil'le ikimizi şikâyet etmiş. Tabii o zaman herkes askerden çok korkuyordu ama öğretmenimiz Emel Güceyü bizi askerlere teslim etmemiş, depo gibi bir yere saklamış, sınıfı da bizi ispiyonlamaları konusunda

sıkı sıkı uyarmıştı. Askeri sorgulamadan geçmemiştik Emel Hoca sayesinde ama bunun yerine okul yönetimi bizi disipline vermişti. Bence bunun sebebi iki kızın babasının de asker olmasıydı. Oysa ki bizi disipline vermek yerine o astsubayın nasıl olup da devletin malzemesini kızına verdiği sorgulanmalıydı. Disiplin kurulunda bizi sıkıştırdılar. Çok üzülmiştük. Disiplin kurulu kararıyla uyarı cezası almıştık. Ama disiplin notumuzu indirmemişlerdi.

Öğretmenlerle ilgili anıları keyifle hatırlarım. Bizim onlarla interaktif bir ilişkimiz vardı ve espri fırtınasından izole değillerdi. Bir öğretmenin bir sınıftaki davranışı günlerce en önemli gündem maddesi olabilirdi öğrenciler arasında. Hatta öğretmen o derse gelsin diye dört gözle beklerdik. Bizim için hem ders, hem eğlence olurdu ve öğretmenler de bunu kaldıracabilecek insanlardı. Kaldıramayacak olgunlukta insan gelmiyordu derslere. Coğrafya öğretmenimiz vardı, rahmetli olmuş; davudi ses tonuyla ders anlatırdı. Bir gün memlekette nerenin nesi ünlü diye ders işlerken "bilin bakalım Bursa'nın nesi ünlüdür?" diye sordu. Berkan kalkıp "Zeki Müren" dedi. Hoca o anda sıfırla çarpıldı! Şeftali demiyor, döner kebab, Inegöl köftesi, ipek demiyor; "Zeki Müren" deyince kalakaldı hoca.

9-C sınıfı, 1985. Adil Aydemir arşivi

Beşiktaşlı Kadir hoca vardı. Kermit derdik ona. Beşiktaş yenilince koridorda herkese tavır yapar, çocuklar "Cim Bom Bom" deyince bozuk atardı. Takım kazanınca da siyah beyaz giyinir, derse gelirdi. Bir fizik öğretmenimiz dışarıda başörtülüydü ve derse örtüsünü çıkarıp gelirdi. Sınıfı asla sayamazdı çünkü yoklama yapardı, sayı fazla çıkarırdı. Bir daha yoklama yapardı, birileri perdelerin arkasına saklanırdı, hoca sınıfı sayardı, eksik çıkarırdı. Dersin yarım saatini sınıfı sayarak geçirirdi.

Lise sonda hayalî bir sınıf arkadaşı yarattık: Şenol Geyikli. O sene bölüm seçtiğimiz için sınıflar karışmıştı. Sınıf listeleri o zamanlar bilgisayardan çıkmıyordu. Daktiloyla yazılıyor, sonradan gelen öğrencilerin adları tükenmez kalemle listenin altına ekleniyordu. İşte bu listenin altına biz Şenol Geyikli'yi yazdık. Sınıf sayılırken hoca listeden okuyor, en son sıra Şenol'a geliyor, sınıftan biri "burada" diyor, sınıf tam çıkıyordu. Bir gün tarih hocası bakmış listedeki bir isim kendi not defterinde yok ve Şenol Geyikli'yi kendi not defterine de eklemiş. Birkaç öğretmen daha yapmış bunu. Arkadaşlar abartıp birkaç sınavda Şenol Geyikli adına sınav kâğıdı da yazdılar ve hatta iyi notlar da aldılar. Adamın sınav kâğıdı var, listede adı var, not defterinde de adı var... Beysoy'un tarihten ödü patlardı. Bir gün tarih öğretmeni onu gördü ve "sen" dedi, "gel buraya." Kalktı ayağa, sınıf da uyanık; "hadi Şenol" diye diye cesaretlendirdik Beysoy'u. Hoca sordu, sordu. Beysoy'da tık yok. "Otur Şenol" dedi ve sözlü notu olarak 2 ya da 3 verdi. Böylece hayalî sınıf arkadaşımız Şenol'un sözlü notu da oldu. Sınıflar karışmış olduğu için öğretmenler "herhalde daha önce girmedim bu çocuğun sınıfına" diye düşündü ve bir süre kuşkulandı. Bazı öğretmenler öğrencileri tanıyordu ya da tek tek sayıyordu. Bu yüzden her derste Şenol adına yoklama veremedik ve sonunda sıkıntı oldu. Şenol'da devamsızlık baş gösterdi. Öğretmenler gelip "Şenol'un adresini söyleyin de ailesiyle görüşelim. Devamsızlığı artıyor" dediler. İdareye de söylemiyorlar bunu! Uzunca bir süre, belki üç ay gitti bu vaziyet. Şenol'un bazı sınavları var, bazıları yok, sözlüye kalktığı dersleri var... Öğretmenlerden biri "yahu kim bu Şenol? Benim iki sınavıma girmemiş!" diyor. Biri "ben geçen gün sözlüye kaldırdım, 2 aldı" diyor. "Benim sözlüye girmedim. Okula da gelmiyormuş" diyor bir diğeri. Kendi aralarında konuşurlarken aslında Şenol'u hiçbirinin tanımadığı ortaya çıkıyor. Yoklamadan ya

da sözlüden aşına olanlar tarif etmeye kalksa, zaten her biri farklı bir tip tanımlayacak! Öğretmenler ortada ciddi bir makara konusu olduğunu sonunda anlamışlar. İdareye gidip sormuşlar, yok böyle biri! Daha sonra tarih öğretmeni derse gelip Beysoy'u kaldırdı, "sen Şenol değil misin?" diye sordu. "Yoo!" dedi Beysoy. "E, sen kimsin oğlum?" dedi hoca. "Ben Beysoy Beylan'ım." "Yahu sen Şenol diye kalkmadın mı sözlüye?" diye sorunca hoca, o da "ben ne bileyim, size Şenol'um diye ben demedim" dedi. Aylar süren bu olay sebebiyle kimse disipline verilmedi, gülünüp geçildi. Güzel bir müsamaha örneğidir.

Bir gün biri sınıfa enfiye getirmiş. Sınıf sıradan tozu çekmeye başladı. Öğretmen ders anlatıyor, sırayla bütün sınıf önden arkaya hapşırıma başladı. Herkesin elinde mendil, salya sümük birbirine karıştı. Öğretmen ne olduğunu da anlayamadı, ağlayarak dışarı kaçtı. Uzun bir süre enfiye olduğunu keşfedemediler.

Alp Büyükataman inanılmaz zeki, çok âlem bir çocuktü. Sanırım şu anda öğretmenlik yapıyor. Derse 4-5 kişi geç kalmış. Arkadaşları önden sınıfa girdikten sonra "hocam bunları dışarıda gezerken yakaladım da getireyim" dedim diyor kendini aklamak için.

Bir gün Tekkaş Hoca sınav yaptı. Dört soru sormuş: Bir dua, üç de ahlâk ve kültür sorusu var. Kimse duaları bilemiyor. Duayı bilemeyince 7,5'tan 8 alıyorsun. Ahlâk sorularından da birini bilemezsen 5 alıyorsun. İki ahlâk sorusunu bilemezsen kalıyorsun. Sordukları da bir tuhaf! Hâbil ile Kabil'i ne gagaladı? Kargalar gagalamış! Boşluklu bir soru. Boşluğa "kargalar" yazıyorsun! İşte o dört sorudan biri bu mesela. Ben, duadan gümbürtüye gittim. Diğer soruyu da yapamadım. Diyelim ki sınavdan 2 ya da 3 aldın; 5'e tamamlamak için ne kadar eksigin varsa o kadar döverdi. 4 alırsan bir kere, 3 alırsan iki kere vururdu. "Bugünün ötelleri eskiden neydi?" diye soruyor. "Hocam ötel ne?" diyorum. Geldi, cetveli vurdu, "hani para verip kalıyorsun ya!" dedi. Otelmış dediği.

Tekkaş Hoca bizimle top oynamaya gelirdi. Okulun arkasında etrafı şimşirlerle çevrili bir top sahası vardı. Hoca bir gün maç esnasında topu aldı, şimşirlerin kenarından hızla geldi, top durdu,

hoca ortada yok. Herkes Hoca'yı arıyor! Düşüp şimşirlerin arasına dalmış. Bir çıktı, her yeri ot! Bir gün de biz 9. sınıftayken 11. sınıflarla top oynuyor. Levent Kızıl o zamanlar çok iriydi. İki bir çarpıştı, Tekkaş Hoca uçtu, kavak ağacına yapıştı, çizgi filmlerdeki gibi "küt" diye yere düştü. "Hocam, hocam" diye herkes koştu. Levent de ne olduğunu anlamamış, etrafında hoca arıyor. Gittiler, kaldırdılar, hocanın üstünden, yüzünden ağaç yapraklarını temizlediler. Vur eli vardı ama maçlarda dayak atmazdı Tekkaş Hoca.

Okulda bizden üst sınıftan bir öğrenci çekiç atma takımındaymış. Çocuk bahçede çalışırken hoca "çekil oğlum, ben de atacağım" dedi. Çekici çevirmeye başladı, çevirdi, çevirdi, biraz sonra merkez kaç kuvvetinde hoca değil, çekicin topuzu kaldı ve çekiç hocayı çevirmeye başladı. 30 saniye sonra hocayı uçarken gördük: Çekiç hocayı attı.

Bir arkadaşımız çok hızlı konuşurdu. Bir gün beden eğitimi dersinde Kâzım Hoca "oğlum kollarını bük, niye vuramıyorsun?" dedi. O da kollarını göstererek "bükemiyorum hocam" dedi. Hoca da "ne? Bana ha? Anama ha?" diye arkadaşı kovalamaya başladı. Spor salonunda arkadaş önde, hoca arkada koşuyorlar, hoca "anama küfretti" diye söyleniyordu. "Hocam küfretmedi, o öyle konuşur, hızlı konuşur" dedik, hoca "emin misiniz?" diye durdu. "Hocam valla küfretmedi" dedik de kurtardık arkadaş. Aynı arkadaş bir keresinde de Kâzım Hoca'ya "su içmeye gidebilir miyim?" dedi. Hızlı konuşunca hoca farklı anladı, bir tane patlattı suratına "adama bak, buraya yapacak!" diye. Yine müdahale etmek durumunda kalıp "hocam su içmeye gitmek istiyor" demiştik.

Okul bize öyle bir dünya yarattı ki, aradan 30 yıla yakın zaman geçti ama bugün bile okuldan birkaç arkadaş bir araya geldiğimizde, yine gözümüzden yaş gelinceye kadar gülmeye başlıyoruz. Çoğu zaman Anadolu Lisesi içinde yaşadıklarımızı dışarıda insanlara anlattığımız zaman bize inanmıyor ve yalancı muamelesi yapıyorlar ya da dehşete kapılıyorlar. Muhteşem bir ortam vardı insan ilişkilerinde ve bu içimize işlemişti. Çok farklı dönemlerde mezun olsanız da, bağlılıkla birbirinizi kucaklıyorsunuz. Babam ameliyat olurken doktorlardan bilgi almak çok zordu. Ameliyathanenin dışında bekliyordum. Genç bir doktor

geldi, "Bahadır Abi?" dedi. "Efendim?" dedim. Kendisini tanıttı; "ben de Bursa Anadolu Lisesindenim, sizden küçük sınıftanım. Şeref Amca iyi" diye babamın durumunu anlattı. Bir keresinde de Work and Travel'la Amerika'ya gelmiş 2 öğrenciyle karşılaştım New York'ta. İkisi de mühendis kökenliydi. Biri Bursa Anadolu Lisesinde okumuş. Beni görünce çocuğun gözleri parladı. Elimden geldiğince yardım etmiş, çalışması için sahibini daha önceden tanıdığım bir Türk restoranına gönderdim. Okulla gönül bağımız devam ediyor ama yaşam rutinleri sebebiyle arkadaşlarla bir araya gelemiyoruz.

2006'da Afganistan'da görevliydim. Kalacak yer yok, hem yazı dizisi hazırlıyorum, hem röportaj yapıyorum; oldukça zordu koşullar. Kabil'de o dönemin ABD büyükelçilik maslahatgüzarı ile görüşüp bilgi almak istedim. Dışarı çıkamıyorsunuz çünkü büyükelçilik civarında dolaşırsanız güvenlik sebebiyle vururlar. Bir görevliyi büyükelçiliğe gönderdik. Oradan CIA'de çalıştığını öğrendiğimiz, 30'lu yaşlarda, genç bir kadın geldi. Türk gazeteci olduğumu, Cumhuriyet Gazetesinde çalıştığımı, büyükelçiyle görüşüp bilgi almak istediğimi, bir aydır orada olduğumu belirttim, derdimi anlattım. Adımı, soyadımı aldı. İngiltere, Finlandiya ve Hollanda'dan da birer kişi vardı; toplam dört gazeteciydik. Maslahatgüzardan ortak brifing istemiştik. Kaldığımız yere akşam Amerikan askerleri geldi. "Bahadır Selim Dilek kim?" dedi biri. "Benim" dedim. "Yarın saat 09.00'da büyükelçilikte olacaksınız" dedi. "Diğer arkadaşlar ne olacak?" diye sordum. "Onlar gelmeyecek" dedi. "Neden?" dedim. "Size izin çıktı" dediler. Hâlbuki normalde Türk gazeteciye izin çıkmaz, diğerlerine çıkar. Bu sefer bana izin çıktı! Onlar da soruyor "sen nasıl ayarladın?" diye. "Hiçbir şey yapmadım" dedim ve ben de şaşırđım. Ertesi gün brifingi aldım. Çok da iyi konular çıktı oradan. Çıkarken CIA'den olan kadına teşekkür ettim ve "neden bir tek bana izin çıktı?" diye sordum. Kadın güldü, "ben izin çıkarttım size. Sizi Google'dan araştırdım, Bursa Anadolu Lisesi mezunu olduğunuzu öğrendim" dedi. "Siz nereden biliyorsunuz okulumu?" diye sordum. İnanılmaz şaşırđımıştım. "Lisede değişim programıyla oraya gitmiştim. Okulu biliyorum" dedi. İnanması güç ama okulum bana Afganistan'ın göbeğinde avantaj sağlamıştı.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 5 Şubat 2015

Bartu Türkbayrak

8 Haziran 1998, Bursa
Lise 3. Sınıf Öğrencisi,
Okul Orkestrasının Davulcusu

Annem Zonguldak, babam Nallıhanlı. İlköğretimde çok okul değiştirdim. İkinci sınıfın ortasına kadar Canaydın İlköğretim Okuluna, sonra Akpınar İlköğretim Okuluna gittim. 6. sınıfta Özel Kültür Okuluna geçerek buradan mezun oldum. Altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda yapılan ve 500 üzerinden değerlendirilen SBS'den (Seviye Belirleme Sınavı) aldığım puanların ortalamasıyla ilk tercihim olan Bursa Anadolu Lisesini kazandım. Bursa'nın en iyisi olduğu için bu okulu tercih ettim. Babam ve amcam Bursa Anadolu Lisesi mezunu, büyükbabam da Bursa Anadolu Lisesinin ilk öğretmenlerinden.

Biz okula başladığımızda Anadolu Lisesinde İngilizce hazırlık yoktu. İngilizce dersleri için okulda ilk önce sınav yapıp seviye belirliyorlar, sonra seviyeye göre şubelere ayırıyorlardı. Az bilenler ayrı bir şubeye alınıyordu. Yine de İngilizce müfredatı benim İngilizce seviyemin altındaydı. Bursa Anadolu Lisesinin İngilizce öğretmenlerinden olan büyükbabam Muzaffer Türkyılmaz, İngilizce öğretmeni olduğu için bizim eve gelip beni çalıştıyordu. Bana ödev veriyordu, yapmıyordum. İngilizceyi sevmiyordum. Sonra sevmeye başladım İngilizceyi çünkü okulda da İngilizce derslerimiz vardı. Çalışmak zorundaydım, derslerden kaçamadım ve kaçamayınca da mecburen sevdim.

Babam Bursa Anadolu Lisesi mezunu ve doktor. Henüz kariyer planı yapmadım ama ben de fen-matematik bölümündeyim. Kimya,

biyoloji, fizik, matematik ve geometri ana derslerimiz. Bizden sonraki dönemlerin matematik ve geometri dersleri birleşti. Edebiyat, dil anlatım, felsefe, (geçen sene coğrafyaydı), din dersi de var. Resim ve müzik derslerini geçen yıl seçiyorduk ama bu yıl bizim bütün sınıfa rastgele resim dersi verildi. Müzik derslerinde öğretmen özel günlere hazırlıklar, etkinlikler yapıyor, şarkılar okunuyor. Bu sene müzik dersinde olsaydık bu etkinliklere katılacaktık.

Okul bateristi Bartu Türkbayrak, 2015

Bazı öğretmenler kopya çekildiğini gördüğü halde bir şey söylemiyor, bazıları görmüyor, bazıları kâğıdı alıyor elinden. Sınav zili çalıyor, herkes kalkıyor, hoca kâğıtları toplarken meşgul olduğu için, testse

arkalardakiler kopya veriyor birbirine. Dokuzuncu sınıftan on ikinci sınıfa kadar, hem sınıflar, hem de şubeler karıştırılıyor, sınavlara farklı sınıf ve şubeden öğrenciler birlikte giriyor. Sınavdan önceki derste sınıf kapılarına o sınıfta sınava girecek öğrencilerin isimleri asılıyor. Ayrıca öğrencilere de nerede sınava gireceklerinin duyurusu yapılıyor. Bütün sınavlara karma giriyoruz ama bazen öğretmenler fark etmeden öğrencilerin birbiriyle yer değiştirdiği oluyor.

Okul orkestrası: Can Özeren (bas gitar), Doğu Küçükşüleymanoğlu (saksafon), Pelin Küçükerdoğan (solist), Derin Aktan (vokalist), Pelin Çelikel (klavye), Ulaş Aydın (trompet), Çağatay Şentürk (saksafon), Berk Türkmen (gitar), Bartu Türkbayrak (bateri), 2015

Beden eğitimi derslerini iki ders blok yapıyoruz. Eşofmanları giyip sahaya çıkıyoruz, sayım yapılıyor, ilk ders ısınma oluyor. Sıraya girip sahanın etrafında koşarak ısınıyoruz. Sonra ısınma hareketleri yapıyoruz. Ders arasında dinleniyoruz. İkinci ders herkes istediği topu alıp spor yapıyor. Sınavlarda hoca okulun arka bahçesinde erkekleri 3 tur, kızları bir tur koşturuyor. Nefes nefese kalıyor, 100 alıyoruz.

İlkokulda voleybol oynuyordum. Sonra dizimde sorun çıktı ve bırakmak zorunda kaldım. Boşta kalınca müzikle ilgilenmeye başladım. Bir enstrüman çalmaya başlamak istedim. Gitarist sahnenin çok önünde. Sahne korkum var benim. Baterist olmaya karar verdim. İlkokul altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda özel dersler aldım. Anadolu Lisesine girince de orkestradakilerle ve müzik öğretmeni Dilara Hoşgör'le görüştüm ama hemen orkestraya girmedim.

Eski orkestra üyeleri ve Dilara Hoca 9. sınıfta seçmeler yaptı. Ben sahne korkumdan dolayı çekindim, istemedim. Benden önceki davulcu Onur lise 3'teydi ve çok iyiydi. 2013'te Nilüfer Liseler Arası Müzik Yarışmasında baterist Onur en iyi baterist ödülünü aldı. Baterist bulmak zordur. Onur mezun olunca seçmelere girmek zorunda olduğumu söylediler. Çekinerek girdim seçmelere. Benden başka davul adayı yoktu. Kültür Kolejinden arkadaşım olan, senelerdir beraber çaldığımız gitarist Berk Türkmen de orkestraya girdi. Böylece geçen yılın başında okul orkestrasının üyesi olduk. Bizden başka Can Özeren bas gitarist, Doğu Küçükşüleymanoğlu geçen sene solistti, bu yıl saksafon çalıyor, Pelin Küçükerdoğan solist, Derin Aktan her şeyi çalabiliyor ama vokalist, Pelin Çelikel klavye, Ulaş Aydın trompet, Çağatay Şentürk de saksafon çalıyor. Senenin başında okullar açılınca orkestra odasında toplanıyoruz. Herkes fikrini söylüyor. Kız ve erkek solistler kendi parçalarını kendileri seçiyor. Orkestra şarkısını da enstrüman çalanlar seçiyor. Fikir alışverişi yapıyoruz. Orkestra olarak kendimiz çalışıyoruz, öğretmenimizle paylaşıyoruz, Dilara Hoca da dışarıdan izleyici olarak bizi dinleyip eleştiriyor. Hoşuna giderse o parçalarla devam ediyoruz. Kız solist, orkestra, erkek solist, düzenleme, beste kategorilerinde yarışmalar yapılıyor. Bu sene Mazhar Fuat Özkan'ın "Sakin Gelme" şarkısını çalıyoruz. Düzenleme yapmıyoruz ama kendimiz bir şeyler katmaya çalışıyoruz şarkıya. Beste de yapmıyoruz çünkü herkesin tarzı farklı. Kimi rock, kimi caz, kimi pop seviyor. Kimseye hitap etmeyen bir şey çıkabilir. Zamanımız da yok çünkü ders çalışıyoruz.

Nilüfer Liseler Arası Müzik Yarışmasında bursa Anadolu Lisesi orkestrası, 2015

Nilüfer Liseler Arası Müzik Yarışmasında bursa Anadolu Lisesi orkestrası, 2015

Yarışma haftalarında orkestra olarak her gün çalışıyoruz. Dersten çıkıp orkestra odasında toplanıp sabahtan akşama çalışıyoruz. Diğer günler okul çıkışlarında ve hafta sonları herkesin dershanesi olduğundan müzik çalışmıyoruz.

Okulda en çok uzuneşek ve top oynanıyor. Öğle tatillerinde maç yapıldığı zaman Ulaş trompetle neşeli parçalar çalıyor. Okul içinde İngilizce öğretmenleriyle beraber İngilizce karaoke yarışmaları düzenleniyor. BAL Fest, 12. sınıflara veda, 9. sınıflara hoş geldin partileri düzenleniyor. Bu yıl mezuniyet balosunda da çalacağız. Etkinlik repertuarı herkesin bildiği eğlenceli parçalar. Yarışma repertuarımız daha ağır. Her akşam 22.30'a kadar dershanedeyiz. Hafta sonları da. Ders saatlerinde çalışıyoruz müziğe. Dilara Hoca bizim adımıza dilekçe hazırlıyor idareye ve derslerden çıkıp müzik çalışmalarına katılıyoruz. Okulumuzun müzisyeni olan, şimdi

de Kerem Görsev Trio'nun davulcusu Ferit Odman'ın da çaldığı enstrümanlar hâlâ okulumuzun müzik odasında duruyor.

Hepimiz sahneye çıkarken heyecanlanıyoruz. Berk sahneyi sever ve daha atılgan sahnede. Şarkının ortasına doğru herkes açılıyor. Ben hoca tahtada soru sorduğunda, tahtaya çıkarken bile heyecanlanırım. Buna rağmen inadına orkestraya girdim. Solağım ve enstrümanları da inadına sağ elle çalmaya başladım. Zorlukları aşmayı seviyorum.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 24 Mart 2015

Behice Nur Tezel

1948, Ankara
İngilizce Öğretmeni
Görev Dönemi: 1972-1979

Benim annem ve babam İstanbul doğumludur. Babamın görevi nedeniyle Ankara'da uzun yıllar yaşadık. 1955 yılında Namık Kemal İlkokuluna başladım, 1960 yılında mezun oldum. Aynı yıl Ankara Maarif Kolejine (TED) devam ettim. 1966'da mezun olduktan sonra Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesine girdim ve 1970'te İngiliz Dili ve Edebiyatı ve Latin Dili ve Edebiyatı bölümlerini bitirdim. Evlilik nedeniyle iki sene Almanya'da yaşadıkten sonra eşimin görevi nedeniyle Bursa 'ya yerleştik. En büyük hayalim olan öğretmenliğe burada başladım. Çocukluğumdan beri kardeşimin ve komşuların öğretmeniydim. Artık profesyonel öğretmenlik zamanının geldiğini düşündüm. Ayrıca sahip olduğum bilgiyi öğrencilerime nakletmenin bir vatandaşlık görevi olduğunu bilerek, büyük bir istekle bu işe başladım.

1970'lerin Bursa'ya Hediyesi, Bursa Anadolu Lisesi

1970 yılına kadar Bursa'da İngilizce eğitim yapan bir okul yoktu. 1970 yılında açılan Bursa Anadolu Lisesi İngilizce eğitimiyle Bursa'da büyük bir açığı kapattı. Hazırlık sınıfı ve İngilizce matematik, fen dersleriyle birlikte İstanbul ve Ankara'da yabancı dil eğitimi yapan okullarla yarışabilecek bir okul haline geldi. Başlangıçta binası yoktu bu yüzden kızlar Kız Lisesinde, erkekler ise Erkek Lisesinde eğitime başladılar. Daha sonra kız ve erkek öğrenciler bir ilkokulda bir arada ders gördüler. Halen eğitimin sürdürüldüğü Acemler semtindeki binanın inşaatı tamamlanınca, topluca bu binaya taşınıldı.

Behice Nur Tezel sınıfa girerken. 1978 yılı

Ben 1972 yılında Erkek Lisesine tayin oldum. O zaman beni hem Erkek Lisesinde hem de Anadolu Lisesinde görevlendirdiler. Bir sene sonra tayinimi Anadolu Lisesine aldirdim çünkü Anadolu Lisesi öğrencileriyle çalışmak çok büyük zevkti.

Tecrübesiz bir öğretmen olarak öğretmenliği Anadolu Lisesinde geçirdiğim yıllarda öğrendiğimi söylemeliyim. Ben de elimden geldiğim ölçüde faydalı olmaya çalıştım. Öğrencilerim son derece zeki ve öğrenmeye çok istekliydiler. Tabii öğrencilerim arasında bir de büyük sınıf vardı. Aramızda az bir yaş farkı vardı ve ben dediğim gibi çok tecrübesizdim... Zor zamanlarımın geçtiğini kabul etmeliyim. Konu olan öğrenciler Bursa Anadolu Lisesinin ilk mezunlarıydı. Onlara, İngiliz dilinin edebiyatla birlikte olması gerektiğine inandığım için, İngiliz edebiyatından seçmeler okutmaya başladım. Pek tabiidir ki hemen bir takma ismim olmuştu: "Lady Macbeth." Ancak aldirdim ve doğru bildiğimi yapmaya devam ettim.

Öğretmenler Odası. 1978 yıllığı

Bir gün sınıfa "Macbeth" okuturken bir müfettiş sınıfa geldi ve öğrencilere sorular sordu. Benim kalbim küt küt atarken öğrendiler soruları şakır şakır cevapladı. Şaşkınlık içinde olan biteni izlerken anladım ki bu çocuklar son derece zeki ve yetenekliydi.

İlk mezunlarla olaylarım çoktur. Bir gün yine sınıfa geldiler ve diğer İngilizce öğretmenini ağlattıklarını söylediler. Ne yaptıklarını sorduğumda öğretmen dersi anlatırken hepsinin ayağa kalkıp İstiklal Marşı söylediklerini, öğretmenleri müdahale edince de kendisine "Mrs. Tezel sizden daha iyi İngilizce biliyor" demişler. Bunu söyledikleri öğretmenin adı Mrs. Judith'ti ve kendisi İngiliz olmasından dolayı anadili İngilizceydi.

Sanmayın ki söz konusu sınıflar beni ağlatmadılar. Şimdi geriye dönüp baktığımda eve kaç kere ağlayarak gittiğimi hatırlayamadığımı itiraf etmeliyim. Shakespeare'in eserin sınıfta işlemek için çok çalışmak gerekiyordu ve ben öyle yapıyordum. Onlar karşılığında beni ağlatıyorlardı. O zaman öyle düşünüyordum. Şimdi geriye baktığımda ise ben ağlayarak öğretmenliği öğrendim ve kendilerini takip eden pek çok öğrenci yetiştirdim, onlar Shakespeare'i ve medeni Dünya'nın temelini oluşturan düşünce sistemini öğrendiler ve sınıfın tamamı hayatlarının geri kalanında son derece başarılı oldular.

Ayrıca diğer sınıflarım da o kadar iyiydiler ki her şeyi unutuyordum. Diğer öğrencilerle aramızda bir problem yaşamadık; sadece sevgi ve saygı vardı. Onlara da edebiyat öğrettim ve beni şaşırtacak derecede başarılı oldular. Bazen öyle kompozisyonlar yazar, öyle yorumlar yaparlardı ki İngiliz Dili ve Edebiyatı Fakültesi öğrencileri zor yaparlardı. Sınıfta sınav yaparken kopya çekip çekmediklerine bakmazdım bile çünkü çekmediklerinden son derece emindim. Sınıflar çok tenhaydı. Sınıflarımdan biri sadece 11 kişiydi. Onlarla öğretmenliğin zevkine vardım.

Behice Tezel öğrencileriyle. 1970'ler

7 uzun yıl sonunda çok yorulduğumu anladım, Anadolu Lisesinden ayrıldım ve Uludağ Üniversitesine okutman oldum. Ancak benim için öğretmenlik Bursa Anadolu Lisesindeki öğretmenlikti. O yılların öğrencileri son derece istekli pırl pırl çocuklardı. Ayrıldığıma çok pişman oldum ancak yapacak bir şey yoktu. O yıllardaki mezunlar (ilk mezunlar dâhil) en iyi üniversitelere girdiler ve hepsi en iyi kariyerlere sahip oldular.

Bursa Anadolu Lisesindeki günlerimi en tatlı anılarla anıyor ve bazen o günlere özlem duyuyorum.

Ne mutlu bize ki Bursa'da Anadolu Lisesi açılmış ve memlekete çok değerli insanlar yetiştirmiş, bana da bunun bir parçası olma gururunu yaşatmış. Sevgilerimle...

22 Şubat 2015

Cansu Aycioğlu

14 Ağustos 1992, Bursa
2010 Mezunu, Hacettepe Üniversitesi
Tıp Fakültesi Öğrencisi

Annem İstanbullu, babam Konyalı. İkisi de doktor. Mecburi hizmet için geldikleri Bursa'da tanışıp evlenmiş, buraya yerleşmişler. İlkokulu Özel İnal'da okudum. Orta öğrenime de orada devam ettim. Benim öğrenim gördüğüm dönemde ilköğrenim 8 seneydi. Ailem liseyi İstanbul'da okumamı istedi ama ben gitmek istemedim. 2006 senesinde Bursa Fen Lisesini kazanmıştım. Sonraki en yüksek puanla öğrenci alan okul Bursa Anadolu Lisesiydi. Okulun eski mezunları "Anadolu Lisesi kültürel anlamda seni çok daha ileriye taşır. Birey olarak Fen Lisesine oranla daha iyi ayakta durmanı sağlar" demişti bana ve gerçekten de öyle oldu. Baktığımda üniversite başarısı olarak belki Fen Lisesi daha öndedir ama Bursa Anadolu Lisesinin hayata katkısı daha fazla diye düşünüyorum. Zaten istediğim üniversitenin, istediğim bölümünü kazandım: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesini.

Bizim dönemimizden bir sene önce, 2005'te İngilizce hazırlık eğitimi kalkmıştı. Bu sebeple lise birinci sınıfta İngilizceye ağırlık verdiler ve haftada 10 saat İngilizce ders gördük. İngilizce bilmeyen biri için bu dersler temel oluşturabilirdi ama ilköğrenimde İngilizce öğrenim görmüş bir öğrenci olarak bana fazla bir şey katmadı. Lise 2 ve 3'te yanılmıyorsam İngilizce derslerimiz 6 saattir ve son sene de 4 saate indi. O sene zaten üniversite sınavına odaklanmıştık. İyi bir temel İngilizce eğitimi aldığım için ilköğrenimde İngilizce ders almayan arkadaşlarımdan daha iyi benim İngilizcem. Derdinizi anlatacak

kadar bir İngilizce veriliyor artık Bursa Anadolu Lisesinde. Bizden önceki mezunlar fen derslerini de İngilizce gördüklerinden çok daha iyiymiş İngilizceleri. Biz çat-pat, yurtdışına gittiğimizde yaşayabilecek kadar biliyoruz İngilizceyi. Seçmeli ders olarak Almanca ve Fransızca eğitimi vardı. Daha çok Almanca'yı tercih etmiştik.

Okulu bırakıp başka okullara nakil olan arkadaşlar oldu. Genellikle 1. sınıfta, özellikle yatılılar ailelerinin yakınındaki okullara gidiyordu. Yatılı arkadaşlarımızın şartları çok iyi değildi. Mutlu değillerdi. Karamürsel'den gelen bir arkadaşım vardı. Hep üzülürdü. Durmadan aynı çevrede kalmak, o yaştaki bir insan için annesini, babasını görememek, bazen kendilerini yalnız hissetmek gibi sorunları vardı. Bazen biz onlara özenirdik çünkü hep beraber toplanıyorlardı kız günü gibi. Her sınıfta 2-3 yatılı vardı.

Geri dönüp baktığımda öğretmenlerimizin çok iyi insanlar olduğunu düşünüyorum. Onlara biraz eziyet etmişiz, problem çıkartmışız. Benim çok sevdiğim bazı hocalarım vardı. Mehmet Keyif matematik öğretmenimizdi. Onun teşvik etmesiyle TÜBİTAK Olimpiyatlarına katılmış, üniversite sınavından ötürü tam olarak odaklanmamış, derece alamamıştım ama ilk aşamayı geçebilmişim. Vedat Ali Özkan fizikte dünya 3'sü olmuştu. Matematiği severim, hocalarımı da ayrı severim. Okula, bir arabayla aynı siteden 3 kişi gidiyorduk. Benden bir üst dönemdeki arkadaşım her gün geç kalırdı ve biz de onun yüzünden okula geç kalırdık. Mehmet Keyif'le genelde sabahı derslerimiz. İstisnasız, derse hep geç kalır, utanarak girer, paltomu asıp kenardan sırama yürürdüm. "Assolistler sonradan gelir, hoş geldiniz!" derdi bana. Geciken öğrenci geç kâğıdı almak zorundaydı. Mustafa Hoca bazen geç kâğıtlarımızı saymazdı. "İyi, bugün de geç kaldın" derdi. Her gün mesai gibi geç kâğıdıyla onun odasına giderdim.

Ziya Hoca son dönem sınıf öğretmenimizdi. Bize çok destek olurdu. Hep yanımızdaydı. Son dönem arka sırada okumak için İstiklal Marşından sonra Burcu Tuncel'le en arka sırayı kapmak için koşarak sınıfa çıkmıştık. Kapmıştık ama arka sıranın sahipleri kızmıştı bize. Ziya hoca sorunu çözmüştü. Burcu ODTÜ'de son sınıfta mimarlık okuyor şimdi. Hâlâ görüşürüz.

12-A sınıfı, 2010. Cansu Ayyacıoğlu arşivi

Ben A şubesi idim. Türkçe matematik ağırlıklı öğrenim gören F şubesine kadar sınıflar vardı. Başarılı ve haylazdık. İsmail Çelebi ufak tefek, çok sosyal bir arkadaştı. Yeditepe'de tıp okuyor şimdi. Bir kere kimya laboratuvarından ispirto ocağı almış, sınıfa getirmiş, arkaya saklamış, bir de perdeyle örtmüşlerdi. Almanca dersimize gelen Fikret Hoca'nın derslerinden birinde o ispirto ocağında mısır patlatmışlardı. Bir koku geliyor, tıklar tıklar sesler geliyor... Fikret Hoca bakıyor, bir ses geliyor ama nereden! Önce anlayamadı. Ne kadar bilecek bizimkiler mısır patlatmayı; sonunda mısırlar yerlere düşmeye başlayınca Fikret Hoca anlayıp kızmış, "sizi disipline vereceğim" diye tehdit etmişti ama hiçbir zaman yapmazdı bunu. Çok iyi niyetliydi ve suistimal ediyorduk onu. Görevdi sanki bu! Cep telefonu yasak olmasa da açıp kullanmazdık telefonlarımızı. Ama onun dersinde bir anda telefonda müzik çalıp oynamaya başladığımızda hiçbir şey yapmaz, sadece "yahu çocuklar, böyle yapmayın" derdi. H harflerini

söylemezdi hoca. "Er ders böyle yapıyorsunuz" derdi.

Kadir Çelik kimya hocamızdı. K.Ç. derdik. Dersi ileri düzey anlatırdı. Dersini kesinlikle anlamıyordum. Bir gün tahtaya kaldırdı, "bir saattir anlatıyorum, çöz" dedi. "Hocam anlamıyorum" deyip çözememişim. Çok zor sorardı. Her ihtimale karşı "ya 4 alırsam? 5 olsun notum" diye dönem ödevi almıştım ondan. Zorlanıyordum. Okulumuzun en zor hocasıydı bizim dönemde. K.Ç.'den çok da korkardık.

Bir arkadaşım yardım istediğinde asla hayır diyemezdim ve hep kopya verirdim. Bütün derslerin sınavlarında sınıflar farklı şubelerle karılıyordu ve herkes aynı gün ve saatte sınav oluyordu. Sınav haftaları vardı. Ben matematiğe ilgili olduğumdan, bir geometri sınavında sorulan sorular, daha önce çözdüğüm sorulardı çünkü hepsi olimpiyatlara hazırlanırken çözdüğüm TÜBİTAK sorularıydı.

15-20 dakika sürmüştü sınavı bitirmem. Karıldıktan sonra bile kopya çekecek yöntem geliştirdik. Bir süre sonra aynı kişilerle denk geliyorsunuz çünkü. Sınavı bitirdim, etrafa bakıyorum. Arkadaşlarıma yardım etmeye başladım. Arkamda hep Onur Kaya otururdu. Ona kopya vereyim bari dedim. Arkamda ama görüyorum kâğıdını. “Oradan dik çek, 6 yaz oraya” dedim. Geometri hocası Nurettin Bey sınav gözetmeniydi. Dersimize girmiyordu. “Nurettin Hoca çok öğrenci dostudur, bizimle saz çalar, sosyal aktivitelerimize katılır ama ders muhabbetinde serttir” derlerdi. Baktı, beni kopya çekiyorum sandı. “Kopyacı, ne yapıyorsun? Alırım kâğıdını!” dedi. “Alın hocam bitirdim” dedim. Benim kâğıdım gitti. Üç gün “geometriden sıfır alacağım galiba!” diye stres yaptım. Sonra beni okulda her gördüğü yerde “kopyacı, ne yapıyorsun?” deyip durdu. Oğlu Mert Köroğlu da şimdi Hacettepe Tıp’ta benim üst dönemimde. Tanıştım kendisiyle. “Mert, baban bana kopyacı muamelesi yapmıştı” dedim, “yok o seni hatırlıyor, merak etme” dedi. Meğer şaka yapmış hoca kopyacı diyerek. Üç gün uyuyamamıştım sıfır alacağım geometriden diye. Bursa’dan olan arkadaşlarımız destek çıktı bize hep fakültede. Mert de çok destek olmuştu.

Öğle tatillerinde okuldan kaçmak yerine sınıfta sinevizyonla Lost dizisini açar, hepimiz birlikte aynı bölümü izlerdik. Kimse açıp evde izlemezdi diziyi. İki buçuk sene dershaneye gittim. 2 senesi çok ağırdı. Son sene çok daha ağırlaşmıştı. Oradan da ödev veriliyordu. Son dönemlerde Lost açıyorduk ama ben bir yandan test çözüyor, ödev yapıyordum, bir yandan da diziyi kaçırmak istemiyordum.

Öğle yemeklerini hep okulda yedik. Kantinde öğle yemeği alacağız diye aşçıların tarafına geçerdik. Fiş gibi kırmızı-sarı paraya dönüştürdüğümüz puanlar vardı. Görevli abla beni tanıyordu artık ve yemekhaneye gitmediğimiz günler “al senin hamburgerin burada” diye arkadan verirdi bana yemeğimi. Şöyle şanssızdık: 1. sınıflar en üste, son sınıflar en altta okurdu ki, kantine çabuk gidip gelsinler, çalışmaya devam etsinler. Bizim ilk senemizde okulda tadilat vardı. En alt kattan başladık ama temiz değildi ve basıktı. Son seneyi en üst katta bitirdik. Yemekhane sırasına gireceğimiz zaman koşarak inerdik ama hiç yetişemedik. “Biz son sınıftayız, ders çalışacağız” diye sıranın arasına kaynardık hep. Genelde yemekhanede yedik.

Bir gün İpek Ülkersoy’un elinde hamburger ve ayran vardı. Bir yanında ben, diğer yanında Melis. İpek merdivenlerden inerken kaydı, “düşüyorum” dedi. Ben hamburgeri tuttum, Melis ayranı tutmuş, İpek düşüp ayağını kırdı. Sonra bizim sınıfı aşağı kata aldılar.

Pedagoji eğitimlerini iyi almış hocalarımız vardı. Bahçede, etrafında döndüğümüz bir havuz bulunuyordu. “Havuz etrafında tavaf atalım, gelelim” derdik. Bir gün canım sıkılmıştı, havuzun etrafında dönüyorduk ama sıkıntımı belli etmemeye çalışıyordum. Edebiyat öğretmeni Turgut hocamız beni yanına çağırıp “neyin var?” diye sormuştu. Çok etkilenmişim onca kalabalığın içinde benim halimi fark etmesinden. Bizimle ilgilenen insanların olması çok güzeldi.

İngilizce hocalarımızdan biri her sene Noel Baba kılığına girip okulun hazırladığı takvimi dağıtırdı. Yılbaşında bir de üst dönemlerden beş kişi, birini yukarı kaldırıp giriş kattaki sınıfların camının hizasından geçirir, o kişiyi taşıyanlar görünmediği için arkadaş süpermen gibi uçuyor görünürdü. Derste biri onları fark edene kadar devam ederdi bu. BAL Özü Dergisini hazırlayan Türkçe matematik sınıfıydı bunu yapanlar sanırım. Hatırladığım kadarıyla takvimleri de onlar hazırlıyordu.

Mustafa Hoca okul müdürüydü. Her sabah sınıf defterleri ondan alınır, ona bırakılırdı. Bir gün bütün sınıf defterleri çalınmış. Çalınıp devamsızlıklarla oynandığı söylendi ama çağımız teknoloji çağı; her şey bilgisayarda kayıtlı. Bir hafta merak etmiştik “acaba benim devamsızlığımı kaçta düşürmüşlerdir?” diye. Mustafa Hoca’ya yalvarırdık izin kâğıdı alsak, şunu yapıp geleceğiz diye. Okula gitmediğimiz günler ders çalışıyorduk. Kaçacağımız zaman da birileri güvenlik görevlilerini oyalar, diğerleri arkadan çıkardı.

Okulun yemekhane tarafında, Meslek Lisesine bakan taraftaki çitlerde bir açıklık vardı. Kısa bir süre açık kaldı orası. Bir gün yukarıdan izliyoruz: Birileri o çitlerden çıktı, müdür Özer Hoca da bahçede onları gördü, nasıl koşuyor arkalarından! Onlar kaçıyor, müdür kovalıyor. Çocuklar nasıl korktularsa, koşup geri gelip okulun içine girdiler. Bu kadar saçma bir şey olabilir. Özer Hoca arkadaydı, bir de yere düşmüştü hoca!

Coğrafya öğretmenimiz Nezir Hoca'yı çok severdik. Benim o derse yeteneğim olmadığı halde çok sevdirmişti dersi. Kızı Nilay da Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesini benden önce kazanmış. Bursa Anadolu Liselileri bir araya topladı, üniversiteyi, fakülteyi tanıttı, çok yardım etti bize orada. Başka liselerin böyle birliği olmadı üniversitede. Abilik, ablalık yaptılar. Sonra o gruptan bir arkadaşımız; Caner vefat etti. Çok iyi bir insandı.

Bahar Şenliği hafta içi, havalar güzelleşince, öğleden sonra, yarım gün olurdu. Gönüllü olanlar organizasyona katılır, okul ve öğrenciler beraber düzenlerdi. Liseler arası müzik yarışması düzenlenir Bursa'da. Biz ikinci sınıftayken okulun orkestrası Bursa 1. olmuştu. Bahar şenliğinde de bu orkestra sahne alırlardı. Ayrıca okula davul, zurna getirilirdi. Okul etrafında onlar çalar, biz oynardık. Yoğurttan elma çıkartma, çuval yarışı gibi oyunlar oynanırdı. Bir de uzuneşek turnuvası düzenlenirdi şenlikte.

Kız voleybol takımına girdim ama tamamen arkadaşlarımla eziyeti sebebiyle. Hiç de voleybol oynayamam! Eksikleri varmış, yedeklerde oturacaktım. Yedeklerde oturuyorum, formam var. Bir süre sonra ben dayanamadım. "Adı Cansu olan başkasını alın. Beni maça çıkarırsınız stresimle duramıyorum burada" dedim. 1-2 kere oynatırız diyorlardı. Öğretmeye de çalıştılar ama ben yapamadım. Lisanslı tenisçiydim, tenisi iyi oynardım ama voleybolu yapamadım.

Okulun dışında bir sahnede gönüllülerle şiir dinletisi düzenlenmişti. Öğrencilerin kendi yazdıkları da okundu, ünlü şairlerin şiirleri de. Arkadaşım Burcu da kendi yazdığı bir şiirle katılmıştı. Tiyatroya sınıfça toplanıp giderdik. Keman çalan bir arkadaşımızın resitaline gitmiştik. Etkinliklere sınıfça toplanıp giderdik. Türkçe-matematik sınıfları tiyatro ve basın yayını ilgiliydi. Tiyatro toplulukları da vardı okulda. AİSEC'ten yabancı öğrenciler gelip kendi ülkelerini anlatıyordu. Bu kişilerle ilgilenmek için öğrenci komisyonu oluşturuluyordu. Ben ona üyeydim. Eğitici olmuş, güzel arkadaşlıklar da gelişmişti. Lise 1 ve 2'de korodaydım. Türk Sanat Müziği hiç dinlemem aslında ama müzik derslerimizde koro çalışmalarına başladık ve devam ettirdik. Bir akşam okul dışında konser vermiştik. Halı saha maçları çok yapılırdı.

2010 Mezuniyet Töreni programı. Cansu Ayyavcıoğlu arşivi

Bir gün okula söyleşi için Beyazıt Öztürk geldi. Spor salonunda konuşma yaptı. O etkinlik organizasyonunda görev almıştım. BAL Fest'e bir akşam Demir Demirkan okulda konuk olmuştu. Ben Lise 1'deyken MFÖ gelmiş, okul dışında konser vermişti. Mezunlar bize gelip konuşma yaptıklarında gaza gelip deli gibi çalışırdık. "Kazanmış, ne güzel! Biz de kazansak, bitse bu çile!" diye düşünürdük.

19 Mayıs gösterilerine katıldığımızda lise 1'deydik. Jimnastik gösterisi yapmıştık. Biz mezun olana kadar her sene yapıldı bu kutlamalar. 10 Kasım'da bahçede tören düzenlenir, şiir okunurdu, Atatürk köşeleri yapılırdı. Bir keresinde sınıfça Heykel'de toplanmıştık. Mustafa Yüce Hoca götürmüştü bizi. Bizi her yere götürürdü hoca. Koro ve 19 Mayıs çalışmalarına da bizim sınıfı o yönlendirmişti. Tatlı-sert bir öğretmendi.

Üst sınıflar bizi Cumhuriyet Lisesiyle korkuttular ve yolun karşısından yürüyün dediler. İnsanların bir şey yaptığı da yok hâlbuki! Zübeyde Hanım Doğum Evinin oraya gidecekken okulun karşısına geçip yukarı yürüyüp Cumhuriyet Lisesini geçtikten sonra tekrar bu tarafa dönerdik. Sebebini anlayamazdık ama böyle yapardık. Cumhuriyet Liseliler bir gün İstiklal Marşı'nı okuduktan sonra bizi kartopu yağmuruna tuttular. Bir-iki kişi karşılık vermişti ama Öyle bir korkutmuşlar ki, büyük çoğunluk okulun içine nasıl kaçacağımızı şaşırılmıştık.

Bir keresinde arkadaşlar perdeleri söküp sınıfın yerine sermişlerdi ve üstüne oturup batak oynamıştık. Neden söküyorsun ki perdeyi? Hiçbir mantığı yok! Ama yapmıştık işte! C şubesine gittiğimizde hep kafamıza top yerdik. Sınıfta sürekli top oynarlardı. Durmadan paslaşırlardı. Biz de bir gün onlardan özenip sınıfta top oynadığımızda lambayı patlatmıştık. O son olmuştu. Sonra hep Lost dizisini izlemiştik. Bazen dayanamayıp teneffüslerde de izlerdik ama sınıfımızda birlik vardı; biri kantine incekse ya da lavaboya gidecekse izlemez, onu beklerdik. Sınıfımız çok güzeldi. Her yaz bir araya gelmeye çalışıyoruz. Çoğu İstanbul'da. Bursa, İzmir ve Ankara'da olanlar var. Kopmadık daha.

Tebeşir günleri bizim için çok güzeldir. Okulun kapanacağı Cuma günü serbest kıyafetle gelinir, herkes tebeşirini getirirdi. Kaç senedir sürüyor bu bilmiyorum ama ben 1. sınıfa başladığımda bu gelenek vardı ve 3 sene boyunca "biz son sınıfa gelince ne çezeceğiz?" diye heyecanla bekledik.

Bizim dönemimizde ÖSS (Öğrenci Seçme Sınavı) sistemi değişti. İlk YGS'ye (Yükseköğretime Geçiş Sınavı) giren dönemdik. Beklemediğimiz sonuçlarla karşılaştık YGS'de, sonra LYS'ye (Lisans Yerleştirme Sınavları) girdik ve o sınavda toparladık. Sürprizlerle doluydu bizim dönemimiz.

Dershaneler daha kompakt ve daha hedefe yönelik. Tabii ki temeli okulda alıyoruz ama dershaneler bizi daha fazla test yapmaya zorluyordu. Okulda eğitim veriliyor ve ben eve geldiğimde dersleri tekrar çalışırım. Dershane de olunca hem tekrar oluyor, hem soru

veriliyor. Böylece daha fazla çalışıyorsunuz. Dershane hocaları okul müfredatında görmediğimiz konuları da gösteriyordu. Okulda düz sınav oluyorduk, dershane hızlı test çözme pratiği yapıyorduk. Pratik açısından faydası oldu dershanelerin. Son sene okul çıkışı dershane ve etüt gece yarısına kadar sürerdi. Biraz yorucu oldu ama değdiğini düşünüyorum.

Sınıf arkadaşlarımin hepsi üniversiteyi kazandılar. En çok tercih mühendislik fakültelerine oldu. Sonda tıp fakülteleri ve diş hekimliği geliyor. Mimarlık kazanan var. Çoğunluk İstanbul'da. Ben okulu ikincilikle bitirdim. Okul birincisi Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesine girdi.

Üst sınıfların diploma töreninde flama devir tesliminde görev almıştım. O gün çok heyecanlanmış, çok mutlu olmuşum. Sözcükleri karıştırmıştım. Bayrak ve flamayı bir kız, bir erkek öğrenci, alt sınıftan bir kız, bir erkek öğrenciye teslim ediyordu. Çok özenmişim o güne. Mezun olanlar kep atma töreninde yemin edip, "biz okulumuzu güzel bir şekilde koruduk, sizin de ileri dönemlerde okulu koruyacağınıza, Atatürk İlkeleriyle bu okulu ayakta tutacağınıza söz vermenizi istiyoruz" gibi bir konuşma yapardı. Biz de "bu bayrağı ve flamayı devralıyoruz ve onu en az sizin koruduğunuz kadar iyi koruyacağımıza onurumuz üzerine söz veriyoruz" derdik. Sonra benim kep törenimde de alt sınıftan bir öğrenciye ben teslim etmişim.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 26 Şubat 2015

Cenk Yöney

29 Ağustos 1967, Bursa
1985 Mezunu, Elektrik Elektronik
Mühendisi

Ailem Bursalı. Ben de doğma, büyüme Bursalıyım. Atatürk İlkokulunda okurken son sınıfta Özel İnal Ertekin'e geçtim. ODTÜ elektronik mühendisliğini bitirdikten sonra Delaware Üniversitesinde işletme yüksek lisansı aldım.

İlkokulu bitirdikten sonra aslında şehir dışında okumayı düşündüm. O zamanlar her kolejin sınavlarına ayrı giriliyordu. İstanbul'a gidip Galatasaray ve Robert Kolej'in sınavlarına girdiğimi hatırlıyorum ama annemle babam şehir dışında okumamı istemiyordu. Henüz 11 yaşındaydım, 1980 öncesi dönemdi ve İstanbul'a ulaşım şimdiki gibi kolay değildi. Sonra Bursa Anadolu Lisesi de Türkiye çapında bir okuldu ve Bursa'da olması da bir avantajdı.

Sınav neticeleri açıklandığında Bursa Anadolu Lisesine 5 şubeye 30'ar kişiden toplam 150 kişinin alınacağı duyuruluyor. Kayıtlarda benim ismim yoktu ve yedeklere kalmıştım. Okula yedeklerden girmek istiyordum fakat kayıtlar dolmuş, herkes kaydını yaptırmıştı. Yedekte kalan bazı öğrenci velilerin, kontenjanın arttırılarak 30'ar kişilik sınıfların 50'şer kişiye çıkarılması için milli eğitime baskısı oldu ve yedeklerden 100 öğrenci daha okullarının açılmasının üzerinden 2 gün geçtikten sonra Anadolu Lisesine çağrıldı. Ben o hafta pazartesi günü Bursa Erkek Lisesinde İstiklal Marşı okuduğumu ve sınıfa girdiğimi hatırlıyorum. 3. gün, yani çarşamba günü Anadolu Lisesinin hazırlık sınıfında İngilizce öğreniyordum. Okul müdürü Nadir Gezer'di. Biz okula gelince "okul nüfusunun 100 kişi artmasıyla

eğitim kalitesinde olacak düşünüş benim ideallerimin, felsefemin dışında" dedi ve istifa edip gitti. Okul için çok önemli bir müdürdü. 11 yaşındaki öğrenci halimizle "müdür bey bizim yüzümüzden istifa etti" diye perişan olmuştuk.

Kıbrıs gezisinde Cenk Yöney, Reha Yakışan ve Selda Yedikardeş, Ali Tatveren, 1982. Cenk Yöney arşivi

Sene 1978'di ve hazırlık İngilizce öğretmenimiz Asuman Onur ve Elena Kaner'di. Ağırlıklı olarak derslerimize Asuman Onur giriyor, İtalyan olan Elena da 4 saat ders veriyordu. Çok iyi bir hazırlık dönemi idi. Bir ya da iki kişi sınıfta kaldı. İngilizceyi çok iyi öğrendik.

11-A sınıfında Cenk Yöney ve Selçuk Arıt. Cenk Yöney arşivi. 1984-1985

Sami İpekboyayan isminde İngilizce hocamız vardı. "10 dakika teneffüste lütfen bahçeye çıkıp top oynamayın. Onun dışında bir saatlik yemek paydosunda canınız çok çekiyorsa oynayın. On dakika için inip kan-ter içinde sınıfa gelmeyin" derdi. Sınıfa gelirdi, bakardı "niye oynamışsınız" derdi. "Hocam oynamadık" derdik. Bana bakardı. "Oynadık da, neden bana soruyorsunuz?" derdim. "Çünkü sen terlisin" derdi. O zaman bir tek ben terlerdim. Hâlâ öyleyim. Benim terlememden yakalanırdık futbol oynadığımızda.

Nazmi Hoca ve Mehmet Dalgıç çok iyi matematik öğretmenleriydi. Tecrübelilerdi. Dersi sevdirmek için öğretirlerdi. "Bu işin sonunda bir tane sınav var ve sene sonunda bu sınavda en iyi olan kazanacak üniversiteyi" mantığıyla değil, matematiği sevdirerek öğretirlerdi.

Mehmet Hoca'nın kendine has çok güzel bir yazı stili vardı. Biz de onu yazdıklarını kendi defterimize yazdığımız için derse gelmeyen birine bile notlarımızı ulaştırdığımızda, dersi anlardı. Son sınıfın matematiği çok hayatiydi ve çok da ağırdı. Bende çok iz bıraktı bu iki hoca.

Coşkun Yavaşçaoğlu edebiyat öğretmenimizdi. Bir gün beni çağırdı sınıfta, "buraya gel, sana bir soru soracağım ve bunun üzerine bir kompozisyon yazacaksın" dedi. Gittim. "Yapabileceğini yapmayan insan suç işlemiş demektir" diyerek "bundan ne anladıysan onunla ilgili bir kompozisyon yazacaksın" dedi. Bu yaptığı çok fena koydu bana. Çünkü bana vermek istediği bir mesaj vardı. "Kabiliyetini, zekânı biliyorum ama şu haytallığı bırak, konsantre ol, 7 ile geçeceğine 9 ile geç, Türkiye çapında daha iyi ol" demeye çalışıyordu. Tek bir satır yazı yazmadım. Kâğıdı geri uzattım, dedim ki "mesajınızı çok iyi anladım." İsrar etmedi.

Lisede dizime menüsküs teşhisi konulduğunda babam top oynamamı yasaklamıştı. Durumum kritikti ve ameliyat olabilirdim ama tabii ki duramıyor, top oynamaya devam ediyor ve akşam eve gelince de babamdan müthiş azar işitiyorum. Babama haber gidiyordu ve hafiyeye gibi büyük bir merakla kimden öğrendiğini araştırıyorum. Babamın okuldan görüştüğü bir sürü insan vardı. Aradan 30 sene zaman geçmiş, hâlâ hatırlıyorum plakasını: 16 FH 603, sarı bir Şahin; Coşkun Yavaşçaoğlu'nun arabası bahçeye geldi mi, oynamazdım. "Yakaladım, muhbir bu; Coşkun'a gözükmeye" dedim kendime. Onun olmadığı günler oynadığımda evde sorun çıkmazdı.

Tarih dersinde iyiydim. Bir sınavda benden kopya çekeceklerini söyledi arkadaşlar. O zamanlar televizyon kanalı sadece TRT 1 vardı, o da siyah beyazdı. Yayın sık sık kesilir, ekranda "yayınımıza ara vermek zorunda kaldık, özür dileriz" yazısı belirir ve necefli maşrapa görüntüsü yansırı. Sınavdan önceki akşam bir necefli maşrapa resmi kestim, beyaz kâğıda yapıştırdım, altına da "yayınımıza bir süre ara veriyoruz, özür dileriz" yazdım. Her yönden kopya verebileceğim bir yere oturdum. Sınavdan önce o kâğıdı sıranın altına koydum. Kopya istiyorlar, veriyorum. Bir süre geçti, yine kopya istiyorlar. Çıkarttım, maşrapayı gösterdim. Bunlar bir kahkaha attılar! Durduk

yerde problem yarattım. Hoca Ahmet Kukul bizi gözetlemiyor, önündeki bir şeyle uğraşıyordu ama kahkaha kopunca “ne oluyor?” diye yerinden hopladı. Necefli maşrapa resmini sıraya geri koydum. Espri merkezi ben olduğum için ben gülmüyordum ve ilgiyi üstüme çekmiyordum. Hoca geldi, dolaştı, dolaştı, “ne gülüyorsunuz?” dedi. Eğilip birkaç kişinin sırasının altına baktı, kopya yok. Sonra gitti hoca, olay çıkmadı ama sınavdan sonra bütün sınıf üstüme çullandı.

Şimdiki imkânlar yoktu okulda. Kantin ürünleri sınırlıydı. Öğlenlerin okuldan çıkmasına izin vermezlerdi, kaçardık. Rahmetli Sami İpekboyayan lise sonnda da öğretmenimiz oldu. Biz İngilizce çalışmayı bırakmışız, üniversite sınavına yoğunlaşmışız. Öğretmenler sınıfa girerken hepimiz ayağa kalkarız ya, Sami Hoca baktı ki ben sınıftayım, “yoklama defterine gerek yok, bu herif buradaysa sınıf eksik değildir” dedi. “Sınıfta ne arıyorsun lan?” diye sordu. Dedim “hocam bugün kaçamadık.” Saymadan tam yazmıştı sonra sınıfı. Elebaşıydım. Hem derslerim iyiydi, hem de ailemin güvenini kazanmıştım. Ehliyet almıştım. Babamdan arabayı alırdım bazen. Okulun arka duvarından kaçtığımız zaman ilk hedefimiz Çekirge Meydanı'na çıkmaktı. Araç da geçmezdi oradan çünkü ormandı. O ormanda bizi vahşi hayat beklerdi. Köpekler kovalardı. Kan-ter içinde meydana ulaşırsak, oradan araca biner, arkadaşlarla öğle yemeğini dışarıda yerdik. Bazen de kahvelerde oyun oynamaya giderdik. Satranç oynardık bazen de.

Disiplinliydik. İyi öğrenciydik. Çocukluğumuzu yaşardık ama önceliğimizin öğrencilik olduğunu biliyorduk. Haytalık sonra gelirdi. Fakültede göz doktoru olan babam Erhan Yöney sabah saat 08.00'de nasıl işe gidiyorsa, ben de aynı disiplinle okula giderdim. Öyle yetiştirildik. Bütün okul öyleydi. O zamanlar servisler öğrencileri beklemezdi. Bursa'da sert kışlar olurdu. Bazen 20 dakika okul servisini beklediğimiz olurdu. Şimdi öğrenciler kapıda 10 dakika servisi bekletiyor.

Beden eğitimi öğretmenimiz Kâzım Bey beni futbol takımında savunmada oynatmıştı. Maç yaptığımız saha şimdiki Timsah Arena'nın yakınlarında bir yerdeydi. Bir pozisyonda karşı okul atak yapıyor, top ayağıma geldi, topa öyle bir vurdum ki, dedim herhalde buradan Çekirge Meydanı'na doğru gidiyordur top. Bir baktım, topu

bana doğru ortlayan oyuncunun ayağına geri gitmiş top. Normal sahada ilk defa oynuyorum! Dedim ki “Cenk, okulun betonuna alışımsın, bu normal saha işleri sana göre değil, bu işler sakat, başında da Kâzım var, fazla bulaşma!” Futbol kariyerim böylece başlamadan bitti.

Sibel Tekin, Selçuk Arıt, Handan Gündüz ve Osman Abamar, 11-A sınıfında. 1984-1985. Cenk Yöney arşivi

Resimle aram çok kötüydü. Annem çizirdi resimlerimi. Müzik dersinde heyecandan flütü çalamaz, notaları çıkaramazdım. Ellerim titrerdi. Flüt zorunluydu ama başka bir müzik aleti çalan varsa derse getirebilirdi. Ön sıramda oturan Meltem Solak gitar çalardı. Ona çok özenirdim. “Keşke ben de çalabilsem de şu flütle maskara olmasam” derdim. O derste neden heyecanlanırdım, bilmiyorum.

Bursa Anadolu Lisesi öğrencileri büyük çoğunlukla Özel İnal Ertekin ilkokulundan gelirdi. Okul özeldi ve öğrenciler de zengin çocuklarıydı. 2015 senesinin Bursa'sını hayal etmeyin. Zengin çocuğu olmakla iyi öğrenci olmak günümüzde taban tabana zıt kavramlar. Şimdi zengin çocuğu okumuyor. 2. kuşak babasından kalma fabrikayı, işletmeyi batırıyor, en güzel arabayla geziyor, henüz

18 yaşında cep telefonunun en güzelini kullanıyor, kız ve erkek arkadaşları oluyor. Biz o zaman hem zengin çocuğuyduk, hem de terbiyeli çocuklardık. Kapalıydık, konservatiflik. Dersin önceliğinin farkındaydık. Sertlikten anlardık. Şimdiki nesil sertliklere “dayılanma” diye cevap veriyor.

Milli bayramları dolu dolu yaşırdık. Bizim için tatil günü değildi. Birlikte keyifle kutlardık. 10 Kasım’ı da duygu dolu, sevgi dolu yaşırdık. Bunun için özel olarak hazırlanırdık. Tartışma gruplarımız vardı. Okullar arası münazaralar da yapılırdı. Birine katıldığımı hatırlıyorum.

Biraz daha fazla ders odaklıydım. Ders dışında sosyal anlamda zayıftım. Daha çok evde ders çalışırdım. İyi bir öğrenciydim. Lise sonda branşlaştık ve matematiği seçtim. Mehmet Dalgıç’ın emeği vardır bunda. Kimya ve fizikten özel dersler de almıştım. Lise sonda dershaneye gittim Üniversite sınavında fizik, matematik ve kimya sorularında bir tane bile yanlış yapmadım, cevapsız soru bırakmadım. Mehmet Özusu’nun da katkısı vardır bunda. Bütün puanlarım biyolojiden gitti. Sınav tercihi yaptığım gece babam geldi, tıp yazdığımı gördü, “ne yapıyorsun? Benim neler çektiğimi görmüyor musun?” dedi. “Baba ben tıp istiyorum” dedim. “Boşver” dedi. Son gece değiştirdim tercihlerimi. İyi de yapmışım. Bugün bir daha dünyaya gelsem ben yine mühendis olurum. Doktor değilmişim ben. Ama babam o gün benim doktor olmayacağımı anladığından değil, kendisi olmamı istemediğinden tercihimini değiştirtti. Hacettepe ve İstanbul Üniversitesi tıp fakültelerini ilk iki tercihe koymuşken, kaydirdi onları. İlk sıraya mühendislik yazdırdı. ODTÜ Elektrik Elektronik Mühendisliğini kazandım. Lise sonda çok yorulmuştum. İyi bir üniversitenin iyi bir bölümünü kazanmışım, Türkiye çapında muhtemelen bir derecem vardı. Dershanenin şeref listesindeydim. En azından bir sene rahat bir öğrencilik geçirmek için ODTÜ’de hazırlık okumak istedim. Babama yalvardım. “Çakayım, bir sene hazırlık okuyayım” dedim. “Oğlum İngilizcen var, dalga mı geçiyorsun?” dedi. “Var ama bir sene rahat etmek istiyorum” dedim. “Sen gir yine de sınava” dedi. Derdim sınava hiç girmemektir. Sonra ikna ettiler, birinci sınıftan başladım bölüme. Çok rahat geçtim hazırlık atlama sınavını.

Sınıf arkadaşlarımdan Kubilay Çavdar’ı 3-4 sene önce İzmir-Bodrum yolundaki uzun tünelin çıkışında, trafik kazasında, eşi ve kızıyla birlikte kaybettik. Maalesef arkadaşların çok azıyla görüşebiliyorum. Meltem Solak Amerika’da doktor. İskender İskenderoğlu baba mesleğini devam ettiriyor. Reha da öyle. Profesyonel hayata girip çok başarılı olan idareciler var. Bizim sınıftan birlikte aile kuranlar oldu: Levent ve Özlem Çerezci, Müge ve Erhan Uzmanyılmaz evlendiler. Muhsin ve Güldal da mezuniyetten 30 sene sonra akıllarına gelmek suretiyle, iki sene önce evlendiler. Görüştüğüm arkadaşlarım entelektüel, maddi ve sosyal olarak güzel yaşantı sürüyorlar. Mezunların önemli bir kısmı İstanbul’da yaşıyor. Çoğunlukla da İstanbul’da toplanıyoruz. Hâlâ en çok benim tarih sınavında yaptığım necefli maşrapaya gülerler.

Görüşme tarihi: 17 Şubat 2015

Görüşen: Aysun Dönmez

Anadolu Lisesi Mezuniyet Anısı. Cenk Yöneş arşivi. 1984-1985

Deniz Dalgıç

9 Mayıs 1967, İstanbul
1985 Mezunu, İnşaat Mühendisi, TED
Bursa Koleji Kurucusu
Türkiye 2'si Basketbol Takımının
Oyuncusu, Atletizmde Türkiye
Şampiyonu

İlkokula İstanbul'da başladım. Babamın ailesi Bursalıydı ve 1974'te Bursa'ya taşındık. Atatürk İlkokulunu bitirdikten sonra 1978'de kolej giriş sınavlarında Bursa Anadolu Lisesini kazandım.

Benim Anadolu Lisesine başladığım yıl ikinci mezunlarını vermişti okul. Ders yılı başında sınıflar 25'er kişilikti. Bir süre sonra bu mevcut 50'ye çıktı. Önceki sınıflar 4 şubeyken, bizim senemizde 5 şubeye çıkarıldı. O zamanki rivayete göre önemli birilerinin çocuklarının bizim okula girebilmesi için sınıf mevcutları artırılmıştı. Babam okul aile birliğinde görevliydi. O zamanki okul müdürü Nadir Bey ve bazı hocalar çok uğraştılar kararı geri döndürmek için ama olmadı. Sonra Nadir Bey istifa etti ve Mehmet Demirtaş müdür oldu. Nadir Bey'in çok önemli bir yönetici ve çok iyi bir matematik öğretmeni olduğu anlatılırdı. Aynı zamanda sert ve kuralları olan birisiymiş duyduğum kadarıyla. Mehmet Demirtaş dünya iyisi bir insandır. Yumuşak bir idareciydi. Görevli ve öğretmenlere kibarlıktan "abi" diye hitap ederdi.

Okulun yeri ve şimdi eskimiş olsa da binalar o dönem için çok güzeldi. Spor salonu bizden başka sadece Bursa Erkek Lisesinde vardı. Okul yapılırken her türlü imkân kullanılmıştı.

Bizim dönemimizde Türkiye genelinde az sayıda Anadolu Lisesi vardı ve bu yüzden pek çok farklı şehirden okulumuza gelen oluyordu. Zamanlarını sürekli okulda geçirdiklerinden yatılılar

disiplinli oluyorlar ve yatılı öğrencinin çok olduğu yerde akademik performans da artıyor. Parasız yatılı öğrenci olarak okumaya hak kazanmak için girilen sınav, kolej sınavlarından zordu. Öğrencilerin yanı sıra öğretmenler de özel seçilerek ve eğitim aldırılarak göreve getiriliyordu. Bunlar da okul başarısında büyük bir etkendi.

10-C sınıfı okul bahçesinde, 1984. Deniz Dalgıç arşivi

Hazırlık sınıfında İngilizce öğretmenimiz Emel (Ük) Güceyü idi. Müthiş bir İngilizce öğretmeni idi. Sınıf arkadaşlarımla pek çoğumuz hâlâ İngilizce kitaplar okuyoruz, hobi olarak çeviri yapıyoruz, hatta ikinci bir iş olarak çeviriden para kazanan arkadaşlarımız var. Bunun temeli Emel Hanım'dır. İlk gün sınıfa gelişini hatırlarım: Geldi ve İngilizce konuşmaya başladı. Oysa biz İngilizce tek bir kelime bilmiyorduk o zamana kadar! Yıllar, yıllar sonra eğitim işine girip bir başka okulu ziyaret ettiğim sırada Emel Hanım'la karşılaştığımda, onun Türkçe sesini ilk defa duydum. Müthiş bir öğretmendi. Her türlü zorluğa rağmen harika bir başlangıç yaptırdı bize. Zordu, çünkü sınıfta derslere başlamışsınız, aradan zaman geçmiş, konularda ilerlemişsiniz, bir anda sınıfınızın mevcudu iki katına çıkarılmış ve siz yeni öğrencilerle eskiler arasında uyum sağlamak durumundasınız.

Kolay değildi ama bunu başardı Emel Hoca. Gerçekten o zamanki öğretmenler mükemmeldi.

Öğretmenler bizi önemserdi ve bize gelebilecek zarardan bizi korurlardı. Öğretmenlerimiz okuldan kaçan öğrenciyi bulup kaçıdığı yerden, mesela kahveden toplar getirirdi. Veli gibi sahiplenirdi. Şimdikiler yapmaz bunu. O zamanlar öğretmen olmak için çabalardı insanlar, şimdi "mümkünse devlete geçeyim" mantığıyla 18. tercihlerine öğretmenlik bölümlerini yazıyorlar. Bu da öğretmenin ve eğitimin kalitesini düşürüyor.

Her okulda kopya teşebbüsü vardır. Senede belki sadece 3-4 sınav test olarak yapıldığı için, bu durumdan faydalanmak lâzımdı. Testlerde 5 tane şık var; A-B-C-D-E. Elbet ismi bu harflerle başlayan öğrenciler vardı sınıfta. Mesela Ahmet kalkıp hocaya 17. soruyla ilgili bir şey sorarsa, anlıyorduk ki o sorunu cevabı A. Cem sorarsa C, Deniz sorarsa D. Sorunun cevabını verene sonsuz itimat vardı ve çatışmalar olmazdı. Kendin farklı bile çözsün, Ahmet A dediyse, o soru A'dır. Ahmet yanlış yaptıysa, o sorunun cevabı bütün sınıfta yanlıştır. Bazen de gerçekten soruyla ilgili bir şey sormak isterdi mesela bir arkadaş. Onu da şöyle çözmüştük: "Öğretmenim" diye sorarsa, gerçekten soru soruyor, "hocam" diye sorarsa da kopya veriyor. Hocalar anlamadılar. Belki de ilk defa bu kitapta duyacaklar bunu.

Öğretmenlerimiz çok renkliydi. Her biri ayrı renkti. Din kültürü ve ahlâk bilgisi öğretmenimiz Mustafa Kesimoğlu efsaneydi. Biz geldiğimizde "Tekkaş"tı o. Sınıfa gelir, masaya zıplar, "ayaz, beyaz, ayaz, beyaz" derdi. Hızlı hızlı "A yaz, B yaz" diyor... "Sen A sorusunu cevaplayacaksın, sen B sorusunu" demeye getiriyor. Kopya çekilmesin diye yan yana oturanlara ayrı sorular sorardı. Tepede gezerdi hoca. "Yahu hoca, din dersi bu, zorlama bizi" derdik, yok! Soruları boşluk doldurma yapardı. Soruyu yazarken boşluğu dolduracaksın, bitecek çünkü soruları yazması bitince sınav da biterdi ve hoca kâğıtları hemen toplar, giderdi.

İsmail Baydı edebiyat öğretmeniydi ve tekvandocuydu. Bir gün atletizmden bir arkadaşımız bahçede çekiç atma çalışıyor, hoca da

onu izliyordu. "Atamıyorsun çekici" dedi hoca. Arkadaş "hocam kolay değil" deyince, hoca da "onda ne var ki, çekil ben atarım!" dedi. Çekiç atmada zamanlama ve teknik önemlidir. Hoca çıkardı ceketini, çevirdi, çevirdi, çevirdi, çekiç olduğu yerde kaldı, İsmail hoca 5 metre ötede, yerdeydi.

İlişkilerimiz çok iyiydi öğretmenlerle. Saygısızlığımız yoktu. Bize değer verirdi. Karşlarına alıp birey gibi konuşurlardı. Felsefe öğretmeni Mustafa Öz rahmetli oldu. Her şeyi Freudien bir şekilde anlatırdı.

Deniz Dalgıç; Murat Evke, fotoğrafın merkezinde, erken yaşta tekne kazasında vefat eden Haluk Kibaroğlu ve 10-C sınıfındaki diğer arkadaşlarıyla, 1984. Deniz Dalgıç arşivi

Beden eğitimi öğretmenimiz Kâzım Özarslan çok tatlı bir adamdı. Onunla her iletişim ayrı bir hikâyedir. "Hocam gelecek misiniz bugün maça?" diye sorarsız, "valla çocuklar büyük bir ihtimalle gelirim, yüzde seksen gelemem" derdi meselâ.

ODTÜ mezunu matematik öğretmenimiz Turgay Pur, bize sorgulamayı, araştırmayı, her şeyi verildiği gibi kabul etmemeyi çok

güzel öğretmişti. Gelirdi, tahtaya bir şey yazardı, "what about this?" derdi ve o andan itibaren uçmak serbestti! Herkes bir şeyler söylerdi. Şimdiki nesil fikirlerini söylemekte bizim kadar cesaretli değil. Ne yapmışsak, sistemi ne hale getirmişsek, özgür ifade özelliğini törpülemişiz. Başarılı insanlar yetiştirmek için bunu düzeltmemiz lâzım. Bizde 'doğrumuş, yanlışmış, sınıfta dalga geçeceklermiş' kaygısı duymaksızın herkes istediğini söylerdi.

Bursa Anadolu Lisesi ve Süleyman Çelebi Lisesi, 1984 yılında liseler arası Bursa şampiyonasında. Deniz Dalgıç arşivi

Okulumuza siyaset asla girmedi. Okulumuza gelen çocuklar belli bir amaç için oradaydı. Yöneticiler de buna izin vermediler ve öğretmenler de bizi korurdu. Birkaç kere yakınlarımızda olay olduğunda bizi okulda tutmuş, bir-iki saat dışarı çıkartmamışlardı. Evlerde bu konular tartışılıyor olsaydı belki öğrenciler okula da taşıyacaktı. Ailelerin de o dönemde okulu siyasetten korunmasında etkisi var. Onlar da hissettirmediler birtakım olayları. Bazı öğretmenler durup dururken sene ortasında tayin oldular. Sonradan bunun siyasi sebeplerle olduğu söylenmişti.

İngilizce öğretmenimiz Eyüp Kardaş'a anlamını bilmediğimiz bir kelimeyi sorardık. Bunun kolayı hemen Türkçesini söylemektir. Son zamanlardaki öğretmenler böyle. Eyüp Bey Türkçe söylememek ve kelimenin anlamını İngilizce anlatabilmek için karşımızda tiyatro oynardı. Böyle olunca hocanın emeğine de saygı duyuyor, o kelimeyi bir daha unutmuyor, karşılığını veriyorsunuz. Türkçesini söyleyip dersine devam edebilecekken, zaman kaybetse bile uğraşırdı...

Fizik derslerimize gelen sıfırcı Hasan hocamız vardı. Rahmetli oldu. O da ODTÜ'dendi. Bizde sadece 10. sınıfta fizik dersi vardı. Sırf onun yüzünden 10. sınıfta dershaneye giderdik. Dershanedeki öğretmenimiz Mehmet Bey bize okul sınavındaki soruları çözebilecek şekilde ders verirdi. Derdi ki "çocuklar bu soru böyle çözülmez ama Hasan Bey bunu böyle çözmenizi ister." Böyle yapmasa bütün sınıf kalacak! Hasan Hoca derdi ki "yahu çocuklar, bana sıfırcı diyorsunuz ama hiç sıfır vermiyorum ki? Hep bir veriyorum!"

Bir gün Hasan Hoca ışının az yoğun ortamdan çok yoğun ortama geçmesiyle ilgili bir soru sordu. Tahtaya çizim yapmış, noktalar koymuş, diyor ki "bu az yoğun ortam, bu çok yoğun ortam. Bu ışın A yolunu mu takip eder, B yolunu mu takip eder?" Bir arkadaşımızı kaldırdı, arkadaş "B yolunu takip eder" diye cevapladı. Hoca "otur, 1" dedi. Yanındaki arkadaşını kaldırdı, arkadaş baktı, "B" dedi, hoca "otur, 1" dedi ona da. Biri daha kalktı, o da "B" dedi. Herkes "bunda bir bit yeniği var" diyor. Beni kaldırdı. Baktım başka çare yok, hiç anlamadan "A" dedim. "Aferin oğlum, otur 10! Bakın bir de bana sıfırcı diyorsunuz" dedi bir de üstüne. Sebebini sorsa, cevap veremeyeceğim oysa!

1985 yılında kutlanan 19 Mayıs törenleri. Deniz Dalgıç arşivi

Muppet Show'daki kurbağa kukladan esinlenerek Kermit diye andığımız bir hoca vardı. Bir gün bütün sınıf kâğıttan kurbağalar yapmış, masaların üstünde hoplatıyorduk. Bir yandan da birileri kalemin tırtıklı kenarını sıralara sürterek kurbağa sesi çıkartıyordu. Bütün sınıfta bir kurbağa sesi ve hoplayan kâğıttan kurbağalar... Düşünüyorum da, kötüydük de bir yandan. Hep bir fırlamalık peşindesiniz o yaşlarda. Sekiz saat oturarak ders yapınca enerji

patlaması oluyordu çünkü.

Okulumuzun çok güzel bir yanı vardı: Zengin çocuklar da öğrenciydi, zengin olmayanlar da ve bunların arasındaki farkı hiç hissetmezdik. Kimin ailesi zengin, kiminki değil, bilmezdik. Çünkü oradaki halimizle birbirimizle iletişim kurardık. Kimse kimseye hava atmazdı. Kendimizi ne yoksul, ne de varlıklı hissettik. Şimdi daha

uççağa binerken insanlar sosyal paylaşım sitelerine fotoğraflarını koyuyor. O zaman ayıptı da böyle şeyler.

Yılın öğrenci sporcusu adayı Deniz Dalgıç hakkında Hakimiyet Gazetesinde çıkan bir haber. 26 Aralık 1984

Facebook'ta mezunlar sayfasındaki yazıları incelerken, bizim okulun ilk yatılı kız öğrencileri Kız Lisesinin pansiyonunda yaşadıklarını paylaşmaya başladılar. Bir anda döküldüler gece. Kötü anılardı. Onları bambaşka bir dünyaydı. Henüz 11 yaşındalardı ve o yaşta kendi kendilerini zor çekip çeviriyorlardı. Aile, ev düzenleri yoktu. Ben akşam okul çıkışı eve gidip rahat bir yaşam sürerken, onlar zorluk çekiyordu. Rahat oturacakları koltukları yoktu. Akşam

erken saatlerde yemek yiyorlardı ve ders çalışırken acıkınca açıp karıştıracakları bir buzdolapları bile yoktu.

Şimdi bana sorsalar hiçbir şekilde 11 yaşında bir çocuğun ailesinden ayrılıp yatılı okumasını istemem. Ben Bursa Anadolu Lisesiyle beraber Robert Koleji de kazanmıştım ama babam beni göndermemişti. Bunun için günlerce ağlamıştım ama şimdi duacıyım. Çünkü 11 yaş aileden kopmak için çok erken. İlkokulda gözlükleri iyice kalınlaşmış, tumbul, sıkıntıdan ansiklopedi okuyan bir çocukken, Bursa Anadolu Lisesinde okuyarak sporcu ve daha sosyal bir insan oldum. Eğer ben oraya gitseydim, bu olmayacaktı. Arkadaşlarıma "ortaokuldan sonra da göndermeyin çocukları şehir dışına ama üniversiteye muhakkak gönderin" diyorum. Üniversitede mutlaka ailesinin olduğu şehirden başka bir şehre gitmesi lâzım gencin ki ayaklarının üzerinde durabiliyor mu, duramıyor mu, lisede kazandıkları ona yetmiş mi, problemlerini çözebiliyor mu; görsün, çözsün, olmadığında yardım isteyebilsin ama kendi ayaklarını üzerinde durabilsin.

Rahmetli Hayri Koyuncu'yu hiç unutamam. Bana çok emeği vardır. Bursa basketboluna da öyle. Hatta Bursa'da bugün basketbol varsa sebebi Hayri Koyuncu'dur. Hazırlıkta dersler başladıktan sonra Hayri Abi takım seçmelerine başlamıştı. Anadolu Lisesi o zaman 11-18 yaşları arasında kız ve erkek öğrencileri olan 800 küsur kişilik bir okuldu ve sporcular bu öğrenciler arasından seçiliyordu. Şimdiki okullar gibi "burs vereyim de iyi sporcu okula getireyim" şansı yok. Transfer etmek söz konusu değil! Elinizde ne varsa onu yetiştiriyorsunuz. Ama o mevcut öğrenciler öğrenmeye hazır, akıllı çocuklar. Az tekrarla daha hızlı öğreniyorlar ve zevkle yapıyorlar bu işi.

Oyak Renault Kulübü kurulunca bizim okul onlarla bir anlaşma yaptı. Okul takımı aynı zamanda kulüp müsabakalarında Oyak Renault'nun takımı olacaktı. Bizim salonumuz olduğu için Renault salonun zeminini ve potalarını yaptırdı. Dolayısıyla orayı kendi altyapı takımının antrenmanları için kullanmış oldu. Bir arkadaşımın abisi Hayri Koyuncu'nun oyuncusuydu. Arkadaşım da antrenmanlara başlamıştı. Bana "sen de gel" dedi. Gittim. Tombul, şişman bir çocuğum ve hiç alâkam yok sporla! Şimdiki antrenörlerle o zamankilerin arasındaki fark burada. Şimdiki çocuklara fırsat

tanımıyorlar. Hayri Abi yeteneği olan-olmayan, fiziği uygun olan-olmayan ama içinde istek olan herkese şans verdi. Hazırlıkta basketbola başladım. Haftada 3-4 antrenman yapıyorduk. Hayri Abi biz ortaokulu bitirene kadar çalıştırdı bizi. Okulun beden eğitimi öğretmenleri sadece okulu temsil ettiğimiz maçlarda ve turnuvalarda yanımızda oluyordu.

*4x400m bayrak yarışında mücadele eden Anadolu Lisesi atletizm takımı:
Basketbol oyuncular Fahrettin Gözet, Deniz Dalgıç, Murat Keskin ve
voleybolcu Murat, beden eğitimi öğretmenleri Kâzım Özarslan ile.
16 Mayıs 1984. Deniz Dalgıç arşivi*

Bursa'daki maçlarımızı herkes heyecanla beklerdi ve Atatürk Spor Salonunun 4000 kişilik tribünlerini doldururdu. Sahaya çıktığımızda atılan konfetilerin temizlenmesi 15-20 dakika sürerdi. İnanılmaz bir rekabet vardı ama ne bir kavga, ne de bir dövüş olurdu. Bayram yeri gibi, şenlik gibi olurdu. Okul müdürü öğrencileri maçlara gönderirdi.

1981'de, orta ikide okuduğum sene, ortaokul takımı olarak Türkiye şampiyonasına gittik ve 4.sü olduk. Sonraki sene Türkiye 2.si olduk. Çok iyi bir takımdık. Geleceğin Yıldızları Basketbol Okullarının kurucusu Fahrettin Gözet, özel bir şirkette yönetici olan

Saruhan Ekinci, Levent Çerezci, Amerika'da Hyatt International'ın mühendislik departmanının başında Hakan Akgün, Amerika'da Coca Cola'da önemli bir pozisyonda olan Güran Yet, Ankara Baro Başkanı Hakan Canduran, Doktor Ediz Dalkılıç, bir bankanın bireysel bankacılıktan sorumlu genel müdür yardımcısı Abdullah Kutucu takım arkadaşlarımdı. Çok iyi arkadaş, çok güzel bir ekiptik.

Türkiye 4.sü olduğumuz sene grup elemeleri Sivas'taydı. Oradan çıkarsak ilk 6 takım arasında kalacaktık ve Manisa'ya finallere gidecektik. Otobüsle yola çıktık. Bir okulun yatakhaneinde kalacaktık. İmkânlar sınırlı olduğundan, turnuvalarda hep öyle yerlerde kalırdık. Gece yarısını on dakika geçe Sivas'a girdik. Sene 1981'di ve sıkıyönetim vardı. Şehrin girişinde askerler bizi karşıladı. "Bu saatte gidemezsiniz. Biz size nezaret edeceğiz, en yakındaki otele götürüleceğiz" dediler. Hocalar ne dediyse, dinletemediler ve askerler bizi alıp bir otele götürdü. Otele girdik. Herkes ayrı bir yere dağıldı, boş bulduğu yere yattı. Anadolu'daki oteller şimdi daha iyi; 1981'de korkunçtu! Hakan Akgün'le ikimiz, 13 yaşında iki çocuk, odanın içinde bir sürü başka insanlar da var ama mecburen orada yattık. Karanlıkta girmişiz; belki çarşaf lar leş gibi! O yüzden havlularımızı yaydık, yattık ama sabaha kadar uyku tutmadı bizi. Ses de çıkaramıyoruz korkudan. O yaşta bunu yaşadık. Şimdi bizim okulda çocuklarımız böyle bir şey yaşasa, veliler ortalığı ayağa kaldırır, kıyameti koparır.

Orada gruptan birinci çıkıp Manisa'ya gittik. İstanbul birincisi St. Joseph, ikincisi Nişantaşı Anadolu Lisesi, üçüncüsü Galatasaray, Ankara birincisi TED Koleji, şimdi adını hatırlamadığım bir takım daha ve biz vardık. İlk gün İstanbul birincisini yenince "şampiyon olacağız" diye havaya girdik ama ertesi gün TED Koleji'ne 4 sayıyla yenilince morallerimiz çöktü ve sırasıyla İstanbul ikincisine 16 sayıyla, İstanbul üçüncüsüne 18 sayıyla yenildik, son maçı kazanıp 4. olduk. Aslında oraya şampiyon olmaya gitmiştik. Çok iyi takımdık. O turnuvadan hatırladığım; yemeklere pek güvenemiyordu idareciler. Bir yerle anlaşılıştı, her gün aynı yerde, aynı yoğurtlu kebabı yemiştik. Şartlar öyleydi ve aslında çok eğlenceliydi.

Liseye geçtiğimde artık antrenörümüz Fevzi Toker'di. Hayri Abi hep

küçüklerle ilgilenirdi. 1983'de, bir önceki yıl Türkiye derecesi yapan iyi takımından sadece bir-iki kişi liseye geçmişti ve Bursa'daki turnuvada Erkek Lisesine yenilip gruplara gidememiştik. Yerel gazeteler çok önem verirdi maçlara. Maç bitiminde ben ağlamaya başlamıştım sahanın ortasında. O zamanki gazetecilerden Mehmet Ali Boncukçu benim fotoğrafımı çekip gazetenin baş sayfasını koymuştu. Yerel gazeteler de okul maçlarına önem verirdi.

Sonraki yıllarda çeşitli şehirlere gruplara gittik. 1984'te yine iyi bir dönemimiz oldu. Güran Yet bizden bir üst sınıftaydı. Takım kaptanıydı. Lise takımı olmamıza rağmen Tofaş A takımında oynayan bazı oyuncuların, hatta milli oyuncuların da olduğu üniversite takımını yeniyorduk. O sene Edirne'ye gruplara gitmiştik. Edirne'nin final oynaması için iki grup yapıp bir tarafa kuvvetli takımları, diğer tarafa da zayıf takımları koymuşlardı. Kura çekilmişti ama böyle denk getirilmiş bu kura! Edirne final oynasa da kazanamazdı. Neticede onlarla final oynadık. Maçı alacağımız kesindi. Maç 20 sayı farkla bitti. Maç sonrası ödül töreni olacaktı. Soyunma odasına gittik, eşofmanlarımızı giydik, salona çıkış tüneline geldik. Tribünler üst tarafımızdaydı. Tam orada Edirneli seyirciler toplanmış, başladılar üzerimize tükürmeye. Tükürükle insan ne kadar ıslanabilir? İnanılması güç ama her yerimiz sırsıklam oldu! Bütün kıyafetlerimiz ıslandı. Çıktık, ödülümüzü aldık, döndük. Bu olaydan 3-4 sene sonra bir gün yurtdışından arabayla dönüyordum. Şimdiki teknolojinin sağladığı gibi haber edinme olanağı yoktu tabii. Türkiye'den uzak kalmış olduğum için Edirne'de bir bayiye uğrayıp gazete alarak gelişmeleri okumak istedim. Gazete satıcısı yüzüme baktı, "senin adın Deniz mi?" dedi bana. "Evet" dedim şaşırarak. "Sen Bursa Anadolu Lisesinden değil misin?" diye sordu. "Evet" dedim ve arkasından ne gelecek diye merak ediyorum. "Siz 3-4 sene önce buraya turnuvaya gelmişsiniz, oradan hatırlıyorum" dedi. Spor böyle ilginç bir şey. Adıma kadar aklımda yer etmişim. Galibiyetimiz adamın içine oturmuş ama bütün tribünlerin tükürmesi de bizim içimize oturmuştu. Basketbol oynayarak yaşadığım tecrübeleri ben de hiçbir şekilde unutamam.

Edirne'deki elemelerden birinci çıkınca Kayseri'ye finallere gitmiştik. Büyük favoriydik çünkü kulüplerde Türkiye şampiyonluklarımız vardı aynı ekiple. Bir maçta devre arasında salona çıktık, Kâzım Hoca yok! Maç başladı, devam ediyoruz, neden sonra biri gelip Mustafa Yıldırım Hoca'ya bir şeyler söyledi. Hoca içeri koştu. Meğer Kâzım Hoca'yı

soyunma odasına kilitlemiş, çıkmışız. Kapıyı yumruklamış. Bundan dolayı asla bağırıp çağırmadık. O turnuvada da olmamız gerekenin altında kalıp Türkiye 4.sü olduk.

Ayşegül Çarlı, Kaya, Akgün, Aydoğan, Cüneyt ve Deniz Dalgıç, genelde king oynadıkları pencere kenarında, 1980'ler

O zamanlarda okulda spora önem verilmesinin yanı sıra atletizm de ana branş sayıldığından, tüm basketbolcu, voleybolcu ve diğer branş sporcuları aynı zamanda da atletizm müsabakalarına katılırlardı. Atletizmde de takım halinde devamlı Bursa ve Bölge birincilikleri kazanırdık. Hatta bazılarımız bireysel olarak da önemli başarılar elde etmiştik. Ben 100m ve 200m branşlarında yarışıyordum. Ancak 200m'de daha başarılıyım. O tarihte koştuğum 23.10'luk derecem gençler rekoruydu ve barajı geçtiğim için Avrupa çapında öğrenci sporcular arasında düzenlenen Akdeniz Oyunları'na davet edilmiştim. Ancak aynı tarihlerde basketbol Türkiye şampiyonası da olduğundan gitmemeyi tercih ettim. Çocuk akıllı işte, hâlbuki o zaman benim devamlı geçtiğim Cengiz Kavaklıoğlu atletizme devam etti ve sayısız Türkiye rekorlarının yanında Büyükler Balkan Şampiyonluğu bile kazandı. Yanılmıyorsam hâlâ Türkiye 100m rekoru kendisine aittir. Tesadüf, o da bir basketbolcuymdu. Şimdiki aklım olsa atletizmdeki bu potansiyelimi sonuna kadar kullanmayı tercih ederdim.

Atletizm ile ilgili anılarım da çoktur. Müsabakalar cumartesi ve pazar günleri olurdu. Ben cumartesi günü yarışlara katılmış, ancak pazar günü gitmemeye karar vermiştim. Bu nedenle de aileme hiç bahsetmemiştim.

Pazar sabahı yatağımdan birden annemin sesiyle ve dürtmesiyle fırladım. Bana “Kâzım Hoca arıyor, yarışın varmış, çabuk kalk!” dedi. Yüzümü bile yıkayamadan annem elime bir bardak çay tutuşturdu ve babamla arabaya atlayıp Atatürk stadına gittik. Evimiz yakındı ve beş dakika içinde orada olduk. Stada koşarak girdiğimde, diğer atletler yarışın başlangıç noktasındaydı. Ben ayakkabılarımı bile tam başlama çizgisinde bağladım ve hiç ısınmadan yarışa başladık. 200m yarışıydı. Biraz zorlanarak da olsa yarışı kazandım ama bitişte “herhalde ölüyorum” dedim. Ciğerlerim patlayacak sandım. Cinayet gibi bir şey, hiç ısınmadan tam efora giriyorsun! Uyanmamla yarışın başlangıcı arasında geçen süre sadece 10 dakika!

Bir başka seferde de 4x400m bayrak yarışı vardı ve Kâzım Hoca ısrarla beni de koşturmak istiyordu. En güçlü insan vücudu bile 280m civarında %100 hızla koşabilir, bu nedenle 400m yarışı bir taktik yarışıdır ve çok zor bir branştır. Ben de bu sebeple koşmak istemiyordum. Ancak çok ısrar edince “ tek şartla koşarım; takımı ve koşu sıralamasını ben belirlersem” dedim. “Tamam” dediler. Daha önce basketbola başlamamda çok emeği geçtiğini söylediğim Hayri Koyuncu aynı zamanda eski bir atletizm antrenörü ve hakemiydi. Bana o taktik verdi. Yarışın başında farklı kasları, sonunda farklı kasları çalıştırmamı tembihledi. Ben arkadaşlarımı seçtim ve yarış başladı. Ben üçüncü ayağı koşacaktım. Birinci arkadaşım bayrağı üçüncü sırada verdi, ikinci arkadaşım da bana ikinci sırada verdi. Ben koşmaya başladım ve ilk 150 metreyi sıralama değişmeden geçtik. Tribünde Kâzım Hoca, babam ve Hayri Koyuncu’ya “bakın kerataya, zorla koşturuyoruz ya, ondan kendini zorlamıyor” diyormuş. Hayri Ağabey de bekle biraz diyormuş. Son 250 metreye gelince ben belirlediğimiz taktiği uygulamaya koydum ve küçük adımlardan büyük fuleli koşmaya başladım. Hızla ara kapanmaya başladı. Bayrak değişimine geldiğimizde ben birinci sıradaydım ve aradaki fark da yaklaşık 30m idi. Son arkadaşım da aynı şekilde koşmaya devam etti ve büyük farkla yarış kazanıp takım olarak birinci olduk. Tribünde babam ve Hayri Ağabey’in Kâzım Hoca’ya neler söylediğini tahmin edersiniz!

Lise sona geçtiğimde sene başında basketbol antrenmanında ayağım kırıldı. Tam Bursa finallerinden bir iki gün önce basketbol oynamaya başladım. Kötü bir sezondur bizim için. O sene Süleyman Çelebi Lisesine yenildik ve Bursa’dan çıkamadık. Ben mezun olduktan bir sene sonra lise

basketbol takımı Türkiye şampiyonu oldu. Fevzi Hoca’nın oğlu Alper Toker de o takımdaydı. Alper cerrah oldu ve şimdi İstanbul’da yaşıyor.

Boru trampet takımının şefi Deniz Dalgıç ve Murat Onat. Murat Onat arşivi, 1980’ler

Hem kulüp, hem de okul müsabakalarına katıldığımızdan, senede 25-30 gün devamsızlığımız olurdu. Dersleri tep telafi ettik. Daha çok çalıştık. Boş zamanlarımızı hep doğru değerlendirdik. Bilardo salonlarına gitmeye, hafta sonları gezmeye başlayanlar sporu yürütemedi. O zaman okuldaki anlayış da spor ve okulun yürütülebilmesi için uygundu. Bursa’da yılın

öğrenci sporcusu anketi olurdu. Bizim okulda büyük olaydı bu. Bir sene adaylardan biri bendim. Öğretmenler çok destek olurdu bize. El üstünde tutulurduk. Sporcular olarak hiçbirimiz özel ders almadık. Antrenman sonrası yorgun argın eve gidip ders çalışırdık. Bu bir fedakârlıktı. Bir ay boyunca turnuvalardan ve maçlardan dolayı pek çok ders kaçırdık ama buna rağmen disiplini yakalayıp derslerimizde de başarılı olduk. Alper, Fahrettin, Saruhan, ben, üniversiteyi kazandığımızda profesyonel basketbol kulüplerine de transfer olduk. Ben 4 sene Efes Pilsen'de basketbol oynadım. Üniversite öğrencisi olarak çok iyi para kazanıyordum basketboldan. Saruhan Eczacıbaşı'nda oynadı ve Türkiye şampiyonu oldular. Fahrettin ve Alper Paşabahçe'ye gittiler. Üstelik sene kaybetmeden bitirdik üniversitemizi de. İTÜ'de inşaat mühendisliği okudum. Efes'te antrenmanlar çok daha ağırdı. Antrenman sonrası okula gitmek çok zordu. Boş zamanlarımızda arkadaşlarımız gezerken, tatillere giderken, biz ders çalışıyorduk. 11 yaşımdan 22 yaşımda üniversiteyi bitirene kadar bir kere bile Uludağ'a ya da yaz tatiline gitmedim, hep antrenman yaptım. Üniversitede arkadaşlarım gece hayatında gezerken ben hep evde oturdum. Bu disiplini biz takımca Bursa Anadolu Lisesinden edindik. Temelden itibaren planlı, programlı hareket ettiğiniz zaman sonuç almayı öğreniyorsunuz ve o zaman da boşa harcamıyorsunuz vaktinizi. Hedef koyuyor, o hedef için fedakârlık yapıyorsunuz. Fedakârlık yapmadan olmaz. Ben de bilirdim her sene Uludağ'a gidip kayak kaymayı ama onun yerine her gün Bursa'da antrenman yaptım, maçlardan dolayı geri kaldığım derslerimi çalıştım, arayı kapattım. Ben ve arkadaşlarım hep de iyi öğrenci olduk. Okulu da, sporu da hep üst düzeyde yürüttük. Böylece hem mühendis oldum, hem de genç milli basketbol takımının kampına seçildim, Türkiye'nin en iyi kulüplerinden birinde basketbol oynadım ve hatta askerlikte ordu milli takımında da dünya şampiyonasında oynadım.

İstanbul'a transfer olduktan sonra oradaki takımımın pazar hariç her gün çift, cumartesi günleri tek olmak üzere toplam 11 antrenman yapıyorduk. Bursa'da ise salı, cuma, cumartesi ve pazar olmak üzere haftada dört antrenman yapıyorduk. Buna rağmen bizden fiziksel olarak daha üstün sporcuları yenebiliyorduk. Çünkü akademik başarı spora da yansıyor ve daha az tekrar yetiyor, hareketleri daha doğru yapıyor, neden-sonuç ilişkisini kurabiliyorsun. O yüzden ben sporu çok destekliyorum. Okul ve kulüp işbirliği yapılmalı ve spor küçük yaşlara çekilmeli yoksa biz daha uzun yıllar söylenir dururuz "neden olmuyor?" diye.

Babam da ben de inşaat mühendisiyiz. İnşaat işi çok meşakkatli. Her iş bittiğinde işsizsiniz, sonra inşaatla birlikte yeniden işe yoğunlaşıyorsunuz. Dalgalanan bir sektör ve çok yıpratıcı. Sene 1999'du ve dedik ki, böyle yürümez bu iş, başka sektöre girelim. Kardeşim İngilizce öğretmeni. Eğitimi düşündük. Bursa'da bir grup eğitimde yatırım yapmak istiyordu ve biz de aralarına girdik. Bir gün bir tanıdığımız "TED Koleji Bursa'da yatırımcı arıyormuş konuşun" dedi. TED'den Kamuran Hanım'ın ismini verip "onu arayıp konuş" dedi. Aradım, "yatırımcı arıyormuşsunuz. Biz Bursa'da okul kurmak istiyoruz. Yerimiz de var. Yapabiliriz" dedim. O Kamuran Hanım da "nereden duyduunuz bilmiyorum, böyle bir projemiz yok ama siz bir dilekçe yazın, şu anda yönetim kurulu toplantımız var, orada bir sunayım" dedi. Hemen yazdım, faksladım. Sonra geri aradılar. "Bir gelin. Sizinle tanışmak istiyoruz. Projelerinizi anlatın" dediler. Fizibiliterim vardı. O esnada Türkiye'de 8 tane TED Koleji vardı ve hepsi de vakıf ya da dernek okullarıydı. Ankara'ya gittik. "Okul açmak istiyoruz ve TED önemli bir kurum. Bize öğretin, biz yatırımını yapalım" dedik. O yıla kadar hep vakıf olarak kurmak istemişler okulları ve 1928'den itibaren ancak 8 okul açılabilmiş. Hâlbuki Bursa'da pek çok farklı özel okullar vardı. Özel teşebbüs girmezse bu iş yürümüyor. Şu anda Türkiye'de 35 TED Okulu var ve biz özel şirketle yapılan ilk TED Kolejimiz. Yatırımı biz yaptık, onlar da eğitim işlerini yürüttü. Böylece TED Bursa'nın kurucusu olduk. İnşaat ve eğitim işlerini paralel yürütürüz dedik ama şimdi bütün günüm okulda geçiyor artık. Şunu öğrendim; çocuk söz konusu olunca rasyonel insan kalmıyor. Ben de dâhil dünyanın en objektif insanı bile olsa çocuk söz konusuysa subjektif davranabiliyoruz.

Her yer Anadolu Lisesi oldu artık. Bursa Anadolu Lisesinin bu hali üzücü. Eski haline dönüşmesi için kamuoyu oluşturulması lâzım. Belki Bursa'da buna benzer okulların oluşması lâzım. Daha farklı eğitim veren, farklı programlar uygulayan okullar olması lâzım. İstanbul'da bazı köklü okullar eski anlayışlarıyla hâlâ eğitime devam ediyorlar. Bizim de Bursa Anadolu Lisesinde bunu canlandırmamız lâzım. Robert Koleji mezunları Hisar Eğitim Vakfı kurup kendi okullarını açtı. Belki bizler de Bursa Anadolu Lisesi mezunları olarak vakıf kurup özel bir okul açabiliriz.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 13 Şubat 2015

Emel Ük Güceyü

22 Mart 1955 Bursa
İngilizce Öğretmeni
Görev Dönemi: 1977-1995

Annem Bulgaristan, babam Selânik göçmeni. Babamı 3 yaşında kaybettim. 1958 Bursa yangınından sonra vefat etmişti. Hayal meyal hatırlıyorum; tam Koza Han'ın taç kapısının karşısında bir havlucu dükkânımız vardı ve yangın sonrası bir tek makas kaldı o dükkândan geriye. Annem hep onu söylerdi. Sonra yanındaki bir dükkâna geçtik ve annem ben ilkokulu bitirinceye kadar onu işletti. Annem Rahime Ük Bursa'nın ilk kadın esnafıydı diyebilirim. Ben Setbaşı İlkokulunu bitirdikten sonra annemi dükkândan çıkarttılar. Sonra terziliğe başladı. Çok güzel dikiş dikerdi. Piko makinesi aldı, piko yapıp sattı. Zor günlerimiz oldu. Ben de bir an önce hayata atılmak için sınavla Bursa Kız Öğretmen Okuluna devam ettim. Öğretmen Okulunun şöyle bir özelliği vardı; 3 senelikti ama İngilizce çok yoğundu. 9. sınıfta 14 saat İngilizce ders görüyor, İngilizce piyesler oynuyorduk. Öğretmenliği seviyordum. Mahallemizde dersleri zayıf olan öğrencileri çalıştırdım. İngilizce öğretmenliğini seçmem de ilginçtir. Nerime Kaya çok sevdiğim edebiyat öğretmenimdi. Onu çok sevdiğim için edebiyata yönelmiştim. Eğitim Enstitüsü başvuru formlarımızı eğitim şefimize vermiştik. İngilizce öğretmenimiz Ayhan Şentürk'ün eşi eğitim şefimiz Kemal Şentürk'tü. Ayhan Hanım başvuru formumu görmüş. Sınıfa geldi, önüme boş bir form koydu, benim doldurduğum formu yırtıp "sen İngilizce öğretmeni olacaksın" dedi. O zamanlar öğretmene itiraz etmek ne haddimize! Müteşekkirim ona, belki de hayatımı çok farklı, çok daha güzel bir yöne çekti.

Öğretmen okulunu bitirenler sadece eğitim enstitüsüne gidebiliyordu. Yüksek Öğretmen Okuluna giren öğrenciler ise üniversite sınavına girebiliyordu. Öğretmen okulunda 2. sınıftan 3. sınıfa geçtiğimde, derslerim çok iyi olduğundan Yüksek Öğretmen Okuluna seçilmiştim. Ankara'daydı okul ve annem bana kıyamadı, göndermedi o zaman. Yüksek Öğretmen Okulunu bitirseydim farklı bir meslek sahibi de olabilirdim. Üniversite sınavına girecektim çünkü. Ama Bursa Öğretmen Okulunu bitirince sadece Gazi Eğitim Enstitüsüne gitme şansım vardı. O zaman da ben biraz anneme ısrar ettim gitmek için.

Aslında Öğretmen Okulunu bitirenler de öğretmen olabiliyordu. Hatta Çanakkale'nin Yenice ilçesine tayinim çıkmıştı. Fakat Bursa Kız Öğretmen Okulu, Gazi Eğitim için büyük bir referanstı. Ülke genelinde girdiğim test sınavını, akabinde Gazi Eğitimin yazılı ve sözlü sınavlarını kazanınca, tayin olduğum göreve gitmeyip 3 yıl Gazi Eğitim Enstitüsüne devam ettim. Bitirdikten sonra Hacettepe Üniversitesinde okuyabiliyorduk ama babam yoktu ve bir an öne çalışma hayatına atılmak için öğretmenliğe başladım.

1977-1978 öğrenim yılı öğretmenleri. 1978 yıllığı

Önce 1975-1977 arası Gökçeada Öğretmen Lisesinde çalıştım. 1980 öncesi sağ-sol çatışmalarının olduğu dönemdi. Bir gece okulda

nöbet tutarken bir grup öğrenci yemekhane katından bir görüşün marşlarını söyleyerek çıktı. Karşılarında durdum “Ne yapıyorsunuz? Karşı görüşten öğrenciler de var burada” diye susturmuştum. Öğretmenleri üstüme yürümüş, soruşturmalar geçirmiştım. Okula siyasetin karışmaması gerekirdi. Gökçeada’da yapılacak pek bir şey olmadığından çocuklarla cumartesi-pazar İngilizce kurslar verirdim. Pek çok İngilizce öğretmeni yetişti sonra oradaki öğrencilerimin arasından.

Öğretmenler odası. 1978 yıllığı

Eniştemin arkadaşı Anadolu Liseleri Genel Müdürlüğünde çalışıyordu. Eniştem “Bursa Anadolu Lisesine tayin ister misin?” diye sordu. “İsterim tabii” dedim. Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğünden, Anadolu Liseleri Genel Müdürlüğüne geçmem gerekiyordu. Gökçeada’daki teftiş raporunun çok iyi olması avantajımdı. 1977 senesinde Bursa Anadolu Lisesine atandım, 18 sene çalışıp 1995’te oradan emekli oldum.

1977-1978 eğitim yılında Bursa Anadolu Lisesinde göreve başladığımda 22 yaşındaydım. İkinci mezunlardan itibaren oradaydım. Hazırlıkta İngilizce 24 saattti. 20 saatine bir öğretmen giriyor, 4 saatlik kompozisyon dersini de bir başka öğretmen veriyordu. Gramer, okuma, kompozisyon gibi dersler görüyordum

hazırlık sınıfları. İlk geldiğim sene 6. sınıfların temel İngilizce derslerine ve hazırlıkların 4’er saat kompozisyon derslerine giriyordum. Sonra uzun yıllar hep hazırlık okuttum. Hamilelik ve doğum döneminde hazırlık sınıflarına ara vererek 8. sınıfların ve liselerin derslerine girdim. Oğlum 1 yaşına geldikten sonra tekrar hazırlık sınıflarına döndüm. Ara sınıflarda da yoğun dersler. Sınıflar ilk başladığım yıl 20-22 kişiydi. Sonra sınıf mevcutları politik baskılarla arttırıldı, 30 kişiyi geçti. Hatta bir sene okul başladıktan 1,5 ay sonra yeni sınıflar açılmıştı.

Anadolu Lisesinde hazırlık sınıflarının İngilizce öğretmenleri olarak çok güzel anlaşılan, iyi bir kadroyduk. Çok güzel günleriydi okulun. Değerli arkadaşlarla çalıştık. Bursa Anadolu Lisesi çok iyi bir okuldu. İstanbul’daki Robert Kolej, Üsküdar Amerikan Lisesi gibi 2-3 okuldan sonra Bursa Anadolu Lisesi gelirdi. Çok güzel puanlarla öğrenci alırdık okula. Dünya Kolejlere öğrencilerimiz seçilirdi ve yurtdışında okurlardı.

Geldiğim yıl 24 saat ders vermemin yanı sıra idarecilik de yaptım. Yoğun çalıştım o dönemde Ankara’da bir partili öldürülmüştü. Tam bizim öğle saatine çıkış zamanımızdı. Çekirge Meydanı’ndan bir grubun gelip okula saldıracağı söylentisi yayılmıştı. Hiç unutmuyorum, o gün bütün öğretmenler sınıflara dağıldık, dışarı öğrenci çıkartmadık. O grubu polis durdurmuştu sonra.

Öğretmenler ve öğrenciler arasında farklı görüşte olanlar vardı ama kavga düzeyinde değildi. “Abilerin, ablaların” öğrencilerimizi 1980’li yıllarda evlerde ders çalıştırmaya başladığını hatırlıyorum. Lisedeki bazı öğrencilerimizin bu evlere gittiklerini duyuyorduk.

Anadolu Lisesi benim için ikinci bir üniversite oldu. Mesleğimi hep ön planda tuttum. Zaman zaman eşim de, oğlum da beni bu konuda eleştirmiştir. Okula asla hazırlıksız gitmezdim. O zamanlar görsel yoktu. İki gramer kitabı vardı. Alıştırma hazırlar, resimler toplar, beyaz divitin üzerinde figürler keserdim hazırlık sınıfları için. Belki öğretmen okulundan olmanın özelliğidir bu; çocuklara daha çok görselle, ilgilerini çekecek şekilde, biraz da tiyatro yaparak ders verirdim. Kendim evde de sorular hazırladığım için ders işlerken

güncel olayları da sorularına yansıtır, tartışırdım çocuklarla. Yıl sonunda hazırlık sınıflarına piyesler oyunlar düzenlenirdi okulda.

4 hazırlık öğretmeniydik: Sevgi Denizci, Asuman Özyiğit, Çiğdem Berkoğlu ve Özgül Hanım vardı. Ben çoğunlukla Hazırlık-C sınıfına girerdim. 18 yıl çalıştım. 10-11 sene C sınıfları bendeydi. Çok güzel bir ekip çalışmamız vardı. Her şeyi birbirimizle paylaşırdık. Bir gün bakanlık müfettişi “bakıyorum hepiniz aynı vurguları yapıyor, aynı şeylerin üzerinde duruyorsunuz” demişti. Belki de o zamanki başarının nedeni de buydu. Bencilik yoktu. Her şeyi paylaşırdık.

Ders kitabı olarak fazla yayın yoktu. 7. ve 8. sınıfları First Certificate sınavlarına hazırlar, lisede en üst düzeye getirirdik ve ders kitaplarımızı da ona göre seçerdik. Okumaya da çok önem verirdik. İki Şehrin Hikayesi ve Şahika adlı kitapları 8. sınıfta okuttuğumu hatırlıyorum çocuklara. Çocukların İngilizcede o kadar başarılı olmalarının nedeni de buradaydı. Sadece gramer bazlı gitmiyorduk. Konuşturur, yazdırır, okuturduk çocukları. Dil öğretiminde çok önemli bunlar. Sabah 4 saat İngilizce ders üzerine, öğleden sonra fen ve matematik derslerinin İngilizce terimlerini öğrettiğimiz dersler oluyordu.

Dil yetenek işi. Dil öğretiminde kulak çok önemli. Hiç unutamadığım ve hâlâ vicdan azabı çektiğim bir olay var. Anadolu Lisesindeki 2. veya 3. senemdi. Yatılı İzmirli öğrencim hazırlıkta ikmale kaldı. Eylülde geldi. Yazılıdan geçerli not alamadı. 45 ile geçecekken 44 alarak kaldı. Şimdiki aklım olsa, onun sözlü notunu 2-3 puan yükseltirdim. O sene sonunda hazırlıkta kaldığı için babası sınıf tekrarı yaptırmayarak çocuğu aldı, İzmir’e geri götürdü. Bu çocuk ortalama bir puanla sınıfı geçmiş olacağı için İngilizce göreceği derslerde zorlanacaktı. Ama bizim en kötü öğrencimiz bile bir dil bölümüne girebilir, üniversite hazırlık muafiyet sınavını atlayabilirdi. Belki bir gencin istikbaliyle oynadım. Öğretmenliğin ilk yıllarında öğrenci nokta, virgül koymadığında dahi puan kırıyor, not konusunda aşırı titiz davranıyorduk.

Hazırlıkta haşarı bir sınıfım vardı. Sene sonunda da final sınavları oluyordu ve herkes güzel bir sonuç çıkartmak istiyordu. Ama nasıl haylaz bir sınıf! Onları nasıl motive edeceğimi düşünürken o

zamanlar bir ayakkabı markasının sloganı aklıma geldi: “I want, I can.” “İstiyorum, yapabilirim.” Çocuklar acaba bu sloganla gaza gelirler mi, diye düşündüm. Sınıfta tahtaya yazdım ve “çocuklar başarmak istiyor musunuz? Sene sonunda benim üzülmemi istemiyorsunuz değil mi? Çok güzel sonuçlar çıkartmanız gerekir. Ben sizinle gurur duymak istiyorum” dedim. Bir ay öncesinde onlarla yoğun tempoya girdik ve iyi notlarla 6. sınıfa geçtiler. Ertesi sene doğum günümde beni sınıflarına davet ettiler. Teneffüste gittim. Masaya bir buket çiçek koymuş, tahtaya da şunu yazmışlar: “We wanted, we could.” “İstedik, başarabildik.” Ben öğrencilere asla doğum günümü söylemem. Sadece Setbaşı İlkokulu mezunu olduğumu biliyorlardı. Gidip okuldan doğum tarihim öğrenmişler bunun için. Çok güzel bir anıdır bu.

Emekli olacağım sene hazırlıktayken öğrencim olan İpek mezun oluyordu. O sene küçük kardeşi de hazırlıkta öğrencimdi. Yalovalıydılar. İpek okul birincisi olduğu için konuşma yapacaktı. Annesi “hocam ne olur gelin törene” dedi. “Dersim var bırakmam” dedim ama çok rica etti. Ben de okul müdürüne rica ettim, dersimi ayarladılar ve gittim. Orada bana çok özel bir teşekkür etmişti İpek. Hazırlıkta okurken Yalova’dan geldiği için alışamamıştı. Okulda kalması için onunla çok ilgilenmişim. İnsan unutup çok öğrenci geçtiği için. İpek dedi ki; “eğer Emel öğretmenim bana ısrar edip ailemi ikna edip burada tutmasaydı, ben şu anda sizin karşınızda olmazdım. Ona çok teşekkür ediyorum.” Öğrencilerimin hepsi şimdi o kadar güzel yerlerdedir ki, onlarla gurur duyuyorum.

Öğrencilerimin gönlünde yer ettiysem ne mutlu bana. Bazen kendileri için yaptıklarımı dile getirdiklerine pek çoğunu anımsamıyorum. Çünkü onlara iyilik olsun diye değil, öğretmenliğin gerektirdiklerini yaptım. Ben Atatürkçü yetiştim. Annem başını örterdi ve Atatürk hayranı bir insandı. Anneannem de aynı şekilde. Ben Atatürk’e lâf edildiğinde çok üzülüyorum. Milli bayramlar eskiden çok güzel coşkuyla kutlanırdı. Çocukluğumda Heykel’in karşısında evi olan bir akrabamız vardı ve bütün milli bayramları gidip orada seyrederdik. Annem hep ağlardı. Anneme kızardım niye ağlıyorsun diye. Belli bir yaştan sonra ben de başladım ağlamaya.

Emel Güceyyü, Gülşen Bayoğlu, Asuman Onur, Ayşe Baydar, 1983. Erhan Onur arşivi

Muzaffer Türkbayrak ve Nesibe Baştürk Maarif Kolejinin ilk öğretmenlerindendir. Öğrenciler İngilizce öğretmenleri ile daha çok vakit geçirdiklerinden olsa gerek, pek unutmuyorlar. Onlar da bizim çocuklarımız gibiydi. İlkokul öğretmeni gibi, biz de ilkokulun devamında çok uzun saatler ders gördükleri öğretmenleriydik. Çok çalıştırdık. Çok canlarını yakmışız o çocukların ama eski sistem çok daha iyiydi. Haylazlıkları oluyordu tabii ama hiçbir öğrencimi disipline vermedim.

Bu yaşımda da derste çok hareketliyim. Hiç oturmam. Hâlâ görseller hazırlar, çocuklarla tiyatro oynarım. Anadolu Lisesinde de ders kitaplarındaki diyalogları tiyatro gibi canlandırırđık çocuklarla. Bunlar akıllarında kalmış. Seneler sonra bir öğrencimle karşılaşmıştım. "Hocam dün sizden konuştuk" dedi. "Who am I"

anlatırken, sınıfta bayılır gibi yapmışım. Açmışım gözlerimi, "ben kimim, neredeyim?" demişim. Aradan yıllar geçmiş, unutmamış hâlâ. Özellikle İngilizce öğretmenleri tiyatro sanatını, jestler, mimikleri kullanmalı derslerinde. Ders saatleri uzun olduğundan öğrencinin derse dikkatini çekmeyi sağlıyor bu uygulamalar.

Nesibe Hanım'la idareci olduğumuz için geceleri dönüşümlü olarak okulda kalıyorduk. Dışarıdan öğretmenler bulunurdu ama bekâr olduğumuz için biz de kalırdık. Gece elektrik kesintileri olurdu. Bir akşam yine kesildi. Gaz lambaları yaktık. Çocuklar sigara içmesin diye telaşlanıyorum. İlk senemdi okulda. Hazırlıklara giriyordum ama büyükler beni pek tanıımıyordu. Bir şey olmasın diye okulda dolaşıyordum. Etütler birinci kattaydı. Işıksız en üst kata kadar çıktım. Deniz diye lise son sınıfta bir kız öğrenci vardı. Ailesi

yurtdışındaydı. O katta onu sigara içerken yakaladım. Deniz’le uzun uzun konuştum. “Bu olayı şimdilik görmemiş olayım” dedim, disipline vermedim. Deniz’in sonradan bana gösterdiği saygıyı unutamam. Bazen ani kararlar almanız gerekiyor. Kötü sonuçlar da doğurabiliyor bu ani kararlar, insanların önünü de açabiliyor.

Etüt sınıfların olduğu binadaydı. Yatakhane de karşıda, yemekhanenin üstündeydi. İlk yıllar zordu biraz yatılılar için. Çünkü daha çok küçüklerdi ve onlar için herkes yabancıydı. 11 yaşında evinden kopmuş bu çocuklara anne oluyorduk. Hep yanlarındaydık. Birebir çok ilgilenirdik. Bir anne çocuğuna nasıl bir lâf söylerse bozulur, onlar da öyleydi. Her birey benim çocuğumdur. Bütün arkadaşlarımız için bu böyleydi. Yatılı çocuklar daha düzenli disiplinli çalıştıklarından çok başarılı oluyorlardı. Yemek yedikleri yerde etüt yapıyorlar, kahvaltılarını yapıp okula gidiyorlardı. Yatakhanein altında gündüz hemşirenin durduğu bir revir vardı. Revirin yanında da öğretmen çocukları için kreş bulunuyordu.

Bir sabah nakil sınavları yapmak için fen, matematik ve İngilizce öğretmenlerinden oluşan komisyon olarak okulda toplanmıştık. Okul müdürümüz Nadir Bey’di. Soruları başımızda müfettiş varken hazırlamış olmamıza rağmen bir süre sonra “sınav soruları satılmış” diye soruşturma geçirdik. “Benim öğretmenlerim bu kadar düzgün çalışırken siz nasıl öğretmenlerime bunu yaparsınız?” dedi Nadir Bey. Bize bu yapıları içine sindiremedi. Sınıf kontenjanlarının arttırılmasına da karşı çıktı ve istifasını verdi. Günlerce okulda kalıp Nadir Bey’e yalvardığımızı hatırladım gitmesin diye. Ama gitti...

Bursa Anadolu Lisesinde ilk göreve başladığım günü hiç unutmam. Geldim, okula girdim, bir bey çizmelerini çekmiş, bahçede çalışıyor. Meğer Nadir Hocam’mış! Müdür Nadir Hocam! Bambaşka bir insandı! Nadir Hocam’la iki yıl birlikte çalıştım, hiçbir gün onu makam koltuğunda otururken görmedim. Odaya girişte sağda bir masası vardı, orada çalışırdı hep. Geceleri çocukları dolaşır, üstlerini örterdi. Bir babaydı onlara. Nadir Bey’in ayrıldığı günü de hiç unutmuyorum. Bütün okulda ölüm sessizliği vardı, öğrenciler dâhil.

1995’te ben ayrıldığımda eğitim 5 sene ilkokul, 1 yıl hazırlık, 3 sene

ortaokul ve 3 sene lise olarak devam ediyordu. Sonra sistem değişti. Ama ağaç yaşken eğilir. 11 yaşında İngilizce öğrenmek ile lisede öğrenmek farklı çünkü çocuk bazı hatalarla, yanlış bilgilerle ve yanlış telaffuzlarla gelebiliyor karşınıza. Lisede bunları düzeltmesi çok zor oluyor.

1995-1996’da emekliye ayrıldım. O tarihten itibaren farklı okullarda öğretmenlik ve idarecilik yaptım. Bursa Anadolu Lisesinde çalışmaktan hep çok gurur duydum. Bütün öğrencilerimi çok sevdim. Onları çok güzel yerlerde görmek çok mutlu ediyor. Hiç ummadığımız yerlerde kaşımıza çıkıyorlar. Hepimizin emeğinin karşılığını çok güzel verdiler.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme Tarihi: 22 Ocak 2015

Erhan Onur

10 Kasım 1943, Amasya
Coğrafya Öğretmeni ve
Müdür Yardımcısı
Görev Dönemi: 1979-1991

İlkokuldan lise sona kadar Amasya'da okudum. Amasya Lisesinden mezun olduktan sonra İstanbul Üniversitesi Coğrafya bölümünü bitirdim ve hemen askere gidip yedek subay olarak görevimi tamamladım. Okul bitince ailem Ankara'ya yerleşmişti. İlk olarak Samsun Ticaret Lisesine atandım. Stajım kalkmadan beni müdür yardımcısı yaptılar. Bekâr olduğum için Maarif Kolejinde de belletmen öğretmenlik yaptım. Kolejde İngilizce öğretmeni olan eşim Asuman Onur'la orada tanıştık, evlendik.

Bakanlık 1978'de okul müdürlükleri için seminer düzenledi. Beni de gönderdiler. Bursa'da Ticaret Lisesinde yapıldı seminer. O ara eşim bana telefon edip "Bursa'da ev bul. Tayinimiz Bursa'ya çıktı" dedi. Bir İngilizce müfettişi Samsun'a geliyor. Bizim iki kızımız küçük o zaman. Müfettiş diyor ki "Bursa'daki kolejin kreşi var. Neden oraya gitmiyorsunuz?" Eşimin babası o dönem burada askerlik şubesi başkanlığı yaptığı için ilgisini çekmiş. İşin şanssız tarafı milletvekili abime söylüyor, o da bana danışmadan bakanlıkla hallediyor tayinlerimizi ve sonra kendimizi burada bulduk. Anadolu Lisesinde kreş sadece öğretmenlerin çocukları için açılmıştı. Resmî değildi ama okul bünyesindeydi. İlk müdür Nadir Gezer Bey kurmuştu.

O sırada hükûmet değişmiş, görevden alınma olmuştu. Lisedeki hocam Bursa Milli Eğitim Müdürlüğüne vekâleten bakıyordu. "Ben seni eşinle aynı okula vereyim" dedi. "Eşimle aynı okulda olmayı istemem" dedim ve bir yıl Cumhuriyet Lisesinde yönetici olarak

görev yaptım. O arada Nadir Bey Anadolu Lisesinden ayrılmıştı ve yeni bir yönetim kuruluyordu. Nadir Bey'in çok yakını olan Zeki Baştürk beni kolumdan tuttu, kendi hocamın ikna edemediği Bursa Anadolu Lisesine ikna etti ve 1979 senesinde orada göreve başladım.

Haftada sekiz saat coğrafya dersi veriyordum. Lise birdeydi coğrafya dersleri. Lise sonlara da turizm dersi konulmuş, öğretmen bulunamamıştı. Yönetici olunca boşluğu doldurmak zorundayız. Lise son sınıfların turizm derslerine de girdim. Bu çocukların hepsi ince bir elekten elenerek gelmiş, çok zeki çocuklar. İdealleri var. Üniversiteye hazırlanmak varken turizm dersini çok umursamıyorlar. Onlarla 10-15 dakika ders yapıp sonra test çözmeleri için serbest bırakıyordum.

Erhan Onur'un öğrencileri, 1982

1991'e kadar çalıştım Bursa Anadolu Lisesinde. Başladıktan birkaç yıl sonra Nihat Hocam Uludağ Üniversitesi rektörü beni öğrenci işleri müdürü olarak istemiş. Bırakamadım Anadolu Lisesini. Zeki Bey'e sözüm vardı. Aradan 10 yıl geçtikten sonra bir akşam üniversitenin sosyal tesislerinde üç aile eşlerimizle yemek yerken rektör bey geldi. Hem kızı, hem oğlu Anadolu Lisesindeydi. Kendimi üniversitede buldum. Orada da ayrı bir çevre edindim. 2008'e kadar

orada çalıştım. Doçent, yardımcı doçent, pek çok öğrencim vardı üniversitede. Rektör “hocam” deyip gelip elimi öperdi. Böyle olunca diğer hoca da saygı duyuyordu. Saygı, sevgiye dayanmadıktan sonra pek önemsemem.

Öğretmenlik hayatımda sadece bir öğrenciyi disipline verdim. Ondan sonra da affı için uğraştım. Şimdi o çocuk manken. İdari göreve başladıktan 7-8 sene sonra bu görevi bıraktım.

Bir gün “öğrenciler, öğretmenler odasından sınav sorularını alıyorlarmış” diye söylenti dolaşiyor. Ne derece doğru bilemiyoruz. Bazıları çok şüphecidir. Ben ihtimal veremiyorum. O ara derse girdim, yazılı yaptım. Bir-iki gün içerisinde okudum, baktım, o tembel keratolar dört dörtlük sınav vermiş! Anladım ki dolaptan sorular alınmış. Yapacağım bir şey yok, ispat edemem! Söylemedim notlarını çocukların. En tembeller söylenmeye başladı “hocam siz hep zamanında söylersiniz sınav sonuçlarını. Neden okumadınız hâlâ?” diye. “Çocuklar, okurum bir ara” dedim. Bir süre sonra o kadar baskı geldi ki çocuklardan, “kaybettim” dedim. Feryat ediyorlar “nasıl olur?” diye. “Yahu ne yapayım, kaybettim!” dedim. İşin ilginç 10-12 kişi soruları birbiriyle paylaşmış, onlar da sınıfın en tembelleri. Diğerleri normal not alıyor, en yüksek notlar tembellerde! Başka sorularla sınav yapmıştım o çocuklara sonra. 1987-1988 senesinin lise 1. sınıfıydı. Zaman geçti, bir iki yıl sonra itiraf ettiler soruları çaldıklarını.

İdari görevdeydim. Babası pilot olan bir çocuk ortaokulda voleybolcu. Kâzım Bey dört dörtlük hocadır. Çocukları çalıştırır. Dersler bitmiş ama mesai bitmemiş. Öğrenci olmasa da görevdeyiz. Spor salonunda antrenmandaki çocukların sesleri geliyor. Odanın kapısı çalındı. Pilot veli geldi. “Erhan Bey, bir şey söyleyeceğim” dedi. Yanında çocuğu, 14 yaşında, aslan gibi voleybolcu. Çocuğu çevirdi kulaklarını gösterdi, kan akıyor! “Ne oldu evladım?” dedim. “Kâzım Bey kulağından tutmuş, kaldırmış antrenmanda” dedi babası. Hemen hemşire Perihan Hanım’ı çağırıp pansuman yaptırıldı. Teknisyene arabamı verip çocuğu hemşire ile beraber yukarıdaki Özel Bursa Hastanesine gönderdim. Hastanenin sahibini arayıp durumu anlattım. Çok önemli bir şey değilmiş. Kâzım Hoca’yla bu

olay olunca çocuğun evi yakın olduğundan gitmiş, babası da o sinirle okula gelmiş. Çocuk gidince veliye kahve söyledim. Spor salonuna indim. Kâzım Hoca benden büyüktür. “Yahu abi, ne yaptın böyle?” dedim. “Ne olmuş, kulağı kopmuş biraz?” dedi. “Yahu adam gelmiş, delirmiş, içerde” dedim. “Nerede, ben veliye gidip konuşayım” dedi. İşin güzel tarafı çocuğu babasından çok sahiplendiği için babasıyla görüşmek istiyor. Çocukları o kadar çok severdi ki, “ben de o çocuğun babasıyım. Niye babasına gidiyor?” diye söyleniyordu Kâzım Hoca. Yapısı buydu. Antrenmanda yanlış vuruş yapmış diye çocuğu hırpalıyor. Daha sonraki yıllarda yine konuştuğumuzda “yahu öyle tutarken biraz fazla kaldırmışım” dedi. Veliyle görüşse adamın üzerine gidecek, “sen ne karşıyorsun, bu bizim çocuğumuz!” diyecek. Veliye hocanın yapısını anlattım, ikna ettim. Hastaneden hemşire ve çocuk geldi. Çocuğu teselli ettik, “okul bu”

Erhan Onur ve öğrencileri okul bahçesinde, 1985

1980’lerin ortalarıydı. İdarecilikten ayrılmışım. Okul müdürü Mehmet Demirtaş beni çağırıldı. “Yıllıklarda sorun yaşıyoruz” dedi. “Beni karıştıрма, idarecilikten ayrıldım dedim” ama komitenin içinde buldum kendimi. Fotoğraflar için para toplanacak. Şaibeli bir para hep. Her sınıftan üç temsilci seçtim. Okulun iç hizmetler şefi Hayrullah Bey güvenilir bir insandır. Götürüp herkes paraları ona

teslim ediyor, paralar orada birikiyor. Öğretmenlerden komite kuruluyor. Basım bittikten sonra ödemeler yapılıyor. Hayrullah'a sordum, paralar gelmiş ama bir sınıftan gelmiyor. "Ne oluyor oğlum?" diye sordum öğrencilere. En sonunda "hocam yatırıyoruz" dediler. Gerçekten yatırmışlar ama herkes 10 yatırırsa bunlar 5 yatırmış. Listeyi kontrol ettim, sınıfta herkes vermiş parayı, eksik yok. Çağırdım çocukları. Parayı toplamışlar, bir kısmını da harcamışlar. "Şimdi sizin tozunuzu atıyorum. Ya 24 saat içinde bu parayı getirirsiniz ya da babalarınızı telefonla arıyorum" dedim. Çocuklar kıvrandılar, kıvrandılar 24 saat geçti paralar yok! Tekrar çağırdım bir 24 saat daha süre verdim. İki gün sonra anneleriyle beraber geldiler. Babalarından korkmuşlar. Her iki anneye paraları ikiye böldüm, Hayrullah'ı çağırıp parayı teslim ettim. Annelerine "parayı kaybetmiş bu keratolar" dedim. İçlerinden biri mimar oldu. Diğeri iktisat fakültesinde okudu Bursa'da ve üniversitede de elime düştü.

Ateş büyük kızıyla aynı sınıfta okuyordu. Lise birdelerdi. İdarecilikten ayrılmış, ders anlatıyordum. Ateş derste konuşmaya başladı. Uyardım, devam etti derste konuşmaya. Tekrar uyardım. "Ne diyorsunuz?" diye yumruğunu sıktı. Uzatsam, üzerime gelecek. Bozuldum ama sakın olmak zorundayım. "Ateş, tamam evladım, otur" dedim, derse devam ettim. Hava buz gibi oldu. Hiç ses çıkmıyordu sınıfta. Son dersti. 40'lı yaşlardaydım. Ne kadar deneyimli olsam da; kızım orada, öğretmenim, öğrencim kabadayılık yapmış... Bugün olsa hiç önemli değil ama o günün koşullarında biraz o nedenle, biraz da ders alsın diye, herkes eşyalarını toplarken "Ateş sen bekle" dedim. O da gerildi. Bazı öğrenciler kapının önünde durdu. "Bu kapı açılmayacak" dedim. Ateş'in rengi sarardı. Biraz önce söylediğim gurur kalktı, artık öğretmen gibi ders vereyim diye gittim, ceketimi çıkarttım, kazağımı astım, kravatımı çıkarttım, vestiyere astım. "Ateş, öğretmenliğim bitti. Yap bakayım kabadayılığını" dedim. Kalktı ayağa, geldi, bir sarıldı, "siz benim babamsınız. Nasıl yaparım?" dedi. Ateş bir taraftan ağlıyor, ben bir taraftan. O sırada kapıyı açtım ki, başta benim kızım olmak üzere öğrenciler kapıda bekliyor. Biz Ateş'le sınıftan sarmaş dolaş çıktık.

İki kızım da Anadolu Lisesinde öğrencim oldu. Büyük kızım İrem çok çalışkandı. Hiç en yüksek not vermedim ona. "Zor durumda

kalmasın, babası not veriyor demesin kimse" diye hep kırardım notunu. Doktor oldu. Küçük kızım Sıla da eczacı. İkisinin de öğretmenim oldum. Büyük kızım tam görev insanı. Küçük de çok insancıl ve neşelidir. "Baba şu soruları bana ver" diyecek durumdaydı. Ama asla eşyalarımı karıştırmazlardı. Küçüğün sınıfından baskı geliyormuş "soruları öğren diye ama hiç sorun yaşamadık.

Aysel Soyer, Nesibe Baştürk, Emel Güceyü, Sevgi Denizci, Semra Daloğlu, Çiğdem Berkoğlu, Mustafa Baydere, Eyüp Kardaş, Ayşe Baydar, Asuman Özyiğit, Asuman Onur, Şule Orhan, Özgül Yılmaz, Suzan Yazgan, Yusuf Ziya Ülker, 1986. Erhan Onur arşivi

Yönetici olduğum dönem süresince rapor kullanmadım ama birkaç gün rahatsızlanınca gitmemiştim okula. Mehmet Demirtaş bir gün ben işletmişti. Ondandır yüz bularak "ne yapsam" diye düşündüm. 1 Nisan'dı. Eşimin annesine rica ettim: "Valilik özel kalemden arıyorum. Özel kalem müdiresiyim. Müdür beyle görüşmek istiyorum" dedi. "Müdür henüz yerinde değil" dediler. Kayınvalidem söylediklerimi iletmeye devam ediyor: "Vali beyin yanında Milli Eğitim Bakanlığı müfettişleri var. Milli Eğitim müdürü de yanında. Bir saat içinde Anadolu Lisesini denetleyecekler. Müdür

bey hazırlıklarını yapsın. Ben vali beyin yanına geçiyorum.” Müdür lojmandaymış o sırada. Yüzünü kese kese tıraş olmuş. Öğrencileri sınıflardan boşaltmış, öğrenci, hizmetli, herkesi harekete geçirmiş. Bütün sınıflar temizletiliyor! Herkese “kılığınızı, kıyafetinizi düzeltin” diyor. Bekliyorlar, bekliyorlar ne gelen var, ne giden. Bir süre sonra özel kalemi arıyor. “Müdüre hanımla görüşmek istiyorum” diyor. Diyorlar ki “burada müdüre hanım yok.” “Bize böyle bir haber geldi diye durumu anlatıyor, “böyle bir şey yok” diyorlar. Aradan birkaç hafta geçti; bir akşam yine toplu olarak yemekteyiz. Birer kadeh içmenin rahatlığıyla “yahu müdür bey, vali beyin özel kalem müdiresi seni aradı değil mi?” dedim. O anda benim yaptığımı anladı. Kalktı, üzerime yürüdü. İnsanlarla iletişimim hep iyiydi. Saygıda kusur etmezdim. Bugün aynı şeyi yapmazdım.

Müjgân Dinçer, Erhan Onur, Jale Kocabaş, Tülay Hasaltun, Ümran Tabakgil, Asuman Onur, Suna Tarım, Sencan Pınar, 1989. Erhan Onur arşivi

Atatürk köşeleri yapılırdı. Biz Cumhuriyet ve Atatürk sevgisiyle büyümüş insanlarız. Ama zaman içinde bu sevginin de canına okudular. Her zaman partiler üstü kalmışımıdır ama çok üzerine gidilince kokuşuyor işler. 12 Eylül sonrası müdür Mehmet Demirtaş arayıp “Erhan gel” dedi. 12 Eylül’de Milli Eğitimden sorumlu bir yarbay veya albay, yanında subayla beraber okula gelmişti. Ben

insanlara yakın olduğumdan rahatım. Saygıda kusur etmem. Askerler soru soruyor, müdür bana bakıyor, ben cevap veriyorum. Sınıfları dolaştık, öğretmen odasına gittik. Öğretmenler odasında Teachers yazıyor, müdür odasında Principle, yardımcılarının odasında Vice Principle yazıyor. Neticede İngilizce eğitim yapılan bir okul burası. Asker müdüre “hocam, hocam; burası hiç Türkçe kokmuyor” dedi. Askerlik yapanlar bilir; mantıkla cevap veremezsin. Müdür kızardı, bozardı, askerler “muavin bey dedi -sanki şoför muaviniyim!- her soruya siz cevap verdiniz, buna da siz cevap verin” dedi. O anda nereden aklıma geldi bilmiyorum; öğretmenler odası ile müdür odası 25-30 m mesafeydi. Müdürün odasını açtım. Masanın arkasındaki masmavi panoyu yeni yaptırmıştık. “Bakın, şu pano her yerde bordo siyah ya da beyazdır. Biz Atatürk’ün gözlerinden esinlendiğimiz için mavi yaptık” dedim. “Zaten belli Atatürkçü olduğunuz” dedi, kapattı konuyu. Böyle bir şey yok aslında! Olay burada kalmadı. Saruhan Ayberk Bursa Hakimiyet Genel Yayın Yönetmeniydi. Saruhan Abi’ye anlatmıştım bu olayı. Kısa bir süre sonra beni aradı. “Erhan oğlum, sana helâl olsun! dedi. Askerler gazeteye denetime gitmişler. O da odasını yeni mavi beyaz yaptırmış. “Yahu burası Yunan bayrağını çağırıştırıyor, nerden buldunuz?” demişler. O da “Atatürk’ün gözlerinden aldım” komutanım demiş.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 23 Şubat 2015

Ferit Odman

7 Temmuz 1982, Bursa
2001 Mezunu, Müzisyen
Türkiye 1.si Okul Orkestrasının
Davulcusu

Ailem Bursalı. İlkokulu Özel İnal Ertekin'de okudum. Anadolu Lisesine 1993 senesinde başladım. Bursa'da girilebilecek en iyi okuldu.

Müzik öğretmenimiz Murat Onat gördüğü müzisyenleri okulun müzik gruplarına dâhil ederdi. Ben grupları kenarda izlerdim. Hevesliydim. Hoca heveslileri görünce önce alıp denerdi. Benim ilkokulda trampet ve davul çaldığımı, davul çalmaya devam etmek istediğimi biliyordu. Böylece mevcut orkestraya ben de eklendim. Birileri mezun oldukça yeni gelen öğrencilerle okul orkestrasının etkinlikleri devam etti. Cemal Alp Ertung lisede davuldaydı. Onun gelemediği günler hafta sonları ben çalmaya başladım ve sonra okulun davulcusu ben oldum. Murat Hoca'nın yanı sıra Gökhan Özcan, Cemal Alp Ertung ve Murat Caf'tan aldığım küçük derslerden başka ders almadım. Onların da yönlendirmesiyle kendimi çok geliştirdim. Hep araştırır, okurdum.

Murat Onat'ın, okuldaki provaların ve müzik çalışmalarımızın benim müzisyenliğimde, mesleki başarımda etkisi çok büyük. Milliyet Gazetesinin liseler arası müzik yarışmalarına hazırlanırken, müzisyenliğimin tohumlarını atmış olduğum kaçınılmaz bir gerçek. Murat Hoca müzik gruplarını bu yarışmalara paralel kuruyordu. Okuldaki en iyi müzisyenler her zaman müzik grubundaydı.

Çalışmalarımızı akşamları ders bitiminde ve hafta sonları yapıyorduk. Murat Hoca çoğu kez başımızda oluyordu. Hafta sonları da bazen

gelirdi. Gelemediği zamanlarda da nerede, ne zaman, ne çalıştığımızı bilirdi. Hangi şarkıları çalışacağımıza biz karar veriyorduk. Herkes dönem başında birkaç parça getiriyor, bazen Murat Hoca da parça öneriyordu. Tartışıyor, aralarından seçiyorduk. Grubun da niteliğine göre bir parça seçiliyordu. Çok keyifliydi. Murat Onat sayesinde lise hayatı müzikle dolu geçti. Bize müzik odasını açıyor, bizlerle ilgileniyordu. Öğle aralarında gidip müzik odasında çalışabiliyorduk. Bu odada alüminyum bir davul ile çok güzel Premier marka trampet ve ziller vardı. Müzik hayatıma ben okulun o enstrümanlarıyla başlamıştım. Hayatım o davul, o trampetti benim! Çok komikti ama benim her şeyimdi. Okulda bilardo, futbol sahası ve basketbol salonu vardı. Bir grup futbol oynamaya, bir grup sigara içmeye, bir grup uzuneşek oynamaya koşardı ama ben her teneffüs o davula koşardım!

*Okul orkestrası, 1997. Önde ortada oturan baterist Ferit Odman.
Murat Onat arşivi*

Sanatsal her faaliyet okula bağlılığı sağlıyor. Bu olmasaydı belki sigara içip bilardo oynayarak vakit geçirir, dersleri boşlayabilirdim. Orkestraya girince okul saatleri, orkestra çalışma saatleri ve ders çalışma saatleri kesin olarak belli oluyor. Bu da sizi daha disiplinli

ve planlı olmaya yönlendiriyor. Müzik zaten bir disiplin ister. Çalışmadan olmuyor. Gitaristin parmak çalışmalarını, davulcunun baget çalışmalarını yapması lâzım. Milliyet'in yarışmasına hazırladığımız her parça, aşılması gereken bir engeldi. Sistematik ve düzenli olarak hem kişisel, hem de grupça çalışmanız gerekiyordu. Bu da sistemli çalışma öğretisi insan için. Derslere de faydası oluyor bunun.

Murat Hoca dominant bir karakterdi. Yumuşak değildi. Müzisyenlere karşı ise tam tersi. Bütün hayatını bizlerle paylaşmış bir insandır. Başarımız için bizi motive etti, bize emek harcadı, bizimle aile oldu. Müzikle ilgilenmeyen öğrencilere göre de sert hocadır. Sertliği yüzünden belki Murat Hoca'yı sevmeyenler de olur ama bizi çok geliştirdi Murat Hoca. Minnet borcumuz var ona.

Milliyet Gazetesinin 1997'deki yarışmasında Toto'nun "Rosanna" parçasıyla pop icra dalında Türkiye 1'si olduk. Aynı yıl Dianna Warwick'in "That's What friends are for" parçasıyla da kız solist dalında Türkiye 2'si olduk. Solist Pinar (Çobanoğlu) Turhan'dı. Klasik dans grubu 1997'de Türkiye 2'si oldu.

1998'deki yarışmada "I Have Nothing" parçasıyla en iyi kız solist dalında Türkiye 3'sü olduk. Kadıköy Anadolu Lisesinde kalmıştık. Halk dansları yarışması da oluyordu. Bir otobüse doluşup İstanbul'a gidiyorduk. Yarışma Lütfi Kırdar'da düzenleniyordu. Enstrümanları biz buradan götürüyorduk. Emin Cihan gitaristti. Bir parçada perküsyon çalacaktı. Orada perküsyonlarımız çalındı. Bizim parçada bongo çalması gerekirken, folklor grubunun kudümünü çalmak zorunda kalmıştı. Bongo yerine kudüm! Muhtemelen bundan bir hayli puan kaybettik! "Hang on" diye bir parçaydı. Başarı ile döndüğümüzde okulda bayrak töreninden sonra bundan bahsedilmişti.

Feryin Kaya, Pinar (Çobanoğlu) Turhan, Emin Cihan, Seda Fırat, Korkut Körüklü, Osman Eker, Onat Akdemir, Gül Tonak, Işıl Bük, Güneş Erdoğan orkestradaydı. Bazen bir araya geliyor, orkestra çalışmalarını anıyoruz. Başımız Feryin Kaya müzik okumasa da müzik kariyerine devam ediyor. Alternatif müzikle ilgileniyor. Benim yuvadan beri arkadaşımıdır. Hatta üniversiteye gittiğimde aynı evi de

paylaştık beş sene boyunca ve Yıldız Teknik Üniversitesinde okuyor olmasına rağmen daha çok bizim prova odalarımızdaydı.

Bu grupla Bursa Açık Hava Tiyatrosunda konser vermiştik ve klasik dans grubu da gösteri yapmıştı 1998'de. Uludağ Üniversitesinin Bahar Festivalinde sahne almış, AS TV'ye çıkmıştık. Okulda da her yılın sonunda konser veriyorduk.

Ferit Odman'ın mezuniyet fotoğrafı

Milliyet yarışmalarındaki başarılarımız benim için en unutulmayacak anıların başında geliyor. Müzik hocamız Murat Onat ile İstanbul gezilerimiz ve yarışma heyecanımızı hayatım boyunca unutmam mümkün değil. Bu yarışmalardan sonra lisedeki son senemde AFS değişim programı ile İsveç'te bir sene boyunca (1999-2000) güzel sanatlar lisesinde okudum. Hayatımdaki en güzel deneyimlerden biri oldu İsveç'teki yılım. Baterist olarak okulun orkestrasına girdim, askeri big band'e girdim, hocalar beni kulüplerdeki gruplarına aldılar. 13 yaşımdan itibaren "müziyen olacağım" diyordum ve oradaki bütün hocalarım da "bu iş yapmalısın" dediler.

Caza hep ilgim vardı. Babamın pek çok caz plağı vardı. İsveç dönüşü müzisyen olmaya kesin olarak karar vermiştim. Milli Eğitim Bakanlığının denklığı kabul etmemesi nedeniyle döndükten sonra bir sene daha benden bir yaş küçüklerle lise 3'te okudum. Hem onların okuldaki "abisi", hem de okul orkestrasının "popüler" davulcusu olmam nedeniyle, üniversite sınavına girecek arkadaşlarımla aksine rahat bir sene geçirdim. Müzik okuma amacıyla olduğum için ÖSS hazırlığım hiç olmadı. Lise sonda Bursa'daki caz barda çalıştım. Okula gitmekten çok, akşamları burada müzik pratiği yaparak üniversiteye hazırlanıyordum. Derslerle işim yoktu. ÖSS taban puanını aldıktan sonra Bilgi Üniversitesinin yetenek sınavıyla alınan müzik bölümüne girmeyi planlıyordum. O yüzden rahattım. 2002'de Anadolu Lisesinden mezun oldum. Yetenek sınavının yanı sıra yazılı genel kültür sınavını da verip Bilgi Üniversitesinin müzik bölümüne iyi derece ile tam burslu olarak girdim.

Üniversitede öğrenimime devam ederken 2004'te para biriktirip New York'ta School for Improvisational Music'e gittim. Yazın bir ay programa katıldım ve New York âşığı oldum. 2005'te üniversiteden bölüm ikincisi olarak mezun oldum.

2006 senesinde de Fulbright bursu ile Amerika'da WPUNJ'de müzik yüksek lisansımı tamamlayarak bu unvanda Türkiye'deki tek davulcu olarak geri döndüm. Kendi adıma Amerika'da yaptığım 2 albüm dışında caz dünyasında şimdilik 20'yi aşkın albüm ve sayısız konser ile müzik kariyerime devam ediyorum. Ünlü caz piyanisti Kerem Görsev'in Trio'sunda 2008'den beri aralıksız çalışıyorum.

Türkiye'de caz adına yapılan projelerin çoğunda beni görmeniz mümkün. Bursa Anadolu Lisesindeki müzik çalışmalarımızın nerelere gelebileceğinin güzel bir örneği olduğumu düşünüyorum. Umarım sanatsal faaliyetlere daha önem veren bir eğitim anlayışı ile bu güzel okulun başarılarını duymaya devam ederiz.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 21 Ocak 2015 ve 1 Mart 2015

Gamze Yerci

1979, Ankara
1997 Mezunu, Sualtı Hekimi ve
Hiperbarik Tıp Uzmanı
Türkiye Şampiyonu Halk Dansları
Ekibinin Dansçısı

Ailem Karamanlı. Üniversite yıllarında Ankara'ya gelmiş ve tanışıp evlenmişler. Ben Ankara'da doğdum. Yükseliş Kolejinin ilkokulunda okurken Bursa'ya taşınınca 4. ve 5. seneleri Özel Inal İlkokulunda okudum. Herkesin bildiği, iyi bir okuldu. 1990'da mezun olunca Bursa Anadolu Lisesine girdim. İlk tercihimdi. Ulubatlı Hasan Anadolu Lisesi bizden bir yıl öne açılmış, o yıl ikinci öğrencilerini alıyordu.

Bursa Anadolu Lisesi Halk dansları Topluluğu, 1996 Gamze Yerci arşivi

Liseler hazırlık sonrası 6 yıldır. Hazırlıkta İngilizce öğretmenimiz Sevgi Denizci'ydi. İngilizce eğitimi mükemmeldi. Çok ciddi, iyi bir eğitim aldık. Bir senenin sonunda son derece rahat, ileri seviye İngilizce konuşabilir durumdaydım.

Özel Inal İlkokulu İstanbul'daki özel okulları ve buradaki Anadolu Liselerini domine eden bir okuldu. Birbirini tanıyan arkadaşlar olarak Bursa Anadolu Lisesini kazandık. Bir süre sonra diğer okullardan gelen öğrencilerle harmanlanıyorduk tabii. Birlikte büyüdük. Çoğu sınıf arkadaşım ilkokuldan beri arkadaşım. Güzel yıllardı. Kendimi şanslı görüyorum. Okulun yeri güzeldi, kocaman bahçesi, ağaçları ve spor alanları olan bir okuldu. Öğretmenleri kaliteliydi, eğitim iyiydi. Bursa'da mezun olabilecek en iyi okuldu. Aldığımız eğitimden hep mutlu oldum. Dersler zordu. Neredeyse üniversite düzeyinde, çok ciddi matematik dersleri aldık. Fen ve yabancı dil de öyle. Üniversite yıllarımda harçlığımı çeviri yaparak kazandım. O kadar iyi eğitim almışız.

Ders boş demek, bizim için hava güzelse dışardaki banklarda gruplar halinde oturup sohbet etmek, makara yapmaktı. Erkekler uzuneşek oynardı. Eteklerle biz onlara katılamazdık. Üstelik ortaokul bitene kadar dar etek giymiştik. Sonra plili eteğe geçtik. Dar etekle zaten imkânsiz uzuneşek.

Sınıf mevcudu yaklaşık 36 kişiydi. Haşarı öğrenciler değildik. Kâğıda yazıp kopya çekmezdik ama birbirimize çok kopya verirdik. Hatta arkadaşlarla sınavda tartışıp beraber soru çözdüğümüz olurdu. Bir arkadaşımın kâğıdını alıp doldurduğum bile olmuştur. Bencillik yoktu aramızda. Sınavlarda çok konuşurduk. Hocaların fark etmemeleri imkânsiz! Biz de küçücüğüz. Kocaman insanları kandırdığımızı zannetmiyorum. Aslında öğrenciler genel olarak başarılıydı. Çoğu da iyi üniversiteleri kazandı.

Mehmet Keyif matematik öğretmenimizdi. Hem inanılmaz zeki bir adamdı, hem çok iyi bir öğretmendi, hem de çok zordu. O ders hepimizin kâbusuydu ama hepimiz türev, integral bilerek mezun olduk. Bu çok az lisede vardır. Benim hiçbir işime yaramadı ama mühendisliği kazanan arkadaşlarımdan çok mutlu olmuşlardır.

Lisede yabancı dil dersi azalmıştı ve o azalan derslerde derin gramer çalışıyorduk. Artık hepimiz çok iyi İngilizce biliyorduk. Ergenler zalim olabiliyor. Yeni mezun bir öğretmen gelmişti. İngilizcesinin bizim kadar iyi olmadığını fark ettik. Muhtemelen ilk öğretmenlik deneyimiydi. Organize olup teneffüste “bu ders hocaya böyle yapalım” diye konuşuyorduk. Hocayı “o kelime o demek değil, bu demek” diye ikna ediyorduk. Otorite kuramıyordu. En sonunda ağlatmıştık hocayı. Çok ağlamıştı. Hatırladıkça çok üzülüyorum şimdi buna. Aslında genel olarak çok saygılıydık. Öğretmenlerimizden çok çekinirdik ama makaracıydık.

Milliyet Gazetesinin finallerinde Bursa Anadolu Lisesinin halk dansları topluluğu. 15 Nisan 1995. Gamze Yerci arşivi

Beden eğitimi derslerinden not alma günlerimiz olurdu. Okulun çevresinde, duvarların dışında kızlarla erkekleri ayrı gruplar halinde iki kere koştururdu hoca. Az bir mesafe de değil, antrenmanlı da değiliz. İlk önce beraber koşuyorduk ama ilk turun sonunda grup dağılıyordu grup. Bu yüzden koşardık. İlk bitiren 5 kişi 10 alıyor, sonraki 5 kişi 9 alıyordu. Sona kalırsanız karnenize 5 gelecek! O koşunu sonunda mutlaka kusan olurdu. En az 2-3 kişi kusardı.

Resim derslerine yeteneği olmayan arkadaşlarımız için Aytaç Şen resim

yapardı. O da aşırı güzel yapardı. Çok belli olurdu onun yaptığı. Şimdi mühendis. Bizim dönemin çoğu mühendis oldu. Tıp çok popüler değildi, beş ya da altı doktor çıktı bizden. Bora Cem Şimşekli şu anda kapı komşum ve o da mühendis oldu. Arkadaşlarla irtibat halindeyiz. Çoğu Bursa'da zaten. Yurtdışına giden de oldu. Sosyal medya bizi bir araya getirdi.

Kimya öğretmenimiz Lamia Avşar kıymetlidir. Yeri çok başkadır. Vizyonunuzu genişleten hocalardan biridir. Her şeyin bize ne kadar farklı olabileceğini göstermiştir bize. Onun için bir tişört bastırmıştık. Üzerinde “Biz Lamia Avşar'ın Öğrencileriyiz” yazıyordu. Çok seviyorduk onu. Çok kıymetliydi bizim için. Tişört hâlâ durur. Çetin Rençber inkılap, Nermin Rençber kimya öğretmenimizdi. Onlarla da görüşürüz hâlâ.

Halk danslarına hazırlık sınıfında başladım. Müdür yardımcısı kurulsun diye talimat vermiş. Sınıflarda duyuruldu. Adnan Selçuk çalıştırıyordu. Dışarıdan geliyordu. Halk dansları koreografisinde bir hayli iyiydi. Hazırlık ve orta birinci sınıf öğrencilerinden oluşan bir ekiptik. Üst dönemlerde folklor yoktu. Erkek öğrenci sıkıntısı oldu bizde. Zorla birilerini aldılar ama onlar da durmadı ekipte. Bu yüzden kız takımı olarak Bursa yöresinin kaşıklı karşılama oyununu oynuyorduk. İl yarışlarına katıldık ama ekipte erkek dansçı olmadığından karışık oyunlar oynayamıyorduk ve Bursa'da aldığımız en iyi derece 5'lik oldu. Gün içerisinde dersten kaçıp çalışma yapardık ve dans, derslerden kaçmak için fırsattı. Sınav kaçırdığımız hiç olmadı. Ona göre organize edilirdi çalışmalar. Müsabaka tek bir gün olduğu için ders ve sınavlardan çok geri kalmadık.

Milliyet'in son katıldığımız 1995 yarışmasında Türkiye şampiyonu olduk. Lise birdeydik. Adnan Hoca Uludağ Üniversitesi'nden bir hocayla birlikte, Bursa yöresinden, kaybolmuş bir ağıt dansını öğretmişti bize. Ağıt sözsüzdü. Sadece kadınların dans koreografisiydi. Birkaç dakikalık, neredeyse tarih olmuş, farklı bir oyundu. Onun sayesinde şampiyon olduk. Bir yıla yakın çalışmıştık oyunu. Müziğimiz canlı müzikte ve davul, zurna müzisyenleri dışarıdan geliyordu. Her gün okul saatinin sonunda ve pazar günleri çalıştık. Değdi. Unutulmaz bir andı.

Milliyet'in yarışmaları saygındı ve okulun bu yarışmalarda müzikte dalında ciddi başarıları var. Modern dans grubu da bizimleydi.

Otobüsle gitmiştik ve boş olan feribotta bile çalışmıştık. Feribottaki herkes alkışlamıştı. Bütün yarışmacılar Ataköy'de eski bir tatil köyünde kalmıştık. 12 dansçıydık. Bize zimmetli olan kostümlerimizin tüm parçaları el yapımıydı ve çok pahalılardı. Giyinmek bile ayrı eğitim gerektiriyordu. Keçeden ve uçları gerçek at kılı olan 4 metre kuşağı sımsıkı, nefes alamayacak kadar sıkı sarmamız gerekiyordu. Yarışmadan bir gece önce parmaklarımıza çapraz bez sarıp ellerimize kına yakıyorduk. Lise öğrencesi genç kız için aylarca böyle dolaşmak ilginçti o zaman ama yarışmalarda artı puandı bu. Milliyet yarışmasının beş kişilik jürisi vardı. Ön elemelerden sonra finale kaldık.

Yarışma ortamında kendi takımınıza çok odaklanıyorsunuz. Çarıklar geleneksel yöntemle bağlanmamışsa, saçınız düzgün değilse hep puan kırılıyordu. Büyük bir spor salonundaydı yarışma. Arkada sahneye çıkmaya hazırlanan bir sürü ekip vardı. Saatler sürdü müsabaka. Ön elemelerden sonra finale çıktığımızda hava karanlıktı. Moral bozukluğuyla döndük sahneden çünkü dans ederken birbirinizi de izliyorsunuz: Bir yerde gülümsemedi meselâ ya da ağıt yakılırken gülümsememeniz lâzım. Birinin eli diğerinin hizasında değil, az üstünde. Buralardan puan kırılıyordu. "Olmadı" dedik. Adnan Hoca çok mutluydu ve "çok iyiydiniz" dedi. Biz ise hüngür hüngür ağladık arkada. Yarışmada üçüncü, ikinci açıklandı. Birinci açıklanırken hiç ümidimiz yoktu. Bizim adımızı söyledi ve bir arkadaşımız sevinçten altına işedi. "İşediiiiim, altına işediiiiim" diye ağlıyordu o esnada. Çok güzel bir andı. Hepimiz az önce umutsuzluktan ağlarken artık mutluluktan hüngür hüngür ağlıyorduk. Hiç beklemiyorduk. Birbirimize çok bağlıydık. Onca sene çalışıp bu başarıyı yakalamak çok güzel bir duyuydu. Ekibimizde Ayşegül Özek, Ayşegül Ösme, Arzu Sevinç, Ayşin Eren, Arzu Karaman, Gülten Kapıcıoğlu, Özden Odman, Oya Bilgin, Müge Sert, Feyza Çıdamlı, Pelin Aksoy ve ben vardık.

Modern dans takımımız da o sene Türkiye üçüncüsü olmuştu. Onlar hayal kırıklığı yaşadı çünkü birincilik bekliyorlardı aslında. Ama yine de iyi bir başarıydı çünkü okulumuzun ilk modern dans grubuydu o takım. Sezen Kaya, Tuğçe Arıkan o ekiptendi. Yarışma bitince pazar günü okula döndük. Müdürümüz bizi karşılamıştı ve pazartesi günü de bayrak töreninde kürsüye çıkıp başarımızı okula duyurmuşlardı. Okul da bir teşekkür belgesi vermişti bize.

Milliyet Gazetesinin finallerinde Bursa Anadolu Lisesinin halk dansları topluluğu: Oya Bilgin, Arzu Karaman, Arzu Sevinç, Gamze Yerci, Ayşegül Özek, Ayşegül Ösme, Feyza Çıdamlı, Özden Odman, Gülten Kağıcıoğlu, Müge Sert. 15 Nisan 1995. Gamze Yerci arşivi

Folklor; kınasıyla, çevre bağlamasıyla, kaşık çalmasıyla çok farklı bir dünya. Halk danslarıyla normalde dâhil olamayacağınız dünyaları görüyor, bir kültürü öğreniyorsunuz, takım bilincimiz oluşuyor, paylaşmayı ve birlikte yarışmayı öğreniyorsunuz. Kıyafetlerin anlamlarını da öğretmişlerdi bize ve kostümler çok detaylı, özenliydi. Üniversiteyi bitirdikten sonra tangoya merak sardım. Halk dansları geçmişim bunda da başarılı olmamı sağladı.

Üniversite sınavına hazırlanmak için lise 2 itibarıyla dansı bıraktık ve başka yarışmaya katılmadık. Atatürk Stadyumu'nda Bursa'daki bütün halk dansları ekipleri çıkardı 19 Mayıs'ta. Arada bir de Bursa'da ve okul içinde 29 Ekim ve 23 Nisan gösterilerine çıkmış, uçurtma festivaline katılmıştık.

Bizim dönemimizde tıp eğitimi popüler değildi ama ben lise yıllarında matematikten çok fen bilimlerini sevdim. Bunda Lamia Hoca'nın çok etkisi vardır. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesine birincilikle girdim. Benden başka Anadolu Lisesinden iki kişi daha vardı ve biri de üçüncülükle kazanmıştı bölümü. Lisede aldığım eğitimle tıp fakültesinde en azından bir-iki sene çok rahat ettim çünkü çoğu şeyi biliyordum. Anadolu Lisesinden iyi bir eğitimle mezun olduk.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 24 Şubat 2015

Güliz Keskin

1962, Bursa
İngilizce Öğretmeni
Öğrencilik Dönemi: 1972-1979
Öğretmenlik Dönemi: 1986-1996

Diyarbakır kökenli, İstanbul'dan Bursa'ya gelin gelmiş, subay bir babanın kızı olan bir anne ve Bursalı iş adamı bir babadan, ailenin ikinci çocuğu olarak dünyaya geldim. İlkokulu birçok önemli insan yetiştirmiş ve o zamanlar şehrimizin, hatta ülkemizin en iyi ilkokullarından olan Özel İnal ve Ertekin İlkokulunda bitirdim. İlk 4 senemizi şimdi yerine Burç pasajı yapılan, İnal Ertekin'in Altıparmak'taki o güzelim müstakil tarihî konağında okuduk. 1971 yılında okul Çekirge'deki binasına taşındığında, 5. sınıfa geçmiştik ve 1972'de o binadan ilk mezun olan öğrenciler biz olduk. Aynı sene, o zamanlar adı Bursa Maarif Koleji olup sonradan Bursa Anadolu Lisesi olarak değiştirilen okulumuza giriş sınavını kazandım. İlkokuldan çok sayıda arkadaşım Anadolu Lisesini kazanmıştı ve biz epey ezici bir çoğunlukla adeta İnal Ertekin'in devamı gibi Maarif Kolejinin hazırlık sınıfı sıralarındaki yerlerimizi almıştık. Şimdi artık ortaokul ve lise hikâyemiz başlamıştı.

Okulumuz 1970 yılında kurulmuş yepyeni bir okuldu. Kuruluşunun mimarı, girişimleri ve ısrarlı çabaları sonuç vermiş olan, dönemin milli eğitim müdürü ve okul arkadaşlarımızdan Aytül Dursunoğlu ile Aygül Elam'ın babaları Ertuğrul Seyhan'dı. Bursa'da bir Maarif Kolejinin açılması tamamen onun çabası ile gerçekleşmişti. Bunun için aylarca Bursa-Ankara arasında mekik dokuyarak Milli Eğitim Bakanlığını ikna etmeyi başarmış kişidir Ertuğrul Bey. Bursa Maarif Koleji'ne tahsis edilebilecek bir binanın, hatta bina yapmak için

ödenenin bile olmadığı olanaksızlıklar içinde günün şartları zorlayıp Kız Lisesi ve Erkek Lisesi müdürlerinden okul binalarında kolej için birer sınıf ayırmalarını söylüyor. Tekrar bakanlığa gidiyor, projesini anlatıyor. Öğretmen kadrosunu oluşturmak için Türkçe ve sosyal bilgiler derslerine Kız Lisesiyle Erkek Lisesinin öğretmenlerin girmesini sağlıyor ve İngilizce dersleri için de bakanlığa atama yapmalarını önererek çözüm buluyor. Bu azim ve kararlılık karşısında bakanlık da okulumuzun açılmasını onaylıyor ve Bursa Maarif Koleji giriş sınavını organize ediyor. Bina yok, öğretmen yok, ödenek yok ama umut ve azim olunca insanoğlunun halledemeyeceği mesele de yok demek ki! Sonuçta, yapılan sınavı kazanan 30 kız öğrenci Kız Lisesinde, 30 erkek öğrenci de Erkek Lisesinde 1970 senesinde öğrenime başlıyor. İşte bizler de bu çabalar sonucu bu okulda okuyabilme şansını yakalayan, okulun 1972 girişli 3. dönem öğrencileri olmuştuk.

1979 mezunları. Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği arşivi

Önceleri, yukarıda bahsettiğim gibi maalesef kız ve erkek öğrenciler olarak beraber öğrenim görebileceğimiz bir binamız yoktu. Çoğuyla ilkokulu beraber okuduğumuz erkek arkadaşlarımız Erkek Lisesinde, biz kızlar da Kız Lisesindeki dersliklerde öğrenim görmekteydik. O senelerde eğitim çarşamba ve cumartesi günleri yarım gün, diğer günler de tam gündü. Hazırlık, orta 1, orta 2 ve orta 3'te okul formalarımız beyaz yakalı, lacivert Kız Lisesi önlüğüydü. Cuma günleri tören yapılır ve o günler lacivert ceket, beyaz gömlek ya da kazak ve gri pilili etek giyerdik. Kız Lisesi, adı üzerinde, kız okulu olması sebebiyle gerçekten çok disiplinli, manastır gibi bir okuldu. Etek boyları lise çağındaki Kız Lisesi öğrencileri için büyük

olaydı. Ortaokul yıllarımızda üzerinde isim yazılı künye takmak çok modaydı ama künye ile okula gelmek yasaktı ve Kız Lisesi yöneticileri çok sıkı denetim yapıyordu. Öğrencilerden toplanan künyelerin müdür masasının üzerinde yığılıp dağ kadar olduğu, kulaktan kulağa yayılıp ballandıra ballandıra anlatılan bir hikâye idi. Dışarı çıkarken kısaltılıp okula girerken uzayan etek boyları, Müdür Melahat Çakır ve yardımcısı İsmet Hanım tarafından son derece titizlikle denetlenirdi. Zaten evi de okulun içinde olduğundan, okul 7/24 Müdür Melahat Hanım'ın denetimindeydi. Okulun yatılı bölümü de vardı ve Melahat Hanım'ın gece yarısı bile kontrole çıktığını, bazen üzerinde sabahlıkla âni denetimler ve baskınlar yaptığını duyardık. Henüz küçük olduğumuz için, liseli ablalarımızın yakalanma hikâyelerini çok büyük merakla dinlerdik. Tüm yatılı öğrenciler ona emanetti. Şimdi düşündüğümde çok büyük bir sorumluluk taşıdığından belli bir disiplini muhafaza etmek için böyle davrandığını anlayabiliyorum. Zaten kurallara itiraz etmek aklımıza bile gelmezdi. Bizim dönemimiz, "eti sizin, kemiği bizim" dönemi idi.

Aslına bakıldığında, onların okuluna sığınmış talebelerdik ama epey havalı bir tarafımız da vardı. Bizler özel ve seçilmiş talebelerdik. Onlar da bize kucak açmışlardı. Adeta korunma altındaydık. Okul idaresi, öğretmenler, veliler ve Milli Eğitim tarafından bizi öldürmek, toparlamak için özel bir çaba sarf edilmekteydi. Bunu hissetmemek mümkün değildi. Öğrenci değişim programı kapsamında İngiliz ve Amerikalı talebeler okulumuza gelip bizimle aynı sınıflarda okurdu. Ortaokul 1'de sınıfça İngilizce bir Kızılderili öyküsü yazıp sahneye koymuş ve oynamıştık. Her birimizin yabancı bir ülkede İngilizce yazıştığımız mektup arkadaşlarımız, yani 'pen friend'lerimiz vardı. Yabancı dili daha iyi öğrenebilmemiz için getirilmiş karı-koca İngiliz asıllı, Yeni Zelandalı öğretmenlerimiz vardı. Erkek öğretmen Erkek Lisesindeki arkadaşlarımıza, eşi de bize ders veriyordu. Bu vesile ile Mr ve Mrs Huntington'ı da anmış olalım. Bu girişimler vizyonu geniş olan seçkin velilerimizin ve Milli Eğitimin katkılarıyla olmakta idi. Bizler için yoğun bir çaba sarf edilmekteydi. Bunu hissetmemek imkânsızdı.

Kız Lisesi bizde çok güzel anılar bıraktı. Bizi himayesine almış, destek

olmuşlardı. Sınıflarımızın caddeye bakan pencere camlarının dış dünya ile bağlantıyı kesmek için badana ile boyalı olması, okulun kantininde satılan taze simit, köşe başındaki bakkaldan alınan gofretler, hemen Erkek Lisesinin köşesindeki meşhur Mahkeme Fırınının susamlı çubukları, tatlı kurabiyesi, peksimetleri, sınıf kürsüsünü nikâh masası, sınıf defterini de nikâh defteri yaparak günlerce her teneffüs Prenses Anne'in evlenmesini mizansen olarak uygulamamız, öğle tatilinde Setbaşı-Postane arası atılan meşhur Heykel turları, Sirkeci'de içilen bozalar ortaokul anılarımızın unutulamaz detayları arasındadır.

O senelere ait daha sonra hiç olmayan bir dersimiz de efsane Türkçe öğretmenimiz Coşkun Yavaşcaoğlu'nun eşi Tezer Hanım'ın geldiği ev ekonomisi dersimizdi. O derste güzel yürüme, konuşma, ev ekonomisi, güzel davranışlar, örgü, dikiş, nakış, antikalar gibi bugün artık önemini yitirmekte olan birçok değerli ve yararlı bilgi öğretilirdi. Bu derste genel nezaket ve görgü kuralları da ele alınırdı. Hatta bugün artık olmayan yazı dersimiz vardı. Aslında ne kadar gerekli bir ders değil mi? Bizler bu yönden son derece iyi eğitim ve öğretim alma şansına kavuşmuş bir nesildik. Daha sonraki yıllarda bu kalitenin maalesef Türkiye'de her alanda gittikçe düştüğünü gözlemledim.

1978 yıllığı. Nadir Gezer arşivi

Türk dili ve edebiyatı, tarih, coğrafya harici tüm derslerimizi İngilizce görmekte idik. Hazırlıksınıfımızdan itibaren İngilizce derslerimize giren Sabriye Özyapı, Nazile Yaşlı ve Nesibe Baştürk, Türkçe öğretmenimiz Coşkun Yavaşcaoğlu, sonradan yeni binamızda okul müdürümüz olan matematik öğretmenimiz Nadir Gezer, Almanca öğretmenimiz Kadriye Hanım, sosyal bilgiler öğretmenimiz Serap Hanım, müzik öğretmenimiz Osman Bey, matematik öğretmenimiz Erkal Bey, fen bilgisi öğretmenimiz Raif Bey unutulamaz öğretmenlerimizdendir. Aslında bütün öğretmenlerimiz kendi alanında müthiş değerli, bilgili, fenomen kişiliklerdi. Hepsi ayrı ayrı örnek alınası insanlardı. Okuduğumuz kitaplar zaten öğretmenlerimizce yazılmış ve Milli Eğitim Bakanlığında onaylanmış, diğer okullarda da okutulan kitaplardı. Dünyada kaç talebeye nasip olmuştur o derse gelen öğretmenden, onun yazdığı kitapla eğitim görmek?

1979 senesinin mezuniyet balosu. Nesibe Baştürk arşivi

Bütün bu günler ve seneler geçerken, bir yandan çoğu Bursa'nın saygın işadamı ya da sanayicisi olan veliler, bir yandan Milli Eğitimin önde gelen isimleri ve bir yandan da Bursa milletvekillerinin sürekli bir çözüm arayışı içinde olmaları meyvelerini verdi. Nihayet orta 3. sınıfta, erkek öğrencilerle kız öğrenciler birleştirilerek Mithatpaşa ilkokulunda birlikte öğrenim görmeye başladık. Sabahları minik

ilkokul öğrencilerinin ders gördüğü o küçücük sıralı sınıflarda, öğleden sonra bizler bacaklarımızı zar zor sıdırmaya çalışarak ders görmekteydik. Çoğumuz zaten ilkokulda 5 sene beraber okumuş, ailelerimizin bile birbirini tanıdığı öğrencilerdik. Kardeş gibiydik artık. Tekrar kavuşmuş olmaktan çok mutlu olmuştuk. Biliyorduk ki bizim için bir şeyler planlanmakta, Milli Eğitim ve velilerimiz seferber olmaktadır, olmazı öldürmeye çalışmaktaydılar. O seneyi Mithatpaşa ilkokulunda tamamladık. Biz okul değiştirmiştik ama yatılı arkadaşlarımız hâlâ Kız ve Erkek Lisesinin yatakhaneinde kalıyordu. Onların anılarına da yer verilmezse bu yazı eksik kalırdı. Bana aktardıkları anılarından bazıları şöyle;

Harika Coşkun Sevimli'den:

"Hafta sonları çamaşırhanede çamaşır yıkamak için bakır kazanın altına odunla ateş yakardık. Suyun ısınmasını başında şarkı söyleyerek bekler sonra çamaşırımızı yıkardık. İnanmayacaksınız belki ama, ütüler kömür ütüsü idi. Ocaktan ateş alır, ütüye koyardık. Ütü yaparken kömür parçaları dökülür, beyaz gömlekler yanardı. Banyo için de liste yapılırdı. Yıkamak için 10 dakikamız vardı. 10 dakikada çıkmazsan dışarıda bekleyenler 10'dan geriye doğru sayıp perdeyi açardı. Ben, okula eylül ayında okul açılınca gelir, sömestre tatiline kadar hiç dışarı çıkmadan okulda kalırdım. Çıkma iznimiz yoktu. Okul ihtiyaçlarımızı bile arkadaşlarımız alırdı. Türkiye'de bu kadar çok Maarif Koleji yoktu. Parmakla gösterilen bir okuldu bizimki. Sadece bizim okulun yatılı bölümü olduğundan puanı da çok yüksekti. Okulumu ve arkadaşlarımızı o kadar çok seviyordum ki, okuldan aylarca çıkamamaya seve seve katlanmaktaydım."

Lale Bozlar Harut'tan:

"Akşam yemeklerimizi saat 17.00'de yer, 22.00'de yatar, sabah 06.00'da kalkar, etüt yapar, 08.00'de kahvaltı ederdik. Saate bağlı yaşamak gerçekten zorlayıcıydı. Yatılılara gelen mektuplar kontrol edilir, içerikleriyle ilgili hesap sorulurdu."

Melek Sılay Güngör'den:

"Mithatpaşa ilkokulunda okuduğumuz yıl, biz yatılıları ikili sıraya

sokar, sayar, başımızda bir kaç öğretmen bizi koyun sürüsü gibi Kız Lisesinden okula götürür, akşam yine aynı şekilde Kız Lisesine geri getirilirdik. Sağa sola bakmak bile yasaktı. Sabah akşam sayılırdık. Yalnız haklarını yiyemem, aynı usulde bizi tiyatroya da götürürlerdi. Her oyuna giderdik. Ayrıca okulun çok güzel bir kütüphanesi vardı. Kitap okumayı orada öğrendik ve sevdik. Şimdi düşündüğümde, aslında tabii ki bizlerin emniyette olmamız ve ailelerimize karşı hesap vermek zorunda olmaları öğretmenler ve idareciler için çok büyük sorumluluktur. Bugün onları daha iyi anlayabiliyorum.”

Bizim orta 3'ü okumak üzere Mithatpaşa İlkokuluna gittiğimiz sene, bir yandan da Acemler'de bize tahsis edilmiş olan arsada okulumuzun inşaatına başlanmıştı. Daha sonra kayınpederim olan dönemin Bursa Valisi Sayın Mehmet Karasarlıoğlu'nun önyak olarak desteklemesi ve katkılarıyla o arsa okulumuza devredilmiş ve onun yakın takibi sayesinde okulun inşaatı kısa bir sürede bitirilmişti. Tüm velilerimiz elbirliği etmiş, uğraş vermektedir. Velilerimizden daha sonra Bayındırlık Bakanlığı da yapmış olan inşaat mühendisi Sayın Hüsamettin Örüç'ün çok büyük katkıları olmuştur. Bütün çaba, okulumuzun binasını yeni öğretim yılına yetiştirmek içindi. 1976 yılının Eylül ayı geldiğinde artık bina neredeyse tamamı. Kayıtlar artık bu binada alınmaya başlanmıştı. Okullar henüz açılmamıştı. İnşaat bitmiş, içi düzenleniyordu. O zamana kadar Kız ve Erkek Liselerinin müdürleri bizim de müdürümüz olmuştu ama artık bir müdürümüz vardı. Anadolu Lisesine ve kalbimize ismini altın harflerle yazdırmayı başarmış, matematik öğretmenimiz Sayın Nadir Gezer, yeni binamıza müdür olarak atanmıştı. Ailele kayıt yenilemeye gittiğimizde ömür boyu unutamayacağım ve hep kendime ders çıkardığım bir olaya şahit oldum. Nadir Bey, eline kocaman uzun saplı bir süpürge almış, koridorları süpürüyordu. Duvarların boyası yeni bitmişti, yerler boya döküntüleri içindeydi. Bütün okul taze boya kokuyordu. Okulun açılmasına günler kalmıştı ve Nadir Bey de işin ucundan tutmuştu. Liderliğin, aklın, gücün, vaktin yetmediği yerde çare olmayı, her şekilde katkı koymayı becerebilmeyi orada gördüm. Gocunmadan, üşenmeden, bir amaç ve hedefe ulaşmak uğruna insanın söylenmeden ne gerekiyorsa yapması gerektiğini gördüm... O karede çok fazla mesaj vardı ve çıkarmam gereken bütün dersleri çıkardığımı biliyorum. Müdür

olmak tabii ki yerleri süpürmek demek değildi ve bu onun görevi de değildi ama insan gücü ve sayısının yetersiz kaldığı yerde diğer çalışanlara örnekti bu davranış. Beynimde o anın fotoğrafını çektim ve ömrüm boyunca hiç unutmadım. 'Okulumuz ve biz öğrenciler ne kadar doğru bir müdürün eline teslim edildik' demek ki diye düşünmüştüm.. Gerçekten de Nadir Bey bizim için unutulmaz bir müdür olmuştur. Aslında örneği büyüttür, okulu ülke gibi düşünürsek, vatandaş olarak herkes üzerine düşen vazifeyi yapsa, her adımında ülkesini gerçekten düşünse çoktan gelişmiş bir ülke olmaz mıydık? Adam sendecilik, boş vermişlik, "bana ne"cilik değil midir bizi geri bırakan?

1976 Eylül'ü bizim için artık yeni okul, yeni bina demekti. Lise 1'e tüm lise hayatımızı dolu dolu geçireceğimiz yeni binamıza başladık. Formalarımız değişmişti. Gri çan etek ve yelek, beyaz gömlek, lacivert yelek giyecektik. Yeni binamıza geçişimizin bizim lise 1. sınıfımıza denk gelmesi ve okulumuzun ilk mezunlarını orada verecek olması, bu binanın bizim için değer ve önemini daha da arttırmıştı. Ayrıca başka okullara sığınarak yaşayan bizler için bu müthiş bir gururdu. Böylece tüm lise hayatımızın geçeceği, birlikte okuyabileceğimiz binamıza taşınmış, ilk 3 dönemin öğrencileri olarak lise koridorunun tamamını kaplamıştık. Tüm lise sınıfları aynı koridorda hep birlikteydik artık ve unutulmaz bir lise dönemi başlamıştı bizim için. Coğrafya öğretmenimiz Fahri Bey, efsane matematik öğretmenlerimiz Nazmi Aydın, Mehmet Dalgıç, İngilizce öğretmenlerimiz Behice Hanım, Canan Hanım, Gülsevin Hanım, Eyüp Kardaş, Sevgi Yavuz, kimya öğretmenimiz Lamia Avşar, tarih öğretmenlerimiz Necdet Bey, Cemil Bey ve bizi okuttuğu sene rahmetli olan Salih Bey, edebiyat öğretmenimiz Zeki Baştürk, biyoloji öğretmenimiz Ayşe Hanım, fizik öğretmenimiz Emin Turan, Almanca öğretmenimiz Kadriye Hanım, sanat tarihi öğretmenimiz Nefise Hanım, din bilgisi öğretmenimiz Mustafa Kesimoğlu, Anadolu Lisesinin tüm zamanlarının müzik öğretmeni Murat Onat, beden eğitimi öğretmenlerimiz Ümran Hanım, Gülizar Hanım, Mustafa Yıldırım, Kâzım Özarlan, edebiyat öğretmenlerimiz Burhan Ateş, Birsen Gürsoy, Hasan Aslan, Coşkun Yavaşcaoğlu, Halide Güreş, Muzafer Hanım ve tabii ki matematik öğretmenimiz ve müdürümüz, efsanemiz; Nadir Gezer!

Nadir Bey'le ilgili bir arkadaşımın anısını aktarırsam, nasıl idealist biri olduğunu bir kere daha anlarsınız.

Yatılı öğrenci arkadaşımız Melek Sılay Güngör'den:

“Çizme giymemiz yasaktı. Çok beğendiğim kırmızı çizmelerim vardı. Dersten sonra etüde giderken giymiştim. Yeni almıştık ve pek keyifle giymiştim. Okulun bahçesinde dolaşırken Nadir Bey gördü, yakaladı, durdurdu. “Kızım” dedi, “hem çizme giyiyorsun, hem de kırmızı. Olan var, olmayan var. Düşünmüyor musun?” Fena utanmışım.

Nadir Bey çok farklı bir insandı. Hem otoriter, hem de sevgi doluydu. Bizlere bahçede çöp toplatır, kendi de bizimle toplardı. Hatta bir gün okula gelen kömürü kürekle kazan dairesine atmaya başlayınca erkek öğrenciler de utanıp hepsi birer kürek kapıp yardımına koşmuştu. Tonlarca kömürü 1 saatte halletmişlerdi. Otorite vardı ama içinde hem sevgi, hem saygı vardı. Her sabah mutlaka saç ve tırnak kontrolü yapardı. Yatılılara gelen mektuplar yine kontrol edilmekteydi ve biz hesap vermek zorunda kalırdık. Bazen okunmasını istemediğimiz mektuplarımızı gündüzcü arkadaşlara yönlendirirdik.”

Bizlere verilen eğitim sayesinde birçok yarışmaya katılıp dereceler almaktaydık. O zamanların en kıymetli okullarından olan Ankara Fen Lisesine, lise eğitimine devam etmek üzere birçok talebe yollamıştık. Kazanan arkadaşlarımız Bursa'da gazetelere çıkmaktaydı. O günler için bunlar çok önemli olaylardı. Liseler arası müzik yarışmalarına, spor müsabakalarına, bilgi yarışmalarına katılır, dereceler alırdık.

Lise günlerimizde ülke bir yandan sağ-sol çatışmalarıyla çalkalanmaktaydı ama okulumuza siyaset hiç girmede. Sadece öğretmenlerimizin demokrat bir ortam içinde olduğu ve bize de haksızlığa karşı durmayı öğrettiklerini, bu şekilde davranmamızı desteklediklerini hatırlıyorum. Örneğin; beden eğitimi öğretmenimiz bir öğrenciyi tartaklarken araya giren sınıf arkadaşımız da dövülünce, sınıfça bahçede 'kimse dövülmesin' diye oturma eylemi yapmıştık. Edebiyat öğretmenimiz Zeki Bey'in bizi ikna etmek için epey dil döktüğünü hatırlarım. O dönemde öğretmenlerin öğrenciyi dövmesi çok sıradan bir olaydı. Mutlaka bir yaramazlık yapılmıştı ama bizim protestomuza da hak verilmişti sonuçta. Başka bir okulda

olsak eminim tüm sınıf ceza alırdık, uzlaşma yapılamazdı ve ikna etmeye çalışmazlardı. Bizler başarılıydık, çalışkan ve zeki çocuklardık. Protest bir yanımız vardı ama saygıyı asla elden bırakmazdık. Sadece haksızlığa karşı bir duvar olup direnir ve bunun karşılığını da haklıysak alırdık. Okulumuzda mutlak bir demokrasi vardı. Sevgi ve saygı karşılıklıydı. Zekâ ve bilginin olduğu gibi. Öğretmenlerimiz de bizler gibi zeki idi. Bilgilerinden kuşku duymazdık. Zekânın vermiş olduğu yaramazlıklar yapardık ama asla saygısızlık yapmazdık ve her defasında sevgiyle, anlayışla ve ders alabileceğimiz öğütlerle karşılık bulurduk. Gerçekten güzel ve değerli günlerdi.

*Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngilizce öğretmenleri stajda, 1986.
Muzaffer Türkbayrak arşivi*

Okulumuzun çok beğendiğim bir başka özelliği de, o senelerde uygulanmakta olan abi-kardeş ilişkisi idi. Tüm yeni gelen talebelerin okula alışmalarını, uyumunu ve ne zaman başarıları sıkışsa soru sorabilecekleri bir büyükleri olup kendilerini yalnız hissetmemelerini sağlayan, biz büyüklere de koruma, kollama, sahip çıkma duygusu aşıl原因an bir uygulama idi. Her yeni küçük öğrencinin üst sınıflardan bir abi ya da ablası olurdu. Teneffüslerde ya onlar bize gelir, ya da biz onlara giderdik. Sohbet eder, derslerine yardım eder, okulla ve öğretmenlerle ilgili sorunları varsa dinlerdik. Bu

okulca kaynaşmamızı sağlardı. Ayrıca okul idaresi ile öğrencilerin koordinasyonunu sağlayan öğrenci birliğimiz vardı. Birkaç aday belirlenir, şimdiki parti seçimleri gibi yardımcılarıyla birlikte tek tek bütün sınıfları dolaşır, hatta derslerde 10-15 dakikalık propaganda yapmalarına, vaatlerini, ideallerini anlatmalarına izin verilirdi. Sonra tüm öğrenciler oy kullanır, demokratik bir ortam içinde öğrenci başkanı seçilirdi ve bu başkan bir sene boyunca görevde kalırdı. Her başkanın bir grubu ve grubun ismi vardı. Bunlar Utku, Umut gibi o dönemin popüler isimleriydi.

Otostoplar yapan, bahçe çitini aşır okuldan kaçan, müsabakalar kazanan, öğretmenleriyle gurur duyan, teksir odasını karıştırıp makinede kalmış kelimelerden soru tahminlerinde bulunmaya çalışan, kocaman bir bahçesi; o kocaman bahçede kocaman ağaçları olan, kocaman yürekli, çok mutlu çocuklardık biz. Birbirine hâlâ son derece bağlı, birlikte çok eğlenen, birbirini asla satmayan, her şekilde destek olan, haksızlığa karşı direnen ama saygılı çocuklardık. Çok büyük bir özgüven içinde büyüdük, öğütüldük. Okulumuzda öğretmenlerimiz de bize bu kafada ve bu yürekte olmayı öğretti, aşıladı.

Artık üzerinden seneler geçtiği için rahatça yazılabileceğini düşündüğüm kopya anılarımız var:

O zamanlar şimdiki gibi fotokopi makineleri olmadığından, sorular teksir makinesinde basılırdı. Bir gün sonrasının sınav kâğıtlarının basıldığı teksir odasına sınavdan bir gece önce girip teksir makinesinin içindeki karbon kâğıdında kalan kelimelerden soruları anlamaya çalışıp ertesi gün tüm sınıfa dağıtma işi tabii ki yatılıların sorumluluğundaydı. Bu adeta bir operasyon titizliğinde gerçekleşirdi. Makinede kalan bir iz bulamayıp çöpleri karıştırarak sınav kâğıtlarına ulaşmışlığımız da vardır. Özellikle bazı iyi niyetli öğretmenlerimiz bu kâğıtları imha etmeyi düşünmezdi ve işimizi kolaylaştırırdı ama bazıları da böyle bir duruma karşı tedbirli davransa da, arada gözden kaçırdıkları ya da kondurmadıkları durumlardan istifade etmek, biz öğrenciler için bulunmaz fırsattı. Hele ki kritik durumdaki derslerimiz için! Ama hiçbirimiz cevapların tamamını bilesek bile şüpheye mahal vermemek için

soruları bizlere gereken nottan daha fazla not alabileceğimiz kadar cevaplamazdık. Şimdi sizler bunları okurken bizleri haylaz, tembel çocuklar gibi algılayabilirsiniz ama hangi öğrenci ele geçirdiği bu fırsatları değerlendirmek istememiştir ya da en az birkaç kere kopya çekmeyi denememiştir? Bunlar şimdi bizler için çok özel anılar ve bizler aslında çok da çalışkan talebelerdik. Her sene üniversitelere tam kadro giriş yapardık. Edebiyat mezunlarımız tıp fakültesine girerdi. İlk 100'de 500'de ve 1000'de çok sayıda arkadaşımız olurdu. Sıralamaya mutlaka girerdik. Türkiye'nin en başarılı okullarından biriydik.

1979 yılında mezun olduğumuzda yollarımızın hiç ayrılmayacağını biliyorduk. Aslında Maarif Kolejine girmemizden sonra kesişen yollarımız bizim ortak hikâyemizi oluşturdu ve beraber yürüdüğümüz hayat yolculuğumuzu başlattı. Benden hikâyemizi anlatmamı istediniz ya, bizim hikâyemiz dostluk, arkadaşlık, kardeşlik üzerine bir hikâyeye. Çünkü hepimiz birbirimizin adını, soyadını, eşlerimizin, çocuklarımızın isimlerini biliyoruz. Hep bildik. Hani soruyorsunuz ya, hatırladığınız isimler var mı diye... Hiçbirini, hiçbir zaman unutmadık çünkü biz birbirimizden hiç kopmadık... Dünyanın dört bir tarafına yayıldık, her kıtada arkadaşımız var ama şimdiki teknoloji imkânlarıyla 7/24 iletişimimiz devam ediyor ve her ânımızdan haberimiz oluyor. Çok sıklıkla gerek eşli, gerek kız kıza, evlerde, cafelerde, hafta sonu program yaparak değişik şehirlerde, yemeklerde, her fırsatta toplanıyoruz. Sadece birimizin "hadi" demesi bizi tetiklemeye yetiyor. İlk "hadi" ile 1 saat içinde katılımcıların listesi çoktan oluşmuştur bizde. Gelemeyenlerle ya telefonla, ya görüntülü bağlantı kurar onları da ortak ederiz o anımıza. Resimlerimizi paylaşır, uzakta olanlara da o ânı yaşatırız.

1979 senesinde mezun olduktan sonra Uludağ Üniversitesi İngilizce Ana Bilim Dalı bölümünü kazanarak İngilizce öğretmeni oldum ve bir sene Bursa Ticaret Lisesinde staj yaptım. 1986'da okuluma bu kez farklı bir kimlikle, öğretmen olarak döndüm. Başladığım ilk senemde, lise son sınıfı okuduğum dersliğe lise 1. sınıfın İngilizce öğretmeni olarak girmek çok ilginç bir deneyimdi. Aynı okulda, aynı sıralarda, aynı öğretmenlerleydim ama bu kez öğrenciler benim öğrencim, öğretmenlerim artık öğretmen arkadaşlarım olmuştu.

Öğretmenlerimizin himayesinde idim. Beni her zaman korumuş, kollamışlardır. Ancak öğrenciler için klasik öğretmen tiplemesinden epey uzak, öğretmen-arkadaş tarzında bir öğretmenlik yaşadık çünkü mezun olduğum okulun öğrencilerinin düşünce yapılarını, düşünme şekillerini, hatta kopya çekme yöntemlerini bile biliyordum. Onlar gibi düşünmekten öte onlardan daha önce düşünabiliyordum. Önceleri bocalıyorlar, bu yeni öğretmen tipini çözmeye, anlamaya çalışıyorlardı. Daha sonra karşılıklı güven ve saygı içinde devam eden bir sürece giriyorduk. Çünkü ilk defa o sıralarda, onların tarafında da oturmuş, kafalarından neler geçebileceğini bilen bir başkası vardı karşılarında. Okulumuzun talebeleri gerçekten zekidir, hızlı düşünür ve dersi de hızlı kavrar. Seçilmiş, sınavla elenerek gelmiş olmanın bir farkıdır bu. Boşa düşemezsiniz. Hazırlıksız olmamanız gerekir. Bilgiyi talep eden bir öğrenci kitlesi vardır karşınızda. Örneğin, kendi öğrencilik dönemimizde, henüz ortaokulda bir arkadaşımız din bilgisi öğretmenimize, “öğretmenim beyin mi düşünür, ruh mu?” şeklinde bir soru sormuştu. Bu düzeyde düşünen ve sorgulayan öğrencilere karşı her zaman dolu, bilgili ve hazırlıklı olmak zorundasınızdır. Bu, zaman zaman bizi zorlar ama karşılıklı geliştirir, araştırmaya iter. Anadolu Lisesi öğretmeni olmak başlı başına bir ayrıcalıktır ama mezun olduğum okulda öğretmenlik yapmak hem müthiş bir zevk, hem keyif ve hem de bu kadar zeki talebelere bir şeyler öğretiyor olmak tarifsiz bir mutluluktan benim için.

Yatılı öğrencilere belletmenlik yapmak öğretmenlerin sorumluluğundaydı ve en az ayda bir kere gece okulda kalır, yatılılarla beraber yatakhane de yataydık. Bu yatılı öğrencileri yakından tanıma, kaynaşma fırsatı vermiştir. Tabii ki büyük bir sorumluluk da.

Bursa Anadolu Lisesinde 10 yıl İngilizce öğretmenliği yaptım. Daha sonra ailem tarafından aile mesleği olan ticarete atılmam istendi ve ben aklım geride kalarak okuldan ayrılmak zorunda kaldım. Ancak hayattaki öğretmenliğimin hep devam ettiğini düşünüyorum. Öğretmek, öğretmenin genlerine işler. Bana herhangi bir konuda herhangi bir soru soran kişiye eğer biliyorsam mutlaka cevabını verip, gözlerinde anladığına dair ifadeyi görmeden bırakmam. Yolda gördüğüm hatalı davranışlara mutlaka müdahale ederim. Girdiğim topluluklarda sıkça siz öğretmen misiniz sorusuyla karşılaşırım.

Nerden anladınız diye sorduğumda ‘duruşunuzdan’ cevabını çok alırım. Artık sosyal medya ve İnternet olduğundan öğretmen arkadaşlarım ve öğrencilerimin büyük bir bölümüyle halen haberleşiyoruz. Her yıl Mayıs sonu ya da Haziran başında yapılan döner günümüze mutlaka gitmeye çalışıyorum.

Bu kitabı hazırladığı için Bursa Büyükşehir Belediyesine, katkı sağlamama ve bu sayede dönemimizi anlatmama imkân veren Bursa Araştırmaları Merkezine çok teşekkür ederim.

9 Nisan 2015

Hakan Ağırbaş

1962, Bursa
1981 Mezunu, Beden Eğitimi
Öğretmeni ve Basketbol Antrenörü

Aslında 11 Kasım 1962 doğumluyum ama Bursa Anadolu Lisesi'nin hentbol takımında oynayabilmek için doğum tarihim mahkemeye başvurarak 11 Ocak 1963 olarak değiştirttim. 2 ay için spor takımından mahrum kalmak istememiştim.

Ailem Bursalı. İlkokulu Özel İnal Ertekin'de okudum. 1974 senesinde o zamanki adıyla Bursa Maarif Koleji'ne girdim. Sınavla giriliyordu. Tek tercih yaptım. Bursa'daki tek kolejdi. İstanbul'a gitmek istemedim.

Okul binamız yapılmadan önce erkekler Erkek Lisesi'nde, kızlar da Kız Lisesi'nde eğitim gördü. Yanılmıyorsam bu okulların öğretmenleri de bize eğitim veriyordu ama İngilizce öğretmenimiz Canan Hanım kolej öğretmeni olmalı. Erkek Lisesi'nde eski binada, 1. katta, öğretmen girişinin sağ ve solundaki küçük sınıflarda ders gördük. Şimdi müdür muavinleri odası olmuş sanırım. Büyük bir sınıf da sağ çaprazdaydı. Kütüphanenin orada yeni bina vardı. Caddeye bakan tarafta da 2 sınıfın daha Maarif Koleji sınıfları olduğunu hatırlıyorum. Yani Erkek Lisesi'nde 4 sınıf vardı. Bir sene bu şekilde eğitim görüp hazırlığı bitirdikten sonra, Mithatpaşa İlkokulu'nda karma eğitime başladık. Biz sabahtan okulda eğitim görüyorduk, ilkokullar öğleden sonra geliyordu. Sekiz sınıf kadar vardık zannedersenem.

7. sınıfa okulun Acemler'deki şimdiki binasında başladık. Gri pantolon, lacivert ceket giyiyorduk. Aevli Maarif Koleji arması vardı ceketlerimizde. Sonra okulun ismi Bursa Anadolu Lisesi

olarak değişince logosu da değişti. Beyaz veya açık mavi gömlek giyip lacivert kravat takıyorduk. Tıraş ve kısa saç zorunluydu. Son zamanlarda lacivert gömleğe de izin veriliyordu. Spor ayakkabı yasaktı, zaten spor ayakkabı yoktu da piyasada. Mekap spor ayakkabısı olanlara gıpta ile bakılıyordu. Çin 'Converse'leri vardı. Sporcular Yalova'da Amerikan askeri üssünden 1 dolara kullanılmış Converse alıyor, onunla müsabakalara katılıyordu.

Okulun ana binası şimdiki gibiydi. İki grup yatılı vardı: Parasız yatılı eğitim sınavını kazananlar para ödemedi. Onlar üst katta, şimdi laboratuvar olan yerdedi. Bir de paralı yatılılar vardı. Onlar aşağıda kalıyordu. Kızlar aynı binanın en üst katındaydı. Girişlerimiz aynıydı. Kızlar yatakhaneleri yapılıncaya karşıya taşındılar, onların yatakhanesine biz çıktık. Ama aynı binadayken hiçbir suiistimal ya da velilerden yansıyan bir şikâyet olmadı. Kimse bu kuralı ihlal etmiyordu.

1977 mezunlarının yıllığında Hakan Ağırbaş ve sınıf arkadaşları

Spor salonu aynıydı. Laboratuvarlarımız vardı ama pek donanımlı değildi. Kimya öğretmenimiz Lamia Hanım bir şeyler taşıyıp deneyler yaptırırdı. Futbol sahası yoktu. Şu anda kantinin olduğu yer ilk zamanlar yatılıların yemekhanesiydi. Okul sabahtan akşama

kadardı. Öğlen bir saat aramız olurdu. Gündüzcüler kantinde ne varsa onu yedi. Karşı bina yapılıncaya yemekhane oraya taşındı, yatılı yemekhanesi de kantin oldu.

Kazım Özarıslan, basketbol oyuncusu Niyazi İskeçe, voleybol oyuncusu Yücel Aslan, Cem, Hakan Ağırbaş. Arka planda spor salonunun inşaatı, 1976. Kazım Özarıslan arşivi

Sınıflar 24 kişilikti. Kurucu müdürümüz Nadir Bey 24 kişiden fazla öğrenci alınmasını diye istifa etmişti. Su bastığında gecenin bir vakti gelip yerleri süpürdüğünü hatırlıyorum Nadir Bey'in.

Bütün sene derslerden 50'nin üzerinde not almamız gerekiyordu bitirme sınavına girebilmek için. Dönem içinde 100 dahi alsan, bitirme sınavında 49 alırsan sınıfı tekrar etmek durumundaydın. Sonra bu sistem kalktı. Sorumlu geçmeler, bütünleme sınavları başladı. Okulda 10. sınıfta edebiyat bölümündeydim, fen bölümüne geçmek için fizik, kimya, matematik sınavlarına girdim ve bölümümü değiştirdim. Biz kimya, fizik ve matematiği İngilizce okuyan sanırım son grubuz. Üniversitede bir yıl Türkçe eğitimle matematik bölümünde okudum ama matematiğin temelini İngilizce almış olmanı zorluğunu hiç çekmedim. Çünkü zaten temelde terimler aynı.

İnsanlar içindeyken bazı şeyleri hissetmezler ama milli bayramlar o zamanlar çok güzeldi. Gösteriler stadyumda yapılıyordu. Kızlı erkekli danslar edilir, jimnastik hareketleri yapılırdı. Öğrenciler arasından gösteriye çıkacaklar seçilirdi. Kaçmak mümkün değildi; Kâzım Hoca kemiklerini kırardı! Zaten sayıca az olduğumuz için çoğunluk da katılırdı gösterilere. Genelde erkekler şort, kızlar etek giyerdi. Öğrenciyken 19 Mayıs etkinlikleri bize yük geliyordu. Gideceğiz, saatlerce ayakta duracağız... Fakat gittikten sonra o coşkuya biz de katılırdık. Bayram zamanı bir yere gittiğimizde insanlar coşkuyla bizi alkışlardı. Balkonlara, pencerelere çıkarlardı. İlkokuldayken 23 Nisan Bayramı'nda Heykel'den aşağı Altıparmak'a yürürdük. Bütün balkonlardan insanların beline kadar sarkıp alkışladıklarını hatırlıyorum. Geceleri fener alayları olurdu. Fakat bundan 2-3 sene önce öğretmen olarak bir 19 Mayıs Bayramı kutlaması yaptıktan sonra sosyal medyada şunu yazdım: "Herhalde bu bizim son bayram kutlamamız." Çünkü balkonlardan bakmayan halkla karşılaştım. Şunu gördüm; kanunsuz değil, kanuni bir yürüyüş aslında ama insanlar perdelerin arkasından bakıyor. Her 19 Mayıs'ta sosyal medyada aynı paylaşımı yapıyorum: "O yıl son bayram kutlamamızdı."

10 Kasım'da açık söylemek gerekirse öğrenci bir şey hissetmez. Ancak çevren yönlendirirse hissedersin. Bazı öğretmenlerimiz bu

konuda çok duyarlıydı ve öyle hazırlıklar yapardı ki, duygulanırdın. Bazıları ise sadece görev olsun diye hazırlık yapardı 10 Kasım'da. His olmazdı. Ama her yıl bahçede tören yapılıyordu. Sınıflarda köşe hazırlanırdı. O konularda faaldik.

Aygül Seyhan, Hande Güntaş, Çiğdem Toprakçı, Turgay Erdoğan, Güner Kaytan, Ebru Güven, Hakan Ağırbaş, Ayhan Dadak, Cumhuriyet Malgöl, 1981. Aygül Seyhan Elam arşivi

Boş geçen derslerimiz yoktu. Derse gelemeyecek hocaların yerine muhakkak bir başkası gelirdi. Öğrenci-öğretmen ilişkileri çok güzeldi. Öğretmenler bütün öğrencileri tanır, öğrenciler de öğretmenleri tanırdı. Lise sonunda bizim sınıfta ilk dönem kişi başına ortalama 4 kırık not gelmişti. Benim karnemde 7 kırık vardı. Biz de öğretmenlere teşekkür olarak duvara yazı yazdık: "11-D olarak kişi başı ortalama 4 kırık not başarıyoruz. Buna katkısı olan bütün öğretmenlerimize çok teşekkür ediyoruz." Önce iç duvara yazdık, öğretmenler bu yazıyı kaldırınca kantine yazdık ve sonunda öğretmenler bizi disipline verdiler. Sınıf olarak komple 5 gün okuldan uzaklaştırıldık. Öğretmenler epey baskı yaptılar yazıları kimin yazdığını öğrenmek için ama tabii ki kimse ispiyonlamadı. "Eğer benim çocuğum

söylemiyorsa helâl olsun. İspiyonlasaydı ben onu evlatlıktan reddederdim" diyen veliler oldu. Sınıfça 5 gün uzaklaştırma cezası alınca her sabah saat 9.00'da topluca Kültür Park'taki Özgen çay Bahçesi'nde buluştuk. Bütün öğretmenler de gelip orada ders verdiler. Hem disipline veriyorlar, hem de ders veriyorlar. Hiçbir koşulda boş ders yok. Okuldan uzaklaştırmada da eğitime devam!

Ben yatılıydım, arkadaşlarım gündüzcüydü. Özel İnal Ertekin İlkokulu'ndan mezun olan 10 çocuğun en az 6'sı Anadolu Lisesi'ne gitmiştir. Benim ailem daha sonra İstanbul'a taşındığı için ben burada yatılı okudum. Ben çıkamıyorum okuldan. Ama Coşkun Yavaşoğlu hoca cebime para koyar, "hadi bakalım taksi tut, doğru arkadaşlarının yanına" derdi. Öğretmenlerle ilişkilerimiz böyleydi. Geceleri nöbetçi kalan müdür muavinleri ve öğretmenlerle gecenin bir vaktine kadar futbol maçı yapardık salonda. O zamanlar öğretmen-öğrenci ilişkisi çok farklıydı. Öğretmenler zorla kendilerine saygı duyulmasını sağlamaya çalışmazdı. Sen zaten saygı duyardın çünkü saygın insanlardı. Zaten günümüzdeki en büyük problemlerden biri şu: Bizim zamanımızdaki öğretmenlerin hepsi ODTÜ ya da Boğaziçi mezunu, en kötüsü Robert Koleji mezunuydu. Hepsi gerçekten eğitmendi, konusunda uzmanlardı. Bizi dövmek durumunda değillerdi. Bizi bilgileriyle döverlerdi. Ben bilgimi kullanıp öğretmenle dalga geçemezdim, alay edemezdim. O söylediğimi çevirirdi, beni bilgisiyile döverdi. O zaman da öğretmene zaten saygı duyardın. Öğretmene bir şey sorduğunda "sus ulan, sen ne bilirsin?" deseydi, ona saygı duyulmazdı. Ama öğretmenler o kadar donanımlıydı ki, saygısızlık olmazdı.

Arkadaşlarımızın da öğretmenlerimizin de lakapları vardı tabii. Benim lakabım dişlerimden dolayı Tavşan'dı. İhsan Taşkinsel çok uzun boyluydu, ona Leylek diyorduk. Kazım Özaslan beden eğitimi öğretmeniydi. Cumhuriyet Lisesi'nden bize gelirken önce lîkabı geldi. "Vay" dediler "Kemik Kıran Kezo size geliyor." Bir gün Kazım Hoca ile futbol maçı yaparken topu bacak arasından atmışım. Onu da nasıl yaptım bilmiyorum çünkü kaleci oynardım! Bunu üzerine hoca beni kovalamaya başladı. Çekirge meydanına kadar kaçmıştım.

Ayhan Dadak, Özgül Yüksel, İsmihan Sebatlı, Gül Acar, Hande Güntaş, Turgay Erdoğan, İhsan Taşkınsel, Aygül Seyhan okul bahçesinde, 1981. Aygül Seyhan Elam arşivi

Nadir Hoca bize “sizi gidi koca kafalı eşekler” derdi. En büyük hakareti oydu. Matematik öğretmeni Tunç Hoca vardı rahmetli. Tarih öğretmeni Neriman Olgaç; Heredot’tu. Çok kibar bir insandı. Hakan Türkkuşu tarih ve Almanca derslerinden hiç sözlüye kalkmamıştı. Almanca öğretmenimiz Kadriye Hanım’dı. Almanca tekerleme yapmıştı: “Kim uyuyor, kim uyuyor, Türkkuşu ile Ağırbaş uyuyor” derdi ikimize.

Bir gün 30 kişi sınıfça basket maçına kaçtık. Tribünlerin en arkasına oturduk. Sanki maç tezahüratı yapar gibi maçın başından sonuna kadar bir öğretmenle ilgili bütün düşüncelerimizi hiç susmadan bağıra bağıra söyledik. En son önümüzde oturan biri dönüp “yahu kim bu oyuncu? Kaç numara? Bu kadar kötüyse biz de bağıralım!” dedi.

Bizim zamanımızda yağlı kâğıtlara teksir yapılıyordu. Öğretmen soruları yazıyordu. Arkasında yağlı kâğıt vardı. Onu alıp makineye koyuyor, çevirip teksiri çoğaltıyordu samanlı kâğıtlara. Kâğıtlar buruşturulup atılırdı. Biz yatılılar hizmetliye baskı yapardık akşamdan o kâğıtları toplamasın diye. Gece öğretmenler odasına baskın yapar, soruları alıp çoğaltıp çözerdik. Bir kere teksirleri aldık, soruları

çıkarttık, çalışanlarımız soruları çözdü. Fakat öğretmen o sabah her nasıl olduysa anlamış bu durumu. Sınav bitti, notları açıklayacak hoca; “kaç bekliyorsun?” diye soruyor, özgüvenle cevap veriyoruz. Fakat sonuçları bir okuyor, 10 üzerinden 1, 10 üzerinden 2... Meğer sözün gelişi 325 rakamını 3,25 yapmış. “Yaa...” dedi, “siz benden akıllı mısınız? Bunu saymıyorum, bir daha yapacağım sınavı.” Yüzgöz olmadan çok güzel bir ders vermişti bize.

Ben kopya çekmeyi beceremezdim. Bir keresinde bir öğretmen “Hakan benim bir işim çıktı gel benim yerime bak da kopya çeken olmasın” dedi. Öğretmen masasına bir geçtim, herkesin kopya çektiği belli oluyor orada. Söylendim “yapmayın, kopya çekmeyin, belli oluyor.” Kopya çekmek için çalışırdı bazı arkadaşlar. Kolçaklı sandalyeleri oyardı kimileri kopya yerleştirmek için. Kafayı ders çalışmaya harcasaydık daha az zahmetli olurdu. Ama eğlenceli olan böylesiydi işte.

Bizden önceki bir dönem vardı, öğretmen ismini doğru yazsan 1 veriyordu, ismini yanlış yazdığı için notu 0,25’ti: Adının noktalamalarını yapmamış. Anadolu Lisesi ama böyle insanlar da vardı.

Bir edebiyat öğretmenimiz vardı. Sonra iyi yerlere geldi kendisi ama çok disiplinli olmaya çalışırdı. Biz de sevmiyorduk disiplini. Belletmen olmuştu. Futbol hastasıydı. “Hocam futbol oynayalım” derdik. “Tamam, ama takımı ben kuracağım” derdi. Takımları kurardı ama iki takım da oyunda ona girişirdi. “Yahu” derdi “top bana geliyor, benim takımındaki adam bile bana girişiyor.” “Hocam yanlışlıkla oluyor” derdik.

1980 öncesi okulda siyasi çekişmeler tabii ki vardı ama saygı çerçevesindeydi. Yatakhaneler farklı görüşteki öğrencilere göre ayrılmadı. Benim ranzamın altındaki ya da yanındaki arkadaş aynı görüşte değildi ama ne yatakhane, ne yemekhanemiz ayrıldı. Asla dövüşmedik. Medeni bir şekilde tartışılırdı. Karşı karşıya gelinirdi ama masa etrafında. Asla kavga ve küslük olmadı. Siyasetin verdiği kutuplaşma vardı tabii ki. Herkes kendi görüşünden arkadaşıyla otururdu ama şiddet yoktu. Birileri öldürüldüğünde ya da bir anma günü olduğunda diğer okullarda boykot olurdu, biz derse giderdik. Heyecan olsun diye üst katlardan floresan lamba atardı bizimkiler

bahçeye, patlardı. Bomba sanılırdı, polisler gelirdi. Canımız sıkılırdı, “sınıfın sağ tarafı sağcı, sol tarafı solcu haydi kavga edelim” diye geyik yapardık. Hoca gelir, “tamam, tamam koca eşekler anlaşıldı, gidin biraz dinlenin” derdi, biz de hep beraber Özgen Çay Bahçesi’ne giderdik. Bugün bir spor müsabakasına veya gösteriye müdür kendi izin vererek öğrencileri bir yere göndermiyor. Ahmet Kuru ya da Nadir Bey okul maçlarında okulu tatil ederlerdi.

Herkesin okulu kendi mesleki yaşantısında etkisi vardır. Ben başka bir okulda okusaydım, şimdiki ben olmazdım. Arkadaşlar da bizi biz yapan insanlardır. Çok şükür okul hayatım konusunda çok şanslıyım. Beni belirli bir noktaya getirdiler hem okulum, hem arkadaşlarım.

Doktor, avukat, müteahhit, diş hekimi, iş adamı, işletmeci, akademisyen var sınıf arkadaşlarım arasında. Mezunlar buluşması yapıyoruz. İki grubumuz var: Kendi arkadaş grubumuzla her ay toplanıyoruz, derneğin veya 1981 mezunlarının organizasyonu da senede bir toplanılıyor. Mümkün olduğunca katılıyorum. 5 yıl görmediğiniz insanla sanki dün ayrılmış gibi oluyorsunuz.

Yatılı öğrenciler sabah zil sesiyle uyandırılırdı. Etüt ve kahvaltı yapılırdı. Yatılılar olarak öğle yemeklerimizi yemekhanede yedik. Bir saat kadar ara vardı. Yemekten sonra futbol maçı yapardık. Akşamları etüdümüz daha uzundu. Yatılıların kütüphanesi yoktu. Rahmetli Nilay trafik kazasında okulun önünde vefat edince yapıldı kütüphane. Boş zaman da verilirdi. Ya maç yapardık, ya da televizyon seyrederdik. Öğretmenlerin televizyon seyretmeye izin vermedikleri zamanlar bütün katların şalterleri indirilir, sadece televizyonun olduğu katın şalterleri bırakılırdı. Etüt belletmenleri genelde dışarıdan gelirdi. Kendi öğretmenlerimizin kaldığı zamanlar çok azdı.

Yatakhaneler kalabalıktı. Yaklaşık 8 ayrı odada, 20’şer ranzada, 40’ar kişi bir arada uyuyordu. Tuvalet banyo yeterliydi. Ciddi bir hastalık kapmadan yaşadık. Kendimize ait dolaplarımız vardı kilitliydi ama kilitleri kolay açılabilirdi.

Hilal Dilek, Aylin Erkan, Canan Aykul, Fadıl Özyener, Meral Günay, Tevfik Aydınöz, Serdar Acur, Gökhan Acar, Özkan Sivritepe, Bülent Gören, Şükrü Bayraktar, Aygül Seyhan, 1981. Aygül Seyhan Elam arşivi

Biz yatılılar her sene 3-4 defa gece eğlencesi yapardık. Yatılı balosu derdik. Sınav dönemlerinden sonra kutlama adına yapılırdı bu eğlenceler. Müzik çalılıp dans ederdik. Dışarıdan da arkadaşlar gelirdi. Spor salonunda, kantinde ya da yemekhanede düzenlerdik. Eğlenceler çok vardı. Okul yasak koymazdı ve kızlı erkekli çok eğlenirdik. Yatılı olmayanlar da gelirdi. Öğretmenlerden gizli içki dâhi getirildiği olurdu. Okul döneminde kim içmedim derse, bence yalan söylemiş olur.

Bizim kendiliğinden oluşan bir organizasyonumuz vardı. Bizden sonra da öyle devam etti. Kimse “senin paran var mı? Sen necisin?” diye sormazdı. Fakiri de, zengini de bilmezdik. Kimse “para vermiyor, gitsin yanımızdan” ya da “o çok zengin bütün paraları o versin” demezdi. Kimin elinde ne varsa, ortadaki havuza konulur harcanırdı. Parasız olduğu için grubun dışında kalan, organizasyona katılmayan insan bilmiyorum. Yatakhane de, sınıfta da böyleydi.

Yemekleri aşçı okulda pişiriyordu. Sene 1980. O zamanların yemek imkânları şimdi de okullarda mevcut. Yatılı kızlı erkekli her sınıftan yaklaşık 200'den fazla kişi vardı. Karavanaydı yemekler. Yatakhane temizliğiyle iki hizmetli ilgileniyordu. Biz de yapmaya çalışıyorduk ama ne kadar olursa...

Cumartesi günleri izin günümüzdü. Herkese izin verilirdi. Veli izin kâğıdı olurdu gündüz çıkışları için. Bir de hafta sonları dışarıda yatılı kalanlar vardı. Onun için de veliden yazı gerekirdi. Biz hafta sonları okulda kalanlar saat sabah 9.00'dan akşam 5.00'e kadar izinli olurduk. Okula sarhoş gelip yatakhane sakladığımız çok arkadaşımız oldu. Geç kalanlara "disipline vereceğiz" gibi söylemlerde bulunurlardı ama atılan öğrenci görmedim. Muhakkak kaldırılabilir bir sınırı vardı, kimse de suiistimal etmezdi ve zaten istediğimizde izin verirdi idare.

Cumartesi akşamları 17.00 yoklamasından sonra boş bir zaman vardı. Top oynardık o zaman. Sonra yemek yiyip yine salonda maç yapardık. Televizyonda, bir tanecik siyah beyaz kanalda ne varsa onu, hatta buz pateni gösterilerini bile seyrederdik.

Pazar sabahları genelde banyo yapmaya Eski Kaplıca'ya, oradan da kaplıcanın tam karşısındaki Durak Muhallebici'si'ne yumurta yemeye ya da çorba içmeye giderdik. O zamanlar otel işletmiyordu hamamı. Hamam ve kahvaltıdan sonra dershaneye kursa giderdik. Ben Cumartesi günleri kursa gitmiyordum. Bizden önceki dönemler sadece lise sonun son döneminde dershaneye gittiler. Biz lise sonda başladık dershaneye. İki dönemde de gittik. Bu kadar yoğun bir dersane ihtiyacı yoktu çünkü okul eğitimi yeterliydi o zamanlar. Bizden sonrakiler yıllarca devam ettiler dershaneye.

Yatılı okumanın olumlu etkileri oldu bana çünkü ortamımız çok güzeldi. Okula ilk başladığında aile ortamını özleyen, okuldan ya da yurttan ayrılan kimse olmadı bizim dönemde. Bir öğrenci bizim dönemimizde yatılı olarak okula ilk geldiğinde 11 yaşında olduğundan, muhakkak adaptasyon sorunu yaşamıştır bir süre ama çevre çok güzeldi. Hiç kimse kimseye zorluk çıkartmak için orada değildi, öğretmen dâhil. Orada bir aile kuruluyordu. Uzun tatillerde

ailesini bırakıp okula, pansiyona erken gelen arkadaşları bilirim. Okul tarihinde belki sorun yaşayanlar olmuştur ama ben ailesini özleyip okulu ya da yatılı eğitimi bırakıp gideni hiç duymadım.

Şu anda kütüphane olan yatakhane'nin açılır kapanır pencereleri vardı. Okulun bulunduğu Acemler Caddesi o zamanlar bomboştu. Araç bile geçmez, saatte bir ring geçerdik. Geceleri oradan kaçır, Sıcaksu'ya kadar asfalsız yollarda, çamurun içinde yürür, yol üzerinde bir yerlerden şarap alır, içe içe okula geri gelirdik. Sarhoş olup kapıdan içeri zor girerdik. Bekçi asla ispiyonlamazdı. "Çocuklar yapmayın, başımı yakmayın" derdi sadece.

İlk zamanlar değil toplu taşıma aracı, doğru düzgün özel araç bile geçmediğinden, "bizim için otostop yapar mısınız?" diye Aygül (Seyhan) Elam'a rica ederdik. Hiç itiraz etmezdi. Biz arkada saklanırdık. Aygül yolun kenarına gider, otostop yapardı ve daha ilk araç muhakkak dururdu. Arkaya dönüp "gelin arkadaşlar" diye seslenir, çekilirdi. Aygül hariç hepimiz araçlara doluşur, Çekirge meydanına çıkana kadar da aracın şoföründen bir dünya lâf işitirdik.

Bir gün bir arkadaşla Çekirge-Heykel arası arabayla dolaşıyoruz. Ehliyet de yok tabii. Araba kimin, onu da hatırlamıyorum. Bir baktık, bir kız arkadaşımız şimdi yıkılmış olan Yazıcıoğlu Sineması'nın orada kıpkırmızı bir suratla duruyor. O zamanlar orada dükkânlar vardı. Yanaştık. "Sizi Allah gönderdi" dedi, arabaya bindi. Daha ileri bir saatte buluşması varmış, yanlışlıkla bir saat erken gelmiş. Oraya geldiği zaman etrafındaki adamlar da buna askınlık etmişler, lâf atmışlar. Çok rahatsız olmuş. Biz onu bir saat dolaştırdık. Sonra geri getirdik. Diğer arkadaş eğildi; "senden çok memnun kaldım. Bir daha Bursa'ya geldiğimde yine seni arayacağım" dedi. Kapıyı kapatıp devam ettik. Kız bayılacaktı orada.

İlkokulda önce halk dansları oynadım. CISV çocuk kampları vardı yurtdışında. 10 yörenin halk oyunlarını oynardık. Türkiye'nin en kalabalık Kafkas oyunu grubu bizdeydi ilkokulda. Halk danslarından dolayı hareket alışkanlığı vardı. Sonra Rahmetli Hayri Koyuncu 11 yaşında basketbola aldı beni ilkokulda. Anadolu Lisesi'nde de deva ettim ama Necmi Abi'nin (Necmi Ton) yeni yaptırdığı porselen

dişlerini rebound esnasında kırınca, 10. Sınıfa kadar oynadığım basketboldan hentbola geçtim. 10. ve 11. Sınıfta hentbol oynadım. Voleybol da oynadım. Bir sporcu lisansıyla bütün branşlarda oynayabiliyordun o zaman. İstanbul Üniversitesi'nde okurken de yarım dönem Beşiktaş'ta deplasmanlı ligde devam ettim hentbola. Sonra Bursa'ya taşınmak zorunda kaldım. Burada antrenör oldum.

ASF Bahçesi, sınıf gezisi, 1981. Aygül Seyhan Elam arşivi

Kızların ve erkeklerin basketbol, voleybol, hentbol, atletizm, futbol, kayak takımları mevcuttu okulda. Hobi olarak kayak kayanlar okul adına da müsabakalara katılırdı. Hentbol antrenörümüz Oyak Renault takımından Orhan Candanoğlu'ydu. Antrenmanları önce bizim lisede yaptık sonra Hürriyet Endüstri Meslek Lisesi'nde. Oyak Renault Bursa Anadolu Lisesi takımı, Tofaş da Bursa Erkek Lisesi takımıydı. Okul maçları da, kulüp maçları da çok güzel olurdu. Kavga çıkardı bazen. Bir maçı hiç unutmam, kavga sebebiyle son 35 saniyesi ertesi gün oynandı, yine de tribünlerde 5 bin kişi vardı.

Zonguldak'a turnuvaya gitmiştik. Maçtan sonra Kâzım Hoca dâhil herkes dağıldı. Zonguldak'ta tek otel vardı, o da doluydu. Biz de

anaokulunun yatakhaneinde kaldık. İki yatağı birleştirip içinde iki kişi uyuyorduk. Gece yedik, içtik... Kâzım hoca gelmeden yatakhaneeye girmemiz lâzım! Yatakhane kapısı kilitli, Kazım Hoca'da anahtarı. Camdan içeri girdik. Herkes yattı, uyuyor numarası yapıyorken Kâzım Hoca içeri girdi. Oda alkol kokuyor muhtemelen ama kendisi de alkollü ve fark etmiyor kokuyu. Herkesi tek tek örttü. Sonra Fatih'in başında yarım saat "bak çok iyi oynuyorsun, aferin sana" diye Fatih'i okşadı... Ama ayaklarını... Çünkü Fatih yatağa ters yatmıştı, hoca fark etmedi. Korkudan kimse gülemedi, ses bile çıkaramadı. Hoca hala da bilmez ama artık bu satırları okursa öğrenecek.

Aydın'a voleybol takımı olarak gittiğimizde Kadıköy Kız Lisesi ile aynı otelde kaldık. Çalıştıracıları çok disiplinliydi, kızları sadece maçtan maça dışarı çıkartıyor, sonra otele getirip odalara kilitliyordu. İşte bizi bu yasaklar kışkırtıyordu. Sohbet edeceğiz, neden yasaklıyorsun ki? Kızlarla nasıl olduysa anlaştık. Sifona iki kere basınca serbest, bir kere basınca gelme demek oluyordu. Tuvalet pencerelerinden kızların odasına geçer sabahlara kadar kâğıt oynar muhabbet ederdik. 4 gün böyle geçti ve hocaları fark etmedi.

Turnuvalarda maç saatleri dışında gezerdik. Aydın, Zonguldak, Balıkesir'e gittik. En iyi derecemiz voleybolda Türkiye 6. ya da 7. olduk. Çok iyi bir takımdı. Çok iyi bir voleybolcuymdu Yücel Aslan; geçenlerde rahmetli oldu. Milli takımında da forma giymişti.

Her gün antrenman yapardık. Yatılı olunca özel izin alınıyordu ve özel araba gelip bizi antrenmana götürüyordu. Benden başka da yatılı sporcu vardı. Derslerimizi etkilemiyordu çünkü öğretmenler çok müsamaha gösteriyordu. Çok da yardımcı oluyorlardı. Spor yüzünden 70 gün okula gidemediğim olurdu. 60 günde okuldan atılıyorsun normalde. Öğretmenlerim gönüllü olarak bana özel ders veriyordu. Aynı sistemi yıllar sonra basketbol antrenörlüğü yaptığım Bursa Kız Lisesi ve DSI Nilüfer Sporda da kurdum.

Antrenörlerim basketbolda önce Hayri Koyuncu, sonra Necmi Ton, Serdar Ersözlü ve Atilla Çakmak oldu. Hentbolda Mustafa ve Yüksel Yıldız kardeşlerdi. Kazım Özasan ve Mustafa Yıldırım

da okulda beden eğitimi öğretmenlerimizdi. Onlar öğrencileri spora yönlendiriyorlardı. Bursa Anadolu Lisesi'nin özelliği şuydu: Zaten oraya gelip belirli bir spor yapan çocuklar okulda da devam ediyordu. 1970 ve 1980'lerde televizyon haricinde hiçbir şey yoktu En büyük sosyal hayat, en güzel hobi spor yapmaktı.

Takım arkadaşlarımın hepsi bir yerlere geldi. Turgay Erdoğan şu anda

HAVAŞ'ın doktoru. Tefik Aydınöz doktor ve ecza deposu sahibi. Voleybol takımından Hasan Aslanoba iş adamı. İhsan Sak kendi işini kurdu. Voleyboldan Hakan Özdemir doktor. Basketboldan Güran Yet Coca Cola'da üst düzey yönetici. Sporla okul hayatı birlikte çok güzel başarıyordu.

Görüşme tarihi: 28 Kasım 2014

Görüşen: Aysun Dönmez

ÖZET SINIF GEÇME DEFTERİ												Sayfa : 18													
(LİSE ARA SINIFLAR İÇİN)																									
Okulun Adı : Bursa Anadolu Lisesi												Sınıf : 10. Ed.		Şube : A		Öğretim Yılı : 1979 / 1980									
Son Sınıf	Dersleri ile	Türk Dili ve Ed.	Psikoloji	Ahlak	Tarih	Sanat Tarihi	Coğrafya	Matematik	Tabiiat Bilgisi	Fizik	Kimya	Y. Dil (.425, ...)	Beden Eğitimi	Milli Güvenlik	Turizm ve Sanat Eğitimi	(Alınacak...)	(...)	(...)	(...)	Din Bilgisi	Ağırlıklı Yıl Sonu Başarı Not Toplamı	Haftalık Ders Saatleri Toplamı	Yıllık Genel Başarı Ortalaması	Sonuç (*)	Açıklamalar (**)
Yıl Sonu Başarı Notu	65	65	5	5	65	5	5	5	5	5	5	10	8	5											
Okul No.	Adı, Soyadı			Doğum Yeri ve Yılı			Baba Adı			203	36	5.63	Tamamıyla		ile		GEÇTİ								
420	Hakan Ağırbaş			Bursa 1962			Ali Kemal																		
Yıl Sonu Başarı Notu	66	85	6	5	5	5	5	7	8	5															
Okul No.	Adı, Soyadı			Doğum Yeri ve Yılı			Baba Adı			200	36	5.35	GEÇTİ												
422	Ayhan Dadak			M. Kemalpoşa-1963			Şerafettin																		
Yıl Sonu Başarı Notu	65	82	5	2	5	2	5	5	7	5															
Okul No.	Adı, Soyadı			Doğum Yeri ve Yılı			Baba Adı																		

Sınıf Geçme Defteri, 1980. Bursa Anadolu Lisesi arşivi

Hakan Köksal

11 Temmuz 1968, Bursa
1987 Mezunu, Yazar

Benim okulum bir tanedir

Dükkâna girdim, “Sizde Resimli Küçük Hayat Ansiklopedisi bulunur mu?” diye sordum. Yaşlı sahaf elindeki kitaptan kafasını kaldırıp gözlüklerinin üstünden beni inceledikten sonra hiç beklemediğim o soruyu sordu:

-Kaç yaşına gitmek istiyorsun?

Son birkaç yıldır hal-i pür melalimi sahaf tek bir soruyla analiz etmişti: Kırk yaşımı geçmiştim ve yaş aldıkça çocukluğuma, okul yıllarına, ilk gençliğine daha çok özlem duyduğumu fark ediyor, adeta bir zaman makinesine binmişçesine geçmiş zamana ziyaretlerimi sıklaştırıyordum.

Bu ziyaretlerde içimi ne yazık ki tarifsiz bir hüznün kaplıyor.

Çünkü Altıparmak'ta doğduğum SSK hastanesinin yerinde yeller esmiyor ama yapma şelaleler akıyor. Orada okumakla her zaman gurur duyduğum ilkokulum Özel İnal Ertekin, ilk kitaplarımı satın aldığım Haşet, Taş kitabevleri, ilk sinema filmlerini izlediğim Dilek, Yazıcıoğlu, Burç sinemaları, Bursa'nın alametifarikası kırtasiyeciler Mavi Işık, Şekercioğlu (toptancı olarak devam ediyor) artık yok.

Ne bileyim mesela Zafer Plaza'yı geçince köşedeki yılların Arçelik Bayiinin artık olmaması bile beni hüznlendiriyor.

İlkokulum yok ama ortaokul ve litem hâlâ aynı yerde kapı gibi duruyor. Bursa Anadolu Lisesi, yani kısaca BAL.

Evet, son yıllarda elinizi sallasanız Anadolu Lisesi'ne çarpıyorsunuz ama yağma yok, benim okulum bir tanedir.

Ama önce “bir tanecik” okuluma nasıl girdiğimi anlatmalıyım.

Döneminin en önemli ilkokullarından biri olan, benim de mezunu olduğum Özel İnal Ertekin'in tedrisatını bilen bilir, uzun uzun anlatamayacağım burada. Sadece şunu söyleyeyim: Cumartesi-pazarları bile okula giderdik biz ve okulumuz çok iddialıydı. Sınıfın yarısı İstanbul'daki Robert Kolej, Saint-Benoit, Galatasaray gibi okulları kazanırken, geri kalan kısmı da Bursa Anadolu Lisesine giderdi. Ben -mekânı cennet olsun- Mefharet öğretmenimin aileme “bu çocuk Robert'e gidecek” telkinlerine rağmen o yaşımda -sebebini bilmediğim bir şekilde- muhalefet şerhini düşmüş, Robert Koleje gitme fikrini reddetmiş, dostlar alışverişte görsün kabilinden sınava girmiş, 15. dakikada kâğıdımı verip çıkmış, Robert Kolejin muhteşem bahçesinin keyfini çıkarmış, daha sonra güle oynaya Bursa Anadolu Lisesini kazanmıştım. Bir nevi kendi göbeğimi kendim kesmiş, kendi kaderimi kendim çizmiştim.

Her 3 Özel İnal'dan biri gibi hazırlık sınıfında tökezlemiş (İngilizce notum 2), 2. sene takdirnameyle (İngilizce: 9) orta 1'e başlamıştım. O zamanki sınıf öğretmenim Emel Güceyü'nün rahmetli anneme söylediği “bu çocuk çok zeki ama derslerle hiç ilgisi yok, sanki çok yorulmuş da dinleniyormuş gibi” demiş, annem de sınıfta kalmama ister istemez onay vermişti.

Uyum sorununu atlattıktan sonra çok mutlu ortaokul ve lise yıllarım oldu Bursa Anadolu Lisesinde. Kısaltmayla söylemem gerekirse, evet ben çok BAL'lı bir çocuktum.

11 yaşında bir çocuk olarak girdiğim o okuldan 18 yaşında bir genç olarak çıktım. Harika öğretmenlerle, şahane arkadaşlarla geçen, bugün olsa yine yaşamak isteyeceğim, tadına doyum olmayan, unutulmaz bir 8 yıl.

Otobüs Kartı

Unutulur mu? Unutulmaz. Hafızamı zorlamama bile gerek kalmadan anılar üşüşürer hemen.

İki ders arasındaki okul bahçesine inilip 10 dakikaya sığdırılan Tontonlar-Ponponlar arası Japon kale futbol maçları, sınıfın arka sıralarında döndürülen goygoyların çete oluşumu olarak nitelendirilip veli toplantısında ebeveynlere tebliğ edilmesi ve çete üyelerinin bazı derslerde sınıfın dört bir yanına sürgün edilmesi, buluş çağına bodoslama giren erkek tayfasının ayarsız hâl ve tavırları, kopya teşebbüslerinde dehşetengiz ar-ge çalışmaları, beden dersinde okulun arkasındaki kavaklık etrafında koşarken ciğerimizin yerinden çıktığı eforik turlar, kızlarla erkeklerin merdivenlerini ayıran siyasi olarak atanmış müdüre inat, kızlar merdivenini kullanarak yasaklara direniş günleri, Altıparmak'taki Haşet Kitabevi'nden Bravo, Pop-Rocky, Kerrang adlı müzik dergilerinin yeni sayılarını alabilmek için öğle tatilinde okuldan tüymeler, içine çok fazla girmesek de Nilay Demirel Kütüphanesi, okulumuzun sonradan Türkiye şampiyonu olacak basketbol takımının maçını seyretmek için tüm sınıf olarak okuldan kaçıp sınıfça disiplin kuruluna verilmeler, müzik grubu kurup ileride enstrüman alırs diye her gün bir fonda topladığımız o küçük paralarla, okul bitip üniversite sınavından çıkınca Bodrum'a

gidip tatil yapmalar ve daha nice eğlenceli anı.

Bu arada anlatmadan geçemeyeceğim bir anekdotum daha var.

Hayat insana küçük sürprizler yapmayı seviyor. Belki de bu küçük sürprizler bizi ona bağlıyor, kim bilir. Sınıfta en iyi anlaştığım kız arkadaşlarımdan biri olan Öge'den bahsetmenin galiba tam sırası. Öge şiirler yazan, öyküyle romanlarla kısaca edebiyatın her türüyle haşır neşir bir arkadaşım. Ben ise mizahla uğraşan ama ileride borsacı ya da bankacı olmak isteyen ve bu sebeple üniversite tercihini pek çok arkadaşımın önce belirlemiş biriydim. Nitekim İstanbul Üniversitesi İşletme Bölümünü kazandım. Peki, sonra ne oldu biliyor musunuz? Filmi ileriye sarıyorum ve tataaam. Öge kariyerli bir bankacı oldu, ben ise profesyonel bir mizah yazarı.

Bugün en sağlam arkadaşlarım hâlâ 7 sene aynı sınıfları paylaştığım arkadaşlarım. Hayat herkesi dört bir yana savurdu. Kimi çok önemli bir doktor oldu, kimi profesör, kimi ünlü bir müzisyen, kimi yazar. Birçoğunu da gencecik yaşlarında kaybettik: Meltem, Erhan, Özlem, Ahmet, Gülfem. Hepsini özlemle anıyorum.

Ve sevgili hocalarımız... Ne yalan söyleyeyim, biz çok şanslıydık. Çünkü bizim unutulmaz hocalarımız vardı. Hadi itiraf edeyim birçoğunun lakapları vardı ama o da öğrenciliğin şanıydandı. Bazılarını okulun döner gününde karşılaşıyoruz. Bazılarını yolda, bir AVM'de görüyorum. Sevgi Yavuzlar, Fevzi Çarlılar, Murat Onatlar, Fahri Ulusoylar, Kadir Çelikler, Kâzım Özarslanlar, Mustafa Kesimoğullar, Mehmet Dalgıçlar, Nazmi Aydınlar, İsmail Baydılar, Sinan Ektiriciler, Fatma Örüklüler, Aynur Dayıoğullar, Rüveyde Hocalar, Asım Hocalar, Asuman Hocalar ve adını hatırlayamadıklarım. Hepsinden ne çok şey öğrendik. Sağ olsunlar, var olsunlar, haklarını helâl etsinler... Bu arada sessiz sedasız aramızdan ayrılan hocalarımızı da saygıyla sevgiyle anıyorum.

Okul hiç bitmese diyorsunuz ama gün geliyor bitiveriyor işte. Son kez o kapıdan çıkarken arkanıza bakıyorsunuz, çocukluğunuzla, ergenliğinizle, gamsız, kedersiz en güzel yıllarınızla vedalaşıyorsunuz ve size neler getireceğini bilmediğiniz, küçük sürprizler yapmayı seven hayat arkadaşın kollarına bırakıveriyorsunuz kendinizi.

Biyolojik olarak "kazık kadar" statüsüne erişmiş olsam da...

Resimli Küçük Hayat Ansiklopedisi'nin herhangi bir sayfasını açınca 12 yaşıma ışınlanıveriyorum.

Kıvrıkcık saçlı bir çocuk hâlâ okulun bahçesinde koşuşturuyor, sonra kan ter içinde derse yetişiyor, hoca gelmiş bile, ondan özür dileyip

yerine geçiyor ve kitabını açıyor. Çocuk derslerini hiç ihmal etmiyor, şahane müzikler keşfediyor, yeni yazarlarla büyümlü coğrafyalarda cezbeli maceralara atılıyor. Üstelik elinin altında bir akıllı telefonu ya da tableti bile yok. Ama eğleniyor, hem de çok eğleniyor.

3 Nisan 2015

23 Nisan Hatırası. Soldan sağa ayakta: Özlem Oğuz (merhume), Nalan Bekik, Şebnem Altınköprü, Fügen Arar, Hepşen Ülker, inkılap tarihi öğretmeni Necip Asım Toprak, matematik öğretmeni Nazmi Aydın, Hakkı Yıldız, Gürkan Şenparlak, Meltem Murat (merhume), Yasemin Kocaman, alt sınıftan bir öğrenci ve Özlem Demirağ. Soldan sağa oturanlar: Ali Palalı, Melek Kızıbulut, Hakan Köksal, Esra Aktürk, Mefkür Bakan, Cenk Sayın, Saim Argın, Ahmet Gürpınar, Selçuk Nizamoğlu, Mehmet Kahraman, Murat Gökçe ve alt sınıftan bir öğrenci, 1980'ler

Kâzım Özarslan

24 Ocak 1941, Erenler köyü - Artvin
Beden Eğitimi Öğretmeni
Görev Dönemi: 1976-1993

İlkokuldan sonra Kars Kazım Karabekir Öğretmen Okulunu bitirdim. Öğretmen okulu dağ başındaydı ve hep köy çocukları vardı. Beden eğitimi öğretmenim Hikmet Kandeğdi, 110 m. engelli koşuda eski milli atletti. Masterlarda hep dünya şampiyonu olurdu. 1954-1956'da okulun iş atölyesini yıktırıp spor salonu yaptırmıştı. O öğretmenim beni iyi yetiştirdi. 1970'e kadar Türkiye'de sadece Gazi'nin beden eğitimi bölümü vardı ve 20 erkek, 10 kız öğrenci alırdı. Liseden sonra öğrenimime orada devam ettim ve 1963'te mezun oldum. Spora futbolla başlamıştım. Gazi'de diğer branşlarda kendimi geliştirdim. Üniversiteler arası uzun atlamada Türkiye 1.si oldum.

İlk tayinim Bilecik Ertuğrul Gazi Lisesine çıktı. Dört sene çalıştım, orada evlendim. Gaziemir ulaştırma yedek subay okulunda askerlik yaptım. 1,5 sene sonra öğretmen olan eşimin tayini Bursa Uludağ İlkokuluna çıktı. Ben de eş durumunda Bursa'ya tayin oldum. 1969-1970'te Karacabey Lisesine gittim önce. Bir sene burada çalıştım. Karacabey Lisesi olarak Bursa'da futbol birincisi olduk. O sene tayinim Çekirge Ortaokuluna çıktı. Bir sene sonra Cumhuriyet Lisesine geçtim ve 4-5 sene de orada öğretmenlik yaptım. Beden eğitimi öğretmenlerinin ideali, spor salonu olan bir okulda çalışmaktır. Anadolu Lisesinde salon açılınca oraya geçtim ama aslında benim futbol antrenörlük kursundan ve atletizmden başarılarım vardı.

Anadolu Lisesine 1976'da geldim. Spor salon inşaat halindeydi. İki

sene sonra inşaatı bitti. Ben göreve başladığımda Gülizar Uygur beden eğitimi öğretmeni olarak görev yapıyordu. Bir sene sonra Ümran Tabakgil geldi, sonra da Mustafa Yıldırım göreve başladı.

Spor salonu olmadığı dönemde hava koşulları elverdiğince spor yaptırıyordum çocuklara. Çok yağmurda çıkmıyorduk tabii ama soğukta çalışırdık. Okula çok malzeme aldırıldık. Atletizm ve futbol çalıştırdık öğrencileri. Karayollarına asfalt döktürtüp bahçeye basket sahası yaptırdık. 1978 öğrenim yılı başlarken salon bitmişti. Parkelerini yaptırmıştık.

Kâzım Özarslan beden eğitimi dersinde, 1977

Spora yeteneği olmayan çocuklarla çok anım var. Devlet bizi yetiştirmiş, bize masraf etmiş. Bizim görevimiz çocuklara spor yaptırmak. Öğretmen çocuklarla siyaset yapmamalı, ayırım yapmamalı. Ben çocukları seviyorum, ülkemi seviyorum. Hiçbir ayırım yapmadım. Eğer çocuk tamamen felçliyse, ona göre bile spor var. Çocuğu sınıfta oturtmayacaksınız. Bir kolu felçli, bacağını sürükleyerek yürüyen bir öğrencim vardı. Raporluydu. Çağırardım, "raporunu kabul etmiyorum. Tamam, sen almışsın, kabul etmemem yönetmeliğe göre geçerli değil ama sen gel, yapabildiğin kadar yap, koşabildiğin kadar çalış. Diğer çocuklara yaptırdığımı istemeyeceğim senden" dedim ve nitekim o öğrencim sporu çok sevdi. Sağlıklı eliyle top sürerken derdim ki; "felçli elinle de top sür. Oraya kan

gidecek ki, güçlenecek." Not olarak dersleri iyiydi. "Sana not olarak 10 veremem çünkü okulun sporcularının notları 10. Ama takdir veya teşekkür belgesi alman için kaç gerekiyorsa, kanaatimi kullanıp o notu vereceğim sana" der, öyle not verirdim. Hiçbir öğrencimi bütünlüme sınavlarına bırakmadım ama dersimi de ihmal etmedim. Öğrencimin kenarda beklemesini istemem.

Hazırlıkta bir kız çocuğu çok kiloluydu ve rapor almıştı. Hazırlık öğrencilerine birer saat beden eğitimi dersi vardı. Neden rapor aldığını sordum, "kilolu olduğum için babam aldı" dedi. "En çok senin ihtiyacın var kızım, haftada bir saat hareket edeceksin! Başka zaman da gel istersen, yakacağız bu kiloları" dedim. Çocuk babasına yanlış aktarmış. Bir gün müdür muavini geldi, çocuğun babasının okula geldiğini söyledi. Gittim. Öğrencinin babası "kızıma kilolusun, şişmansın demişsin" diye çıkıştı bana. Dedim ki "senin çocuğun, bizim çocuğumuz! Ben o çocuğun kenarda durmasından anlıyordum, sen anlayamıyorsun: Arkadaşları koşuyor, kendisi seyrediyor. Ne demişim? Onurunu mu kırmışım? Spor yapmasını teşvik etmişim." Hatta müdür muavinine de "beni bunun için mi çağırıyorsun? Böyle adamlarla beni karşılaştırma" diye çıkıştım. Müdürle de görüştüm. Sonra o öğrenci derslere devam etti.

İlk gittiğimde müdür Nadir Gezer'di. Çok değerli bir müdürdü. Nadir Gezer okulundan da mezunum ben. Boş zamanlarımda okula gider, onunla sohbet ederdim. Kendini velilere de çocuklara da kabul ettirmişti. İstifa ettiğinde birkaç öğretmen Ankara'ya gidip bakan Necdet Uğur'la görüşmüştük. Bakana durumu anlattık, "istifasını kabul etmeyin" dedik. "Diğer okullarda 60 öğrenci var, Nadir Gezer 30 kişide kalsın istiyor" dedi. Biz sistem 30'ar kişiye uygun diye anlattık. Ne yaptysak Nadir Bey istifayı geri almadı. Sonra Atatürk Lisesine geçti ve Mehmet Demirtaş müdür oldu.

Sporcular hem okul, hem de kulüp takımlarında oynuyordu. Sporcuların servisi ve yemekleri okul tarafından ücretsiz olarak sağlanıyordu. Hazırlıkta öğrencilerinin hepsine aynı çalışmalar yaptırarak, önce çabukluk, sıçrama gibi özelliklerinden seçiyordum. Geniş kadroyla başlıyorduk ama antrenman yapa yapa 30 kişiden 12 kişiye iniyordu. Hiçbir çocuğa "yeteneğin bu kadar, git" demedim.

Çocuk görüyor takım arkadaşlarını, yapamayınca kendisi gidiyor. Her yaz Oyak-Renault Spor Kulübünün Kirazlıyayla'daki tesisinde kamp yapıyorduk.

Bize gelen çocukların çoğunluğu; 140 kişinin 100'ü Özel İnal İlkokulundandı. Orda bu çocuklar hiç spor yapmıyorlar, ders çalışıyor sadece. Hazırlık çocuğuna 120 antrenman yaptırırdım. Ne ektiysek, onu biçtik. Antrenörlüğüm, öğretmenliğim sertti. Öğrencilerime "ge bakam, a bakam" dermişim. Öğrencilerim bana "a bakam Kâzo" derlermiş.

Tribünlerde Kazım Özarlan, Hayrullah Kahraman, Meral Çakıcı, Dursun Ülger. 1980'li yıllar. Kâzım Özarlan arşivi

Her gün antrenman yapıyorduk. 16.10'da dersler bittikten sonra, önce ortaokullara antrenman yaptırırdık, sonra liselere. Cumartesi ve pazar da 3-4 antrenman yapardım. Bir zamanlar başarılı öğretmenlerin ödüllendirilmesi hususunda bir sistem kurulmaya çalışıldı ama bu müdürün takdirine bırakıldı. Her gün çift antrenman yaptırıldığı halde, cumartesi - pazar sporcu çalıştırdığım halde, buna lâayık görülmedim. Çocuklarla çok mücadele ettim. Çok sevdiğim, şimdi doktor olan Mustafa Sezen, Türkiye'nin en iyi orta oyuncusuydu. Eski milli sporcular amatör bir takım kurmuştu. Her

hafta onlarla maç yapıyorduk. Tecrübelilerdi ve o milliler sayesinde bizim çocukların maç deneyimi oldu. Biz Türkiye şampiyonasına giderken onlar bizden sayı alamaz duruma geldiler.

Kazım Özarlan 19 Mayıs töreninde

Basketbol takımı Türkiye birincisi olduktan sonra buradan otobüsle Berlin'e gittik. Takımdaki çocukların 9 tanesi lise son, üçü lise 2, biri lise de 1 öğrencisiydi. Maç sonrası çocuklar duş alıp ders çalışırdı. Bursa'ya döndük, 3-4 gün sonra sınava girdiler ve hepsi birinci tercihini kazandı. Akıllı çocuklardı: Spor, okul, dershane ve ders çalışmaktan başka boş zamanları yoktu. Bu disiplinle çalışıyorlardı.

Çocuklara hasta da olsanız dersime eşofmanlı geleceksiniz derdim. Yücel Aslan İzmir'deki milli takım kampından dönmüş, kantindeydi. Lise 2. sınıftaydı. Oğlum gibi severdim onu. Çocukların derslerini de takip ederdim. Hocalardan Yücel'le ilgili derslerinde düşüş var diye şikâyetler geliyordu. Baktım, kantinde sivil kıyafetlerle. Beden eğitimi dersi vardı o gün. "Yücel sana ayrıcalık yapmam, sakın ha, eşofmanlarını giy, gel. Yanında yoksa da birinden bul" dedim. Derse gittim. 10 dakika sonra sivil geldi Yücel. Kalbini kırdım Yücel'in. Elim kırılıyordu da, yapmasaydım. Yücel gitti. Okul takımının formaları çocuklarda kalırdı. Birkaç gün sonra formasını getirdi, "ben artık

okul takımında oynamayacağım" dedi. "Peki bırak, müdüre git, tasdiknamenı al, okuldan da ayrıl. Beni tanıımıyorsun herhalde. Ben buradayken bunu yapamazsın. Burada benim dediğim olur. Ya oynarsın, ya da başka okula gidersin" dedim. iki gün sonra geldi, sarıldım. "Yücel seni nasıl sevdiğimi bilirsin. Önce ders! Baban seni buraya üniversiteyi kazanman için gönderdi. Spor ikinci plan. Neyine güveniyorsun? Yarın öbür gün herkes okulunu bitirir de, sen bitiremezsen, en çirkin kız bile yüzüne bakmaz, neyine güveniyorsun?" dedim. Ankara'da işletmeyi okudu sonra. Uzun süre profesyonel olarak Galatasaray ve Halk Bankasında oynadı. Geçtiğimiz yıl kanserden kaybettik Yücel'i.

Türkiye şampiyonu basketbol takımının kaptanı Abdullah Kutucu, validen ödülü alırken, 1986. Kâzım Özarlan arşivi

Altyapı sporcuları okullardan yetişir. Beden eğitimi öğretmenleri mecbur kılınmalı. Bursa'ya ilk geldiğimde 10 beden eğitimi öğretmeni vardı. Ben emekli olurken 550'ye çıktı bu sayı. Spor beden eğitimi öğretmeniyle gelişir. Herkesin bir branşı vardır. Onun üzerinde kurslara gidip kendini geliştireceksin. Spor bakanı veya milli eğitim bakanı her okulun, her branşta müsabakaya girmesini zorunlu tutmalı. Bunun için okuldaki öğretmenlerin altyapı çalışması

yapması gerekecek. Altyapıya önem veren devletler sporda başarılı oluyor. Beden eğitimi öğretmenlerinin devreye girmesi lâzım. Bakanlık ve milli eğitim müdürleri beden eğitimi öğretmenlerini denetlemeli, sorumluluk vermeli. Durup dururken yetişmiyor bu çocuklar. Binlerce beden eğitimi öğretmeni açıkta. Oysa bu branşta

öğretmenlerin yurtdışına eğitime gönderilip döndükten sonra ülkesine hizmet etmesi sağlanmalı. Başarılı sporcular yetiştiren öğretmenler ödüllendirilmeli.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 11 Şubat 2015

Türkiye şampiyonu basketbol takımı madalya töreni sonrası Mehmet Demirtaş, Mustafa Yıldırım, Kazım Özarlan ve okul yönetimi, 1986. Kâzım Özarlan arşivi

Kunter Şekercioğlu

28 Temmuz 1973, Bursa
1991 Mezun, Endüstriyel Tasarımcı

1984 senesinde Özel İnal Ertekin İlkokulundan mezun olduktan sonra Bursa Anadolu Lisesini kazandım. 1991 senesinde ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümüne girdim, 1996'da bitirdim. O zamandan beri ürün tasarlıyorum.

Anadolu Lisesinde hazırlık öğretmenimiz Seniha Yavaş'tı. Seniha Hoca yeniydi okulda ve diğer öğretmenlere göre daha katıydı. Güler yüzünü az görürdük. Diğer sınıflardaki arkadaşların öğretmenleri daha güler yüzlüydü. Bir sene boyunca yoğun İngilizce öğrenim gördük. Yıl sonunda 12 yaşında çocuklar olarak iyi derecede İngilizce biliyorduk.

Hazırlıkta küçücük, tıfıl bir öğrenciydim. Boy boy abiler, ablalar vardı. Hocalardan bahsediyorlardı: O hoca öyle, bu hoca böyle, "Tekkaş" şöyle. Dolayısıyla ben de bu bahsedilen hocanın adını "Tekkaş" bildim. Bir gün kendisine "Tekkaş Hoca" diye hitap edince tokadı yedim. Ama o zaman büyükler öyle öğretmişti ve gerçekten adını öyle sanmıştım. Nereden bilebilirdim? Dalga geçiyorum zannetmişti hoca. Gerçek adının Mustafa Kesimoğlu olduğunu o gün öğrenmiştim. En çok hatırladığım öğretmenim odur. Ayça'yla AFS programıyla yurtdışına gitmek istemiştik. Kontenjan vardı aslında. Bir önceki yazdan bütünlemede vermiş olduğumuz bir ders olduğu için; yani Tekkaş Hoca'nın gözünde başarısız öğrenciler olduğumuz için bize engel olmuş, göndermeme kararı almıştı. Bütünlemeye kalmayan çocukların gitmesi gerektiğini düşünmüş.

Müdür yardımcılığı görevinden dolayı katı bir politika uygulardı okulda.

Din kültürü ve ahlâk bilgisi öğretmeniydi Tekkaş Hoca. Sıranın üstüne çıkartır, anlamını bilmediğimiz duaları okutarak namaz kılma sözlüsü yapardı. Müfredatta bu vardı ama dinin böyle öğretilmeyeceğini düşünüyorum. Okulda o yaşlarda din öğretmek yerine yeteneklerine göre öğrencilerin doğru meslek seçimine yönlendirilmesi gerekirdi. Dualar integral midir, periyodik cetvel midir? Okulda mı öğretilmesi gerekiyor? Din eğitiminden notlandırılmamız mı gerekiyor? 5 şiddetinde mi din eğitimi aldım? 2 şiddetinde mi? "Beceremedim, kötü din eğitimi aldım" gibi bir mukayeseye mi gelmemiz gerekiyor? Uygulamasının öğretilmesi gerekiyorsa, bunun sınavı olmaz! Dindarlık, inanç seviyesi derste verilemez, puanlanamaz. Zamanla bunları sorgular hale geliyorsun. Din öğretiminin okulda olmaması gerekiyor ama dersin doğru insan olmak, dürüst insan olmak, ahlâk gibi içeriği olsa, çok daha güzel insanlar olmak anlamında öğrencilere katkısı olacak. Bunun yerine orada anlamını bilmeden sureleri ne kadar ezberlediğinle ölçülüyorsun ve bir işe yaramıyor bu eğitim. Din-mezhep ayrımı yoktu bizim dönemimizde. Alevi bir arkadaşım var mıydı, hâlâ bilmiyorum. Beraber büyüdük belki. Belki hâlâ arkadaşız. Belki söylemeye çekindi. Bilmiyorum... Musevi arkadaşım vardı. Ama Müslümanlıktaki mezhep farklılıklarını bilmiyordum. Arapça dua öğrenmek yerine bunları öğrenmeliydik. Farklı dinleri, inanışları ve aslında hepimizin bir olduğunu öğrenmeliydik. Bunlarla ilgili aklıma takılan soruları açıkça sorabilmem gerekirdi. Düşünen ve yorumlayan bir adam olarak bu olguları da yorumlayabilmeliydim. Arapça duaları hâlâ ezber biliyorum. Ama sokaktan adam çevirip soralım, anlamlarını kaç kişi biliyor bu duaların? Din dersinin içeriğini hâlâ sorguluyorum.

Kılık, kıyafet, saç kuralları vardı. Ortaokulda bir erkek öğrencinin saçını ne kadar uzun olabilir? Pazartesi sabahları ağıla koyun alır gibi tek tek, sırayla idarecilerin önünden geçerdik ve saçlarımız kontrol edilirdi. Saçının uzunluğu, misal; 1,5 cm değilse, tokadı yiyip "saçını kestir, gel" azarını işitirdik. Saçın 2,5 cm olsa ne olur? O uzunlukta saç olan çocuk okulun ruhunu mu bozar, disiplinini mi? İsyan mı çıkarır? Hepi topu 1,5 cm olması gereken saç, 2,5 cm olursa bu muameleye

maruz kalıyordun. Parmağıyla ölçerdi Tekkaş Hoca. Senelerce bunu sorguladım. Üniversiteye girer girmez 1,5 sene makas değdirmedim saçıma. Şimdi de başımda saç kalmış olsa yine uzatırdım. Benim iyi ya da kötü olmamla saçımın, sakalımın, giydiğimin bir ilgisi yok. Bunlar yüzünden hiç kimsenin yaftalanmıyor olması gerekir. Kılık, kıyafet, saç yüzünden dayak atılmaması lâzım! Bunları sorgulamamı sağladılar okulda. Ahlâklı olmak, disiplinli olmak, özenli olmak, temiz olmak böyle baskıcı bir yöntemle öğretilmemeliydi.

Hazırlık sınıfının yıl sonunda Sinan Bubik, Kunter Şekercioğlu, Selçuk Bubik, Cenk Eriş, 1985. Kunter Şekercioğlu arşivi

Okuldan kaçacağımız zamanlar 3-4 kaçış noktamız vardı. Kurthan Apaydın, Özgür Bayram, Cenk Eriş ve nadiren Sinan ve Selçuk Bubik'le, genelde Cumhuriyet Lisesinin tarafındaki duvardan atlayıp ağaçların arasına girip kaçırdık. Parkta bilardo oynamaya giderdik. Bir süre sonra bunun saçma bir şey olduğunu anladık ve başka yerlere gitmeye başladık. Aslında mühim olan kaçma eylemiydi. O heyecandı. Riske girmekti.

Beden eğitimi öğretmenleri ve resim öğretmenleri zorlamazdı ama müzik öğretmeni Murat Onat zorlardı. Sert mizaçlıydı. İstiklâl Marşı esnasında bir öğrencinin dudaklarının kıpırdamadığını, marşı

okumadığını görüp "sen kal" dediği ve çocuğu hırpaladığı oldu. Dövünce düzelmiyor. Aksine, ters tepiyor. Belki o çocuk müzikle ilgilenen bile ilgilenmiyor. Bu tutumla bir çocuğun hayatını değiştiriyorsun belki.

Arkadaşlarım Kurthan Apaydın ve Esra Kutlay hâlâ hatırlar: 0,2 - 0,1 incelekte rapido teknik çizim kalemlerim vardı. Bilgisayar yokken tasarım için kullanılan kalemlerdi bunlar. Kırtasiyecilikten ve abimin mimarlıkta olmasından dolayı da hâkimdim malzemelere. Bir dersin sınavında beyaz kâğıdı biz getiriyorduk, hoca soruları yazıyordu ve biz cevaplıyorduk. Bu sınavdan önce beyaz rapido mürekkebiyle, beyaz A4 kâğıda kitaptan kopya yazmıştım. Öğretmenin yürüdüğü açıdan bakıldığında düz beyaz kâğıt görünüyor ama belli bir açıdan baktığınızda kopyalar okunuyordu. Takılan "hocam kâğıdım bitti de Kunter'den kâğıt alabilir miyim?" diye soruyordu. O kâğıt masalar arasında her yöne dolaşıyordu. Gizlemeye gerek olmayan kopya kâğıdı! En fazla bilginin kopya olarak dolaştığı an o olmuştu.

Burcu, Kübel İtan, Başak Samur, Kurthan Apaydın, Ahmet Burdu, Kunter Şekercioğlu, Ayşegül, Evren Yet ve Selçuk Bubik mezuniyet töreni sonrası, 1991. Kunter Şekercioğlu arşivi

Yeni çıkan 0,5 plastik şeffaf gövdeli kalemlerin içine sardığımız silindirik kâğıtlara da 0,1 rapido kalemle formülleri yazardık. Kalemler üst üste duruyor, hangi formül neredeydi, küçücük yazıların arasında onu arıyorsun... Ama bunları böyle küçücük yazmak için uğraşınca, kopyayı kullanmaya da gerek kalmıyordu çünkü yazarken öğrenmiş oluyordun. Silgi kâğıdının içine yerleştirdiğimiz, lastikli, çekilince gelen, bırakınca içeri kaçan bir düzeneğimiz vardı. Sıranın altına raptiyeyle tutturulmuş, kartondan, çevirmeli kopya düzeneği yapardık. Hoca eğilip baksa, bulamazdı sıranın altında. Sıranın içine de lâstikli düzenek yapardık ve bırakınca sıranın en dibine giderdi kopya. İhtiyaç üzerine fonksiyonel çözüm getirme: Şu anda yapmakta olduğum mesleğimin temellerini belki de o dönemde atmışım. Bunlarda da bir tasarımcı yaklaşımı var.

*Tamer, Volkan, Metin, Altınöz, Sinan, Oktay, Selçuk, Halil, Süleyman, Şaşa, İlgaz ve Kunter Şekercioğlu Kapadokya gezisinde. 20-23 Nisan 1990.
Kunter Şekercioğlu arşivi*

Bazı derslerde dersi dinlemez, okula getirdiğim rengârenk, çeşit çeşit kalemlerle tasarımlar, çizimler yapardım. Doğru bir rehberlik hizmeti olsaydı keşke. Mesela mantık dersinde oturup snowboard modelleri çizirdim. Benim başka bir yerlerde, başka dersler almam gerekirdi.

Neden fizik dersi aldım? Sanat lisesinde okumalıyım. Dershaneye, özel derse gitmemeliydim. Daha o günden farklı bir eğitim alıp Mimar Sinan Üniversitesine, farklı bölümlere hazırlanmalıyım. Ama bana bunu söyleyen kimse olmadı. Abim Taner mimarlıkta, ev arkadaşı Aydın da endüstriyel tasarımda okuyordu. Lise 1'i bitirdikten sonra onların final döneminde yanlarına gittim. İkisinin de okumakta olduğu bölüm sebebiyle envai çeşit kırtasiye malzemeleri, teknik çizim masaları vardı evde. Aydın bana yöntemler gösterdi ve akşama kadar onlarla uygulamalar yaptım. Onlar derse gittiklerinde ben evden dışarı bile çıkmıyordum. Yine de ÖSS cenderesine girdim ve daha sonra yetenek sınavıyla ODTÜ Endüstriyel Tasarım Bölümüne girdim. Şans eseri öğrenmiştim bu bölümün varlığını. Bursa'da bu mesleği bilen yoktu. Okulda yeterli rehberlik hizmeti yoktu ve kendi yolumuzu kendimiz çizdik; bildiğimiz ve ailelerimizin, tanıdıklarımızın yönlendirdiği kadarıyla.

Boş derslerimizde iki sıranın arasında uzuneşek oynardık. Hepimizde bel rahatsızlığı o günlerden kalmıştır. Sert olurdu oyunlarımız. Bir keresinde Cenk Eriş öyle bir atlamıştı ki, yıkıldık. Ben belimden gelen sesi duyarak iki büklüm kalmıştım bir süre. Kendimizi sakatlama pahasına oynardık.

Bunun haricinde boş derslerde arka bahçede binanın L olduğu tarafta futbol oynardık. Yanda ders yapılırdı, biz bağırış çağırış maç yapardık. Bunun için de dayak yediğimizi hatırlıyorum. Yeni müdür gelmişti ve futbolu yasaklamıştı. Dinlemedik tabii! İlk boş dersimizde yine çıkıp oynadık. Müdürün odası tam da futbol oynadığımız alanın üstündeydi. Müdür cama çıktı ve "buraya gelin" diye bağırıldı. Bu riski göze almıştık zaten çünkü patlak plastik topa oynamak çok keyiflidir. Top çok uzağa gidemez, kale yaptığımız bankın altına ancak o top girer, rahat paslaşırsın... Çıktık müdürün yanına. Burnumda çocukluktan itibaren bir sıkıntı var. Damarlar yüzeye çok yakın. Sıcaklık-soğukluk farkından ya da basınç farkından kanar ve bir saat durmaz. Yeni bir kanama atlatmıştım, bir damarım daha yeni dağlanmıştı ve hassastı burnum. Müdür bağırıldı, çağırırdı, "burada futbol oynamayacaksınız demedim mi?" dedi, sıradan tokadı basarak bana doğru gelmeye başladı. 7-8 kişi vardık. O şekilde vurursa burnum patlardı ve hastanelik olurdu. Oradan

vurmaması lâzımdı. Bu refleksle müdürün elini havada tuttum. Öbür eliyle vurdu ve ben tam tur döndüm. Ama burnum kanamadı. Buna değerdi! Burnum hâlâ çok hassastı ve hakikaten hastanelik olurdum. “Müdür çocuğun burnunu patlattı, yumruk attı” derlerdi. Müdürü kurtardım aslında.

Pazaryerinin girişinde baharatçılar vardı. Orta 1’deyken oradan enfiye alırdım. Bir kibrit kutusunda okula götürürdüm ve kaynatmak istediğimiz derslerde tozu burnumuza çekerdik. Burnun kaşınır, gözün kaşınır, gözünü açamazsın, sonra sürekli hapşırırsın. Benden başlar, sıra arkadaşım Esra Kutlay’dan devam ederdi ve enfiyeyi çeken arkaya verir, 30-40 kişi hapşırma krizine girerdi. 3-4 tur yapardık bunu. Öğretmen ders anlatamazdı.

Suna Tarım Türkçe öğretmenimizdi. Çok iyi anarım onu. Orta 1’de bütün sınıfı Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosundaki Oda Sahnesine, tek kişilik bir oyuna götürmüştü. Feyha Çelenk’in sahnelediği “Sular Aydınlanıyordu” adlı bir oyundu. Sonradan annemle sohbetlerinde dile getirmiş: “Onlar orta 1. Benim oyunumu anlayacaklar mı? Onlara ulaşabilecek miyim?” diye tereddüt etmiş ama bizim ifadelerimizi görünce oyundan sonra teşekkür etmiş. Sanatçı da keyif almış. Bu oyunun etkisinde kalmıştık. Bir yanda saçını santimle ölçen öğretmenler, bir yandan da tiyatroya götüren bir öğretmen... İyi ki varmış Suna Hanım.

Fuzuli’nin bir şiiri hâlâ ezberimdedir. Neden zihninde kalır insanın? Divan edebiyatı böyle mi öğretilir? Öğrenmişim ama! Seng-i musalla: Musalla taşı. Bulmacada çıkarsa kullanacağım. Başka bir işime yaramayacak. Divan edebiyatı ancak başka bir bölüme yönelseydim işime yarayacaktı. Kimse bana şiir yazdırmadı. Bunu denetmedi. Belki orada bir yeteneğim vardı. Öğretmen faktörü çok önemli. Suna Tarım gittiğimiz tiyatro oyunundan sonra bunu yaptı: 6-A sınıfındaydık. Bizi 5-6 gruba ayırmış, kendi oyunumuzu yazıp sınıfa icra etmemizi istemişti. Sahneleri, kostümleri hazırlamıştık. Bunun karşılığında not alacaktık. Bizim grubun ne yaptığını hatırlamıyorum ama bir gruptan arkadaşın yaptığını hatırlıyorum: Sınıfın en kısa boylusuydu ve en önde oturuyordu. Espri yeteneği çok gelişmiş, eğlenceli bir erkek arkadaştı. Lisede başka bir okula devam etmişti.

Bu arkadaş oyunlarının başında sınıfa girdi. Elinde yuvarlak bir karton vardı. Sınıfın ortasında durdu. Selâm verdi. Başını kartonun içine soktu, Metro Goldwyn Mayer medya Şirketinin filmlerinin başında, şirket logosunun içinden kükreyen aslan gibi kükredi, hiç gülmeden selâm verdi ve kapıdan çıkıp gitti. Sonra oyun başladı. Suna Hanım dâhil bütün sınıf katıla katıla gülmüştük. Suna öğretmen tiyatro gösterisine götürdüktan sonra bize oyun yazdırıp sahneletmişti. Yazar yönü daha kuvvetli bir dala yönelseydim belki de bunu o öğretmenime borçlu olduğumu söylüyor olacaktım şimdi. “İlk tohumu o attı, ilk can suyunu o verdi” derdim belki de.

Kunter Şekercioğlu ve Selçuk Bubik okulun spor salonunda düzenlenen mezuniyet töreninde, 1991. Kunter Şekercioğlu arşivi

Ahmet Metin matematik öğretmeni idi. Tebeşirle en arkadaki öğrenciyi nokta atış kafasından vurabiliyordu. Nasıl yapıyor diye merak ediyor, biz de deniyorduk. Bir tekniği vardı. Konuşan öğrenciyi “sus dedim” deyip kafasından vuruyordu. Renkli bir karakterdi. Çok da iyi bir matematik öğretmeni idi. İzzet Bey ve Tülay Hasaltun kimya öğretmenlerimizdi.

160-170 kişi kadar mezun olduk okuldan. Çok fazla mühendis çıktı aramızdan. Bizim dönemimizde işletme ve mühendislik tıp fakültesinden daha popülerdi. Sinan Bubik elektronik mühendisi,

ikizi Selçuk Bubik tekstil mühendisi, Kurthan inşaat mühendisi, Burcu endüstri mühendisi oldular. Hatırladığım kadarıyla Burcu üniversite sınavında heyecandan 20 dakika baygın kalmış ve sonra sınava devam etmiş. Buna rağmen Boğaziçi Endüstri Mühendisliği Bölümüne girdi. Türkiye derecesi bekleniyordu ondan. Kübel İltan diş hekimliği, Özlem Sezgin hukuk okudu.

Kunter Şekercioğlu'nun derste sıkılınca çizdiği snowboard tasarımlarından örnekler. 1980'lerin sonu

Liseler arası basketbol turnuvalarını hatırlıyorum. Anadolu Lisesinin en kuvvetli olduğu dönemde biz ortaokuldaydık. Türkiye şampiyonu olmuştu takımımız. Maçlara gidiyor, gurur duyuyorduk. Çok iyi oynuyordu takım. Yeniydik ve "burası çok iyi okul" diyorduk. Ailem kırtasiyecisi olduğundan, hasar görmüş yazar kasa kâğıtlarını çantaya doldurup tribünlere dağıtırdım ve maçlarda konfeti diye onları atardık. Bu kâğıtların bizim tribünlerden daha fazla atılması lâzımdı! Basketbol takımımızın uzun oyuncusu Saruhan mezun olduktan sonra bir gün okula gelmiş, salonda tek başına basketbol oynuyordu. Biz de orta 1'deydik ve salondaydık. Çok iri ve uzundu

Saruhan. 3'lük atıyor, smaç yapıyordu. Sonunda potayı kırdı ve camını patlattı. Kimseye söyleyememiştik. Şimdi seneler sonra burada onun kırdığını itiraf etmiş olayım!

Bir maçta yedekler kulübesine çok yakın oturmuştuk. Kurthan'ın ağzında bir düdük vardı. Sahaya çok yakındık. Hakem düdük çalıyor, Kurthan da düdük çalıyordu. Kendi kendine tezahürata uyum sağlıyordu Kurthan. Sonunda hakem maçı durdurdu ve "düdük çalma" diye uyardı. Herkes ona baktı. Çok stresli bir durum. Utanıyorsun. Bir süre çalmadı. Sonra yine çalmaya başladı. Hakem maçı durdurdu, polisler "alın bunu" dedi. Polisler geldi, Kurthan'ı kollarından tutup dışarı götürdüler. Maç devam etti. Bitiminde dışarı çıktık ve Kurthan polis minibüsünün koltuğunda, eylemde hukuksuz bir şey yaparken yakalanmış gibi başı önde, oturuyordu. Yerel gazetelerden maçları takip etmeye foto muhabirleri gelirdi. Onun fotoğrafını çekmişler, gazetede yayımlamışlar. Altına da "Anadolu Lisesi öğrencisi polis tarafından spor salonundan dışarı çıkarıldı" gibi bir şeyler yazılmış. Kurthan "ben bunu babama nasıl söyleyeceğim?" diye düşünürken babası görmüş bunu zaten. Suçu sadece düdük çalmaktı aslında! Okullardan magazin haberleri yapılırdı o dönemlerde.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 26 Nisan 2015

Lamia Avşar

26 Ekim 1952 Çayıralan - Yozgat
Kimya Öğretmeni
Görev Dönemi: 1974-1981 / 1991-1999

Babam Karacabeyli, annem Bolulu. Babam Çayıralan'da doktor olarak görev yaparken, annem de Şişli Etfal'in ebe okulundan mezun olup aynı yere tayin olmuş. Orada görev yaparlarken tanışıp evlenmişler. Beni annem, babamın yardımıyla evde kendisi dünyaya getirmiş. İkisi de babasız büyümüş ve mücadeleçiler. O dönemde eğitime verilen özel ilgiyle her ikisi de çok güzel okulları bitirebilmişler. İlkokul birinci sınıfı Amerika'da okudum çünkü babam patoloji yüksek ihtisası için oraya gitmişti. Babam, patolojiyi Türkiye'ye, devlet hastanesine kendi çabasıyla getirmişti. Sanat okullarından birinde özel alet çizdirip imal ettirerek, gazoz fabrikasından da karbondioksit alarak, ameliyat sırasında teşhis koyabilme tekniğini (frozen section) Türkiye uygulayabilen ilk doktorlardandır babam.

Türkiye'ye dönünce ilkokul 2. sınıfı atladım. Sonrasında Ankara ve Bursa'da dört ayrı okulda okudum ve sonunda Setbaşı İlkokulundan mezun oldum. Çelebi Mehmet Ortaokulunu bitirdim, tekrar Amerika'ya gittik. Amerika'da lise dört sene olduğu için, Türkiye'ye tekrar dönersek yıl kaybetmeyeyim diye sınava girdim ve lise 1'i atlayıp 2. ve 3. sınıfı okudum. Bursa'ya geldim, son sınıfı da Namık Sözeri Lisesinde okuyup mezun oldum. Böylece sene kaybım olmadı. Mimar olmayı çok arzu ediyordum ama Boğaziçi Üniversitesine gitmeyi tercih ettim ve orada da mimarlık bölümü yoktu. O senelerde kimya mühendisliği çok gözde bir daldı. Dersler başlayınca kimyaya âşık oldum. Resim ve sanat tarihiyle de ilgilidim

ama kimya mühendisliği hayatı anlamak açısından bana zevk verdi. 1973'te kimya mühendisliği bölümünü bitirdim.

Mezuniyetimden sonra bir sene mühendis olarak çalıştım. O yıllarda kadın olarak çalışma koşulları biraz zordu. Kıbrıs harekâtı başlamış, çalışma saatleri çok değişmişti. Erken işe gidiyorduk. Dolayısıyla öğretmenliğe başladım. Türkiye'de de, yurtdışında da okumuş olunca eğitim açısından bazı karşılaştırmalar yapıyorsunuz. Eğitim benim için önemliydi. O dönemde pedagojik formasyon aramadan mühendisleri öğretmenliğe kabul ediyorlardı. Aile dostumuz Süheyla Çizakça sayesinde Çizakça Lisesinde öğretmenliğe başladım ve 1974-1975'te Çizakça'da bir sene öğretmenlik yaptım. İhtiyaç olduğu için Bursa Anadolu Lisesine dışarıdan öğretmen olarak gittim. Sonra Bursa Anadolu Lisesine tayinim çıktı. Öğretmenliğe ilk başladığım yıl benden büyük öğrencim vardı. Üniversiteyi 21 yaşımı doldurmadan bitirmiştim. Ben de bir yerde çocuktum. Avantajlı oluyor aslında. Öğrencilerin psikolojisini anlayabiliyorsunuz.

Lamia Avşar öğrencileriyle "hangisi, kaç kere" oynarken. 1977 yılılığı

1974-1975 senesinde Bursa Anadolu Lisesinin, Erkek Lisesindeki binasında öğrenim gören erkek öğrencilerin öğretmeni olarak göreve başladım. Önce fen öğretmeniymdim, daha sonra kimya, ama matematik, hatta fizik dersi bile verdim. İlk yıllarda çok az öğretemdik. Tam gün eğitim olduğundan derslerimiz geç bitiyordu. Elektrik kesintileri oluyordu bazen. Erkek Lisesi güzel bir okuldur. Nadir Bey matematik, Osman Bey müzik öğretmeni idi. Diğer matematik öğretmeni Nazmi Aydın birkaç yıl önce vefat etti. Behice Tezel, Sevgi Denizci, Gülsevin Yıldırım, Nesibe Baştürk, Sabriye Özyapı değerli İngilizce öğretmenleriydi. Bu arkadaşlar Bursa'da İngilizce eğitimini çok iyi oturtmuştur. Fizik derslerine giren Emin Bey fizik mühendisiydi. Sonra ticarete atıldı. Fen Bilgisi öğretmenleri Raif Bey ve Erkal Bey'le çok güzel çalışıyorduk. Güzel bir eğitim sistemimiz vardı.

Lamia Avşar derste. 1977 yıllığı

En güzel anılarım, oradan sonra Mithatpaşa İlkokulunun binasında öğretime devam ettiğimiz dönemdir. Gittiğimiz yer bir ilkokul, en büyük sınıf lisede ve boy atmış gençleri ilkokul sıralarına

oturtuyorsunuz. Kocaman delikanlılarla küçücük sıralarda eğitim yapmak eğlenceliydi. Her biri kendi özgür ortamlarına alışmış kızlarla erkekler ilk defa bir araya gelmişti. O sınıflarda, o grupların içinde olmak çok güzeldi. Ortam harikaydı.

Kimya dersi lise 3'teydi. Öğrenciler lise birde genel fen, lise ikide fizik, lise sonda kimya ve seçerlerse biyoloji veya matematik dersleri görüyorlardı. Sistem böyleydi. Genel fen dersinde bilimsel yaklaşımı genel olarak gösteriyordunuz. Özellikle ortaokulda deney yaptırmamasam da, basit deneyler ve ev ödevleriyle öğrencilere bazı çalışmalar yapmalarını sağlıyorduk. Örneğin fasulye yetiştirmek gibi bazı faaliyetleri çocuklara evde yaptırmaya çalışıyordum. Fasulyenin birini saksıya, diğerini cam içinde pamuğa ekliyorlar, günlük tutup ne zaman kökünün çıktığını, ne zaman filizlendiğini not alıyorlardı. Bilimin hayatla bağlantısını pek çok açıdan gösterebiliyorduk, ama gerçek anlamda laboratuvar da deney yapabileme imkânımız ancak kendi okulumuz a geçince mümkün oldu. Okulumuzdaki imkânlarımız kötü değildir. İhtiyaçlarımız devlet tarafından sağlanıyordu. Zaten deneyi üniversite seviyesinde, çok karmaşık yapmanız gerekmiyor. Deneysel çalışmayı öğretmek gerekiyor. Ölçmek meselâ: Cetvelle beş ayrı kişiye ölçtürüyorsunuz. Sonra o beşinin ortalamasını bulup standart ölçüm sapmasını öğretiyorsunuz ve böylece bilimsel araştırma yöntemlerini gösteriyorsunuz çocuklara. Bilimsel araştırmada kesinlik yoktur. Ancak birçok kişi kanıtladıktan sonra yasa olabilir. Öğrencilere yasaları değil, bu kavramları öğretmek önemli. Bir telin kalınlığını ölçtürmek için teli kaleme üst üste 10 kere sardırıp ölçtürdükten sonra 10'a böldürmek ya da çingiraklı bir oyuncağı koridorda döndürüp kaç kere çınladığını saydıktan sonra çevresini ölçüp koridorun uzunluğunu ölçtürmek... Paradigmaları yıkmak... Görülebilenin çok daha uzağındakini ya da çok daha küçüğünü nasıl ölçersiniz diye sorgulamak... Çünkü bugünkü bilimde evrenin en uç köşesine kadar, molekülün en alt birimine kadar ölçüler yapıyoruz. Sadece görsel bilim değil, felsefi bilim de önemli. Bilim felsefeyle başlamış. Felsefenin kökeni "philosophia" dir. Yani bilgiyi (sophia) sevmek (philo). Felsefe adı buradan geliyor ve diğer bilimler felsefeden çıkıyor. Galilei'yle ölçülebilen, deneysel bilim başlamış. Şimdiki çağımızda bilimde yine felsefe büyük önem kazanmış, çünkü artık görebileceğimizin çok daha ötesini düşünmek

zorundayız. Bunları öğrencinin zihninde yaratabilmek için oturup laboratuvarında sadece karmaşık deney yapmak değil, alışageldiğinin ötesini görmesini sağlamak gerek. Yabancı kitaplara baktığınızda büyük bölümü anlamlı sayı tanımıyla başlar çünkü bunları öğrenen gençler ileri yaşlarda bilineni değil, bilinmeyi araştırarak. Eğer biz bilim insanı yetiştiriyorsak, sorgulayan beyne sahip olmalı. Bir kütüphane yetiştirmek zorunda değiliz. Dolayısıyla hem deneysel çalışmalarda, hem araştırma ve ödevlerde buna yönelmeye çalıştım.

Her öğrenci, her yıl bir dersten dönem ödevi seçmek zorundaydı. Ya notunu yükseltmek için, ya da dersi sevdiği için hazırlardı bu ödevi. Aldığı not, yazılı gibi ortalamaya dâhil edilirdi. Önceleri her derste vardı. 1991'den sonra öğrenciler tek dersten seçti. Meselâ ben öğrencilere dönem ödevi vereceğim zaman "hayatta neden hoşlanırsın?" diye sorardım önce. Bazen kızlar makyaj yapmaktan hoşlandıklarını söylerdi. Ona parfüm, kozmetik üzerine ödev verirdim çünkü böylece sevdiği alanla bilimin bağlantısını görebiliyordu. Bir öğrencim müziğe çok düşküdü. Teyplerin ve CD'lerin nasıl yapıldığını araştırmasını istemiştım. Bu da kimyadır. Bu şekilde öğrenciler sevdikleri alanla kimyayı bağdaştırabiliyor ve dolayısıyla derse ilgileri artabiliyordu. Öğrencileri ilgi alanlarına yönlendirmek ve bunun gerçek hayatla bağlantısını göstermek zorundasınız.

Bir öğrencim 1977'de lazer tabancası aldırılmış ailesine. Kimya laboratuvarımızda elektrik motoruyla dönen aynalar yapmıştı. Lazerden kırmızı ışın çıkıyor, aynalara yansıyor ve duvarlarda şekiller oluşturuyordu. O dönem bilinmeyen, görülmeyen bir şeydi bu. Öğrenciler için çok ilginçti. İlgilerini arttırmak için ders aralarında öğrencilere böyle gösteriler düzenliyorduk. Bu çalışmalarını diğer öğrencilerin de görmesi, öğrenmesi için etkinlik haline getiriyorduk.

Önemli olan sevdirmektir. Sevdirmeniz çocuk binlerce kitap okur. Sevdirmeniz bir tek ders kitabını okur. Her zaman amacım bilimi sevdirmektir. Tüm eğitim hayatı boyunca bir insana kimyayı bir kere öğretirsiniz. Herkes kimyayı öğrenmez, ilgilenmez ama bilimi sevmeyi öğretmek çok önemli. Bilim derken sadece fizik, kimya değil, tarih de önemli. Son yıllarda genelde ilk kimya dersine şöyle başladım:

Bakırın Latince Cuprium'dur, Kıbrıs'tan gelir. Magnezyumun Manisa'dır. Manganez Manisa'dır, manganis Manisa'dır. Tarihimizi de bilmek zorundayız, sanatımızı da, fenimizi de. Bilimselliği ön planda tutmak zorundayız. Ben buna inandım ve öğretmenlikte de her zaman bunu aşlamaya çalıştım.

Okulun Acemler'deki kendi binasına taşındığımız günler her yer çimento artığı idi ve badanalar yapılıyordu. Şimdiki binanın en üst katı yatakhaneydi. Arkadaki yatakhane binasının en alt katını Nadir Bey kreş yapmıştı. Genç öğretmenlerin çocukları vardı. Çok ileri bir düşünce bu. Öğretmenlerin çoğu çocuklarını o kreşte büyütmüşdür. Okulun müdür muavinleri gerektiğinde yerleri süpürmüş, gerektiğinde yatakhaneyi düzene sokmak için yastıklar dikmiş, sonra derse girmiştir. Görevlilerden biri yıllar sonra bana anlattı: Okula taşındığımızda çalışıyorlar, yoruluyorlar ve bir kenara oturup sohbet ediyorlar. Mola bitmiş, işe başlamak gerekir. Okul müdürü Nadir Bey geliyor ama "neden oturuyorsunuz?" demiyor. Yanlarından geçip süpürgeyi alıp sınıflardan birini temizlemeye başlıyor. Ondan sonra bütün görevliler kalkıp temizlik yapıyor. Yönetimin nasıl olması gerektiğini, birlikte çalışmanın, paylaşmanın, özverinin ne demek olduğunu ben bu kişilerden öğrendim. Benim için Nadir Bey çok iyi bir örnektir. İlk yıllarda Osman Bey müdür muaviniydi. Öğrenciye sevgiyle yaklaşan, tam anlamıyla öğretmen kimliğini taşıyan kişilerdendi. Diğer fen bilgisi öğretmeni arkadaşlarımın hepsi özveriliydi. Kendi branşıma gelince her zaman çok iyi bir kimya kadromuz vardı. Öğretmenliğimin son dönemlerinde zümremizde birlikte çalıştığımız arkadaşlar, Kadir Çelik, Tülay Hasaltun, Ufuk Yücekutlu, İzzet Şöhret ODTÜ mezunu arkadaşlardı. Başarılı, akılcı, yetenekli öğretmenlerle çalıştım. Benim hoşuma giden şey birbirinizi zorlayabilmektir. Çünkü ancak o zaman gelişme olabilir. Birlik, beraberlik içinde olmak çok önemlidir. Hep güzel yıllar geçirdik. Aralarından herhangi bir kişinin daha özel, daha önde olduğunu söylemem mümkün değil. Her dönemde her bölümde bütün arkadaşlarımızla sevgi ve özveri içinde çalıştık. Ancak burada tüm arkadaşları anmak mümkün değil, ben de sadece ilk yıllardan birkaç isim vermek istedim, bir de kendi branşımdan.

Bir ara, 1990'lı yıllarda müfredatta biraz daha ilerlesinler diye bilime

yönelmek isteyen en başarılı öğrencilerle özel bir sınıf oluşturuldu okulda. Aslında bu durum zorlayıcı oluyor. Sınıfın başarısından biraz geride kalan bir öğrencim kendisini çok başarısız görüp mütercim tercümanlığa dönmek istemişti. Çünkü siz yine sınıftakileri birbiriyle kıyaslıyorsunuz. Sonra “tercümanlığı yine yaparsın, süper bir öğrencisin, Anadolu Lisesinin süper sınıfına girmişsin. İki dersten biraz kötü not aldın diye vaz geçme” dedim ve çocuğu ikna ettim. Her türlü öğrencinin olduğu karışık sınıfları severim ben. Matematikte yetenekli değildir belki bir öğrenci ama onun esprili yaklaşımları, bir başkasının sosyal özelliği, sinemada gördüğü bir şeyi anlatması, diğer öğrencinin hayata bakışını değiştirebilir. Hayat bir bütündür. İş hayatında her türlü insanı eğitmek, öğretmek durumundayız. Onlarla yaşamayı da öğrenmek zorundayız. Sınıf toplumun yansımasıdır ve burada herkesin birbirine saygı göstermesi gerekir. Bunu öğretmeyi severdim sınıfta ve elimden geldiğince buna yönelmeye çalıştım. Meselâ bir öğrenci her şeyi öğreniyor ve üniversite sınavında yarışacağı için ilerlemek istiyor; haklı. Diğer öğrenci ise henüz ilerleyemiyor. Ama ben öğrenebilene de, öğrenemeyene de hizmet etmek zorundaydım. Bazen, sınavlardan sonra en iyi öğrencilere, en kötü öğrencileri çalıştırmaları için görev verirdim. Derdim ki; “onun notu kaç puan yükselirse, sana o kadar puan hediye edeceğim.” Böylece bu öğrenci, kendisi fen bilimlerini çok iyi algılasa da, arkadaşının neyi algılayamadığını ve benim ona da hizmet etmek zorunda olduğumu görürdü.

İlk yıllarda Anadolu Lisesinde yurt dışından getirilen beş ciltli fen kitapları okutuluyordu. Yabancı kitaplarla bizim mevcut müfredatı kıyaslarken fark ettim ki, onların beşinci cildi bizde orta birinci sınıfta okutuluyor. Birinci cilt ise orta sonda. Oysa orta birinci sınıfta beşinci cilt ağır geliyor. “İleride bir gün bunların kitaplarını yazacağım” demiştim. Arkadaşım Raif Tunç’la başlamıştık çalışmaya. Ona bir teklif gelmişti ve beraber başlamıştık. Sonra tek başıma devam ettim. Kitap yazmak sadece fen bilgisi yazmak değil, Kitabın bir düzeni, bir kurgusu oluyor. Devamlılık önemli. Ben konu sonlarına okuma parçaları ve aktiviteler koyarak çocukların güncel yaşamda da deneylere eğilim göstermelerini sağlamak için hazırladım kitapları. O fen kitaplarını Türkiye’de İngilizce eğitim yapan okullar için, İngilizce olarak hazırladım. Bu nedenle İngilizceyi,

özellikle de bilim dilini çok iyi bilmek gerekiyor. İlk kitabım 1981’de çıkmıştı. O yıla kadar Anadolu Lisesinde öğretmenlik yaptım ve sonra ayrılmak zorunda kaldım. Hem okul, hem kitap, hem çocuk bir arada yürümedi.

Ortaokul 1, 2 ve 3. sınıf fen kitaplarını yazdıktan sonra yüksek lisans için kardeşimin yanına, Amerika’ya gittim. Orada tıp mühendisliğinde biyokimya alanında yüksek lisans yaptım. Tekrar Türkiye’ye döndüğümde Uludağ Üniversitesinde öğretim görevlisi oldum. Beni bu alana yönlendiren Üniversite hocam biyokimyannın Türkiye’nin geleceği açısından önemli olduğunu söylemişti. Çünkü bol güneş alması açısından konumu çok uygun ve bundan yararlanarak tek hücreli canlıların genetik yapısına uygulanacak birçok çalışmayla sanayi ürünleri üretebiliyorsunuz. “Çok güzel alanlarda çevreci gelişmeler olabilir” demişti hocam. Fakat istediğim biyokimya alanında doktora yapma imkânı göremedim ve farmakolojiye geçmek istedim. Orada da farklı engeller çıktı karşıma ve ayrıldım. Tekrar öğretmenliğe geçtim.

Bu noktada karar vermek durumundaydım: Yayımlanan kitaplarımın revize baskıları çıkacaktı. Üniversitede kariyer yapmayı arzuluyordum, ama kitap yazmak da en az onun kadar önemliydi ve ben bilimsel yazarlıktan çok zevk alıyordum. İlk başladığım yıllarda elle yazıyordum. 1987’den sonra bilgisayara geçtim. Fotoğraflarını kendim çekiyordum. Kredili sistemin lise bir fen kitaplarını da hazırladım. 1981’de ilk kez kitabım yayımlandıktan sonra 1992’ye kadar sürekli kitap yazdım. Revizeleri de sayarsak 10’un üzerinde ders kitabım var. Son yıllarda ise kişisel gelişim kitapları çevirileri de yapıyorum.

Ders kitaplarının revize baskıları üçlü setler halinde hazırlanmıştı. Ana ders kitabının yanında öğretmen kitabı ve sorularla çalışma kitapları da vardı. Benim kitaplarımın önemli özelliği şuydu; her birinin boşluklarına, öğrencilere çevre bilinci aşımak için bilgiler veriyordum. Türkiye’nin hemen her yerinde, hatta yurtdışında da okutuldu kitaplarım. Kitapları İngilizce yazdım. Fen alanında yabancı dilde ders kitabı Türkiye’de birkaç kişi yayımlamıştır, biri bendim. Amerika’ya gittiğimde kitapları öğretim bölümündeki bir

profesöre de gösterdim, çok beğendi. Bu kitapları yazarken yabancı kaynaklardan yararlanıyorsunuz. O zamanlar Internet de yoktu.

Son yıllarda emekli olmadan önce 1998'de Cumhuriyet'in 75. yılı kutlanırken okulda bir proje yapmıştık. 2023 yılında Bursa konulu bir projeydi, orada maketler yaptırmıştım gençlere. Biri yer altında fabrika yapmıştı, bir diğeri çok katlı tarla. Yeni geliştiği dönemde Yerel Gündem 21'e gönüllü destek veriyordum. Bir sergi açmıştık orada. Bilgisayarlar o zaman çok kuvvetli değildi. Öğrencinin biri kendine göre bir animasyon hazırlamıştı ve biliyordum ki video gösterisi yapabilmek için bilgisayarını hiç kapamadan iki gün çalıştırmıştı. Dönemin belediye başkanı Erdem Saker özellikle gelip sergiyi ziyaret etmişti çünkü o yıl 2000 yılına da bir hazırlık vardı ve Havai'de yeni bin yılın gelişi dolayısıyla dünyanın her yerinden bin genç toplanacaktı. Türkiye'den iki temsilci ve aktivist gidecekti. Yerel Gündem 21 ile özel bir etkinlik yaptık, okullara duyurduk, öğrenciler sunumlar yaptı. Oylama yapıldı. Bursa Anadolu Lisesinden iki genç temsilci seçilmişti. Ama seçilemese de, temsilci olmasa da aktivist olarak hepsini; 14 genci götürdük Havai'ye. Yeni dönemin belediye başkanı Erdoğan Bilenser iki uçak biletini belediye bütçesinden vermişti. Kalan biletleri Bursa'daki sponsorlardan topladık. 14 öğrencinin 8'i Bursa Anadolu Lisesindendi. Oraya gittiğimizde ailelere dağıtıldılar. Yerel Gündem 21'de de aktif gençler vardı. Çok iyi bir etki yaptık. Oradaki iki gencimiz daha sonra Avustralya'da yapılan başka bir sempozyuma gitti. Havai'de hiç unutmam, bir gün bir öğrencimiz kongre binasında gitar çalıyordu ve herkes çevresinde toplanmıştı. Oradaki gençlerin hepsi her yerde ülkemizi en iyi şekilde temsil ettiler. Türkiye'yi tanıttık. Oradaki Türk Derneği valiyi ikna etmeye çalışıyormuş, biz gidince vali ikna olmuş: O yıldan sonra 29 Ekim'i kutlamaya başlayacaklarını söylemişlerdir.

Amerika'da lisede geçer not 70'tir, müfredat çok basittir ve 4 senedir. Bizde geçer not 50. Ben kimyayı Türkiye'de değil, Amerika'da eğitim görürken sevdim. Lise sonda okuduğum organik kimya biraz ezberdir. Amerika'da sınıfımız önde, laboratuvarımız arkadaydı. İlk yaptığımız deney, cam bükme idi. Basit bir deney ama hiç unutmam. Hocamız saçı başı dağınık tam zihninizde canlandırdığınız türden bir kimyacı hanımdı! İngilizce ve resim öğretmenlerimi çok seviyordum.

Amerika'da resim dersinde en yüksek notu alırdım, Türkiye'de de en düşük! Çünkü oradakiler yetenek geliştirmeye yönelik. Amerika'daki öğretmenimiz bir keresinde bir plak koymuş, müzik çalarken "elinize kalem alıp kâğıdı karalayın" demişti. Sonra "o karaladığınızda ne görüyorsanız onun resmin yapın" dedi. Bir keresinde de kâğıdı ıslattırdı, üzerinde boya akıttırdı, "ne görüyorsanız onu resmedin" dedi. Basit şeyler ama burada yaratıcılığı teşvik ediyor.

Yaşar Toker'in mezuniyet balosunda kimya öğretmeni Lamia Avşar'la karşılıklı dans ederken kimya dersinden bütünlemeye kaldığını öğrendiği ve "çaktığının resmi" diye adlandırdığı an, 1977. Yaşar Toker arşivi

Amerika'da eğitim bana kütüphane zevkini öğretti. Bir kütüphaneye gidip kitap kokusunu içine çekmek, oralarda kitap araştırmak; bunları ben orada öğrendim. Kitaptan ders çalışmayı da orada öğrendim. Türkiye'de bazen biz öğretmenler olarak hata yapıyoruz. "Notlarımız yeter" diyoruz. Hâlbuki kişi sadece kendi yazdığı ile çalışınca başka türlü bir ifadeyi kavramakta zorlanıyor. İleride de kendini ifade ederken başkaları yanlış anlayabiliyor. Bir derse kitaptan çalışmak çok önemlidir. Ben bunu hep teşvik etmeye çalıştım. Evet, kitaplar pahalı olabilir ama o da çözülebilir: Amerika'da lisede kitaba para vermezdik. Kitaplar ciltli olarak bize verilir, okulda kalırdı. Eve

götürmek zorunda değildik. Sene sonunda kitapları iade ederdik. Yıpratırsak para kesilirdi. Öğle yemek saatleri 3-4 derse dağılmıştı. Okul kapasitesinin beşte biri büyüklükte bir yemekhane yeterli oluyordu. Dönüşümlü yemek yedi öğrenciler.

Amerikan eğitiminde, mevcut binaları maksimum kapasitede kullanmaya, maksimum öğrenciye yönelik çok güzel planlama, programlama var. Sistem ve eğitime bakıyorsunuz. Çok basit bir müfredat ama 70 geçer not. Basit müfredatı öğrenip geçiyorsunuz. Bizde müfredat ağır, geçer not 50, hatta bazen 45 alan da geçiyor. Yüzde kırkını bilen geçiyor! Burada ortaokulda bir sürü şeyi öğretiyorsunuz, öğrenci liseye gelince baştan öğrenmeye başlıyor bazı şeyleri.

Dünya olimpiyatlarında derece almış öğrencilerimiz var. Murat Evren Kara kimyayı çok seven bir öğrencimizdi. TÜBİTAK yarışmalarında Marmara ve Türkiye birincisi olduktan sonra 1996'da Rusya'da gümüş madalya aldı. Bir yıl sonra, 1997'de tekrar Marmara ve Türkiye birincisi olup Kanada'da gümüş madalya kazandı. Massachusetts Institute of Technology'de (MIT) tıp fakültesinde burslu okudu. Şimdi Genetik üzerine çalışıyor. Orada okurken kendisine hayatında onu en çok etkileyen iki öğretmen sorulmuş. Verdiği isimlerden biri İngilizce öğretmenimiz Hacer Gencelli olmuş, diğeri de ben. Bize MIT'den teşekkür mektubu gelmişti.

1999'da emekli oldum. 2012 yılına kadar Bursaray projesinde müşavir firmada, 2014'e kadar da Raylı sistemlerde elektro mekanik sistemleri yapan bir firmada mühendis olarak çalıştım. Sonra 2014'te kendi mühendislik danışmanlık firmamı kurdum. Halen kendi şirketimde çalışmaktayım.

Hiçbir öğrenciyi diğerrinin önüne geçirmek istemediğim için özel anılara girmek istemiyorum. Bilime âşık, bilimi seven öğrencilerim vardı. Bazıları öğretmenlerini çok sevip onların uydusu oluyor. Bazıları dersinizi sevmiyor. Genellikle kimya zor sevilen bir derstir. Öğrencileriniz iki gruptur: Bir kısmı ezberi sever, kimyanın tekniği ve feni hiç hoşlarına gitmez. Bir grubu da matematikçidir. Onlar da kimyadaki formülleri ezberlemeyi sevmez. Dolayısıyla kimyayı

sevdim için çok zorlanırsınız. Basit şeylerle başlarsınız. Bir noktaya geldikten sonra kimyasal tepkimelerde hesaplamalara başlarsınız. Bu hesaplamalarda 4-5 metot öğretirsiniz, o zaman hepsinin notu düşer ve zorlanırlar. Şu andaki lise kimyasını ben çok severim. Daha mantıklıdır. Klasik kimyada kükürdün kimyasal özellikleri, fiziksel özellikleri nedir, nerede bulunur, nerede kullanılır gibi bilgileri öğrettiğinizde, çok ezbere kaçıyor. Şimdi kimyasal tepkime, hız hesabı, kinetik hesap, denge gibi birçok şeyi veriyorsunuz. Bu bilgilerin önemli bir bölümü üniversitede tekrar öğretiliyor.

Öğrencilerin benimle en çok zorlandıkları şeylerden biri, hesap bittikten sonra muhakkak birim yazmalarını istememdi. Unutunca puan kırdığımda çok kızarlardı bana. Ama üniversitede kimya hocaları da o puanları kırar. Benim öğrencilerim liseden alışkanlıkla birimleri yazdıkları için, puanları kırılmayınca başka öğrencilerin önüne geçtiklerinden, geri dönüp teşekkür ederlerdi. Öğretmenken biraz sadistlik de oluyor içinizde. Aslında öğrenciler daha iyi yapsın diye bu. Kendinizi bir antrenör gibi göreceksiniz. Onu zorlama amacınız onu başarılı kılmak. Bunu algılatabiliyorsanız, o zaman kızmıyorlar. Ben öğrencilerin gözlerini korkutmayı severdim ve ilk haftalarda iyi korkuturdum. "Çattık" derlerdi ama sonra farklı çalışırdık. Notu tehdit olarak kullanmayı sevmemişimdir. Kardeşimin verdiği bir kitap vardı: Bir İtalyan rahibin okulları. Nota karşıydı çünkü notun eğitimde amacı saptırdığına inanıyor ve öğrencinin not almak için çalışırken, öğrenmek için çalışması gerektiğini unuttuğunu anlatıyor. Kardeşimin bana yapmış olduğu en büyük iyiliklerden biridir bu kitabı hediye etmiş olması. Hayat felsefemi çok değiştirdi o kitap. Ben de mümkün olsa öğretmenliğim boyunca not vermezdim. Gerçekten ne için öğrendiğini unuttuyor öğrenci ve bu da gerçek hayatta sadece para için çalışan insanlar yetiştirmeye sebep oluyor. Rakamsal değerlere çok odaklanırsanız, kaliteyi unutuyorsunuz. Bu yüzden de eski 10'lu sistemde ilk dönem not olarak 1-2 vermek istemezdim. Çünkü bu durumda öğrenci ikinci dönem 7-8 not ortalamayı tutturamaz ve sınıfta kalır. Sadece kendini değil, sınıfı da dağıtır. İleriki yıllarda da öğrencinin başarılı olması ve notunu yükseltmesi için kendime göre yöntemler uyguladım. Hedefim not değildi. İsterse onuncu konuda kimyayı sevmeye başlasın! Bir kişinin öğrendiği bilgi, öğrenme arzusunu arttırıyorsa bence yeterlidir

üniversite başarısında.

Eğitimde de çoğumuz gerçek amacı unutuyoruz. Not alıp diplomaya kavuşmaya bakıyoruz. Eğitimin iki amacı var: Birincisi, şu anda öne çıkan; meslek kazandırmak. Ama o hayatımızı sürdürmek için bir araçtır. İkincisi, insana insan olduğunu öğretmektir. Buna da felsefeyi, tarihi ve sanatı iyi öğreterek başlayabilirsiniz. Ne yazık ki çağımızın en modern eğitiminde bile bunun çok geri planlara atıldığını görüyorum. Cumhuriyetimizi kurduğumuz yıllarda Türkiye’de ortaokullarda dahi felsefe öğretilmiş. İnsanı kaliteli yetiştirmeye önem verilmiş. Çelebi Mehmet Lisesinde okurken her gün kapıda Kubilay’ın büstüyle ve **“Hayatta En Hakiki Mürşit İlimdir”** yazısıyla karşılaşırdım. Tüm hayatım boyunca birçok siyasi görüşün tartışıldığına tanık oldum ama benim tek yol göstericim Atatürk’ün bu sözüdür. Atatürk, çok sevdiğim Bursa Nutkunda, evrende değişmeyen tek şeyin değişim olduğunu, bu nedenle miras olarak geriye hiçbir ayet, hiçbir dogma, hiçbir donmuş ve kalıplaşmış kural bırakmadığını, akıl ve bilimi rehber edinenlerin onun manevî mirasçısı olduğunu, hayatta tek yol göstericinin ilim, fen olduğunu söyler ve “bundan gidiniz” der. Bu nedenle her zaman Atatürk’ün yolundan gittim ama dogmatik Atatürkçü değilim. Evrende değişmeyen tek şey değişimdir ve Atatürk de değişimi, değişime göre de şartları, koşulları görmüş bir kişidir.

Bursa Anadolu Lisesi pek çok konuda öncü oldu, adını güzel duyurdu. Her açıdan gurur duyulacak bir okul. Her zaman büyük başarılarımız oldu. Öğrenciler Türkiye genelinde büyük başarılar kazandı ama ben yarışa bakmadım. Önemsediğim şu oldu: Şimdiye kadar beni utandıran bir öğrenciyle karşılaşmadım. Üniversite tercihi bir yana, hayata bakış açısı güzel, başarılı ve en güzeli kendi çocuklarını da aynı şekilde eğitebilen gençler yetiştirdik. Bununla her zaman gurur duydum.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 22 Ocak 2015

1978 yıllığında Lamia Avşar

Mehmet Dalgıç

21 Şubat 1949, Bağarası, Söke - Aydın
Matematik Öğretmeni
Görev Dönemi: 1977-1986

Ailem Aydın'ın yerlisi. İlkokulu Bağarası'nda okudum. Okula gitmek için can atıyordum ve annemin başöğretmene ricasıyla okula bir yaş erken başladım. İlkokul öğretmenimizin verdiği ortaokul matematik kitabının problemlerini çözüyordum. "Sen matematikçi olacaksın" derdi bana. Problemleri çok kolay çözerdim. Bizim dönemimizde ortaokula devam etmek büyük olaydı. Sadece birkaç ağa çocuğu Söke'deki okula gidiyordu. Belediye zabıtası gibi şapkaları vardı. Ortaokula gitmek çok büyük iş gibi geliyordu bize o zamanlar. Rahmetli dedem İstanbul'da Fatih'in müderrislerindendi. İlkokulu bitirdikten sonra hafızlık, tecvit, Arabiyet ve hatip dersleri alıyordum ondan. İlkokul öğretmenim babama ısrar ediyordu beni ortaokula göndermesi için. Babamın Söke'den bir iş arkadaşı beni Buca Bölge Yatılı Ortaokuluna kaydettirdi. Sonrasında İzmir Atatürk Lisesine devam ettim ve Ege Üniversitesi Fen Fakültesi'nin matematik ve astronomi bölümlerini okuyarak çift dal bitirdim.

1973 senesinin Mart ayında Mudanya Lisesinde çalışmaya başladım. Oradaki öğrencilerin eğitimin durumundan dolayı karamsarlığa kapıldım ama mücadele ettim ve okuldan ayrıldığım sene öğrencilerimden 17'si fakülte kazanmıştı. 1977 senesinde okullar açılmadan Vali Karasarlıoğlu beni Bursa Anadolu Lisesine almış. Önce gitmek istemedim çünkü Anadolu Lisesini ziyaret ettiğimde elime "çocuklara bunu okutuyoruz" diyerek kalkülüs kitabı sıkıştırmışlardı ve bu ODTÜ'de okutulan bir kitaptı. Gözüm

korktu. Dersi İngilizce anlatılıyordu. Ben İngilizceyi çok seviyordum. Ortaokul ve lisede İngilizce eğitim görmüş, üniversitede de İzmir American Turkish Association Club kurslarına katılmış, astronomi dersini Houston Uzay Merkezi çalışanı Prof. Wilson'dan İngilizce olarak almıştım. Hatta Prof. Wilson'ın yıldızlar bilgisi dersinden yüz almıştım ve asistanı olarak okulda kalmamı istemişti. İngilizcem vardı ama matematiği hiçbir hocadan İngilizce dinlememişim. Türkiye'nin en seçkin çocukları geliyordu bu okula ve gösterdikleri program çok ağırdı. Mudanya'dan gidip gelmekle de olmayacaktı.

İzmit gezisi, 1978. Mehmet Dalgıç arşivi

Tekrar Mudanya Lisesine başladım. Bir gün Milli Eğitim Müdürü Yusuf Şahin arabasına atlamış, Mudanya'ya gelip beni sormuş. En büyük müdür gelmiş, askeri plajda beni arıyor! "Neden gelmedin Anadolu Lisesine?" diye sordu. Durumu anlattım; derslerin İngilizce anlatıldığını, Mudanya'dan gidip gelmekte zorlanacağımı, Mudanya Lisesini belli bir yere getirdiğimi, arkadaşların da gitmemi istemediğini anlattım. "Bunlar mı sorunlar? Hepsi halloldu! Yarın yanıma geliyorsun" dedi. Gittim. "Sen Türkçe anlat, sorumluluğu bana ait. Mudanya Lisesine başka öğretmen vereceğim" dedi. 1978'de Anadolu Lisesinde ders vermeye başladım. O sene için Türkçe anlattım. Nadir Bey "biz seni sevdik oğlum. Sen çalışkan adamsın.

Seni Ankara'da Devlet Lisan Okuluna, oradan da İngiltere'ye yaz kursuna göndereceğim. Bu işi en iyi şekilde yapacaksın" dedi. Ankara'ya gittim. Bir sene boyunca Devlet Lisan Okulunda maaşlı olarak kursa katıldım. O zaman 6 ayda bir hükümetler değişiyordu. 1396 müracaat var dediler. Oysa 3 İngilizce, 3 Fransızca, 3 Almanca dillerinde 9 kişi kabul edilecekti. Müracaatların da çoğu İngilizce dediler. "Ölçü ne olacak?" diye sordüğümüzde, "öğrencilerin seni seviyorsa seçeceğiz" dediler. Nasıl seçildi, bilmiyorum. Kabul dildiğime dair okula haber geldi. Bekârdım o zaman. Bir sene boyunca Ankara Turizm Otelcilikte, farklı okullarda, pansiyonlarda kaldım ve üç İngilizce öğretmenle eğitimimizi tamamladık.

1979'da Bursa Anadolu Lisesine döndüm, ders anlatmaya başladım. Nadir Bey okul kontenjanları arttırılınca okulu bırakmıştı. Bu sebeple İngiltere'de eğitim alamadım. Matematiğin İngilizce anlatılmasına kendim çalıştım. Daha çok lise 2 ve lise sonlara ders verdim. Üniversite sınavında sorular Türkçe, biz İngilizce ders anlattık ama matematikte dil sorun olmaz. Matematik aynı anda hem kulağa, hem göze hitap eder çünkü hem söylüyoruz, hem yazıyoruz. Bu çocuklar ortaokuldan matematiği zaten İngilizce okuyarak geldiler. Bazen veliler çocuklarda başarısızlık olunca İngilizceyi bahane ediyorlardı. Aynı konuyu Türkçe de anlatıp sınav yaptım, hiçbir değişiklik olmadı. Kavramların çoğu beynelmilel. İngilizce günlük konuşma diline vâkıftı çocuklar. İki dile de tam hâkim olunca, konuyu da bildikten sonra o soruda ne sormak istediğini anlıyor ve çözüyorlardı. Zekilerdi. Matematik çoğunlukla korku rüyasıdır ama en kolay ve güzel derstir aslında.

Tahtayı kullanmaya çok özen gösterirdim. Bir derste bir tahta dolardı. Tahtanın sağ altına geldiğimde tebeşiri bıraktığım zaman zil çalardı. Çocuklar çok takdir ederdi bunu. Öğrencilerimin de mutlaka not almasını isterdim. Çünkü o defter kendisindir ve aldığı notlar kendisine daha sıcaktır. Yoksa aynı konular zaten pek çok yardımcı kitapta var. Kendi yazdıklarıyla daha farklı çalışır öğrenci. Hatta defterlerinden ödev notu da verirdim. O konuda titiz hareket ederlerdi. "Hâlâ defterleriniz duruyor" diyenler de vardır.

Hem kız, hem erkek yatılı öğrencilerimiz vardı. Uzun yıllar bekârdım

ve 8 sene belletmen olarak okulda kaldım. Ben de ortaokuldan itibaren yatılı okumuş olduğum için onları daha iyi anlıyordum. Bütün günüm öğrencilerle idi. Öğrencilere yakındım. Spora da düşkün olduğumdan çocuklarla maç yapmak bana da onlara da mutluluk veriyordu. Çalım atıp seni geçince seviniyorlardı. Yatılılar hep okuldardı ve sadece hafta sonları dışarı çıkabiliyorlardı. Arada bir öğlen okuldan karşıya, sigara içmeye kaçtıklarında gidip oradan toplardık onları. Her akşam nöbet sorumluluğu bendeydi. Gece-gündüz okuldaydım. Çocuklar gece yarısına kadar ders çalışırdı. Ben de uyumaz, onlarla birlikte otururdum. Gecenin o saatinde bile çocuk soru sormaya gelebiliyordu. Yatılıların sorunları oluyordu. Karnı ağrıyan, parmağını kıstıran, hastalanan olunca, arabamla hastaneye götürürdüm. Acemler'den araba geçmezdi. Yatılılar tatilde evlerine gidecekleri zaman da arabamla garaja servis yapardım. Okula geri döndüğümde bir grubun daha bavullarla beklediğini görünce, onları da alıp götürürdüm garaja.

Uludağ gezisi, 1980. Mehmet Dalgıç arşivi

Çocuklara katkılarım oldu ama onların da bana katkıları oldu. Sınavda bir soru soruyorsun, kâğıtları okuyorsun; ben çözmüşüm soruyu ama bakıyorsun çocuk farklı türlü çözmüş. Hoşuma

gidiyordu bu. Daha kısa, daha pratik bir şeyler bulmuş çocuk. Onları öğrendik çocuklardan. Deneyimime katkıda bulundu çocuklar.

Kuşadası gezisi. 1980'lerin başı. Mehmet Dalgıç arşivi

1984 mezunları toplandığında beni de davet ettiler. Çoğu CEO olmuş, profesör olmuş. Bir kız öğrencimi tanıyamadım. Üzüldü, gözleri doldu, "ben sizin iyi öğrencinizdim" dedi. 5000'in üzerinde öğrencim oldu. "Kızım dur, senin boyun uzamış, kilo vermişsin, gözlüğüm yok, iyi göremiyorum; senin gözlerinin renkli olması lâzım" dedim, memnun oldu. 1978 mezunlarından biri "hocam müsaade ederseniz öpmek istiyorum sizi" dedi. "Hayırdır kızım?" dedim. "Ben matematikten zayıf almıştım. Beni sınıfta bıraktınız, o sene matematiğe çalıştım, sınavı verdim, hızımı alamadım matematik fakültesini bitirdim. Edremit'te iki tane dershanem var. 'Benim çocuğumu okut' diye şimdi veliler sıraya girdi" dedi. Öğrencim Vildan Koçer de "sayenizde İstanbul'da hiç parasız kalmadım. Sizin defterinizi bir tarafa koydum, öğrenciyi bir tarafa, bakıp bakıp ders verdim" dedi. Öğrenciyken özel ders verip para kazanmış.

Volkan Örüş çok iyi bir öğrencimdi. 1978'de lise sonraydı. Sınavlarda 10 soru sorardım ve sonucusu aslında öğrencilere öğretmediğim ama kendilerini zorlamalarını istediğim bir soru olurdu. Soruya

nasıl yaklaşacaklarını sınırdım. Volkan 9 tanesini döktürdü. 10. soruyu dener, dener, başını kaldırır, bakar, göz göze geliriz, tebessüm ederdi "hocam uğraşıyorum" der gibi. Volkan'ın denemeleri çok hoşuma giderdi. O denemelerden de puan verirdim ona. Boğaziçi Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümünde ilk senenin sonunda çift ana dal eğitime başladı ve matematik bölümüne de devam etti. Üniversite son sınıfta Adana'da staj yaparken geçirdiği bir trafik kazasında Volkan'ı kaybettik. Onu hiç unutmadım ve zaman zaman mezarını ziyaret edip ona dua okurum.

Çok iyi eğitim verdik Anadolu Lisesinde. Öğrencilere "üniversite sınavını kazandın mı?" diye değil, "kaçıncı tercihin girdin?" diye sorardık. Üçünü tercihin giren başını öne eğer, söylerken mahcup olurdu. Cenk Yöney'le yan yana oturan öğrencim Selçuk Arıt 1985'te üniversite giriş sınavında en kolay iki soruyu yapamadı ve Türkiye 7.'si oldu. O ikisini yapsaydı belki Türkiye 1.'si olacaktı.

Çok katı değildim sınavlarda ama verdiğimi isterdim. Öğrenciler 10 soruda kopya çekse bile ne kadar çekecek? Arkadaşına baksın, ne kadar bakacak? "Takıldığınızı bana sorun" derdim. Çalışmadıysa zaten yapamazdı. Çalışmışsa, çözerken takılabilirdi tabii. "Takılınca soruyu silip yeniden çözün" derdim. Bazen yine de aynı yerde takılırsın. "Bana sorun, arkadaşınızın doğru yaptığını nereden biliyorsunuz?" derdim.

Sami İpekboyayan çok iyi bir İngilizce öğretmeniydi. Hem grameri çok iyiydi hem de diksiyonu. Rahmetli oldu. Muzaffer Türkbayrak ve Fevzi Çarlı da çok iyi İngilizce öğretmenleriydi. Matematik zümresi olarak büyük bir uyum içerisinde çalışır, fikir paylaşır, dersleri paralel götürürdük. Aynı soruları sorduğumuz da olurdu. Rahmetli Nazmi Aydın benden iki yaş büyüktü ama ona "abi" derdim. Çünkü geleneğimiz buydu. O da Hacettepe Üniversitesi Matematik Bölümünden mezundu. Çalışkan, gayretli, ilkel bir öğretmendi. Ben tertipliydim. Nazmi Abi dersten bir çıkardı; kravat bir tarafa gitmiş, saç-baş dağılmış, her tarafı tebeşir tozu... "Gel abi, yine dağıtmışsın derste" deyip kravatını düzeltir, üzerindeki tebeşirleri temizlerdim. Birbirimizi sever, sayardık.

Yıllarca ders anlatırsın unuturlar, bir geziye götürürsün, hiç unutmazlar! Okul kapanınca 10 günlük Ege turu yapmıştık. Birinde Kuşadası'na gittik. Kızlar yatıp güneşlendiler. "Kızım yapmayın, burası Marmara değil, Ege'nin güneşi yakar, ısırap verir size" dedim. "Yok hocam, yanıp Bursa'da hava atacağız" dediler. Akşamüstü herkes yanıyordu! Şöföre "Söke'ye, bizim eve çek" dedim. Annemlerin evine gittik. Evde yoğurt, süt fazla. Kızlar yukarı, erkekler aşağı kata yayıldı, yanıklara yoğurt sürüldü. O kadar yanmışlar ki cilt suyu çekince sürülen yoğurt hemen çökelek oldu!

Kıbrıs gezisi, 1983. Mehmet Dalgıç arşivi

Gezilerde kendim eğlenmeye gitmedim, çocukları eğlendirmeye gittim ve hep onların isteğini ön planda tuttum. Marifet iltifata tabidir. Lise 2'de okul birincisi olan sınıfı götürüp ödüllendiriyordum. Ekonomik oluyordu turlar. Çocukların beğendiği yerde uzun kaldık, sıkıldıklarında yola devam ettik. Kadın öğretmen de geliyordu. Sorun çıkmasın diye fazla öğretmen almıyordum çünkü öğretmenle öğrencinin isteği çelişebiliyordu. Tatil öğrencilerindi. İngilizce öğretmeni Sami İpekboyayan'la da bir kere gitmiştik. Ege turu birkaç defa yaptım. Bursa civarında piknik gezilerine, kışın da hafta sonları kayağa götürdüm çocukları arabamla. Dört-beş öğrenci

arabaya doluşurdu, giderdik. Ben olunca veliler müsaade ediyordu. Ben Egeliyim, kar-kayak burada gördüm. Çocuklar "hocam biz size öğretiriz" dediler. İlk günde beni en yukarı çıkarıp öğrettiler. Evli olmadığımndan bütün enerjimi çocuklara harcıyordum.

1980 döneminde Anadolu Lisesinde olay olmadı. Olamazdı da. Sabaha kadar izliyorduk çocukları. Kime dışarıdan mektup geliyor, kime yayın geliyor, hep takipteydik. Yatılıların dolaplarını, sınıflarda sıralarını üzerlerini kontrol ederdik slogan yazıyorlar mı diye.

Anadolu Lisesinde özel ders konusunda problem oldu. Aslında hiç kendi öğrencime özel ders vermedim. Yanlış değerlendirme oldu ve 1986 senesinde geçici görevle Tophane Teknik Anadolu Lisesine gittim. Ertesi sene geri dönecektim ama Tophane'nin müdürü Orhan Savaşeri beni geri göndermedi.

Bursa Anadolu Lisesine çok şey verdik ama okul da bize çok şey kattı. Öğrencilerimizden de öğrendiğimiz oldu.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 2 Mart 2015

Murat Onat

7 Şubat 1953, Söke, Aydın
Müzik Öğretmeni
Görev Dönemi: 1977-2001

Ailem Sökeli. Okul hayatım da orada geçti. Müziğe, küçük bir okul olan Jale Tepe İlkokulunun 1. sınıfında okurken mandolin dersleri alarak başladım. Eskiden öğretmen okullarında mandolin dersleri mecburdu. Sınıf öğretmenimiz de bildiğinden, bize cumartesi günleri verdiği kurslarda öğretmişti. Teyzemin mandolinini çalıyordum. İlkokulda bu eğitimi alınca, Söke Lisesinde okuduğum ortaokul ve lisede de müzikle devamlı ilgilendim, koroda, bandoda, orkestrada hep görev aldım. Müzik öğretmenimin teşvikiyle 1972'de Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü sınavlarını kazanarak müzik bölümüne girdim ve 1975 senesinde buradan mezun oldum.

İlk tayinim Kahramanmaraş Lisesine çıktı. Bizim dönemimizde becayiş vardı. Eşimle henüz evlenmemiştik. Amasya, Ankara'ya yakın olduğu için Adanalı bir arkadaşla becayiş yapmıştım. Göreve Amasya'da başladım. 1976 yılının mart ayında askere gittim. Tek müzik öğretmeni olunca, özel kura ile Bursa Işıklar Askeri Lisesi Komutanlığı emrine gönderildim. Askerliğimi müzik öğretmeni olarak tamamladım. Sınıf öğretmeni olan eşim de o arada Bursa'ya tayin oldu. Askerliğimi bitirdikten sonra ben de eş durumundan tayinimi Bursa'ya aldırđım. Tayinler önce merkeze alınır, sonra ihtiyacı olan bir okula görevlendirme verilir. O zamanlar ilkokulda müzik eğitimi yoktu. Bursa'ya geldiğimde şehirdeki müzik öğretmeni sayısı 10'dan fazla değildi.

Anadolu Lisesinde çalışmak istedim çünkü öğrencileri seçmeyi

ve kaliteliydi. Başarılılardı. Başka okullara verilmek istendim ama Anadolu Lisesinde ısrarcı oldum. Benden önceki müzik öğretmeni ağabeyim rahmetli Osman Işık emekli olmuştu. İlk müdürüm Nadir Gezer'le görüştüm. O da olur deyince, 1 Kasım 1977'de göreve başladım. 10 Kasım törenlerine 9 gün vardı. Osman Abi'nin kurduğu koroyla okulumuzun spor salonunda düzenlediğimiz törende Atatürk'ün sevdiği şarkılar ve marşlardan oluşan bir program yapmıştık. Böylece Anadolu Lisesindeki ilk sınavımı başarıyla vermiştim.

Uzun yıllar tek başıma öğretmenlik yaptım. Okul nüfusu 800-900 kişi vardı. Elinizde kaliteli öğrenci olduğu için çalıştırdığınız zaman çok güzel sonuç alıyordunuz. Bize gelen öğrenciler sınavla seçilen, akıllı, zeki, eleğin üstünde kalan çocuklardı. Çalıştırdıklarınızı çok rahat kaparlardı. Bu konuda hiç sıkıntı çekmedim. O zaman okullarda müzik aleti çalma pek yoktu ama ben flüt çalmayı öğrettim çünkü müzik dersi çalgısız olmaz. Bazı öğrencilerim akordeon, melodika çalardı. Onları serbest bırakmıştım. Derste ne kadar çok çeşitli çalgı olursa derste o kadar zenginlik olur çünkü.

Bursa 1.'si çok sesli koro, 1980'ler

İlk orkestra Mehmet Demirtaş'ın müdürlüğü zamanında, 1978 veya 1979 senesinde kurulmuştu. Öğrencilerim bir grup oluşturmuştu zaten ama o zaman okulda bir müzik odası yoktu. Gitar çalmayı çok seven çocuklar vardı. Şimdi doktor olan öğrencim Hasan Günaydın o orkestrada gitaristti. Okul aile birliği aracılığıyla kiraladığımız aletlerle bir şeyler yapmaya çalıştık. Orkestra yarışmalara katılmadı ama okul etkinliklerinde çaldı. Bu grup mezun olduktan sonra bir orkestra daha kurduk. Alt sınıflardan gelen öğrencilerle hep takviye ettik grubu.

Koroyu genelde orta 3 ve lise 1'den seçerdim. Ergenlikle birlikte lise 1'de oturmaya başlar çocuğun sesi. Sanat müziği de, halk müziği de, marş da söylerlerdi. Bir avantajım vardı: Hazırlık sınıfları. En çok hoşuma giden şey İngilizce şarkılar söyleyen çocuk korolarıydı. İngilizce öğretmenimi arkadaşlardan büyük yardım alırdım. Telaffuz edemediğim İngilizce sözleri öğretmen arkadaşlarımdan öğrenirdim.

1980'de bir orkestra daha kurduk. Müzik odamız olmadığından, okulda ders yapılmayan pazar günleri İngilizce öğretmenlerinin odasında sabahdan akşama kadar çalıştık. Bazen hafta içi derslerden sonra da çalışıyorduk. Okulda yatılı öğrenciler olduğundan öğle yemeklerinde yatılı yemekhanesinde yemek yiyordu çocuklar. Çalıştığım müdürler de etkinliklerimizi daima destekliyordu. Milliyet'in düzenlediği yarışmalara gitmiştik ama o zaman acemilik vardı ve finale kalamamıştık. Tabii ki önemli olan çalışmak ve öğrenmekti.

İlk derecemiz 1982 senesinde Beatles'ın "Let It Be" parçasıyla oldu. İstanbul, İzmir, Ankara ve Adana'da elemeler yapılıyordu. O zaman da aletlerimizi kiralamıştık. Ankara'daki finallerde pop icra ve erkek solist dallarında Türkiye ikincisi olduk. Solistimiz Melih Ünen'di.

Orkestralar ve koro takviyeleriyle devam etti hep. Sonraki orkestramızla, 1983 veya 1984'te bütün Bursa'daki kız hareketlerinin müziğini canlı olarak biz çalmıştık. Halk türkülerinden bir repertuardı. Orkestramız halk müziği, sanat müziği, Türk pop müziği ve yabancı pop müziği icra edebiliyordu. Bu orkestra üyelerinden biri baterist Okan Baş'tı. Çok keyifli bir 19 Mayıs kutlamasıydı.

Anadolu Lisesinde çalıştığım süre boyunca pazar günleri hep okuldaydım. Hiç tatil yapmadım. 1980'lerden sonra okulda gitar kursları düzenlemeye başladım. İçlerinden çok iyi çocuklar çıktı. Bulutsuzluk Özlemi'nin bas gitaristi Sunay Özgür, Ferit Odman, Melih Ünen, Pentagram'ın gitaristi Tarkan Gözübüyük, Eurovizyon şarkı yarışmasında Kayahan'ın vokalistliğini yapan Meltem Parlak bizde yetişti. Gurur duyuyorum hepsiyle.

Milliyet yarışmasında Tina Turner'in "The Best" adlı parçasıyla seçici kurul özel ödülü alan orkestra, müzik öğretmeni Murat Onat ve Türkçe öğretmeni Müfit Turunç ile, 1990. Murat Onat arşivi

Öğretmenlik yaşamım boyunca bir öğrenciyi sınıfta bırakmak geleceğiyle oynamak istemedim. Müzik, resim, beden eğitimi dersleri pek umursanmaz. Ben dersimi hiçbir zaman öyle görmedim. Yeteneği olmayan öğrenciyi anlar, onun üzerinde çok fazla durmazsınız. Yeteneği olmayan öğrencilere de belli bir notu veriyordum ama zorluyordum. Bazıları "Murat Onat serttir" derler ama ben vicdanen görevimi yapmanın rahatlığı içerisindeyim.

Himmet Coşkun Çakır'ın müdürlüğü zamanında okulda müzik dinleme saatlerim oldu. Öğle aramız bir saattir. Bazı öğrencilerim gelip

müzik dinlemek istediklerini söylerdi. O zaman CD yoktu, plak da eski teknolojiydi. Bach, Beethoven, Mozart eserlerinden kasetlerini müzik setimizde koyup dinlerlerdi. Böylece öğle aralarında müzik dinleme saati yapmıştık. Bu bir kültürdür.

Okulumuzun bir trampeti, bir davulu vardı. Çok iyi veliler oldu. Okula çok katkıda bulundular. Adını hatırlamadığım, iki kızı bizde okuyan bir veli "hocam size ben caz kasa Premier marka bir bateri trampeti hediye etmek istiyorum" dedi. Premier dünyanın sayılı markalarından biriydi. Ferit Odman gelip benden müzik odasının anahtarını isterdi. Kapıyı kilitler, müzik setine albümü koyar, çalan şarkıyı dinlerken bateri çalardı. Kendi kendine çalışırdı odada. Sınıf derslerinde flüt çalardı. Bazen derslerde sandalyelerin kolçaklarında bateri çubuklarıyla ritim tutardı. Bilekleri çok iyidir Ferit'in. Bana göre bugün Ferit dünyanın sayılı caz davulcuları arasında.

*Milliyet yarışmasında Türkiye 2.'si olan orkestra yarışmaya giderken, 1993.
Murat Onat arşivi*

Binanın en alt katında hazırlık sınıfları olurdu. O katta merdiven altındaki oda boştu ve pek kullanılmazdı. Yanındaki oda seçmeli Fransızca sınıfıydı. O boş odada çalışırdık ama hafta içi yan

sınıflarda ders yapıldığı için orada çalışamazdık. Çok sesli koruyla ilk Himmet Coşkun Çakır'ın müdürlük zamanında derece aldık. Birinciliği Çelebi Mehmet Lisesiyle paylaşmıştık. Bu başarıdan sonra okula geldiğimizde türküyü burada da söyleyelim dedim çocuklara. Sınıfımızın kapısını açtık ve birincilik aldığımız Zekiyem türküsünü orada da söyledik. Çocuklar öyle bir söylüyor ki! Çok yetenekliydi. Lisede çok sesli koroyu çalıştırmak o kadar kolay değildir. Üstelik okul güzel sanatlar lisesi değil ve çocukların kariyer hedefleri müzik değil. Biz bu türküyü söylerken Himmet Coşkun Çakır rahatsız etmemek için ayaklarının ucuna basa basa gelmiş. Sınıflarda "tık" yok; her sınıf bizi dinliyor ama muhteşem söylüyor çocuklar. Parçayı bitirdik, müdür beyin geldiğini o zaman fark ettim. Hem alkışladı, hem tebrik etti. Birincilik ödülümüzü müdür beye verdik. "Çocuklara meşrubat ısmarlıyoruz hocam" dedi, teşekkür etti. "Gel sana daha uygun bir yer bulalım, istediğin gibi çalış" dedi. Spor salonunda sahnemiz de vardı. Onun arkasında minder, top gibi malzemelerin konulduğu bir yer bulunuyordu. O odayı istedim. Müdür bey bize tahsis etti ve sonra orayı müzik odası olarak kullandık. 1980'lerin sonuna doğruydum. Orkestra çalışmalarının yanı sıra sınıfların müzik derslerini de orada yapmaya başlamıştık. Tavanı çok yüksek bir odaydı. Kışın kalorifer cayı cayı yandı, çok üşüyorduk. Okulun bunu yaptırması mümkün değildi. Bir gün Celâl Sönmez'in muhasebe müdürünü ziyarete gittim. Celâl Bey'in oğlu bizde okuyordu. "Müzik odamızın tavanı alçaltılsa çok daha güzel ısınacak ve akustik de güzel olacak. Acaba Celâl Bey yardımcı olabilir mi?" diye sordum. "Celâl Bey'le konuşayım, sizi kırmaz" dedi. Celâl Bey İstanbul'dan gelmiş, benim karşıma sakallı çıkmadı. "Hayati Bey, hocamızı ağırlayın, onun karşısına sakallı çıkmayayım" dedi. Sonra geldi, durumumuzu anlattım. "Tabii ki hocam" dedi ve müzik odamızın tavanı yapıldı ve böylece hem ısındı, hem iyi akustiğe sahip oldu. Enstrümanlarımızı da okul aile birliğimiz almıştı. Ses sistemini kiralyorduk. Sonradan biz Milliyet'in yarışmalarında dereceler almaya başlayınca kendi ses sistemimiz de oldu.

Hiç unutmuyorum, ilk basgitarımızı rahmetli basketbol antrenörü Hayri Koyuncu almıştı. "Hayri Abi bir basgitara ihtiyacımız var" demiştim. Kendisinin alacağını söylemişti. Sonra dağa kampa gidince aklına gelmiş; "eyvah, ben Murat Hoca'ya söz vermiştim, basgitar

alacaktım” demiş. “Şu parayı Murat Hoca’ya ulaştırın, basgitarını alsın” diyerek birilerine parasını vermişti ve onun sayesinde almıştık. Yavaş yavaş her şeyi topladık; çalışma odamızı, enstrümanlarımızı, ses düzenimizi... Sonra çalışmak daha keyifli oldu.

Hangi parçayla yarışmaya katılacağımız konusunda çocuklara güveniyordum. Çalacak olan onlardı. Hissi vermeleri lâzımdı. Öğrencilerim hiçbir zaman kalitesiz parça yapmadılar. Alto saksafon çalan bir öğrencim vardı, onun zamanında Tina Turner’ın “The Best” parçasıyla jüri özel ödülü almıştık. Mariah Carey’den, Whitney Houston’dan parçalar çaldık... Hotel California parçasını seslendiren orkestram da muhteşemdi. Kaliteli müzik dinleyen çocukları ve müzik kültürleri olduğu için doğru parçaları seçebiliyorlardı.

Okulumuza beden eğitimi stajı yapmaya gelen öğretmen adaylarına “içinizde klasik dansla veya modern dansla kim ilgileniyor?” diye sordurdum. Onlar da Okul Aile Birliğinin desteğiyle belirli bir ücret karşılığı modern ve klasik dans gruplarını çalıştırırlardı.

Orkestra ve koro gruplarıyla çalışmalarımızı ders saatlerinde yapmadık. Hep hafta sonları çalıştık. Lise sondaki öğrenciler orkestra, koro, dans çalışmalarına katılmazdı. Çünkü hedefleri vardı; müzisyen olmayacaklardı. Ferit Odman hariç. O zaten müzik okumak istemişti.

Milliyet müsabakalarına her sene gidemedik. Bazen öğrenci yetişmedi. Pop icra dalında Türkiye birincisi olduğumuz 1997 senesinde Osman Eker iyi bir gitarist, muhteşem bir insandı. O yıl en iyi kız solist dalında da Türkiye 2’si olmuştuk.

Hasene Arda zamanında iki kez müdür yardımcılığı yaptım. İlkinde, bakanlık müdür yardımcılarının sayısını azaltınca görevi bıraktım. Bursa Anadolu Lisesinde 24 sene çalıştıktan sonra Milliyet’in yarışmasında Türkiye ikincisi olduğumuz 2001 senesinin 17 Temmuz’unda, evlilik yıldönümümde emekli olup okuldan ayrıldım. O sene de bir yıl müdür yardımcılığı görevindeydim. 2001’de solist olan eczacı kızım “bende çok emeğiniz var. Siz beni sahneye çıkarttınız, sayenizde Eskişehir’de eczacılık okurken şarkı söyleyip para kazandım. Size minnettarım” der.

Anadolu Lisesine çok şey borçluyum. Hem Öğrencilere bir şeyler vermeye çalıştım, hem de onlardan çok şey öğrendim. Güzel, akıllı öğrenciler okuttum. Şimdi pek çoğuyla görüşüyorum. Çok güzel kariyer yaptılar. Eşim kalp ameliyatı olduğunda David Saba, Cüneyt Eriş çok yardımcı oldular. Emeğimin karşılığını her türlü aldım; hem okuturken, hem de çocukların mezuniyetlerinden sonra.

Klasik dans grubu. Murat Onat arşivi, 1998-1999

Müzik öğretmenleri olarak İstiklâl Marşlarını ses vererek okuturuz. İstanbul’a Milliyet yarışmalarına gittiğimizde Kabataş Erkek Lisesinin müzik öğretmeniyle arkadaş olduk. Hatta yarışmalara gittiğimizde onların okulunda kalıyorduk. Çok iyi bir müzik öğretmeniydi. Bir gün “bir kasetim var. Dinle bakalım” dedi. İstiklâl Marşının müziğini bilgisayarla kasete aktarmış, sanki bando çalıyor. O kayıttan iki kopya aldım. Onun kaydettiği sözsüz İstiklâl Marşını çalarken çocuklar marş okuyordu. Bunu Bursa’da ilk kez yapmıştık.

Müzik öğretmenin asli görevlerinden biri pazartesi sabahları ve cuma akşamları İstiklâl Marşını yönetmektir. Unutamadığım anılarımdan biridir: Çok gençtim. Şible’de oturuyordum. Okula servis otobüsleriyle gelirdik. Bir gün otobüsü kaçırdım ve törene geç kaldım. Sevdığım, saygı duyduğum müdürümüz Nadir Gezer

bana küstü. İsteseydi bana sarı zarf verip savunma isteyebilirdi ama küstü! Üç gün benimle konuşmadı. Yüzünü kaçırdı benden. Hep uzak durdu. Sarı zarf verseydi bu kadar dokunmazdı. Gereğemi yazardım, biterdi. Sonunda onunla konuşmaya gittim. "Anladın mı?" dedi. "Anlamamak için çocuk olmak gerekir" dedim. "O zaman bir çay söyle" dedi. Kapıyı kapattım. "Ben seni oğlum gibi seviyorum. Seni buraya isteyerek aldım. İstiklal Marşı töreni bir müzik öğretmenin asli görevlerinden biridir. Bir gün ayrılacağım buradan ama sen bu meslekte daha çok yenisin. Eğer böyle yaparsan başın dertten kurtulmaz" dedi. Nadir Bey'in tavrı ve söyledikleri benim kulağıma küpe oldu, bir daha hayatta İstiklâl Marşı'nı yönetmek için geç kalmadım.

Çocuklarımla çağdaş, Atatürkçü ve belli bir kültürü yudumlamış bireyler olarak yetişmelerini çok istedim. Muvaffak da oldum sanırım. Mehmet Demirtaş'ın müdürlüğü döneminde bir cuma akşamı İstiklâl Marşı töreni öncesi hava kapalıydı ve yağmur bastırmak üzereydi. Biz marşa başladık, bardaktan boşanırcasına yağmur başladı. Sırılsıklam olduk. Yüzümüzden yağmur suları akıyordu. Öğrencilerimiz yerinden kıpırdamadan marşı sonuna kadar okudu. O İstiklâl Marşının keyfini hâlâ unutamam.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 2 Nisan 2015

Modern dans grubu gösteri için gittiği TRT 2'nin bahçesinde, okul müdürü Müfit Turunç ve müzik öğretmeni Murat Onat ile, 1994. Murat Onat arşivi

Mustafa Kesimoğlu

1945, Uzuntarla, Çaykara - Trabzon
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Öğretmeni,
Müdür Yardımcısı
Görev Dönemi: 1976-2001

1950'de Uzuntarla'dan Erzincan'ın Mercan ilçesine taşındık ve nüfusa o tarihte, orada kaydedildim. İlkokula gitmeden önce babamdan ve ağabeylerimden hafızlık öğrendim. Bu sebeple okula geç gittim. 1957-1958'de ağabeylerimle Trabzon Çaykara'daki köyümüze geri döndük. Onlar medresede okurlarken ben de ilkokula 12 yaşında 2. sınıftan başladım. Fatıha Suresi'nden Nas Suresi'ne kadar ezbere okuyacak durumdaydım o dönem. Bu, benim diğer konulardaki başarıyı da sağladı. 1961'de Erzincan Mercan ilkokulundan diplomamı aldım.

Benden bir sene evvel Mercan'dan İmam Hatip Lisesine giden bir arkadaşımız vardı. Fransızca konuşuyordu, okulu anlatıyordu... Ona çok özenmiştim. Hamsiköy'den bir akrabamız Erzincan'a geldiğinde, beni okutması için babama ricada bulunmasını söylemiştim. Babam da ikna olup beni gönderdi ve 1961 senesinde, okumayı çok arzu ettiğim Trabzon İmam Hatip Lisesine başladım. Yatılı okumadım çünkü okulun bu imkânı yoktu. Arkadaşlarla beraber değişik evlerde kaldık. Beni yolcu ederken babam dedi ki "eğer kalırsan, seni bir daha göndermem!" Yaşım da büyük olduğu için yazın döndüğümde bana "ne yaptın?" diye sorduklarında "ikmale kaldım" demek ayıp olacaktı. O yüzden çok çalıştım. 60 kişilik sınıfta 3 kişinin zayıfı yoktu, biri bendim. Daha sonraki yıllarda dünya işleri ağırlık kazandı ve derslerimde de düşüş başladı. Haşarı bir öğrenci değildim ama uslu da değildim. Ders çalışmayı azaltmıştım çünkü arkadaşlarla gezdik,

tozduk, kahveye oyun oynamaya gittik. Hafta içi sinema yasaktı ama köşe bucak kaçarak giderdik. Yakalanan disipline veriliyorduk.

Trabzon'da Çömlekçi diye bir yer var. Çaykaralılar genelde oradaki kahvehanede bulunurdu. Birinci sınıftayken iki arkadaşım gelmişti ve onları oradan alıp eve götürecektim. Gittiğimde kâğıt oynuyorlardı. Oyunlarının bitmesini beklemek için yanlarına oturdum. Meğer kahvelerdeki öğrencilerin idareye bildirilmesi için okul bazı öğrencilere görev veriyormuş. O ara okuldan bir arkadaş beni görmüş. 2 gün sonra okul disiplin kurulu beni çağırdı. Bu yüzden dayak yedim. Beni kim şikâyet etti diye 30 sene düşündüm. Bir arkadaşımın üzerinde şüphelerim vardı. 30 sene sonra o arkadaşla görüştük. Durumu anlattım, "senden şüpheleniyorum haklı mıyım?" diye sordum. "Evet, öyle bir şey vardı" dedi. Şimdi arada bir karşılaştığımızda "30 sene sonra hesap soran arkadaşım, merhaba!" diye karşılar beni. Öğrenciyi öğrenciye takip ettirmek, şikâyet ettirmek doğru bir davranış değil.

10-A Sınıfı. 2 Haziran 1982. Nülgün Tanış Dulan arşivi

Okulumuzun futbol takımında oynuyordum. Trabzon Lisesiyle yaptığımız bir maçı 12-0 kaybetmiştik. Karşı takımın oyuncuları amatör takımlarda oynuyordu. Onların lise 3000 kişi, bizimki 300

kişi! Beden eğitimi öğretmenimiz dışarıdan geliyordu. İlkokul öğretmeniydi. Bir takımın 3 oyuncu değiştirme hakkı vardı ama ikinci devrede 6 oyuncu değiştirmişti karşı takım. Beden eğitimi öğretmenimiz hiç müdahale etmemişti bu duruma.

İmam Hatip Lisesini 1968'de bitirdim. Bizi üniversiteye almıyorlardı o zaman. İmam Hatiplilere yapılan büyük bir eziyetti bu. İmam Hatip çok zordu. Eğitimimiz 7 seneydi. Normal lise müfredatının derslerine ilâveten Arapça, tefsir, hadis, Kuran-ı Kerim, Farsça, Fransızca gibi dersleri sayarsak toplam 24 dersimiz vardı ve diğer liselerin iki katı kadar ders görüyorduk. Bize yine de "lise mezunu değilsiniz. Lise imtihanlarına girip liseyi bitireceksiniz ki üniversiteye girme hakkınız olsun!" diyorlardı. 60 kişiyle birinci sınıfa başladık, okulu 13 kişi bitirdik. Arkadaşların yüzde 80'i sınıfta kaldı.

11-A Sınıfı. 30 Aralık 1982. Nülgün Tanış Dulan arşivi

İkmale kaldım ama hiç sınıfta kalmadım. Lise sonda 13 arkadaşımız tek dersten; tarih dersinden bütünlemeye kalmıştık. Üniversite imtihanlarına bizi almadıkları için Yüksek İslam Enstitüsü sınavlarına girecektik. Okulumuzda yazılı sınav olduktan sonra müracaat edilen okulda da sözlü sınav yapılıyordu. İlk sınavı kazanmıştım

ama tarih dersinden ikmal sınavını verdiğim takdirde Kayseri Yüksek İslam Enstitüsünün sözlü sınavına girebilecektim. Bu sınav, Trabzon'daki tarih dersi bütünleme sınavının ertesi günüydü. Sınava nasıl yetişeceğimi düşünürken hususi araba fiyatını sordum, o zamanın parasıyla Trabzon'dan Kayseri'ye 1000 TL'ydü. Havalimanına gittim, dediler ki "bilet alırsanız uçmak zorundasınız." Merhum İsmet Savaşkan hocamız vardı. Kendisi için solcu demişlerdi okula ilk geldiğinde. Mükemmel bir hocaydı. Hakikaten hocaydı! Okula döndüğümde "ne yaptın?" diye sordu. Durumu anlattım. Ağabeyimle beni uçak bileti satış ofisine götürdü. Opsiyonlu olarak biletimizi ayırttı. Tarih imtihanına girdim. Müdürümüz Hayri Ersayın odaya girdi, çıktı, sonunda "git biletini al" dedi. Sonradan anlaşıldığına göre müdür bey demiş ki "ben müdürsem bu adam geçecek!" Çünkü Yüksek İslam Enstitüsünü kazanmışım, bir senem neden yansın? Bileti aldım. Abim beni uçağa bindirdi, Ankara'ya indim, oradan Kayseri'ye devam ettim. Bir hocayla karşılaştım kapıda. Enstitünün imtihanına çalışmadığımı, diğer tarafta okulda başımın belâda olduğunu anlattım. Sözlüde bana şu hadisi sordular: "Kim bana yalan yere hadis uydurursa, cehennemdeki yerine hazırlansın." Hatip olduğum için Kuran-ı Kerim'den bir sıkıntı olmadı. Böylece enstitüyü kazandım. İmam Hatip Lisesi son sınıftayken evlenmişim ve hatta enstitüye başladığım yıl ilk oğlum doğmuştu. Ama mecburen yatılı okudum. Eşim ve oğlum annelerin yanında, Mercan'daydı. Okul masraflarımı babam karşıladı. Eğitim 4 seneydi. Trabzon İmam Hatip Lisesinden mezun olan 13 kişiden 3 arkadaş Kayseri'de okuduk. Diğer 10 kişi İstanbul Yüksek İslam Enstitüsünü bitirdi ve sonra fakülte de okudular.

Kenan Evren, Yüksek İslam Enstitüsünü fakülte, din derslerini de liselerde mecburi yaptı. Ben bu sayede öğretmen olabildim. Mesela enstitüler fakülte olduğu için Türkiye'deki pek çok ilin müftüsü profesördür. İslam enstitüsünde profesör olamazlardı çünkü enstitü olarak kaldığı sürece akademik çalışma yapma şansı yoktu.

O zaman görüş açım çok dardı. Tek hedefim İmam Hatip Lisesi öğretmeni olmaktı. Oysa sosyal ağırlıklı tüm fakülteleri kazanabilirdim. Çünkü Kuran-ı Kerim'i su gibi okurdum, ezberim çok iyiydi. Hatta ilkokul imtihanlarına girdiğimizde öğretmen soru

sordu, ben okur gibi yanıtladım. Müfettiş var sınıfta tabii. Müfettişe dedi ki “bu hafız. O yüzden böyle ezbere okuyor.” İmam Hatiplilerin ezberi mükemmeldir. Pek çoğu da hafızdır. Demek istediğim, sosyal ağırlıklı bir fakülte kazanabilirdim. Siyaset, hukuk düşünebilirdim.

Boş geçen ders baskınları!

*1987 yılında Mustafa Kesimoğlu. Bursa Anadolu Lisesi
Mezunlar Derneği arşivi*

1972’de enstitüyü bitirdim. Yatılı okuduğumuz için mecburi hizmetimiz vardı. Son sınıftayken sene başında baktık, hangi dersleri kesin geçeriz diye düşündük. “Kuran-ı Kerim’den garanti geçerim, 15 sayfalık hitabet ve irşat dersinden de geçerim” dedim. Sene sonunda imtihanlara girdim ama baktım ki 15 sayfalık dersten kalmış, diğer bütün dersleri geçmişim. Ondan kalmam hayırma oldu. Çünkü eylülde imtihana girdim, notum 9 geldi. Hocaya gittim, “hocam 9’u ben aldım. Bir not daha verirseniz diploma notum iyi olacak, 9 verirseniz orta olacak” dedim. 10 verdi ve dolayısıyla iyi derece ile mezun oldum.

Mezuniyetimden sonra kura için Ankara’ya geldim. Iğdır Lisesi çıktı. Kars’ın içinde bir lise zannediyordum Iğdır’ı. 3 sene görev yaptım

orada. Doğuyu bilmeyenlerin doğu hakkında konuşmaları yanlış. 1972-1974’te öğrenciler orada ikmale kalmak için çalışıyordu. Yeni öğretmendim o zaman, ateşliydim, 90’ar kişilik 30 sınıftan toplam 2700 öğrencinin sınav kâğıdını okurdum. Şimdi olsa bunları neden okuyayım ki? Sıkıntı çekmezdim okuyup. Nasıl olsa geçecek bu insan dersten! Bir gün eylüldeki bütünleme imtihanlarında gözcüydüm. Öğrenci kitabı masanın üstüne koydu, baltayı da yanına koydu, kitaptan bakarak kâğıda yazıyor... Öğrenciye “bu kitap niye burada?” diyemedim. Yoksa dışarıda yolumu kesecekti. Baltayla tehdit ediyordu. Öyle öğrenciler vardı ki, öğretmen soruların cevaplarını söylüyor, onu bile yazamıyor. Arkadaşına bakarak yazıyor. Şartlar öyleydi Iğdır’da.

1975’de askere gittim. Isparta’da 4 ay askerlik yaptım. Sonra 3. sene tayin istedim, Karacabey Kız Meslek Lisesine atandım. Askerlik sonrası orada çalışmaya başladım. Bir sene boyunca Bursa’da akrabaların yanında kalarak Karacabey’e gidip geldim. Kız öğrencilere öğretmenlik yapmak daha zordu. Erkek öğrencilere zaman zaman tokat attık ama kızlara atamazsın! Mesela bir kız öğrenci bacaklarına kopya yazmış, “aç, bakayım” diyemezsin. Bayan öğretmen çağırırdım kontrol etmesi için.

Iğdır’da sınıf mevcutları 90 kişiyken, Karacabey’de okulun toplam nüfusu 120 kişiydi. 1976’da Bursa’nın merkezine gelmek için dilekçe verdim, fakat olmadı. Karacabey’de ev tuttuktan sonra Bursa Anadolu Lisesine tayinimin çıktığına dair haber geldi ve böylece göreve başladım. Iğdır’daki öğrencilerin kapasitesi düşüktü. Karacabey’deki öğrenciler orta seviyedeydi. Anadolu Lisesi öğrencileri ise bir hayli iyiydi. Öğrencilere ne verirsen geri alabiliyordun.

Öğrenciler o seneye kadar farklı okulların binalarında eğitim yapmış, kendi binasına yeni taşınmıştı ve din dersi öğretmeni yoktu. Yeni bir öğretmen geldiğinde yönetimin sınıfa götürüp öğrencilerle tanıştırması gerekir. Bana yapmadılar. Kadrolu ilk ve tek din dersi öğretmeniydim ben Anadolu Lisesinde. Notlarımı aldım ve son sınıflara vereceğim ilk derse girdim. Müdür Nadir Gezer’in oğlu Sabri de o sınıftaydı, geçenlerde rahmetli olan Uludağ Üniversitesi Felsefe Bölümü profesörü Ahmet Cevizci de. Derse girdim, din

dersi öğretmeni olduğumu söyledim. Ben göreve geldiğimde din dersi seçmeliydi ve bu dersi seçenler çok azdı. Öğrencilerin çoğu tek kelime etmeden sınıfı terk etti. İkinci ders ahlâk dersi idi ve mecburiydi. O ders için geri geldiler. Dedim ki “gençler, insan en azından misafire hürmet eder, hoş geldiniz der!” İlk ders deneyimim budur Anadolu Lisesinde.

Okula ilk geldiğimde öğretmenler iki ay bana selâm vermemişti. Ben atanmadan önce “Karacabey'den iki Mustafa geliyor. Biri siyasetle çok uğraşmış” diye duyum almışlar. Diğer öğretmenin branşı da din bilgisiymiş ama o bir kuruma müdür olarak atanmış. Öğretmenler “Mustafa buraya geliyor” diye duyunca beni onunla karıştırmışlar. Okula benim gibi yeni gelen ve Nadir Bey'den sonra müdür olan Mehmet Demirtaş ile bir hoca daha vardı, onlarla sohbetlenirdik.

Nevzat Aydın, Kivanç Arkaç, Ulaş Yurttaşer, Emre Can Çiçin, Metin Erdoğan ve Tolga Cebe, 1992. Nevzat Aydın arşivi

1980 döneminde okul karışmadı ama karışacaktı. İlk geldiğimde çoğunluk sol görüşlüydü. Sağ görüşlü olan öğrenciler, destekleyicileri olmayınca ortaya çıkmadı. Daha sonra sağ görüşlü öğretmenler gelince öğrenciler de yavaş yavaş hareketlendi. Haziran 1980'de ufak

ufak kıvılcımlar başladı. Okul olaylara gebeydi ama ihtilalle herkes yerine çekildi.

Okulda siyaset yaptım ama öğretmenler odasında kaldı bu. 30 senelik öğretmenlik hayatımda sınıfta öğrencilerime siyasetten tek kelime bahsetmedim. Çünkü biliyordum ki benim orada konuşacağım her kelime akşam Cumhuriyet savcısının evinde, avukatın evinde. Bu sayede rahat ettim ve ödüller aldım. Anadolu Lisesinde din dersi öğretmenine kolay kolay idarecilik verilmez ama bana verdiler. Daha sonra gelen müdürler de idarecilerle ilgili bilgileri hep benden aldılar. Hepsisiyle aram iyiydi. Bütün müdürlerden teşekkür aldım. Bir ara aylıkla ödüllendirme sistemi çıkmıştı. Başarı durumunuza göre müdür belirliyordu bu öğretmeni. İlk kazanan bendim. 100 Lira ediyordu. Sicil olarak 6 sene boyunca puanın 90 olursa bir derece veriyorlardı. Onu da ilk alanlardan biriyim.

Özel ders olayı çok yaygındı bizde. Çocuğuna özel ders vermem için bana da soran veliler oldu ama yapmadım. Bu yoldan zengin olan çok arkadaş oldu. Okulun en büyük şanssızlığı, müdürlerin sürekli değişmesiydi. Nadir Gezer'le kısa bir zaman çalıştık. Çok çalışkan ve prensip sahibi biriydi. Prensipleri çiğnendiği için okuldan ayrıldı. Sınıf mevcutlarının artmasını istemedi. İstifa edip gitti. Sonra gelen müdür Mehmet Demirtaş “sen okulda olduğun müddetçe, dışarıdayken okulu düşünmüyorum” derdi. Müdür Himmet Coşkun Çakır hemşerimdi. Bir törende bir öğrenciyi azarladı ve gazetelerde “Küfürlü İstiklal Marşı” diye yer aldı bu olay, soruşturma geçirdi. İhsan Erdem de müdür olarak bir müddet görev yaptı ve soruşturma geçirip gitti. Müfit Bey idareci oldu. Hasene Arda bir dönem müdürlük yaptı. Bu okul nasıl düzeler diye soruşturma yapıldı bizim de fikirlerimizi aldılar. Görüşlerimizi belirttik. İdarecilerin hepsi dağıldı sonra.

İdareci olduğum dönemlerde eylülde hazırlık sınıflarını dolaşır, en küçük boyluyu bulup “benim adamım” diye tespit ederdim. Tayanç da bu öğrencilerimdendi. Onun bir de arkadaş grubu vardı. Onlara takılıyordum zaman zaman. Boyu kısa bir öğrenciyi yine bulduğum bir yıl çağırıyorum, benden kaçıyor. Bir gün sıkıştırdım “niye kaçırıyorsun?” diye. “Ben sana bir şey dedim mi? Dövdüm mü?

Niye kaçırıyorsun?” Sonra dost olduk onunla. Tıp fakültesini bitirdi.

İlk zamanlar din dersi seçmeli olduğundan, büyük çoğunluk bu dersi seçmiyordu. 30 kişilik sınıftan biri kız, biri erkek iki kişinin dersimi seçtiği de olmuştu. Biri okula gelmediğinde tek kişiye ders verdiğim oldu. Kenan Evren din dersini seçmeli derslerin arasından kaldırdı ve böylece her öğrenci girdi derse. Tabii öğrendiklerini tatbik edip etmeyeceği kendine bağlı.

Derslerde öğrencilerime lâzım olan bilgileri vermeye çalıştım: Namaz nasıl kılınır, sureler nasıl okunur gibi. Sureleri ezberletirdim. Anlamalarını öğretmedim çünkü öğrencileri o zorluğa sürüklemek istemedim. Yormadım çocukları. Anlamını öğrenmek isterse zaten kitapta vardı. Müfredatta sureler sadece 1. sınıfta vardı ama zümrelerde alınan kararlar neticesinde üst sınıflarda da tekrar okutulabiliyordu. Çocuklar bir sene Müdür Hasene Hanım’a gidip “müfredatta sureler yok. Bizi mecbur tutuyor” diye şikâyet ettiler beni. Beni çağırdı müdür. “Tamam hocam, değiştiririm programı” dedim. Sınıfa gittim, dedim ki “gençler, tamam sureleri görmeyin bu sene ama o zaman kitaptan baştan sonra sorumlu olmak durumundasınız!” Onlar için çok daha zor. Yine müdüre gidip eskisi gibi yapalım diye rica ettiler sonra. Onlara sureleri, duaları öğrettim. Tatbik etmese de zihninde var, dolayısıyla ileride istediğinde öğrendiklerini uygulama imkânı var.

Surelerden sözlü de, yazılı da yapıyordum. Bir ara müfredatta sınıfta namaz kıldırma vardı. Kız öğrenciye “masanın üzerine çık, namaz kıl” denmez tabii. Erkek öğrenciye abdest almadan, “karikatür” şeklinde, sadece namazın nasıl kılınacağını anlattırıyorduk. Duaları, sureleri söylüyor, rükû, secde gibi hareketleri gösteriyordu. Sonradan kaldırdılar bu uygulamayı müfredattan.

Hıristiyanlık, Musevilik kısaca anlatılıyordu derslerde ama bozulan dinler olarak. Asıl bozulmayan dini Müslümanlık olarak ifade ediyorduk. Hıristiyanlığın da gerçek kitabını kabul ediyoruz. Ama bugünküleri kabul etmiyoruz diye anlatıyorduk. Yahudilerin 10 emirini anlatıyorduk mesela.

Gayrimüslim öğrencilerim oldu. Din ve ahlâk derslerinin ayrı ayrı

verildiği dönemde gayrimüslimlere ahlâk derslerinden muafiyet yoktu. Din derslerinden muafıydı. Hatta soyadlarını hâlâ doğru telaffuz edemediğim ve ‘Vantilatör’ dediğim, babalarına da bunu itiraf ettiğim kardeşler vardı. Karnelerinde din dersinden muaf olarak belirtiliyordu. Gelseler alacaktım tabii de, gelmiyorlardı dersime. Benim görevim anlatmak. Dine döndürmek Mevlâ’ya ait.

Bir kız öğrencim din dersine girmiyordu. Gayrimüslim adı da yoktu. Musevi dediler onun için ama nüfus kâğıdında İslâm yazıyordu. Sonunda “ya nüfus kâğıdını değiştireceksin, ya derse gireceksin” dedim. Bir hafta sonra nüfus cüzdanını değiştirdi ve din dersinden muaf oldu. Gerçekten Musevi’ymiş.

Alevilerin de nüfus kâğıdında İslâm yazdığı için ayırım yapmadım. Ayırım yapsam, çocuk da hoşlanmazdı bundan ve zaten müfredatta da böyle bir uygulama yoktu. Alevi bir öğrencim vardı. Karnesine hep 10 üzerinden 10 verdim. Not almak için çok çalışırdı. Kanaatimi kullandım hep ona.

Bursa Anadolu Lisesinde 24 sene “Tekkaş Bey” olarak anıldım. Kaşlarım birleşik olduğu için. Öğrenciler okulu bitirdikten sonra Tekkaş sitesi açtılar, daha sonra kapandı o site. Veliler de bu şekilde biliyordu adımlı. Ortaokuldaki öğrenci üst sınıfların bana böyle hitap ettiğini nereden bilecek? Eve gidiyor, babası, annesi soruyor “din dersinize kim giriyor?” diye, “Tekkaş Bey” diyor çocuk. Hatta bir gün beden eğitimi öğretmeni geldi “ben Tekkaş Bey’le görüşeceğim” dedi. Bir keresinde de bir ilkokul müfettişi “beni Tekkaş Bey’e bağlayın” diye aramış. Konuştuk kendisiyle. Arkadan santral görevlisi gelip “hocam sizi Tekkaş Bey diye aradı” dedi. “Bir daha öyle ararsa haberim olsun” dedim. Aradı tekrar. “Bir daha aradığın kişinin kim olduğunu öğren, ona göre ara” dedim müfettişe. Gelip özür diledi sonra. “Önemli değil, ben bunu helâl görüyorum, bana Tekkaş diyebilirler ama asıl adım bu değil” dedim. “Mustafa Bey” diye bir adım yoktu. 24 sene “Tekkaş” olarak bilindim okulda.

10 sene idarecilik yaptım. Otoriterdim o dönem. Öğrencilerimizin yüzde sekseni Özel İnal Ertekin İlkokulundan geliyordu. Orada yaramazlık yapmak mümkün değildi. Hemen atıyordu müdür. O

okula girmek için öğrenciler sıradaydı çünkü. Ama Anadolu Lisesinde çok yaramaz oluyorlardı. Zaman zaman öğrenci tokatlıyordum. "Tekkaş çağırıyor" dediğinde titreyerek geliyordu öğrenci. Şöyle bir hikâye anlatırlar: Damat, kayınpederini ziyarete gittiğinde, ahırda tosun varsa titremeye başlamış "acaba beni kesecekler mi?" diye. Bu da o hesap. Binlerce öğrenci okutmuşum, şimdi karşılaştığım birçok öğrenci var. Bana diyorlar ki "hocam beni tokatladın." Ulan niye tokatladım? Ne yaptın da tokatladım?

Koridorlar uzundu. Bir uçtan baktığın zaman diğer uçta sigara içenlerin dumanları görülürdü. Kömürle çalışan trenler tünelden çıkarken dumanları çok güzel görünür. Onun gibi görünüyordu sigara dumanları. Görmemek mümkün değil! Bir gün öğrencinin üstünü arayacağım, "beni arayamazsın" dedi. Arayamazsam o zaman tokadı yersin: Saatim bileğimden fırlayıp 4 parçaya ayrılmıştı o gün.

Öğrencilerin çoğu sigara içiyordu. Sınıfta sürekli sigara araması yapıyordum. Sutay Güven diye bir öğrencim vardı. Babası işadamydı. Bir gün Sutay'ın üzerini aradım, Birinci sigarası çıktı. "Ulan oğlum Sutay, sana yakışır mı Birinci sigarası? Bu ne lan?" dedim. Bir hafta sonra 11-A sınıfında tekrar arama yaptım, baktım Sutay'dan Marlboro çıktı. "Bak oğlum senin içmen gereken sigara budur işte" dedim. Aldım o sigarayı, gittim aşağıda ben içtim sonra. Aslında sigara içmek suç ama disipline vermiyordum tabii. Öğrencilere ceza vermemek için gayret ettim.

Sınıf baskınlarını idarece karar veriyorduk. Kızları da bayan öğretmenler arardı. İlk zamanlar cep telefonlarıyla yapılabileceklerden haberimiz yoktu. O telefonlarla ne işler yapıldığını sonradan öğrendik. Öğrenci telefonla mesajını çeker, soruyu yazdırır... Sadece sigara için değil, telefonlar için de arama yapmaya başladık sonraları.

Öğrencilerime elimden geldiğince yardım ettim. Bir gün bir öğrencimin devamsızlığının dolmak üzere olduğunu fark ettim. Çağırıp "babana mektup yazacağım" dedim. Ağlamaya başladı. Meğer annesiyle babası boşanmış, annesi İstanbul'a taşınmış ve babası onunla görüşmesini istemediği için okuldan kaçıp annesini görmeye gidiyormuş. Dedim ki "şimdiden sonra ne zaman istersen

geleceksin, ben sana izin vereceğim, gideceksin." Devamsızlık yaptığı günlere izin kâğıdı koydum sonra. Bir gün yine bir öğrencim 21 gün devamsızlık yapmıştı ve sınıfta kalacaktı. Ağlamaya başladı. İzin kâğıdı yazdım, devamsızlığını 19,5 güne düşürdüm ve kurtardım çocuğu.

Sabri, müdür Nadir Gezer'in oğluydu. Nadir Bey ne kadar titizse, Sabri de o kadar haşarıydı. Müdür lojmanında kalıyorlardı. Nadir Bey sakal kontrolü yapıyor bir sabah, Sabri tıraş olmamış. Geri gönderdi tıraşa. Sabri de lojmana tıraş olmaya söylene söylene gitmişti.

Öğrencilerle çok top oynardım. Futbolu çok severdim. Çocuklar intikam alma yoluna gitmiyordu maçlarda. Sabri Gezer'le, rahmetli öğrencim Ahmet Cevizci'yle çok oynadık. O zamanlar okulda yeniydim. Sonra idareci olunca oynamadım.

En güzel eğitim sistemi, 5 yıl ilköğretimden sonra ortaokul ve lisenin birlikte eğitim gördüğü sistemdi. Uygulamalar her sene değişiyor. Tasvip etmiyorum bu sistemi. Öğrencide bir takım müeyyidelerin olması lâzım. Kıyafet serbestliği olabilir mi? Biz dua ediyorduk "ya Rabbim, kar yağmasın, ayaklarımız ıslanmasın" diye. Şimdiki de dua ediyor "kar yağsın da tiftik ayakkabılarımı giyeyim, millet görsün." Ayın sonunda öğretmenin cebinde 10 lira parası olmazdı. Ama öğrenciyi arıyorsun, cebi dolu. Bir keresinde kız cüzdanını kaybetti, farkında bile değildi mesela. Üstelik içinde bir sürü para vardı.

Voleybol takımıyla Zonguldak'a ve Urfa'ya turnuvaya gitmiştik. Beden eğitimi öğretmeni Seçkin Bey aynı zamanda takımın antrenörüydü. Urfa'da Yatılı Bölge Okuluyla maçımız vardı. Rakibimizde çeşitli okullardan takviye sporcular vardı. Maçların hepsini kazandık. Maç esnasında çocuklara Ayetel Kürsi okudum. Arapça bir ifade var: "Dua ibadetin özüdür." Dua müminin silahıdır. Bu silahı her zaman kullanmam lâzım. Görünen kötü insanlara karşı, görünmeyen şeytana karşı kullanmam lâzım. Peygamberimiz diyor ki "bu, silah! Bunu kullan." E, parasız nasıl olsa, niye kullanmayayım ki? Mesela evden çıkarken 7 kere Ayetel Kürsi okursan, Allah seni korur. İnancımız budur. Sporculara da "Rabbi yessir velâ tuassir Rabbi

temmim bi'l-hayr" duasını okuyordum. Yani "Rabbim, kolaylaştır, zorlaştırma, Rabbim hayırla sonuçlandır" anlamında bir duadır. Öğrencilerimiz de başarı gösterdiler. O sene Türkiye şampiyonu olmuştu takım. Bir başka spor branşının turnuvasında sporcular bira içmişti. Başarılı olamadılar. Orada antrenörleri sorumlu olduğu için karışmamıştım disipline. Ama Seçkin Bey çok disiplinli bir öğretmen ve antrenördü.

Sene 2001; DSP, MHP ve ANAP üçlü koalisyon dönemi idi. Ben ders anlatırken iki öğrencim aralarında konuşuyordu. Gidip ikaz ettim. Bence güzel de bir konu anlatıyordum. Sınıf sessiz ama onlar gene konuşuyor! "Gelin bakayım buraya" dedim ve ikisine ikişer tokat vurdum. Birisinin annesi Milli Eğitimde müdür yardımcısı, diğerinin babası da lise müdürüydü. İçime "bunun peşinden bir şeyler gelebilir" diye bir kuşku düştü. Ben 30 sene görev yaptım, hiç müfettiş görmedim. Hatta görev yaptığım dönemlerde her müdür, her sene öğretmeninin bir-iki dersine girer, ona göre not verir. 30 sene hiçbir müdür benim dersime girmedi ama kanaatini kullandı. Cuma günü tokat olayı oldu, pazartesi müfettişler gelmeye başladı. Her güne bir müfettiş! Soruşturma, soruşturma... Her gün sarı zarf geliyor! Artık arkadaşlara takılıyordum "nikâh işiniz varsa, nikâhınızı kıyayım" diye. İsteseydim direnirdim. DSP il başkanı Bayburtluymuş, eşi Sürmeneliydi; hemşeriydik, MHP'den tanıdıklarım vardı, bölge idare mahkemesine başvurabilirdim. Haksızlık yapıldı çünkü dersteydik ve sınıfta hiçbir şey yapmayan öğrenciyi öğretmen neden vursun? Vurdu diye neden ceza alsın? Birkaç gün sonra beni Turan Tayan Anadolu Lisesine gönderdiler. Sonra gelen kâğıtla İstanbul il emrine tayinim çıktı. Zaten okullar da tatil olmak üzereydi. 15 Temmuz 2001'de maaşımı aldım ve dilekçemi verip emekliye ayrıldım. Üçlü koalisyon döneminde darbe yedim!

En çok derste konuşma olayına kızılıyordum. Ders dışında da diğer öğrencileri rahatsız edene. Durup dururken dövmezdim ve zaten benden başka öğrenci döven de yoktu okulda. Ben sürüldükten sonra bir öğretmenin öğrenciyi "geç şurada dur" demesi mümkün değildi. Bir gün İstiklal Marşı sonrası dışarıda kontrol yaparken başında başlıkla bir öğrenci gördüm. "Çıkart onu" dedim. Çıkarttı, ilerledi tekrar taktı. Gittim, bir-iki tokat attım. Müdür de oradaydı.

Aynı öğrenciyi müdür "odama git, bekle beni" dedi, öğrenci gitmedi. Şikâyet edilse, o gün de kovulurdum okuldan. Bütün öğrenciler ve yönetim oradaydı.

Nevzat Aydın, Mete Güney, Erol Deyimi, Ulaş Yurttaşer, Tolga Cebe, Barış Özek ve Serkan Yılmaz okul koridorunda, 1992. Nevzat Aydın arşivi

Mezun olan öğrencilerimizin hepsi çok iyi yerleri kazandılar. En çok beraber top oynadıklarımı hatırlıyorum. Öğrencilerimi çok seviyorum. Dövdüklerimi de çok seviyorum. Merhum Teoman Özalp'in cenazesinde Levent Kızıl'la karşılaştık. Boyu iki metre! E, benim boyum bir metre! Arkadaş diyor ki "hocam beni tokatladın!" Hatırlamıyorum! Dedim ki "ben sana nasıl ulaşacağım da tokatlayacağım?" Bir kısmı dayağı hak etti ama bir kısmı olmayabilirdi. Karadenizliliğin verdiği bir şey. Mısır ekmeğinde ispiroto çok var. Yedik, yedik, kendimizden geçtik. Ama dövdüğüm orada kaldı. Bir kısmına pişmanım. Olmaması lâzımdı belki ama olmuş işte. Bugün olsa daha değişik yaklaşırdım. Bir atasözü var; "mazi ölmüştür, gömelim." Şimdi öğrencileri gördüğümde adeta o günlere gidiyorum. İçim özlemlerle sızlıyor.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 22 Ocak 2015

Mustafa Yıldırım

19 Mayıs 1935, Şatırlı, Serik-Antalya
Beden Eğitimi Öğretmeni
Görev Dönemi: 1978-1986

Köylerde çocuk doğduğu zaman serpilip büyümeye başlayınca nüfus cüzdanı çıkarılırdı. Anadolu'nun gerçeğidir bu. 1942'de, okula başlayacağım zaman nüfus kâğıdımı çıkarmışlar. Üç kardeşiz ve hepimizin nüfus cüzdanı aynı yıl çıkmış. Çiftçilikle geçindiğimizden, askere geç gitmem için doğum tarihimi farklı kaydettirmişler. Asıl doğum tarihim 1933. Babam hiç okumamış. Ailenin tek evladı olduğu için askere geç almışlar. Askere gittiğini hatırlıyorum babamın. Binbaşısı babama demiş ki; "çocuklarını okutmak istiyorsan zorlayacaksın, ırgat gibi çalıştıracaksın ve çocuklar köyden kaçıp okuyacak." Rahmetli babam da beni küçüklükten itibaren tarlaya, çapaya, suya, buğdaya, öküz-sığır gütmeye, her şeye koşturdu.

İlkokulu Çatırlı'da, köyümde bitirdim. O zamanlar biraz hareketliydim. 5 sınıfın tek öğretmeni vardı. Öğretmen bir sınıfa derse girdiğinde diğer sınıflar boş kalıyordu. Nöbetçi öğrenci gibi geçti o yıllarım. İlkokul 3. sınıfa kadar öğretmenim olan Sulhiye Tamer Serik'e atanınca, 1945 senesinde; ben ilkokul 4'teyken öğretmenimiz değişti. Yakın bir köyden gelmişti yeni öğretmenimiz ve Köy Enstitüsündendi. Köyden iki arkadaşım benden önce birer sene arayla köy enstitüsüne girdiler. Hem bu arkadaşlarım, hem de öğretmenim benim Köy Enstitüsüne girmeme neden oldu. 1947'de, Köy Enstitülerinin, kazadaki maarif müdürlüğünde düzenlenen yazılı sınavına at arabasıyla gittim. Tarih, coğrafya, yurt bilgisi, matematik ve Türkçe derslerini kapsıyordu sınav. Daha önceki yıllar 'yeter ki

öğrenciler gelsin' diye sınav yapılmadan alınıyordu. Talep artınca sınava başlandı.

*Türkiye şampiyonu basketbol takımı Bursa Atatürk Spor Salonunda, 1986.
Mustafa Yıldırım arşivi*

Antalya'dan 16 km doğuda, Serik yolu üzerindeydi Aksu Köy Enstitüsü. Enstitülerdeki çocukların hepsi köydendi. Eğitim sistemi, orta 1'den itibaren bir sanat okulu gibiydi. İşyerinde eğitim vardı. Önceleri ülkenin öğretmen yokluğundan dolayı ilkokul 3'ü bitirip askerliğini yapmış olanları öğretmen olarak eğitip köylerde görevlendirdiler. Orta 3'e kadar marangozluk, soğuk ve sıcak demircilik, her köyde olmamasına rağmen elektrikçilik, sıhhi tesisat ve ziraat dersleri vardı. Ziraat dersleri yöresel olarak veriliyordu. Örneğin Antalya'da çaycılık öğretmezsiniz; bizim orada pamukçuluk, ipek böcekçiliği, muz ve narenciye meyveciliği yapılabilir. Öğrenci nereliyse, o şehirdeki ürünleri ve bu ürünlerin aşısı, bakım, budama gibi ziraat tekniklerini öğreniyordu. Yani öğrenci hem ziraat, hem marangozluk teknisyeni oluyordu. Kapı, pencere yapmayı, duvar örmeyi, sıva, çatı yapmayı öğrendik. Gittiğimiz köyde okul yoksa köylülerle beraber okul yapabilmemiz amaçlanıyordu. Sağlık bilgisi derslerinde bir kanamada, düşmede, yaralanmada sağlık memuru

gibi ilk yardım müdahalesini öğrendik. Köye gittiğinizde komando gibisiniz. Her yönüyle donatılmış durumdasınız. Köylünün lideri, eğitmeni, öğretmenisiniz. Enstitüde bir sene hazırlık okudum. Belli bir mevcutta öğrenci ilk sınıfa alındığı zaman, bir sonraki sene mezun olacak kadar çocuğu da hazırlığa alıyorlardı. Köy ilkokulunda iyi yetişmemiş de olabiliyordu çocuk. Köyden bu şekilde gelip enstitüde hazırlık okumayanların sınıfta kalarak okuldan ayrıldıkları oldu. Hazırlık okuyunca daha başarılı olundu. Spor yapmama rağmen iyi derece ile mezun oldum enstitüden.

Öğretmenler de enstitüde kalıyordu. Enstitümüzde marangoz, motorhanede çalışan usta, yemekhanede çalışan aşçı dışında hiçbir personel yoktu. Yatakhane, yemekhanede, mutfakta, tuvalette, sınıflarda nöbetçi öğrenciler vardı. Temizlik nöbetçi öğrenciler tarafından yapılırdı. Kendi kendini eğitebilen ve kendi kendini düzenleyen bir sistem vardı. Bina tamiratı, yemek, temizlik; her türlü işi kendimiz çözüyorduk. Enstrüman çalmak zorunluydu. Mandolin veya flüt vardı. Bütün müfredatta yazdığı gibiydi, mecburiydi ve seçmeli ders yoktu. Mandolinle İstiklâl Marşını çalabilirdik. Hatta diğer marşları da.

Din derslerimiz de vardı. Cahit Tütengil öğretmenimizin eşi Ayşe Hanım, din bilgisi öğretmenimizdi. Başı açık gezerdi. Bize ders olarak Elmalılı Hamdi Yazır'ın Kuran-ı Kerim çevirisini okuturdu. Kuran-ı Kerim ders kitabımızdı.

Beden eğitimi öğretmenimizin adı Süleyman Erol'du. İyi bir sporcuydu. Onun gibi olmak istedim. Atletizm, basketbol, voleybol vardı enstitüde. Kızlar ve erkekler beraber çalışırdık. Süleyman Hoca futbolu sevmezdi ve yasaklamıştı. Macun Köyünde kaçak oynardık. Bir gün Süleyman Hoca futbol oynayanları çağırmış, pataklamıştı. Beni çok severdi. Aksu'ya geldiğinde Serik yolu üzerindeki 1,5 km yolu gidiş-geliş yarış yaptırmıştı. Yarışta herkesi geçtim. Küçüktüm. Aldı beni kucağına, büyük ağabeylerime bakarak "utanın, Yıldırım hepimizi geçti" dedi. Atletizm ve jimnastikte iyiydim.

Enstitüler arasında yarışmalar yapılırdı: Atletizm, güreş, voleybol, folklor, müzik. Köy Enstitüsü olan 21 ilden birinde düzenlenirdi bu

organizasyon. Olimpiyat gibiydi. Kızlar da, erkekler de etkinliklere katılırdı. Beden eğitimi öğretmenleri enstitü temsilcilerini seçip yarışmalara götürüyordu. Saha imkânı yoktu tabii ve müsabakalar açık alanda düzenleniyordu.

Basketbol takımı polis turnuvasında. 9 Nisan 1986. Mustafa Yıldırım arşivi

1953'e gelindiğinde, Demokrat Parti iktidarıyla bu Köy Enstitülerinin sistemlerini ve isimlerini değiştirerek öğretmen okullarına dönüştürdüler ve liseden itibaren öğrenci almaya başladılar. Öğretmen okulları hiçbir zaman Köy Enstitülerinin muadili olmadı. Sonra o okullar da öğretmen lisesine dönüştürüldü. Biz enstitünün son mezunuyuz. Diplomamda İlköğretmen Okulu Mezunu yazar ama son senemde değişmişti sistem. Köy Enstitülerinin kapanmasıyla ülke elli yıl geriye gitti. 1945'lerden sonra Almanlar, Japonlar uyguladı bizim bu sistemimizi.

Köy Enstitüsünde beden eğitimi öğretmenimi çok sevdiğim için onun gibi öğretmen olmak istedim ben de. Enstitüyü bitirince Gazi'nin beden eğitimi sınavına girmiş, ters bir hareketten ve bir rahatsızlıktan dolayı kazanamamıştım. Bunun üzerinde 1955'te Konya'nın Hadim kazasının, Taşkent nahiyesinin, Kecimen köyünde bir yıl ilkokul öğretmenliği yaptım. Dağ köyüydü. 8 Ekim'de, 23 Nisan'da kar yağdığını hatırlıyorum. Çok güzel bir yıl geçirdim orada

ama amacım yüksekokul okumaktı. 1956'da girdiğim sınavda hem edebiyat, hem de beden eğitimi bölümünü kazanmıştım ve beden eğitimi okumayı tercih ettim.

Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümünde bütün branşları öğretiyorlardı. Ana branş yoktu çünkü bir beden eğitimi öğretmenin sporcu olmaktan ziyade çok yönlü olmasını isterlerdi. Futbol orada da yoktu. Çocukların yapabileceği basketbol voleybol hentbol atletizm ana branşlardı. Yüzme yoktu çünkü Ankara'da yüzme havuzu yoktu. Spor salonu sadece Gazi'de ve Mülkiye'de vardı. Yüzme bilmeyenleri yaz kurslarında öğretiyorlardı. İlk kursumuzu Silivri'de bir köyde yaptık. Hocalar 15 gün zorunlu yüzme eğitimi verdiler denizde. Katılmayan mezun olamazdı. Devlet imkânlarıyla yapıldı bu eğitim. Parasız yatılı okuyorduk zaten. Kışları da kayak eğitimi veriliyordu. Yani doğuda da, batıda da görev yaparsanız, her iki bölgenin coğrafi yapısına uyar, bocalamazdınız. Kayak eğitimi 1957'de Uludağ'da aldık. Kirazlı'dan yürüyerek dağa giderdik. Zor koşullardı. Ek branş almak zorundaydık. Ben Türkçeyi seçtim ve mezun olduğumda Türkçe dersi de verebilecek eğitim almıştım. Diplomamda beden eğitimi ve Türkçe bölümlerinden mezun olduğum yazar. Eşim Gülsevin Yıldırım Bursalı. O da İngilizce bölümündeydi Gazi'de. Onun ek branşı resim-işti.

1959'da Gazi'den mezun oldum. Mezun olduğumuz yaz evlenmiştik. Kurada bana Erzincan Lisesi çıktı. Başka bir yeri çekerse diye eşime kura çektirmedim. Üç sene Erzincan Lisesinde beden eğitimi öğretmenliği yaptım. Askere gideceğim için eşimin tayinini anne-babaya bakma zorunluluğu ile Bursa'ya aldırıldı. Ama öğretmen eksikliğinden 31 yaşına kadar beni askere almadılar ve Erzincan'da bir sene daha kaldım. Türkiye'de çok az beden eğitimi öğretmeni vardı o zaman. Şimdi mezunlar iş bulamıyor.

1962'de Bursa Ticaret Lisesine tayin oldum, orada dört sene çalıştım. 1966'da Edirne'ye askere gittim ve iki sene askerlik yaptım. Yedek subaydım. Teğmenlere öğretmen maaşının iki katı kadar maaş veriliyordu. Askerlik sonrası bir sene İnegöl Lisesinde çalıştım. Oradan Çekirge Ortaokuluna geçtim. O okul Cumhuriyet Lisesinin yerine taşındı ve 1973'te lise oldu. Adı Çekirge Lisesi mi olsun

denirken kurulda öğretmenlere "Bursa'da Atatürk Lisesi var. Onun olduğu yerde Cumhuriyet olur. Gelin ismini Cumhuriyet yapalım" dedim ve okulun adı bu şekilde değişti.

Anadolu Lisesi, Cumhuriyet Lisesinin altındaki binasına taşınınca, spor salonuna sahip olması nedeniyle Anadolu Lisesine tayin istedim ve görevlendirildim. Eşim de o okuldaydı. Beden eğitimi öğretmeni olarak Cumhuriyet Lisesinde de beraber çalıştığım Kâzım Özarslan ve ben vardık.

Anadolu Lisesinde bizden önce Cengiz Aydın beden eğitimi öğretmeniymi. Basketbol, voleybol, hentbol takımları vardı okulun. Kâzım futbol takımı kurmuştu ama çocuklar zevk için oynuyorlardı. Başarılı olmayacağını anlayınca futbol takımını kaldırdık. Çünkü emek verdiğin zaman derece almak durumundasın. Takım çalıştırmanın ayrı bir meşakkati var. Çalıştığın zaman semeresini görmen lâzım. Fazla istek olmayınca takımı çalıştırmadık. Ağırlıklı branşlarımız voleybol ve basketboldu. Atletizm bütün spor dallarının temelidir. Atletizm yapmayan, hiçbir sporu yapamaz. Atletizmde okullar arası yarışmalarda Bursa'da bireysel ve takım başarıları kazanıyorduk. O zaman bu kadar çok lise yoktu zaten. 1978'de Kâzım ağırlıkta voleybol çalıştırıyor, ben basketbolla ilgileniyordum ama birbirimizi daima destekledik ve tamamladık.

Rahmetli Hayri Koyuncu'yu 1962'de Bursa Ticaret Lisesine geldiğimde tanıdım. Altyapı çalışmalarından zevk alıyor, çocukları keşfedip çalıştırmayı çok seviyordu. Profesyonellikle ilgilenmiyordu. Paraya ihtiyacı yoktu. Aksine, cebinden para harcardı çocuklar için. Onun peynir arabasıyla çocukları Ankara'ya, İstanbul'a maç yapmaya götürürdük. Ailesi süt ürünleri üreticisiydi. Galatasaray Lisesi mezunudur. 1985'te rahmetli olana kadar basketbolda beraber çalıştık onunla. Sporda okul-kulüp işbirliği Hayri Koyuncu döneminde oldu. İlk defa ortaokul seviyesinde çocukları basketbolda biz yetiştirmiştik. Bursa'daki diğer okullar da farklı kulüplerle anlaşmalar yaptı ve hem okullarda, hem kulüplerde başarılı sonuçlar alındı. İyi sporcular yetişti. Bu işbirliği olmazsa okullar başarılı olmaz. Tofaş'la anlaşmalıydık. 1986'da basketbolda Türkiye şampiyonu olduk. Ondan önceki dönemin de ortaokullarda Türkiye

4.lüğü, Türkiye 3.lüğü var. Erkek Lisesi ile çekişiyorduk basketbolda. Rahmetli Fevzi Toker de antrenörlük yapmıştı Anadolu Lisesinde. Çocuklar maçı kaybederlerse, Kâzım Bey maçtan sonra soyunma odasında kızmasın diye eşyalarını merdiven altlarına koyarlar; maç sonrası soyunma odasına gitmeden eşyaları alıp “vın” kaçarlardı!

Okulda yeterince sporcu olmadığından, bir çocuk 5-6 branşta müsabakalara katılabilirdi. Atletizm yapmayan, spor yapamaz. Sporcuları seçerken öncelikle atletik durumuna bakardık çocukların. Beden eğitimi derslerinde seçerdik. Çocuk sağını-solunu bilmiyorsa spor yapamaz. “Şöyle böyle” oyununu oynatırdım. “Yaptığım hareketi ‘şöyle’ dersem yap, ‘böyle’ dersem yapma” derdim ve hareketleri gösterirdim. Son çocuk kalana kadar devam ederdik. Çocuğun yeteneğini gösterir bu çalışma. Fiziki yapısı uygun olanlar tercihimizdi ama sporcuları öncelikle isteklilerin arasından seçerdik. Zorlamakla olmaz çünkü randıman alamazsınız. Veli de istekli olmalı. Zeki çocuklar bakışlarından anlaşılır; hareketli olurlar, yerlerinde duramazlar. Haşarı çocuklardan iyi sporcu olur.

Ergün Ete, Demet Sükan, Selvin Saker, Haluk Saker, Hande Megrel, Selim Can kayakçılarımızdı. İlk zamanlarda okullar arası müsabakalar yoktu. Sonradan kayakçılarımız okul adına da müsabakalara katıldı.

Bizim öğrencilik zamanımızda çocuk Müslümanca din dersi notu en az 5'ti ve çalışırsa notu yükselirdi. Sporcuya beden eğitimi dersinden 10 verirdim. Sporcu olmayıp gösterdiklerimi yapmaya çalışan, çalışkan öğrenciye de 7-8 verirdim. Çünkü beden eğitimi derslerinden 10 almak sporcuların hakkıydı. Okulu temsilen maçlara çıkıp fedakârlık eden, emek harcayan öğrenciyle diğerlerine aynı notu veremezdim. Şükrü Bayraktar çok iyi bir öğrenciydi ve hatta üniversite sınavında Türkiye derecesi kazanmıştı. Bütün dersleri 10'du. İlk dönem Şükrü'ye 8 vermiştim. Uzun boyluydu, fiziği uygundu ama antrenmanlara gelmiyordu. “Diğer bütün derslerim çok iyi demişti” ama ben “8 dışında sana verebileceğim tek not 9” demiştim. Şükrü karnesini aldı, baktı gitti. Din dersi öğretmeni Kesimoğlu da 9 vermişti Şükrü'ye. Bunu Köy Enstitüsünde yaşamıştım: Ben sporcu olduğum halde diğer arkadaşımın aynı notu alınca öğretmenimle gidip konuşmuştum ve benden özür dilemişti

öğretmenim. Sonra hep 10 vermişti bana. Ben de bunu beden eğitimi derslerimde uyguladım. Yeteneği olmasa da benim dersim için çocukların derslere katılması önemliydi. Çocuk derse geliyorsa takla atamadığı için, 100 metreyi yeterince hızlı koşamadığı için, basketbol oynayamadığı için sınıfta bırakmadım. Sadece 19 Mayıs çalışmalarından kaytaranları ikmale bıraktığım oldu. Buna mili sporcular da dâhil!

Basketbol takımının şampiyonluk kutlamasında öğretmenler ve sporcular, 1986. Mustafa Yıldırım arşivi

Çocuklar için de, müdür Mehmet Demirtaş için de en güzel anımız, 1986'da şampiyon olduktan sonra Almanya'ya gidişimizdi. Otobüsle 2-3 günde varmıştık Berlin'e. Maçlara çıktık, dolaştık. Güzel bir seyahat oldu. Antrenör Fevzi Toker'in oğlu olan oyuncumuz Alper Toker otobüsün arkasında, karanlıkta ders çalışırdı. Döndüğümüzde üniversite sınavı vardı çünkü. Şimdi Türkiye'nin en iyi cerrahlarından biri.

Ben Almanya'dayken müdür Mehmet Demirtaş'ın görevden alındığını öğrendim. Döndüğümüzde ben de okuldan ayrıldım. Hayatta insanı mutlu eden iki şey vardır: İş ve eş. Bu ikisi güzelse, cennettensin. Bunu gençlere hep söylerim. Hayata tekrar gelsem, yine öğretmen olurum.

*Şampiyon basketbol takımı Türkiye'yi temsilen gittiği Almanya'da Berlin Duvarı'nın önünde.
Haziran 1986. Mustafa Yıldırım arşivi*

Günümüzde sporda başarının yakalanamayışının sebeplerinden biri velilerdeki isteksizlik. Çocukları spora yönlendiremiyoruz. Çocuklar tam gün okuldalar. 15.30'da dersler bittikten sonra 19.00'a kadar antrenman yapabiliyorduk. Ama şimdi çocuklar okuldershane-özel ders arasında kaldığı için okullarda spor bitti. Yeni yetişen beden eğitimi öğretmenleri artık resim, müzik, matematik öğretmenleri gibi. Dersimi yaparım, maaşımı alırım, sosyal faaliyetlere karışmam mantığını güdüyorlar. Bizim dönemimizde kulüplere antrenör olarak hizmet eden öğretmen arkadaşlarımızın kulüplerden de belirli bir miktar maaş almalarını sağladım. Okul kulüp işbirliği yaptığımızdan, biz de kulüplerin antrenörlerinden istifade ettik. O dönemde dershanecilik bu kadar kızışmamıştı. Bir de şimdi orta sona lise giriş sınavı koydular ve lise 1'e gelen çocuk bir-iki sene

sonra yine sınavlara hazırlanacağından spora odaklanamıyor. Lisede ancak ortaokulda spor yaptıysa spora devam ettirebilirsiniz. Oysaki liseler hazırlık dâhil 7 yıl olduğu dönem öğrenci birden fazla branşta spor yapıyor, sosyal faaliyetlere katılıyor, çok iyi üniversiteleri de kazanabiliyordu. Ders notları asla düşmüyordu çocukların. Demek ki eğitimde öyle değişiklikler yapılmış ki, artık çocukların ders dışında kendilerini geliştirebilecekleri farklı faaliyetlerin önleri kesilmiş.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 2 Nisan 2015

Muzaffer Türkbayrak

13 Ağustos 1944 Mudurnu, Bolu
İngilizce Öğretmeni
Görev Dönemi: 1971-1975 / 1985-1991

Dört yaşımdayken Nallihan'a taşındık ve ilkokulu Nallihan Sakarya İlkokulunda bitirdim. İlçemizde ortaokul olmadığı için öğretmenimin ısrarı üzerine Ankara Hasanoğlu Atatürk İlköğretmen Okuluna devam ettim. İlkokul öğretmenleri önceleri köy enstitülerindendi. Daha sonraları öğretmen okullarından mezun olurdu. On bir yaşında ailemden uzakta başladığım ve altı yıl yatılı okuduğum okulumdan on yedi yaşında, henüz bıyıkları terlememiş bir ilkokul öğretmeni olarak mezun olmuş, yaşım tutmadığı için bir süre maaş bile alamamıştım.

Hiç İngilizce dersi okumamıştım ve matematikte başarılıydım ortaokulda. Matematik öğretmenimizin yayımlanmış ders kitapları da vardı. Amerika'dan yeni dönmüştü. Sınıftan ben dâhil dört kişiyi ayırdı, "size İngilizce öğretmek istiyorum" dedi. Maalesef sadece 1,5 sene, haftada 1-2 saat İngilizce ders gördük ondan. Biz orta 3. sınıftayken ayrıldı okulumuzdan. Lise 2'de de müzik öğretmenimiz Amerika'dan gelmişti. İngilizce dersler aldığımızı duymuş. Bizi buldu, onunla da 30-40 saat çalışmadık bile. Sanırım zoru sevdiğim için İngilizceyi tercih ettim ve neredeyse hiç okumadığım bir dersin sınavını başararak, 1961 senesinde Ankara Gazi Eğitim Enstitüsünün İngilizce Bölümüne girdim, 1964'te mezun oldum. Eğitim 3 yıldığı zaman.

İlk tayinim Niğde'ye, Bor Şehit Nuri Pamir Lisesine çıktı ve İngilizce öğretmeni olarak çok sevdiğim mesleğime başladım. Sonra iki sene

Nallihan'da, kendi ilçemde çalıştım. Mesleki açıdan ortaokulda bir başarı olmayacağını anladım. Askere gittim ve son altı ay Kuleli Askeri Lisesinde öğretmen olarak görev yaptım. Okul komutanı beni çağırıp "Ankara'dan seni istiyorlar" dedi. Aynı dönemde askerlik yapan 3 arkadaştık. Diğer ikisi de Gazi'den sınıf arkadaşımdı. Gittik, görüştük, "sizi Maarif Kolejine vereceğiz" dediler. Okulların adını da duymamıştım hiç. Sene 1971'di. Türkiye'nin 7. Maarif Kolejiydi Bursa ve açıldığı 5 ay olmuştu. Okulun Erkek öğrencileri Bursa Erkek Lisesi binasında öğrenim görüyordu. 1 Nisan'da göreve başladım. Okula atanan ilk İngilizce öğretmeni idim. Ben gidene kadar Erkek Lisesinin öğretmeni Hümeysra Hanım ders vermiş öğrencilere.

1973-1974 Bursa Erkek Lisesi yıllığında Muzaffer Türkbayrak ve Bursa Maarif Koleji öğrencileri. Muzaffer Türkbayrak arşivi

İlkokul birden üniversite son sınıfa kadar derslere girdim. Hepsinde severek çalıştım. Başarılı öğrencilerim vardı. 27 yıllık öğretmenliğimde unutamadığım, en haz duyarak çalıştığım dönem, Maarif Kolejinin ilk 4 yılıdır. Çocuklar 11 yaşında, tertemiz, pırı pırlı, bilgiye, öğrenmeye aç geliyor. Onları istediğiniz gibi yoğurabiliyorsunuz. İngilizce öğretiminde ne kadar erken başlanırsa, o denli başarılı olunuyor. O günkü şartlarda kolejlere 11 yaşında öğrenciler alınıyordu. Hazırlık sınıflarında İngilizce dersleri haftada 24 saatti. Müfredat gereği

dersler yoğundu, parmakları ağrırdı çocukların yazmaktan ama evde de 4-5 saat ödev yapmak zorundaydılar. Acımasız ve zor bir çalışmaydı. Yüreğim acırdı o çalışmalarından dolayı ama sonraki yıllarda da “öğretmenim iyi ki böyle yapmışsınız. O sıkı, düzenli çalışma bize sonraki hayatta da bu disiplini verdi. Hem de İngilizce öğrendik” dediler. Öyle yapmak gerekiyordu. Çocuklar seçilerek geliyordu. O yıllarda üniversite sınavında İstanbul Robert’ten sonra en yüksek dil puanı alan öğrenciler yetiştiriyordu Bursa Anadolu Lisesi. Çok başarılı çocuklarımız oldu ve çok iyi konumlara geldiler.

Muzaffer Türkbayrak'ın derslerinde kullandığı teyp

Erkek Lisesinde, Maarif Kolejinin erkek öğrencilerine ana binada, kapıdan girişte soldaki küçük odayı ayırmışlardı. Sadece sıralar ve bir yazı tahtası vardı, öğrencilerin elinde de ders kitabı... Başka bir kaynak yoktu. Okulda English 900 kitaplarının okutulduğunu görünce sevindim. Daha önce kendi ilçemde çalışırken, sık sık Ankara'daki Amerikan Kültür Merkezine giderdim. Oradan o kitapların ses kayıtlarını almıştım. Orada çalışan kişi bu bantların çok önemli olduğunu, kimseye vermemem gerektiğini sıkı sıkı tembih etmişti. Türkiye'de 8 kişide vardı o bantlar. İlk dersime Grunding marka TK 141 teybim ve bu kitaplara ait makara bandımla girdim. Siyah beyaz televizyonların bile olmadığı yıllardı. Teypler yeni yeni çıkıyordu. Bilgisayar, İnternet yoktu. Tek kaynağımız bu English

900'in bantlarıydı. Ders kitaplarındaki cümleleri teypten Amerikan İngilizcesi ile duymaları öğrencilerimin çok hoşuna gitti ve apayrı bir heyecan oldu. Teknolojik bir şey giriyor sınıfa ve anadili İngilizce olan insanları dinliyorlar! Konuşan bir Türk öğretmen değil! Çok mutlu oldular. Çocuklar ailelerine anlatmışlar ve büyük sansasyon olmuş veliler arasında da. Ne var ki iki hafta sonra teypte arıza olunca, tamirciye götürdüm ve birkaç gün orada kaldı. Öğrencim Muhittin Önadım'ın babası Yusuf Önadım geldi. “Hoca, sen çocuklara bir şey getirmişsin, dinletiyormuşsun. Çocukların çok hoşuna gidiyordu ama getirmez olmuşsun” dedi. Durumu anlattım. “Okul tamir ettirmiyor mu?” diye sordu. “Okulun demirbaşı değil, benim teybim. Ben götürdüm tamirciye” dedim. “Siz kendi evinizdeki teybi bizim çocukların hizmetine mi getirdiniz?” diye sordu. “Evet, ne var bunda?” dedim. “Tamam hocam” dedi, gitti.

Bir hafta sonra Yusuf Bey gazeteye sarılı bir tomar bir şey getirdi bana. “Bu nedir?” dedim. “Aç hocam” dedi. İçinde bir tomar para vardı! “Hoca, sen kendi özel teybini bizim çocuklar için getirmişsin. Biz bugüne kadar hiç arayıp sormadık okulda ne var, ne yok diye. Sen de göreve geldin, hatırını sormadık, tanışamadık. Sen bu yakınlığı çocuklarımıza göstermişsin. Şimdilik 16 bin lira toplayabildim. Kısa süre sonra çok daha fazlasını getiririm. Durumu bulabildiğim velilere anlattım. Kendi teybinizi bizim çocuklar için kullandığınızı, işe veliler olarak sahip çıkmamız gerektiğini söyledim. Çocuklarımız için ne gerekiyorsa bu parayla al hoca” dedi. Benim maaşım o zaman bin lira kadardı. Yani maaşımın on altı katı kadar bir parayı bana emanet etmeye gelmiş veli. “Bu para sizde kalsın. Ben Bursa'yı bilmiyorum. Henüz birkaç haftadır bu şehirdeyim. Nerede ne satılır, ne var, bilmiyorum. Hem sakıncalı bu durum; ne siz beni tanıyorsunuz, ne de ben sizi. Yanlış anlamalar olabilir. Siz bu parayı alın. Hem veliler olarak yapacağınız en önemli şey, bir okul koruma derneği kurmak. En güzeli uygun bir hafta sonu tüm öğrenci velileri ile bir araya gelmek. Hem tanışırız hem de ne yapacağımıza karar veririz” dedim. Yaptığımız toplantıda derneğin kurulmasına ve tüm işlerin bu dernek tarafından yapılmasına karar verildi. Yedi kişilik bir komisyon kuruldu. Henüz kendi binası olmayan ve Erkek Lisesinin ana binasının girişindeki minik bir odasında derslerine başlayan okulumda o günlerde ihtiyaç duyulan her şeyi listeledim

ve veliler aldı. Hikâye kitapları, kaynak kitaplar, kitap dolapları, teyp ve hatta bir sinema makinesi. Ankara Amerikan Kültürden her hafta 36mm'lik filmler getiriyor, İngilizceyi yeni öğrenenlere göre düzenlenmiş eğitici film izletiyorduk çocuklara. Ben de öğrencilerim de çok mutluyduk. Koruma derneğiyle çok güzel çalışmalarımız oldu. Hüsamettin Örüç Bey başkanlığında o dernek 7 yıl çok büyük hizmetlerde bulundu. Kendi çocuklarının geleceği için okula da sahip çıktılar.

Sami İpekboyayan ve Muzaffer Türkbayrak Uludağ Üniversitesi'nden gelen stajyer öğretmenlerle, 1984. Muzaffer Türkbayrak arşivi

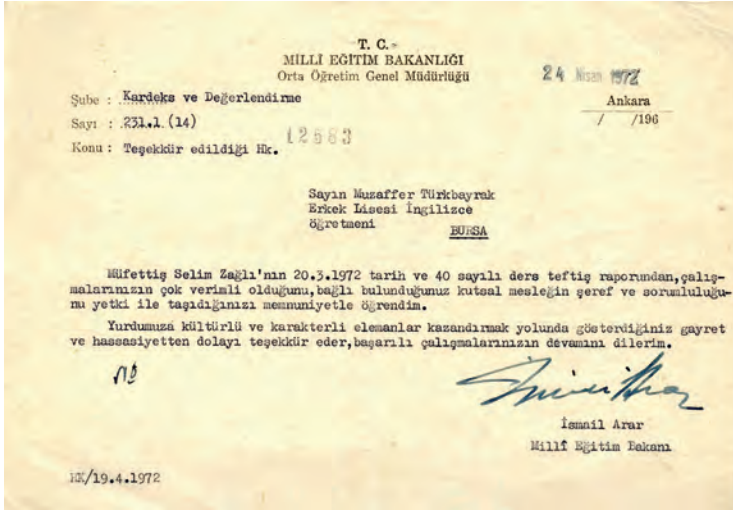
Erkek Lisesinde ilk üç ay pansiyonda kaldım. İlk sene bizim yatılı öğrencimiz yoktu. Sonraki yıl geldi. O yıl kendi evimdeydim ama aslında Erkek Lisesinin sorumluluğunda olsalar da, görevim olmadığı halde pansiyonda kalan yatılı çocukları gece gidip sorunları var mı, yemek yiyebiliyorlar mı, diye haftada iki gece kontrol ederdim. Bir kısmı üniversite öğrencisi olan ve okulda kalan belletmenler de vardı. Öğrencilerin durumlarını onlarla konuşurduk. Etütleri ve yemekleri Erkek Lisesi öğrencileriyle beraberdi. 11-12 yaşındaydı bizim çocuklar. Ben de o yaşlarda dağ başında öğretmen okulunda yatılı okumuştum ve sıkıntıları bildiğim için onlara

yaklaşabiliyordum. Çocuklar hoşlanıyordu bundan. Küçük yaşlarda baba gibi görüyorlardı.

Okulda ikinci yılıma başladığımda daha sonra TOFAŞ ile birleşen SAS spor kulübünün yönetim kuruluna alındım ve bu kulüp bünyesinde okulumdaki 20 kişilik erkek hazırlık sınıfından seçilen 12 öğrenci, rahmetli Hayri Koyuncu tarafından yetiştirildi. Takım önce Bursa birincisi ve daha sonra Mayıs ayında İskenderun'da minik erkekler basketbol turnuvasında Türkiye Şampiyonu oldu. Bu birincilik, düzenli yapılırsa spor etkinliklerinin dersleri aksatmayacağını ve zeki öğrencilerin sporda daha başarılı olabileceğini gösterdi.

Okulun 3. yılında Yozgat'ın Şefaattli ilçesinden 15 öğrenci parasız yatılı sınavından çok yüksek puan almıştı. Bursa Maarif Koleji'ne verildiler. Müfredat, belirli eğitim seviyesindeki öğrencilerin başarılı olabileceği şekildeydi. İki hazırlık sınıfımız vardı. Birinde her şey istenildiği gibi giderken diğesinde arzulanan başarı bir türlü elde edilemiyordu. Yalnız İngilizce derslerinde değil diğer derslerde de yatılı öğrencilerden oluşan bu sınıfta büyük sıkıntı vardı. Bir gün bu sınıfta İngilizce "kaç yaşındasın?" konusunu işliyoruz. Hiç Türkçe konuşmazdım derslerde. Çocuklara soruyorum, cevap veriyorlar. Hanefi'ye geliyorum, parmak kaldırıyor. Anlamadığı diye düşünüyorum. Bir tur daha soruyorum diğer çocuklara, Hanefi'ye dönüyorum, yine cevap yok; parmak kaldırıyor. İngilizce sorsam, anlamayacak. Türkçe sordum "ne demek istiyorsun oğlum?" diye. "Muhasebeye gidebilir miyim öğretmenim?" dedi. "Neden?" dedim, "yaşınla ilgisi ne muhasebenin?" "Öğretmenim, ilk geldiğimizde nüfus cüzdanımı oraya bırakmıştım. Gidip oradan bakabilir miyim?" diye soruyor. O kadar saf ve temizdi. Kaç yaşında olduğuna bakacak, ona göre cevap verecek. Hâlbuki amaç İngilizce konuşmak; diğerleri gibi 12 yaşındayım dese de olurdu. Hanefi, temiz bir Anadolu çocuğuydu. Onu ve arkadaşlarını bu gülünecek duruma sokan Yozgat Şefaattli'deki sınavda iyilik yaptığını sanarak tüm doğru yanıtları öğrencilere veren görevli öğretmen idi. Yıl sonunda pek çoğu geri döndü. Hem bir senelerini, hem de parasız yatılı haklarını kaybettiler. Bakanlık araştırmış, sınav anında öğretmenin tüm cevapları çocuklara verdiği ortaya çıkmış. Bunun üzerine ilçelerde Maarif Koleji sınavlarının yapılması kaldırılmıştı.

Maarif Kolejinin Kız Lisesinde okuyan kız öğrencilerinin öğretmenleriyle sınavları müşterek yapıyorduk. Mümkün olduğunca ortak sınavlar da yapardık. Müfredatı düzenli bir şekilde aylara göre hazırlar, ayrı binalarda okumak durumunda kalan hem kız, hem erkek öğrencilere aynı konuları işlemeye çalışırdık.

1973-1974 Bursa Erkek Lisesi yıllığında Bursa Maarif Koleji.
Muzaffer Türkbayrak arşivi

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak çalıştığım yirmi yedi yıl süresince ikinci ve son teftişimi, beş yıllık öğretmenken Anadolu Lisesinde geçirdim. Erkek Lisesine gelen başmüfettiş, öğretmen okulumun müdürü Avni Özbenli'ydi. Okul koridorunda karşılaştığımızda gözlerini kısarak yüzüme dikkatlice bakıp, "Muzaffer! Ne işin var burada? Burada mı öğretmenlik yapıyorsun yoksa?" demesi belleğinin ne denli güçlü olduğunu göstermişti. Dokuz yıl sonra hatırlanmak da beni çok sevindirmişti. İngilizce Öğretmenliği kökenli müfettiş Selim Bey "ne zaman dersinize gireyim?" diye sordu. "Sizce uygunsa, buyurun şimdi beraber gidelim" dedim, dersime başladım. Daha iki dakika geçmeden arka sırada oturan Müfettiş Bey gülümseyerek parmağını kaldırdı. Derse katılacağını sanmıştım. İngilizce "Çıkabilir miyim?" diye sordu. Hayır diyecek durumda değildim elbette! İki gün sonra müfettiş bey formalite gereği iki kez ders izlemeleri gerektiğini

söylediğinde, kendisini hemen davet ettim. Sınıf kapısından içeriye bir adım attı. "Sınıfa girdim diye yemin etsem yalan söylememiş olurum, değil mi?" diyerek yanımdan ayrıldı. Gerçek teftişini okul müdürünün benim hakkımda söylediklerinden ve okulum, öğrencilerim ve çalışmalarım ile ilgili konuşmalarımızdan yaptığını anlamıştım. Birkaç hafta sonra gönderilen Milli Eğitim Bakanı imzalı teşekkür yazısı beni çok onurlandırdı.

Erkek Lisesinin müdürü Recep Çakın, bizim de müdürümüzdü. Erkek Lisesindeki dersler 40 dakika, bizim derslerimiz 45-50 dakikaydı. Teneffüs saatlerimiz uymuyordu. Bizim ders saatlerimizde Erkek Lisesi öğrencileri gürültü yapıyordu. Onlar dersteyken biz çocuklara mümkün mertebe gürültü yapmamalarını söylüyor, teneffüslerde de çocuklarla beraber oluyorduk. Ders saatlerinin aynı olmaması sıkıntılıydı.

Zeki çocuklardı. O yaşlarda biraz yaramaz olurlardı ama çocuğu bol bilgiyle donatırsanız, nefes almaya zamanı kalmazdı. Tertemiz, pırıl pırıl gençlerdi. Hazırlıktan orta 3'e kadar dört yıl çalıştım orada. Yıllar ilerledikçe öğrenci sayısı arttı. Hazırlık sonrası haftada 8 saati İngilizce dersleri. Öğrencilerle hiç sorunum olmadı. Kopya çekmelerine gerek yoktu, çünkü öğreniyorlardı. Sınav kâğıtlarını okuduktan sonra ertesi derse mutlaka öğrencilerime dağıtırdım. Çünkü sınavın amacı sadece öğrencinin bilgi düzeyini ölçmek değil, bilemediklerini de öğrenmelerini sağlamaktır. Kâğıtları dağıtınca çocuklar neleri eksik, neleri yanlış yapmışlar, onları görürlerdi. Böylelikle güven de doğuyordu. Amaç eğitim düzeylerini arttırmak, öğrenmelerini sağlamaktı.

Nadir Bey'le üç yıl uyumla beraber çalışmıştık. Sonra okula müdür oldu. Dört sene sonra çocuklar Mithatpaşa İlkokulunun binasında bir araya geldiler. Ben ayrılmıştım o yıl. Eğitim Enstitüsüne geçmek için bir sınav açılmıştı. Ankara Gazi'de şubat tatilinde olacaktı sınav. "Ankara'ya gitmişken sınava da gir" dediler. Türkiye çapında dört kişi kazandı sınavı, biri bendim. Bursa'da Eğitim Enstitüsünde İngilizce eğitimi yoktu ve beni Eskişehir'e görevlendirmek istediler. Gitmedim çünkü okulumdan, öğrencilerimden memnundum. Müdür bey aradı, "git, mesleğinde aşama olur. Beğenmezsen seni

geri alırım” dedi. Eskişehir’de 9 sınıf arkadaşım çalışıyordu. “Gel okulu ayağa kaldıralım” dediler. 1975-1976 döneminde ağlayarak ayrıldım Maarif Kolejinden ve istemeyerek gittim. 15 ay çalıştım orada. Bu arada Bursa Anadolu Lisesinin binası bitmiş. Israrla istediler beni. Eskişehir’deki siyasi ortam hoşuma gitmemiş, Bursa’dan aldığım evin inşaatı da bitmişti. Milli eğitim müdürünün eşi de İngilizce öğretmeni idi. Müdür bey “yeter, 15 aydır yoksun. Artık beraber çalışalım” dedi ve Yabancı Diller Yüksekokuluna geldim. 1982’de YÖK yasası çıktı. Tüm yüksekokullar, akademiler ve eğitim enstitüleri, üniversite bünyesine getirildi. Biz de Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngilizce Anabilim Dalını oluşturduk. Orada iki yıl çalıştım. Sınıflar 44-45 kişilikti. Bir gün rektör beyden randevu aldık. “1961-1964 yılları arasında Gazi Eğitimde öğretmen olarak yetiştirildim. Sınıflarımız her şubede 16 kişiydi. Yıl 1983 ve 45 kişilik sınıflarımız var” dedim. “Burada çocuklara İngilizce öğreteceğiz ve bunun yanı sıra öğretmenlik formasyonu vereceğiz. Bunlar bizim meslektaşlarımız olacak. Yetiştireceğimiz meslektaşlarımızın bizden daha iyi olması gerekir ki, onlar da daha iyi öğretmenler yetiştirebilsin. Bizler düz öğretmeniz. Buraya kariyer çalışması yapacak kişilerin gelmesi lâzım. Genç arkadaşları yurtdışına göndermemiz gerekir” dedik. “Şartlar bu. Gerekirse 90 kişi ders yapılır” dedi rektör ve bunun üzerine üç arkadaş üniversiteden ayrıldık. Sonra 1984-1985 öğrenim yılında Bursa Anadolu Lisesine geri döndüm.

Anadolu Lisesinde hazırlık sınıfları devam ediyordu o yıllarda. Lise sınıflarına derse girdim. Okulun hazırlıktan sonra en verimli ders yapabileceğiniz sınıfı lise 1’dir. Çünkü lise 2’den itibaren artık öğrenciler üniversite planlarını yaparlar, nereye girmek istediklerini seçmeye çalışırlar, dil seçeceklerin dışındakiler diğer derslere ağırlık verirler. O bakımdan özellikle lise 3’te dil eğitimi zorlaşır. Haklıdır da çocuklar. Ben lise sonlara girdim. Daha disiplinli olsun diye öyle tercih edildi. İlk derste “çocuklar, haklısınız. Değişik bölümlere girmek istiyorsunuz. Şu anda farkında olmayabilirsiniz ama hangi mesleği seçerseniz seçin, yabancı dil sizin için gerekli. Bunun bilincinde olmanız gerekir. Dersimde ‘oturup şu derse çalışın’ demem. Derslerimin hepsini işleyeceğim. Ama ödev vermeyeceğim. Ne yaparsak, sınıfta yapacağız” derdim ve anlaşırdık. Hepsi de derslere gelirdi. Aksaklık olmazdı. Sonraki yıllarda karşılaştığım

“öğrencilerim hocam iyi ki öyle yapmışsınız. Israrınız neticesinde dilde de başarılı” oldum der.

Öğretmen sayısı arttı, öğrenci sayısı arttı. İngilizce öğretmenleri olarak büyük uyum içinde çalışıyorduk. Sınıflardaki ders dağılımlarını kendimiz düzenler, müdür başyardımcısı arkadaşına iletirdik. Okulun ağırlıklı dersi İngilizce olduğu için, önerilerimize uyardı. Sınavları ortak yapardık. Hem öğrencilerin öğretmenlere güvenini artırıyor, hem de öğretmenlerin düzenli çalışmalarını sağlıyordu bu. Uyumlu bir çalışma içindeydik. Teneffüsler çok kısaydı ama öğrencilerle mümkün olduğunca ders dışı saatlerde de beraber olmaya çalışıyorduk.

Muzaffer Türkbayrak derse giderken. 1989-1990

Maarif Koleji yıllarında, okula atanan öğretmenlerin belirli özellikleri vardı. Matematik ve fen öğretmenleri başarılarına göre çağrılır, İstanbul’da 14 haftalık İngilizce kursuna tabi tutulur, 7. haftanın sonunda yapılan sınavda yarısı elenir, 14. hafta yapılan sınavda kalanların yarısı elenir ve başarılı olanlar 2 yıllığına İngiltere’ye gönderilerek oradaki eğitimden sonra Maarif Kolejlerine öğretmen olarak atanırlardı. İngilizce öğretmenlerini de bakanlığın genel müdür yardımcısı atardı. Çok ince elenip sık dokunur, özel görüşmelerden sonra atanırlardı. İngilizce öğretmenleriyle sadece mülakat yapılırdı.

Bursa Anadolu Lisesinin İngilizce öğretmenleri, 1989

1971-1975 yıllarında Bursa Maarif Koleji, 1976-1977 de Eskişehir Eğitim Enstitüsü, 1978-1981 de Bursa Yabancı Diller Yüksek Okulu, 1982-1984 de Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve 1985-1991 yıllarında Bursa Anadolu Lisesi İngilizce öğretmenliği görevinde bulundum. 1991'de emekli oldum. Çalıştığım yıllarda beş yıllık ilkokulu bitiren öğrencilerden yapılan sınavı başarılar, ülkede sayısı onu geçmeyen Maarif Kolejlerine alınıyor ve bir yıllık hazırlık sınıfından sonra orta bira başlıyorlardı. Bu küçük yaşta, hazırlık sınıfında, haftada 24, diğer sınıflarda ise haftada 8 saatlik İngilizce dersleri, onlara temel İngilizceyi kazandırılıyordu. Daha sonraları Anadolu Lisesi adı pek çok okula verildi ve sekiz yıllık temel eğitimden sonra öğrenci alan bu kolejler eski özelliklerini yitirdi. 27 yıl devlet hizmetinde öğretmen olarak çalıştım. Her kademe çalıştığım için karşılaştırmayı daha iyi yapabiliyorum: Türkiye'de belirli okullar dışında maalesef yabancı dil eğitimine harcanan zaman, emek ve paranın yüzde doksanı boşuna! Sınıflar kalabalık olduğu için şu anki Anadolu Liselerinin sadece adı var. Hazırlık okuyup Anadolu Lisesinde 7 yıl öğrenim gören kolej öğrencileriyle

şimdikiiler arasında hiçbir benzerlik yok. Kıyas bile götürmez.

Okulun ilk öğretmeniyim. Dört Türkbayrak geçti Bursa Anadolu Lisesinden. Büyük oğlum Alper Tunga Türkbayrak 1984 de mezun olup Çapa Tıp Fakültesine, küçük oğlum Türker Türkbayrak 1985 yılında ortaokul bölümünü bitirerek İstanbul Fen Lisesine devam etti. Torunum Bartu Türkbayrak ise lisemizin bateristi olarak halen öğrenimini sürdürüyor.

Türkiye'de sözü geçen kurum ve konumlarda, pek çok dalda çok başarılı öğrencilerimiz oldu. Onlar da belli yaşa geldiler ve onların çocukları şimdi üniversite öğrencisi oldu. Çoğuyla görüşüyorum. Mezuniyet günlerine çağırıyorlar döner günlerine toplantılarına. Bir öğretmenin en büyük hazinesi, çocuklarının mutluluğu.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 27 Şubat 2015

Nesibe Baştürk

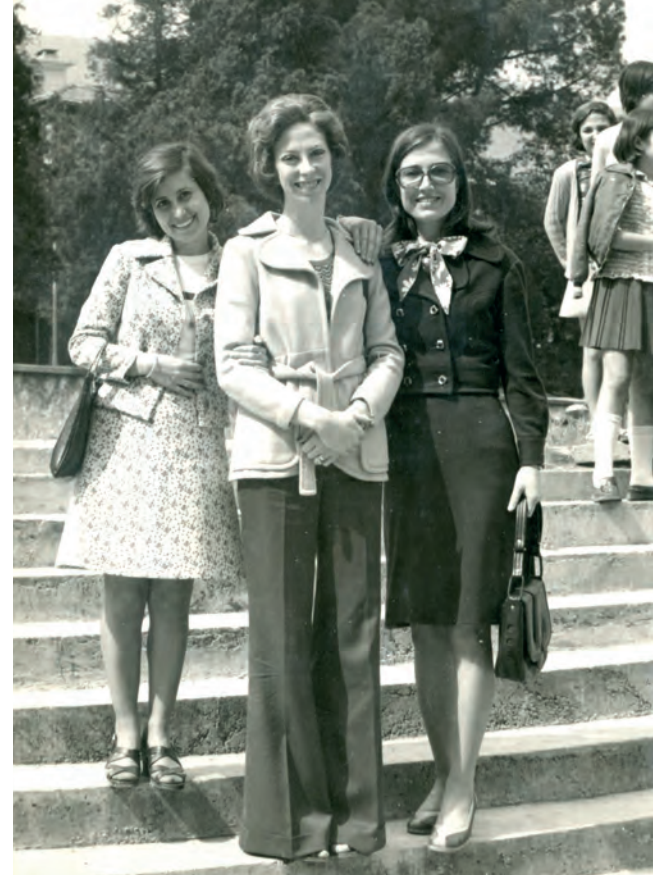
1947, Kırcaali - Bulgaristan
İngilizce Öğretmeni
Görev Dönemi: 1972-1992

Aralık 1950'de, ben 3 yaşımdayken ailece Türkiye'ye göç ettik. Eğitimime İnegöl Dünder İlkokulunda başlayıp 3. sınıfta Demirtaşpaşa İlkokuluna geldim. Ortaokulu Bursa Kız Lisesinde okudum. İhya Çobansoy ilk İngilizce öğretmenimdi. Onun sayesinde henüz ortaokul 1. sınıfta İngilizceyi çok sevdim ve Kız Öğretmen Okuluna gidiş sebepim de İngilizceydi. Eğitimimi Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce bölümünde tamamladım.

İlk atandığım yer Malatya Atatürk Ortaokuluydu. 1 Ekim 1968'de öğretmenliğe başladım. Ben gittikten bir-iki ay sonra okul müdürümüze Çanakkale Lisesinden bir öğretmen arkadaştan mektup gelmiş. Mektubunda askerlik sonrası oraya atandığını, Malatyalı olduğunu ve bir öğretmenle becayiş yapmak istediğini belirtmiş. Bursalı olduğumdan, Çanakkale yakın diye teklifi bana getirdiler. Stajım bir sene sonra bitince, o öğretmen arkadaşla yer değiştirdik. Çanakkale Lisesinde 3 eğitim yılı çalıştım. O zaman 2 takvim yılından sonra atama yapılabiliyordu. 1972'de Çanakkale'den ayrılarak Bursa'ya geldim. Kararnamemde Bursa Kız Lisesi, parantez içinde de kolejde ders verecek gibi bir ibare vardı. Başlangıçta daha deneyimli öğretmenler atanıyordu kolejler için. Genç olduğumdan kolejde öğretmenlik yapacağıma pek inanamadılar ve beni depo tayini, yani geçici tayin sandılar. Milli Eğitim Müdürlüğüne durumumu sormamı istediler. Gidip nokta tayin yapılmış olduğumu öğrendim. "Kolej kısmında ders yapacaksın" dediler bana. 1972

yılının kasım ayı başında hazırlık sınıfında derse başladım.

Kız Lisesinde yanda bir blok vardı, orada ders veriyorduk. Ders saatlerimiz Kız Lisesiyle farklıydı. Okul çok disiplinli ve kapalıydı. Bizi hem kendilerinden görürlerdi, hem de ayırdık. Bir yandan sayımız artıyordu ve okula sığamıyorduk. Türkçe öğretmeni Coşkun Yavaşcaaoğlu yönetimle ilgili işlerimizi yürütüyordu ama Kız Lisesine bağlıydık. Kolay değildi şartlarımız.

Maarif Koleji öğretmenleri Nazile Hanım, Margaret Huntington ve Nesibe Baştürk, 1973-1974 öğretim yılında Bursa Kız Lisesi bahçesinde. Nesibe Baştürk arşivi

İngilizce Öğretmenleri. 12 Haziran 1989. Nesibe Baştürk arşivi

Kız Lisesindeyken 3 İngilizce öğretmeniydik. Sabriye Hanım deneyimliydi. Nazile Hanım mezuniyet sonrası doğrudan Bursa'ya gelmişti. Biz İngilizce öğretmenleri olarak teneffüslerde bile görüşüp birbirimizle fikir paylaşıyorduk. Derste nerde kaldın, ne yaptın diye sürekli diyalog halindeydik. Öğrencilerimize Kız Lisesi öğretmenleri de ders veriyor, bir de Kız Lisesi öğrencilerinin derslerine giriyorduk. Oradaki son senemde sabah 7.30'da Kız Lisesinin derslerine başlıyordum. 15.00'ten sonra kendi derslerim bittikten bitiyor, sonra yine Kız Lisesi sınıflarının derslerine giriyordum. Bu dersler bir günde toplanamamıştı. Verdiğim derslerin arasında 3 saat boşluk varsa, okulda bekliyordum mesela. Ortaokullara ve hatta liselere de derse girdim.

Kolejin ilk öğrencileri lise 1. sınıfa geldiklerinde Kız Lisesi bünyesinden ayrılarak Mithatpaşa İlkokulunda ders vermeye devam ettik. Orada kendi kimliğimizi bulduk. Kendi sistemimizde daha rahat, daha özgür ve daha çok çalıştık. Anadolu Lisesinde haftada 30 saat ders

yapmak kolay değildi.

1976 Eylülünde Acemler'deki kendi binamıza geçtik. Müdür Nadir Bey yerlerden harç kazırdı. Çoğumuz genç öğretmenlerdik. Zorlukları mesele etmedik. Geceleri nöbet tuttuk. Devlet belletmen öğretmenlerin ödeneğini kesince, Emel Güceyü, eşim Zeki Baştürk ve ben geceleri kalıp idareci olarak sorumluluk aldık.

500 küsur kız ve erkek yatılı öğrencimiz vardı. Geceleri bir erkek, bir kadın öğretmen görev alırdık. Zeki Baştürk sürekli okulda olurdu zaten, Emel Hanım'la biz de dönüşümlü kalırdık. 11 yaşında küçücük çocuklardı. Kolay değildi o yaşta yatılı okumak. Ağlar, üzümlerdi. Psikolog olmasak da sürekli konuşur, sarılıp kolumuzun altında gezdirirdik çocukları. Daha önce okula ilk geldiğinde ağlayan ileri sınıftaki öğrencilere gönderirdik bu çocukları konuşmaları için. Dolayısıyla özlem çeken, zorluk çeken tek öğrencinin kendisi olmadığını anlardı. Bir süre sonra alıyorlardı yatılı okumaya.

Anadolu Lisesi öğretmenleri. 1980'li yıllar. Nesibe Baştürk arşivi

Hazırlık sınıfının sonunda final sınavı yapıyorduk. O sınavı geçemeyen bütünlemeye kalıyordu. Finale yakın bir öğrencim kalktı, "öğretmenim, bir şey sormak istiyorum; final sınavında kopya çekebilir miyiz acaba?" diye sordu. "Sene içinde ne kadar çekebildiysen, finalde de o kadar çekebilirsin" dedim. "Demek ki çekemeyeceğiz" dedi, oturdu. En enerjik olduğumuz, kılı kırk yardığımız yıllardı. Kriterlerimiz vardı. Noktalama işaretlerinden, gramerden, yazımdan not kırardık. O kriterlere dört kişilik zümre olarak karar vermiştik ve hepimiz uyardık. Biri hastalansa, okula gelemese, anında onun sınıfını diğer sınıflara dağıtılır, derse devam edilirdi. Çocuklar dersten geride kalmazdı, öğretmenin de akli geride kalmazdı hastalandığında. Derslerimiz paralel giderdi. Sınıflar arası ileri gitmek, geri kalmak olmazdı. Herkes birbirinin sınav kâğıdını okuyabilirdi. Emel Güceyü, Sevgi Yavuz Denizci, Asuman Özyiğit ve ben en fazla bir arada çalışan İngilizce öğretmenleriydik.

Derste hep İngilizce konuşuyorduk. Türkçe anlatmaz, bol bol örnek verirdik. Ama açıklanması çok zor olan bir sözcüğü yarım saatte İngilizce olarak anlatmak yerine, onu bir tek sözcükle söylemek metodolojide var. Öğrencilerimizden yurtdışına giden çok rahat İngilizce konuşabilirdi. Sporcularımız da hepsi çok iyi öğrencilerdi. Sporcu oldukları için asla derslerinde düşüş olmadı.

Sadece son sınıflara ders verdiğim bir senenin kayıp olduğunu düşünüyorum çünkü üniversite sınavlarına girecekleri için İngilizceye önem vermediler ve dili artık çözdüklerini düşündüler. Sıkıntılı bir yıl oldu benim için. Bunun dışında 1992 senesinde emekliye ayrılana kadar Bursa Anadolu Lisesinde 20 sene çok mutlu çalıştım. Yorgun olduğumuz dönemlerde belki idarecilerle ufak tefek ters düştüğümüz zamanlar olmuştur ama öğrencilerimi hep sevdim.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: Nesibe Baştürk

Sabriye Özyapı Mertol

10 Şubat 1929, Bursa
İngilizce Öğretmeni
Görev Dönemi: 1971-1977

Ailem Bursalı. Tophane'de 8. İlkokulda okuyup Nalbantoğlu'ndaki Kız Öğretmen Okulunun ortaöğretimini bitirdim. 9. ve 10. sınıfları da Kız Öğretmen Okulunda okuduktan sonra okul lağvedildi ve 20 gündüzcü öğrenci Adana Öğretmen Okuluna yatılı olarak gönderildik. 20 kız tren garında buluşup ailelerimize el sallayıp gitmiştik Adana'ya. Çok uzun sürmüştü yolculuk. 1 seneyi orada okuduk. Zor olmadı. Yatılı hayatı deneyimledik orada. Bölüşmek, paylaşmak güzeldi ama hasret vardı. Şimdiki gibi değildi yollar. Gidiş, geliş zordu. Çok çalışkan kızlardık. Çok başarılı bir eğitim dönemi geçirip mezun olduk.

Öğretmen okulunda son sınıfta İngilizce yoktu. Onun yerine pedagoji, öğretim usulü gibi dersler vardı. Fakat ben İngilizceye çok hevesliydim. Burada Kız Öğretmen Okulunda okurken hocalarımdan çok istifade ettim. Haftada 5 saat İngilizce okurduk. Arada da bazen Halk Evindeki kurslara katılırdım. Okumaya çok meraklıyım. Çok kitap okurdum. Aklımda öğretmenlik yoktu. Doktor olmak istiyordum. O zaman burada tıp fakültesi, hatta üniversite bile yoktu. Üniversiteyi İstanbul'da teyzemlerde okumayı hayal ediyordum fakat yapıcı ustası olan babam çok ağır bir hastalık geçirmişti ve elimizdeki bütün birikim gitmiş, ev alma ümidimiz kalmamıştı. Benim bir an evvel hayata atılıp üç ihtiyarıma; anneanneme, babama ve anneme bakmam gerekiyordu. En kısa yoldan hayata atılmak zorunda kaldım. Babam sonra ufak tefek

işlerde çalıştı ve fedakârlık edip beni Gazi Eğitime gönderdiler. Mahallemizden Ferhan Abla, benden 3 sene önce Kız Öğretmen Okulundan mezun olduktan sonra Gazi Eğitimi bitirmişti ve Ticaret Lisesi'nde öğretmenlik yapıyordu. En kısa yoldan hayata atılıp aileme bakmak için onu örnek almıştım.

O zaman üst üste üç kez şeref listesine girilirse Gazi Eğitime imtihansız alınıyordu ama benim girdiğim sene bu hak kaldırıldı. Ankara'ya gidip okulun İngilizce öğretmenlik bölümü için yazılı ve sözlü imtihanlarına girdim, kazandım. İki sene eğitim gördüm orada. Tedrisat çok ağırdı. Bölüm şefimiz Prof. Gatenby'di. Mr. Willows da yabancı hocamızdı. Diğer hocalarımız Türk'tü. Türk olan İngilizce edebiyat tarihi hocamız Oxford Üniversitesinde okuduğu notları veriyordu bize. Hepsi çok iyi hocalardı ve bizi derslerle çok sıkıştırıyorlardı. Çok yoğun çalışıyorduk. Sabahları erkenden kalkıp tuvaletteki çöp kutularının üstünde oturup ders çalışırdık çünkü o saatlerde sadece tuvaletteki ışıkların yanmasına izin verilirdi. Bir gün vekâlete çıkıp dedik ki; "öğretim dönemini uzatın da daha rahat talebelik yapalım." Fakat "öğretmene çok ihtiyacımız var. 2 senede mezun olmalısınız" dediler ve biz de 2 senede mezun olduk.

Fen bilgisi öğretmeni Raif Tunç, İngilizce öğretmenleri Sabriye Özyapı, Nazik Yaşlı ve Nesibe Baştürk Bursa Kız Lisesi bahçesinde Maarif Kolejinin hazırlık sınıfı öğrencileriyle. 1972-1973

İlk kurada Ürgüp Ortaokulu'na tayinim çıktı. 1950-1951 senesiydi. Ailece taşınıp orada ev tuttuk. Ben gittiğimde okulun açıldığı 2 sene olmuştu. Okulun 3. senesinde bir öğretim yılı orada çalıştım. Köyden gelen, benimle hemen hemen aynı yaşta olan çocuklar vardı. Çok çalışkandı öğrenciler. Köyde okul olmadığından devam edememişlerdi eğitime. Ürgüp'te o zaman sular dışarıdan sakalarla taşınıyordu. O suya lağım suyu karışınca dizanteriye yakalandım. Doktor, eczane yoktu bölgede. Bir arabayla takır tukur yollardan Nevşehir'e, doktora götürdüler beni tedavi için.

*Mithatpaşa İlkokulunda eğitim verildiği dönemde öğretmenler.
1975-1976 ders yılı sonu. Sabriye Özyapı arşivi*

1951-1952 döneminde Egridir Ortaokuluna tayin oldum. Manzarası çok güzeldi. Burada senelerce kalırsınız demiştim anneme. Yine ailece ev tuttuk. Oradaki ev sahiplerimizin akrabalarıyla hâlâ görüşürüz. 2 sene de Egridir'de kaldım. Çok değerli öğrencilerim vardı. Çok seviyordum çocukları. Fakat böbreklerimden ani bir rahatsızlık geçirdim. Doktorumuz yoktu. Isparta'ya gidiyordum tedavi için ama sonuç vermedi. Çok şiddetli ağrılar sonrası Ankara Numune Hastanesine sevk edildim. Böbrek düşüklüğünden dolayıymış rahatsızlığım. Doktorların yüzde bir kurtulma ihtimaliyle ameliyat

önerisini kabul ettim. Aileme haber bile vermeden doktorlara teslim oldum. 4,5 saat ağır bir ameliyat geçirdim, 6 ay öksüremedim, hapşırmadım, esneyemedim. Yazın annem bana şezlongda baktı. Çok dikkat ettik ve iyileştik. Çocuklarımı çok seviyordum ama artık böbrek hastalıkları uzmanı olan bir şehirde yaşamam gerekiyordu. Bursa'ya raporla tayin oldum. 1953-1954 döneminde Tophane'deki Osmangazi Ortaokulunda göreve başladım. Sanat okulunun bir binasını vermişlerdi. Eski yapılardan biriydi. 1962'de Pınarbaşı'nda yeni Osmangazi Ortaokulu binası yapıldı, oraya taşındık. İki sene de orada öğretmenlik yaptıktan sonra beni Yunanistan'daki Celal Bayar Lisesine yolladılar.

Tatile yeni girmiştik. Bir gün müdür bey "vekâletten sana bir teklif var; Gümölcine Lisesine ilk defa İngilizce bölümünü sen açacaksın. Bir seneliğine seni yolluyorlar" dedi. Çok şaşırdım. Tam da o sırada Yunanistan'la aramız gergin. "Beni sürüyor mu devlet oraya?" diye sordum. "Yok, hoca hanım 25 öğretmen Türkiye'den Yunanistan'a gidiyor, 25 öğretmen de oradan buradaki Rum Lisesine geliyor. Devlet seni seçmiş ama neden seçtiklerini bilmiyorum" dedi. Çok tereddüt ettim. Annem, babam razı olmadılar, çok üzüldüler. O zaman teyzemler bizde misafirdi. Eniştem İstanbul müftüsüydü o zaman. Çok değerli bir zattı. Dedi ki "çok mukaddes bir vazifedir. Sen bunu kabul et." "Peki" dedim ama çok düşündüm. Çeşitli merhalelerden sonra müdür bey "sırtında küfe yok ya, istemezsen eylülde gitmiyorum deyiverirsin. Şimdi evet de" dedi. İstanbul'da tatil yaptığım esnada bir telefon geldi. Söyledikleri tarihte Gümölcine'de vazifemin başında olmam gerekiyormuş. Telaşlandım. Yine müdür beye gidip ne yapacağımı sordum. Dedi ki; "bir hoca çok güzel istihareye yatıyormuş. Sen de git bir danış." Gidip hocayı bulduk ve rica ettik. Perşembeyi cumaya bağlayan geceydi. Kabul etti. "Bana bir yol teklif ediliyor. Benim için hayırlı mı, değil mi, diye bilmek istiyorum" dedim. "İş yolu mu, evlilik mi?" diye sordu. İkisinin de duası ayrıymış. "İş yolu" dedim. O gece rahatladım çünkü ne derse onu kabul edecektim. Ertesi sabah annemle hocaya gittik. Yaşlı biri daha vardı yanında ve karşılıklı oturmuşlardı. Ağlıyordu bizim hoca ve "işte bu kızdı" dedi. Yaşlı olan hoca oradan ayrıldı. Annemle oturduk. "Hiç böyle rüya görmemişim" dedi. "Bizzat peygamber efendimizi gördüm. Seni kolundan tutup getirmişti. 'Bu kızın içinde

şüphe var, tereddüt ediyor, gideceği yol hayırlıdır' dedi ve mübarek şu ayeti okudu" deyip o ayetin Arapçasını okudu ve bize tercüme etti: "Sizin hayır gördüklerinizde şer, şer gördüklerinizde hayır vardır." "Bu kızın da kalbi şüpheyle dolu. Gitsin yoluna, hakkında hayırlıdır" diye eklemiştir. Hoca da, biz de ağladık. Hocanın bu rüyayı neden gördüğünü Gümülcine'de İngilizce dersine ilâveten din kültürü ve ahlâk bilgisi dersi vermek zorunda kalınca anlayacaktım.

1964 senesinde Gümülcine'de göreve başladım. Bir seneliğine yollamışlardı ama her yıl uzattılar ve 4 sene çalıştım orada. Gümülcine'nin merkezindeydi okul. Hem ortaokul, hem lise eğitimi veriyordu ve Batı Trakya'daki bütün Türkler bu okula geliyordu. Yatılı öğrenciler de vardı. Karma bir eğitimdi. Erkek öğrenci sayısı Türkiye'deki gibi biraz daha fazlaydı.

*Bursa Anadolu Lisesi öğretmenleri Acemler'deki binalarının önünde.
1976-1977. Sabriye Özyapı arşivi*

Kentte giyim feraceliydi. Çocuklar fes takıyordu. Zaman içinde çocukları fes alışkanlığından vaz geçirdik. Fransızca, eski Rumca, yeni Rumca dersleri de vardı. Faal bir okuldu. İlk gittiğimde müdür Rum'du. Muavini İngilizce, Türkçe, Rumca biliyordu. Müdür Türkçe

anlıyor ama konuşamıyordu. Müdür bana sorular sorduğunda anlatıyordum, bana "ne, ne" diye cevap veriyordu. "Hay Allah! Anlamadı!" diye yeniden anlatıyordum. Yine "ne, ne" diyordu. "Ne kadar zor bunlara laf anlatmak!" diyor, tekrar anlatıyordum. Meğer "ne" Rumca "evet" demekmiş.

İngilizce derslerini başlattım orada. Fakat gittiğimde aksi gibi din dersi öğretmenini Türkiye'ye geri çekilmiş ve o ders açıkta kalmış. Arkadaşlar konsolosla konuşmuşlar. Bir gün konsolos bana din dersine gireceğimi söyledi. "Aman efendim ben nasıl yaparım din dersini?" dedim. "Bir arkadaşınıza sorduk, 'ben içki içerim' dedi. Kuran okumayı bilmeyen, namaz kılmayı bilmeyen öğretmenler var. Ama siz oruç tutuyor, namaz kılıyor, Kuran okuyorsunuz. Din dersine girebilirsiniz. Arkadaşlarınız sizi münasip gördü" dedi konsolos bey. "O başka, öğretmek başka" dedim ama görevi kabul etmeye mecbur kaldım. Böylece hem İngilizce, hem din dersi vermeye başladım. Çok zorlandım. Benim ailemden görme din bilgim vardı. Ayrıca bir eğitim almamıştım. Bunu öğretmek için derinliğine varmak gerekirdi. Öyle sorular gelecekti ki şahsıma... "Bu kimdir?" diyeceklerdi. Bir defa "açık geziyor" diyeceklerdi. İngilizce öğretmenini ve kız...

Çok sıkıntı çektim. Bursa'ya geldim tatilde. İstanbul'dan trenle ya da bir arkadaşımızın arabasıyla gidip geliyorduk Gümülcine'ye. Osmangazi Okulunun müdürünü ziyaret ettim yine. Dedim ki "ortaokullarda din dersi okutuluyor. O kitaplardan alayım." Kurdeşen döktüm sıkıntıdan. İlk sene kitapsız verdim eğitimi. Buradan oraya kitap götürmek de yasaktı. Din kitaplarını götürmemizi istemiyordu Rumlar. Kitabı üzerimde saklı götürdüm.

Konsolos bey "öğrencilere vatan sevgisi, millet sevgisi, oturup kalkma, adabı muâşeret öğret, başka bir şey istemiyoruz senden" demişti. "Ahlak, vicdan, insan sevgisi, Allah sevgisi öğret" dedi. Bir grup veli gelip "sen nasıl hanım hocayı din dersi öğretmenini tayin edersin?" diye sorgulamışlar. Tepki geldi. O da demiş ki "biraz ders versin, sonra yine bana konuşmaya gelirsiniz." Çok sorular geldi bana. Çok imtihan ettiler beni. Hele köylerden... Yüzümü kara çıkartmadım. Herkese tatmin edebilecek cevaplar verebildim ve 2,5 sene din dersi öğretmenliği yaptım orada.

İskeçe'de ortaokul yoktu. Okul açıp beni Türkçe, İngilizce ve din dersi öğretmenini olarak oraya almak istediler. "ben Gümülcine'ye tayin oldum, oradaki dostlarımı, talebelerimi bırakıp gelemem. Öğretmen atanıncaya kadar yardım edeyim, açılışında bulunayım, iki şehir arasında gidip gelerek çalışayım, fahri olarak görev alayım ama merkezim Gümülcine olsun" dedim. Bir sene boyunca haftada bir gittim. Gümülcine'yle arası 45 dakikaydı. Orada da din ve Türkçe derslerine girdim, İngilizceyi başlattım.

Gümülcine müftüsü kimseyle görüşmemiş. Evime eşini ve kızını gönderdi. 2,5 sene velilerden de şikâyet gelmedi. Hevesli ve terbiyeli çocuklardı öğrenciler. Rum öğretmenlerinden biri "pis Türkler" diye hakaret edermiş çocuklara. Özel olarak seçiliyordu bu öğretmenler sanki. Benim de bir sene Gazi Eğitimde topçu olarak çalışmışlığım vardı. İkinci sınıfa geçtiğimiz sene yüksekokulda okuyanlara 1 ay kurs veriyorlardı. Daha ziyade sağlık kursları. Bizim zamanımızda asker gibi çalıştırdılar bizi. Çakılı topçu taburunda çalıştık. Ben tapadaydım. Öyle bir askerlik geçmişimiz de olduğunu bilseler çok rahatsız olurlardı. Ama Rumların içinde iyiler, özel eğitimliler de vardı.

Pis Türkler diyen öğretmen bir gün ben nöbetçiye okula geldi. Nezle olmuş. Elinde mendili yoktu. Nöbetçi çocuğu yollayıp derste çocuklara hastalık bulaştırmamasın diye kâğıt mendil aldırardım. Ondan sonra bana karşı tavrı değişti. Bir gün Rum hocalar toplanıp evime geldiler. Rumca bilen Türk arkadaşımı da çağırdım. Benim evim eski bir Türk eviydi. Rum evlerinden de teklif ettiler ama istemedim. "Daha fazla para vereyim, daha basit bir evde oturayım ama Türk evi olsun" dedim. Kapıdan girişte sağda eski tarz tuvalet vardı. Sonra bahçe, solda mutfak, duş alacak bir yer, küçük bir hol, büyük bir oda; dolaplı, bahçeye bakan pencere. Basit bir evdi. Misafirler geldi. İkramımı yaptım. Pis Türkler diyen bayanın tuvaleti geldi. Eski tür tuvalete girerken ayrı terlikler olurdu ya bizde; tuvaletin kapısına geldi, ne yapacağını bilemedi. "Pabuçlarını çıkart, terlikleri giy" dedim, suyu gösterdim. Şaşırdı kaldı. Bir daha Türklere "pis Türkler" diyemedi.

Son sınıflar yıl sonunda edebiyat hocası ile temsil düzenlerdi. İlk

gittiğim sene Cimri piyesini oynadılar. Bilet satışından kazanılan parayla son sınıfları yurt içi ya da dışında gezmeye götürürlerdi. İsteyen öğretmen de kendi parasıyla katılırdı. Edebiyat hocası "9. sınıfta bir talebem var. 'Beni Allah neden Çingene olarak dünyaya getirdi?' diye çok üzülüyor. İntihar etmesinden korkuyorum. Ne yapayım?" diye sordu. Düşündüm. "Son sınıflarla piyes yapıyorsun ama o piyesin içinde başka rol için birkaç kişiyi namzet al. Sonra bu öğrenciyi seç, yetiştir, piyeste rol alsın. Böylece kendine itimadını geliştir" dedim. O çocuk sonra hayata başka türlü bağlandı. Tiyatro grubuyla birlikte Atina'ya kadar gidip geldik. Selanik'e de gittik. Rum öğretmen arkadaşlar da geldi.

*Sabriye Özyapı'nın teftiş sonrası bakanlıktan aldığı teşekkür belgesi.
4 Kasım 1977*

Okulda bayrak töreni yaptırıyorlardı. Bayrağı görmek için konsolosluğa gidiyorduk. Çok verimli fedakâr çalışıyorduk. Öyle zamanlar oldu ki, Türklere Yunanlılar arasında sınır kapıları kapandı ve sonra kapılar açılınca da pek çok arkadaş eş ve çocuklarını TR'ye yolladı. O dönem Rum askerleri süngülerle okul yoluna dizildi. Biz o süngülerin arasından gidip geldik okula. Konsolosluk "bir araya gelin"

diye emir verdi. Yalnız arkadaşlar evli arkadaşların evlerine taşındı. Bizi takip ediyorlardı. Çok şükür tehlike olmadı. Bir keresinde de Türklerle Yunanlıların arası açılınca okulumuzdaki Türkiye haritasını kaldırıp okulu da bir gün tatil etmişlerdi. Okula gittim, öğretmenler odada oturmuşlardı mahzunca. Öğrenciler yoktu, haritamız yoktu. O kadar gücüme gitti ki! Türkçe bilen Rum müdür muavinine "talebeler nerede?" diye sordum. "Devlet öyle istedi" dedi. "Haritayı neden kaldırdınız?" diye sordum. "Öyle gerekiyor" dedi. Hayatımda o kadar coşkuyla konuştuğumu bilmiyorum: "Çocukların suçu ne? İki devlet gerilmiş! Burası okul, öğretim yuvası! Benim karşımda ister Rum, ister Türk, ister başka bir milletten çocuk; öğrenci, öğrencidir ve devlet işi okul işine karışmaz. Haritadan ne istediniz?" dedim. O dönemleri bir tehlike olmadan güzelce atlattık.

Uzaktan gelen çocuklar aşureyi hiç bilmiyorlardı. Bir komşum eski Türk bakanlarındanmış. Köklü bir aileydi. Bahçeleri de büyüktü. Büyük bir kazan vardı. O yurda aşure yapıp çocuklara dağıtmıştım. İlk defa görmüşlerdi aşureyi ve çok sevmişlerdi. Çok değişik gelmişti.

Türk komşularım Türkiye'ye çok bağlı insanlardı. Karşı komşum Rum'du. İstiklal Harbini görmüş bir kadındı. Bir ara ortalık çok gerilip Yunanlı gençler "yürüyüp, Konstantinopol'ü 24 saatte alacağız" deyince o ihtiyar "bunlar bilmiyorlar Türk'ün ne demek olduğunu, çekmediler o sıkıntıyı" demişti.

Orta 1'den başlattığım öğrencilere lise 1. Sınıfı da okuttum ve 1968'de Türkiye'ye döndüm. Uzun tatillerde buraya geliyordum ama yine de çok özlüyordum. Sözleşmemi daha fazla uzatmadım. Konsolosluktan da Türkiye'ye dönenler vardı. Bana "imtihana gir, Ankara Fen Lisesine gel" dediler. Onun öğretmenlik sınavı ayrıydı. Ailem yaşlandıkça muhitinden, şehrinde ayrılmak istemiyor insan. İstanbul ve Ankara gibi yerde bütçem müsait olmayacaktı. Osmangazi Ortaokulunda gündüz ve gece okulunda öğretmenlik yaptım. Oradaki bütün arkadaşlarım dağılmıştı. "Gece okullarında bazı şeylere göz yumuyoruz yapamazsın" dediler bana ama yaptım. 2 sene de gece okuluna gittim. Sabahtan öğlene gündüz okuluna gittim, gelip evde anneme babama yardım ettim, akşamüzeri tekrar gece okuluna gidip ders verdim.

1971 senesinde Maarif Kolejinden teklif aldım. Benim orada öğretmenlik yapmam konusunu Melahat Hanım'la Muzaffer Bey konuşmuşlar. Kız Lisesine 30 kız, Erkek Lisesine de 30 erkek öğrenci Maarif Koleji tedrisatı görmek üzere kayıt alınmıştı. "Kolejin İngilizce eğitimi benim eğitimimden farklı olabilir" diye düşündüm. İstanbul Moda Kolejine gittim, inceledim. Benim eğitimimden farklı bir şey görmeyince kabul ettim işi. 30 kız! Pırl pırl kızlardı! Gözleri nasıl güzeldi! Çok candan bağlandım onlara. Her hocanın sevdiği gibi ben de talebelerimi çok sevdim. Bütün bildiklerimi onlara aktarmak istedim.

Melahat Hanım'ın da çok emeği oldu okulda. 5 sene Kız Lisesinde bizi barındırdılar. Hiçbir malzememiz yoktu. Bir veli teyp hediye etti, sınıftan sınıfa taşıyıp çalıştık onunla. Yeni açılan okul olduğundan "buradan öğrenci yetişir mi?" diye çok sözler söylendi. Hep beraber, el birliği ile çok çalıştık. Milli bayram kutlamalarını Kız Lisesi ile birlikte düzenleniyordu. Sonra Mithatpaşa İlköğretim Okulunda kızlarla erkekler birlikte okumaya başladı. Mithatpaşa Okulundan itibaren müdürümüz Nadir Gezer oldu. Oradan sonra 1976-1977 senesinde Acemlerdeki kendi binamıza taşındık. O zaman Anadolu Lisesi oldu okulun adı. Ben hep hazırlık ve ortaokulda İngilizce öğretmenliği yaptım. Haftada 18 saat derse giriyordum. Ayrıca bir arkadaşım da 6 saat ders veriyordu ve çocuklar toplam 24 saat ders alıyordu. Hazırlıkta İngilizceyi bir senede A'dan Z'ye öğretiyorduk ve ertesi sene bütün fen ve matematik derslerini İngilizce tedrisat olarak görebiliyorlardı. İngilizce kitaplarının hangisini okutulacağına biz karar verirdik. İstanbul Moda Kolejinin ders kitaplarını takip etmiştik.

Öğrencilerin kimisini bakışla, kimisini nasihatle durdurduk ama çocuklar genelde çok terbiyelilerdi. Onların başarıları beni çok mutlu ediyor. Benim yaşam sevinci onlar. Eşim de "talebelerini görünce ya da telefonda konuşunca bakışların bile değişiyor" derdi.

Bir gün suddenly (aniden) kelimesini öğretmeye çalışıyordum sınıfta. Derken sınıfın kapısı çalındı ve içeri aniden o dönemin milli eğitim müdürü ve benim Osmangazi Ortaokulundan talebem Halil Öztürk girdi. O da şaşırıldı, ben de. Nadir Bey ve iki de mühendis,

okulun yeni binasının eksigi var mı diye sınıflarda dolaşıyorlarmış. Çocuklar ayakta, Halil'le göz göze geldik. Halil koştu, geldi "hocam" dedi, ellerimi öptü. Çocuklar şaşırıldı. Öğretmeye çalıştığım "suddenly" kelimesini o kadar yerinde yaşadılar ki o anda, çocukların hafızalarına yer etti o günden sonra.

1977 senesinin sonunda müfettiş geldiğinde "hoca hanım emekliye ayrılacakmışsınız" demişti. Yorulmuşum. 27 sene 4 ay öğretmen olarak devlete hizmet ettim. Bunun 7 senesi Anadolu Lisesinde geçti. Okulun ilk mezunlarıyla birlikte ben de ayrıldım okuldan.

1996 senesinde kalp sorunlarım çıktı. Osmangazi Ortaokulundan öğrencim olan ve sonra öğretmenlik yapan bir öğrencim beni fakülteye taşıdı. Anjiyo yapıldı. Aort damarımda büyük tıkanıklık vardı. Ameliyat ya da balon yapılacaktı. Doktora "anneniz olsaydım ne yaparsınız?" diye sordum, "balon yapardım" dedi. Bir gün doktor gelip dedi ki "hoca hanım, sizin burada talebeniz var; David." Hacca gidip kapanmıştım. Hastanedeki fotoğrafım tesettürlüydü. Vazifeden ayrıldıktan sonra evlenmiştim ve sağlık karnemde soyadım daha değişmemişti. Aradan 20 sene geçmiş, beni eski soyadımdan tanımış David. "Ben hocama balon yaptırmam" demiş. Hastanede yattığım bir gün kocaman yakışıklı bir genç adam geldi, ellerime sarıldı, "hocam ben David. Seni ameliyat yapacağız" dedi. Profesörüyle beraber ameliyat etti beni David. Bir haftada ayağa kalktım ve sonra bugüne kadar hep Dilek Yeşilbursa kontrollerimi sürdürdü. Onu okutmadım ama beni okuldan tanıyordu. Her ikisi de profesör oldu sonra. David Bursa'da ilk yapay kalp naklini gerçekleştirdikten sonra tebrik etmek için aradığımda sesimden tanımıştı. Ben onlara o kadar şükran borçluyum ki; kendimi öylesine teslim ettim ki, bir evlat gibi.

1976-1977 yılının sonunda Anadolu Lisesindeki öğrencilerime veda konuşması yaptım. Bir gün kız öğrencilerimden ikisi geldi, ellerinde bir kitap, dediler ki "hocam, bu size bizim hediyemiz. Yıllığımızı size hitap ettik." Dondum kaldım. Arada bir eve gelip albümlere bakarlardı ama hiç evden fotoğraf aldıklarını hatırlamıyorum. Sürpriz yapmak için benden gizli fotoğraflarımdan almışlar. O kitap hayatımda aldığım en değerli hediyedir. Arada bir açıp bakar, konuşurum onlarla.

Atatürk'ün benim için önemi ayrıdır. 1938 senesinde Atatürk Bursa'ya geldiğinde ilkokuldaydım. Mahallemizde aynı okula gittiğimiz bir abimiz vardı. Atatürk'ün şehre geldiğini söyledi. Okuldan verilen, yapmam gereken vazifem de vardı ama "Atatürk geldi" deyince, o kadar büyük bir sevgi var ki içimizde, okuldan kaçtık. Abi bizi arkadaşımınla beraber Atatürk'ü karşılamaya götürdü. Aslında ben annemden, babamdan habersiz adım atmazdım. İkisi de çok titizdi. Ama kaçtık! Çakırhamam'dan ileriye, postanenin oraya gittik. Kalabalığın içine karıştık. Yolun iki tarafına halk sıralanmıştı. Oradan açık bir arabanın içinde Atatürk geçti. Fötr şapkasını çıkartmış, selâm veriyordu. Hayal gibi geçti. Çok güzel bir insandı. Muazzam bir insandı. Eve geldim. O kadar mutluydum ki! Ama vazifem kalmıştı. Abi demişti ki, ben senin vazifeni yaparım. Yaptı da. Çabucak yazdı bana harfleri. Babam geldi. Duymuş kaçtığımı. "Neredeydin sen?" dedi. "Atatürk'ü görmeye gittik" dedim. "Senin vazifen yok muydu?" dedi. "Vardı" dedim. "Kim yaptı?" dedi. "Hasan Abi yaptı" dedim. "Bak çocuğum" dedi; "Atatürk için gitmene bir şey demiyorum. Hasan Abin iyi etmiş götürmüş ama kaçman ilk olsun. Atatürk'e mahsus olsun. Bir daha ödevini de kimseye yaptırmayacaksın. Gece yarısına kadar da otursan kendi ödevini kendin yapacaksın" dedi. Yırttı o sayfaları. O sayfaları tekrar gece yarısına kadar yaptım ama çok mutluyum çünkü Atatürk'ü görmüştüm. Bundan 9 ay sonra da ölüm haberi gelmişti Atatürk'ün. Bütün sınıf ağlamıştık. Ufak olmamıza rağmen Atatürk sevgisi yerleşmişti içimize. Sonrasında ilkokuldayken 10 Kasımlarda Heykel'deki anma törenlerine Atatürk'e şiir okumaya arkadaşımınla beni yolladılar hep. O zamanlar çok duygu doluydu törenler. Onun yerine kimseyi koyamıyoruz hâlâ. Bütün meziyetleri üzerinde toplamış bir insan çünkü. Bazen bakıp "Atatürk bunu senelerce önce görmüş" diyorum. Öğretmen, lider, asker, politikacı, hatip, ileri görüşlü, aydın... Nelerden kurtardı bizi! Her gün dua ediyorum Atatürk'e ve silah arkadaşlarına. Mekânları cennettir.

Atatürk'le ilgili bir diğer anım da Gümölcine'de görev yaptığım dönemden. Benden önce görevli olan arkadaş gelirken Atatürk'ün resmini gizli saklı göğsünde getirmiş, Türkiye'ye temelli dönerken de bana emanet etmişti. Evimin duvarına asmıştım. Gidip o fotoğrafa bakıp kuvvet buluyordum. Her türlü zorluğu o fotoğrafla

yeneceğimi biliyordum. Bir keresinde kolum tutulmuştu. Tahtaya yazı yazamıyordum. Doktor iğneler, ilaçlar verdi. İstiklâl harbinin zorluklarını geçirmiş bir kadın olan iğneci hanım evime iğne yapmaya geldi. Atatürk Yunanlılarda o kadar kuvvetli bir tesir uyandırmış ve halk olarak Atatürk'ten öylesine korkmuşlardı ki; evimde Atatürk'ün o fotoğrafını görür görmez sarsıldı, titredi, gözleri fal taşı gibi

açıldı iğnecinin. Ben de Türkiye'ye dönerken bir başkasına emanet etmiştim o fotoğrafı.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 16 Ocak 2015

Okulun ilk müdürü Nadir Gezer'in veda yemeği. 25 Aralık 1978. Sabriye Özyapı arşivi

Seçkin Yılmaz

20 Haziran 1963, Ardahan
Beden Eğitimi Öğretmeni,
Müdür Yardımcısı
Türkiye Şampiyonu Voleybol Takımının
Çalıştırıcısı
Görev Dönemi: 1986-2011

Ailem Ardahanlı. Ben 1 yaşımdayken ilkokul öğretmeni olan babamın tayini Karacabey'e bağlı Hürriyet köyüne çıktı. İlkokul öğrenimimi orada tamamladım. 1976'da Atatürk Lisesinin ortaokulunu ve 1980'de Demirtaşpaşa Meslek Lisesinin elektrik bölümünü bitirdim. Okulda ve kulüplerin altyapı takımlarında hem futbol, hem voleybol oynuyordum. Üniversitede hedefim elektrik bölümüydü ama sadece spora endekslili yaşayınca, akademik yaşam geride kaldı ve beden eğitimi bölümüne girmeye karar verdim. 1980 sonrasıydı. Beden Eğitimi Bölümü Uludağ Üniversitesinde yeni açılmıştı ve sınavla öğrenci alınacaktı. Sınavlar Ankara'da yapıldı. Jimnastik, atletizm, güç ve dayanıklılık üzerine üç gün süren fiziksel sınavlardan geçtik. Teorik sınav yapılmadı. Uludağ Üniversitesinin beden eğitimi bölümünün ilk öğrencileriyiz. Sadece bir sınıf vardı ve toplam 30 kişiydik. Kız ve erkek öğrenci sayısı birbirine yakındı. Yüksek lisansımı da Uludağ Üniversitesinden aldım. Bütün öğrenim hayatım Bursa'da geçti. O dönemde Sönmez Filament, Oyak Renault ve Mako Spor, üst düzey voleybol takımlarıydı, hep final oynarlardı ve üniversitede okurken bu takımları izlerdim. Alt yapıda okul-kulüp işbirliği yapıyordu. Okul takımlarının çalışmalarını ve bu öğrencilerin A takımlarına yükseliş serüvenlerini takip ederdim. O dönem futbol oynadığım halde benim için voleybol daha ön plana çıkmaya başlamıştı. Kulüplerle ortak planlama yapan okullarda öğretmen olma arzusunu taşıyordum. Salonu olan, sporcuları aynı zamanda bir kulüpte oynayan bir okulda çalışmak, böylece hem mesleğimi

geliştirmek, hem de motivasyonumu arttırmak istiyordum. Mezun olduğumda Mako Spor'da antrenörlük yapıyordum ve Samsun'a tayinim çıkmıştı. Samsun'da oynanacak bir deplasman maçı, öğretmen olarak göreve başlama tarihime denk gelmişti ve maçtan sonra Samsun'da kalıp geri dönmedim, bir sene Samsun'da görev yaptım.

ANADOLU LİSESİ:2 — VAN ERCİŞ D.OKULU:0
SALON: Edip Burhan
HAKEMLER: Cemil Aydın (***), Münir Pak (***),
ANADOLU LİSESİ: Cemal (***), Metin (***), Tolga (****), Alper (****), Kerim (***), Selçuk (****),
VAN ERCİŞ: Seza (**), K.Murat (***), Hüseyin (**), K.Mehmet (**), Nuri (**), Yılmaz (**), Siddik (**),
SETLER: 15-4, 15-6

Harika
çocuklar
Anadolu Lisesi'ne
dolayısı ile Bursa
voleybolüne
muhteşem bir Türkiye
şampiyonluğunu
kazandıran harika
çocuklarla gurur
duyduk.

Voleybol takımının Türkiye şampiyonluğu haberi, 1991. Alper Altay arşivi

Samsun'dan Bursa'ya tayin istediğimde birinci tercihime Çınar Lisesini yazmıştım çünkü o okul güçlü bir altyapısı olan Mako Sporla ortak çalışma yapıyordu. İkinci tercihim olduğu halde Anadolu Lisesine tayinim çıktı. En son gün, çok da istemeyerek göreve başlamıştım fakat çok da iyi olmuş çünkü hayatımın en mutlu günlerini orada geçirdim. 1986 senesinin Kasım ayında, 23 yaşında göreve başladım, geldikten bir ay sonra yıllardır o okulda çalışıyormuşum gibi değer gördüm.

Altı beden eğitimi öğretmeniydik: Kazım Özarslan, Hüseyin Yurttaş, Doğan Baynal, Ümrân Tabakgil ve Süheyla Şahin. Birinci dersimizi aynı salonda kızlı erkekli ortak koşu, kültüfzik ve koordinasyon üzerine birlikte yapardık. İkinci derste kız ve erkek öğrencileri ayırıp ders yapıyorduk çünkü müfredatta kız öğrencilere yönelik denge, minder hareketleri, ritmik jimnastik, çember hareketleri vardı. Bu anlayışlar sonra değişti, her öğrencinin yapabileceği müfredat üzerinde bütün sınıf bir arada eğitim gördü. Önceleri beden eğitimi derslerinde kurallar katıydı. Çocuklar koşar, ilk 3'e giren öğrenciyeye 100 verilir, en arkada kalan zayıf not alırdı. Aslında bu doğru değil. Beden eğitimi derslerinde bir davranış kültürü, öz disiplin ve sorumluluk anlayışı vardır. Beden eğitimi dersine eşofmanla gelmek ve derse katılmak bile geçer not almak için yeterlidir. Beceri kadar ortaya konulan mücadele de önemlidir. Koşma becerisi olmayan bir öğrencinin çıkıp çaba göstermesi de geçer not alması için yeterlidir. Herkesi kendi kapasitesine göre değerlendirmek gerekiyor. Hiç kimse profesyonel sporcu değil. Uzun mesafe koşudan not verdiğimizde en arkadan gelen öğrenciyeye bile tam not verdiğimiz oluyordu çünkü o da kendi sınırını aşmak için mücadele ediyordu ve biz almış olduğu dereceyi değil, onun bu mücadelesini değerlendiriyorduk. Her öğrencinin spor ruhuyla ortaya koyduğu çaba bizim için ölçüydü. Çünkü sporda önemli olan, müsabakaya katılmak ve o sürece hazırlanmaktır.

Eski beden eğitimi öğretmenleri tüm sporların temel eğitimini iyi bilen, sporla ilgili her türlü çalışmayı yürüterek okulun spor kültürüne katkı koyan arkadaşlardı. Son zamanlarda branşlaşmaya dönüldü. Biz hentbol, voleybol, basketbol, atletizm, futbol takımlarını çalıştırabiliyorduk ama bir branş üzerinde de uzmanlığımız vardı. Bu, genelde, ya profesyonel olarak yapmış olduğumuz ya da ilgi duyduğumuz spordan kaynaklanıyordu. Şimdi üniversitelerin yapıları değişti. Beden eğitimi öğretmeni gibi değil, antrenör gibi tek branş üzerine odaklanıyorlar. Beden eğitimi öğretmenleri bir-iki branşta uzman olabilir ama okulun tüm öğrencilerinin ilgi duyabileceği, herkese katkı sağlayabilecek genel spor kültürlerinin olması lâzım. Bizim zamanımızda öyleydi. Beden eğitimi öğretmeni, okulun tüm spor yükünü taşıyabilirdi. Kâzım Abi beden eğitimi öğretmenlerinin arasında herkesten sorumlu koordinatördü. Spor

kültürünün ve salon disiplininin gerçek anlamda lideriydi. Voleybol sorumlusu bendim. Bursa Anadolu Lisesinin basketbol ve voleybol takımlarının, Oyak Renault Spor Kulübüyle ve Belediye Sporla çok ciddi altyapı çalışmaları vardı.

*Türkiye şampiyonu voleybol takımı okul müdürü ve öğretmenleriyle, 1991.
Alper Altay arşivi*

1986'da göreve başladığımda okulun Türkiye şampiyonu olmuş basketbol takımı vardı ve basketbolla ilgilenenler daha çoktu. Okullarda spora küçük yaşta başlamış çocuklara, daha önce spor yapmamış ama yetenekli ve spora ilgi duyan çocukları takviye eder, takım kurarsınız. Hem okul, hem kulüp işbirliği devam eder. Voleybolda öyle değildi. Daha çok basketbol kökenli çocuklar okula gelirdi ve biz basketbolu seçenlerden geriye kalan öğrencilerin arasından voleybol takımını kurardık. Bugün futbol olduğu gibi, o dönem ilk tercih hep basketboldu. Çocuklara "voleybol mu, basketbol mu?" diye sorduğunuz zaman, basketbol öncelikliydi. Zaman içerisinde okulda voleybolu öncelikli duruma getirdik. Çok ciddi çalıştık. Öğrenciler ağırlıklı olarak Özel İnal İlkokulundandı ve oradan gelen öğrenciler sporu pek bilmezdi. Ders odaklıydılar. Akıllı çocuklardı. Biz onlara koşmayı sıçramayı, takla atmayı, spor yapmayı öğrettik ve onlarla 1987-1997 arası 10 yıl namağlup Bursa şampiyonu olduk. Erkek voleybol takımı olarak her yıl Türkiye finallerine katıldık.

Göreve başladıktan 10 gün sonra Kâzım Abi bana voleybol takımı devredip “bu takım senin” demişti. 1974, 1975 ve 1976 doğumlu, orta 1. sınıftan 3. sınıfa kadar 15 öğrenci vardı takımında. İlk antrenmanda karşılarına oturdum ve bir konuşma yaptım: “Çocuklar; bu yıl Bursa’da üçüncü olacağız. Gelecek yıl Bursa birincisi olup Türkiye finali oynayacağız. O yıl kaçıncı olacağız bilemem ama sonraki yıl Türkiye şampiyonu olacağız” dedim. Çocuklardan bazıları güldü. Çünkü o güne kadar galibiyetleri yoktu ve o takımın nasıl bir sene sonra Türkiye finali oynayacağını hayal edemediler. Ben çok heyecanlı ve tempolu bir giriş yapmıştım. Ne yaparsak başarılı olacağımızı biliyordum. Gülenlere “ayağa kalkın, siz gidiyorsunuz” dedim. Beni heyecanla ve gözleri parlayarak dinleyen çocuklarla yola devam ettik ve hedefimize gerçekten ulaştık. 1987-1991 arasında sıkı çalıştık ve her sene finallere kaldık. Türkiye 4.sü, Türkiye 3.sü ve nihayetinde Türkiye şampiyonu olduk.

Kız takımlarında durum farklıydı. Bursa’da spor salonu azdı ve kadın sporuna yatırım yapan kulüp de çok azdı. Erkek sporlarına Tofaş SAS, Mako Spor, Oyak Renault Spor Kulübü, Belediye Spor ve DSİ Nilüfer Spordan hem antrenör, hem salon desteği mevcuttu ve bu şartlarda okul takımları da güçlü oluyordu. Bursa Anadolu Lisesi, diğer okullara göre derse daha çok zaman ayıran çocukların okuduğu bir okul olduğu için spora çok az vakit kalıyordu. Kızlarda daha çok tenis, kayak, yüzme gibi bireysel sporlar ön plana çıkmıştı. Erkeklerde voleybol ve basketbolda kulüp desteği olduğu gibi kız takımlarında da olsaydı çok başarılı sporcular çıkardı.

Günümüzde pek çok anne-baba çocuklar derslerden geri kalır diye spor yapmalarını istemiyor. Teniste, yüzmede, basketbolda, yurt dışından; özellikle Amerikan üniversitelerinden burs alan onlarca öğrencimiz oldu. Üst düzey spor yapıp bu gün doktor, mühendis, avukat, iş adamı olan birçok öğrencimiz var. 2010’da ABD’deki üniversite eğitimi yayıncılarına göre 40 yaş altında dünyanın en iyi 40 işletme profesöründen biri olan, Harvard Üniversitesindeki öğrencileri tarafından da ‘en iyi eğitmen’ seçilen Zeynep Ton, ortaokul 3’e kadar Bursa Anadolu Lisesinin voleybolcu öğrencisiydi. Liseye geçtiğinde Eczacıbaşı’na transfer olarak Üsküdar Kız Lisesinden mezun olup voleybol bursuyla Amerika’da üniversite

okudu. Şimdi artık bir başka tempo var. Gece yaralarına kadar dershanede çocuklar. Oysa müfredat, dersin okulda öğrenilmesine uygundur. Anadolu Lisesinin öğrenci yapısı da buna uygundu. Akıllı çocuklardı. Dersi derste öğreniyorlardı. Sporcular, müsabakalardan dolayı kaçırdıkları dersleri, küçük ek çalışmalarla telafi ediyorlar, sınıf arkadaşlarından ders notlarını alıyorlardı. Eski öğrenci yapısında müthiş bir dayanışma vardı. Öğretmenler de seviyordu sporcuları. Spor yaptığı için öğrenciyi geride bırakan, ona şefkat ve ilgi göstermeyen bir öğretmen hatırlamıyorum. Bütün öğretmenler sporu destekliyordu. Zaten o çocuklar müsabakalarda okulu temsil ediyordu.

*Türkiye şampiyonu voleybol takımı kazandıkları ödülleriyle, 1991.
Alper Altay arşivi*

Voleybol takımıyla yola ilk çıkış noktamızda kimlerle oynayacağımızı ve bu takımların oyun sistemlerini araştırdık. Yetenekli oyuncuların nasıl oynadıklarını tespit eder, ona göre bir kurgu ve plan içinde çalışırdık. 3-4 sene sonra hangi turnuvaya gideceğimizi, hangi takımlarla karşılaşacağımızı hiç bakmaz duruma geldik. Çünkü artık onlar bizi takip ediyordu. Ben sadece turnuva tarihlerine bakıyordum. Hangi ilden, hangi takımın geldiği önemli değildi artık bizim için. Kendi takımımızın gücüne, oyuncularımızın performansına ve çalıştığımız sistemin doğruluğuna inanırdık.

Abdülaziz İskender, Özer Aktepe, Mustafa Yüce, Yeşim Ömeroğlu Ünlü ve Seçkin Yılmaz 2008. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Bursa'da ortaokullarda Hürriyet Endüstri Meslek Lisesi, Erkek Lisesi, Tophane Endüstri Meslek Lisesi ve Çınar Lisesi iyi takımlardı. 7-8 güçlü lise takımı vardı. Müsabakalara Kemalpaşa'dan, Inegöl'den de takımlar katılırdı. Ortaokullarda güçlüydük ama liselerde farklıydı çünkü biz lise son sınıf öğrencilerini üniversite sınavına hazırladıkları için maçlara çıkaramıyorduk.

Bizim maçlarımızda hınca hınç dolardı tribünler. Maçlar genelde akşam saatlerinde olurdu ve bütün okul seyretmeye gelirdi. Müdürler de öğrencilerin maçlarımıza gelmesini arzu ederdi çünkü dayanışma olurdu. Okul kimliği oluşurdu. Daha sonra okul maçları okul salonlarına alınmaya başlandı. Tribünlerin çoğu küçük ve yetersizdi. Altyapı sporlarındaki heyecan ve katılım yıldan yıla düştü.

30 sene önce 10 kadar takım çıkıyordu müsabakalara. Üstelik nüfus çok daha azdı ve ekonomi bu kadar gelişmemişti. Spor basında bu kadar yer almıyordu. Bir zamanlar Bursa'da sadece ilkokul, ortaokul ve lisede, kız ve erkek öğrencilerin voleybolda 60 okul takımının olduğunu hatırlıyorum. Senede 300 müsabaka yapılırdı. Son yıllarda 3 veya 4 lise takımı çıkıyor. Beşinci takım yok. Şu anda daha fazla okul, daha fazla öğrenci, fazla olanak var, daha fazla tesis ama daha az takım var. Voleybolda okullar arası Türkiye yarı finalinde bile tribünlerde 30 kişi ya var, ya yok.

Anadolu Lisesi oyuncuları pratikti, zekiydi, çabuk kavıyorlardı ve sonuca giden taktik anlayışlarını iyi uyguluyorlardı. Hürriyet'i alt yapılarda yeniyorduk. Daha az çalışıyor olsak da, daha başarılıydık. Belki bizim bir antrenmanda çözdüğümüz taktiği diğer takımlar daha uzun sürede çözüyordu. Bu plan-programdan, çocukların birbirine uyum ve yatkinliğinden, çalıştıracıdan, ortaya koyduğunuz hedeften, motivasyondan ya da şanstın; pek çok faktörden kaynaklanabilir.

Bence tek eksikimiz şuydu: Diğer takımlardaki öğrenciler sokakta da spor yapmış, sokak mücadelesini öğrenmiş çocuklardı. Savaşmayı biliyorlardı. Maçlar kırılma ânına geldiğinde, bizim kaybetme riskimiz her zaman daha fazlaydı. O noktaya gelmeden işi çözmek durumundaydık. Ucu ucuna götürdüğümüz maçları kaybedebilirdik. Maçları hep önde götürmeliydik. Dramatik bir maçımız var Hürriyet'le. Setlerde 2-0, son sette de 10-6 öndeydik. Artık maçı 3-0 almak üzereydik ve seyirciler salonu terk etmeye başlamıştı. Hürriyet direniş gösterdi, 3. seti aldı ve yüksek motivasyonla maçı da 3-2 lehine çevirdi. Bizimkiler ilk iki sette ortaya koydukları mücadeleyi göstermedi. Olması çok zor bir şeydi, çok rahat almamız gereken bir maçtı. Direniş gücü yüksek, sokak kültürü olan, daha erken yaşta hayata atılmış olan, kaybedeceği başka bir şeyi olmayan, daha saldırgan olan kişiler, o son anda kazanmak için yapması gereken her şeyi yapıyordu. Bizim çocuklar sporu daha çok eğlence kültürü olarak görüyordu. Belki de bizim okulun yapısında doğrusu buydu. Çocukların hedefleri üniversiteyi kazanıp iyi bir meslek edinmekti. Örneğin Selçuk Kocabıyık yazın yıldız milli takım aday kadrosuna çağrıldığında, "ne işim var benim orada?" deyip Kanada'ya, abisinin yanına gitti. Henüz ortaokuldayken olduğu yerden sıçrayıp basketbol

çemberini çift elle tutabilen bir sporcuymdu. Bu çocuk milli takıma gitmeliydi aslında ama “ben sporcu olmayacağım” dedi ve kampa gitmedi. Şimdi avukat.

Bir sene grup maçlarındaki takımlarıelediğimiz için batıdaki takımlar bizi istemeyince, bir baskı oluşturmuşlar ve Türkiye şampiyonası elemeleri için doğudaki illerin birincilerinin karşılaştığı Urfa grubuna gönderildik. Bizim doğuda eleneceğimizi düşünmüşler. Urfa maçında sahaya çıktığımızda ‘herhalde ısınmada farklı forma giyiyorlar, maça çıkarken yeni forma giyecekler’ diye düşündük ama sonra fark ettik ki formaların her birinde başka okulun adı yazıyor! Antrenörler her okuldan iyi oynayan oyuncuyu toplamış, takım kurmuştu. Denetleme yoktu. Her ne olursa olsun onları yenip çıkmalıydık gruptan. Antrenör bir süre sonra hemen oyuncuları içeri aldıve çocuklar yeni, bir örnek formalar giydi. Maç boyu hakemler baskı altındaydı ve yanlış kararlar verdiler. Sporcularımıza rakip oyuncular tarafından tehditler ve küfürler savruldu. İlk seti aldık. Çocuklar gerçekten müthiş oynadılar ama sonra salondaki atmosfer gerilince ikinci seti verdik. O zaman maçlar üç set üzerinden oynanıyordu. Son seti kazanan maçı alacaktı. Son sette 8-1 geriye düştük. Saha değişikliği yapıldı. 11-3 geriye düştüğümüzde son molayı aldım. Molaya geldiklerinde, iğne batırsanız kan akmayacak durumlardı. Tedirginlerdi ve korkuyorlardı. Türkiye finali oynayacakken orada ezilip gitmek üzereydik. Sert bir antrenördüm. O son molada onlara kızacağımı, bağıracağımı ya da kaybetmek üzerine bir şeyler anlatacağımı düşündüler. Aksine, o kaotik ortamdan çıkarmak için fıkra anlatıp espriler yaptım onlara. Nemrut’un dağından değil, Nemrut’un kızından bahsettim. Onları güldürmek istedim. İlk set gibi oynamazsak oyunu kaybedeceğimizi anlattım. Gülüyordum ama içimden ben de korkuyordum ve çocuklara hissettirmiyordum. Tek taktığımız pasör çaprazı Ediz Atabey’di. Hasan iyi servisçi, Ediz iyi hücum oyuncusuydu. “Servis kaçırmayalım, dönen topları Ediz’den kullanalım” dedim. Basit bir taktik söyledim ve tuttu. Çocukları o kaotik ortamdan kurtardığımız için döndürdük maçı ve yanılmıyorsam seti 16-14 alarak maçı kazandık. Bitiş düdüğüyle birlikte bütün tribünler üzerimize geldi. Caner’in etrafında 5-6 seyirci vardı. Hakemi de, diğer sporcuları da görmeden Caner’i kurtarmaya gittim. Tesadüfen Bursalı polis vardı orada. Bir süre sonra salondan

çıkmaları için çocuklara koridor yapıldı ama o ilk an çok önemliydi. Kimin, ne yapacağı belli olmazdı. Soyunma odasına indiğimizde gurur ve sevinç bir aradaydı ama sessiz kaldık. Sevincimizi içimizde yaşadık. Zaten galibiyetle beraber coşku yapma şansımız yoktu. Çocuklar çok akıllıydı. Bir taşkınlığa sebep vermediler. O çocukların eminim ömürleri boyunca unutmayacakları anılardan biridir bu. Benim için de öyle.

Öğrencilerimizin hepsini gittiğimiz yerlerin tarihi ve turistik yerlerine götürüyorduk. Okul aile birliği sporculara kaynak sağlardı. Güçlü harcırah verirlerdi. Turnuvadan bir-iki gün önce gider, çocukları gezdirir, salona alışmaları için antrenman yaptırırız.

Şampiyon olduğumuz sene finaller Mersin’deydi. Hürriyet Endüstri Meslek Lisesi Bursa ikincisi olmasına rağmen grup elemeleri maçlarını kazanmış, Türkiye finallerine gelmişti. Şampiyonada onları rahat yeneceğimizi düşünüyorduk ama İstanbul takımlarıyla ilgili çekincelerimiz vardı. St. Joseph’in o yıllarda ortaokul ve liselerde final oynayacak derecede iyi takımı vardı. Hürriyet’i yendik, İzmir İstanbul’u yendi ve biz İstanbul’a 2-1 kaybettik. Herkesin birer mağlubiyeti oldu. Sonra biz İzmir’i yendik. Hürriyet İstanbul’u yenerse, set averajıyla biz şampiyon olacaktık. 2-0 yenerlerse, Hürriyet Türkiye 2’si oluyordu. Şampiyon olma şansları yoktu. Hürriyet’in müdürü Orhan Alper de turnuvaya gelmişti. Bize “Bursa için oynayacağız ve şampiyonluk Bursa’ya gelecek. Bursa Anadolu Lisesi şampiyon olacak” dedi. Gereken çok zor bir maçı onlar için. Çıktılar, Bursa için oynadılar, St. Joseph’i yendiler. Hürriyet Türkiye 3’sü oldu. Biz şampiyonluğumuzu tribünlerde kutladık.

Bursa Anadolu Lisesinde göreve başladığım sene evlenmiştim. Evleneceğim gün, günlerden cumaydı ve öğleden sonra düğün hazırlıkları için izin almıştım. Cumartesi sabah 9.00’da okulda, antrenmandaydım. Bir önceki gün okulda spor salonunda bir tören düzenlenmiş. Kapı kilitliydi. Arka arkaya üç antrenman yapacaktık. Okul müdürümüz Himmet Coşkun Çakır lojmanda kalıyordu. Kapisını çaldım. Beni görünce çok şaşırıldı çünkü akşam düğünümde nikâh şahidimdi. “Yahu hayırdır, ne oldu?” dedi. Aklından neler geçtiyse! “Hocam antrenmana geldim, salon kilitli” dedim. “Git

işine, eşinle kahvaltı yapmadın mı, ne antrenmanı sabah sabah ilk günden?" dedi. "Hocam şampiyon olacağız. Çalışmamız lâzım" dedim. Çocuklarla spor salonunun kapısını açtığımızda salonda konferans düzeninde her şeyin durduğunu gördük. Eşyaları kaldırıp antrenman yapmıştık.

Seçkin Yılmaz, 2009

Okul akşam 15.30'da biter, herkes gider, ben 19.00'a kadar çalışırım. Hafta sonları istisnasız sabah 8.30'da okula gelir, 14.00'e kadar antrenman yapardım. İhsan Erdem müdür olduğunda lojmanda kalıyordu. Bir gün "akşam 18.30'da ekmek almaya çıkıyorum, salonun lambaları yanıyor. Gelip bakıyorum, sen beni görmüyorsun, gidiyorum. Çocuğu servisten alacağım, bakıyorum, sen varsın. Her gün böyle! Hafta sonu kahvaltıya misafirlerim gelecek, bakıyorum, sen yine salondasın. Senin kadar çok çalışan bir öğretmen daha görmedim. İhtiyacımız var, müdür yardımcısı olmak ister misin?" diye sordu. İstememiştim. Hayrullah Bey "sen yapmayacaksın da, kim yapacak?" dedi. Sonunda kabul ettim. Türkiye liginde antrenörken bırakıp Anadolu Lisesinde idarecilik yaptım.

1998-1999'da nakil yönetmeliği nedeniyle 30 kişi ile başlayan sınıflarımızdaki öğrenci sayısı 45'lere kadar çıkmıştı. 1999 depremi nedeniyle oldukça fazla misafir öğrencimiz de vardı ve okul pansiyonunda kalıyorlardı. Okuldaki hedeflerin düşmesinden velilerin şikâyeti oldu ve okul müdürümüz de uzun süreli rapor kullanıyordu. Yapılan idari teftişte idareciler soruşturma geçirdi. Olmaması gereken oldu; Emrullah Keskin, Fadlı Kaya iyi öğretmen ve iyi idarecilerdi ama ayrılmak zorunda kaldılar. Murat Onat idareci olduğundan, soruşturmadan etkilendi. Dedikodu ortamından okulun kurtarılması için o günkü karar vericiler "ya gidin, ya emekli olun" dediler. Onlar da onurlu insanlardı ve ayrıldılar. O ara çok yönetici sirkülasyon oldu. Okul antrenörlüğünü Anadolu Liselerine liseden itibaren öğrenci alınmaya başlandığında bıraktım. Lig antrenörlüğünün yanında öğretmenliği sürdürdüm. Spora siyaset karışınca ayrıldım ve 6-7 yıldır sporun içinde değilim.

Bursa Anadolu Lisesinde 17 yıl idarecilik, 15 yılı müdür başyardımcılığı, aralıklı olarak 3 yıla yakın da müdür vekilliği yaptım. 1986 senesinden 2011 yılının Kasım ayına kadar Bursa Anadolu Lisesindeydim. Sonra rotasyon çıktı ve Fen Lisesine geçtim.

Okul çok hızlı idareci ve öğretmen değişimi yaşadığı halde yıllarca zirvede kaldı. Sonra çok Anadolu Liseleri açıldı. İki Fen Lisesi oldu. Eskiden öğretmenler sınavla seçilerek yeterli seviyedeyse Anadolu Liselerinde çalışabiliyordu, şimdi herkes çalışabiliyor. Nitelik de düştü. Bursa'daki herkesin hayalinde Bursa Anadolu Lisesine girmek vardı. Ben okuldan ayrıldığım sene 44 veya 46 öğrenci tıp fakültesini kazanmış, 20'nin üzerinde öğrenci hukuk fakültesine girmişti. 40 kişilik sınıfların olduğu öğrencileri de gördük okulda. Başarının dibe vurduğu dönemdi bu. Okullarda akademik çalışmaların yanında spor, kültür ve sanat kesinlikle olmalı. Tek yönlü gelişim yetersiz kalır. Çocuk kültürel bir yapıyla desteklenmeli. Her öğrencinin bir enstrüman çalabilmesi önemli. Her öğrenci, her yıl en az 15- 20 kitap okumalı. Hedefi, kariyer planı erken oluşmalı ve bunun için desteklenmeli. İdarecilikte bunu yapmaya, okula bir huzur ortamı oluşturarak katkı sağlamaya çalıştım ve bu da sporun getirmiş olduğu bir avantajdı.

Anadolu Lisesi olarak 19 Mayıs kutlamalarının sorumluluğunu aldığımızda, ben il lig heyeti genel sekreterydim. Bayramlarda tören yürütme görevinde bulunmuştum. O zamanlar hep lider öğretmen ağabeylerimiz vardı. Kâzım Özarlan bizim için gerçek bir liderdi. Sedat Çerkezler idolümüzdü. Mustafa Yıldırım emekli olmuştu ama bizim meslek büyüğümüz, abimizdi. O zaman çok ciddi bir dayanışma vardı. Nurullah İvak da meslek büyüğümüz, abimizdi. Türkiye şampiyonuydu ve rekoru yıllarca kırılmamıştı.

Milli eğitimde okul sporlarından sorumlu bir müdür yardımcısı vardır. Sene başında onun başkanlığında bayramın senaryosunu oluşturacak olan tarih ve edebiyat öğretmenleri ile etkinliğe katkı sağlayacak müzik, resim ve beden eğitimi öğretmenleri seçilirdi. Büyük bir grup oluşurdu ve bu grup her sene kendi uygulayacağı senaryoyu yazardı. Bu senaryo içerisinde müzik öğretmenleri senaryoya uygun müziği seçtikten sonra beden eğitimi öğretmenleri koreografiyi belirleyip müzikle örtüştürürlerdi. Sonra okullara görev verilirdi ve çalışmalar başlardı. Bir okul halk dansları gösterisinde, bir diğeri yürüyüşte, diğeri jimnastik ve akrobaside görev alırdı. Her okulun bazı branşlarda başarılı ekipleri vardı. Mesela Kız Lisesinin bandosu ile Hürriyet Endüstri Meslek Lisesinin jimnastikçileri başarılıydı ve koreografi içerisinde onlar yer alırdı.

19 Mayıs, gençlerin, halkın, insanların gönlünden çıkmaması gereken, önünde daima bir ışık olarak kalması gereken bir gün. Bir hareketin ışığını temsil eder. Aydınlanmanın ilk ışığıdır o. Bağımsızlığın başlangıç noktasıdır. Tabii ki arkasında büyük bir serüven vardır ama hareketin başladığı yerdir. Ete kemiğe bürünen hareketin ilk çıkış noktası olarak yerleşmiştir. Bu anlamda ülke var oldukça, bayrak dalgalandıkça, 19 Mayıs öykülendirilerek toplumda sürekli yaşatılması gereken bir bayramdır. Bursa'da 1990'lı ve 2000'li yıllarda senaryo itibarıyla tribün gösterileri ile birlikte çok güzel gösteriler yapıldı ve şehir diğer illerin önüne geçerek bayramı güzel yaşattı. Bizim bile zaman zaman "öf" dediğimiz, öğrencinin de zaman zaman eleştirdiği, günlerce derslerden geri kalarak yapılan çalışmalar, mevsim koşulları itibarıyla yağmurlu, soğuk günler, iptal edilen provalar veya o kadar emeğe karşı ortaya çıkan performans sebebiyle alınan eleştiriler... Bu günü bir gün değil, okullar arası

spor müsabakaları, danslar, müzik ve kültürel faaliyetlerle bir hafta, hatta belki bir ay olarak kutlamak, büyütme, daha toplumsal, daha tabana inen, bütün halk tarafından da kutlanan bir organizasyonla 19 Mayıs ruhunu yaşatmak gerekir.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 21 Ocak 2015

Serdar Tahtakıran

Bursa, 8 Kasım 1970
1988 Mezunu, Avukat

Ailem Bursalı. İlkokulu Özel İnal Ertekin İlkokulunda okudum. Anadolu Lisesine 1981-1982 döneminde başladım. Bursa'da sınavla girilebilecek en iyi okuldu. İlkokulda çok başarılı değildim ama yine de girebildim Anadolu Lisesine. Eğitim 08.30-16.00 arasıydı. Sınıfımız 40 kişi kadardı. İlk sene hazırlık okuduk. Sonra ortaokulda fen ve matematik derslerini de İngilizce görerek, İngilizce ağırlıklı eğitim aldık. Liseden itibaren ise dersler Türkçeye döndü, sadece İngilizce derslerinde İngilizce eğitim aldık.

Yılın son haftasında boş geçen derste Serdar Tahtakıran ve sınıf arkadaşı Murat Yenginer, 1986. Serdar Tahtakıran arşivi

Eğitim sistemi sürekli değişiyordu. Türkçe-matematik sınıfı henüz açılmamıştı okulda. Bizden sonra açıldı. Hukuk fakültesini istediğim halde fen sınıfına devam ettim ama kimya ve fizik derslerine az çalıştım. Lise eğitimiyle mümkün değildi başarı. Türkçe ve matematikten özel dersler aldım, dershaneye devam ettim. Özel sınıf açılmıştı bize dershane. Bizden birkaç sene sonra Türkçe-matematik ağırlıklı başarı gerekse de, bizim dönemimizde hukuk bölümüne sosyal ağırlıklı sınavla aldılar. Yine de sosyal sorularını herkes yapabildiği için Türkçe ve matematik puanları yüksek olanlar daha başarılı oldu. 1988 senesinde, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesine bu şartlarda 1'likle girdim.

Branşı sebebiyle biraz yurtdışı kültürü almış olan İngilizce hocalarımız başarılı, kültürlü, bilgili, çok nitelikli insanlardı. Sami İpekboyayan bunlardan biriydi. Bizi insan yaptı. Eğitimciydi. Hiç bağırılmaz ama büyük otoritesi vardı. Bir şey ifade etme tarzı da çok farklıydı. İstedığında çok yumuşak kelimelerle insanı sarsabiliyor, sonra tekrar kendine getirebiliyordu. Pedagojik bilgisiyle bizi avcunun içine alırdı. Bizde müthiş saygı uyandırıyor. Muhteşem bir adamdı. Sınıf öğretmenimiz olduğu sene ruhumuzda iz bıraktı. Geçtiğimiz yıllarda kaybettik kendisini.

Erhan Onur hoca da çok iyi bir insandı. İdarecimizdi kendisi. Mustafa Kesimoğlu din öğretmenimizdi. Tekkaş derdik kendisine. Kızdığında eli sopalıydı ama şefkatli ve ciddi bir adamdı. Müdür yardımcısı da oldu. Çok emeği dokundu okula. Geldiği ekol farklı olduğu için çok doğru anlaşılmaş olabilir ancak güç odağıydı. Okul bu isimlerle okuldu. Tekkaş tokat atardı öğrencilere. İki elini birden kaldırır, peş peşe iki taraftan birden vururdu sağa-sola kaçma diye. O öyle büyümüş çünkü. Geldiği kültür o. Sürekli vurmazdı ama bir noktada fizikî cezaya gelirdi olay. İnsanlar anılarında hep kendilerini mağdur görüyor ama Allah bilir ne yapıyordu da Tekkaş kendisine vurmuştu. Öğrenciler arasında kimsenin elinin ayarı yoktu. Bazen birbirimize aşırıya kaçan şakalar yapıyorduk. Şimdi düşündüğümde, kendi çocuklarıma yapılsa katlanamayacağım şakalardı. Kolay öğrenciler değildi hiç kimse. Hocaların tahammül sınırlarını bilinçli olarak zorlardı öğrenciler sonuna kadar.

Bizde boş ders olmazdı. Maazallah okul yıkılırdı yoksa. Mesela bir taraf Fenerbahçe, bir taraf Galatasaray maç tezahüratı yapardık sınıfta, okul inlerdi. Kırk kişi avazımız çıktığı kadar bağırdık. Yan sınıflarda da ders devam ediyor bir yandan oysa. Kırk öğrenciyi disipline de veremiyor! Hoca gelir, sustururdu.

*İngilizce öğretmeni sınıf öğretmeni olan Sami İpekboyayan, 1985.
Serdar Tahtakıran arşivi*

Himmet Coşkun Çakır son dönemimizde müdür olmuştu. Kızların merdivenleriyle erkeklerin merdivenlerini ayırmaya kalkmıştı. Gazetede de yer almıştı bu konu. Toplum baskısından geri adım attı sonra bu uygulamasından.

Matematik, kimya ve fizik öğretmenlerinin arasında başarılı eğitimciler vardı. Bursa Anadolu Lisesi öğrencileri de kolay öğrenciler değillerdi. Robert Koleje gidenleri ayırırsak, şehrin zeki, aileleri vizyon sahibi olan öğrenciler okuyordu bu okulda. Kolay idare edilebilecek çocuklar değildi bu öğrenciler. Okul müdürü matematik dersimize giriyordu mesela. Ders anlatırken “o öyle değil, böyle” diyordu biri, önce “hayır” diyor müdür. Sonra bakıyor, “evet öyle de olur” diyor. Öğretmenlik kolay değildi okulda.

Zafer Bulut edebiyat öğretmeniydi. Onun kıymetini tam anlayamadık ama bir aurası vardı. Sonra idareciliğe devam etti, şimdi Kültür Kolejini neredeyse tek başına götürüyor. Çok nitelikli, sosyal zekâsı kuvvetli, CEO özelliğinde bir insandı. Bir giyim tarzı vardı kendisinin: Ceketini uzundu, ceket kolları da neredeyse parmaklarına kadar gelirdi. Biz komik buluyorduk bunu. Şimdi de tarzı hâlâ öyle, hiç değişmemiş.

Başka şehirlerden, okullardan gelen hocalar önce bir sertleşiyordu, nasıl davranacağını bilemiyordu. Daha önce görev aldığı okullarda öğrencilere yaptıkları, burada işe yaramıyordu. Okula yeni gelen bir kadın öğretmen, bir gün sınav öncesi ayakkabılarını çıkarıp masanın üstüne çıkmış, bunu gören bütün sınıf kahkahayı basmıştı. Meğer sınavda kopya çekilmemesi için öyle masanın tepesine çıkıp öğrencileri izlemiş. Hoca da kahkahamıza şaşırılmıştı. Onun için normal bir şey bu. Ama biz alışkın değiliz. Şiveleri bozuktu bazı hocaların. Dalga geçerdik. Ama bunun yanlış olduğunu sonradan anladım. Bazen yeşil silgileri yakıp sınıfları kokuturduk. O zamanlar bazı şeyler çok komik geliyordu.

Bütünlemeye kalacağı kesinleşen bir arkadaşımız öğretmen yanından geçtikten sonra ayağa kalkıp öğretmenin arkasından tuhaf hareketler yapıyordu. Garip garip hareketler. Sonra oturuyordu. Sınıf çok gülüyordu. Bir gün hoca aniden döndü ve bunu gördü. Suratına vurdu. Arkadaş da oturdu yerine. Tokadı yiyen kocaman adam. Hoca da haklı. Her anımız böyle hareketli geçiyordu.

Zafer Bulut iki eli arkada ileri yürüyüp sonra geri dönmeden geri geri yürüyerek ders anlatırdı. Geri gelirken askılığın demirine eli değince

durup ileri yürümeye başladığını fark etmiş bizimkiler. Hoca geri gelirken askılığı 10 cm geri kaydırıyorlar, hoca kafasını vuruyor. Hep hocalarla uğraştık böyle. Derslerden de çekincemiz de yoktu. Bir şekilde çalışıp toparlıyorduk notları.

*Serdar Tahtakıran ve sınıf arkadaşları lise 3'te (lise son), 1988.
Serdar Tahtakıran arşivi*

Koyu mavi renkte, belki 1.40 - 1.50 m. yüksekliğinde, bir metre çapında içi su dolu kovalar vardı tuvaletlerde. Bunlar ya sular kesilince, ya da normal günlerde temizlik için kullanıyordu, bilmiyorum. Bir gün bu kovalardan birini devirmiş birileri. Biz fark etmedik. Birdenbire tuvaletten dışarı çıkmaya çalışan bir grup kapıya yığıldı. Arkadan dalga dalga sular geliyor. Bunlar bir şekilde kapıyı açıp dışarı çıktı, diz yüksekliğinde bir dalga geldi arkadan. Koridora yayıldığında ayak bileği yüksekliğinde su oluştu ve sonra bu sular alt katlara yavaş yavaş aktı. Kova devrilince içeride nasıl bir dalga oluştuysa, tuvaletten çıkanların bazıları beline kadar ıslanmıştı.

Bir keresinde koridora çıktığımda beyaz dumandan ortalıkta göz gözü görmüyordu. Yerlerde de uyduruk uzay filmlerinde insanlar

zemine bastığında verilen görüntü gibi ayak izleri vardı. Yerde öyle bembeyaz bir toz. Büyülü bir ortam. Meğer çok merak etmiş birileri, yangın söndürücüyü açmış.

Koridorlarda koca koca adamlar uzuneşek oynardık. Takımlar 12'şer kişi olurdu ve bazen kızlar da katılırdı. İki metrelik basketbolcular da katılırdı ve son atlayanla birlikte yerden belki 3,5-4 metre yukarı kadar insan yığını oluşurdu. Hocalar gürültümüzü duyup gelene kadar devam ederdik. Şu anda ben olsam buna müdahale ederdim sanırım. Çok büyük taşkınlığa gidene kadar tolerans gösteriyordu hocalar.

Şehir dışına geziler düzenlerdik. Bazı arkadaşlar bunları organize ederlerdi. Fethiye'ye, Abant'a, Alanya'ya gittik. Ben Oyak Renault Spor Kulübünde yüzücüydim ama okul adına yüzemedim çünkü böyle bir imkân yoktu o zaman henüz. O dönem Bursa'da çok ciddi müzik yarışmaları yapılırdı. Ciddi Rock müzik grupları çıkardı. Tarkan Gözübüyük de o dönemden. Her yönden çok yetenekliydi.

Öğle yemekleri korkunçtu. Kantinimiz vardı. Şimdiki sistem gibi ihaleye verilirdi kantinler. 1-1,5 saat öğle yemeği aramız vardı. Futbol oynanırdı o arada. Sınıfları boşaltırlardı öğle arasında.

İngilizce eğitimini Bursa'da bu derece iyi verebilecek bir başka okul yoktu Bursa'da o dönem. Bize bunu kazandırdı. Bizden mezun olanlar başarılı kariyerler yaptı. Bir ara askıda kaldı ilişkiler ama 15 seneyi devirdikten sonra görüşmeye başladık ve mezun buluşmaları yapıyoruz.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 10 Ocak 2015

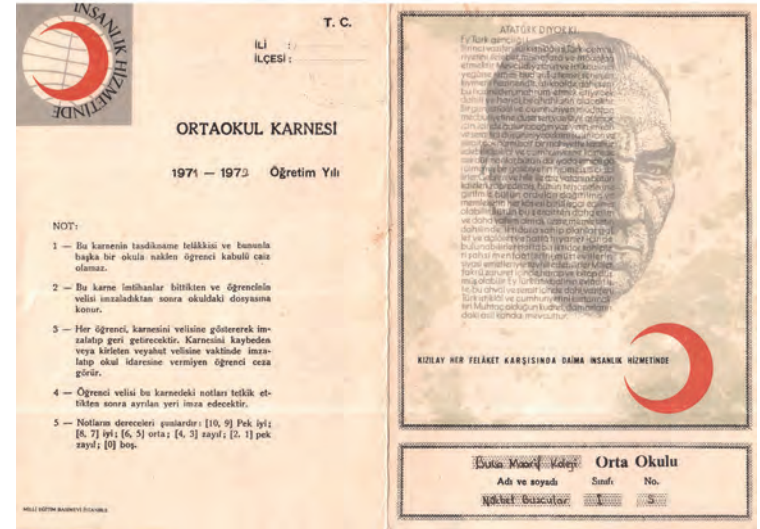
Tuzlacioğlu Ailesi

Nükhet Buzcular Tuzlacioğlu
1977 Mezunu, İşletmeci

Ben, Bursa Anadolu Lisesi'nin 1977, yani ilk mezunlarındanım. 1970-1971 öğretim döneminde bizler farklı ortaöğretim kurumlarına kayıt yaptırıp öğrenime devam ederken Bursa Maarif Koleji'nin açılacağı ve sınav tarihi ilan edildi. Yapılan sınavı kazanan 30 kız öğrencinin Bursa Kız Lisesi'nde, 30 erkek öğrencinin de Bursa Erkek Lisesi'nde eğitime başlamasıyla Bursa Maarif Koleji kurulmuş oldu. Aynı ayrı okullarda yaşadığımız öğrenim hayatımız, lise 2. sınıfın başına kadar sürdü. Bursa Kız Lisesinde geçirdiğimiz günler sıkıntılı olduğu kadar bize unutulmaz anılar bırakması açısından da keyifliydi. Her sene yeni kazanan öğrencilerin bize katılmasıyla birer sınıf çoğalsak da, yüzlerce öğrencisi bulunan Bursa Kız Lisesinde azınlıktık, ders ve teneffüs saatlerimiz farklıydı ve bizden diğer öğrencileri rahatsız etmememiz için hep sessiz olmamız beklenirdi. Biz de pek sessiz kalacak bir topluluk değildik ve itiraf etmeliyim ki 'Hababam Sınıfı'nı andıran yaramazlıklarımız vardı. O günleri hatırladığımda bolca azar işittiğimiz ve sınavlardaki başarılı sonuçlar nedeniyle de bolca övgü aldığımız aklıma geliyor. Bursa Kız Lisesindeki bir nevi "sığıntı" durumu, bizim aramızdaki arkadaşlığı ve dayanışmayı sağlamıştı. Kendi aramızda çekişmeler olsa da, dışarıya karşı birbirini ele vermeyen, sağlam bir duruşumuz vardı. Lise 2. sınıfın başında Mithatpaşa İlkokulunda erkek öğrencilerle birleşip, karma

sınıflarda okumaya başladığımızda onların da aynı şeyleri yaşamış olduklarını gördüm. Fazlasıyla haşarı ve eğlenceli, bir o kadar da birbirlerine bağlıydılar.

Lise son sınıfta okul binamızın bitip Acemler'deki okulumuza taşınmamızla; ilk kez binasıyla, öğretmenleriyle ve öğrencisiyle tam bir okul kimliği kazandık ama bize sadece bir sene orada okumak kısmet oldu. Bizden sonraki öğrenciler okulun ve bahçenin keyfini doyasıya yaşadılar.

Bursa Maarif Koleji ortaokul karnesi, 1972. Nükhet Tuzlacioğlu arşivi

Gençlerin psikolojisinden anlayan, her şeyin cezayla halledilmeyeceğini bilen, anlayışlı, hoşgörülü hocalarımız vardı. Onların sayesinde pek çok unutulmaz anı biriktirdik ve üniversite sınavında da çok başarılı sonuçlar aldık. Hayatta olanları saygı, vefat etmiş olanları rahmetle anıyorum.

Bursa Anadolu Lisesi bana sadece iyi bir eğitim ve unutulmaz dostluklar kazandırmadı. Eşim Hakan Tuzlacioğlu ile lise son sınıfta başlayan arkadaşlığımızı, üniversite yıllarında da sürdürdük ve

mezun olduktan sonra 32 yıldır süren mutlu bir evliliğin temellerini attık. 1984 yılında kızımız Ece'nin ve 1990 yılında kızımız Merve'nin doğumu mutluluğumuzu perçinledi. İki kızımızın da Bursa Anadolu Lisesinden mezun olmaları ve daha sonraki eğitim hayatları her zaman gururumuz oldu.

Dersler	Sınıf Geçme Notu		Oğrencinin Devam Durumu ve Aldığı Cezalar	
	I. Kanaat notu	II. Kanaat notu	Rakam ile	Yazı ile
Türkçe	7	7	8	Selâz
Sosyal Bilgiler	3	7	9	8
Matematik	6	7	7	Yedi
Fen Bilgisi	5	6	7	7
Y. Dil (-----)	7	7	8	8
Beden Eğitimi	6	7	7	7
Resim - İş	5	7	7	7
Müzik	9	8	8	8
Tarım - Ticaret	/	/	/	/
Din Bilgisi	9	7	9	8
Not ortalaması				
Davranış Notu				

Oğrencinin Devam Durumu ve Aldığı Cezalar

	I. Kanaat	II. Kanaat
Devam ettiği günler	38	39
Devam etmediği günler	4	4
Geç kaldığı günler	-	-
Aldığı cezalar		
Velinin imzası		
Okul Müdürünün imzası		

Oğrencinin Sınıf Geçip Geçmediği

GEÇTİ

Müdür
Md. Yardımcısı

Bursa Maarif Koleji ortaokul karnesi, 1972. Nükhet Tuzlacioğlu arşivi

Hakan Tuzlacioğlu, 1977 Mezun, Kimya Mühendisi

Bizler, 1970 yılında kurulduğundaki ismiyle Bursa Maarif Kolejinin ilk öğrencileriydik. 30 kız öğrenci Bursa Kız Lisesi'nde, 30 erkek öğrenci Bursa Erkek Lisesi'nde İngilizce hazırlık sınıfı ile öğrenime başladık. Başladık da, öğretmenlerimiz yok! Kız ve Erkek Lisesi'nin İngilizce öğretmenleri bize İngilizce öğretecekler. İyi de, bu öğrenciler hangi sınıfta okuyacaklar? Yeni binada, yurdun tuvaletinin yanındaki bir odada! Kısa süre sonra öğretmenlerimiz dahi o sınıfa kokudan dolayı girmek istemediler. Çözüm; Erkek Lisesi Müdür Yardımcısı Sayın Recep Çakın'ın lojmanının altındaki Biyoloji Laboratuvarı. İyi de, Erkek Lisesi öğrencileri de bu laboratuvarı kullanıyor! O zaman, hangi sınıf biyoloji laboratuvarını kullanıyorsa, Kolejliler hadi bakalım siz pılınızı pırtınızı toplayıp onların sınıfına. Peki, bir sonraki ders hangi sınıfta? İşte böyle başladı bizim Maarif Koleji maceramız. Büyüklerimiz Ziya Hısmıçlı, Hüsamettin Örüç, Fazıl Tuzlacioğlu, Recep Mercan, Turgut Arınel, Erol Aysan hızlıca Okul Aile Birliği oluşturup; bize dışarıdan öğretmen bile getirdiler ve her ne kadar Acemler binamız lise son sınıfa geldiğimiz yıla yetiştirilse de, bu konuda çok büyük uğraş verdiler.

Tabii acısıyla tatlısıyla geçen koca 7 sene! Erkek Lisesi'nde bir cam kırılma suçlu belli: "Kolejliler yapmıştır"

İşte bu suçlamalar, bizim yekvücut olmamızı, birbirimize daha çok bağlanmamızı sağladı. Sonuç olarak yaramazlıklarımızı da çok arttırdı.

Kısaca:

-Öğle teneffüslerinde kar, yağmur, çamur dinlemeksizin basketbol sahasındaki iddialı maçlarımız,

-Soba üzerinde ıslanan ayakkabı ve çoraplarımızın kurutulması,

-Çıkışta Kız Lisesinin önünde, sözüm ona aynı okul adı altında fakat ayrı çatı altında okuduğumuz kız arkadaşlarımıza sataşmalar,

-Dersleri olabildiğince boş geçirebilmek için yapılan ders içi şamatalar,

-Bize yapılan haksızlıklara karşı birlikte yapılan direnişler,
-Lise 2. sınıfta Mithatpaşa İlkokulunda ilk defa kız arkadaşlarımızla tanışıp karma eğitime geçişimiz,

-Lise son sınıfta artık bizim okulumuz diyebileceğimiz Acemler'deki okul binamıza taşınmamız gibi birçok anıyı geride bırakarak mezuniyetimiz.

En önemlisi 32 yıllık hayat arkadaşım, sevgili eşim Nükhet'i tanımış olmam.

Daha sonraki yıllarda:

-Büyük kızım Ece'nin BAL'ı kazandığını öğrendiğim anki yaşadığım büyük mutluluk,

-Ece'nin mezun olmasının mutluluğunu yaşarken, küçük kızım Merve'nin BAL'lı olacağını öğrendiğim gün yaşadığım mutluluk ve ailece BAL'lı olmanın gururu.

Çekirdek ailemizin yanı sıra kardeşim İ. Gökhan Tuzlacioğlu 1979, kayınbiraderim H. Cem Buzcular da 1985 senesinde Anadolu Lisesinden mezun oldular.

İlk mezunların balosu, 1977

Ece Tuzlacioğlu 2002 Mezunu, İşletmeci

Bursa Anadolu Lisesiyle ilk tanışmam annem ve babamla her sene gittiğimiz döner günleriyle oldu. Kocaman bahçesi, herkesin övgüyle bahsettiği eğitim ve öğretim kalitesiyle bütün öğrencilerin girmek için can attığı bu okulu kazanmak tek amacım olmuştu o günlerde. Kazandığımı öğrendiğimdeki sevincim ise daha dün gibi aklımda. Artık hedefimi gerçekleştirmiş ve Bursa Anadolu Lisesinin öğrencisi olmuşum. Özellikle annemin ve babamın mezun olduğu okulda okumak; onları yetiştiren öğretmenlerin öğrencisi olmak benim için çok ilginç bir deneyimdi. Hiç unutmuyorum annemle babamın da öğretmeni olan bir öğretmenimiz sınıfta bana “torun” diye hitap edince; çoğu arkadaşım beni öğretmenimizin torunu zannetmiş, gerçekten torunu olup olmadığını sormuşlardı. Ben de aynı zamanda annemin ve babamın da kendisinin öğrencisi olduğunu, o yüzden kendisinin bana “torun” dediğini söylediğimde hepsi çok şaşırılmıştı. Daha sonra arkadaşlarım da bazen bana torun demeye başlamıştı.

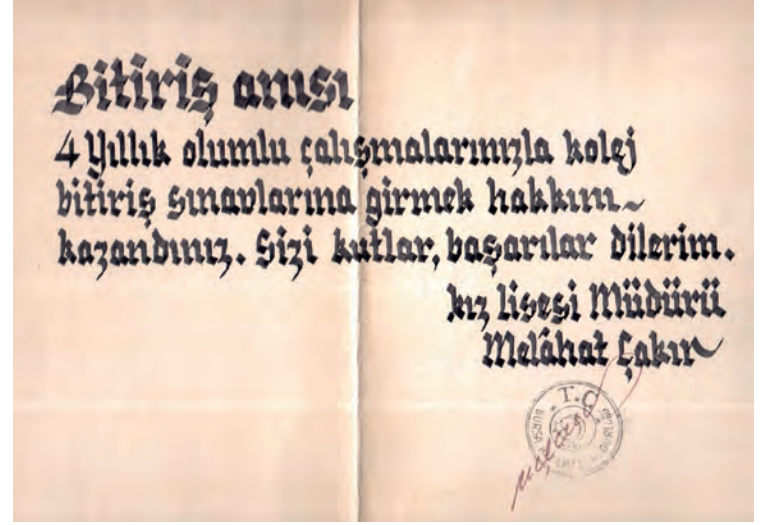
Mezuniyet diplomamı annem ve babamın elinden almak hayatım boyunca unutamayacağım anılarımin arasında. Bana yapılan bu sürpriz hayatımdaki en anlamlı ve özel anlardan bir tanesi. Sahnede diploma alma sırası bana gelince yapılan anonsta “Ece Tuzlacioğlu’na diplomasını vermek üzere okulumuzun ilk mezunlarından olan annesi Nükhet Tuzlacioğlu ve babası Hakan Tuzlacioğlu’nu sahneye davet ediyoruz” sözlerini duyunca yaşadığım şaşkınlık ve mutluluğu sanırım kelimelerle anlatmak çok zor.

Şimdi geriye baktığımda lise yıllarının insanın hayatında ne kadar önemli bir yer tuttuğunu görüyorum. Çünkü lisede öğrenilenler, kurulan dostluklar, insanın hayatının temellerini oluşturuyor. Bana çok şey katan, çok şey öğreten Bursa Anadolu Lisesinin mezunu olmaktan her zaman gurur duyacağım.

Merve Tuzlacioğlu
2007 Mezunu, İşletmeci

Bursa Anadolu Lisesi benim için her zaman farklı bir anlam ifade etmiştir. Bir öğrencisi olmadan önce de; annemin, babamın ve ablamın mezun olduğu okul olarak bildiğim, döner günlerine katıldığım ve ailem için her zaman ayrı bir önemi olan bir yerd. Bizim için sadece bir okul anlamına gelmiyordu, farklı bir özelliği vardı. 8. sınıfta lise giriş sınavlarına hazırlandığım dönemde, ailenin son üyesi olarak hedefim Bursa Anadolu Lisesini kazanmaktı. Ailemde herkesin sahip olduğu mezun unvanına ben de sahip olmak istiyordum. 2004 senesinde bu hedefime ulaştım. Sonraki 3 sene boyunca eğitim gördüğüm, arkadaşlıklar edindiğim, hayatımın en önemli sınavı olan üniversite sınavına hazırlandığım yuva olacaktı benim için.

Bursa Anadolu Lisesine dair en güzel anılarımdan birisini 2007 senesinde mezun olduğum sene ailece katıldığımız ilk döner gününde, arkadaşlarımdan birinin ailesi ile karşılaştığım zaman yaşadım. Kızlarının mezun olduğu okul ile gurur duyduklarını, benim ailemin de aynı duyguları yaşadığı için döner gününe benimle birlikte geldiğini düşündüklerini söylemişlerdi. Ailemin tüm fertlerinin okulun mezunu olduğunu söylediğimde bana bunun hiç de kolay bir durum olmadığını, ailemiz için her zaman gurur duyulması gereken bir gerçek olduğunu söylediler. O an okulun aslında hepimiz için ne kadar önemli olduğunu, birçok insanın mezun olmayı istediği okuldan ailece mezun olarak ne kadar değerli bir şey başardığımızı fark ettim. Bursa Anadolu Lisesi ömür boyu aile olarak beraber paylaştığımız bir gurur kaynağı haline gelmişti. Bursa Anadolu Lisesi anılarımda her zaman öğrencilik yıllarımda en güzel günlerini geçirdiğim, hâlâ devam eden arkadaşlıklar edindiğim, önünden geçerken güzel ve huzurlu bahçesini andığım ve mezunu olduğum için kendimi şanslı hissettiğim bir eğitim kurumu olarak kalacak.

*Ortaokul bitirme sınavının başarıyla verildiğine dair belge,
1974. Nükhet Tuzlacioğlu arşivi*

Ümit Tezel

1970, Bursa
1988 Mezunu, Tekstil Mühendisi
Türkiye Şampiyonu Basketbol
Takımının Oyuncusu

Ailem Bursalı. Setbaşı İlkokulundan mezun olduktan sonra 1981'de Bursa Anadolu Lisesine başladım. Sınavda ilk tercihimdi. Bursa'daki en iyi okuldu ve yabancı dille eğitim veren tek kolejd. Eğitim 09.00-17.00 arasıydı. Sınıflar 30'ar kişiden 5 sınıftı ve bizim dönem 150 kişiydi. Lise 3'te bölümlere ayrıldık: 1 edebiyat, 4 matematik sınıfı vardı. Müfredatımızda matematik ve fen dersleri İngilizceydi ama hocalar üniversite sınavı sebebiyle Türkçe de anlattılar. Yazılılar yine de İngilizceydi. Ayrıca son sene gittiğimiz dershanede de Türkçe gördük bu dersleri.

Sevip saygı duyduğumuz, korkup saygı duyduğumuz hocalarımız vardı. Eskiden hocalar çocukların üzerinde çok etkiliydi. Severdik hocaları. Mustafa Kesimoğlu din bilgisi hocamızdı ve Tekkaş derdik. Beden eğitimi derslerimize Kâzım Bey girerdi ve ona da Kezo derdik.

Lise 2'de sınav dönemlerinde 3-4 kişi toplanıp sınavı ertelemeleri için hocaların evine çiçekle giderdi. Bu yöntem özellikle kadın hocalara karşı başarılı olurdu. Bazı hocalar sertti ve dayak atardı. Ama yine de çoğunluk severdi onları. Tekkaş Hoca bunlardan biriydi. Sonradan Tekkaş sayfası kuruldu sosyal medyada. 800-850 üyesi vardı topluluğun. O sayfa sayesinde 20 yıl boyunca Tekkaş'la benzer anıların yaşanmış olduğunu gördük.

Ağırlıklı olarak erkekler kopya çekerdi bizde. Kızlar daha derli topluydu. Sağdan soldan kopya alırdık. Bazen masaya yazardık. Ama

zaten kopyayı yazarken öğrenmiş oluyorduk. Masalar kopyalarla dolardı ve 2 senede bir üzerleri kazanırdı. Bir keresinde sınavda sınıfın başında durmuştum. Aslında öğrenci sınavda kaşını bile kaldırsa görünüyor ama hocalar ses çıkartmıyor. O gün fark etmişim bunu.

9 ŞUBAT 1986 PAZAR

Hakimiyet Hakimiyet Hakimiyet Hakimiyet

Tekirdağ ve Kütahya'da Liseler basketbol heyecanı devam ediyor

Kız ve Anadolu finale kaldılar

★ Kız Lisesi Namık Kemal'i 62-33, Anadolu ise Edirne Lisesini 85-47 yendiler.

★ Kütahya'da mücadele eden Erkek Lisesi çekişmeli geçen maçta Eskişehir Anadolu Lisesine 50-47 yenildi.

Anadolu Lisesi: 85-Edirne Lisesi: 47

SALON: İSMET İNÖNÜ
HAKEMLER: Şükrü Koşar (**), Atilla Maviso (**),
ANADOLU LİSESİ: Mehmet 4 (***), Ümit (**),
 Murat Keskin 24 (***), Murat (**), Fahrettin 8 (**), Aptullah 10 (***), Saruhan 18 (**), Alp 2 (+),
 Alper 19 (***),
EDİRNE LİSESİ: Acar (*), Hasan (*), Yıldırım (+),
 Ozan 2 (*), Coşkun 18 (***), Cüneyt 12 (**), Kubilay 11 (**), Cüneyt 4 (*), Şaylan (*),
İLK YARI: 52-27 Anadolu Lisesi önde.

Anadolu Lisesi A Grubunda oynadığı maçlarda zorlanmadı. Mavi Beyazlar grubtaki son maçlarında Edirne Lisesini ezici bir üstünlükle yendiler. (85-47)
 Anadolu Lisesi ilk dakikalardan itibaren üstünlüğünü rakibine kabul etmedi. Fahrettin diğer maçlarına oranla kötü başladı. Saruhan ise uzaktan attığı şutları başarsızdı. Alper ve Murat etkili oyunlarıyla skorun artmasını sağladılar.
 Mavi Beyazlar Tekirdağ Grubu Şampiyonluğu için 12.45'te B Grubu birincisi ile karşılaşacaklar.

Kız Lisesi: 62
NAMIK KEMAL: 33

SALON: İSMET İNÖNÜ
HAKEMLER: Fikret Alpan (**), Erbil Türkoğlu (**),
KIZ LİSESİ: Müge 4 (*), Berrin 10 (**),
 Nedime 8 (**), Hande (*), Gülperi 4 (*), Esra 8 (**), Figen 6 (**), Özlem (*), İlnur 12 (**),
 Funda 10 (**),
NAMIK KEMAL LİSESİ: Özlem 7 (**), Meltem 4 (**), Ebru (*), Nermin (*), Aynur 6 (**),
 İdil 16 (**), Neslihan (*), Benek (*),
İLK YARI: 36-23 Kız Lisesi önde.

Kız Lisesi B Grubunda son maçında Tekirdağ Namık Kemal Lisesini zorlanmadan yenerik bugün final oynamaya hak kazandı. Kız Lisesi oyunun başında etkili değildi. Berrin, Esra ve Güperi'nin uzaktan attığı şutlar başarılı değildi. Daha sonra İlnur savunma ve hücum ribauntlarda uzun boynuna rağmen zorlandı. Tekirdağ Namık Kemal Lisesinin yorulmasından sonra Kız Lisesi üstünlüğüne eline geçirdi ve temposunu maç sonuna kadar sürdürdü.

Anadolu L.: 98-Namık Kemal L.: 58

SALON: TEKİRDAĞ İSMET İNÖNÜ
HAKEMLER: Cengiz Kahraman (***), Erbil Türkoğlu (***),
ANADOLU LİSESİ: Mehmet 6 (***), Murat Keskin 18 (**), Oral 2 (**), Fahrettin (**), Abdullah 23 (**), Saruhan 21 (***), Alper 22 (***),
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL LİSESİ: Erhan 16 (**), Deniz 6 (**), Cüneyt 10 (**), Sebattin (*), Altay 12 (**), Ergun 8 (**), Seyhan (*), Özkan 4 (**),
İLK YARI: 55-34 Anadolu Lisesi önde.

Erkek Lisesi: 47-Esk.Anadolu: 50

KÜTAHYA (ÖZEL): Liselerarası Basketbol Grup elemelerinde Kütahya grubunda mücadele eden Erkek Lisesi ikinci karşılaşmada Eskişehir Anadolu Lisesine büyük çekişme içerisinde oynanan maçta 47-50 yenilerek grup finalini tehlikeye soktu. Kırmızı-Yeşilliler bugün 12.00'de Konya Gazi Lisesiyle karşılaşacaklar.

Basketbol takımının grup elemelerindeki başarılarına dair bir haber.
Bursa Hakimiyet, 9 Şubat 1986

Sınıf arkadaşları olarak ayda bir buluşuyoruz. Kimya öğretmenimiz Mesut Bey, fizik öğretmenimiz Rauf Bey yakın dönemde vefat etti. Müzik öğretmenimiz Murat Onat'la görüşmeye devam ediyoruz. Her pazartesi sabahı bayrak töreni olurdu. Donardık soğuktan. Aynur Dayıoğlu hoca başımızda dururdu. Murat Hoca töreni uzatır, "olmadı baştan" der, tekrar okuturdu İstiklâl Marşı'nı. Bir keresinde "Kolejliler" marşını "donuyoruz" diye okuduk bütün okul. Nasıl olduysa biri başladı ve bütün okul devam ettirdi o şekilde. Aynur Hoca döndü, bir bakışıyla herkesi susturdu. Sonra "donun" diye bağırırdı. Milli bayramlarda pek anım yok çünkü hep antrenmanda olurduk. Sporcular hiçbir gösteriye katılmazdı. 10 Kasımlarda çok güzel törenler hazırlanırdı. Uzun sürerdi. Şiirler, kompozisyonlar olurdu. Çiçek getirilirdi okula. Hocalar da konuşmalar yapardı.

Kızlar eteklerini kıvrıp yukarı çeker, hocalar da aşağı indirirdi. Saçlar boyalıysa keserlerdi. İki örgü zorunluluğu koymaya kalktılar ama genelde serbestti bizim okul. Erkeklerin saçları çok uzarsa "kestir oğlum saçını" derlerdi. Spor ayakkabı serbestti. Hatta eskiden beyaz çorapla giyerdik o ayakkabıları.

Düzenli bir etkinlik yapılmadı okulda. Orta 1. sınıfta Kız Lisesiyle ortak oratoryo yapılmıştı. Ahmet Vefik Paşa'da düzenlenmişti ve bizler de gitmiştik. Güzel bir çalışmaydı. Atatürk Spor Salonu'nda Bursa çapında müzik yarışmaları olurdu. Şehirde liseler arası basketbol ve voleybol maçları çok hareketli geçerdi. Atatürk Spor Salonu 5000 kişi seyirci kapasiteliydi ve tamamı dolardı.

Dönem arkadaşlarımdan Şafak şimdi büyük bir oteller zincirinin başında. Göksel Paker basketbolcuydu ve şimdi büyük bir şirketin yönetim kurulu başkanı. Alper Toker Cerrahpaşa'da kürsü başkanı. Kerem Koca kariyerine Amerika'da devam ediyor. Takım arkadaşım Hakan Akgün uluslararası bir zincir otelin teknik müdürü. Fahrettin Gözet Türkiye çapında pek çok sporcu yetiştirdi. Ahu Özyurt haber spikeri ve program yapımcısı. Hakan Köksal senelerce Hıncal Uluç'un köşesinin editörlüğünü yaptı. Bizim üst dönemden bir arkadaş Ferhan Şensoy'un tiyatrosunda oynadı.

Basketbola 11 yaşında Tofaş'ın yaz kampında başladım. Sonra okul

takımına girdim. Okul, Renault basketbol takımı ile anlaşmalıydı ve tek Tofaşlı oyuncu bendim. Tofaş'ta da tek Anadolu Liseli bendim. Okuldaki takım arkadaşlarım, kulüp maçlarında rakibim oluyordu. Ortaokulda haftada 4 gün antrenman yapıyorduk. Aykut Abi çalıştırıyordu bizi. Sonra Hüseyin Hoca çalıştırdı. Ben lise 1'deyken Türkiye Şampiyonu olduk. Haliloviç yönetici, İrfan Balta antrenörümüzdü. O sene okul salonunda yaptık antrenmanlarımızı. Her gün antrenman yapıyorduk. Sonraki sene Cem Abi çalıştırdı. Lise sona geldiğimde antrenörümüz yoktu. Kendimiz çalıştık.

Basketbol takımının Bursa'da yapılacak olan finallere katılmaya hak kazandığına dair gazete haberi. Bursa Hakimiyet, 3 Nisan 1986

Alper'in babası Fevzi Toker de bir ara bize antrenörlük yapmıştı. Şampiyon takımı kuran da odur. Genelde 11 yaşındaydı seçmeler. Okula başlayan sporcu takıma da başlıyordu. Alp Sarnıç orta 3'ten sonra basketbola başladı. O sene uzun oyuncu yoktu bizde. Sadece Abdullah vardı. Alp çok işine yaramıştı takımın. Takımca en son Fevzi Toker'in vefatında bir araya geldik. Bursa'da pek kimse kalmadı takımdan. Çok görüşemiyoruz. Sosyal medya sayesinde haberdar oluyoruz daha çok birbirimizden.

Lise 1'e kadar müdürümüz çok iyiydi. Maçlarımızda okulu tatil ederdi. Özellikle Erkek Lisesi maçlarında bütün okula izin verirdi. Sporcular olarak öğle yemeklerini yatılılarla birlikte ücretsiz yerdik. Servis ücreti de ödemedik. Maçlardan sonra beslenmemize önem verirlerdi. Derslerimizde hocalar anlayışlı olurdu. Özel dersler paralıydı. Kendi hocalarımız da olsa özel dersten para alırdı. Sorsak belki yardımcı olurlardı ama ayrıca özel vakit ayırmazlardı. Dersten 17.00'de çıkıyorduk, 19.00-20.00'ye kadar antrenman oluyordu. Senede 40-45 gün okula gitmezdim turnuvalar sebebiyle. Ders çalışmıyorduk. Ya hafta sonları, ya sınavdan bir iki gün önce; boş zamanlarımızda hep çalışırdık. Basketbol takımıyla Türkiye şampiyonu olunca üniversite sınavından önce 3 gün Almanya'ya gitmiştik. Son sınıfların otobüste ders çalıştıklarını hatırlıyorum. Sağ olsunlar benim sınıf arkadaşlarım hem kopya verdiler, hem ders çalıştırdılar, hem de ödevlerimi yaptılar. Ama dersleri kaçırdığımızdan, 4-5 kırıkla bütünlemeye kalıyorduk. Yazın ders çalışmaya vaktimiz olduğu için sınıfı geçiyorduk. Notlarım ortalamaydı. Ama buna rağmen tekstil mühendisliğini kazandım.

Türkiye şampiyonu basketbol takımı Almanya'da, 1986. Mustafa Yıldırım arşivi

Türkiye şampiyonu olduğumuz Sene 1986'ydı. Takım kaptanı Abdullah Kutucu, Mehmet, Fahrettin, Murat Keskin, Saruhan ilk 5'teydi. Yedekler Oral, Göksel Paker, Murat Sakarya ve ben bir, iki yaş küçüktük onlardan. 9 kişiydi takım. Anadolu Lisesi - Erkek Lisesi maçları her sene olduğu gibi o sene de kıran kırana geçti. O yıl maç bitimine 2 dakika kala 3 sayı gerideyken aldık maçı. O maçta 5-6 dakika oynamıştım ve bir şutum heyecandan potaya değmemişti. Bir pozisyonda da biz gerideyken bana faul yapılmıştı. Tam atış öncesi Saruhan bana "oğlum atarsan döner ısınmayacağım sana" deyince ikisini de atmıştım.

Bursa'dan birinci olarak çıkınca Eskişehir'de ve Kırklareli'nde grup elemelerine katıldık. Okulun bütün öğrencileri toplanıp uğurlamıştı bizi. Ankara TED'e yenilsek de gruptan çıkarak Türkiye şampiyonasına katılmaya hak kazanmıştık. Yenilgiye Çok üzülmüştük. Murat Evliyaoğlu o takımdaydı. Sonra o senelerde profesyonel olarak oynadı, milli takıma kadar yükseldi. Turnuvalarda rakip takım oyuncularıyla otellerde su savaşı yapardık. Bir keresinde otelin duvarları şişmişti, bizi şikâyet etmişlerdi. Öyle bir savaşta oyuncuların biri de elini sakatlamıştı.

O yıl Türkiye şampiyonası Bursa'daydı. Kampa girmemiş, evlerimizden gidip geliyorduk maçlara. Yine de disiplin ve konsantrasyon sağlanmıştı. Üstelik o sene 1 ay kadar bize çalıştırıcı da gelmemişti. Yeni hocanın gelmesini beklerken kendi kendimize çalışmıştık.

Bursa'daki şampiyona boyunca okuldan bizi servisle maçlara uğurluyorlar, arkamızdan da öğrenciler geliyordu. Murat Keskin'in babası Rodop Köftecisi'nin sahibiydi ve 5 gün boyunca bize sponsorluk yapmıştı. Oradan maça gidiyorduk. Kendi sahamızda, kendi seyircimizin önünde olmamızın da avantajı vardı. O sene şampiyonada Bursa'yı iki okul temsil ediyordu. Kızlarda Bursa Kız Lisesi finallere kadar kalma başarısı göstermişti, erkeklerde de biz. Dolayısıyla maçlarımız, Bursa maçı olarak düşünülüyor, Bursa'nın başarısı önemseniyor ve sadece Bursa Anadolu Lisesi öğrencileri değil, spora ilgisi olan bütün Bursalılar maçlarımızı takip ediyordu. Salon tıklım tıklım doluyordu. Bütün günümüz spor salonunda geçiyordu. Maçları da seyrediyorduk. Biz yaşımız küçük olduğundan daha az

oynuyorduk. Salonda seyirciler yedek kulübesine çok yakındı. Biz de seyirciklerle birlikte harala gürele tezahürat yapıyorduk yedekler olarak. Okulun bizi uğurlaması, maça gelip tribünleri doldurması ve bizi desteklemesi büyük bir motivasyondur. Bursa'da da TED Koleji'ne yine yenilmiştik. Bizim finale kalmamız için TED'i bir başka takımın yenmesi gerekiyordu. Nitekim öyle de oldu. Bizim takımdan Saruhan ve Alper milli takıma seçildiler.

Şampiyonluk dönüşü okulda güzel bir tören yapılmış, bayrak töreninde plaket verilmişti. Çok mutlu olmuştuk. Matematik Hocamız Nazım hoca kısacık boyluydu ve sporu çok sevdi. Maç içinde bir keresinde devre arasında "bu maçı kazanın, dileyin benden ne dilerse" demişti. O sene gerçekten 40-45 gün devamsızlığa rağmen beni 10 üzerinden 5 notla geçirmişti.

Türkiye şampiyonu olduğumuz yaz Almanya'ya gittik. Organizasyon Berlin'deydi. İki ülkenin meclislerinin ortak bir dostluk çalışmasıydı. Kızlarda şampiyon olan Ankara TED Koleji'yle birlikte orada 4-5 gün kalmıştık. Bizi bir kulüp ağırlamıştı. Oyak Renault fabrikasının otobüsleriyle gitmiştik. Otobüsün içinde fabrikanın yemekhanesinden bir kasa dolusu pişmiş köfte, bir kasa dolusu da kaşar vardı. Yol boyu, 3 gün boyunca çıkartıp çıkartıp onları yemiştik.

Almanya'daki kulüple bir maç yaptık ve onları yendik. Dünya şampiyonası değildi ama gazetelerde "Bursa Anadolu Lisesi erkek basketbol takımı dünya şampiyonu oldu" diye yer aldı. Oysa bir tek dostluk maçı yapıp geri dönmüştük sadece.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 15 Ocak 2015

Ümit Tezel, 1988

Vedat Ali Özkan

24 Nisan 1990, Batman
2008 Mezunu, ODTÜ Fizik Bölümünde
Akademisyen
Fizik Olimpiyatlarında Dünya 3'sü

Babam şark hizmetindeyken Batman'da doğmuşum. Babam ilkokul öğretmeni idi ve benim de 5 yıl öğretmenim oldu. Bursa'da Hazinedaroğlu Özkan İlköğretim Okulunda 8 yıl okudum. Lise giriş sınavında Bursa Anadolu Lisesini kazandım ve 2004 senesinde hazırlık sınıfına başladım. Lisede İngilizce hazırlık sınıfı okuyan son nesil biz. Bizden sonra hazırlık kaldırılarak bütün liselerde eğitim 4 seneye çıkarıldı. Sistem değişmiş olduğu için bizim son senemizde ÖSS'ye girecek öğrenci sayısı az olacaktı. Bu yüzden İngilizcem iyi olduğu halde, lise 1'den başlamayarak hazırlık okudum. Bizim son senemizde Fen Liselerinden hiç kimse üniversite sınava girmedi ve bu yüzden bizim dönem başarılı oldu.

Bizden önceki dönemlerin aksine hazırlıktan sonra fen derslerini İngilizce değil, Türkçe gördük. Hazırlıkta haftada 20 saat kadar İngilizce eğitiminin yanı sıra Almanca, beden eğitimi, resim, müzik gibi dersler de aldık. Dershaneye 2,5 sene gittim. Okul ve dershane farklı sistemler. Dershane test sistemine alıştırmayı yapıyor, zamanı kullanmayı öğretiyordu. Biri diğeri yerini alabilecek bir şey değil. Matematik yapmak ve hızlı test yapmak aynı öğretmenin öğretebileceği bir şey değil bence.

Lise bittikten sonra ODTÜ Fizik Bölümüne girdim. O bölümü istedim. Hazırlığı atladım. Anadolu Lisesinde gördüğüm İngilizce ODTÜ hazırlığı geçmeye yeterli oldu. Ama bir alt dönemimde olup Anadolu Lisesinde hazırlık okumayan bir arkadaşım 2 sene İngilizce

hazırlık okudu ODTÜ'de. Hazırlık kaldırılınca kalite o kadar fark etti. Lisede İngilizce hazırlığın olması faydalıydı.

Fiziğe yeteneğim ortaokuldaki dershane fark edildi. Fen bilgisi dersi aldığım öğretmenim bana hep söylerdi. "Çok güzel örnekler veriyorsun. Fizikte çok yeteneklisin. Devam et" demişti bana. Ben farkında değildim bu yeteneğimin.

Lisede kimya öğretmenimiz Kadir Çelik'ti. Beni sınıfta birkaç arkadaşım ile birlikte uluslararası kimya olimpiyatları için seçmişti ve lise 2'den itibaren çalıştırmaya başlamıştı. Oradan fizik olimpiyatlarının da varlığını öğrenip kendi isteğimle fizik müsabakalarına katıldım. Kimya sınavlarına da girdim ama seçilemedim. Zaten sonradan öğrendiğime göre son 15 senedir devlet Anadolu Liselerinden uluslararası olimpiyatlara gidecek kadar elemeleri geçebilen birisi çıkmamış.

Fizik olimpiyatlarının varlığı ve o yönde aldığım eğitimler bende daha fazla heyecan uyandırdı fiziğe karşı. İnsan merak duyunca ders de daha kolay geçiyor. Ödev yapmasa da 5 alıyor. Bir konuda iyiyse, daha az çalışıyorsunuz. Sistemimiz böyle. Kendini daha fazla geliştirmek için motivasyon kalmıyor insanda ve sonra hangi dalda başarısızsanız ona daha fazla yöneliyorsunuz. Bunu kırmamı sağladı fizik olimpiyatları.

Anadolu Lisesinin, olimpiyatlara hazırlanmamda çok fazla katkısı oldu. Hocalarım fahri olarak özel dersler verdiler okulda. Esmâ Temelli Hoca beni Uludağ Üniversitesi Fizik Bölümü başkanıyla tanıştırdı, laboratuvarları kullanmam için izin sağladı. Okuldan izin alabilmem lâzımdı bunun için. Uludağ Üniversitesi bana kapılarını açmış olsa da Anadolu Lisesi müdürü izin vermemiş olsaydı vaktim olmayacaktı çalışmaya. Büyük destek aldım okuldan.

Uludağ Üniversitesindeki her deneyi yaptım olimpiyatlara çalışırken. Teorik eğitim zordu. Hocaların üniversitede aldıkları eğitimi 20 sene sonra hatırlamaları beklemek haksızlık olurdu. Dershane hocam da öyleydi. Ama bana pek çok imkân sağladılar. Sayısız deneyler yaptım. Bu sayede deneydeki derecelerim daha iyi oldu. 2007'de 70 Lira olan çok kaliteli kitaplar vardı. Babam da, müdür yardımcısı

Abdülaziz İskender de kitap paralarını veriyordu. İkisini birbirinden haberdar etmemiş, her ikisinden de parayı alıyordum. 2 sene önce aynı masada otururken bunu ikisine de itiraf ettim. Param bittikçe yeni kitap alıyordum. Güzel bir destektir.

Olimpiyatlar için okul içinde 20 kişi seçiliyordu. Bunların arasından 6 kişi Türkiye çapındaki sınava katılmaya hak kazanıyordu. Bu sınav öğrenci seçme sınavı gibiydi ve kendi şehrinizde giryordunuz. 2007-2008 öğretim yılında katıldığım bu sınavda Türkiye'de ilk 50'ye girmiştim. Kaçınıcı olduğunuz açıklanmıyordu. Bu 50 kişiden 25 kişi, lise son başlamadan kısa bir süre önce Afyon'da bir kampa çağırıldı ve burada 2 hafta eğitim aldık. Yoğun bir programdı. Günde 10-12 saat ODTÜ'lü hocalardan ders gördük. Sonradan orada ders verenlerden biri de oldum. Bu kampın ardından aralıkta Ankara'da tekrar sınav yapıldı. Sınav neticelerine göre seçilen 19 kişiyi bu sefer şubatta Antalya'da 2 hafta eğitime çağırıldılar. Orada fark ettim ki Türkiye'deki bütün Anadolu Liselerinden sadece 3 kişi bu başarıyı sağlamıştı. İzmir Fen Lisesinden 3-5 kişi vardı. Geri kalan herkes özel Fen Liselerindendi. Antalya'daki eğitimden sonra nisanda Ankara'da yeniden sınav yapıldı ve geriye 10 kişi kaldı. Bu 10 kişi yeniden sınava alındı ve 5 finalist olimpiyatlara katılmaya hak kazandı. Bu 5 kişi içinde son 15 senedir Anadolu Liselerinden hiç kimse olmamış. Ben 3. olmuşum.

Liseyi bitirdim, diplomamı aldım, Öğrenci Seçme Sınavı'ndan sonra da Temmuz 2008'de Vietnam'daki Uluslararası Fizik Olimpiyatlarına gittim. TÜBİTAK, ODTÜ Fizik Bölümü Başkan Yardımcısı İbrahim Günal'a vermişti sorumluluğu. ODTÜ'den iki hoca daha vardı. 8 günlük bir programdı. Bizim kafilenin organizasyonunu TÜBİTAK yapmıştı. Yarışmada, 5 saatlik teorik bir sınavda, 3 fizik problemi çözüyordunuz. İki gün sonra da 5 saatlik bir uygulaması oluyordu ve orada deney yapıyordu. Yarışmanın kendisi 2 gündü. Geri kalan günlerde biz gezerek Vietnam kültürünü öğrenirken, jüri kâğıtları okuyordu. İlk kez uçağa binmiş, ilk kez yurtdışına çıkmıştım. Çok güzeldi.

Her ülkeden 5 kişi katılmıştı olimpiyatlara ve 500'den fazla yarışmacı vardı. Organizasyonu Soğuk Savaş'tan önce Doğu Blokunda ilk önce Sovyetler Birliği başlatmış. 1960'lara kadar gidiyor geçmiş. Soğuk Savaş

sonrası bütün dünya katılıyor bu müsabakaya. Adı International Physics Olympiads (IPhO). Kendi komitesi var. Sovyetler'den gelen geleneği bir şekilde korumuşlar. Olimpiyatların sonucunda ilk üçe girenler Çinliydi. Ben 500 kişi içinde 150'lerdeydim ve bronz madalya aldım. Bir altın, bir gümüş, iki de mansiyon ödülü aldı o yıl Türkiye. Altını kazanan arkadaş dünyada 24. olmuştu.

Anadolu Lisesinde Yeşim Ünlü çok iyi bir hocaydı. Hazırlıkta adımı bile bilmeden ve sınıftaki en başarılı öğrenci olmadığım halde hep gelip halimi, hatırımı sorardı. Canı sıkılan herkesle ilgilenir, herkese iyi davranırdı. Olimpiyat çalıştığım dönemde beni gözlemleyince olumsuz eğilimlerimi görmüş sonra benimle yüzgöz olmadan ilgilenmişti. Benimle açık açık konuşsaydı kendimi saklamaya çalışırdım. Çok takdir edilecek bir şey. Benim bu sene ODTÜ'de sınıfımda bir kız öğrencim vardı. Annesiyle sıkıntıları varmış. İntihar girişiminde bulunmuş. Açıp bileğini gösterdi. Büyük profesyonellik isteyen bir durum bu. Bunun için çok özel bir eğitim almak lâzım. Biz bilim adamıyız. Bize kimse pediatri eğitimi vermiyor. Bizim hocalarımızda varmış bu eğitim. Bunu görmek çok güzel. Yeşim Hoca bu tür işleri çok iyi becerirdi.

"Bahçesinde uzuneşek oynayan dâhilerin yetiştiği okul" adı verilen bir fotoğraf var. Bu fikir Yeşim Hoca'nındı. Kalite ödülü için okul tanıtımında kullanmak maksadıyla bu fotoğrafın çekilmesini istemişti. Bu fotoğraf için bizi yarım saat dersten çıkarıp uzuneşek oynatmıştı. Çok keyif almıştım.

Age of Empires diye birbirinize karşı savaştığınız, Ortaçağ'da geçen bir bilgisayar oyunu var. Hazırlıkta kapının önünde buluşup okuldan kaçıp onu oynardık. Daha sonraki 1,5 sene olimpiyatlara hazırlandığım için zaten devam zorunluluğum yoktu. O yüzden pek okuldan kaçma anım olmadı.

Boş derslerde banttan top yapar, onunla voleybol oynardık. Uzuneşek çok oynardık. Derste bile iskambil oynayanlar olurdu. Sınıfın sol arka köşesi oyun köşesiydi. Bir yandan hoca ders anlatır, bir yandan 4 kişi kâğıt oynardı. Sınıfımız 30 kişiydi. 10 sınıftan 300 kişiydik son senemizde.

Fizik dersinde test yaparlardı. Ben 50 dakikalık sınavdan 30 dakikada çıkıyordum. Telefon mesajıyla kopya vermek risksiz iş. Hoca sınavtayken daha riskli. Hocadan "gidip olimpiyatlara çalışmam lâzım" diye izin

isteyip dışarıdan bütün sınıfa soruların cevaplarını mesajla yaydığımı hatırlıyorum. Onlar da bütün okula yaymışlardır herhalde. Telefon yasaktı ama hiç kimse üzerinde telefonla yakalanmadı. Ben de merak ediyorum telefonla kopya çekmekten yakalansaydık acaba başımız ne kadar belâya girerdi diye. Fizik hocaları bunu okuyunca ne yapacaklar, onu da merak ediyorum şimdi.

Benim bilgim bana kalsın, en yüksek notu ben alayım mantığında öğrenciler vardı tabii ama ben o gruptan değilim. Bilgiyi paylaşmamak sıkıntılı bir iş. Şimdi iş yaşamındayım, üniversitede laboratuvarında bir iş yapmak için birine ihtiyacımız var meselâ. “Bana öğret” diyorsun, adam öğretmiyor! O çeşit insanlar hep böyle kalıyor. Normal hayatta çok yükseldiklerini zannetmiyorum. Biri bir şey öğrenmek istiyorsa, kopya bile olsa elinden tutmak, arkanı dönmemek lâzım.

İkinci yabancı dil zorunluymuştu. Genelde Almanca dersi alıyorduk. Almanca sınavlarında sıranın üzerine kopya yazıyorduk. Zorla resim yaptırılmak hâlâ bana saçma geliyor. Sınıf arkadaşlarıma yaptırdım resim ödevlerini. Beden eğitimlerinde futbol oynardık. Onu severdim.

Din bilgisi öğretmenimiz çok babacan bir insandı. Kız arkadaşım olduğunda gelip beni tebrik etmişti. Kız arkadaşım da sınıfta herkesin içinde “siz Vedat’la çok iyisiniz. Aranızda bir şey var mı?” diye sormuş bir gün. O da “yok, o benim abim” demiş. Hoca da demiş ki “abi deme, ilerde ne olacağı belli olmaz.” 3 sene sonra sevgili olduk gerçekten.

Olimpiyat ödülü aldıktan sonra okulda konuşma yapmıştım. Bu başarının övünülecek ya da gurur duyulacak bir şey olmadığı ana fikrindeydi. Bir arkadaşım danışmıştı ne konuşayım diye, o da “neden olimpiyatçı olduğunı anlat” demişti. Toplantıdan bir saat kadar önce yazmıştım o konuşmayı. “Zor zamanlarımda benden ayrıldığı için kız arkadaşım, yanımda olmadıkları için arkadaşlarıma” diye bir hayli sitem dolu bir konuşmaydı.

Tiyatroyla çok ilgili arkadaşlar vardı okulda. İki kişi bizim sınıftandı. Okulun kendisi bir tiyatro salonunu kapatıp gösteri organize etmişti. O arkadaşlar daha sonra üniversitelerinin amatör tiyatro topluluklarına devam ettiler. Her sene geziyorlardı ve ODTÜ’ye de geliyorlardı. Hâlâ amatör tiyatro topluluklarını izlerim.

2008 mezunları olarak henüz çok genciz. Ben kariyerimde biraz fazla hızlı gittim. Lisans eğitimine devam eden ya da son sınıfı yeni bitiren arkadaşlarım var. Sıra arkadaşım 2 sene Efe Take’ydi. Bulunması nadir, ilginç hayatı olan bir insandı. Hâlâ görüşürüz. Caner Coşkun lisede 4 sene sınıf arkadaşım. Öğle yemeklerini hep birlikte yedik onunla. Muhabbeti çok güzeldi. Birbirimize entelektüel katkılarımız olmuştur. Daha sonra da bunu birbirimize de ifade etmiştik. Öğrenci Seçme Sınavı’ndan çıktığımız günün akşamı Arap Şükrü Sokağı’nda kutlama yapmıştık ve evim uzakta olduğu için o gece onlarda misafir olmuştum. Annesi çok güzel ağırlamıştı. Hayatımın en önemli günlerinden biriydi o gün. Hacettepe Üniversitesi İngilizce Tıp Fakültesini kazanmıştı Caner. Türkiye 17’siydi. Çok başarılıydı. Ankarada da görüşüyorduk. İyi bir arkadaştı. Tıp fakültesinin 3. Sınıfında okurken onu kaybettik.

Birkaç gün önce eğitim hayatı sonrası gördüğüm bir şeyi üniversitedeki hocamla konuşuyordum: İkili ilişkiler analitik zekâdan daha önemli. Benden daha zeki olup benden daha çok çalışıp hayatta benden daha kötü yerde olan insanlar var. Proje alamıyorlar, kötü patronlarla çalışıyorlar. Gerçek hayatta ikili ilişkiler çok daha önemliymiş. Biz fizikçiyiz; görüntüleme sistemi geliştiriyoruz. Hiçbir sosyalliği yokmuş gibi görünüyor ama yeni bir proje alacaksınız, sizin projenizin daha iyi olması değil, hakemi ikna etmeniz daha önemli. Daha iyi bir sunum yapmak daha önemli. Uluslararası camiada “Türkler çok kötü sunum yapıyor” diye bilinir. Konuşmayı bilmiyoruz biz. Bence Anadolu Lisesinin en büyük farkı burada. Anadolu Lisesinde çok daha sosyal yetişiyor, çok daha konuşkan oluyoruz. Türk Eğitim Vakfı Üstün Başarı Bursu yemeklerine milletvekilleri ya da vakfa ayda 30 bin Lira bağış veren kişiler katılıyor. Onların bile dikkatini çekmek hoş bir şey. Herkes bana “güzel sanatlarda mısın?” diye soruyor. Fizikçi olunca daha soğuk ve mesafeli bir insan bekliyorlar karşılarında. Bizim bölümde oturup yarım saat konuşmak isteyeceğiniz bir hoca bulmak ender bir durum. Sosyal yetenekleri sınırlıdır fizikçilerin. Sosyal konuma ulaşmak için çok uğraşmadım. Ortaokulda da lisenin başlarında da konuşkan bir insan değildim. Hakını vermem lâzım; Anadolu Lisesi beni böyle sosyal bir insan yaptı.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 24 Ocak 2015

Yeşim Ömeroğlu Ünlü

27 Ocak 1972, Ağrı
Müzik Öğretmeni ve Müdür Muavini
Görev Dönemi: 1995 - 2011

İlk, orta ve liseyi babamın işi nedeniyle Türkiye'nin dört bir yanında okuduktan sonra, 1995 senesinde Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümünden mezun oldum. Aynı yıl Ekim ayında Bursa Anadolu Lisesinde göreve başladım, 15 Kasım 2011'e kadar 16 yıl görev yaptım.

Aslında hayalim hukuk fakültesi okumaktı. Babam ve müzik öğretmenim müzik konusunda yetenekli olduğumu düşündüler. Kismet... Çok istemeyerek de olsa müzik eğitimi okudum. Öğretmenliğe Bursa Anadolu Lisesi gibi bir okulda başlayınca, oradaki harika çocuklarla olmayı çok sevdim, sevdikçe de motivasyonum arttı. Meslekte 20. yılım ve hâlâ motivasyonumu öğrencilerimden alarak ve mesleğimi severek yapmaya devam ediyorum.

Bursa Anadolu Lisesinde 3,5 sene kadar öğretmenlik yaptıktan sonra iki sene üst üste 19 Mayıs teknik komitesinde, bir sene de 23 Nisan teknik komitesinde görevlendirildim. Bu komitede görevlendirilen öğretmenler görev süresi boyunca okulda değil, İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün belirlediği başka bir yerde tören hazırlığı yapıyorlardı. Sonra Kasım 2001'de doğum iznine ayrıldım. İzin dönüşü okulda müdür yardımcısı olmam konusunda teklif aldım. Daha geniş alanda çalışmak, gençlere daha yakın olabilmek ve yapacağım hizmetlerle daha çok öğrenciye ulaşabilmek amacıyla bu teklifi kabul ettim. O günden beri idareci olarak çalışıyorum.

Anadolu Lisesinde göreve başladığımda eğitim hazırlıkla beraber 7 yıldır. Gelen öğrenci, hazırlık dâhil 4 yıl ortaokul , üzerine 3 yıl lise öğrenimi görüyordu. Orta bölümde hazırlık sınıfında haftalık İngilizce ders saati 24 saatti, diğer dersler de (matematik ve fen grubu dersleri) İngilizce olarak okutuluyordu. Daha sonra ortaokullar ilköğretime bağlandı, ilköğretim 8 sene oldu ve Anadolu liseleri bir sene hazırlık olmak üzere 4 sene eğitim vermeye başladı.

Yaptığımız kalite çalışmaları çerçevesinde mezunlarımızın kazandığı üniversitelere anketler göndermiştik. Mezunlarımızın güçlü ve zayıf yönlerini sormuştuk. Ortaokul kapanıp liseden öğrenci almaya başlamamızdan itibaren geri bildirimlerde ilk göze çarpan, İngilizce seviyesindeki düşüştü. Bizim çocuklarımız hiç çalışmadan her üniversitenin hazırlık sınıfını çok rahat atlıyordu ama sistem değiştikten sonra böyle olmadı. Bu geri bildirimler sonucu iyileştirmeler yapmaya çalıştık ve İngilizce öğretmenlerimizle ekstra kurslar planlayarak açığı kapamaya çalıştık. Sonraki anket bildirimlerinde daha iyi yerdedik ama hiçbir zaman dil seviyemiz eskisi gibi olmadı. Anadolu Liselerinde İngilizce hazırlık da kaldırılıp diğer liseler gibi toplam 4 sene eğitim uygulanmaya başlanınca ise İngilizce seviyesi düştü.

Anadolu Lisesi olarak bilimsel çalışmaların yanı sıra sosyal, sportif ve sanatsal faaliyetlere de çok önem veriyorduk, bilimsel gelişimin yanı sıra bireysel gelişimi de çok önemsiyorduk. 2007 ya da 2008'de yerel bir kanal "hem bu kadar sosyal hem de bu kadar başarılı nasıl oluyorsunuz? Anlatın!" diyerek bizimle TV programı yapmak istedi. Çünkü her alanda çok aktiftik. Çocuklara pek çok alanda imkânlar sunmaya, motivasyon sağlamaya çalıştık. Bursa Anadolu Lisesinin çok güzel bir kültürü vardı. Gelen öğrenciler ve öğretmenler o kültürle yoğrulurdu. Öğrencilerimiz çok çabuk adapte olup, hem akademik açıdan başarılı hem de mutlaka bir sosyal aktivitede görev alan, özgüveni yüksek bireyler olarak mezun oluyorlardı.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme Tarihi: 24 Ocak 2015

KalDer Bursa Kalite Büyük Ödülü töreni, 2007. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Zeki Baştürk

1949, Eymir, İnegöl-Bursa
Edebiyat Öğretmeni,
Müdür Başyardımcısı
Görev Dönemi: 1977-1980

Babam Akif Baştürk, Köy Enstitüleri açılıp askerlikte çavuş olanların öğretmen olarak yetiştirilmek üzere bu kurumlara alınması üzerine, Arifiye Köy Enstitüsünde öğrenim gördü. Köyümüzde okumuş ilk insandı. Bursa Anadolu Lisesinin ilk müdürü Nadir Gezer'i de, ilkokuldan mezun olup öğrenimine 3-4 sene ara verdikten sonra Arifiye Köy Enstitüsüne babam yönlendirmişti. Köyden iki kişiyi daha enstitüye göndermişti babam.

İlkokulu kendi köyümde; Eymir'de okudum. Babam 15-20 dakika yürüyüş mesafesinde olan Küçükyenice köyünde öğretmenlik yapıyordu. 27 yıl orada görev yaptı babam. Köy Enstitüleri kapatılıp ilköğretmen okullarına dönüştürülmüştü. İlkokulu bitirdikten sonra, Arifiye Köy Enstitüsünün yerine açılan Arifiye İlköğretmen Okuluna devam ettim. "İmam hatipliler üniversitelere alınmıyordu" deniyor. O dönem aslında sadece imam hatipliler değil, meslek liselerinden mezun olan hiç kimse üniversiteye devam edemiyordu. Öğretmen okulu da bir meslek lisesiydi. Eğitim 6 yıldır. Beşinci yılın sonunda ilköğretmen okullarında başarılı olan çocuklar, üniversiteye devam edebilmeleri için İstanbul Çapa'daki yüksek öğretmen okuluna seçilirdi. Bu eğitim parasız yatılıydı. Buna hak kazandım ve bir yıl İstanbul'da lise müfredatında hazırlık eğitimi alıp üniversite sınavına girdik. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesini kazandım. Burada okurken akşamları Çapa Yüksek Öğretmen Okulunda pedagoji ve metodoloji dersleri olarak öğretmenlik formasyonumu geliştirdim.

İlk tayinim Rize'nin Pazar ilçesine çıktı. Orada yöneticilik ve öğretmenlik yaptım. O zamanlar çok sayıda lise yoktu. Okul müdürleri etkili ve yetkili insanlar olduklarından çalışmak istedikleri veya istemedikleri öğretmenlerle ilgili tasarrufta bulunabiliyordu. İl milli eğitim müdürlüğü emrine verilen öğretmenleri kendi okullarına alabiliyorlardı. Nadir Bey Bursa Anadolu Lisesinin okul müdürü olduktan sonra, benim de kendisiyle çalışmamı istedi. Bursa'ya tayinimi istedim ve 1976 sonbaharında Anadolu Lisesinde çalışmaya başladım. Okul binasının inşaatı yeni bitiyordu. İmece ve dayanışma örneği sergilenmişti o zaman. Bir yandan okul açılıyor, bir yandan inşaat yeni bitmiş; öğretmenlerle müdür Nadir Bey bir yandan inşaat ve moloz artıklarını temizliyor, bir yandan ders görülüyor. 500'e yakın kız ve erkek yatılı öğrenci vardı okulda ve bu sayı okul nüfusunun neredeyse yarısına tekabül ediyordu. Yemekler bahçede kazanlarda pişer, açık havada yemek dağıtılırdı. Başlangıçta şartlar oldukça sıkıntılıydı. Kışa kadar yemekhane yetiştirilmişti.

*Ortaokul hentbol takımı Kâzım Özarslan ve Zeki Baştürk ile. 1970'lerin sonu.
Zeki Baştürk arşivi*

Göreve başladıktan bir ay kadar sonra müdür yardımcısı oldum. Liselerin edebiyat derslerine de giriyordum. O yıllarda 6 saat zorunlu ders veriyordu idareciler. 15 saati ücret karşılığı oluyordu. İdareci

olmama rağmen 21 saat derse giriyordum. Belletmen olmadığından ilk zamanlar geceleri okulda tek başıma kalıyordum. Kızlarla erkekler için iki ayrı yatakhane, 24 etüt sınıfı vardı. Sıkıntılı dönemdi. Her akşam en az iki saat elektrik kesintisi olurdu. Ders yapılan sınıflar, akşamları etüt sınıfları oluyordu ve her sınıfta sorumlu başkan öğrenciler vardı. Elektrik kesilince öğrenciler dışarı çıkmazdı. Sorumlu başkanlar lüks lambalarının bulunduğu odaya gelir, lambalarını alır, etüt salonlarına götürürdü ve çocuklar o ışıkta ders çalışırdı. Sonradan diğer öğretmenler akşamları sırayla belletmen olarak görev yaptı. Zor günlerdi ama öğrenciler başarılı olunca güzel sonuçlar elde ediliyor ve insan o yorgunluğu unutuyordu.

Petrol sıkıntısı vardı. Sabahları bazen “okul servisi gelmedi” diye aranırdı okul. Servis mazot olmadığından çalışamazdı. Bir öğrencimizin velisinin benzin istasyonundan aldırarak çözüm bulurduk. Gerçekten sıkıntılı ama çok başarılı bir dönemdi. Türkiye’de sayılı okullar arasında yer almıştı Bursa Anadolu Lisesi. Okul aile birliği verimli çalışıyordu. Bursa’nın ilk koleji olduğu için aslında bütün şehir sahip çıkmıştı koleje.

1980 öncesi dönemdi. Ülkede durum karışık ve okulun da karışmaması için çok çaba gösterdik. Biz taraf olmadığımız için hiçbir tarafa yaranamıyorduk. Bir taraf bunlar “burjuva, bürokrat, zengin takımı” diye eleştiriyor, diğer taraf “bunların hepsi komünist” diye damga vuruyordu. Cumhuriyet Lisesinde olaylar olur, “bunlar neden bir şeye karışmıyorlar?” diye bahçemize taş atarlardı. Önemli olan öğrencinin siyasetin içine girmemesini sağlamayı başarmaktı. Özverili çalışmalar yaptık. Gece sabaha karşı terör grupları gelip okulun duvarlarına sloganlar yazardı. Onlar gittikten sonra, öğrenciler gelmeden sabah erkenden kalkıp hizmetlilerle birlikte o sloganları boyardık. Öğrenciler hiçbir sloganla karşılaşmazdı. Ama sonradan bu sloganları yazanlar bunun farkına vardı ve nöbet tutup beklemeye başladılar. Biz de başka çözüm ürettik: Devriye gezen polisleri, bizim bekçi kulübesinde beklemeleri için sabaha kadar çayla, kahveyle tutmaya çalıştık. Gelip bizde kargaşaya yol açmaması için dışarıdan terör sebebiyle atılan öğrencilerin okula alınmamasını sağladık. Öğrencilerin hepsi okuyan, düşünen, etrafını kollayan insanlardı. Her evde okunan gazeteler, kitaplar vardı. Öğrencilerimizi

okulda hiçbir biçimde siyasetle, olayla buluşturmamak. Öğrencilerin çoğunluğunu teşkil eden yatılılar yemekte, etütte, yolda, koridorda, 24 saat bizimleydi. Bu konulara girilmemesi konusunda telkin ettik çocukları. Öğretmenler de sınıfta propaganda yapmayınca okul karışmadı, çocuklar birbirine düşman olmadı. Herkes kendi yönünü kendi çizer. Siyasetin yeri okul değil diye düşündük.

Bursa 2.'si olan Kurban oyununu sahneleyen oyuncular, yönetmen Ahmet Uğurlu ile, 1979. Zeki Baştürk arşivi

O dönem sadece üniversite başarısı değil, yabancı dildeki başarı da çok önemliydi. O dönemde Türkiye genelinde sınavla seçilen çocuklar yurtdışına gönderilmişti. Robert, Tarsus ve benzeri bizden daha eski ve köklü okullar varken, bizim öğrencilerimiz gitmişti. Öğrencilerimiz, kompozisyon ve şiir yarışmalarında ulusal bazda ve yerelde derece alırlardı. Arzu Altınanıt, iyi okuyan, iyi yazan öğrencilerimden. Bilimde ileri gitmiş insanlar var şimdi. İsviçre’de Cezmi Akdiş, bilim alanında önemli işler yapan, dünya çapında biri oldu. Üniversitelerin pek çoğunda bilim insanı olan öğrencilerimiz var.

Edebiyat sınıfı kalabalık bir sınıftı. Fen ve matematik sınıflarının da edebiyata ilgisi vardı. Şöyle düşünüyorum ben: Çok okuyan, kitapla

arası iyi olan insan her alanda başarılı oluyor. İnsan kavramlarla, yani sözcük sayısıyla düşünür. Köydeki bir insana sanal ortam deseniz, CERN deseniz, bir şey ifade etmez. Elli sözcükle konuşan insan ile 500 ya da 5000 sözcükle konuşan insan arasında fark vardır. Çok okuyan insanın, sözcük kavramı çok olduğu için algılaması da kolay olur. Başarılı olmanın yolu hızlı okumaktan geçer. Okuması gelişmiş insan paragrafa bakarak bütünü görür. Sınavda da öğrenci soruyu okuyacak, algılayacak, yorumlayacak, çözecek ve sonra doğrusunu işaretleyecek; hepsi bir dakika! Bunu yapabilmenin yolu okumaktan ve hızdan geçer. Çok kitap okuyan öğrencinin her alanda başarılı olduğuna inanıyorum. Anadolu Lisesi öğrencileri de çok okuyanlardandı.

Belletmenlik, müdür muavinliği ve edebiyat öğretmenliğinin yanı sıra sadece müfredatta olan dersleri vermiyordum çocuklara. Onları sadece akademik olarak değil, sosyal, kültürel ve hatta sportif olarak da hayata hazırlamaya çalışıyorduk. Bunu yaparken de öğretmenler olarak ekstra bir kazancımız yoktu. Gönülle yapıyorduk. Coşkun Yavaşcaoğlu öğrencilerle birlikte ÇABA Dergisini çıkartmaya başlamıştı. Sonra bunu ben sürdürdüm. Öğrencilerle iyi bir yayın kurulumuz vardı. Sadece edebiyat değil, fen öğrencilerinin de yazıları yayımlanırdı. Çocukların yazma yeteneğini geliştiriyoorduk. Çok güzel denemeler, şiirler, öyküler yer aldı dergide. Kimi zaman ben de yazılar yazdım. Matbaacılık şimdiki kadar gelişmediğinden, kendi olanaklarımızla, teksirlerle çoğaltırdık. O dönemlerde Bursa'ya gelen sanatçılarla çocukları bir araya getirmek önemliydi. Derginin bir sayısı için Tayyare Kültür Merkezine konsere gelen Melike Demirağ'la, Ruhi Su'yla, konserlerinden önce tarihe örnek geçecek, çok güzel söyleşiler yapmışlardı. O dönemin koşullarıyla söyleşiyi teybe kaydetmişlerdi. Ruhi Su; "hükümetlerin iyisini de gördüm, kötüsünü de gördüm. Kimisi kültür sarayına götürdü, kimisi hapishaneye gönderdi" demişti söyleşide.

Farklı sınıflardan karma öğrencilerle Güngör Dilmen Kalyoncu'nun "KURBAN" adlı oyununu sahnelemiştik. Bir köy yaşamını ve töre geleneğini anlatan bir oyundu. Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosunda, yanılmıyorsam 1979 senesinde liseler arası tiyatro yarışması vardı. O yarışmada güzel bir performans sergilemişti çocuklar ama "çok

profesyonelce çalışılmış" gerekçesiyle bizi birinci yapmadılar. O günün koşullarında olağanüstü bir oyun sergilemiştik. Murat Onat'ın koro ve orkestra çalışmaları da vardı. Çocukları o çalıştırırdı. Bana atom karınca derlerdi. Her yerde sürdü bu. Rize'de, Tophane Endüstri Meslek Lisesinde de. Her yere koşardım. İdareci olunca derste de, yemekte de, etütte de, kimi zaman spor salonunda da çocukların karşısındaydım çünkü. Futbol da oynardım. Maçlarına giderdik çocukların. Sadece futbolda zayıftı bizim okul. Diğerlerinde başarılıydı. Turnuvalara giderdim çocuklarla idareci olarak.

Zeki Baştürk, Nadir Gezer ve Ümran Tabakgil. 1970'li yıllar

Okulun açılışından kapanışına kadar hemen her alanda sosyal etkinlikler yapardık. 10 Kasım Atatürk'ü Anma törenleri, Cumhuriyet Bayramı, 19 Mayıs kutlamaları, Çanakkale şehitlerini anma gibi etkinlikler olağanüstü güzel geçirdi. Kendi olanaklarımızla şiir dinletileri, oratoryolar düzenledik. Anmaları görsel şölenlere dönüştürdük. Her türlü ulusal bayram kutlanırdı. Bazı etkinliklere bir sınıfla hazırlansanız bile sunum bütün okula yapılırdı. Çocuklara ülke, yurt, bayrak sevgisi vermenin yollarıydı bu tür kutlamalar. "Bak; ülkeni sev, büyüklerini sev, dersine şöyle çalış" diye nasihat etmek yerine yapılacak etkinliklerle bunu kendisine, kendiliğinden söyletmek çok daha anlamlı. Toplumun karşısına çıkarak derslerinin dışında farklı bir şey yapıyorsa, o zaman kendisini de ifade edebiliyor çocuk. Resim, müzik, enstrüman ve sporla yapabilir bunu. Kendisini hangi dalda iyi hissediyorsa, ilgi alanı neyse, bu aynı zamanda insanı dinlendirir. İki-üç saat matematik çalışmış bir çocuk yarım saat mandolin çalıyor, resim yapıyorsa ya da top oynuyorsa, rahatlar. Sonra dönüp daha iyi ders çalışır. Bu yüzden kişisel gelişimlerine de fırsat veriyorduk çocukların. Çocukların etkinliklere istekli olarak katılması ve bu etkinliklerin derslerini etkilememesi önemliydi. Okul takımında görev alıp Türkiye şampiyonasına gidecek olan sporcuların notlarının 5-6 olması da yetmez, eğer 7'den aşağı not alırlarsa, beden eğitimi öğretmenleri tarafından takımdan çıkarılırlardı. Önce dersler gelirdi. "Spor yüzünden yoruldu, dersime çalışmadım, sınıfta kaldım" diyemezdi. Şimdiki gibi "sporcu bu, öğretmenleri not versin, geçirsin" anlayışı yoktu. Öğrenci kendi becerisiyle geçirdi sınıfını. Takviye gerekirse tabii ki ek ders alırdı ama asla tembelliğe prim verilmezdi. Çocukların her alanda başarılı olmasını istedik.

Nadir Bey ayrıldığında okulda yöneticiydim. Olayları bizzat yaşamıştım. Okulumuzu kazananların listeleri gelmişti. Kayıtlarını yaptık. Anadolu Liselerinde koşul olarak 24 kişiyi geçemezdik sınıflar. Fakat bakanlık birden kontenjanları arttırdı. "Bu durum bizim kalitemizi düşürecek" diye itiraz edildi. "36 kişilik sınıflarda yabancı dilde eğitim yapılmaz" diye konuşuldu ama buna rağmen bakanlık geri adım atmadı. Nakil sınavlarında öğrenciler başarısız oldu. Yine de okul yönetiminin, müdürünün direnmesine karşın daha sonra sınıf nüfusu 40'a çıkarıldı ve sınavı kazanamayanlar, yedeklerin altında kalanlar da okula kayıt yaptırebildi. Bu durumda

Nadir Bey "benim inandığım değerlere aykırıdır, bu ortamda bu koşullarda yöneticilik yapamam" diyerek istifa etti. Hemen kabul edilmedi tabii. Okul öğretmenleri ve yönetimi olarak veliler ve öğrencilerle birlikte istifasını geri çekmesi için çok uğraştık. Heyetler kuruldu, istifası kabul edilmesin diye bakanlığa gidildi ama Nadir Bey'i o kararından vaz geçiremediler. Eğitimde Bursa Anadolu Lisesi çok başarıyla sınıf mevcutları neredeyse iki katına çıkarılmıştı. Derste her öğrenciye birer kere soru sorsanız 40 dakika yetmez bile. Yapılanların Anadolu Liselerine vurulmuş bir darbe olduğunu düşündü.

Sınavlarda ezber niteliğinde, kopya çekmelik soru yöneltmezdim. Herkesin kendine göre yaratıcılığını kullanacağı tarzda sorardım. Gazel nedir, koşma, semai nedir yerine; kitapta işlenmemiş, örnekleri olmayan, başka kaynaklardan bulduğum parçaları getirir, bunların nazım şekillerini, gerekçelerini sorardım. Bazen de bir sözcük verir, bu sözcüğü tümleç, nesne, yüklem biçiminde kullanarak cümleler kurmalarını isterdim. Anlamlarına hâkimse kelimeyi nerede kullanacağını bulabilirdi öğrenci. Yanındaki arkadaşına baksa da aynı tümce kurulmuşsa kopya olduğu belli olur. "Kopya çekmeyin" demek ezber işidir ve öğretmenler için kolaydır. Soru sormanın tekniklerini bilerseniz öğrenci kopyaya gitmez. Şiirle ilgili bir yorum istiyorsanız, herkesin kendine özgü yorumu olması gerekir. Öğretmenin anlattığı tarzda değil, özgün olmalı. Mesela "sakla samanı gelir zamanı atasözünü anlatan bir kompozisyon yaz" dediniz. Kimisi parayı saklamaktan bahseder, bir başkası enflasyondan dolayı harcamak gerektiğinden. Herkesin kendine özgü yorumu olması gerekiyor. Kim, kimden çekecek? Zaten öğrencilerden hangisinin yan yana oturduğunu biliyorsun, iğnelersin kâğıtları, "buyurun cevap verin" dersin çocuklara. Bazen soruları sorar, sınıftan bile gider, "siz sonra toplayın kâğıtları getirin bana" derdim. Sınav bile öğrenme yöntemidir. Kopya sorunum olmadı çocuklarla.

Yatılıların arasında ağlayan, sızlayan, okula alışamayanlar oluyordu. İlkokul çağındaki çocuklar gibiydiler. Bahçeye çıktığımda bazen 5-6'sı bir elimde, bir o kadarı diğer elimde yürürdük. Teselli etmeye çalışırdım onları. Onların anne-babalarının yerini tutmaya çalıştık öğretmen arkadaşlarla. Bir hafta ağlasalar da, sonra ortama alışıyorlardı.

Dayanamayıp giden bir ya da iki kişi oldu. Ispartalı bir kızın gittiğini hatırlıyorum. Aslında Bursa'dan gelenlerden daha başarılı olan yatılı öğrenciler gözlemliyorduk. Düzenli ve disiplinli bir hayatları oluyordu çünkü. Çocuklarla ilgilenmek için Okul-Aile Birliğinden doktorlar gönüllü olarak geliyordu.

Okula 200-300 ton kömür gelirdi. Depoya öğrencilerle birlikte taşırdık. Ağaçlandırma işlerinde de bahçede çocuklarla birlikte çalışırdık. Sebze meyve de yetiştirdik orada. Bakanlık müfettişleri geldiklerinde tarlada çapa yaparken görmüştü beni. Müfettiş ısrarla "yetkili arıyorum" diyor, "buyurun" diyorum, konduramıyor! Bir türlü benim yetkili olduğumu anlayamadı. Makam odasında oturan birini arıyorlardı.

Nadir Bey matematik öğretmenliğinin yanı sıra iyi bir edebiyatçıdır. Yazdığı eserler 25-30'u buldu. Üretken birisidir. "Boşluktaki Adam" adlı romanı, kendisinin Köy Enstitülerinde okumasını sağlayan babam hakkındadır. Öykülerinin bir kısmında benim de adım geçer.

Bir akşam yemekhaneye gittiğimde, daha önce hiç görmediğim bir öğrencinin yemek yediğini gördüm. Yatılı 400-500 kişi vardı ama hepsini tanıyorum çünkü gece gündüz oradayım. Öğrencinin yanına gittim. "Sen kimsin?" diye sordum. "Yeni öğrenciyim" dedi. "Benim haberim yok, seni kim aldı?" dedim. Okul müdürünün aldığını söyledi. "Yemeğini ye, hemen eşyalarını topla, bavulunu al ve burayı terk et" dedim. İtiraz etti. "Hayır" dedim "benim haberim olmadan buraya kimseyi almıyorum." Çocuğu o akşam gönderdim. İzmit'te bir okulda okurken disiplinsiz davranışlarından dolayı tasdikname olarak bize gelmiş. Olay çıkaracak bir adamı kendi ellerimizle çocukların arasına katacağız? Direnmiş, çocuğu okula almamıştım.

O dönem dershaneler sadece test alışkanlığı kazandırmak için vardı ve şimdiki kadar yoğun değildi. Önemli olan konuyu iyi anlamak, kavramaktır zaten. Temelini iyi alırsanız ve test tekniğine de yatkın olursanız, yapabilirsiniz. Bazen gereksinim olursa yatılılara akşamları ya da hafta sonları, dersane tarzında, test tekniğiyle ilgili dersler verirdik. Bursalılar mevcut bir-iki dershaneden birine giderdi ama dershaneye gitmeden başarılı olan çocuklarımız vardı. O yıllarda bizim öğrencilerimiz tek tercih yapardı çünkü ideali belliydi. Çoğunlukla tıp

fakültesi tercih edilirdi ama mühendislik okumak isteyen de olurdu. İkinci tercih yapanlar ayıplanırdı. Mezunları çağırır, listeleri okurduk. Herkes ilk tercihinine girerdi.

Daha sonraları okul yönetimlerinin istemediği, Anadolu Liselerine uygunluğu değerlendirilmeyen öğretmenlerin okula tayinleri yapıldı ve öğretmen kadrosunu niteliği kaybolmaya başladı. Siyaset okul yönetimine girdi. Nadir Bey gittikten sonra Mehmet Demirtaş müdür oldu ve ben başyardımcı olarak kalıp 2 sene daha devam ettim. Bir akşam okuldayken aynı anda 4 kişinin sürgüne çıktığına dair bir yazı geldi: Matematik öğretmeni Nazmi Aydın, beden eğitimi öğretmeni Kâzım Özarlan tarih öğretmeni, Cemil Maran ve ben. Önceleri gerekçeyi bilmiyordum. Tayinim Erzurum Anadolu Lisesine çıkmıştı. Diğer arkadaşlar okulda kaldı ama ben ayrıldım. Bu sürgünün gerçek nedenini sonradan öğrendim. Bir gün Mehmet Demirtaş'la birlikte ortaöğretim genel müdürlüğüne gittik. Müdüre gerekçeyi sorduk. Meğer soyadı benzerliği yüzünden sürgün yemişim. Sonradan öldürülen İşçi Sendikaları Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün akrabası olduğum düşünülmüş. "Onun akrabası olsa olsa solcudur" deyip sürmüşler beni. 24 saat okulda görev yaptım, çocukların başına bir şey gelmesin diye emek verdim, uykularımdan ödün verdim ama soyadı benzerliğinden dolayı işimden oldum. Gerçekten haksızlık oldu. O siyasi dönemlerde buna benzer şeyler yaşandı. 12 Eylül sonrası gerekçesiz, sorgusuz, sualsiz görevden alınanların okula iadesi kararı çıktı. Buna rağmen beni Tophane Endüstri Meslek Lisesine verdiler. 1998'de Yıldırım İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne geçtim. 5 yıl müdürlük yaptım ve emekli oldum. Eşim Nesibe Baştürk'le birlikte o dönemin öğretmenleriyle yılda en az bir kez buluşuyoruz. O dönem gerçekten aile gibi bir ortam vardı. Herkes sıcaktı. Buluştuğumuzda bile İngilizce öğretmenleri bir araya toplanır, hâlâ çocuklardan söz eder.

En az 20 yıl çalışmış kadar emeğim var okulda. Orası benim için çok özel bir yerdir. Kolay kolay unutmam mümkün değil. Okulun yükselme dönemini beraber yaşadık öğrencilerimizle.

Görüşen: Aysun Dönmez

Görüşme tarihi: 13 Şubat 2015

Zeki Baştürk mezuniyet belgesi verirken, 1979. Nesibe Baştürk arşivi

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Maarif Kolejinin 1. sınıf öğrencileri Türkçe dersinde. 1973-1974 Bursa Erkek Lisesi yıllığı. Muzaffer Türkbayrak arşivi

Maarif Kolejinin 2. sınıf öğrencileri sosyal bilgiler dersinde öğretmenleri Servet Mertürek ile. 1973-1974 Bursa Erkek Lisesi yıllığı. Muzaffer Türkbayrak arşivi

Maarif Kolejinin, Bursa Kız Lisesinde öğrenim görmekte olan öğrencileri, okul bahçesinde. 1970'lerin başı. Ayşegül Yıldız arşivi

Maarif Kolejinin kız öğrencileri, Bursa Kız Lisesinin bahçe duvarında. 1970'lerin başı. Ayşegül Yıldız arşivi

MAARİF KOLEJİ

4 yaşında

1970 - 1971 öğrenim yılında ilk kez öğrenime açılan kolejimiz yaşadığımız yılla dördüncü yaşına girdi. Açılışıyla getirdiği bir takım güçlükler şimdiye dek sürmekte, bir süre daha da süreceği görülmektedir.

Kanımızca, Okulumuzun gelişmesine en büyük engel kız ve erkek kısmı olarak iki ayrı lisede açılışı ve iki okul arasında sürekli işbirliği yapma engelinde beraberinde getirmesidir.

Bütün bu güçlüklerle karşı Bursa'mızın böylesine iyi ve verimli bir eğitim yuvasına kavuşması, açılışına emek verenleri şükranla anmaya yeter sanıyoruz.

Her okulun kendine özgü bir eğitim ve öğretim yolu vardır. Kolejimizdeki öğrenci gurubunun seçkinliği, çalışma alışkanlıklarındaki yüksek verimlilik gözönünde tutulursa, böylesine seçkin bir öğrenci gurubuna daha iyi koşullarla eğitim olanakları yaratılması gerekir.

Umudumuz o ki, kolejimiz kısa sürede, sayın velilerimizin de katkılarıyla, bu gün içinde bulunduğu engelleri aşacak ve lâik olduğu düzeye ulaşacaktır.

En büyük dileğimiz o günlere bir an önce kavuşmaktır!...

Bursa Erkek Lisesinin öğretmen odasında Osman Işık, Raif Tunç ve Muzaffer Türkbayrak, Erkek Lisesinin müzik öğretmeni ile. 1973-1974. Muzaffer Türkbayrak arşivi

Öğrencilerin kendilerinin yazıp sahnelediği "Just Be Yourself" Tiyatro Oyunu, 1974. Ayşegül Yıldız arşivi.

Bursa Kız Lisesinin bahçesi. 1970'lerin başı. Ayşegül Yıldız arşivi

Maarif Kolejinin kız öğrencileri, Bursa Kız Lisesinin artık mevcut olmayan süs havuzda. 1970'lerin başı. Ayşegül Yıldız arşivi

Ders arasında, Kız Lisesinin bahçesinde. 1970'lerin başı. Ayşegül Yıldız arşivi

Maarif Kolejinin, Bursa Kız Lisesinde öğrenim görmekte olan öğrencileri, okulun bahçe duvarında. 1970'lerin başı. Ayşegül Yıldız arşivi

Maarif Koleji öğrencileri, Bursa Kız Lisesi öğretmenleriyle. 1970'lerin başı. Ayşegül Yıldız arşivi

Maarif Koleji öğretmenleri Nazile Hanım, Margaret Huntington ve Nesibe Baştürk, 1973-1974 öğretim yılında Bursa Kız Lisesi öğretmenleriyle okul bahçesinde. Nesibe Baştürk arşivi

Maarif Koleji öğretmenleri ve Kız Lisesi öğretmenleri okul merdivenlerinde. 1973-1974. Nesibe Baştürk arşivi

Folklor gösterisi. 10 Haziran 1974. Aytül Dursunoğlu arşivi

Öğrenciler Atatürk büstünün önünde İngilizce öğretmeni Sabriye Özyapı ile, 1974. 1978 yıllığı

İngilizce öğretmeni Sabriye Özyapı ve Kolejin 1979 mezunu kız öğrencileri, Kız Lisesi bahçesinde. 1970'lerin başı

İlk mezunlar Emin Turan Bey'le Karacabey Boğazı gezisinde. 1 Mayıs 1976. Yaşar Toker arşivi

Lisenin ilk neyzeni Talha Köksal, Nihat Özçubukçu ve Coşkun Pınarlı, 1975 -1976. Coşkun Pınarlı arşivi

*Fizik ve matematik öğretmeni Emin Turan, Semih Gemalmaz, Cemal Çakır, Talha Köksal, Osman Doğru, Yaşar Toker, Neziğ Ünen ve Gökyay Buğer, Milliyet Gazetesinin düzenlediğı liseler arası müzik yarışmasında, 1976.
Yaşar Toker arşivi*

Bir kış günü okul bahçesi, 1977

Sınıf Hatırası, 1977

1977 yıllığında bir sınıf

Hasan Arslan ve öğrencileri. 1977 yılı

Okul bahçesi düzenlenmeden önce, 1977

Öğle arası kantinde, 1977

Kantin kuyruğu, 1977

Yemekhane, 1977

Yatılı öğrenciler hafta sonu yemekhanede, 1977

Öğle arasında kahve falı bakan öğrenciler, 1977

Kantinde maç seyreden minikler, 1977

Anadolu Lisesi'nde bugün temsilci seçimi yapılıyor

UTKU' CULARIN ADAYI

Anadolu Lisesi'nde "UTKU" Grubu'nun başkan adayı Ruşen Kazı

UYANIŞ'IN ADAYI

"UYANIŞ" Grubunun adayı Süleyman Ögün

Anadolu Lisesinde bugün yapılacak öğrenci başkanlığı seçimi için biri kız iki başkan adayı mücadele edecek. Kız arkadaşlarının yanı sıra erkek öğrencilerin de büyük desteğini alarak adaylığını koyduğunu açıklayan Ruşen Kazı, "Arkadaşlarımla centilmence bir uğraşı veriyoruz. Dileğim, okulumuzda tüm öğrenci arkadaşlar arasında bir birlik ve dayanışma havası yaratıp aynı ekinç (Kültür) yolunda bilinçli ilerlemek. Ereğimiz; olanaklarımız elverdiğince yatılı gündüzlü tüm arkadaşların sorunlarına aereğince eğilmek, bunları çözümlenmek ve sorunlara olumlu çabalar getirebilmek" dedi.

"ZOR DURUMDAYIM"

"Uyanış" Grubunun desteklediği Süleyman Ögün de kız başkan adayı karşısında zorlu bir mücadele verdiğini söyleyerek, "Rakibi karşı cinsten olan ilk öğrenci başkanı adayı olarak oldukça zor bir durumdayım. Doğrusu bu seçimden yenik çıkmak istemiyorum" şeklinde konuştu.

Okul Müdürü Nadir Gezer de adayların "Son derece olgun" bir seçim çalışması yaptıklarını söyledi.

Matematik Öğretmeni Nazmi Aydın ve öğrencisi Aydan Aydınlioğlu. Aşı günü, 1977

Hentbol takımı: Candan Hepsaydır, Güliz Dinçer, Vildan Koçer, Selma Uzunlar, Sevtap Kutlubay, Sezgi Subaşı, Nermin Şakru, Serap Tıraş, Meltem Can, Dilek Aktimur. Kâzım Özarıslan arşivi. 1970'lerin sonu

Basketbol ve hentbol takımından Cezmi Akdiş, Nüvit Gündemir, Candan Şipka, Murat Saygı, Kazım Özarıslan, Vedat Sebatlı (Hentbol milli takımı kalecisi), Okan Baş, Metin Göyen. 1970'lerin sonu. Kâzım Özarıslan arşivi

Voleybol takımından Yücel Arslan, Selim Akçakır, Hakan Yurteri, Niyazi İskeçe, Murat Astam, Cem Ersoy, Hikmet Aşaroğlu, Erkan Ergül, Can Yavaşcaoğlu. Kâzım Özarslan arşivi, 1979

Beden eğitimi dersi çıkışı. 1977 yıllığı

Öğle arası kantinde masa tenisi maçı. 1977 yıllığı

1977 yılığında "Mahkeme-i Kübra'nın Kapısında" adıyla yayımlanan bir fotoğraf

Öğretmenler odası. 1977 yılığı

İlk mezunların okuldan kaçıp Kültürpark'ta buluştukları bir gün, 1977. Yaşar Toker arşivi

Karagöz Anıtı gezisi. 1977 yıllığı

Nihat Özçubukçu ilk mezun belgesini beden eğitimi öğretmeni Ümran Tabakgil'den alırken, 1977. Yaşar Toker arşivi

İlk mezunların mezuniyet balosu. 14 Mayıs 1977. Taylan Gazinosu, Kültürpark

Okulun 1977'de mezun olan ilk öğrencileri ve öğretmenleri, 1977. Tasarım 1978 mezunu Cahide Topsakal. Aytül Seyhan Dursunoğlu arşivi

Okulun spor salonunda basketbol oynayan öğrenciler. 1978 yılı

Kimya öğretmeni Lamia Avşar ve öğrencileri. 1978 yıllığı

Antalya gezisi. 1978 yıllığı

OSMAN IŞIK

Yetişmemizde ve bu günkü düzeye gelmemizde büyük katkıları olan öğretmenlerimizden bir tanesi, kuşkusuz hepimizin yakından tanıdığı, Osman Işık'tır. Her Pazartesi sabahı ve Cuma akşamı İstiklal Marşımızı söylerken bizleri iyi bir orkestra şefi gibi yöneten, bazen de akordeonuyla eşlik eden Osman Bey, 1977 Mayıs'ında emekli olarak aramızdan ayrıldı.

Yıllarca Erkek Lisesi'nde bizi gözeten, koruyan, muavinliğimizi yapan sevgili öğretmenimizin üzerimizdeki hakkını ne yapsak ödeyemeyiz. Osman Bey, futbol oynadığımız zaman öğretmenlerden azar işittiğimizi duyunca, oynamamız gerektiğini belirtmişti. Ama dinleyen kim? Tabii çözümü toplarımızı patlatmakta buldu. Ayrıca bu dalda erişilmesi güç bir rekor kırdı. O zamanlar kızmıştık, küsmüştük Osman öğretmene, şimdi anlıyoruz ki, sadece bizim azar işitmememizi istemiş.

Yokluğu, yetişme çağında olan bizler ve henüz küçük olan kardeşlerimiz için gerçekten bir kayıptır. İyi bir öğretmendi, iyi bir insandı.

Okul dışındaki yaşamı boyunca gençliğimize büyük faydası olacağına inandığımız Osman Bey, her zaman gençliğin içindedir, yol göstericidir.

Her şey gönlünüzce olsun Osman öğretmenimiz..

OSMAN IŞIK

Okulun sevilen müzik öğretmeni Osman Işık hakkında 1978 yıllığında yazılan yazı

Okulun öğretmenlerinin çocukları için açılmış olan ve masrafları öğretmenler tarafından karşılanan kreş. 1978 yıllığı

Ortaokul öğrencileri derste. 1978 yılı

Etütte yılbaşı kutlaması hazırlıkları. 1978 yılı

Öğle yemeği kuyruğu. 1978 yılı

İngilizce öğretmeni Canan Özmeriç ve öğrencileri okul bahçesinde. 1970'lerin sonu. Canan Özmeriç arşivi

Kızlar yatakhanesi. 1978 yıllığı.

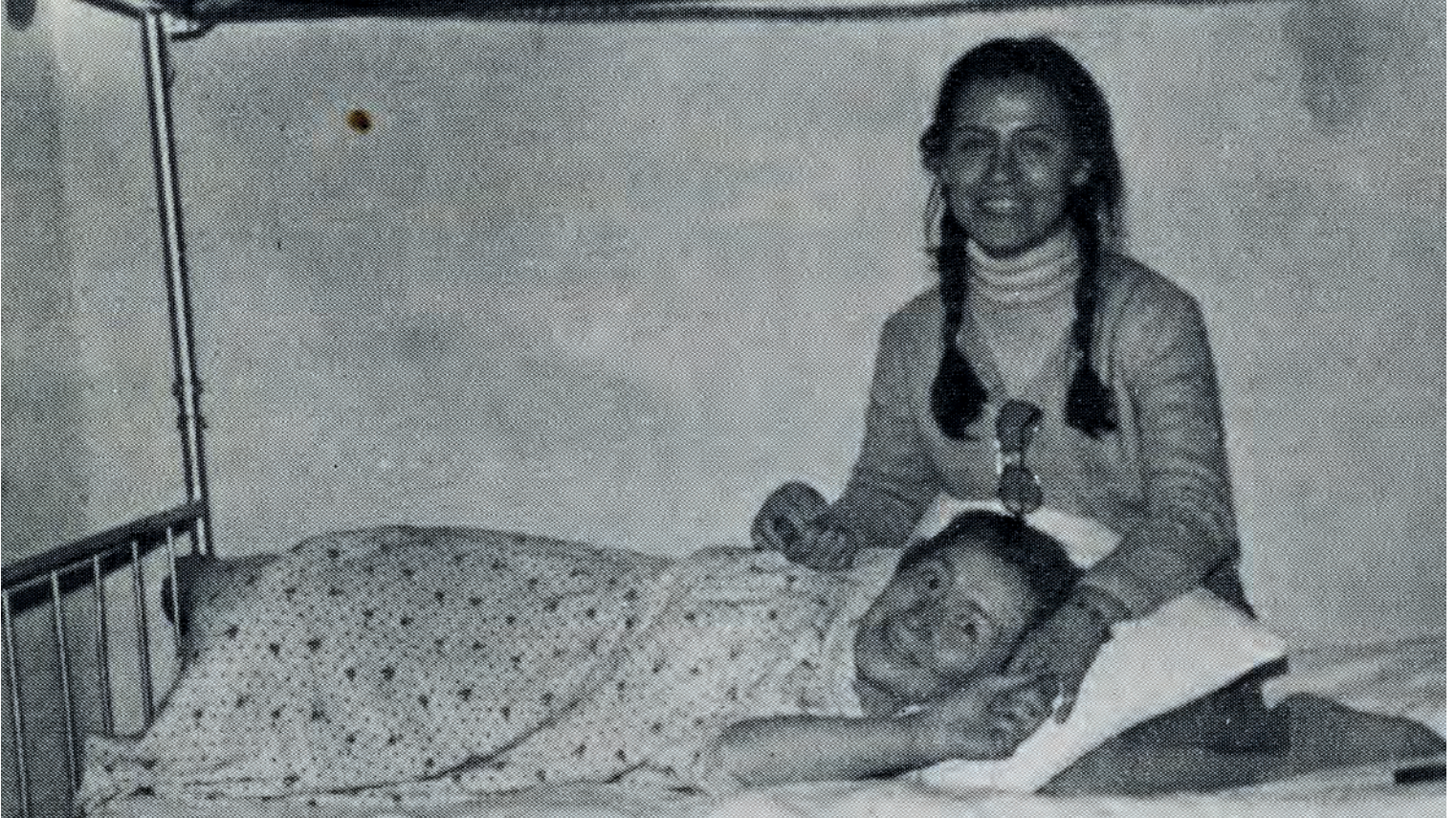
Yatlı öğrenciler yemeklerini paylaşırken. 1978 yıllığı

Erkekler yatakhanesi. 1978 yıllığı

Erkek yatakhanesinde ganimet paylaşımı.1978 yıllığı

Kızlar yatakhanesi. 1978 yıllığı

Okul öğretmenleri ve müdür Nadir Gezer. 1970'lerin sonu. Canan Özmeriç arşivi

1979'da Ahmet Uğurlu yönetmenliğinde sahnelenen ve Bursa 2.'si olan Kurban oyununda rol alan öğrenciler. Zeki Baştürk arşivi

İngilizce öğretmeni Canan Özmeriç ve öğrencileri. 1970'lerin sonu. Canan Özmeriç arşivi

İngilizce öğretmeni Avustralyalı Mrs. Huntington ve öğrencileri. 1970'lerin sonu

Murat Onat'ın kurduğu ilk orkestra, 1979. Murat Onat arşivi

Bursa şampiyonu hentbol takımı: Nüvit Gündemir, Murat Saygı, Cezmi Akdiş, Candan Şipka, Murat Özkan, Vedat Sebatlı, Gökhan Tuzlacioğlu, Serkan İneroğlu, Cem Ersoy, Mete Kocatepe, Okan Baş, beden eğitimi öğretmeni Kâzım Özarslan ile. 1979 yıllığı

Orkestra, dans ve tiyatro çalışmaları. 1979 yılı

Bursa Maarif Koleji 2-A sınıfı öğrencileri, harçlıklarını biriktirerek 4 bin 600 lirayla satın aldıkları televizyonu inkaya koyan armagan sınıflar Öğretmenleri i Coşkun Yaşar'ın başlığıyla birlikte inkaya koydular. Ziyaret ederek televizyonu Köy Muhtarı Arif Akkaya'ya teslim ettiler. Bu arada Halik Eğitim - Yöneltilmesi de inkaya koydukları kitaplarına 100 adet kitap armağan ettiler.

(AZİZ BÜREY)

**MAARIF KOLEJİ
ÖĞRENCİLERİ
HARÇLIKLARINI
BIRIKTIRDILAR
VE ...**

Kardeş Köy 'ün Eğitim Odası 'na televizyon aldılar

Bursa Eyaletinde öğrenim görmekte olan Maarif Koleji 2-A sınıfı öğrencileri harçlıklarından biriktirdikleri paraları toplayarak kardeş köy olarak seçtikleri inkaya köyü eğitim odasına bir televizyon aldılar. Bu nedenle, önce gelen öğretmenler, köylülerle tanıştılar, daha sonra eğitim odası ve köy okuluna girdiler.

KAHVE EĞİTİM ODASI OLDU

Inkaya köyünde yıllardan beri kahve olarak kullanılan köy muhtarı Arif Akkaya, eğitim odası haline getirdi. Halik Eğitim Bakanlığına bağlanan öğretmenler, bu okulda kitaplar temin etti. Bu suretle de yillik birer kitapla ve fazla öğrenim için bu okul, her yıl kitaplar temin etmektedir.

Muhtar Arif Akkaya, "Bütün amacımız eğitim odasına bir televizyon almaktır. Ama köy bütçemizde i harç bile olmadığı için bu düşüncemizi gerçekleştiremedik. Bizce bu konuda köylü kardeşlerimiz yardım ettiler" dedi.

YARDIMLARIMIZ SURECEK

Köyü ziyaret eden Maarif Koleji 2-A öğrencileri, Kardeş Köyü olarak seçtikleri inkaya köyüne yardımlarını bundan sonra sürdüreceklerini belirttiler. "Kardeş köyüne yardım etmiş olan yolumuz yaptığımızda biz de gelecektir" dediler.

Bursa Sekreterlik Okulu'na bu yıl

Yardımlar alınmıyor

1979 yıllığında yer alan ve dönemin gazetelerinde yayımlanmış bir haber

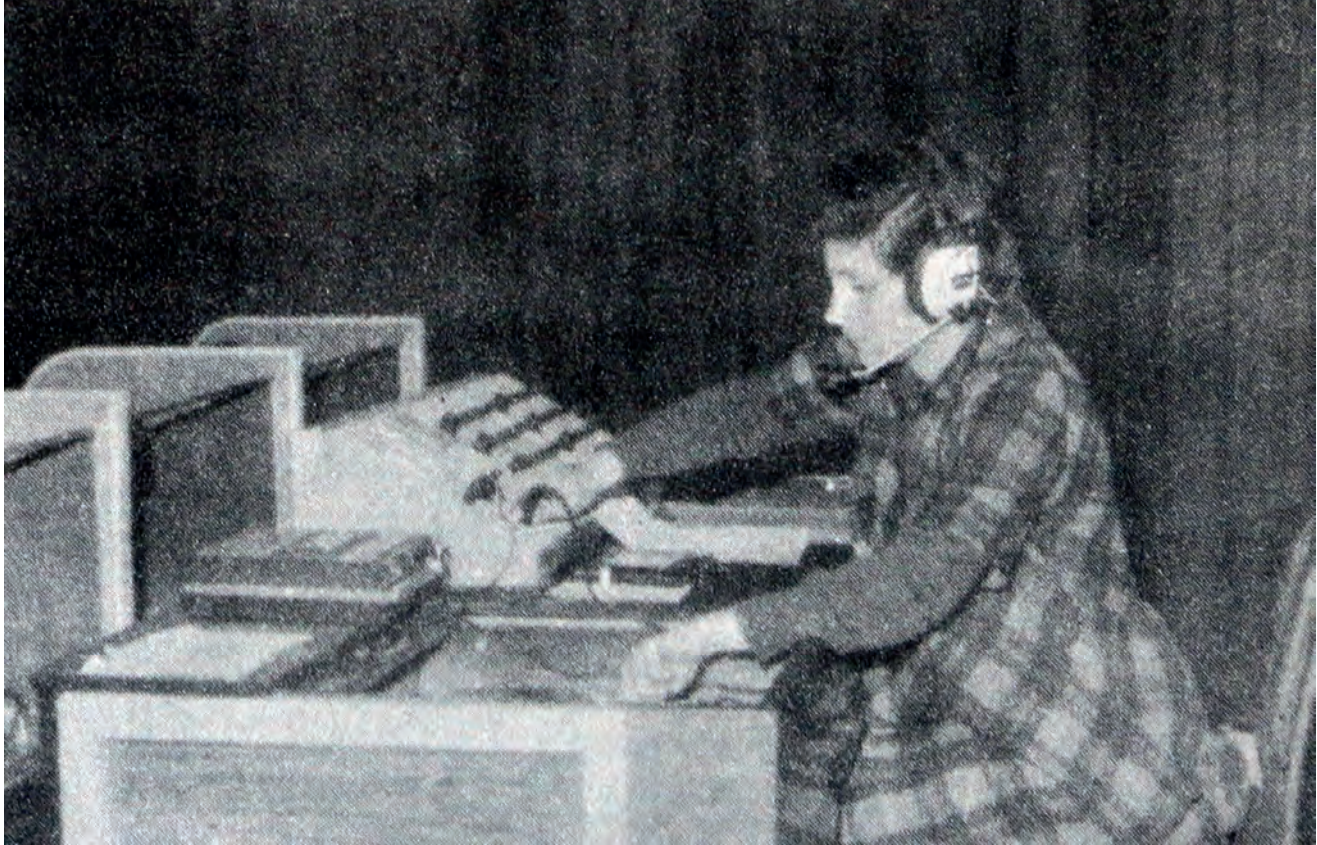
1978 - 1979 ÖĞRETİM YILI ANISINI

Coşkun YAVAŞCAOĞLU'na
adamaktan mutluyuz.

En kötü günlerimiz böyle olsun

Okulun sevilen öğretmenlerinden Coşkun Yavaşcaolu, kendisine adanan 1979 yıllığında

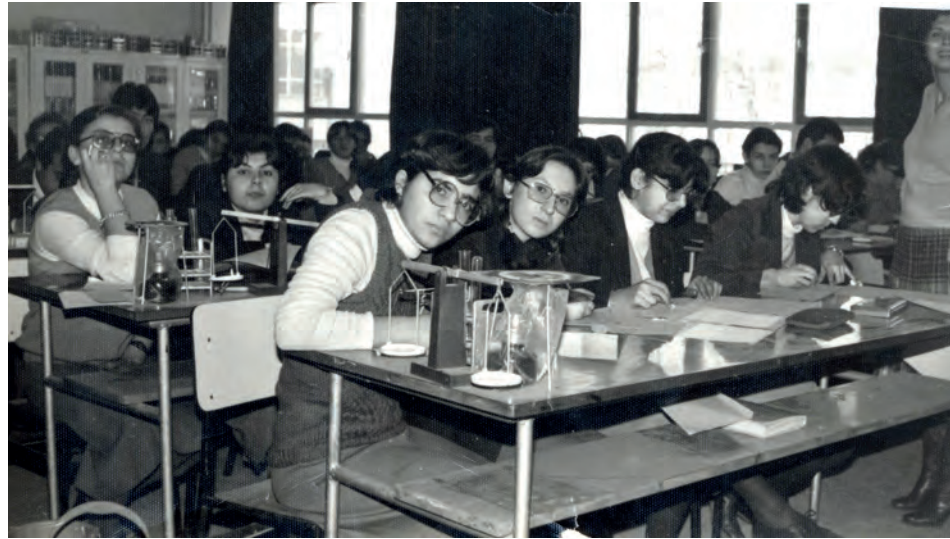
Okulun ilk santrali. 1980 yıllığı

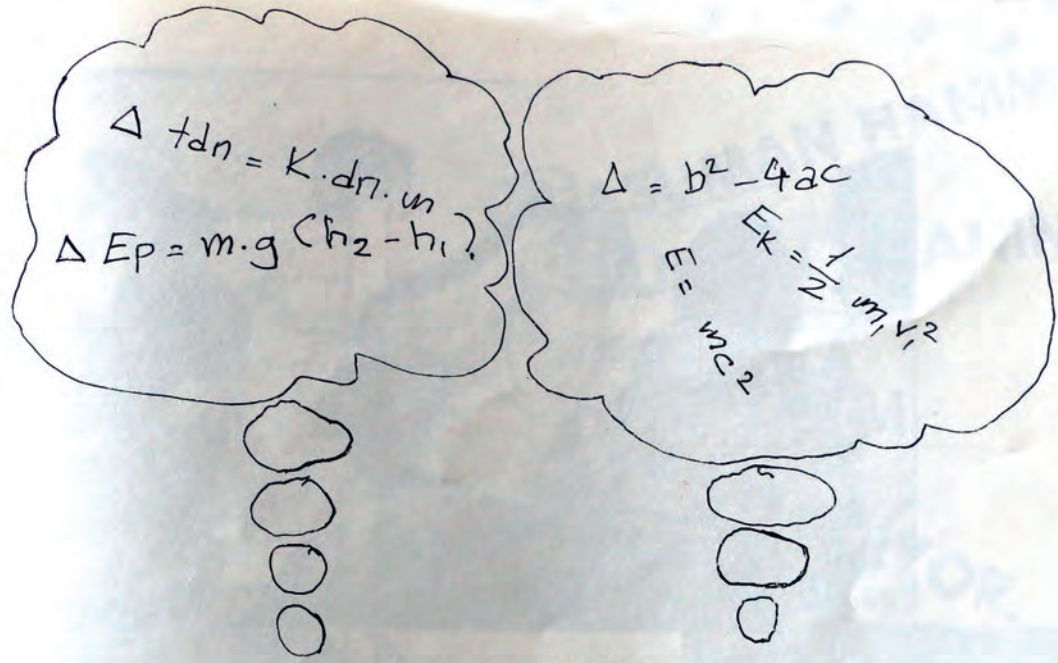
1981 senesinin orta yıldız kız hentbol takımı: Nurçin Gürler, Oya Akgören, Nazan Çobanoğlu, Figen Üreten, Nilüfer Güneş, Aysen Uysal, Ümit Aksoy, Ayşegül Günay, Meltem Çeltikdögen, Handan Gündüz, Kamelya Akkozak, Mine Doyuru

9 A sınıfı beden eğitimi dersinde. 26 Mart 1981. Nilgün Tanış Dulan arşivi

Hale Budunoğlu, Çiğdem Üniş, Beyhan Öz, Özgün Taşdemir, Aygül Seyhan ve Işın Er, kimya öğretmeni Lamia Avşar ile laboratuvarında, 1981. Aygül Seyhan Elam arşivi

Öğle arasında satranç oynayan Şükrü Bayraktar ve Selim Kahvecioğlu. 1981 yılı

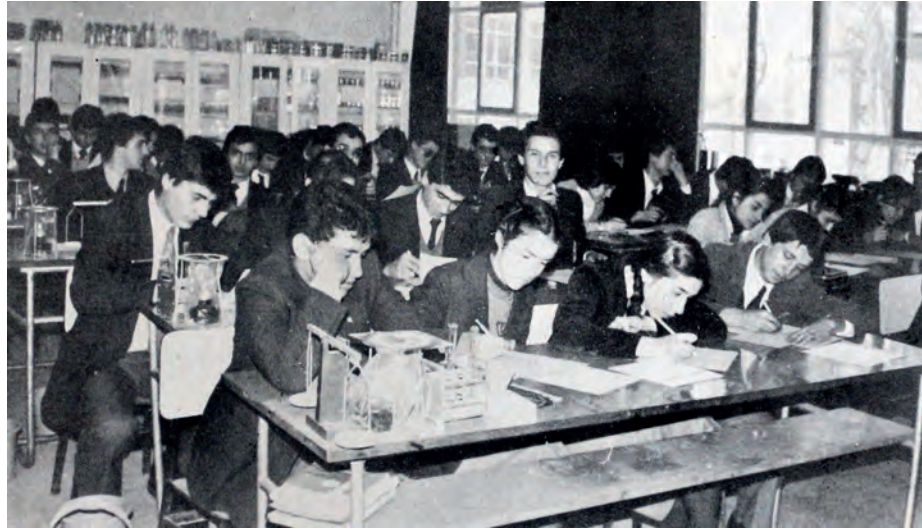
Halk dansları ekibi gösteri esnasında, 1981

1980-1981 öğrenim yılının 7-A sınıfı. Cenk Yöney arşivi

Aygül Seyhan, Turgay Erdoğan, Özgül Yüksel, Sinan Cengiz, Gül Acar, İhsan Taşkınsel, Hande Güntaş, Ayhan Dadak, Çiğdem Toprakçı, İsmihan Sebatlı, 1981. Aygül Seyhan Elam arşivi

Laboratuvarda sınav. Adnan Koca, Nalan Öztürk, Neşe Sungur, Bahri Sert, Tevfik Aydınöz, Yücel Arslan Haluk Turşucular.1981 yılı. Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği arşivi

1981 yıllığından okul fotoğrafı

Ayhan Dadak, Ebru Güven, Güner Kaytan, Hande Güntaş, Çiğdem Toprakçı, Aygül Seyhan, Turgay Erdoğan, 1981. Aygül Seyhan Elam arşiv

Yatılı öğrenciler Mehtap Kıymık, Aygül Seyhan ve Turgay Erdoğan gece okul bahçesinde, 1981. Aygül Seyhan Elam arşivi

İsmihan Sebatlı, Turgay Erdoğan, Aygül Seyhan, İhsan Taşkınsel, Özgül Yüksel, Ayhan Dadak, 1981. Aygül Seyhan Elam arşivi.

Tarih öğretmeni Aynur Dayıoğlu'nun sözlü sırası: Haluk Vuruşkaner, Mustafa Bal, Gökhan Ergün, Hasan Aslanoba, Yücel Aslan. 1981 yıllığı. Bursa Anadolu Lisesi Mezunlar Derneği arşivi

Meral Günay, Esin Erdal, Fadıl Özyener, Gül Acar, Bora Tan, Aylin Ertan, Işın Er, Çiğdem Toprakçı, Aygül Seyhan, 1981. Aygül Seyhan Elam arşivi

Okulun arka bahçesinde Ediz Tansel, Hale Budunoğlu, Canan Aykut, Aylin Erkan, Fadıl Özyener, Meral Günay, Özden Benli, Meltem Can, Aygül Seyhan, Özgün Taşdemir, Bülent Gören, Güner Kaytan, Tevfik Aydınöz, Şükrü Bayraktar, Hilal Dilek, Zafer Başkaya, Nalan Öztürk, Candan Şıvga, Özkan Sivritepe, Mustafa Bal, 1981. Aygül Seyhan Elam arşivi

Şubat 1981'de karın ilk yağdığı gün 9. sınıf öğrencileri. Nülgün Tanış Dulan arşivi

Erkekler Voleybolda Anadolu Lisesi şampiyon oldu.

1981 senesinde Bursa şampiyonu olan lise voleybol takımı: Beden eğitimi öğretmeni Kâzım Özarslan, Ergün Özersan, Hasan Aslanoba, Cüneyt Korhan, Levent Tansal, Serdar Acur, antrenör Reha Pekünlü, Aykut Zorlubilek, Ersin Güneş, Hakan Özdemir, Şeref Uysal, Murat Köseler. Cüneyt Korhan arşivi

Beden eğitimi dersinde Tanju, Yurdal, Işıl, Sema, Figen, Sevin, Bige, Yeşim, Gülfem, Ayfer, Elif. 26 Mart 1981. Nülgün Tanış Dulan arşivi

MUSTAFA TUNÇAKIN

Bursaaspor başkanı Süleyman Kurtçu, Diyarbakır mağlubiyetinin acısını mut taka Rizespor maçında çı karacaklarını ve iddialarını devam ettireceklerini söylemiştir.

Diyarbakır olaylarının kendilerini kamçıladığını belirten başkanı Kurtçu şöyle konuşmuştur:

Orada gerçekten spor ahlakına yakışmayacak olaylar olmuştur. Bunun acısını çıkaracağız derken aynı şeyleri yspıcağız da niyoruz. Zaten Bursa so yriyat ve takımı ile ilgili olgun ve centilmen ta kimadır. Bunun acısını oy

(Devamı Sayfa 4'de)

İlkbahar turnuvasında lider B. Trakya

Tuna'yı 2-1 yendi

Tuna gücü ilkbahar tur nuvasına üçüncü hafta maçlarıyla devam ettiler. B. Trakya'nın lider olduğu turnuvada şu sonuçlar alın mıştır.

SİTE GENÇLİK : 3
GAZİ GENÇ : 1

Site Genç : Mustafa - Erdoğan, Turgut, Zülküf, Hüseyin, Erol, Hasan, Ali Orhan, İlhan, İsmail.

Gazi Genç : Tamer - Nall, Regat, İsmail, Konan Ali, Fahri, Fikri, Kemal, Ali İ Abdullah.

Goller : İlhan, Hasan Hüseyin, Regat.

VOLKANSPOR : 1
PANAYIR JİMNASTİK : 0

Volkanspor Heluk - Zeki, Hüseyin, Sabahattin, Recep, Coşkun, Selahattin, Ali Kemal, Asil, Diyar.

Panayır : Mehmet - Sa lih, Cemil, Beytullah, İbrahim, Ramazan, Ali, Regat, Zeki Enver.

Gol : Diyar.

B. TRAKYA : 2
TUNA GÜCÜ : 1

B. Trakya : Mehmet-Nec mi, Hikmet, Aydın, Sami, Yaşar, Selami, Ramazan, Refik, Necati, Yüksel, Tuna Gücü : Ali - Şabi, Kadir, Elmez, Niyazi, Harun Mustafa, Osman, Celal, Ertuğrul Bölent.

Goller : Necati, Yüksel Celal.

(Devamı Sayfa 4'de)

Orta yıldızlarda şampiyon olan Çınar Lisesi.

Orta yıldızlarda ikinci olan Anadolu Lisesi

Lise yıldızlarda şampiyon olan Anadolu Lisesi

Okullar voleybol maçları sona erdi: Anadolu ve Çınar Lisesi Şampiyon Oldu

BÖLENT CENGİZ

Okullar arası voleybol maçlarında, Lise yıldız erkeklerde Anadolu lisesi şampiyon oldu.

Anadolu lisesi final maçını Tophane End. Meslek lisesi ile oynadı. Meslek lisesi ile birinci seti 15-13 almasına rağmen ikinci ve üçüncü setlerde, aynı ovmunna devam edemedi ve Anadolu lisesine yenildi

Üçüncülük maçında ise Çınar lisesi, Erkek lisesini yenerek, üçüncü oldu. Anadolu lisesi, Balıkesir - de yapılacak olan Türkiye okullar voleybol maçlarında, Bursa'yı temsil edecekler. Çünkü oynanan maçlarda takım kadroları ve sonuçlar şöyledir.

ANADOLU LİSESİ : 2
TOPHANE END. MES. LİSESİ : 1

SALON : Atatürk

HAKEMLER : Orhan Bilgütay (6), Şani Güllü (6).
ANADOLU : Şerif (8), Levent (9), Hakan (8), Altan (8), Cüneyt (9), Murat (8) Erol (8).

TOPHANE : İlhan (8), Alpöz (8), Mehmet I (8) Mehmet II (8), İhsan (8) Onal (8)

SETLER : 13-15, 15-6 1c - 7.

ÇINAR LİSESİ : 2
ERKEK LİSESİ : 0

SALON : Atatürk
HAKEMLER : Şani Güllü (7), Orhan Bilgütay (7).
ÇINAR : Turgay (8), Ka-

dir (7), İsmet (8), Adnan (7), İlhan (8), Musa (8).
Aydın (7),
Mehmet (8), İbrahim (8).

ERKEK : L. Kösem (7), Suphi (7), Budak (7), Erdem (7), Levent (7), Hakan (7).

SETLER : 17-15, 15-8.

Orta yıldız kızlar ve erkekler de Çınar Lisesi şampiyon oldu.

Çınar lisesinin kız ve erkek voleybol takımı, Bursa'yı temsil eden, Tekirdağ'a gidecekler. Orta yıldız erkekler de, ikinciliği Anadolu lisesi, üçüncülüğü Osman gazi lisesi ve dördüncülüğü Hürriyet lisesi almışlardır. Orta yıldız kızlarda ise ikinciliği Devrim orta okulu ve üçüncülüğü ise Anadolu lisesi almıştır. Dün son maçlarda alınan sonuçlar şöyledir:

ÇINAR LİSESİ : 2
OSMANGAZI ORTA O. : 0

SALON : Atatürk
HAKEMLER : Sunar Tamer (8), M. Ali Çelikkay

(7)
ÇINAR - ÖZCAN (7), Mehmet (7), Dincer (8), Gültekin (7), Şanot (8), Saba hatin (8).

OSMANGAZI : Nazım (6), Ercan (6), Yaşar (6), Sadi (6), Levent (6), Uğur (6).

SETLER : 15-5, 15-7

DEVİRİM ORTA O. : 0

SALON : Atatürk

HAKEMLER : Haidit Akçay (7), Şeref Dereci (7).

ANADOLU : Ergün (7), Er sin (7), Aykut (6), Hakan (6), Ertuğrul (6), Atilla (6)

HÖRRIYET : Osman (6), Tamer (6), İsmail (7), Ali (6), Hüseyin (6), Turgay (6).

SETLER : 15-6, 15-6

DEVİRİM ORTA OKULU

KIZ : 2

ANADOLU LİSESİ KIZ : 1

SALON : Atatürk
HAKEMLER : Remzi Tamer (8), M. Ali Çelikkay

(7).

DEVİRİM : Çanan (8), Bol ma (8), Merai (8), Selma (8), Nihan (8), Kadir (8), Neriman (8), Mithribin (8).

ANADOLU : Esen (7), Sum ru (7), Özlem (7), Hülya (7), Lale (7), Semra (7).

SETLER : 15-7, 14-16 15-12

Voleybol 2. Amatör

kümede maçlar

hükmen sonuçlandı

12 takımın iştiraki ile atıştırdı 2 grup halinde yapılan bölge voleybol 2. kümesinde ilk gün rakipleri gelmeyen TOFAŞ, Mü danya ve Barbaros hükmen galip geldikleri.

Karacabey Orhangazi ve Kartalspor bir maçtan daha sahaya çıkmazsa diğer kaliteye edileceklerdir.

Lise yıldızlarda üçüncülüğü alan Çınar Lisesi görülüyor.

1980 lise yıldızlarda Bursa şampiyonu Anadolu Lisesi voleybol takımı: Reha Pekünlü, Murat Köseleler, Levent Tansal, Toktamış, Altan Uludağ, beden eğitimi öğretmeni Mustafa Yıldırım, Erol Kiransoy, Şeref Uysal, Cüneyt Korhan, Hakan Gündüz, Talat Koçanalı. Cüneyt Korhan arşivi

Liseler Voleybol Şampiyonası sona erdi...

Finalde Atatürk Lisesini 3-0 yenerek Bursa şampiyonluğunu kazanan Çınar Lisesi Kız Voleybol Takımı.

Dün sona eren Orta Dereceli Okullar Voleybol Şampiyonasının final maçlarında takımlarına tezahürat yapan bir grup öğrenci seyirci görülüyor. (ZEKERİYA MANDIRACILAR)

Erkeklerde Anadolu Lisesi kızlarda ise Çınar Lisesi Bursa Şampiyonu oldular...

Zekeriya MANDIRACILAR

Orta dereceli okullar genç erkekler ve kızlar voleybol birinciliği dün Atatürk Spor Sarayında yapılan final karşılaşmaları ile tamamlandı. Kızlarda Çınar Lisesi, Erkeklerde Anadolu Lisesi Bursa şampiyonluğunu kazandı.

Genç kızlarda iyi bir kadroya sahip olan Kız Lisesi Ticaret Lisesi önünde zaman zaman bocalamasına rağmen maçı 3-2 kazanmasını bildi ve üçüncü oldu.

Finalde ise grup elemelerinde aynı grupta mücadele eden iki okul karşı karşıya geldiler. İlk maçı kaybeden Çınar Lisesi finalde müdafî hücumunda ve serviste etkin olunca maçı 3-0 kazandı.

Genç erkeklerde güçlü grupta birinciliği elde eden Erkek Lisesi A grubu ikincisi Yıldırım Lisesini 3-0 yenerek Bursa üçüncülüğünü elde etti.

Finalde ise güçlü gruptan gelen Anadolu Lisesi, Tophane Meslek Lisesi önünde hiç zorlanmadı ve rahat bir galibiyet olarak Bursa şampiyonluğuna ulaştı. Her iki okulun öğrencileri maç boyunca centilmenliğe aykırı tezahürat yapmaları salonu dolduran tarafsız seyircilerin yüzünü kızarttı.

Dün oynanan final müsabakalarında şu sonuçlar alındı:

Kız Lisesi:3-Ticaret Lisesi:2

HAKEMLER:Salih Koşar(x),Rıdvan Bozca(x).
KIZ LİSESİ:Dilek(xxxx),Üzlem (xx), Nilüfer(xx),Gülşay(xx),Selma(xx),Gey su(xx),Sevil(xxx),Dilek(xxx),Nural(xx)
TİCARET LİSESİ:Hüsnüye(xx),Gülten(xxx),Meral(xx),Dilek(xx),Şule (xx),Şeniz(xxx);Şadiye(xx),Emel(xx).
SE TLER:15-11,12-15,8-15,15-7,15-4

Çınar Lisesi:3-Atatürk Lisesi:0

HAKEMLER:Fethi Demir(x),Orhan Bilgütay(xx),
ÇINAR LİSESİ:Sevdiye(xxxx),Fatma(xx),Mihriban(xxx),Yaşar(xxxx),Güller(xxx),Gülten(xx).
ATA TÜRK LİSESİ:Dilek(x),Zerrin(x),Ayşel(xx),Gönül(xx),Neşe(xx),Sacide(x),Asuman(xx),Mihriban(x).
SE TLER:17-15,15-7,15-13

Erkek Lisesi:3-Yıldırım Lisesi:0

HAKEMLER:Mehmet Yeniğün(xx)Orhan Bilgütay(xx).
ERKEK LİSESİ:Levent(xxx),Kaşıkçı(xxx),Hakan(xxx),Budağ(xxx),Mehmet(xxx),Burak(xxx).
YILDIRIM LİSESİ:Erol(xx),Mesut(xx),Sait(xx),İsmail(xx),Cengiz(xx),Tuncay(xx).
SE TLER:16-14,15-13,15-10

Anadolu Lisesi:3-Tophane Meslek:0

HAKEMLER:Orhan Bilgütay(00x),Selahattin Şahin(xx).
ANADOLU LİSESİ:Cüneyt(xxxx),Ergün(xx),Hasan(xxx),Hakan(xx),Erşin(xx),Levent(xx),Erol(xx),Aytaç(xx).
TOPHANE MESLEK:İlhan(xxx),Ünal(xxx),Alpay(xx),Mehmet(xx),İsmail(xx),Mehmet(xx),Şenol(xx).
SE TLER:15-10,15-12,15-8.

1981'de Bursa şampiyonu olan lise voleybol takımının gazete haberi. Cüneyt Korhan arşivi

1981 senesinin lise genç erkek hentbol takımı: Turgay Erdoğan, Tanju Yunt, Abdullah Saner, İlker Şahin, İhsan Taşkınsel, Tevfik Aydınöz, Yavuz Salatacı, Atilla Aydın, Serhat Demir, Ömer Yolaç ve beden eğitimi öğretmenleri Mustafa Yıldırım, Kazım Özarslan.

1981 yılının lise genç kız hentbol takımı: Füsun Sunal, Özlem Yapıcıer, Dilhan Yılmaz, Gülay Erdönmez, Jülide Gümüšoğlu, Sumru Çelik, Meral Çelebioğlu, Sibel Kayaalp, Meltem Kırımca, Özlem Çeltikdöğen, Elvan Uysal, Arife Türkmenoğlu

1981 senesinin orta yıldız erkek voleybol takımı: Ertuğrul Çakır, Turan Kabadayılar, Ali Can Gökberk, Can Bora Ünal, Cüneyt Cansev, Burutay Kaya, Hakan Vuruşkaner, Alkan Kabakçioğlu, Cihan Erdem, Bülent Şentürk, Sinan Gülcan, İlkey Üyük

Tarih yazılısının olduğu gün 10 A sınıfı. 19 Mart 1982. Nilgün Tanış Dulan arşivi

11 - A sınıfı. 30 Aralık 1982. Nülgün Tanış Dulan arşivi

Uğur Malgil, Jülide Gümüšoğlu, Nülgün Tanış Dulan, Ersavaş Polat, Semra Yardımcı, Cüneyt Kabuloğlu, Ayfer Gencer, Varol Özsoylu, Atilla Aydın, Gülfem Yıldız, Nilay Küçüközen, Aydan Tümer, Vahide Şimşek, Fatoş Gerçeksi. 21 Mayıs 1982. Nilgün Tanış Dulan arşivi

10 Kasım Atatürk'ü anma programı. 1980'ler. Murat Onat arşivi

Milliyet yarışması. 1980'ler. Murat Onat arşivi

Soldan sağa, üst sıra: Erhan Uzmanyılmaz, Mustafa Yıldırım, Mehmet Dalgıç, Yahya Sırma, Ahmet Metin, Erhan Onur. Alt sıra: Erdem Görgülü, Muhtar Şengül, Mehmet Öztimur, Ediz Dalkılıç, Ahmet Temel, 1982. Erhan Onur arşivi

Türk sanat müziği korusu, 1980'ler. Murat Onat arşivi

Boru trampet takımı. Murat Onat arşivi, 1980'ler

19 Mayıs töreninde Bursa Anadolu Lisesi öğrencileri. Murat Onat arşivi

1983 senesinde okulun son günü. Nülgün Tanış Dulan arşivi

*Bahadır, Yılmaz, Adil ve Göksel okul bahçesinde, 1984.
Adil Aydemir arşivi*

Akşam etüdü, 1984. Adil Aydemir arşivi

Milliyet yarışmasında sahne alan grup. 1980'li yıllar. Murat Onat arşivi

Abdi İpekçi Spor Salonunda düzenlenen Milliyet yarışması. 1980'li yıllar. Murat Onat arşivi

Sevgi Sakarya, sınıfta walkman ile müzik dinleyerek ders çalışıyor. 1985 yıllığı

Etkin Mikail Topçu evindeki bilgisayarıyla. 1985 yıllığı

Belkis Alp. 1985 yıllığı

Murat Evke okul bahçesinde Sibel Akdoğan'ı el arabasıyla gezdiriyor. 1985 yıllığı

Okullar arası atletizm yarışları 100m finalinde birinci gelen Deniz Dalgıç ve sol üst köşede takım arkadaşları, babası, beden eğitimi öğretmeni Mustafa Yıldırım, antrenör Hayri Koyuncu. 14 Mayıs 1984. Deniz Dalgıç arşivi

*Basketbol takımının Erkek Lisesini yenip şampiyon olduğu maçta bir an, 1985. En öndeki sporcu Ankara Barosu Başkanı Hakan Canduran.
Deniz Dalgıç arşivi*

Okullar arası atletizm yarışları 200m finali, 1985. Deniz Dalgıç arşivi

Kayseri'de Türkiye 4.'sü olan takım: Üst sıra soldan sağa, Geleceğin Yıldızları Spor Okullarının sahibi Fahrettin Gözet, beden eğitimi öğretmeni Mustafa Yıldırım, doktor Mehmet Gülpek, Rafet Dalgıç, cerrah Alper Toker, Ankara Barosu Başkanı Hakan Canduran, beden eğitimi öğretmenleri Ümran Tabakgil ve Kâzım Özarıslan, antrenörler Hayri Koyuncu ve Fevzi Toker. Alt sıra soldan sağa: Coca Cola International Finanstan sorumlu başkan yardımcısı Güran Yet, Murat Keskin, Deniz Dalgıç, Uğur Özkeseerli ve Hyatt International mühendislikten sorumlu başkan yardımcısı Hakan Akgün, 1983. Deniz Dalgıç arşivi

Bursa Anadolu Lisesi ve Süleyman Çelebi Lisesi, 1984 yılında liseler arası Bursa şampiyonasında. Deniz Dalgıç arşivi

Polis Kupasında şampiyon olan Anadolu Lisesi basketbol takımı, Erkek Lisesi ile yaptığı final maçında, 1985. Deniz Dalgıç arşivi

1983'deki Bursa finallerinde birinci olan basketbol takımı, Süleyman Çelebi Lisesine karşı.
Sahadaki beş: Levent Çerezci, Deniz Dalgıç, Alper Toker, Hakan Akgün ve Güran Yet.
Deniz Dalgıç arşivi

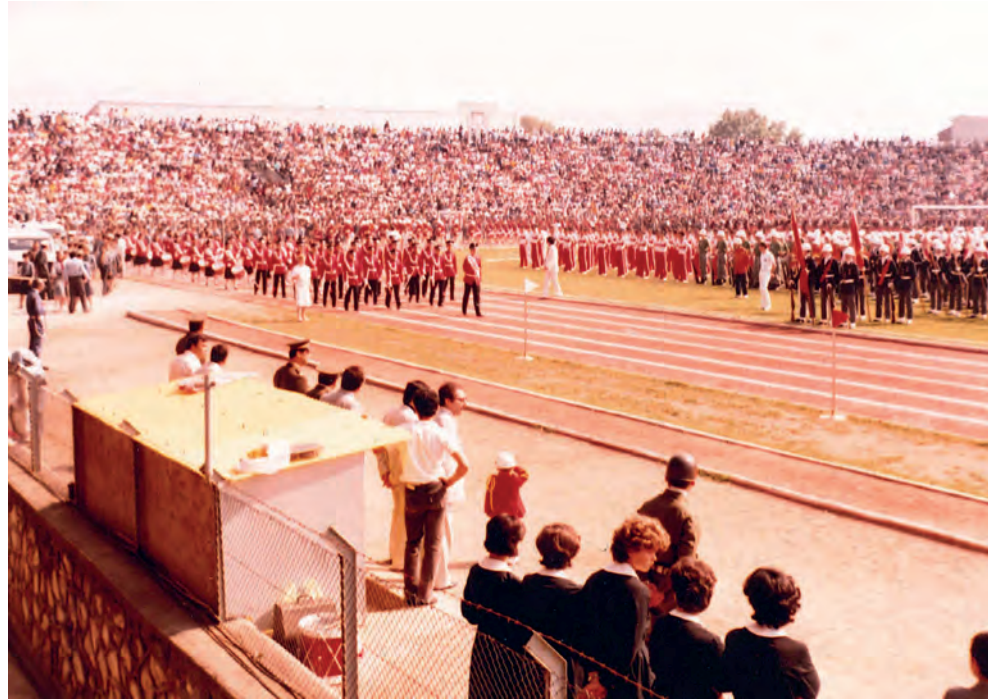
1983-1984 sezonunda Erkek Lisesi ile yapılan sosyal sorumluluk amaçlı bir maç haberi.
Deniz Dalgıç arşivi

1985 yılında kutlanan 19 Mayıs törenleri. Deniz Dalgıç arşivi

1985 yılında kutlanan 19 Mayıs törenleri. Deniz Dalgıç arşivi

Okul bandosu ve sağda Işıklar Askeri Lisesi Bandosu. 19 Mayıs törenleri, 1985. Deniz Dalgıç arşivi

MU KALDI

Anadolu Lisesi'nin Erkek Lisesi karşısında elde ettiği farkı galibiyete büyük pay sahibi olan Deniz ve Hakan'ın büyük sevinci.

Basketteki büyük heyecan hâlâ dillerde

M. ALI BONCUKÇU

HAFTALARCA ineleri beleden heyecana sürükleyen liseler basketbol karşılaşmalarını erkeklerde, Anadolu Lisesi'nin kuzularında kız Lisesi'nin şampiyonluğuna noktalandı.

Liseler Basketbol karşılaşmalarında kızlarda 8, erkeklerde de 17 takım katılmak için müracaat etti.

Ancak kızlarda 6 erkeklerde de 16 takım yarışmalarına katıldı. Kızlar (A) grubunda M.K.P. Meslek ve İnşaat Meslek Liseleri yarışmalarına gelmeyince Anadolu ve Gemlik Liseleri bir karşılaştıra yapılarak final grubuna yükseldiler. Erkeklerde ise M.K.P. Meslek Lisesi yarışmalarına katılmadı.

Liseler basketbol karşılaşmalarında heyecan gömüyü yıllara oranla oldukça yüksekti. Kızlarda Kız Lisesi, Anadolu Lisesi ve Atatürk Lisesi şampiyonluk mücadelesi veren ekiplerdi. Bu mücadeleden Kız Lisesi galip ayrılarak ikinciği Anadolu Lisesi, üçüncülüğü de Atatürk Lisesi elde etti.

Liseler erkeklerde şampiyonluk mücadelesi yıllardır Erkek Lisesi-Anadolu Lisesi arasında olmuştur. Bu yıl bu ekibe Süleyman Çelebi Lisesi de katıldı. Süleyman Çelebi Lisesi Spor Salonu olmasına rağmen bu iki ekibe karşı başarıyla mücadele etti. Yılın şampiyonu Erkek Lisesi'ni yenme başarısı gösteren Kırmızı-Maviler Anadolu Lisesi'ne 3 sayı ile boyun eğdiler ve ikincilikle yetindiler. Erkek Lisesi de sezonu üçüncü olarak tamamlandı.

Bursa Şampiyonu olan Kız Lisesi ve Anadolu Lisesi 9-12 Şubat tarihlerinde Edirne'de yapılacak grup karşılaşmalarında Bursa'yı temsil edecekler

Süleyman Çelebi Lisesi ve Erkek Lisesi gibi iki güçlü ekolün erkek Bursa şampiyonluğuna ulaşan Anadolu Lisesi basketbolcularının ödüllerini ile görülmüyor.

Anadolu Lisesi'ni mufla sona ulaştıran Anadolu Lisesi-Erkek Lisesi karşılaşmasından bir mücadele görülmüyor.

Ligin görüntüsü

EN BAŞARILI EKİP Anadolu Lisesi.
EN BAŞARILI OYUNCU Necdim Hacıoğlu (S. Çelebi Lisesi)
EN BAŞARILI CALIŞTIRICI Fehmi Tokar (Anadolu Lisesi)
EN BAŞARILI FOTOGRAFÇI Yeter (Anadolu Lisesi)
EN BAŞARILI OYUN KURUCUSU Deniz Dalgıç (Anadolu Lisesi)
EN ÇENİLMEN EKİP Topçane Meslek Lisesi
EN ÇENİLMEN OYUNCUSU Kaçın Açıoğlu (Anadolu Lisesi)
EN BAŞARILI HAKEMLER Cemil Tokunmaz-Fahri Peşrut

SEZONUN KARMASI

NECDİM (S. Çelebi Lisesi)
GÖRAN (Anadolu Lisesi)
DENİZ (Anadolu Lisesi)
ALPER (Anadolu Lisesi)
GEMİ (Lisesi)

NECDİM
(S. Çelebi Lisesi)

1983-1984 Liseler Arası Basketbol Şampiyonası sonrası gazetede yapılan turnuva değerlendirmesi. Deniz Dalgıç arşivi

3 sayılık Süleyman Çelebi Lisesi galibiyeti sonrası Anadolu Lisesi basketbolcularının sevinci görülmüyor. (M. ALI BONCUKÇU)

Liseler Basketbol ligi arap saçına döndü

Anadolu Lisesi'nin galibiyeti ile sonuçlanan Anadolu Lisesi Süleyman Çelebi karşılaşmasında bir pola altı mücadelesi görülmüyor.

LİSELER basketbol karşılaşmalarında yıllardır süren Anadolu Lisesi Erkek Lisesi mücadelesi ne Süleyman Çelebi Lisesi de katılınca ilginç ve çekişmeli bir görüntü ortaya çıktı. Süleyman Çelebi Lisesi'nin Erkek Lisesi'ni 8 sayılık farkla, Anadolu Lisesi'nin de Süleyman Çelebi Lisesi'ni 3 sayılık farkla yenmesi 25 Ocak'ta yapılacak olan Anadolu Lisesi Erkek Lisesi karşılaşmasının önemini artırdı. Final grubunda yenilgi bulunmayan Anadolu Lisesi'nin şampiyon olabilmesi için galip gelmesi gerekiyor. Ye niği halinde şampiyonluğunu kaybedecek. Erkek Lisesi'nin şampiyon olabilmesi için Anadolu Lisesi'ni en az 14 sayı farkla yenmesi gerekiyor. Erkek Lisesi'nin 14 sayım altındaki galibiyeti halinde ise Süleyman Çelebi Lisesi Bursa şampiyonluğuna ulaşan ekip olacak.

1983-1984 sezonunun basketbol final maçı öncesi yayımlanan bir gazete haberi. Deniz Dalgıç arşivi

LİSE BASKETBOL TAKIMI

LİSE BASKETBOL TAKIMI

Anadolu Lisesi

ORTAOKUL BASKETBOL TAKIMI

OKULUN KİMLİĞİ

KURULUŞ TARİHİ

1970

OKUL MÜDÜRÜ:

Mehmet Demiraş

FORMA RENKLERİ:

Lacivert- Beyaz

OKUL MEVCUDU:

1200

BEDEN EĞİTİMİ

ÖĞRETMENLERİ :

Kazım Özarslan

Ümran Tabakgil.

Gülizar Uygur.

OKUL MÜDÜRÜ

OKULDAN YETİŞEN MİLLİ SPORCULAR: Yücel Arslan (Voleybol) Ergun Özsezer (Voleybol) Levent Tansal (Voleybol) Deniz Dalgıç (Basketbol) Erhan Ölçer (Basketbol) Vedat Sebatlı (Hentbol) Nilüfer Güneş (Eskrim) Candan Şıpka (Basketbol)

FAALİYET DALLARI: Basketbol (Ortaokul kız, erkek, lise kız-erkek) Voleybol (Ortaokul kız-erkek, lise kız-erkek) Kayak (Ortaokul kız-erkek, lise kız-erkek), Atletizm (Ortaokul kız-erkek, lise kız-erkek)

SPORTİF FAALİYETLERDE ELDE EDİLEN BAŞARILAR:

VOLEYBOL'da Orta okullarda Bursa ve grup birinciliği Liselerde Bursa birinciliği

BASKETBOL'da Ortaokullarda Türkiye üçüncüsü, lise gençlerde, Türkiye dördüncüsü

HENTBOL'da Lise gençlerde bir kez Türkiye dördüncüsü, bir kez Türkiye beşincisi

KAYAKTA Selim Can ve Selvin Şaker, Türkiye Şampiyonu

ESKRİM'de Nilüfer Güneş Türkiye Şampiyonu

ATLETİZM'de Ortaokullarda ve liselerde defalarca Bursa birincilikleri elde edildi.

Hakimiyet gazetesinde Anadolu Lisesi'nin spor takımlarının tanıtımı

*Bursa Anadolu Lisesi ve Süleyman Çelebi Lisesi, 1984 yılında Liseler Arası Bursa Şampiyonasında.
Deniz Dalgıç arşivi*

HAKİMİYET'İN DEVAMIDIR PARA İLE SATILMAZ

Hakimiyet

10 ARALIK 1985 SALI

2

EKİPLER HAYRİ KOYUNCU İLE BİR ARADA

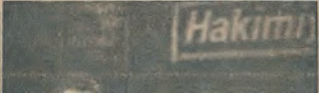
Liseler turnuvasına katılan ekipler ödül töreninden sonra Hayri Koyuncu'nun resminde aralarına olarak hatıra resmi çektiler. (Fotografilar: M. Ali BONCUKÇU)

Şampiyon takım Anadolu Lisesinin taraftarları büyük sevinç içinde görüyor.

BABA-OĞUL KAPİŞTİ: Uzun bir süre Anadolu Lisesini çalıştıran Fevzi Tokar bu kez Erkek Lisesi'nin başında sahaya çıkınca karşısında bu kez Anadolu Lisesinde yer alan oğlu Alper'i buldu. Mücadeleden oğul galip ayrılırken baba Tokar "iş bilmedi. Bunun rüvançada var" dedi.

Hakimiyet'in 3 günlük turnuvası boyunca sporcuları onun için oynadı, tribünler onun için doldu..

Ruhun sad olsun HAYRİ HOCA!..

★Basketbolda en büyük Anadolu Lisesi oldu.

M. ALI BONCUKÇU

dele etmeleri dikkat çekti.

Liseli erkekler turnuvasında ise mücadele sadece sahada değil aynı zamanda tribüneydi de. Anadolu Lisesi ve Erkek Lisesi son yılların rekabetini bir kez daha yaşattılar ve Atatürk Spor Sarayı'nda saha ve tribün kaynaşmasıyla unutulmayacak bir tablo oluşturdular. Turnuvanın bir başka gözdesi de son yıllarda okul sporlarında özellikle basketbolda büyük bir atılım içerisinde olan Süley-

Anadolu Lisesi müdürü Mehmet Demiras, şampiyon olan öğrencilerine madalyalarını kendisi takdı.

Bursa basketboluna fahri olarak pek çok emek veren Hayri Koyuncu'nun ölümünden sonra, hatırası için yapılan turnuva ile ilgili gazete haberi. 10 Aralık 1985. Deniz Dalgıç arşivi

9-C sınıfı, 1985. Adil Aydemir arşivi

* 84-85'in filmleri:

- 1) Disiplin kurulu pençesinde (Korku)
 - 2) Tahtada tek başına (Dram)
 - 3) Matematikçiye karşı (Macera)
 - 4) Sözlüde (Sessiz film)
 - 5) Yazılıda ah deme, oh de (Miki)
 - 6) Milli Güvenlik'çiyile 1 saat (Savaş) — Yönder Börklü
- * İnkılap Tarihi: Vapur'da 19 Mayıs'ta Samsun'a çıkmak şartıyla.
Din ve Ahlak: Camii'de
Coğrafya: Afrika'da Asım Bey başkanlığında
İngilizce: Orman'da (olsa olsa Tarzanca)
Milli Güvenlik: Ordu'da
Fransızca: Fransa'da
Almanca: Almanya'da

Edebiyat: O şube Anadolu Lisesinde kalktı!

Tarih: At üstünde (Türk Tarihi)

Psikoloji, Felsefe: Tımarhane'de

Beden: Hastane'de, Yeşilçam'da ya da yatakta (rapor için)

Matematik: Gelecekte (Bugün değil)

Biyoloji: Laboratuvar'da

Kimya: Deney yaparken

Fizik: Helada bile.

ÇALIŞILIR — Ayşegül Çarlı

- * Anadolu Lisesi amaç değil, araçtır. Sınavlar da küçük egzersizler. Böyle basit işlerle fazla uğraşmayın. — Mehmet Dalgıç

- * 20-23 yaşlarında, esmer, uzun boylu, yüksek tahsilli bakıcı bayanlar aranıyordu. Zira bakacakları da aynı yaşlarda sarışın, David Bowie gözlü, Rocky gençlerdir. Yazışalım mı kızlar? Rumuz: Vefalı Yarım — Ayşegül Çarlı

- * Ayna gibi bağıyor, hala anlayamadınız. — N. AYDIN

- * Evladım yapar mı böyle ağzlarını bırakıp, başka şeyleriyle gülerler. (Erhan'a müthiş bölmesi yüzünden) N. AYDIN

- * Şey mi var şeyinizde konuşmayın bak daha açık söylerim — S. İPEKBOYAYAN

- * Hangi ayda doğdunuz Hocam?

— Sana ne be, Temmuz. — İ. BAYDI

- * Anadolu Lisesi amaç değil araçtır. Sınavlarda küçük egzersizler. Böyle basit işlerle fazla uğraşmayın. — N. DALGIÇ

- * Bu derste limit, integral konularını da işlemiş olduk.

Bu konuda anlaşılan birşey var mı çocuklar. — H. ÖZTÜRK

- * Çocuklar hiç heveslenmeyin bu savaş! sonuçlandırmadan dışarı çıkmayacaksınız.

— Hocam o zaman barış yapalım (Erhan).

- * Şu x^2 ler gazlasın bakalım five kere beş is equal to seventy beşe.

- * Şu saatin sahibi lütfen sahip olsun saatine. — A. DAYIOĞLU

- * Ben çok deli bir adamım sağım solum belli olmaz. — A. DAYIOĞLU

- * Burası karbondioksit kokuyor, açın pencereleri. — M. DALGIÇ

- * Erhan tembelliğin zirvesindesin, pardon senden bir basamak üstte Caner var. — A. DAYIOĞLU

- * Burası Anadolu Cafe'mi? — İ. BAYDI

- * Kaç tane Oğuz destanı var?

— İki tane

— Yeni belge buldun galiba. — İ. BAYDI

- * Eskiden aşık olan ince hastalığa tutulur verem olurmuş inceliymiş, şimdi de aşık olunca kalınlaşıyorlar. — İ. BAYDI

- * Sen insansan ben insan değilim. — Z. BULUT

- * Karşısındakisini palyaçoğus sannetmeyin. — K. ÇELİK

- * Bu sınıfı başınıza yıkarım. — A. DAYIOĞLU

- * Nerde o Nazmi onu yüzüne satıcağım! — M. KESİMOĞLU

Selçuk Bubik, Kunter Şekercioğlu, Akgün Ekinci, Cem Bora Koçoğlu, Sinan Bubik. 1984-1985. Kunter Şekercioğlu arşivi

Tarih öğretmeni Metin Altun, öğrencileriyle, 1985

Sınıfta king partisi. 1985 yılı

Atatürk'ün Uygarlık Alanında Yaptığı Çalışmalar ve Kurumlar sunumu. 15 Mayıs 1985

Karda okul bahçesi, 1985

10-B sınıfı Zeki Alasya ve Metin Akpınar'la. 1985 yılı

Yatılı öğrenciler yemekhanede, 1985

Beden eğitimi dersi, 1985

Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği korusu. Murat Onat arşivi, 1980'ler

TATLI SONUÇ TATLI İLE KUTLANIR: Lise erkekler basketbolda şampiyon olan Anadolu Lisesi basketbolcuları başarılarını arkadaşlarının hediye ettiği bir tepsi baklava ile kutlarken başarıda payları olan okul arkadaşlarına ve Rusmir Haliloviç'e de baklava ikram etmeyi unutmadılar.

Bursa Hakimiyet gazetesinde şampiyonluk haberi, 17 Ocak 1986

1986 yıllığından "kopyaterapi" fotoğrafları

● *Okullar Basketbol Birinciliği sona erdi...*
**Kız ve Anadolu
 Lisesi şampiyon**

□ Dün oynanan karşılaşmalardan sonra erkeklerde Süleyman Çelebi Lisesi'ni 85—68 yenen Anadolu Lisesi ve Kızlarda da Anadolu Lisesi'ni 60—26 yenen Kız Lisesi Bursa şampiyonu oldular.

□ Kız Lisesi ile Anadolu Lisesi 7—10 Şubat tarihleri arasında Tekirdağ'da yapılacak olan Grup Birincilikleri nde Bursa'yi temsil edecekler.

Mehmet BASIT

Liselerarası Basketbol Birinciliği Anadolu ve Kız Lisesi'nin şampiyonluğu ile sona erdi.

Üç günden beri Atatürk Kapalı Spor Salonu'nda yapılan final karşılaşmalarında heyecan yokdencek kadar azdı. Finallerin son gününde kızlarda Kız Lisesi ile Anadolu Lisesi karşı karşıya geldiler. Anadolu Lisesi karşısında heriki yarıda da üstün oyun sergileyen kız Lisesi sahadan 60—26 ayrılarak Bursa birinciliğini rahat bir şekilde kazandı. Finallerin ilk gününde İnegöl Lisesi'ni farklı bir şekilde yenen Anadolu Lisesi ikinci, İnegöl Lisesi de üçüncü oldu. Erkeklerde Erkek Lisesi'ni ve Tophane Endüstri Meslek Lisesi'ni yenen Anadolu Lisesi finallerin son gününde Süleyman Çelebi ile karşılaştı.

Devamı 2. Sayfada

Bursa şampiyonluğunu kazanan Anadolu Lisesi basketbol takımına taraftarları şampiyonluk primi olarak birtepsi baklava armağan ettiler. Baklavaları afiyetle yiyen Anadolu Lisesi basketbolcuları maçtan sonra soyunma odasında basketbol topuna ellerini koyarak "Türkiye Şampiyonluğunu" Bursa'ya getirmek için yemin ettiler.

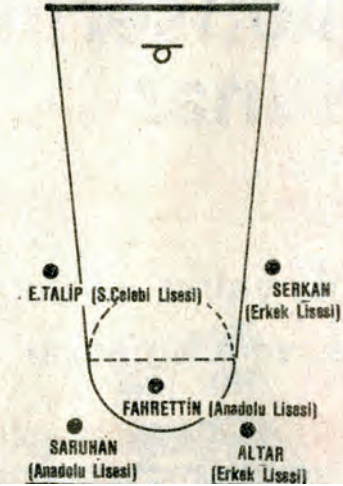
Bursa Hakimiyet gazetesinde şampiyonluk haberi, 17 Ocak 1986

Türkiye şampiyon lise basketbol takımı ödül töreninde: Fahrettin Gözet, Murat Keskin (Keşkül), Murat Sakarya, Yurdal, Ümit Tezel, Abdullah Kutucu, Saruhan Ekinci, Alp Sarnıç, Mehmet Gülipek, Alper Toker, 1986. Mustafa Yıldırım arşivi

SAYI KRALLIĞI:

- 1 Saruhan (Anadolu Lisesi)
- 2- E.Talip (S.Çelebi Lisesi)
82 Sayı
- 3- Altar (Erkek Lisesi) 74 Sayı

FİNALLERİN BEŞ'İ

Bursa Hakimiyet Gazetesinde şampiyonluk haberi, 17 Ocak 1986

ERKEKLER:

EN BAŞARILI EKİP: Anadolu Lisesi
EN BAŞARILI OYUNCU: Saruhan (Anadolu Lisesi)
EN BAŞARILI OYUN KURUCU: Altar (Erkek Lisesi)
EN BAŞARILI PİVOT: Fahrettin (Anadolu Lisesi)
EN BAŞARILI FORVET: E.Talip (S.Çelebi Lisesi)
EN BAŞARILI ÇALIŞTIRICI: İlhan Demirdeş (Anadolu Lisesi)

Bursa Hakimiyet gazetesinde şampiyonluk haberi, 17 Ocak 1986

Kız ve Anadolu Liseleri hem şampiyonluklarını hem de Anadolu Lisesi takım kaptanı Abdulah'ın yaş gününü karşılamalardan sonra böyle kutuldular.

Tekirdağ'da yapılan Liseler Grup Elemeleri basketbol karşılaşmalarında Bursa'ya temsil eden Kız ve Anadolu Liseleri, yarı final oynama hakkını kazandılar. Fotoğrafta şampiyonlar birarada görülüyorlar. (MURAT KANBUROĞLU)

Liseler basketbol grup maçlarında organizasyon kötüydü

ANADOLU VE KIZ LİSELERİ TEKİRDAĞ'DA FAZLA ZORLANMADI

MURAT KANBUROĞLU
Tekirdağ'da yapılan Liseler Basketbol grup Elemeleri'nde Kız ve Anadolu Liseleri yarı final oynama hakkını kazandı. Üç gün süren müsabakalarda Bursa'yı erkeklerde temsil eden Anadolu Lisesi 4, Kız Lisesi Basketbol Takımı da 3 maç yaptı. Son derece kötü bir organizasyonla başlayan grup elemeleri basketbol karşılaşmalarına çeşitli şehirlerden 15 kız ve erkek basketbol takımı katılarak etti. Karşılaşmalar oynandığı İsmet İnönü Spor Salonu basketbola susmuş Tekirdağ seyircisi ile hınca hucun doldu. Ara sıra salonlarda çıkan olaylar güvenlik güçlerinin yetersiz oluşu nedeniyle seyirciler tarafından önlenildi. Grup elemelerinde Bursa'ya temsil eden her iki takımımızda kendilerinden emin olarak çıktıkları maçlarda rakiplerini yenmelerine rağmen istenilen veremeler. Özellikle ikinci gün yapılan maçlarda Anadolu Lisesi'nin iki süper koçu Saruhan ve Fahrettin Kız Lisesi'nden de Gölpazarı ile Esra oldukça bozdu. Özetle Anadolu Lisesi'nin kaldığı Oteliçlik ve Tarız Meslek Lisesi'nin bakımsızlığı sporcular üzerinde olumsuz etkiler yarattı. Karşılaşmalarda görevli hakemlerin tarafı yönetimleri sonucu İzmit Lisesi Bursa Anadolu Lisesi ile final oynama şansına sahip oldu. Finalde hem hakemleri hem de rakibi İzmit Lisesi'ni yenen Anadolu Lisesi ile 3 maçında farklı şekilde kazanan Kız Lisesi Basketbol Takımları 29-30 Mart tarihlerinde Eskişehir'de yapılacak yarı final karşılaşmalarına katılmaya hak kazandılar.

TEKİRDAĞ GRUBUNUN EN İYİ BEŞİ
Murat Keşkin-Alper (Anadolu Lisesi), Coşkun (Edirne Lisesi), Kubilay (İzmit Lisesi), Alp (Zonguldak Anadolu Lisesi)

KIZLAR
Esra-İlknur (Bursa Kız Lisesi) Şebnem (Zonguldak Anadolu Lisesi), İdil (Tekirdağ N. Kemal Lisesi), Nilay (Z. Anadolu Lisesi)

Gruplarda şampiyonluğu elde eden Anadolu Lisesi'ne plaketini Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı görevlilerinden Turan Binay sviriken görüyoruz.

Fotoğrafta şampiyon Kız Lisesi ödülünü alırken...

İSTİŞE ŞAMPİYONLUK
Üç gün süren karşılaşmalarda 4 maç yapan Anadolu Lisesi rakiplerini farklı yenilgilere uğratarak birinci olurken, takım liderliğini üstlenen oyuncuları arasında en çok saygınlık kazanan Murat Kanbueroğlu'nun fotoğrafı da görülmüştür.

Grup maçlarında birinci olan basketbol takımı hakkında çıkan haberler, 1986

Eskişehirdeki
yarı finallere
katılma
hakkını
elde eden
Anadolu
Lisesi
basketbol
takımı

Tekirdağ'da
Bursa
takımları
en
büyük

SON MAÇINDA KÜTAHYA LİSESİNİ 80-64 YENDİLER Erkek Lisesi de şampiyon

KÜTAHYA (Dursun GÜLER)-Erkek Lisesi basketbol takımı, Kutahya grubunda şampiyon oldu. 1 yenilgisi olmasına rağmen, averajla grubunda ilk

sırayı alan Erkek lisesi Kutahya grubunun şampiyonluk maçında rakibini rahat yendi.

ERKEK LİSESİ: 79
KONYA GAZİ LİSESİ: 62

ERKEK LİSESİ: 80
KÜTAHYA LİSESİ: 64

SALON: Dumlupınar
HAKEMLER: Nusret Eryılmaz (****), Cengiz Siyasal (****)

ERKEK LİSESİ: Altar 24 (****), Aykut 9 (****), Serkan 10 (****), Arif 8 (****), Utku 4 (****), Gökhan 2 (****), İsmail 4 (****), Remzi 10 (****), Mustafa 8 (****)

KONYA: Etem (**) , Taner (**) , Feridun (*) , Akın (**) , Suphi (*) , Engin (****) , İbrahim (**) , Atalar (*) , Alpay (**) , Necdet (**) (*)

İLK YARI: 34-28 Erkek lisesi

SALON: Dumlupınar
HNAKEMLER: Muzaffer Taşerzen (***), Bülent Özgirgin (****)

ERKEK LİSESİ: Altar (****), Aykut (****), Gökhan (****), Serkan (****), Arif (****), Remzi (****), Utku (****), Güray (****), İsmail (****)

KÜTAHYA: Ertan (*), Mustafa (**), Mehmet (*), Süleyman (****), Levent (****), Bahadır (****), Mansur (****), Remzi (**), Kubilay (**)

İLK YARI: 40-26 Erkek Lisesi
Erkek lisesi basketbol takımı 28-30 Mart tarihlerinde Zonguldakta yarı finallere iştirak edecek.

Kız ve Anadolu liseleri şampiyon

Murat KANBULOĞLU (Tekirdağ'dan bildiriyor) Liselerarası Basketbol Grup elemeleri Bursa takımlarının tartışılmaz üstünlüğü ile sona erdi.

Finale çıkmayı başaran Kız Lisesi, Zonguldak Anadolu Lisesi karşısına çok iyi başladı. Esra, Gülperi ve İknur başarılı bir oyun sergilerken Nedime uzaktan başarılı şutlar kullandı. Kız Lisesi ilk yarıyı 43-23 önde kapadı. İkinci yarıda da ezici üstünlüğünü sürdüren kırmızı-maviler karşılaşmadan 86-47'lik üstünlükle ayrılarak şam-

★Finalde Kız Lisesi, Zonguldak Anadolu Lisesini 86-47, Anadolu Lisesi ise İzmit Lisesini 110-95 yendi

piyonluğa ulaştılar.

Erkeklerde İzmit Lisesi ile Anadolu Lisesi final mücadelesi yaptılar. İlk 5 dakikayı 19-0 önde geçen mavi-be-yazlılar ilk yarıyı 11 sayılık farkla 49-38 önde kapadılar. İkinci yarıda Saruhan, Abdullah ve Fahrettin uzaktan isabetli şutları, hücum ve savunma ribauntlarında başarılı olmaları nedeniyle fark giderek arttı. Anadolu

Lisesi karşılaşmayı 110 95'lik üstünlükle kazanarak şampiyonluğa ulaşan ikinci Bursa takımı oldu.

Kız ve Anadolu Liseleri 28-30 Mart tarihleri

arasında Eskişehir'de yapılacak olan yarışmalarda karşılaşmalarına katılacaklar.

Final maçlarında şu sonuçlar alındı:

Anadolu Lisesi: 110-İzmit Lisesi: 95

SALON: İSMET İNÖNÜ

HAKEMLER: Fikret Altan (***), Şükrü Koşar (***), ANADOLU LİSESİ: Mehmet 2 (**), Murat Köşkin 25 (****), Fahrettin 26 (****), Abdullah 17 (****), Saruhan 14 (****), Alp (**), Alper 26 (****).

İZMİT LİSESİ: Oeman 8 (**), Mustafa 20 (****), Hakan 14 (****), Ayta 4 (*), Kubilay 36 (****), Hakan 2 (*), Murat 2 (*), Sinan (*).

Grup maçlarında birinci olan basketbol takımı hakkında çıkan haberler, 1986

Akgün Ekinci, Ayşegül Kaya, Arzu İlhan, İlkay Çubuk, Başak Samur, Selmin Alakoç, Hakan, Kadri Demir, Kurthan, Oktay Kumcu, Gökçe Büyükerşen, Aysun Yılmaz, Ayça Bolten, Elif Göçmen, Arzu Kutucu. Kunter Şekercioğlu arşivi

Türkiye şampiyonu basketbol takımı, Türkiye'yi temsilen gittiği Almanya'da: Abdullah Kutucu, Murat Keşkül, Müdür Mehmet Demirtaş, Saruhan Ekinci, Kazım Özarslan, Murat, Serhat, 1986. Kâzım Özarslan arşivi

Özlem Sezgin, Esra Kutlay, Zeynep Atılğan. 1985-1986. Kunter Şekercioğlu arşivi

1 Nisan 1987'de 11-B sınıfı. Adil Aydemir arşivi

11-B sınıfı, 1987. Adil Aydemir arşivi

Okul bahçesinde karda futbol. 1987 yılı

Yatakhane doğum günü. 1987 yılı

Okul korusu spor salonunda konserde. Murat Onat arşivi, 1980'ler

Hakan Bahçeci, Cem Atabiner ve Caner Taşçı, 1988. Nevzat Aydın arşivi

1988 yılığında bir karikatür

Bülent Sakarya, 1988. Nevzat Aydın arşivi

*Spor Salonu'nda Selçuk Fırıncioğlu, Edip Erdur, Haydar Uğurlu ve Hakan Kol, 1988.
Nevzat Aydın arşivi*

Anadolu Lisesinde müzik gecesi. Murat Onat arşivi, 9 Haziran 1988

10 Kasım Atatürk'ü anma töreninde Himmet Coşkun Çakır, Murat Onat ve okul korosu. Murat Onat arşivi, 1988

1988 mezunları

Okulun bahçesi, 1989

Bilardo kaçamağı, 1989

Döner Günü, 1989

Bursa Anadolu Lisesi öğretmenleri, 1990

İngilizce öğretmenleri ve okul müdürü Mehmet Demirtaş, 1990

Anadolu Lisesi mezunları çok mutlu

Dün

Bursa Anadolu Liseliler Derneği, iki uzun yıldan bu yana emek verdikleri bir tasarımın gerçeğe dönüşünü kutladıkları bugünlerde, mekanın eski görüntüleri de şimdi uzak ve ulaşılmaz bir anı olarak kaldı arda...

Bugün

Eski ve yeninin buluşmasıyla ortaya çıkarılan 'Anadolu Evi' konuklarına geleneksel ve yerel tatları, yabancı mutfakların soslarıyla harmanlayarak sunuyor.

Tatlı mı tatlı yuva ANADOLU EVİ

Tophane sırtlarındaki "Anadolu Evi" Anadolu Lisesi mezunlarının yoğun emeğiyle Bursalılara yeni tadlar sunuyor

Bursa Hakimiyet Gazetesinin Yaşayan Bursa ekinde, Anadolu Evi hakkında bir haber.
27 Ekim 1990

*Zeynep Atılğan, Kunter Şekercioğlu, Murat Çağlar, Önder Evin. 14 Şubat 1990.
Kunter Şekercioğlu arşivi*

● Kızlardan sonra Ortaokullar Voleybol II Birinciliği'nde erkeklerde de şampiyon dün ortaya çıktı. Hürriyet Meslek'e final maçında 2-1 yenilen Anadolu Lisesi ile kızlarda şampiyonluğu elde eden Hürriyet Lisesi 25-27 Nisan tarihleri arasında Zorguldak'ta yapılacak yarı final müsabakalarında Bursa'yı temsil edecekler.

*Bursa şampiyonu ortaokul erkek voleybol takımının gazete haberi,
1991*

Anadolu Lisesi son maçını kaybetmesine rağmen Bursa Şampiyonu oldu. Kolejli voleybolcular erkeklerde en büyük olduğunu bir kez daha ispatladı.

Bursa şampiyonu ortaokul erkek voleybol takımı kazandıkları kupa ile, 1991

Mersin'de süren Ortaokullar Voleybol Şampiyonası'nda şampiyonluk şansını yitiren Hürriyet EML, Anadolu'yu 2-1 yenen İst. Saint Joseph'i aynı skorla 2-1 mağlup ederek, Anadolu'nun ekmeğine yağ sürdü. Anadolu Lisesi de İzmir Hakimiyeti Milli'yi 2-0 yenerek şampiyonluk yolunda büyük avantaj yakaladı.

Finallerin son gününde birer yenilgili iki ekip Anadolu ve S. Joseph galibiyet peşinde koşacak. Anadolu, saat 11-00'de Van Er-cis karşısında açık farklı net bir galibiyet arayacak. Hürriyet EML de 12.00'de İz. H. Milli ile ilk üç için kapışacak. Şampiyonluk mücadelesi veren Anadolu ve S. Joseph'in galibiyeti halinde set veya sayı averajlarına bakılacak.

Emin BADEM

Mersin'de düzenlenen Türkiye şampiyonasından haberler, 1991

Hürriyet EML:2-İst. S. Joseph:1

SALON: Mersin Edip Burhan
 HAKEMLER: Suat Koçer (★★) Gürkan Say (★★)
 HÜRRIYET EML: Serkan (★★★) Semih (★★★) Özgür (★★★) Bülent (★★★) Ergün (★★★) Sevgin (★★) Tanju (★★)
 S. JOSEPH: Özcan (★★) Ertuğrul (★★) Sinan (★) Devrim (★) Uğur (★) Erdem (★) Tunç (★★) Mustafa (★★)
 SETLER: 15-9- 11-15- 15-13
 SÜRE: 50 dakika.

Anadolu:2-İz.H.Milli:0

SALON: Mersin Edip Burhan
 HAKEMLER: Münir Pak (★★★) Cemil Aydın (★★★)
 ANADOLU LİSESİ: Cemal (★★) Tansu (★★★) Metin (★★★) Tolga (★★★) Alper (★★★) Selçuk (★★★) Birkan (★★★) Bülent (★★★)
 İZ. HAKİMİYETİ MİLLİ ORT: Gökhan (★★) Gazi (★) Ender (★★) Gürol (★) Cüneyt (★) Murat (★) Bahadır (★★)
 SETLER: 15-0- 15-4
 SÜRE: 22 dakika

Mersin'de düzenlenen Türkiye şampiyonasından haberler, 1991

Türkiye şampiyonu voleybol takımı Emre Atay, Alper Altay, Selçuk Kocabıyık, Kansu Güngör, Tolga Aksoy, Metin Adıgüzel, Cemal Köpüktaş, Birkan Kaymakçı, Mert Kımsunlu, Kerem Pekünlü, Bülent Giray, 1991

Tülay Hasaltun, öğrencileri Kıvanç Arkaç, Mete Güney, Eser Karlık, Erol Deyim ve Barış Özek ile, 1992. Nevzat Aydın arşivi

Kunter Şekercioğlu, Selçuk Bubik ve Kübel İltan, öğretmenleri Fatma Örüklü ile, 1991. Kunter Şekercioğlu arşivi

Almanya, Ulm gezisinde Nevzat Aydın, Türker Tunalı, Emre Can Çiçin, Erman İlman, Özer Acar, Hakan Bahçeci, 1992. Nevzat Aydın arşivi

Fatih Ömeroğlu, Ulaş Yurttaşer, Özgür Saraçoğlu, Serkan Yılmaz, 1992. Nevzat Aydın arşivi

*Sınıf başkanlığı seçiminde Nevzat Aydın, Ulaş Yur, Aykut Ozak, Mete Güney, Tolga Cebe, 1992.
Nevzat Aydın arşiv*

Sınıf başkanlığı seçimi sonrası, 1992. Nevzat Aydın arşivi

Anadolu Lisesi Türkiye ikincisi

- Milliyet Gazetesi'nin müzik yarışmasında Türkiye ikinciliğini Bursa Anadolu Lisesi kazandı. Çeşitli illerden 95 okulun katıldığı ve 16 okulun finale katıldığı müzik yarışmasında pop icra dalında ikincilik ödülleri alan Bursa Anadolu Lisesi'nin öğrencileri mutluluktan uçuyor.
- Bursa Anadolu Lisesi'nde 16 yıldan beri öğretmen olarak görev yapan Murat Onat, Milliyet Gazetesi tarafından açılan yarışmalarda 4 kez ikincilik ödülü aldıklarını ifade ederken, "16 okul arasında ikincilik ödülü gerçekten sevindirici. Öğrencilerimle gurur duyuyorum. Artık birinciliğe koşacağız" dedi.

Ulker KARLI

Milliyet Gazetesinin yarışmasında pop icra dalında Türkiye ikincisi olan orkestra üyeleri ve Murat Onat, 1993 yılında çıkan bir haberde

1994 yıllığında okul binası

1991 senesinde Türkiye şampiyonu olan ortaokul voleybol takımının 1994 yıllığındaki fotoğrafı

Modern dans grubu TRT 2'ye gösteriye gittiğinde, 1994. Murat Onat arşivi

Modern dans grubu TRT 2'nin kantininde, 1994. Murat Onat arşivi

Bayrak töreni. 1994-1995 öğrenim yılı

Biyoloji laboratuvarında ders. 1994-1995 öğrenim yılı

1995 senesinde Milliyet Yarışmasında Türkiye 1.'si olan halk oyunları ekibinin 1997 yılındaki fotoğrafı

Okul korusu, 1997

1996 Türkiye 3.'sü modern dans grubu

Tiyatro grubu, 1997

Halk oyunları ekibi Kanada'da, 1997. Nilay Savu Süoğlu arşivi

Halk oyunları ekibi Kanada'da, 1997. Nilay Savu Süoğlu arşivi

Halk oyunları ekibi Niagara Şelalelerinde, 1997. Nilay Savu Süoğlu arşivi

Halk Oyunları ekibi New York'ta, arkada 11 Eylül 2001 saldırılarında yıkılan ikiz kuleler, 1997

Milliyet Liseler Arası Müzik ve Halk Oyunları Yarışmasına tango ve vals karışık gösteri yapan dans ekibi. Soldan sağa: Esra Erbayraktar, Emir Çokçağlayan, Laden Baygın, Orçun Soyuak, müzik öğretmeni Murat Onat, Müge Ergin, Tuğrul Altınar, Nilay Savu, Koray Öztürk, 1998. Nilay Savu Süoğlu arşivi

Nilay Savu Süoğlu arşivi, 1998

Dans ve halk oyunları ekipleri için 1999 yılı için yapılan kolaj çalışması

Dans ve halk oyunları ekipleri için 1999 yıllığında yapılan kolaj çalışması

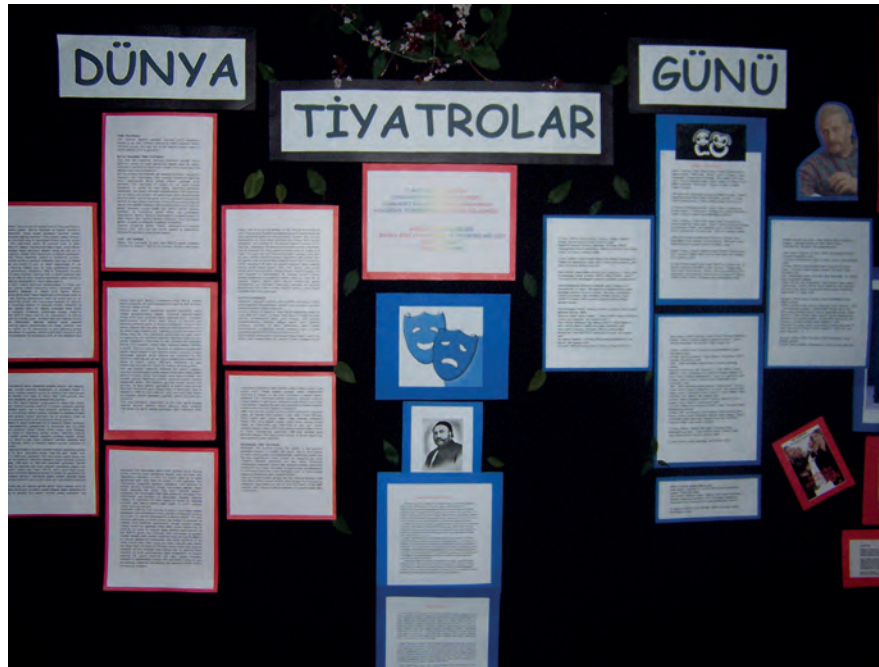
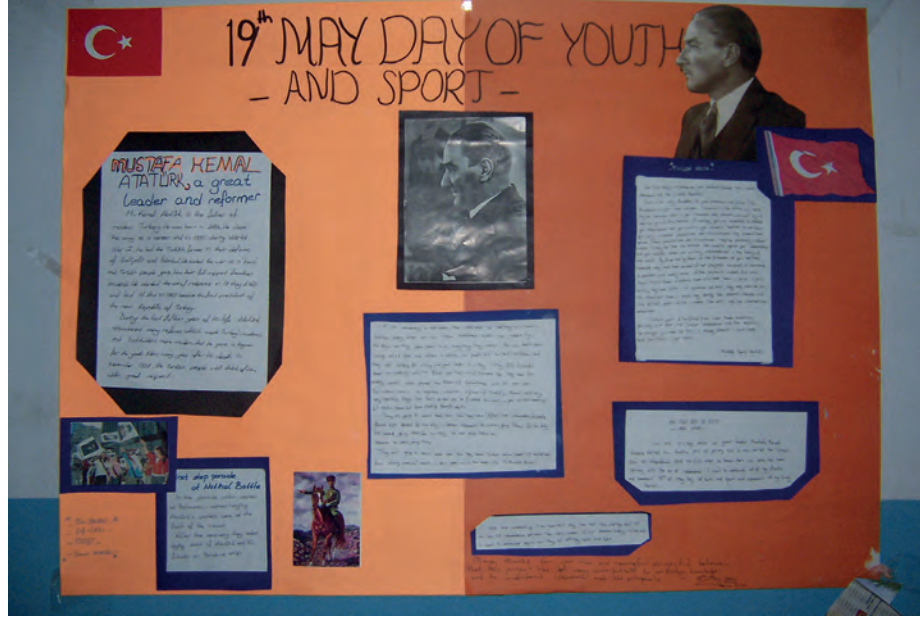
Modern dans grubu, 1998-1999. Murat Onat arşivi

Okul orkestrası, 1998-1999. Murat Onat arşivi

2000'li yıllardan etkinlikler

**T.C.
BURSA VALİLİĞİ**

**10 KASIM
ATAÖRK'Ü ANMA PROGRAMI**

- 1.Açılış
- 2.Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı
- 3.Atatürk'ün sevdiği şarkılar
(Zeki Müren Adadolu Güzel Sanatlar Lisesi)
- 4.İl Millî Eğitim Müdürü
Sayın Atilla GÜLSAR'ın Konuşmaları
- 5.Son Balo
(Dr. Ayten Bozkaya Anaokulu)
- 6.Oratoryo
(Bursa Anadolu Lisesi)
- 7.Kapanış

K. Ömer

 Bursa Anadolu Lisesi Tarafından Hazırlanmıştır

Resim sergisi. 2000'li yıllar

Okul orkestrası. 2000'li yıllar

Dans grubu. 2000'li yıllar

Öğrenciler Açık Hava Tiyatrosunda. 2000'li yıllar

Beyazıt Öztürk BAL öğrencileriyle. 2000'li yıllar

TÜYAP Kitap Fuarında Bursa Anadolu Lisesi standı. 2000'li yıllar

Eşya yardımı kampanyası. 2000'li yıllar

Tekerlekli sandalye yardımı kampanyası. 2000'li yıllar

Bahar Şenliği. 2000'li yıllar

Bahar Şenliği. 2000'li yıllar

İzmir gezisi. 2000'li yıllar

İlk baharda okul bahçesi. 2000'li yıllar

Anadolu Lisesinin karlı bahçesi. 2000'li yıllar

Anadolu Lisesinin karlı bahçesi. 2000'li yıllar

İlkbaharda okul bahçesi. 2000'li yıllar

İkbaharda okul bahçesi. 2000'li yıllar

Anadolu Lisesinin karlı bahçesi. 2000'li yıllar

Bayrak töreni. 2000'li yıllar

Tebşir Günü. 2000'li yıllar

Bayrak töreni. 2000'li yıllar

Atatürk köşesi. 2000'li yıllar

Bilgisayar odası. 2000'li yıllar

Biyoloji Laboratuvarı. 2000'li yıllar

Nilay Demirer Kütüphanesi. 2000'li yıllar

Bilim sergisi. 2000'li yıllar

Muzaffer Marangoz Halı Sahası'nda BAL Cup Futbol turnuvası. 2000'li yıllar

BAL Cup Futbol turnuvası. 2000'li yıllar

Bilim sergisi. 2000'li yıllar

BURSA

GÜVENİLİR GAZETE

250.000 TL

hakimiyet

30 EKİM-2001
SALI

27.

Gurur Yılı

www.iurkhaber.com

Anadolu Lisesi'nde nostalji

Anadolu Lisesi'nde nostalji dolu bir söyleşi yapıldı. Söyleşinin konuğu okulun ilk müdürü yazar Nadir Gezer, 1976'lı yıllarda okulun durumunu anlatırken gözleri doldu.

■ Hüseyin TOY

Anadolu Lisesi öğrencilerinin sosyal ve kültürel etkinliklerini artırmak için yapılan konferansın konuğu okulun ilk müdürü olunca ortaya nostalji dolu bir sohbet çıktı. Okul Müdürü Tuncer Serol, beşeri ilişkilerin kuvvetlendirilmesinin okulun eğitim ve öğretim seviyesini yükselteceğini belirterek, okulun çevreyle ilişkilerini geliştirmek için bir dizi etkinliğe başladıklarını söyledi.

Serol, "Okulumuzun ilk günlerini ilk ağızdan dinlemek bizi çok mutlu etti" dedi. Serol daha sonra Nadir Gezer'e çiçek hediye etti. Anadolu Lisesi için canlı kaynak olma özelliğine sahip Nadir Gezer de okulla ilgili elindeki bilgi, belge ve fotoğrafları-okula bağışlayacağını söyledi. Anadolu Lisesi'nin daha önce Bursa Koleji olarak eğitim verdiğini belirten Gezer, Milli Eğitim Bakanlığı'nın kararıyla Anadolu Lisesi'ne dönüştürüldüğünü söyledi. Okulun sadece 30 kız 30 da erkek

öğrencisinin bulunduğunu anlatan Nadir Gezer, en çok kız öğrencilerin kılık kıyafetleriyle ilgili sorunlar yaşadıklarını anlattı. O yıllarda yoklukla savaştıklarını ve sorunların bugünden farksız olduğunu söyleyen Gezer, "öğrenciler, bu okulun kıymetini iyi bilsinler. 1976-1977 yılında ilk mezunlarımızı verdik. Bir yıl sonra da okulumuz üniversite sınavıyla tanıştı. Sonunda baskılara dayanamayarak istifa ettim" dedi.

Nadir Gezer'in seneler sonra okulu ziyareti hakkında bir haber. Sabriye Özyapı arşivi. 30 Ekim 2001

OLAY

PERŞEMBE, 25 Ekim 2001

FİYATI: 275.000 LİRA

Gezer'den Anadolu Lisesi'ne ziyaret

VEDAT ÇELİK

Bursa Anadolu Lisesi'nin ilk müdürü Nadir Gezer, dün öğrencilerle bir araya geldi.

Anadolu Lisesi Onur Kurulu'nun katkılarıyla düzenlenen konferansın konuştu, lisenin ilk müdürü, eğitimci-yazar Nadir Gezer oldu.

Anadolu Lisesi'nin tarihi hakkında bilgiler

veren Gezer, 1971 yılında göreve başladığı lisede karşılaştığı sıkıntıları, yaşadığı ilginç olayları öğrencilerle paylaştı.

1976 yılında Anadolu Lisesi'nin müdürlüğüne atanan Gezer, 1976-1977 eğitim-öğretim yılında okulda, 57 öğrencinin olduğunu açıkladı.

Konuşmasında Anadolu Lisesi öğrencisi olmanın zorluklarından da bahseden Gezer, eski öğrencilerinden birçoğunun iyi bir kariyer sahibi olduğuna dikkat çekti.

1977-1978 yılında yaşadığı ilginç olaylardan da söz açan Nadir Gezer, o dönemin öğrencilerinin çok yaramaz olduklarını, ancak 1978 yılında üniversiteye girme oranında yüzde 90 başarı sağladıklarını anlattı.

Konuşması sık sık alkışlarla kesilen Gezer, öğretmenlerin ve öğrencilerin sorularını da yanıtladı.

HABER

BURSA

30 EKİM 2001 SALI

150 BİN LİRA

1976-1978 yılları arasında Bursa Anadolu Lisesinde okul müdürlüğü yapan Nadir Gezer, okulun öğrencileri ile bir araya geldi. Okulun şimdiki Müdürü Tuncer Serol ile birlikte öğretmen öğrenci ilişkisini değerlendiren Gezer öğrencilere önemli uyarılar yaptı.

Tarihi buluşma

Bursa Anadolu Lisesi'nin ilk müdürü Nadir Gezer, öğrencileri "Kurallara uymaları" için uyardı

25 yıl önce Bursa Anadolu Lisesi'ne müdür olarak atanan Nadir Gezer, yıllar sonra aynı okulun öğrencileri ile buluştu. Bursa Anadolu Lisesi Onur Kurulu etkinlikleri kapsamında düzenlenen toplantıda, okulun kuruluşundan bugüne kadar geçen sürede öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini değerlendiren

emektar eğitimci, öğrencileri disiplinli çalışmaları ve okul kurallarına uymaları yönünde uyardı. Planlı çalışmanın önemini vurgulayan Gezer, "Teknoloji çok gelişti bilgisayarlı eğitim ön planda. Planlı ve programlı çalıştığınız takdirde başarmanızın hiçbir şey yok." dedi.

■ Hayriye TURGUT

Nadir Gezer'in seneler sonra okulu ziyareti hakkında bir haber. Sabriye Özyapı arşivi. 30 Ekim 2001

Halk oyunları ekipleri için 2001 yıllığında yapılan kolaj

Dans ekipleri için 2001 yılığında yapılan kolaj

Yangın tatbikatı, 2002

*KalDer Bursa Eğitimde Kalite Teşvik Ödülü töreni sonrası öğrenciler, kazanılan ödüllerle, 2006.
Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi*

KalDer Bursa Kalite Büyük Ödülü, 2007. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Okul idarecileri ve öğrencileri, Milli Eğitim Bakanlığı Kaliteli Kurum Kategorisinde Türkiye 1. 'liği ödülünü aldıktan sonra, 2008. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

Kalite ödülünü kazanan okulun öğretmenleri, okul bahçesinde. 2008. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

SEHİR GAZETESİ **Hürriyet** 12 Mart 2008 ÇARŞAMBA

Bursa

Lösemililere örnek destek

Bursa Anadolu Lisesi öğrencileri, fuarda gerçekleştirdiği kitap satışıyla Bursa Lösemili Çocuklara Yardım Derneği'ne bağışta bulundu.

TÜRK Kahvesi isimli kendilerinin kaleme aldığı ve kısa hikâyelerden oluşan kitabı, Bursa Kitap Fuarı süresince satılan Bursa Anadolu Lisesi Edebiyat Kulübü öğrencileri, fuardan elde ettikleri gelirin tamamını LÖDER'e bağışladı.

GÖRÜKLE PROJESİ MÜJDESİ
Lösemili Çocuklara Yardım Derneği Başkanı Prof. Dr. Adalet Meral Güneş, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde tedavi gören lösemili çocukların ailelerinin konaklaması amacıyla tasarlanan misafirhane için müjde verdi. Güneş, Görükle Belediyesi sınırlarında bulunan arsanın tahsis işlemlerinin tamamlandığını ve 1690 metre kare arsının inşaat alanının yaklaşık 880 metrekare olacağını belirtti. ■ BURSA (DHA)

Anadolu Lisesi öğrencilerinden Anlamli destek

Bu yıl 6.'sı düzenlenen Bursa Kitap Fuarı'nda anlamli bir kampanyaya imza atan Bursa Anadolu Lisesi öğrencileri, kitap satışından elde ettikleri parayı Bursa Lösemili Çocuklara Yardım Derneği'ne bağışladılar. 'Türk Kahvesi' isimli kendilerinin kaleme aldığı ve kısa hikâyelerden oluşan kitaplarını Bursa Kitap Fuarı süresince satışını üstlenen Bursa Anadolu Lisesi Edebiyat Ku-

lübü öğrencileri, fuardan elde ettikleri gelirin tamamını LÖDER'e bağışlayarak örnek bir davranışa imza attılar.

Anadolu Lisesi öğrencilerinin yardım kampanyası haberi, 2008.
Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

2008 mezunlarının, alt sınıftaki öğrencilere bayrak teslim töreni. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

2008 mezuniyet töreni

Bal Özü Dergisinde yayımlanan bilim etkinlikleri, 2009

Türkçesi Varken

TÜRKÇEMİZ (1967 – 2007)

Yıl: 1967

-Karşıma aniden çıkınca ziyadesiyle şaşakaldım ve çok mütehasşis oldum. Nasıl bir eda takınacağıma hüküm veremedim, âdetâ vecde geldim. Buna mukabil az bir müddet sonra kendimi toparlar gibi oldum. Cemalinde beni fevkalâde rahatlatan bir tebessüm vardı. Üstümü başımı toparladım, kendimden emin bir sesle 'akşam-i şerifleriniz hayrolsun' dedim.

Yıl: 1977

-Karşıma birdenbire çıkınca çok şaşırdım ve hislendim. Ne yapacağıma karar veremedim. Heyecandan ayaklarım titredi. Ama çok geçmeden kendime gelir gibi oldum, yüzünde beni rahatlatan bir gülümseme vardı. Üstüme çeki düzen verdim. Kendimden emin bir sesle 'iyi akşamlar' dedim.

Yıl: 1987

-Karşıma aniden çıkınca fevkalâde şaşırdım ve duygulandım. Nitekim ne yapacağıma hüküm veremedim, heyecandan ayaklarım titredi. Amma ve lâkin kısa bir süre sonra kendime gelir gibi oldum. Nitekim yüzünde beni ferahlatan bir tebessüm vardı. Üstüme çeki düzen verdim, kendimden emin bir sesle 'Hayırlı akşamlar' dedim.

Yıl: 1997

-Karşıma birdenbire çıkınca çok şaşırdım ve duygulandım. Fena halde kal geldi yani. Ama bu iş bizi bozar, dedim. Baktm, o da bana bakıyor, bu iş tamamdır, dedim. Manıtayı tavlama için doğrudum, artistik bir sesle 'selam' dedim.

Yıl: 2007

-Abi onu karşımda öyle görünce çüş falan oldum yani ve duygu durumum kabardı. Oğlum bu iş bizi kasar dedim, fena göçeriz dedim, enjyö durumları yani. Ama concon muyum ki ben, baktım ki o da bana kesik. Sarıl oğlum dedim, bu manita senin... 'Hav ar yu yavrum?'

TEMİZ TÜRKÇE

Türkçe'nin bir eksigi yok. Ya Sızın?

9

"Türkçesi Varken" ekibinin bir çalışması, 2009

BALDA OLMAYI SEVİYORUM ÇÜNKÜ...

- Her eve lazım. İdris Dilisiz 11/C
- BAL'da olmak iyi hissettirir. Zeynep Orhan 11/B
- Ben bir idolum, göbeğime kızlar hasta. – Adil Özçaya 12/C
- Özgürüm. Rahat bir ortamda olduğumu düşünüyorum. – Elçin Kızılkaya 11/C
- Seçilerek gelen çok özel öğrencilerle çalışmak büyük bir keyif. – Yeşim Ömeroğlu Ünlü
- 'Bal'da olmayı seviyorum çünkü' şeklinde soru soracak insanlarla birlikte olmayı seviyorum. – Utku Yılmaz 12/D
- Bal her derdin ilacı. – Kamile Bahadır
- Öğrencilerimizi çok seviyoruz. – Samiye Hatipoğlu
- Yöneticiler, öğretmenler ve öğrenciler hizmetli ve görevlere değerli ve önemli olduklarını hissettiriyorlar. Bizleri pasif değil, ailem bir parçası olarak görüyorlar. – Güvenlik Görevlisi Köksal Özışık
- Hatırdı bırakırlarıyla, içinde yapılanlarıyla güzel bir hatıra. – Said Doçem – 12/E
- Çocuklar karınca gibi başımın etini yiyorlar; yine de ben onları çok seviyorum. – Kantin Çalışanı Kıymet Vatansever
- Bal'da güzel insanlar, başarılı öğrenciler, değerli öğretmenler var. – Kantin çalışanı Osman Karaman
- Özverili insanları yönlendirmede bir numara. – Gözde Şafak Emek 11/F
- Sıcak bir ortam ve gelen kalan dostluklar kurma olanağı var. – Burak Demiryakan 11/F
- Burası benim çocukluğum, gençliğim, anneliğim, olgunluğum ve evim. – Muhasebe Müdürü Fehime Çelik
- Yaptığım en güzel seçim. – Simga Kurşuncu 11/F
- Çok eğlenceli. Heeey! – A.Oğuz Tablı 11/C
- Herkes anormal olduğu için yabancılık çekmiyorum. – Gökçe Babür 11/D
- Öyle. – Esra Kızıl 11/D
- Bal'lı olmak ayrıcalıktır. – Anonim
- Sevmek için her zaman sebeplere ihtiyacınız yoktur. – Ceren Baççoğlu 11/F
- Burası benim evim. – Fırat Şimşek 11/D
- Huyum kurusun çok sevgi doluyum. – Merve Çakıcı 11/D
- Dersi istediğimiz gibi, konuların derinliğine inerek işleyebiliyoruz. Dersi anlatmak bize zevk veriyor. Önyargılardan uzak demokratik bir ortam var. – Nurettin Koroğlu
- ÖSS'de iyi puan geliyor. – Esra Akay 12/D
- Arkadaşlıklardan ve etkinliklerden çok mutluyum. – Deniz Yılmaz 9/D
- Bana farklı olduğumu hissettiriyor. – Nur Didar Tavukçuoğlu 9/H
- Alışmak sevmekten daha zor geliyor. – 10/H kızları
- Burada çok güzel insanlar tanıdım. – Sinan Zeydanlı 10/D
- Devamsızlık yaptığında eve mesaj gitmiyor. – Kaan Yıldız 10/D
- BAL'lıyım. – Anonim
- Çünkü okul bir buçuk sene sonra bitiyor. – Gencya Erdem 11/F
- Sınav stresine sokmayı da biliyor (haftada 9 sınavla), stresten çıkarmayı da. (karaoke, parti...) – Cemre Sürenler 10/C
- Eğlenceli , bir de hava atma kısmı süper. – Banu Deniz 12/B
- Onu kullanarak rahat rahat hava atabiliyorum. – Sümeyra Elmas 11/D
- Bahçesi var. – Mete Güzelsoy 12/D
- Nasıl yani? Neden? – Deniz Kurtar 11/F
- Kızlar iyi. – Saygın Sarioğlu 11/B
- Türkiye'de 1 numara. – Arda Çelik 2008 mezunu
- Başa gelen çekilir. – Tarık Öztürk 12/B
- Buraya sığmaz, bir sürü nedeni var. – Çağla Aktaş 12/E
- Burada kendimi tanıdım. – Merve Demirkol 12/E
- Sizler varsınız. – Ersin Sezgin 12/D
- Dershaneye yakın. – Murat Can Türtük 12/D
- Burada olmaktan mutluyum ve arkadaşlarımı seviyorum. – Aydal Yenikale 10/I
- Eğlenceli , bir de hava atma kısmı süper. – Banu Deniz 12/B
- Onu kullanarak rahat rahat hava atabiliyorum. – Sümeyra Elmas 11/D
- Bahçesi var. – Mete Güzelsoy 12/D
- Nasıl yani? Neden? – Deniz Kurtar 11/F
- Kızlar iyi. – Saygın Sarioğlu 11/B
- Türkiye'de 1 numara. – Arda Çelik 2008 mezunu
- Başa gelen çekilir. – Tarık Öztürk 12/B
- Buraya sığmaz, bir sürü nedeni var. – Çağla Aktaş 12/E
- Burada kendimi tanıdım. – Merve Demirkol 12/E
- Sizler varsınız. – Ersin Sezgin 12/D
- Dershaneye yakın. – Murat Can Türtük 12/D
- Burada olmaktan mutluyum ve arkadaşlarımı seviyorum. – Aydal Yenikale 10/I

KELİMELELERLE BAL BİLİNÇALTI

Okulumuz öğrenci ve öğretmenlerine Uzunesek, Arka Bahçe, Öğretmenler Odası, Kravat ve Sınıf kelimelerinin anlamlarına ilk neyi getirdiğini, onlara neyi çağırıldığını sorduk. İlgilili ve eğlenceli cevaplar geldi; ancak birçok aynı ve birbirinin benzeri cevaplar aldığımız için herkesin adını yazamadık. Bakalım bu kelimelerle ilgili bilinçaltımızın derinliklerinde neler yatıyor...

UZUN EŞEK

- Arka bahçe
- Yımkı pantolon
- Sarıp bir oyun
- Omurluk zedelemesi
- Yastık
- BAL
- Eşeklerin oynadığı oyun
- "Caartı"
- Turnuvalar,dahiler ve pantolonlar...
- Armut – Ersin Sezgin 12/E
- Kendini dahi zannedenlerin oyunu
- Eğlence, girgiç, şamata...
- Okulumuz için simgeleşmiş; ancak tehlikeli bir oyun. (Öğretmen çoğunluğunun cevabı)
- Filin türevi, onu çağırıyor bana. – Mehmet Cantürk
- Ata sporumuz. – Sinan Zeydanlı 10/D
- Bir grup ergenlik çağına girmiş bingil – İdris Dilisiz 11/C
- Hiç hoş bir görüntü değil. – Özlem Yavuz 10/D

ARKA BAHÇE

- Lüzun eşek
- Tavaf
- Ağaca dolanan kabloların amacı ne?
- Bahar
- Ders boş, koşun...
- Ön bahçenin düşmanı
- Yajama alanım
- Güzel, ferah
- Özgürlük
- Ortasındaki havuzu tavaf edince günahlardan arınılacak müddetle mistik mekan – Halil Çiçekfidan 12/E
- Ördökle
- Hayvanlar alemi
- Yarımzık, haylazlık, öğretmenlerin gözünden kaçma yeri...
- Top oynamak yasaklı – Cihat Abi
- Kurtulamadığım nöbet yerim, demirbaş nöbetçisiyim. – Nurettin Koroğlu
- Çöpler okulda yakılmamalı

KANTİN

- En kral mekan – Elif Gizem Kuş 11/F
- Tıkınmalık
- Osman Abi
- Yağ kokusu
- Kazık
- Dedikodu kazanı
- Hijyen – Cihat Abi
- Çocukların tatlı dille, güler yüzle karşılandığı alış-veriş yeri – Osman Abi
- İzlilham
- Amacımız para kazanmak değil, sağlıklı bireyler yetiştirmektir.
- Kıymet Abı, bir kumrul
- Daha çok çeşit olabilir.
- Petek Dinçöz'ün sabah programı. – Ebru Sen 11/D

SINIF

- Sınıf mı? Erkek kadın topluluğu işte! – Ahmet Eren 11/F
- Hakimiyet alanım – Yasemin Bayırkaya
- Heyecan verici. 21 yıla rağmen her kapısını tuttuğumda heyecan veriyor bana.
- İnkilenen yer
- Delirdiğim, saçmaladığım yer, yaşam alanımız.
- Dehşet
- Gürültü
- Yuvamız
- Karargah
- Karmaşık
- Çilehane
- Karambol
- Fare olusu, metan gazı
- Düğün pisti
- Her türlü sorunun unutulduğu yer (Öğretmen çoğunluğunun cevabı)
- Öğretmenler masası pinponu
- Teksas, Bursaspor- Anti Beşiktaş
- Yelkenler foral – Ebru Sen 11/D
- Muhtesem
- 4 sene bizim sınıf çekilemez.

ÖĞRETMENLER ODASI

- Fildişi kule- Halil Çiçekfidan 12/E
- Huzur evi. – Turan Ürlü
- Öğretmenler bizim gibi normal insan olup eğlenirler. – Ceren Baççoğlu
- Üst düzey yönetici odası
- Karar merkezi
- Yastıklar
- Şahsen bende hiçbir şey uyandırmıyor. – Büşra Nur Çiçek 11/C
- Yeni seklı çok kötü olmuş
- Kasını
- Süper mekân
- Öğretmenlerin dedikodu yaptığı yer
- Bilgisayar, o bilgisayarda hoş bir anım var. – Canberk Tomruk 11/C
- Sözlü isteme
- Öcü – Utku Yılmaz 12/D
- Pandora'nın Kutusu – Özlem Yavuz 10/D
- Öncesinde alem yapıldığını zannettiğim, 62 TL'den sonra bu yargımın bozulduğu mekan. – Kaan Yıldız 10/D
- Daha fazla büyütmesinler

KRAVAT / BROŞ / BROVE / ZAMAZİNGO

- Nurettin Koroğlu geliyor, kaç!
- Nurettin Koroğlu
- Çocuk zamazingo taksı n'olur, takmasa n'olur. Önemli olan bir kural varsa ona uyup uymadığıdır. – Nurettin Koroğlu
- Medeniyet yuları – Adil Özçaya 12/C
- Gereksizliğin tepesi noktası
- Hayıııı!
- Turan Hoca'nın 'Hanfeendii' diye bağırması – Merve Demirkol 12/E
- Eteğin uçmasını engelleyen büyük icat – Arzu Tuncer 11/D
- Bence güzel bir şey ya, takılması bir şey. – Burak Aybars Şerefoğlu 11/C
- Mustafa Yüce
- Esaret
- Güncellenmesi gereken yönetmelik – Gözde Şafak Emek 11/F
- İnsanları çok güzel dövebiliyosun. – Ayşenur Sarısoy 10/D
- Erkeklerin onu bir türlü bağlamayı beceremeyip, suçu boyunum ksalığına atması – Cemre Sürenler 10/C

Görüşme

"Bursa'nın üçte biri öğrencim."
Nehir Yılmaz

2006 yılında okulumuza gelen en köklü Tarih Öğretmenimiz Nehir Yılmaz'a görüşlük. Eğitime ve hayatına dair ayrıntıları gün yüzüne çıkardık. Otuz altı yıllık bir serüvenin eğlenceli ve şaşırtıcı yönlerini her zaman olduğu gibi öğrenimimiz bize tatlılarla ve samimiyetle anlattı. Teorileri ve düşüncelerinin ne denli değerli olduğunu asla unutmayacak olan bizler bu güzel sohbeti sizlerle paylaştık...

Renkli bir öğretmen olduğunuzu biliyoruz pek tabii, öğrenciliğinizi merak ediyoruz bu yüzden, nasıldı, afacan bir öğrenci miydiniz?

Nehir Hoca: Açılış bölümü eğlenceliydi. İlk ve ortaokula çantastız gittim. Ablama aynı sınıftaydık. Onun çantasında vardı birkaç malzeme. İkimiz de fena halde tembeldik. O uslu ben yaramazdım. (Hocaların uydurması, aileme böyle derlermiş. Kurallara uymazdım. Özellikle şapka takmaya. Hocaları görünce selamlamamız gerekirdi. Şapka takmayınca selam da olmazdı doğal olarak. Bu yüzden tonlarca dayak yemişimdir idareden. Çocuklar dayakla eğitilirdi o yüzyıllarda. Evde annem (süpürge kullanırdı genelde) okulda hocalar, bu yüzden kısa kaldım.

Öğretmen okulu, Eğitim Enstitüsü dayaksızdır. İksini de yatılı okudum. Manastır gibi. Hep kız öğrenci, başımızda müdüre hamim ve onun ajanları. Sikysa kıpırda.

Şikayet edecek kimse de yok. Sıkıldım boş oturmaktan, kitap okuyayım da zaman geçsin dedim. Abartmışım, dercece alarak mezun oldum. Hatta okul başkanı adayı bile oldum. Rakibim kazandı. Uzun öykü. Hatala içim yanar aklıma gelince. Şike vardı bence.

Her öğrenci bir kez de olsa kopya çekmiştir her halde. Siz hiç kopya çektiniz mi?

Nehir Hoca: Hiç çekmedim. Hem de hiç. Sınav çalışmadığımda adam gibi sıfırımı aldım. Kopya haksızlıktır. Sevimsiz bir şey. Klasımı sarsacaktı. Buna izin veremezdim.

Öğrenciyi tanımanın en kolay yolu onu sinavda izlemektir. Tam bir kara mizah çıkar ortaya. Çocuğun savunmasız kaidiği, en yalın halidir sınav saatleri. Sorular dağıldıktan on-on beş dakika eylemsizdir sınıf. Bildiklerini yanlılar herkes. Ve kıpırdamalar başlar. Eller ve gözler çalışır. Öğretmen göz hapsine alınır önce. Gezen ve konuşan "sert" öğretmen

tercih edilir. Eller yavaşça dalar çöplere, sıra altlarına, gözler öğretmende, sorular gelir arka arkaya. "Kaç dakika var hocam, arkaya da yazabilir miyiz, sırayla mı yanıtlanacak, silgi alabilir miyim, tenefüsü de verecek misiniz, ne zaman okursunuz, dördüncü soru kaç puan, sırayı öne çekebilir miyim, ilgili hoca gelecek mi, su içsem olur mu? Mi, mu, mi, mü, fırsatı düşünene kadar sorular uzar. Fena sıkışmıştır. Kızarırlar, terler, sınıflı kontrol eder sık sık, kendine yandaş arar (Azar işlemek için) O inanılmaz karnazması adım adım çizilmiştir, farkında olmadan döküldükçe dökülür. İşte tam o anda sözlü notunu veririm. Artık tüm savaşıları kazansa da, her sefere benimle katılsa da yüz alamayacaktır tarhten.

Kopyayı eğlenceli bulmam insanın düştüğü zamanlardır, şik değildiri ucuzdur anlayacağı.

Hocam, sizin gibi bir eğitimciye sık rastlanmaz, biz sizden yana çok sevinliyiz. Siz mesleğinizi seçiyor musunuz? Öğretmenlik kendi seçiminiz mi? Mesleğinize ilgili neler söylersiniz?

Nehir Hoca: Mesleğimi, ailem ve koşullar seçti. Doğduğum kasabada ki en yüksek okul ortaokuldü. Lise bile yoktu anlayacağınız. Hemşerilerimin tümü öğretmendir bu yüzden. Babam, amcam, teyzemin kocası, yengemin ağabeyi. Koro halinde öğretmeniz. 17 yaşından beri öğretmenim. Otuz altı yıl oldu. Kirka (en azından) tamamlamayı düşünüyorum. Kişiliğime, yeteneğime en uygun meslek bu. Bilerek seçmedim ama çok memnunum. Bursa' nın üçte biri öğrencim. Bundan büyük bir zenginlik yok. Her sokağa çıktığımda, "Hocam." Her yaş grubunda çokça dost. Hiçbir çıkar ilişkimiz yok. Sevdiğim gayri. O da bedava ve ben de çok. Çocukları çok severim. Onlar da beni. Öyle karşılıksız

faalan hikaye. Birini sevmezseniz o da sizi sevmiyordur. Bu kesin.

Lisedeki öğrenciye örnek olmayı düşünmüyorum. ÖSS, SSS, BCG, ZZZ falan. Benim çocuklarım şık duyu sahibi. Ülkeyin en iyi ikinci lisesi. Daha ne olsun annesi? Ne bu telaş, çocukların olanın bitenin farkındalar. Onlara güvenin. Okul başarımız artarak devam edecektir. Siz onları sınıfta gördünüz mü, ya da bahçede, kantinde, dururak? Ben gördüm. Müthişler. Gözün aydın Türkiye'm. Çok iyi bir nesil geliyor, kararlı, tutarlı, çağının gören, algısı açık, sultullıkla samimiyeti ayıran, estetik kaygılan yüksek, nerede duracağını bilen, pırlı pırlı bir nesil. Ben onlarla olmaktan inanılmaz

Görüşme

mutluyum.

Daha önce Bursa'da başka okullarda da çalıştınız. BAL'ın farkı nedir? Okulumuza gelişiniz nasıl oldu?

Nehir Hoca: Aslında çok geç kaldım. Otuz senedir gözüm siz de idi. BAL benim platonik aşkım. Kısmat işte (!!!) Çalıştığım her okul değerli. Onları anı sandığımdan en güzel yerine sakladım. Tüm çocuklarıma selam olsun. Yaşamımı şöhne çevirdiler varlıklarıyla.

Gelelim BAL'a. BAL bir tane. Adına bak. Herkesin gıptayla baktığı, kantininde çay içip kapsında resim çekti kime istediği, bahçesinde uzun eşek oynanan dahilerin okulu, Dersine girmeyen öğretmeni bile selamlayan, birbirinin ayağına basmayan, kuralları davranış biçimi haline getirmiş, farkındalığı yüksek gururlu ama küstah değil, sevimli, sıcak, muzip. Benim için tek, vazgeçilmez bir yer BAL, söze anlatılmaz. (Anlatamadım zaten)

Gerçekten anlatılmaz, yaşanır bu okul. Şimdi biraz eğitimden söz edelim. Eğitimde "MESAFE" kavramı nedir?

Nehir Hoca: Mesafe, her öğrenim adayına telkin edilen bir kavram. Türkçe öğrenciden uzak durun, samimi olmayın. Açıklaması şu: çocuk milleti şımarmaya hazırdır, yüz vermeye gelmez, tepenize çıkar (maazallah) haddini bilmez. Otoriteniz yok olur. Komik duruma düşersiniz vs.

Gençken uygulardız hepimiz, ciddi olacağım diye öğrenci dövdüm. Şimdi utançla andığım sevimliliğimin adı ciddiyet. Ne saçma. Biz gardıyan mıyız, kimden, neden çekineceğiz?

Ciddi olmalıyız, evet. Eğitimi korkuya değil sevgiye endeksleyerek... Sevmediğiniz çocuğa sevgili öğretmezsiniz demiş bir bilen. Alanınızda yetkenseniz, öğrenci sizi sevirsora mesafe kendiliğinden oluşuyor. Ülkem öğretmeni bu kısır ve boş lallardan arınmalı. Esnek olmalı. Karşımsızdakilere çocuk, onlardan korkmayalım. BAL'da bunlara hiç gerek yok. Emekli olmayacağım bu gidileye. Temelli vazgeçtim. İlgilenenlere duyurulur, sorup durmaktan vazgeçtin.

Çok yönlü, bilgili ve sosyalsiniz hocam. İmreniyoruz size... Uğraşlarınız nelerdir?

Nehir Hoca: Bilmiyorum. Ne ailem ne de öğretmenlerim

ilgilendi bu konuyla. Yazık oldu bana.

Kınama değil bu. Hocaların da hobileri ilerinde kaldı gibi. Hepsi birbirine benziyordu. Akıllı, mesafeli, sakın, birbirinin tekrarı normal insanlar. Kitapları ezberledik, diplomamızı aldık. Olay bu. Siz şanslısınız.

Yetinmeyi öğrettiler. İşinize bakın, çalışın, uslu, terbiyeli, düzgün çocuklar olun.

Yeni bir merak sandı şimdilerde. Sahi benim yeteneklerim nelerdir? Kulağım müziğe duyarlı mıdır? Neden bir enstrümanım yok? Sesim kaç oktav? Sandalyede oturan çokaktan gayri resim çizebilir miyim? Mizah yazarı olma şansım var mıydı? Karikatürden neden bu kadar zevk almaktayım? Tekniği öğretilse masa tenisinde ödül falan da alır mıydım? Vs..vs..

Kendimi geliştirdiğim hobim, MİZAH. Gülmenecek her şey doğrudan içi alanıma girer. Bu konuda ne bulsam okurum. Babam sağ olsun, onun sayesinde evimize bol miktarda dergi, kitap girer. AKBABA ile daha sonra da GIRGİR ile tanıştım. Aziz Nesin' in bütün kitaplarını da çocukken okumaya başladım.

"Kahkaha hayatın darbelerini azaltan bir çok emicidir," demiş bir bilge kişi. Ağzına sağlık. Ruh sağlığını koruyana bedava anlı-depresan.

Sen olarak, "DOST" kimdir?

Nehir Hoca: Asla cimri olmayan, vefalı, parasını yememe izin veren, durup dururken bana hediye alan, benden vazgeçmeyen, bana katılanan, acida, sevinçte, ağlarken, yanlış yaptığımda beni anlayan, aklı vermeyen, beni ezmeyen, sorgulamayan, birlikte yükseldiğim, düşerken tuttuğum kişi. Kisaca annemizin sonra gelen kişi. Bizi onun kadar anlayan. Böyle bilileri var, umutsuz olmayan. Önce siz olun o kişi. İşe kendinizden başlayın. Benim gibi.

Hocam maalesef sohbetimizi burada bitiriyoruz, bizimle paylaştıklarınız hayata bakışımızı değiştiriyor, teşekkür ederiz.

Nehir Hoca: Ne demek, zevk duydum. Kendimi yenilenmiş hissettim. Okul derginizde yer almak "TIME" da yer almak kadar değerli benim için. Sevgiye öpüyorum gül yanıklarınızda. Sağlıcakla kalın.

Tarih öğretmenimiz Nehir YILMAZ'a çok teşekkür ediyoruz bu doyumuz sohbet için.

Furkan Soydan & Çiçek Doğruel

Döneminin sevilen öğretmeni Nehir Yılmaz ile yapılan ve Bal Özü Dergisinin 2010 Nisan sayısında yayımlanan röportaj. Cansu Ayvacioğlu arşivi

Bursa Anadolu Lisesi diğer okullara öncülük etmeye devam ediyor:

"E-atık" projesi ile okulumuz öğrencileri elektrik atıklarını topluyorlar, belediyeye bu konudaki çalışmalarında yardımcı oluyorlar, diğer liselerdeki öğrencileri sunumlarıyla bilinçlendiriyorlar. Proje başkanı Gökay Tunç ile konuştuk ve ondan kısaca bilgi aldık: "Biyoloji öğretmenlerimizin desteği ile başladık bu projeye. Başta çevre liseler olmak üzere pek çok okula elektrik atıkların geri kazanımıyla ilgili bilgi verdik. İki gün süreyle Korupark Alışveriş Merkezi'nde stand açtık ve oradaki insanları bu konuda bilinçlendirmeye çalıştık. Projeyi geçen yıl başlatmıştık ve hala sürdürüyoruz. Umarız daha uzun süre de devam ettireceğiz."

Bal Özü Dergisinin 2010 Nisan sayısında yayımlanan E-Atık projesi. Cansu Ayvacioğlu arşivi

Bahar Şenliği, 2010

Tebeşir Günü, 2010

Tebeşir Günü, 2012

Kimya laboratuvarında ders, 2012

Döner Günü, 2012

Döner Günü, 2014

Okul orkestrası, 2015

Spor sahası, 2015

Spor salonu, 2015

Spor salonu, 2015

Ödül dolapları, 2015

Okul koridorları, 2015

Laboratuvarlar, 2015

1977'de okulun önünde trafik kazası geçirerek vefat eden öğrenci Nilay Demirel'in adına kurulan kütüphane, 2015

Kızlar pansiyonu, 2015

Okulun arka bahçesi, 2015

Okulun arka bahçesindeki yaşlı ağaçlar ve onları inceleyen BAL Mezunlar Derneği mensubu Aygül Seyhan Elam ile rehberlik öğretmeni Didem Göz, 2015

Okulun ana binası, 2015

Bayrak töreni, 2015

Arka bahçeden okul binasının görünümü, 2015

Tescilli çınar ağacı ve arka bahçe, 2015

Okul bahçesindeki en yaşlı ağacın künyesi, 2015

1992'de üniversite sınavına gireceği günün sabahına uyanamayan Muzaffer Marangoz adına okulun bahçesine yapılan halı saha ve okulun görünümü, 2015

'Bahçesinde uzun eşek
oynayan dahilerin yetiştiği okul'

Bursa Anadolu Lisesi

Bir gazete haberi. 2000'li yıllar. Yeşim Ömeroğlu Ünlü arşivi

1987

1988

1989

1994

1990'lar

2001

2004

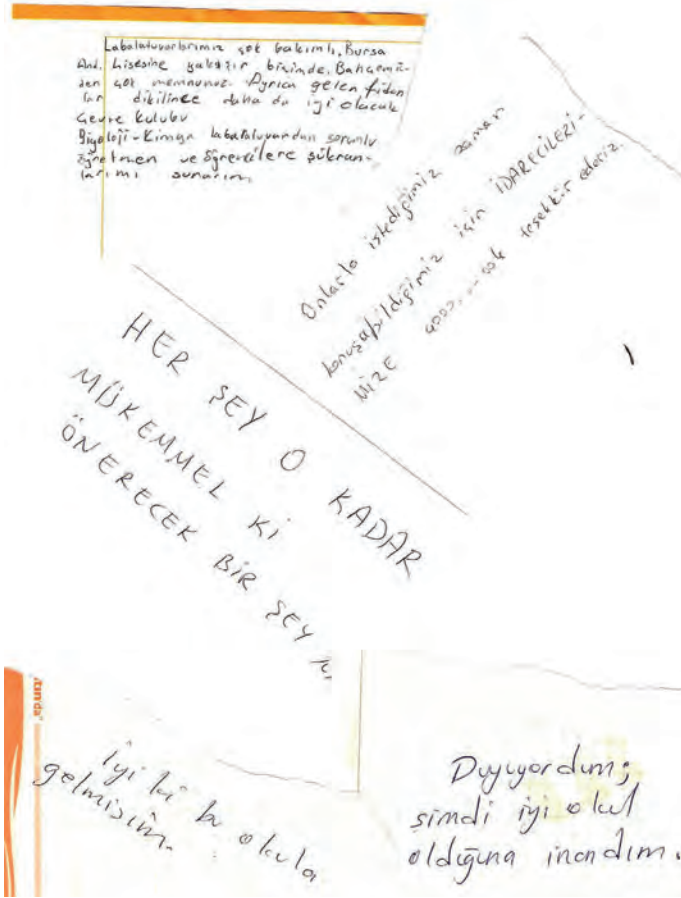

2000'li yıllar

2000'li yıllar

Okul Anketine Öğrencilerin Verdiği Yanıtlar (2000 ' li yıllar)

Enerji tasarrufu önerisi
Pansiyonumuzdaki
aydınlatmaları floresan
lamba olup bunlar hem
fazla enerji harcaymakta
hem de çok ısıtıcı olacak
göze sağlığımızı almamız
yönünde etkilemektedir.
240 lambadan kullanılarak

240' lere varan enerji
tasarrufunda bulunabilir.
Ve gelecek nesillere
kaynaklarımızı aktarabiliriz.
Okulumuzda da böylece
enerji maliyetleri
düşürülebilir.

Begüm Aytepe
S.İ. 712

Bu okul günden önce tabii ki iyi
şeyler vardı. Başarıları, sosyal aktivite-
leri vs. Ama başarı kazanıp eğitim
öğretmene başladıkten sonra duygularımıza
ne kadar yetersiz olduğunu anladık.
Her geçen gün okulumu daha çok seviyoruz

Sosyal aktivitelere katıldıkça okulumuzun
diğer okullardan farkını daha iyi anlıyo-
ruz. Tam bunlar için öğretmenlerinize çok
teşekkür ediyoruz.
Unutmayın başka meslek daha kadar
her şey bu patite devami eder

B.A.L'de Lise 10 yıl okuyup
Herkes B.A.L'de okuyor.

OKULUMUZU
GÜZEL
SEVIYORDUK!

Yapılan her tür çalışmada, dolayı okul müdürümce, müdür yardımcılarımız, öğretmenlerimiz ve teşekkür ediyorum. Bu sene yapılan faaliyetler çok güzeldi. Okulumuz farkını yine ortaya koydu.

Tesekkürler B.A.L
Ailesi.

Okul Müdürlüğüne Uygunluklar

Biz çok kaliteli bir okulumuz. Bence KAL-DEK bize büyük ödülün yanında başka bir ödül daha versin!

Okul müdürüne teşekkürlerimizi problemleri çok daha iyi çözümler.

B.A.L
Süper
İşlerimi

Başarı edilişini kesin alacağına
Yerimden başla olmak üzere tüm
emel verilerine çok teşekkürler.

Yemekhane
parası için
aylık ödenmesin

Kaliteli bir okulun ortamı öğrencilerin mutlu ve başarılı olmalarıdır.

Biz kesinlikle kaliteli bir okulumuz.

Bizim gibi okulda hizmetliler öğrencilere ne olur ki? Ya da uygunlu bir püfde semtiyesini kullanmak isterseniz öğrencilere katkı. Her yıl kontinü hasta olan öğrencilere başka bir sene-İmar kayıtları? BİZ MURUÇLUZ BİLEMEZ?

Okulda basketbol ve futbol turnuvaları yapıldı. Bunların yanında voleybol turnuvası olmasını da istiyoruz. Yapılacak olan voleybol turnuvasının okulumuzda voleybol takımının oluşmasında etkili ve yardımcı olacağına inanıyoruz!!!

Eğitimde kaliteyi burada öğrendik.
Bu okulun öğrencisi olduğumuz için kendimizle gurur duyuyoruz.

Okulumuz bu sene de çok başarılı,
Mut. Zümresine teşekkürler,

medic yardımcılarımız ve okul
müdürümüze yatakhaneyle çok ilgili
oldukları için teşekkür ederim

Kıymetli BAL yöneticileri

"Kaliteli" bir okul olarak
okulumuz yeni ve "kaliteli"
projeksiyonlar alınmasını öneririm

İngilizce Dil Laboratuvarının
internet bağlantısı tamir
edilsin.

Fikirler bizden çıktığı
halde başka ekipler
fikrimizi alıp kendi-
lerine göre uyguluyorlar.

Fikin hırsızlığı
VAE!

BELGELER

BURSA MAARİF KOLEJİ

BURSA MAARİF KOLEJİNİN RESMEN ÖĞRETİME AÇILIŞININ DÖRDÜNCÜ YILI SONUNDA HÜKMİ ŞAHSİYETİNİ BELGELEYEN RESMİ BİR MÜHÜRÜ BULUNMASINA RAĞMEN HE NÜZ MUSTAKİL BİR OKUL BİNASI, OKUL MÜDÜRÜ VEYA TAYİN EDİLMİŞ KADROLU MÜ DÜR MUAVİNİ, BAŞKACA BİR HİZMET KADROSU, ÖZEL DERS ARAÇ VE GEREÇLERİ, YABANCI LİSANLA ÖĞRETİMİN ZARURİ KILDIĞI LİSAN LABORATUVARI VEYA BEN ZER OLANAKLARI YOKTUR VE ASGARİ İKİ YIL DAHA OLAMIYACAĞI KESİNLİKLE BİLİN MEKTEDİR.

Şehrimizde mevcut Milli Eğit im kuruluşları arasında, bu günlerde, dördüncü öğretim yıl ı çalışmalarını tamamlamak üzere olan ve 9 nisan 1974 tari hinde 5. ci dönem öğrencileri ni seçebilmek için verdikleri sı kım aday arasında birinci ka deme imtihanları yapılan Bursa Maarif Koleji hakkında, il gli Maarifçiler ile öğrenci ve lleri dışındaki pek az kişi, özel el 1974-1975 ders yılı öğren eci aday velileri, yeterli bilgi sa hbedir.

BUGÜNKÜ DURUM:

1970 yılı sonlarında Bursayı zıvarat eden günün Milli Eğit im Bakanına mahallî teşkilât adına yapılan bir öneri üzerine konunun gerektirdiği ön ha zırıklar ve bir okulun ihtisarı da zarurî etimler yapılmadan, aletlerce tedrisata başlanılan Bursa Maarif Koleji, müteakip yıllar boyunca eğitim ve öğre tim alanında çesine ender rast lanır ihmalatere uğramış, Milli Eğitim teşkilatımızın mesul ve yetkili kademesinece âdetâ kendi kademesine terkedilmiş ilk yetkili kademesinece âdetâ kendi kademesine terkedilmiş, il gütinin yetersiz olanakları için de uygulaması konularını an tırmış ve tedrisatını bu günâ kadar sürdürmüş bulun maktadır.

İşin lüzun tarafı şudur ki, bu durumdan en fazla mağdus ir ve mağdusiyetli olanlar gerek ler, neticeler âzâsında mesdus ve taklîp edilebilir mesdus ve imkânlarla sahip olanlar, il gütin sorunumuz sadece barınma cak bir dershane olmadığın en fazla bilmek durumunda bu lunanlar, mahallî teşkilâtın temsilcileri, davamı esas sahipler i olanlar ve görünen âcil çö züm şekli getirmek görev ve

HÜSAMETTİN ORUÇ

Kolej Koruma Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

mesuliyetini taşıyanlar, ayırdı da belirtilecek bugünkü kılfa yetsiz durumun, kanaatimize, en önde gelen sorumlulardır.

Bursa Maarif Koleji bugün 300 den fazla öğrencisi bulu nan, orta öğretim bölümünün bu yıl ilk mezunlarını verecek 4 yıllık bir tedrisat devresi ve çirmiş, yabancı lisan esas a lan özel eğitim ve öğretim prog ramları uygulanması gereken, kolejler statüsüne bağlı, resmi bir öğretim kuruluştur. Ancak bu kuruluşun, resmen öğre time açılışının 4. cü yılı sonun da hükmi şahsiyetini belgele yen resmi bir müdürlü bulun masına rağmen henüz müsta kıl bir okul binası, okul müddi ri ve/yen tayin edilmiş kadro lu müdür muavini, başkaca bir hiz met kadrosu, özel ders araç ve gereçleri, yabancı lisanla öğre timin zarurî kıldığı lisan labo ratuarları veya benzer olanak ları yoktur ve asgarî iki yıl da ha olamayacağı kesinlikle bilin mektedir.

bu öğrenci kabul et memek suretiyle kolej tedris atışında kopukluk yaratılmas ı için 1974 dönemin yarım kontenjan uygulaması ve sade ce 30 öğrenci kabul etmiştir. Bu yıl şehrimiz ilk okulların dan mezun olmaları beklenen alı bine yakın öğrenciyi orta öğretime dahil edecek okul ve dershane imkânı, mevcut il okullarda uygulanan ikli ve hatta üçlü tedrisat sayısı ve ya dershane başına düşen öğ reneci sayısı arttırılmadıkça bu lunamayacağına ve Erkek Lise sindе sadece boş tek laboratu

var kaldığına göre, durum bu yıl daha da kritiktir.

1973 — 1974 ders yılının bit mesine iki hafta kaldığı günün lerde ve 1974 — 1975 dönemi öğrencilerinin tesbiti için yedi yüzü aşkın aday arasında birin ci kademe imtihanlarını yapı lınsından bir ay sonra, Bursa Maarif Kolejinde bu yıl kaç öğ reneci alınacağına ilgili okul idarecileri ve bizzat Milli Eğit im Müdürlüğü bilmemektedir.

KOLEJ ERKEK BÖLÜMÜ

Bugün Erkek Lisesi bünye sindе öğretim gören Kolej öğrencileri, okulları esasen mevc ut dershane kıfayetsizliği sebebiyle kendilerine ancak te fvik edilebilen 2 küçük sınıf ile işeyle ait kimya ve biyolo jî laboratuvarları içinde, gayri müsait şartlar altında, lisan öğretiminin gerektirdiği hiç bir modern olanaktan yarar lanmadan tahsillerine devam etmekte ve bu yetersiz düzen çerçeve bir fedakârlık ve feragatla çarpınan mahdud öğre tim ve idarecinin gayret ve himmetleri ile ayakta durabil mektedir.

Filhakıkâ, her yıl gittikçe artan orta öğretim öğrencileri için dershane tedricine imkân bulunmaz iken Milli Eğitim Bakanlığının emirleri ile Kole j öğrencilerini misafir et mek zorunda bırakılan okul idaresi, önce müdür yardımc ılarını tek bir odaya toplamas ı, bu yetmeyince kimya ve biyo lojî laboratuvarlarını daimî ders hane olarak kullanmaya başlamış, ancak 1972 — 1973 yılı sonunda yeniden 60 öğren cinin kabulüne imkân sağlan mış ve öğrenci kabul et memek suretiyle kolej tedris atışında kopukluk yaratılmas ı için 1974 dönemin yarım kontenjan uygulaması ve sade ce 30 öğrenci kabul etmiştir. Bu yıl şehrimiz ilk okulların dan mezun olmaları beklenen alı bine yakın öğrenciyi orta öğretime dahil edecek okul ve dershane imkânı, mevcut il okullarda uygulanan ikli ve hatta üçlü tedrisat sayısı ve ya dershane başına düşen öğ reneci sayısı arttırılmadıkça bu lunamayacağına ve Erkek Lise sindе sadece boş tek laboratu

Bursa Maarif Koleji

— Baştafı S. 2 de —

nan teminli vaalet eden mahallî ni teşkilât temsilcileri, emsali yi okul inşaatı için 6.800.000,— TL tahsisat ayrılması sağlan ması vaaletleri meselesi ver ne getirememiş ve her yıl bu idareci yeni yıl başına ak tarım emeklerini bakan Bakan lık yetkilileri nişayet, 1973 yılı Haziran ayında mevkur zar sa hemen temin edilemediği takdirde mevcut tahsisat «şey ka bir ite kaydırılmak» zorunda kalacaklarını ilirir edince, ye tersiz kolej şartlarının daha kritik duruma geçeceğini ve esa sen yetersiz olan imkânların daha da daralacağını ve esas sen öğrenci velilerinden olu san «müteahhibi» heyetis der hal ve faaliyetle arası sorunu ma Bursa Bölgesinin yetmiş mi de sonuca ulaştırarak ilk imabet keratını yapmıştır. De ha sonra resmen teşkilâtın ma yolu ile geçimini arttırmay ı ve öğrenim, idareci, ders a raç ve gereçleri konusundaki meksamların inalesini, ma

halli teşkilâta ve okul yöneti cilerine yardımcı olması zaru ri gören müteahhibi heyet, bu arzusunu 10 ocak 1974 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Bursa Maarif Koleji ve Öğ renecilerini Koruma Derneği, Dernek statüsünde faaliyet a rmalarına uygun faaliyetleri ni amaçları arasında seçilen kole j öğrencileri, meksan ve ye tersiz düzen içinde öğrenimle rini yürütmek zorunda kalmak tadır. Bugün lisan kursları ncan en küçük önel kuruluşlar bile lisan laboratuvarlarına sa hbedir, yabancı lisanla öğre tim yapan bir Devlet kurulu sunun, mevacı vermede başla dığı 5. ci tedris yılı boyunca bu olanak yoktur ve sonra, yeni alınacak öğrencilerin barınd ırılacağı dershane ile arası se nuf mevzuatı karşısında ilk san kalan öğrenim bitiricinin karılanması gibi bazı gerekç eci kapsamaktadır.

SONUÇLAR

Bursa Maarif Koleji sorunu sadece ilgili öğrencileri ve öğ reneci velilerini ilgilendiren özel bir sorun değildir. Filhakıkâ kolej öğrencilerinin 4 yıl danberi misafir oldukları ve yaklaşık 3 yıl daha kalacakları Liselerin esasen yeterli olma yan dershane durumları, öğ retimen ve personel kadroları, ders araç ve gereçleri, her yıl gittikçe artan öğrenci sayısı yüzünden ciddi sorunlara dö nüşmüş bulunmaktadır. Bu o halde öğretim gören öğrenc

çilerin içinde bulundukları şartlar ağırlaşıpça ve imkân lar daralıpça, yeni öğrenci ka bul imkânları — geçen yıl Er kek Lisesinde nyugatıldığı gibi — kısıtlanmaktadır.

Dernek statüsünde faaliyet a rmalarına uygun faaliyetleri ni amaçları arasında seçilen kole j öğrencileri, meksan ve ye tersiz düzen içinde öğrenimle rini yürütmek zorunda kalmak tadır. Bugün lisan kursları ncan en küçük önel kuruluşlar bile lisan laboratuvarlarına sa hbedir, yabancı lisanla öğre tim yapan bir Devlet kurulu sunun, mevacı vermede başla dığı 5. ci tedris yılı boyunca bu olanak yoktur ve sonra, yeni alınacak öğrencilerin barınd ırılacağı dershane ile arası se nuf mevzuatı karşısında ilk san kalan öğrenim bitiricinin karılanması gibi bazı gerekç eci kapsamaktadır.

Hiç şüphesiz temelde yatan esas sorun kolej okul binası

ve ilgili teşkilatın inşaatıdır. Ancak Bakanlığın 1972 binye sinden terfiki ettiği 6.800.000,— lira ile programda öngörülen «24 dershane» okul binası ile 200 panopton Bursa Koleji projesinin tahakkuku, vaki fiyat artışıyla muvacehesinde bu gün müteahhibi imkânın olma yacak. Yapı İleri 2. ci Bölge Müdürlüğünün tasarılarına göre sadece okul binasının inşaa na bile yetmeyecektir. Bu se beple durumun çok büyük bir hasasanyetle izlenmesi, takibi ve Bursa Milli Eğitim yetkilile rinin buginde kadar gösterdiği ataları terkederak aynı ge ni için çirpanın Kuruma Der neği ile sıkı işbirliğine girme si ve gittikçe büyüyen sorun ları için çözümler getirmek ka rırlı ve gayretli olması gerek mektedir.

Düğer önemli bir sorun, bu yıl özellikle sıkışık olduğu bil insin Erkek Lisesinde derhal yeni dershane imkânları vere bilmektir. Bu hususta Koru ma Derneğine öncelikli çözüm şekli, Lisecî çok yakın bir il okulu, Şehrimizin diğer bir çok ilkokullarında olduğu gibi 2 devreli öğretime geçirilmesi ile karzımlık imkânın bu yıl üssey alınacak arası kurum öğrencilerine tahsis ve bu sor unu kolej için lise bünyesinde 2 yeni dershane terfiki edile bilmelidir.

Bir başka sorun, bugün 300 ü aşkın «Kolej öğrencisi» — öğrencilerini misafir bulundukları Lise idarecileri nezdinde ta kip edecek ve velileri ile Kor uma Derneğine muhatap ola cak kadrolu müdür muavini lerdir. Bu hususun çözümlenme den yemine getirilmesi önem lidir.

Bursa Maarif Koleji sorunu larının, ilgili okul yöneticileri, Bursa Milli Eğitim Müdürlüğü, Koruma Derneği ve Bakan lık yetkililerinin müteahhibi ve devamlı gayretleri tahakkuk et tirdi takdirde bile ancak 3-4 yıl sonra çözümlenebileceği, bu süre içinde mevcut koşu ların hafifletilebilmesi için tüm ilgililerin mutlak gayretlerine ihtiyaç bulunduğu, buğüne ta dar gerçekleştirilen veya ihmal e uğrayan hususların çözüm şekillerine kavuşturulmasında mesuliyetli bulunmalarını aynı zamanda bunun merdinin de postlaşacakları asla unutulma madır.

Bursa Maarif Koleji tesisleri inşaatı nihayet ihale ediliyor.

Şehrimizde 4 yıldan beri öğretim yapıldığı bilinen ve 1974-75 der sınıflı için kabul edilen yeni öğrencilerle toplam mevcudu beşyüz yakışan BURSA MAARİF KOLEJİ, önümüzdeki ay ortasında Ankara'da yapılacak ihalesi sonunda nihayet, müs-takil ve modern okul tesislerine kavuşmak umidini koza-nacaktır. İlk olarak 24 ders hane ve 300 öğrenci kapasitesinde pansiyon binası ile kapalı spor salonundan ibaret olacak büyüklükte planlanan söz konusu tesisler, 14-100.000.- lira tutarlı birinci keşif üzerinden 14-8-1974 günü Bayındırlık Bakanlığınca ihale edilecek ve teravin programına göre 1977 yılın da hizmete girecektir.

Bu merhaleye ulaşılmasından tüm öğrenciler, öğrenci velileri, görevli işi niyetli idareciler, öğretmenler ve Bursa Kolejinin hazin hikayesini yakından takip eden Derneğimizin üyeleri hiç şüphesiz büyük bir memnuniyet duy-makta, bugüne kadar gerçekleştiren şanssız ve türlü ihmalle-re uğramış bulunan Bursa Kolejinin hazin hikayesini yakından takip eden Derneğimizin üyeleri hiç şüphesiz büyük bir memnuniyet duy-makta, bugüne kadar gerçekleştiren şanssız ve türlü ihmalle-re uğramış bulunan Bursa Maarif Kolejinin kaderinde bundan böyle olumlu gelişmeler ve KOLEJ hükmü şahsıyetini nedense bir türlü benimseyemeyen İlimiz Milli Eğitim Müdürlüğü görüşle-rinde lehte bazı değişiklikler, şimdiye kadar gösterile-meyen üstün gayretler olabileceği inanc ve ümidini taşı-maktadır.

Bursa Maarif Koleji 1970 yılında resmen tedrisata açılmış ve o günün koşulları altında müstakil bir okul binası verilemediği için kız öğrencileri Kız Lisesinde, erkek öğrencileri Erkek Lisesinde misafir edilmişlerdir. Ancak her yıl öğrenci sayısı devamlı surette artan Koleji birkaç yıl geçince ev sahibleri-rini ciddi sıkıntılara sokmaya başlamış, Koleji açtığını unuttuğu görünen Bakanlık ile bu durumun tashihi için yeterli gayret gösteremeyen İlimiz Maarif Müdürlüğü bir müddet sonra mukadderetle-ticilerle bazı karıştırmışlar-ınca, Dayalı bulundukları Liselerin ders-hane sayı-ları kıfayetsizince, labo-ratuvarları dahi sınıf olarak kullanmaya başlayan Kolejin, mevcut olmayan ders araçları, noksan öğretmen kadroları, yetersiz ders kitapları ile gittikçe çoğalan problemlerine, iki bölüm arasında bir türlü kurulamayan tesanüd ve bu garip duruma eşlik eden ilgisiz kalması, eşlikince, durum gittikçe vahim hâl almış ve nihayet bir kısım öğrenci velileri su-

hipsiz katan Koleji sorunları için teşkilatlanmak zorunlu olduğunu duyarak bir KORUMA DERNEĞİ kurmuşlardır.

1630 sayılı Dernekler Kanunu hükümleri çerçevesinde 10 Ocak 1974 tarihinde nas-men kayıt, ilan ve tes-cil edilen Dernek, gayri müstakil kuruluşlara rağmen, ilk günden itibaren başarıyla olabilmis, maksada uygun bir arsanın temini ve ihalenin çabuklaş-tırılması, konularında inkar edilemez katkılarda bulunmuş, Maarif Koleji öğrenci-lerinin daha etkin ve yeterli öğretim imkanlarına kavuş-ması için çok samimi çalış-malarında bulunmuş, ancak Kız ve erkek öğrenci velilerinden oluşan bir yönetim kuruluna sahip olmasına rağmen Bursa Kız Lisesi müdü-rünün kişisel ve anlaşılma-z görüşleri ile Bursa Maarif Müdürlüğünün pasif tutumu nedeniyle «Koleji öğrencileri ne yardımı» faaliyetlerini sınırlı düzeyde bu kuruluşa ku-cak açmak basiretini gösteren Erkek Lisesi bölümüne teslim edebilmiştir. Bununla beraber Bursa Maarif Kolejinin tüm sorunları, idareci ve öğretmen ihtiyaçları, acil noksanlıklar Bakanlık katında devamlı ve şurlu bir ısrar ile takip edilmek-te, önümüzdeki ders yılı için bazı müsbet gelişmeler sim-ğiden elde edilmiş bulunmak-tadır.

Ağustos ayı içinde ihalesi-beklenen ve şehrimiz Acem-ler mevkiinde, trafik intifazı sahası olarak kullanılmı, ot-norularına bulunduğu mahallede yapılacak Koleji binası ik-mâl edilene kadar, asgari 2-3 yıl daha, mevcut durumda-nda, maalesef zaruri bakım-maktadır. Bu yıl orta kısm öğrencilerine müvevafık bir-özenle diploma tevzi eden 4 yaşındaki Bursa Maarif Kolejinin, yeni binalarına geç-mediren ilk Lise mesurları ni-dahi vermesi kavrule muh-temeldir. Yüksek tahsil kade-melerine tevdi edilecek bu öğrencilerin karşılaşacakları sınavlarda mutlaka başarılı olmaları için, bugünkü yetersiz düzenin açılan plâhı, öğ-retmen, idareci ve kıtan gibi temel sorunların derhal çözümlenmesi, bunlardan başka genel kültür, eğitim, ve beynelmünel temas olanak-larının öğrencilere sağlan-ması kanaatimizce büyük önem taşımaktadır.

Bu notelerle ve öncelikle iki Lise gurubunda tam bir tesanüd behemahal sağlanmalı ve Koleji sorun-ları müştereken ve tam bir içtenlikle ele alınmalıdır. Diğer taraftan bugün rev'i şahsına münhasır garip bir tedris denemesini uygulamak-ta olan Bursa Maarif Kole-jinin özlünen hedefleri ulas-masında koordinatör olarak vazife yapacak ve direkt Ba-

kanlığa bağlı tam yetkili, mes'ul bir KOLEJ MÜDÜRÜ veya KOLEJ GÖREVLİSİ'nin açılan tayin edilmesi kanaatimizce her yönü ile faydalı olacaktır.

Bugüne kadar çeşitli ölçü-lerde ihmâl edilmiş bulu-nan Bursa Maarif Kolejinin, mukarrer ihalesi ile birlikte

HÜSAMETTİN ÖRÜÇ

KORUMA DERNEĞİ
YÖNETİM KURULU
BAŞKANI

yeni bir bütüylek kanaması ve çift kademe imtilhanları ile eleterek kabul ettiği ger-çekten değerli yavrularını

za büyük bir eğitim ve öğre-tim kuruluşu olarak bütün o-lanaklara kavuşturulması en-samimi dileğimizinizdir.

BURSA MAARİF KOLLEJİ İNŞAATI

14.8.1974 günde müteahhit K.Zeki GÜNDÜZÜ'ya 14.100.000.00 lira keşif bedeli üzerinden % 3.12 tensilitle 13.660.000.00 TL. ya ihalesi yapılan Bursa kollej yeni bina (derslik bloku, pansiyon ve spor salonundan) müteahhildir. 21.10.1974 tarihinde inşasına başlanmış olup, bu tarihten itibaren 1000 takvim günde bitirileceği planlanmıştır.

İnşaat sahası 19.500 m², inşaat alanı 2995 m². ve kullanılacak yapı alanı ise 12.210 m². dir.

200 kişilik orta öğretim talebesine cevap verecek olan yurt binası bodrum, zemin 1 ve 2. nci katlardan meydana gelecek ve buradan merkezi ısıtma sistemi ile diğer binaların ısıtılması temin edilecektir. Bu katları meydana getiren bölümlerde aşağıda yazılı üniteler mevcuttur.

Bodrum katları: Kazan dairesi, Kömürlük, Depolar, Kaloriferli dairesi

Zemin katları: Bevir ünitesinde - Koşu, wc.ler, hemşire doktor, bekleme danışma odaları, personel yemekhanesi, yamaçhanesi; Üst-ikiği, yamaçhanesi, el yıkama odalarından, yemekhane ünitesinde; yemek salonu, kahvaltı yemek pişirme, bulaşık, yıkama ayıklama odaları,

1 ve 2.nci katları: Yatakhane, wo. duş - lavobolar kısmından müteahhildir. Derslik bloku ve spor salonundan meydana gelen diğer kısım ise bir arada 3 blok halinde inşa edilecektir. ve katları da aşağıda yazılı üniteler meydana getirmektedir.

Bodrum katları: Kömürlük, yemekhane, kantin, soyunma odaları wo. duş ve hademe odası,

Zemin katları: Spor salonu; Normal 225 kişilik oturma yeri olan gerektiginde sinema, tiyatro gibi sosyal faaliyetler için kullanılacak ve 700 kişiye cevap verebilecek niteliktedir. Bu katı meydana getiren diğer bölümler ise, kimya laboratuvarı sosyal bilimler laboratuvarı, Fizik laboratuvarı, Biyoloji laboratuvarı, yabancı dil laboratuvarı, Müdür, Müdür Baş yardımcısı, Müdür Yardımcıları, Doktor, yayın, Müzik, hazırlık, bekleme ve wc. lerdir.

1.Katları: Sınıflar, Öğretmenler odası, Kitaplık, Kitaplık deposu bekleme yeri, ders aletleri odası wc.ler,

2. Katları: Sınıflar, Resim atölyesi, muavin odası, Ders aletleri odası

3.Katları: Sınıflar, yabancı dil laboratuvarı, muavin odası, Ders aletleri odası bulunmaktadır.

Modern bir şekilde inşa edilecek olan tesisler tek tedrisat yapıldığı taktirde 1000, çift tedrisat yapıldığı taktirde ise 2000 orta öğretim talebesine cevap verebilecek ve milli eğitime büyük katkısı olacaktır. İleride ihtiyacı görüldüğü taktirde pansiyon blokuna bir kat ilavesi ile yatak talebe adedi 300 kişiye çıkarılabilecektir.

B.A./S.Y.

Koruma Derneğince alınan Demirbaş eşya listesi

Sıra No.	Tarih	Lot No.	Nereden alındı	Eşyanın Adı	Miktarı	Fiati	Tutarı
						₺	₺
1	17.5.1974	867	Galeri Metia	Türk Bayrağı 190X225	1	185,-	185,-
2	"	"	"	Obel Filmosa 100X150	1	400,-	400,-
3	14.10.1974	7822	Şekercioğlu	Çiftli Serika Masa Kalemi	170,-	170,-	3025,-
4	8.11.1974	78003	Konyalıoğlu	A 170 Profil Masa	1	265,-	265,-
5	9.11.1974	8738	Şekercioğlu	Kozma Masa Lambası	1	265,-	265,-
6	21.11.1974	9086	Şekercioğlu	Simsen 5 Parçalı	1	140,-	140,-
7	"	"	"	Tel Zamba Makinası	1	28,-	28,-
8	"	"	"	Kağıt Makası	1	40,-	40,-
9	"	"	"	Delikli Zamba Makinası	1	10,-	10,-
10	"	"	"	Çiftli Madeni Direkli Bay.	1	160,-	160,-
11	"	"	"	Çiftli Madeni Direkli Bay.	1	53,-	53,-
12	27.11.1974	515	Naim Ulkardeşler	Radyatör 3000 W	1	1750,-	1750,-
13	28.11.1974	610390	Bedri Çimenbiçer	Doner kotruk süper	1	1375,-	1375,-
14	6.12.1974	610469	"	Süper Sabit Nisefir Kolt.	7	898,50	898,50
15	7.12.1974	610421	"	"	1	898,50	898,50
16	10.12.1974	610433	"	Orta Masa 55	1	200,-	200,-
17	"	"	"	Normal Sandalye	2	70,-	140,-
18	"	"	"	Büner Portiye	1	185,-	185,-
19	14.12.1974	780164	Konyalıoğlu	Aktüjer	1	802,95	802,95
20	16.12.1974	780192	"	Masa	2	300,-	600,-
21	17.12.1974	780210	"	Daktilo Masası	1	611,25	611,25
22	17.12.1974	5	Dar Film	UKR,166 mm,Sinema Mak,ve akcesuarı	1	13250,-	13250,-
23	10.1.1975	50	Haliflev Polykan	Formika çerçevesi Pano	1	505,-	505,-
24	20.2.1975	966056	Konyalıoğlu	Alet Dulabı iki kapılı	2	1590,-	3180,-
25	22.2.1975	75	Madeni Çiçek evi	Bakır beyaz tabağa işli emeli	1	140,-	140,-
26	24.6.1975	4	Hogür Ticaret	Sinema Makinası Arabası	1	1500,-	1500,-
27	27.8.1975	966960	Konyalıoğlu	Klasik Masa 140 lik	1	1010,-	1010,-
28	4.9.1975	987000	"	Milano Sandalye	2	250,-	500,-
29	26.9.1975	862106	"	Yeni Profil Çalışma kolt.	1	681,75	681,75
30	25.12.1975	298,73	Meyer Saat Tem.Tic.Sizgus	Linyeri Saatı	1	4900,-	4900,-
31	19.1.1976	31	Galeri Servat	Hayrak Facit U2 Isıptolu Tek,Mark	1/10,-	5710,-	5710,-
32	9.2.1976	862862	Konyalıoğlu	Yeni Profil Çalışma Kolt.	1	656,50	656,50
33	11.2.1976	862871	"	Camlı Malzeme dolabı	3	1800,-	5400,-
34	"	"	"	Camlı Derz Dolabı	1	1690,-	1690,-
35	"	"	"	Klasik Masa 140 lik	1	1390,-	1390,-
36	12.2.1976	23	"	Çöp Kutusu	2	55,-	110,-
37	15.2.1976	41	Meat Bolamat	Tabure 50 lik	36	27,50	990,-
38	17.2.1976	1661	Galeri Metia	Cimastik Minderi	2	600,-	1200,-
39	22.2.1976	1386	Tekin Ticaret	Öğrenci Sırası	9	1000,-	9000,-
40	25.2.1976	5	Güven İş	Sabit Aski	3	500,-	1500,-
41	"	5	"	İsgara	1	200,-	200,-
42	4.3.1976	449011	Konyalıoğlu	Dozay Dolabı	1	1210,-	1210,-
43	25.3.1976	77	"	Çöp Kutusu	1	55,-	55,-
44	26.10.1976	965	Bursa Gaz ve Tic.A.Ş.	Nordmende Televizyon	1	5066,25	5066,25
45	27.10.1976	537028	Uğurlu Ticaret	Antea	1	157,50	157,50
46	30.10.1976	11	Sefik Delicay	Çöp Kutusu	15	55,-	825,-
47	23.11.1976	283	Pak Ticaret	Teletraf Regülatör	1	600,-	600,-
48	11.8.1977	2128	Erbekler Koll.Şti.	Kaynak Makinası	1	5390,-	5390,-
49	4.10.1977	195	Selahattin Nerey	Diyoneli Sandalye Kumaşlı	20	385,-	7700,-
50	7.10.1977	8506	Şekercioğlu	Simsen 5 Parçalı Napa	1	220,-	220,-
51	"	"	"	Çiftli Serika Masa kalemi	1	250,-	250,-
52	"	"	"	Delikli Zamba Makinası	1	15,-	15,-
53	"	"	"	Telli Zamba Makinası	1	40,-	40,-
54	7.10.1977	8497	"	Simsen 5 Parçalı Napa	2	225,-	450,-
55	"	"	"	Çiftli Serika Masa kalemi	4	250,-	1000,-
56	"	"	"	Makas	4	30,-	120,-
57	11.10.1977	3150	Akbaşak Koll.Şti.	Kova	12	30,-	360,-
58	4.8.1977	982	Dilek Ticaret	René Tıglı	1	180,-	180,-
59	18.10.1977	2972	Tartaş Koll.Şti.	Falaks Bardak	288	6,-	1728,-
60	15.11.1977	240	Selahattin Nerey	Formika Portiye 95X370	1	3500,-	3500,-

Kolej inşaatı hakkında bilgiler veren bir yazı, 1974. Hüsamettin Örüç arşivi

Koruma Derneğince okula alınan demirbaş eşya listesi. 1974-1977. Hüsamettin Örüç arşivi

SÜBETTİN 10.2.1976

231.5/106

Personel ihtiyacımız hk.

Milli Eğitim Müdürlüğüne
BURSA

Okulumuz 1976-1977 öğretim yılında kendi binalarına taşınmasından aşağıdaki hizmetler sınıflarından gerekli kadroların verilmesinin teminini emir ve mizaadelerimize saygılarımızla arz ederim.

Nadir Gezer
Bursa Anadolu Lisesi Müdürü

1- Genel Hizmetler Sınıfından: Adeti

a) Muhasebeci ve muhasebat 1 *Kadrosu geldi ve muhasebeci alındı*

b) Ayniyat Memuru 1

c) Pansiyon yönetim memuru 1

d) Pansiyon Anbar memuru 1

e) Kütüphane memuru 1

2- Yardımcı Hizmetler sınıfından: Adeti

a) Hastabakıcı 1

b) Ağcı 2

c) Ağcı yardımcısı 2

d) Temizleyen 1

e) Temizleyen yardımcısı 1

f) Bahçıvan 1

g) Hademe 30

Nadir Gezer
Anadolu Lisesi Müdürü

Milli Eğitim Müdürlüğüne yazılan hizmetli talep dilekçesi. 27 Nisan 1976.
Hüsamettin Örüç arşivi

Milli Eğitim kanalıyla istediğimiz ödenekler dışında olup, sadece bütçe teklif yazımızla bakanlıktan istediğimiz ödenekler aşağıdadır:

Fasıl Maddesi	Açıklama	Lira	kr
320	Ulaştırma giderleri	50 000	00
360	Makine, Teçhizat Onarım	5 000	00
4100	Baskı, Yayın, Kirtasiye	20 000	00
420	Yakacak	200 000	00
440	Elektrik, Su	60 000	00
Toplam:		335 000	00
Genel Toplam		Lira	kr
Milli Eğitim Müdürlüğü Kanalıyla:		2 686 175	00
Bütçe Teklif Çizelgesinde:		335 000	00
		5 021 175	00

Nadir Gezer
Bursa Anadolu Lisesi Müdürü
10/2/1976

Okul müdürlüğüne bakanlıktan istenen ödenekler, 1976. Hüsamettin Örüç arşivi

Koruma Derneği

1.7.1976

Sayın Veli,

A-Genel Açıklama :

1975-1976 Öğretim yılının sona ermesiyle,yeni Öğretim yılı hazırlıklarımıza başlamış bulunuyoruz.Yeni Öğretim yılına düzenli girebilmemiz için Sayın velilerimizin ne gibi hazırlıklarla okula döneceklerini bu bültenimizde bulacaklar ve bu bültenimizdeki istekler doğrultusunda hareket edeceklerdir. Bu yönde titizlik gösterilmediği takdirde bunun sıkıntısını Öğrenci çekecektir.

Yatılı okulların düzenli çalışabilmesi için işlerini Öğretim yılı başından itibaren bir düzene koymasına gereğince inanıyoruz.Yatılı Öğrencilerle ilgili istekler olagelmisti olaylar dışında değiştirilemez.O bakımdan yatılı Öğrenci velilerimizin iyice düşünerek karar vermelerini;buna göre sorunlarını gündemelerinde bekliyoruz.

1975-1976 Öğretim yılını başarılı bir sona ulaştırdığımız inancındayız. Hazırlık sınıflarında % 90 bir başarı elde edilmiştir,Bu derece yüksek bir başarıya ulaşmada değerli İngilizce öğretmenlerimizin üstün görev anlayışlarının büyük payı vardır.

Ayrıca bütün sınıflarımızın 537 öğrencisinden 442 si doğrudan;diğer bir deyişle % 82 si doğrudan sınıflarını geçmiştir;bu öğrenci grubumuzdan 331'i kesintisiz 7 ve 7'inin üzerinde başarılı olmaları;yani bütün okulun %61'i bu düzeye ulaşmışlardır.Bu da Öğretim kadromuzun nedeni iyi bir görev anlayışı içerisinde olduğunun güzel bir kanıtı olduğu kanısındayız.

Fen İdasesi I.basamak sınavına katılan 19 öğrencimizin 18'i,II.basamak sınavına katılan 13 öğrencimizden 4 asil,biri yedek olmak üzere beş öğrencimiz sınavı kazanmışlardır.

Fen İdasesinin sadece 96 öğrenci aldığı düşünüldüree,bunun okulunuz için nedeni kıvanç verici bir sonuç olduğu kanısına ulaşabiliriz.

Genellikle okulunuza,Bakanlığımızın verdiği ödenek yetersiz kalmakta;pek çok eksikliğimiz koruma Derneğimiz kanunıyla sağlamaktadır.Okulumuzun işleyişine ve gelişmesine daima olumlu katkıda bulunan Derneğimiz Sayın Bagkan ve Yönetim Kurulu üyelerinin çabalarına şükranla anmak isteriz.Derneğimiz nize,yenibinamıza taşınırken pek çok görev düşeceği kanısındayız.

Sayın velilerimizin iyi bir Öğretim ve eğitim çabalarına daima katkıda bulunacaklarına,işlerimizi kolaylaştırma yönünden bize yardımcı olacakları inancındayız.Bu inanca yeni Öğretim yılı isteklerimizi gönül rahatlığı içinde sunuyoruz.

Her velimizin bu bültenimizdeki çocuğu ile ilgili bültenleri doldurup kayıt ve kayıt yenileme sırasında okul idaresine teslim etmelerini rica ediyoruz.

B-Okulumuz hazırlık sınıflarına kaydolacaklar :

- 1-İlk Öğretim bitime belgesi (diploma)
- 2-Nüfus kiralık çıktısı
- 3-4,5 X 6 boyutunda başı açık ve Öğrenciye yakışır durumda yüzden çekilmiş 6 adet fotoğraf.
- 4-Kayıt bildiği(Okuldan verilir)
- 5-a)2 adet 200 Krş.pul ve 2 adet zarf.Pullar zarflara yapıştırılmayacak ve adres yazılmayacak.

(2)

b)12 adet 100 Krş.pul ve 12 adet zarf.Pullar zarflara yapıştırılacak ve üzerine veli adresi yazılacak.Ayrıca bu zarfların hergi Öğrenciye ait olduğunu göstermek için üst sol köşeye Öğrencinin numarası,asil ve soyadı **MURŞUN KALEMİ** yazılacak.

B-KAYIT YENİLEME:

- a)İdase ve Ortaokullar yönetmeliğinin 98.maddesi gereğince okulun Öğrencileri kayıtlarını yenilemek zorunda oldukları.
- b)Kayıt yenilerken Öğrencinin dosyasındaki eksikler tamamlanır.
- c)Kayıt yenilemek için öğrenci velisi bizzat okula gelir.
- d)Kayıt yenilenen Öğrencinin kayıt yönetmelik hükümleri gereğince silinir.Kayıt yenileme ve kayıt sırasında aşağıdaki işler yapılır:

1-Paralı yatılı öğrenciler 1 inci taksitlerini kayıt ve kayıt yenileme sırasında,diğer taksitlerle ötürülür işerinde hiçbir uyarıya meydan vermeden ödeyeceklerdir.

Birinci taksit kayıt yenilerken	1934.-TL.
İkinci taksit 3-10 Aralık arasında	1933.-TL.
Üçüncü taksit 3-10 Mart arasında	1933.-TL.

2-İlişkide gönderilen 3 adet kayıt yenileme fişi veliler tarafından doldurulacak,fotoğraf yapıştırılmak kayıt sırasında okula verilecektir.

Kayıt yenileme fişi veliler tarafından titizlikle doldurulmalı,bilhassa yatılı öğrencilerin iznine çıkışları,izinden önce dönme saati iyice düşünüldükçe izaretlemelidir.Eski Öğretim yılı süresince verilen bildire göre işlem yapılacağından gelmiş gelsin bu istekler değiştirilmeyecektir.Okula dönme saatlerine yatılı öğrenciler titizlikle uyacaklar,sınavında bulunmayan öğrencinin dönme nedeni veli bizzat okula gelerek bildirilecektir.Aksi davranışların sorumluluğu veliye ait olacaktır.

3- 6.,7. ve 8. sınıf öğrencileri en az iki seçmeli ders almak zorundadır. Birinci seçmeli ders (Sorular - 2 saat) Almanca'dır. İkinci seçmeli derisi Öğrenci kendisi seçecektir. Tercihli Almanca ikinci seçmeli deri yerine geçecektir.

9. ve 10. sınıfların seçmeli ders Almanca'dır. Bununla ilgili fiş kayıt sırasında okul idaresine verilecektir.

4- Din dersine devam velinin isteğine bağlıdır. Bununla ilgili ekteki fiş doldurulup okul idaresine verilecektir.

5- Öğle yemekleri için okul tabiatından yararlanmak isteyen gündüzlü öğrenciler bu isteklemeden ekteki fiş doldurmak ve depozit olarak 250 TL. sın pansiyon memnuna yatarmak zorundadırlar. Bu konu veli tarafından iyice düşünüldükçe karar verilmeli , okul pansiyon işlerinin düzenli yürütmesine yardımcı olunmalıdır. Ayrıca **MUTFAK BŞYARI** bölümünde gönderilen eşyalar okula teslim edilmelidir.

G-Gündüzlü Öğrenciler için Vasıta sorunu :

Okulun merkezde uzaklığa göre ödünle alınarak gündüzlü öğrencilerimizin rahatça okula taşınabilmesi için üç yol izlenecektir.Eğer çocuğunuzun okulun kiralanacağı vasıtayla okula gelmesi isteniyorsa hangi duraktan arabaya bineceğini ekteki krokiye işaretleyiniz ve bu krokiyi mümkün olduğunca çabuk okula göndermenizi rica ediyoruz.

1.yol:Karamustafa taşınacak -Atatürk Cad.-Altıparmak cad.-Çekirge Cad.-Acemler Cad.-Okul.

2.yol: -Osman gazi Cad.-Muradiye-Horazabey-Çekirge Cad.-Aşçıer Cad.-Okul.

3.yol:İttihatçıdan Bağlıyacak-Cumhuriyet Cad.-Yıldırım-Ulu Cad.-Garaj-Horinos-Karamustafa paça-Sarısöğütler-Okul.

Okulun ilk müdürü Nadir Gezer'in Koruma Derneğine gönderdiği yazı. 1 Temmuz 1976. Hüsamettin Örüç arşivi

B- Parasız Yatılı Öğrencilerin Getirecekleri Eşyaları:1- Yatakhane eşyası:

- a) Yatak (Pamuk veya Vinlox, boyutu: 185 cmX90 cm. Derby marka sünger yatak Tekin Ticaret 329 TL.dir. İsteyen veli bu adresten alabilir.)
b) Yorgan (Düğme ilikli)
c) Battaniye
d) Beyaz Pike (Öğrenci numarası işlenecek)
e) Yastık kılıfı (Beyaz iki adet, öğrenci numarası işlenecek.)
f) Yorgan çarşafı (Beyaz, iki adet, düğme ilikli öğrenci numarası işlenecek.)
g) Yatak çarşafı (Beyaz, iki adet, öğrenci numarası işlenecek.)
h) Bir kişilik çelik dolap (Boyu 180 cm, genişlik 50 cm, derinlik : 42 cm boyutlarında olup 0.80 DKP saçtan mamul fırın boyalı, kapak lacivert, yanlar gri renkte olacak; Tekin ticaret Altıparmak cad: No: 42/A- Bursa adresinden 775 TL. alınacak. Dolapların aynı renkte ve boyutta olması için adı geçen yerden tenid uygun olacaktır)

2- Mutfak eşyası: (Okuldan sağlandığı takdirde fiyatlar aşağıdaki gibidir)

	Fiyatı	Kr
a) 1 adet Çatal (Kuleli Konak Model)	5	00
b) 1 " Kaşık (Kuleli Konak Model)	5	00
c) 1 " Bıçak (Adla marka-Dezer boy)	6	00
d) 1 " Su bardağı (PALAKS MARKA)	5	00
e) 1 " Çay kaşığı (Fırat 808 veya 505 model)	2	00
f) 1 " Self-Servis tabağı (Bilge marka)	77	00
	100.77	00

3- Kişisel eşya:

- a) 2 adet yüz havlusu (Öğrenci numarası işlenmeli)
b) Banyo için havlak veya bormoz.
c) 3 adet Beyaz veya Krem rengi gömlek (Desensiz olacak ve öğrenci numarası işlenecek)
d) 2 adet Lacivert Kravat
e) Bir çift terlik
f) Bir çift tokyo (Banyo için)
g) İki takım pijama
h) Yeteri kadar iç çamaşır
k) Öğrenci spor giysileri okul renkleri dikkate alınarak düzenleme yapılacağından öğrencilerimiz (Şort, atlet, ayakkabı, eşofman) ihtiyaçlarını okuldan sağlayacaklardır. Bunlarla ilgili fiyat, malzemelerin satışı sırasında bildirecektir. [Gündüzlü ve yatılı öğrenciler için]

F- Yatılı öğrenci velilerimiz ekte sunduğumuz Veli Kabullenme kağıtlarını, uygun gördükleri takdirde imzalayarak kayıt yenileme sırasında idareye iade edeceklerdir.

G- Okulumuzun İngilizce Matematik, İngilizce Fen ve İngilizce kitapları Koruma Derneğimizince spariş yapılacak ve kitaplar kayıtlar sırasında satışa çıkarılacaktır. Ders kitaplarının çoğu değiştiğinden okuldan habersiz kitap alınmamasını hatırlatırız.

Ayrıca Türkçe-Sosyal Bilgisi-Tarih-Coğrafya-Müzik-Din Bilgisi ve Ahlak ders kitapları Bursadaki kitap evlerinden alınacaktır.

H- Okulumuzun arması hazırlanmaktadır. Ammamız kayıt yenileme tarihine yetiştirilecek ve satışa çıkarılacaktır.

Bilgi edinmenizi, ders yılı hazırlıklarınızı yukarıda sıraladığımız koşullar içerisinde yapmanızı rica eder, saygılar sunarım.

Nadir Gezer

Bursa Anadolu Lisesi Müdürü

T. C.
MILLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
BURSA
Anadolu Lisesi Müdürüğü

BURSA
5 / 12 / 1977

Sayı : 002/
Konu : Okulumuz Hk.

Anadolu Lisesi Koruma Derneği
Başkanlığına
BURSA

1-Okulun Genel Yerleşimi :

a) Okulumuz 1977-1978 Öğretim yılına derslik blokundan sonra Kızlar Panziyonu ile Spor salonumuzunda, faaliyete geçmesiyle, daha rahat bir yerleşime ulaşmış bulunmaktadır. Eğitim ve Öğretimi daha güçlü yürütme yönünden dil laboratuvarı ile Fizik, Kimya, Biyoloji, Lise Fen B ve Orta Kızım Fen laboratuvarları tamamen faaliyete geçirilmiş, eksik ders araçları Bakanlığımızla yapılan teması sonu eksiksiz karşılanmıştır.

b) Yatılı Öğrencilerimizin banyo, çamaşır sorunları, çözümlenmiş; haftanın hemen hemen her günü banyo yapılacak duruma getirilmiş; ayrıca yatak takımlarının düzenli değiştirilme olanakları tamamen sağlanmıştır.

c) Koruma Derneğimizin yakın ilgileriyle buluşuk hanemizi ile yemekhanemizin yakacak tüp sorunu yeni düzenleme ile daha rahat çalışır bir düzeye ulaştırılmıştır.

d) Bahçemizin düzenlenmesi Yalova Bahçe Kiltürleri Enstitüsünden çağrılan bir bahçecilik uzmanına inceletirilmiş, bahçe planlaması yapılarak yeşil materyal için gerekli girişimlerde bulunulmuştur.

Bahçemize elverişli toprak Sayın DSİ Müdürüğünce taşınmış ve gerekli 8 n hazırlık yapılmıştır.

2-Öğretim Kadromuz :

Bugün Okulumuzda beş geçen dersimiz yektür. 806 Öğrencimiz, 27 şubeye bölünmüştür. Kısa sürede gerek Öğrenci, gerekse şube sayısı yönünden bir yükseliş sağlanmıştır. Bu denli geniş Öğrenci kapasitemizin Öğretimimizde sağda branşlara belli Öğretmen arkadaşlarımız üstlenmiş durumdadır.

Branş	Öğretmen Sayısı
Edebiyat	1
Türkçe	5
Sosyal B.	3
Tarih	2
Coğrafya	1
Matematik	4
Fen Bil.-Fizik-Kimya-Biyoloji	6 (4'ü Ücretli)
İngilizce	16
Almanca	3
Fransızca	1
Psikoloji-Felsefe	1
Ahlak-Din Bil.	1
Resim	1
Müzik	1
Beden Eğitimi	4

-2-

Branş	Öğretmen Sayısı
Milli Güvenlik	1 (Subay Okutuyor.)
TOPLAM	51
	51-5(ücretli)=46 asil

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
Hazırlık	70	87	157
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	61	60	121
9.	53	33	86
10.	49	28	77
11.	49	27	76
Toplam	434	372	806

3-Öğrencilerimiz ve Sınıfları göre dağılımı :

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
6.	89	71	160
7.	63	66	129
8.	6		

-3-

4-Öğretmen Sayısı : 51
 Memur : 5
 Diğer Hizmetliler : 24
 Kreşte görevli : 2
 Öğrenci sayımız : 806
 Kreşteki öğrenci : 8

+

T o p l a m : 896

Okulumuz 896 kişilik topluluğu ile kavşak duyulacak bir düzeye ulaşmıştır

5-Yapılacak İşler :

- 1-Bir kaza sonucu yitirdiğimiz değerli öğrencimiz Hilây Demirer adına babuları sayın Müzaffer Demirer ile Polylen arasında varılan anlaşma gereğince:
 - a)Okulumuza bütün gereksinimlere cevap verecek bir kitaplık kurulmaktadır.Kitaplığın,delep,masa ve sandalyeleri hazırlanmış,tabanın halıfleksli kasa süresine dâğındikten sonra faaliyete geçirilecektir.
 - b)Okulumuzun laboratuvarları için 15 adet ezadolaba ile 6 adet camlı delap sağlanmıştır.
 - c)Okulumuza bir santral kurulması için polylenece hazırlık yapılmaktadır.
 - d)Bu yönde davranışları için değerli velimiz Müzaffer Demirer ile Polylen'in sayın yöneticilerine Okulumuz adına teşekkürlarımızı iletmek isterim.
- 2-Okulumuz giriş kapısına da bir bekçi kulübesinin yapılması 2.yapı işleri bölümünce plânlanmış bulunmaktadır.
- 3-Değerli Aroma yöneticileri okulumuza bir basket sahası yapılması için 8m hazırlık yaptırılmışlardır.
- 4-Değerli Uludağ yöneticilerimiz de bir başka basket sahası için gerekli 8m hazırlığı yapmışlardır.
- 5-Kantin Yöneticisi Hayati Karal gündüzleri öğrencilerimizin sıcak öğle yemek sorununu çözmek için Sıme Gaz(a,pizza,börek,poçça gibi yiyecek maddelerinin sıcak tutmak üzere) bir ısıtma ünitesi ile kâfite ve pizzola için bir lağgara siparişi yapılmıştır.

6-Ders Anımları :

- 1-Fizik
- 2-Kimya
- 3-Biyoloji
- 4-Lise Fen 1 ve 2
- 5-Orta Fen B.
- 7-Matematik anımları 1977-1978 ders yılı için yeniden sağlanmış ve yavrularımızın yararına sunulmuştur.

/..

7-Eksik Personel Sorunumuz :

- a)Bu ders yılı için üç Fen B.8öğretmeninin ücretini Koruma Derneğimiz karşılamaktadır.
 Bunlardan ikisinin çok kısa sürede tayinlerinin çıkma olasılığı vardır. Bütün evrakları hazırlanarak 7.11.1977 günü Ortaöğretim Genel Müdürü Sayın Ahmet Erdoğan'a sunulmuş,yerine getirilmesi için söz alınmıştır.
 - b)Bir kitaplık memuru için Özlük İşleri Genel Müdürlüğünce Şubatta karşılanacağına dair söz verilmiştir.
 - c)Kaloriferlerimizden biri bu yaz iki kez ameliyat geçirmiştir.Bu nedenle ağır işlere gelememektedir.İsıtma konumuzun daha düzenli olabilmesi için Koruma Derneğimizce bir işçi tutulmasına gereksinmemiz vardır.
- Yukarıda açıklanan konularımızın değerli Koruma Derneğimiz Sayın Başkan ve Yönetim Kurulu Üyelerinin bilgilerine saygıyla sunulur.

5.12.1977

Nadir GEZER
 Bursa Anadolu Lisesi Müdürü

1st of August 1977

Dear Miss
Ann HAYES
Acting Director
Ankara Centre

Thank you very much for your kind letter; dated June 16, 1977 concerning the arrangement of a seminar for the English teachers in our school, which you've indicated to be organized in October this year.

I'm glad to inform that the Ministry of National Education and Culture has approved the organization to be held in the school. As you'll see from the enclosed copy of the related letter.

The most convenient date for the seminar which will be held in the second or third week of October, as it was indicated in your letter, including all requested information in regard to teachers and students will be provided with a separate letter, directly from the principal of Bursa Anadolu İdresi.

We'll be honoured to meet and welcome you in Bursa as our guests and confirm that the accommodation expenses will be charged on us. Hotel reservations will be arranged as soon as you confirm the arrival in Bursa.

Thanking again in advance for your kind and valuable cooperation, and expecting to have your presence in BURSA soon, we are,

Respectfully Yours,

Hüsamettin Örüç
president to
parent's Association
of BURSA ANADOLU İDRESİ

T. C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
BURSA
Anadolu Lisesi Müdürüğü

BURSA
29 / 6 / 1977

Sayı : 231.6/518

Konu : Seminer İB.

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
BURSA

Okulumuz Kuruma Derneğinin "British Council" ile yaptığı girişimler sonucu, okulumuz İngilizce Öğretmenleriyle üç gün sürecek bir seminer düzenlenmesi istenmektedir.

Seminer 10. Ekim Pazartesi başlayacak ve 12. Ekim akşamı son bulacaktır. Bu seminer süresince:

- 1- İngilizce Öğretmenleri ile İngilizce derslerinin daha verimli olması için eğitim ve öğretim metodları üzerinde çalışılacak.
- 2- İngilizce derslerini işleyerek daha verimli öğretimin için alınması gereken önlemler üzerinde durulacak.
- 3- Okulumuzda işlenen İngilizce ders kitapları üzerinde görüşme ve tartışma yapılacaktır.

Adı geçen seminerin okulumuz İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce öğretimin yöntemlerini geliştireceği kanaatindeyiz.

Üç günlük seminer için izin alınmak üzere dileğinizin Bakanlıkımıza iletilmesini emir ve ihtarname saygılarında arz ederim.

İBİ: 1- Kuruma Derneği Başkanı
yazılan mektubun fotokopisi

MG/İM/ 29/6/1977

Nadir ÇEKER
Bursa Anadolu İdresi Müdürü

The British Council ile düzenlenen seminer yazışması, 1977. Hüsamettin Örüç arşivi

Anadolu Lisesi Kuruma Derneği Başkanlığına
BURSA

Okulumuz geçitli dallarla Bursa birinciliği almıştır. Guruplarla yarıştıktan sonra bu nedenle aşağıdaki cins miktar ve tutarları belirtilen malzemeler spor kulübümüze ihtiyaçlarımızdır. Dernek Başkanlığının bu ihtiyaçlarımızın alınmasında yardımcı olacaklarını ümidimizden yardım bekler, saygılar sunarız.

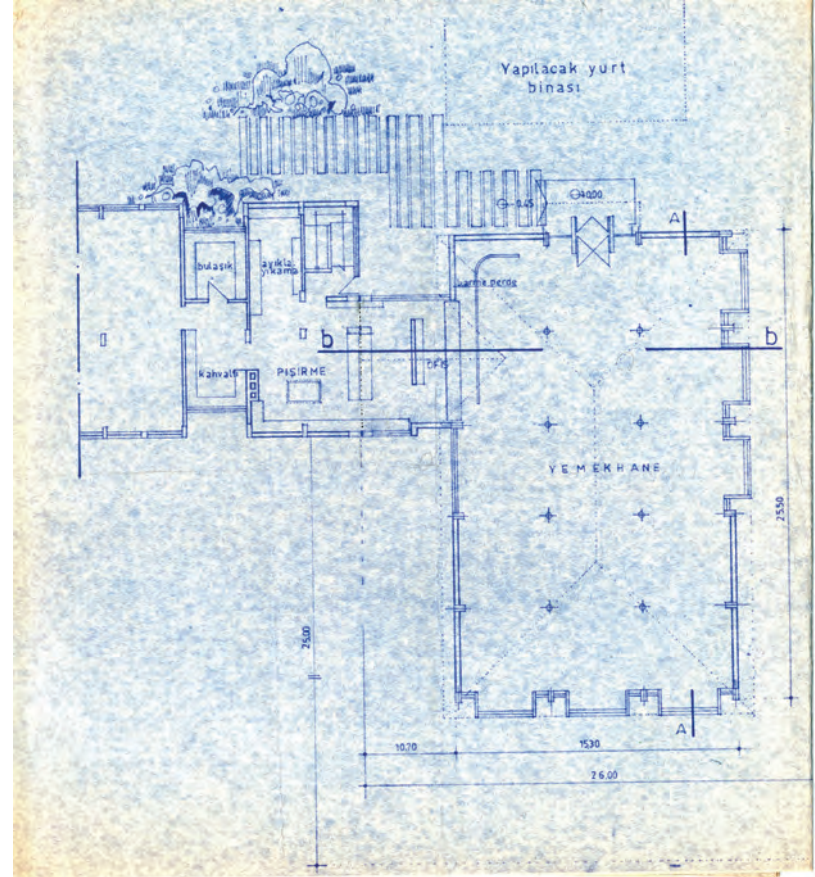
Cins	Adet	Tutarı
Forman	15 Adet	1725 TL.
Bir Voleybol ailesi	1 "	900 TL.
" "	1 "	600 TL.
" Hentbol Malesi	1 "	575 TL.
" Kanyon Pembası	1 "	165 TL.
10 Adet Hentbol	2 "	650 TL.
Holankesert	14 "	700 TL.
Basketbol malzemesi	16 "	2880 TL.
Şort	16 "	1040 TL.
Harf	208 "	1040 TL.
Voleybol Topu	5 "	325 TL.
Baterlek formu	16 "	720 TL.
		14245 TL.

Beden Eğitimi Öğretmenleri

Mustafa Yıldırım Kazım Önaralan Gülüzar Uygur

Önaralan Tabakgil

Not: 6-9 Nisan 1978 Kız-Erkek Voleybol / Orta Yıldız Gurup Birinciliği İSKİŞEKİR.
1-4 Nisan 1978 Kız Orta Yıldız Basketbol gurup birinciliği KIRKLARELİ
1-4 Nisan 1978 Lise Erkek Yıldız Hentbol gurup Birinciliği BURDUR.
5-6 Mayıs 1978 Orta Yıldız Kız Hentbol Türkiye Birinciliği KONYA

Yemekhane ve yurt binası planı. Hüsamettin Örüç arşivi

Spor takımları için Kuruma Derneğinden edilen talepler. 27 Mart 1978.
Hüsamettin Örüç arşivi

Koruma Derneğince alınan demirbaş eşya listesi

Sıra No.	Tarihi	No.	Nereden alındı	Eşyanın cinsi	Miktarı	Fiyatı	Tutarı
					(Sıra K.)	(Lira Kr.)	
1	17.5.1974	867	Galeri Motin	Türk Bayrağı	150X225	1	185,-
2	"	"	"	Okul Filanması	100X150	1	400,-
3	14.10.1974	7822	Şekercioğlu	Çiftli Serik Masa Kalemi		1	170,-
4	8.11.1974	780003	Konyalıoğlu	A 170 Profil Masa		1	3025,-
5	9.11.1974	8738	Şekercioğlu	Konra Masa Lambası		1	265,-
6	21.11.1974	9086	Şekercioğlu	Süsen 5 Parçalı		1	140,-
7	"	"	"	Tel Zamba Makinası		1	28,-
8	"	"	"	Kağıt Makası		1	40,-
9	"	"	"	Delikli Zamba Makinası		1	10,-
10	"	"	"	Çiftli Masa Kalemi		1	160,-
11	"	"	"	Çiftli Madeni Direkli Bay.		1	35,-
12	27.11.1974	515	Main Ulkardeşler	Nadyatör 2000 V.		1	1750,-
13	28.11.1974	610390	Bedri Çimenbiçer	Dinar Koltuk süper		1	1375,-
14	6.12.1974	610409	"	Süper Sabit Misafir Kolt.		1	858,50
15	7.12.1974	610421	"	"		1	858,50
16	10.12.1974	610433	"	Orta Masa 55		1	200,-
17	"	"	"	Normal Sandalye		2	140,-
18	"	"	"	Dinar Portante		1	185,-
19	14.12.1974	780164	Konyalıoğlu	A. Etejer		1	802,95
20	16.12.1974	780192	"	Masa		2	300,-
21	17.12.1974	780210	"	Daktilo Masası		1	651,25
22	17.12.1974	5	Dar Film	URR.166 mm.Sinema Mak.ve aksesuarı		1	13250,-
23	10.1.1975	50	Halifiev Polyan	Formika sergeveli Pane		1	505,-
24	20.2.1975	986056	Konyalıoğlu	Alat Dolaba iki kapılı		2	1590,-
25	24.2.1975	75	Akademik Çiçek evi	Bekaz Duvar tabağı işlemeli		1	140,-
26	24.6.19 5	4	Hogör Ticaret	Sinema Makinası Araban		1	1500,-
27	27.8.1975	966960	Konyalıoğlu	Klasik Masa 140 lik		1	1010,-
28	4.9.1975	987000	"	Milane Sandalye		2	250,-
29	26.9.1975	862106	"	Yeni Profil Çalışma kolt.		1	681,75
30	25.12.1975	258,75	Mayer Saat Tas.Tic.S.İsgas Lünyeri Saati			1	4500,-
31	19.1.1976	31	Galeri Motin	Pacit 02 İspirtozu Tek.Mak.1		1	5710,-
32	9.2.1976	862862	Konyalıoğlu	Yeni Profil Çalışma Kolt.		1	656,50
33	11.2.1976	862871	"	Camlı Malseme dolaba		3	1800,-
34	"	"	"	Camlı Dosya Dolaba		1	1650,-
35	"	"	"	Klasik Masa 140 lik		1	1350,-
36	12.2.1976	23	"	Çöp Kutusu		2	55,-
37	15.2.1976	41	Mesut Bolmat	Tabure 50 lik		36	27,50
38	17.2.1976	1661	Galeri Motin	Çimastik Hinderi		2	600,-
39	29.2.1976	1386	Tekin Ticaret	Öğrenci Sıraı		9	1000,-
40	25.2.1976	5	"	Sabit Asla		3	500,-
41	"	5	"	İngara		1	200,-
42	4.3.1976	449011	Konyalıoğlu	Dosya Dolaba		1	1210,-
43	2.5.1976	77	"	Çöp Kutusu		15	55,-
44	26.10.1976	965	Bursa Gaz ve Tic.A.Ş.	Nordmende Televizyon		1	5066,25
45	27.10.1976	337028	Uğurlu Ticaret	Anten		1	157,50
46	30.10.1976	11	Şefik Deliçay	Çöp Kutusu		15	55,-
47	23.11.1976	283	Pak Ticaret	Teletrom Bagülatör		1	600,-
48	11.8.1977	2128	Erbeçler Koll.Şti.	Kaynak Makinası		1	5350,-
49	4.10.1977	195	Selahattin Mery	Döşemeli Sandalye Kumaşlı		20	385,-
50	7.10.1977	8506	Şekercioğlu	Süsen 5 Parçalı Napa		1	220,-
51	"	"	"	Çiftli Serik Masa kalemi		1	250,-
52	"	"	"	Delikli Zamba Makinası		1	13,-
53	"	"	"	Telli Zamba Makinası		1	40,-
54	7.10.1977	8497	"	Süsen 5 Parçalı Napa		2	225,-
55	"	"	"	Çiftli Serik Masa kalemi		4	250,-
56	"	"	"	Makas		4	30,-
57	11.10.1977	5150	Akbaşak Koll.Şti.	Kova		12	30,-
58	4.8.1977	982	Dilek Ticaret	Ronde Tüflü		1	180,-
59	18.10.1977	2972	Tartas Koll.Şti.	Falaks Bardak		288	6,-
60	15.11.1977	240	Selahattin Mery	Formika Portante 93X370		1	3300,-

Koruma Derneğince okula alınan demirbaş eşya listesi. 1974-1977. Hüsamettin Örüç arşivi

-2-

61	27.10.1977	225	Selahattin Mery	Y.Parça Kütüphane			
62	19.10.1977	314	İhsan Tacar	Mat Polyester	1 Tl.	17,200,-	17,200,-
63	10.11.1977	1085	Ali S.Taneyan	Bekçi Saati (JSGUS Marka)	2	6,250,-	12,500,-
64	14.12.1977	280	Selahattin Mery	Kasa (Dolaplı)	1	5,000,-	5,000,-
65	14.12.1977	11013	Şekercioğlu	Yanları Kaplıza Mat			
				Polyester Kadife Koltuk	20	1,210,-	24,200,-
				Atatürk Çerçevesi (büyük)	1	300,-	300,-

Koruma Derneğince okula alınan demirbaş eşya listesi. 1974-1977. Hüsamettin Örüç arşivi

T. C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
BURSA
Anadolu Lisesi Müdürlüğü

BURSA
27 / 4 / 1976

Sayı : 120-3/276

Konu : Belletici kadrosu hk.

Millî Eğitim Müdürlüğüne

BURSA

Okulumuzda kız ve erkek öğrenci yatılı olarak bulunmaktadır.Şu anda sadece iki adet belletici kadromuz vardır.Ve yatılı öğrenci sayımızdan 1976-1977 yılı için 250 öğrenciyi aşacağı tahmin edilmektedir.

Okulumuzun kız ve erkek yatılı öğrencilerinin eğitim saatleri ile diğer ihtiyaçlarının karşılanması için 6(altı) adet daha belletici kadrosuna ihtiyacımız vardır.

Belletici ihtiyacımızın Bakanlığımıza aktarılmasını emir ve müsaadelerini ve saygılarımızla arz ederim.

Nadir ÖZER
Bursa Anadolu Lisesi Müdürü
İmza

Nadir Özer
Bursa Anadolu Lisesi Müdürü

Millî Eğitim Müdürlüğüne yazılan belletmen talep dilekçesi. 27 Nisan 1976. Hüsamettin Örüç arşivi

BURSA ANADOLU LİSESİ KAYIT YENİLEME FİŞİ

Öğrencinin No'su :
 " Adı ve Soyadı :
 " () Ev Adresi :

.....

Babasının Adı ve Soyadı :
 " İşi veya mesleği :
 " () Ev Adresi :
 " () İş Adresi :
 " Ev Telefon :
 " İş telefonu :

.....

Velisi (Velisi Babası değilse doldurulacak)
 Velisinin yakınlığı :
 " Adı ve Soyadı :
 " İşi veya mesleği :
 " () Ev Adresi :
 " () İş Adresi :
 " Ev Telefonu :
 " İş Telefonu :

.....

a) ()-Her gün
 b) ()-15 günde bir evci
 c) ()-Ayda bir evci
 d) ()-Devamlı okulda
 e) ()-Paralı yatılı
 f) ()-Parasız yatılı
 g) ()-Gündüzlü
 h) ()-Pazar akşamı saat 18.00 de okula dönecek.
 k) ()-Pazartesi sabahı saat 08.00 de okula dönecek.

Not:Yazışma adresini işaretleyiniz.Yazılacak mektupların adreslerinizden hangisine gelmesini istiyorsanız kare içine (X) işaretini koyunuz.

Velisi bulunduğum yukarıda adı ve soyadı yazılı öğrencinin Pazartesi-Pazartesiye bağlayan akşam saat 18.00 de okulda bulunmasını,ortaya çıkacak önemli özürler yüzünden bu saatte okula dönmediği takdirde okul idaresine bilgi vermeyi,aksi halde okulda bulunmamasından doğacak her türlü sorumluluğu kabul ederim.

Velinin İmzası .././197	Anne veya babasının imzası .././197	Not

Anadolu Lisesi Müdür
Yardımcısı

Bursa Anadolu Lisesi kayıt yenileme fişi. 1970'li yıllar.
Hüsamettin Örüç arşivi

BURSA ANADOLU LİSESİ GÜNDÜZLÜ ÖĞRENCİLERİN ÖĞLE YEMEĞİ FİŞİ

Anadolu Lisesi Müdürlüğüne
BURSA

Velisi bulunduğum aşağıda kimliği yazılı öğrencinizin öğle yemeğini:
 () Okul Tabldotunda yemesini istiyorum.
 () Okul Tabldotunda yemesini istemiyorum.
 Gereğini arz ederim.

.././1976

ÖĞRENCİNİN :
 Sınıfı :
 No :
 Adı ve Soyadı :

Velisi
(Adı ve Soyadı)
İmza

Anadolu Lisesi Müdürlüğüne
BURSA

Velisi bulunduğum,aşağıda kimliği yazılı öğrencinin:
Seçmeli Dersler :

()-Almanca (Sorumlu 2 saat)
 ()-Almanca (Takviye 2 saat)
 ()-Resim (2 saat)
 ()-Müzik (2 saat)
 ()-Spor (2 saat)

Yukarıda işaretli olan seçmeli derslere girmesi için gerekli işlemin yapılmasını arz ederim.

.././197

ÖĞRENCİNİN :
 Sınıfı :
 No'su :
 Adı ve Soyadı :

Velisi
(Adı ve Soyadı)
İmza

Gündüzlü öğrencilerin öğle yemeği fişi ve seçmeli ders dilekçesi.
1970'li yıllar. Hüsamettin Örüç arşivi

BURSA ANADOLU LİSESİ
YATILI ÖĞRENCİ VELİ KABÜLLENME KÂĞIDI

.././1976

Anadolu Lisesi Müdürlüğüne
BURSA

Velisi bulunduğum aşağıda kimliği yazılı öğrenci okulunuzun yatılı öğrencilerindedir. Yönetmeliğin 103. maddesi gereğince kendisinin veliliğinin Okul Müdürü Nadir Gezer'e devredilmesini kabul ederim.
Saygılarımla.

Veli
(Adı ve Soyadı)
İmza

Öğrencinin :
Sınıfı :
No :
Adı ve Soyadı :

BURSA ANADOLU LİSESİ
KABÜLLENME KÂĞIDI
(İZİNLER İÇİN)

Anadolu Lisesi Müdürlüğüne
BURSA

Velisi bulunduğum aşağıda kimliği yazılı öğrencinin aksi bir beyanım olmadığı takdirde, bayram ve dinlenme tatillerini okul idaresinin bazı durumlarda uygun göreceği günden itibaren (tatilden önce) evinde geçirmesini rica eder, bu sırada gidip-gelişten doğacak hertürlü sorumluluğu kabul ederim.
Saygılarımla,

Velisi
(Adı ve Soyadı)
İmza

Öğrencinin :
Sınıfı :
No :
Adı ve Soyadı :

Yatılı öğrenci veli kabullenme kağıdı, 1976. Hüsamettin Örüç arşivi

ÖĞRENCİ KİŞİSEL DOSYASI

Foto Mecburi Değildir İlkokul	Foto Ortaokul		Foto Yüksek Öğretim
--	------------------	---	------------------------

Okul No (1)	OKULUN ADI	OKULUN BULUNDUĞU		
		İL	İLÇE	KÖY
273	BURSA ANADOLU LİSESİ	Bursa	M.	

(1) Öğrenci Okul değiştirdiğinde durum altalta yazılacaktır.

NÜFUS KİMLİK ÖRNEĞİ

SOYADI Akdiş	ADI Ali Cezmi
DOĞUM YERİ Bursa	DOĞUM TARİHİ 1961 CİNSİYETİ Er
İLİ Bursa	BABA ADI Cemil Kadri
İLÇESİ M.	BUCAĞI - MAHALLE VE KÖYÜ 320
SOKAĞI	EV NO 213 CİLT NO/ SAHİFE NO 241/ 133
VERİLDİĞİ NÜFUS MÜDÜRLÜĞÜ MEMURLUĞU	ONAYLAYANIN İMZASI MÜHÜR
Bursa	

Cezmi Akdiş'in öğrenci dosyası

1975-1976
BURSA ANADOLU LİSESİ KARNE GÜNÜ
PROGRAMI

- 1-Resim Sergisi
- 2-Açış
- 3-7-A Sınıf Koro ve Orkestrası-Yöneten:Canan Bilsel
 - a)Dere Söz ve müzik:Ziya Aydınant
 - b)Hayat ne güzel Çeviri :Z.Aydınant-Ş.Egüs
 - c)Kotram Çeviri : " "
- 4-Temsil :Hazırlık Sınıfı
The Red Jewel
- 5-İngilizce şarkılar:Hazırlık sınıfı-Yöneten:Canan Öztürk
 - a)Hickory Dickory
 - b)A Bear Went Over The Mountain.
 - c)Mary Had a little lamb.
 - d)Twinkle Twinkle little star.
 - e)Looby loo.
- 6-Temsil:Hazırlık Sınıfı
Say the right thing.
- 7-Balad-Hazırlık Sınıfı-Yöneten:Canan Öztürk
 - a)Kalinka
 - b)Paris'de Renkler
- 8-Milli Oyunlar:
 - a)Azerbeycan
 - b)Şehâmil
 - c)Sensen
- 9-Okul Koro-Orkestrası:Yöneten-Osman Işık
 - a)Son Bahar (2 sesli) Söz ve müzik:H.B.Yönetken
 - b)Bahar (2 sesli) Çeviri :E.Zuckmayer
 - c)Mayıs (2 sesli) Çeviri :Z.Aydınant
 - d)Neşeye Şarkı L.v.Beethoven Korolu Senfoni son bölüm teması
 - e)Yarım gitti geçmeye (2 sesli-türkü)
 - f)Papatyalar Söz :Tevfik Fikret
Müzik :Ziya Aydınant
Solo :7/A Sabiha Çelik
8/A Güven Sak
 - g)Ninni Müzik :F.Schubert
Solo :7/A Gülbin Hekimoğlu
 - h)Dere Solo :8/B İnsan Öz,7/A Filiz GÜNSEREN
 - k)Deniz Müzik :F.de Curtis.
Solo :8/B Füzan Gürleyen
7/A Canan Bilsel
 - l)Doştuk (2 sesli) Çeviri:E.Zuckmayer

Karne günü programı. 1975-1976 öğretim yılı. Hüsamettin Örüç arşivi

BURSA KOLEJİ

HAZIRLIK SINIFI

ÇALIŞMA KARNESİ

Adı Soyadı
Nükhet Buzcular

Sınıfı Hazırlık Bölümü 5 No. 5

1970 / 1971 Öğretim yılı Hazırlık Sınıfı
Nükhet Buzcular

Bölümü Öğrencilerinden 5 No.lu

Kurstanlar:

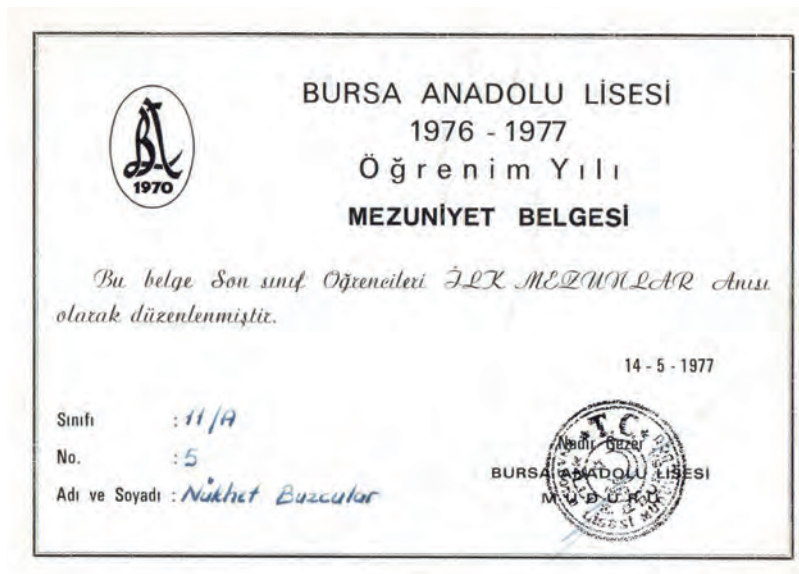
DERSLER	NOTLAR		Ortalama	Sınıf Geçme Notu	
	1. Envanter Notu	2. Envanter Notu		Sınav Notu	Rakamlık
Türkçe	10	9	10	10	<u>On</u>
İngilizce	8	8	8	9	<u>Sokuz</u>
Bacon Eğitimi	7	10	9	9	<u>On Dört</u>
Resim	6	7	7	7	<u>Yedi</u>
Müzik	10	10	10	10	<u>On</u>
Matematik	-	8	8	8	<u>Sekiz</u>
Tabiiat Bilimi	-	6	6	6	<u>Altı</u>

AHSAS NOTU	Öğrencinin dersim yılı içinde aldığı en iyi notları gösteren	
	Rakamlık	Yazma
İhtis		
Tevdir		
Okuldan Uzunlaştırma		
DEVANİ	Devan etmiş günler	0. Seva
	Devan etmemiş günler	0. Seva
	Geç Kaldığı günler	0. Seva
	Geç Kaldığı günler	0. Seva
Okul müdürlüğün izniyle		
Öğrencinin velisinin izniyle		
Öğrencinin Sınıfı geçme derecesi	<u>Geçti</u>	Öğrencinin Sınıfı geçme derecesi
Müdür Yardımcısı		

Okulun ilk hazırlık sınıfı karnesi, 1971. Nükhet Buzcular arşivi

Maarif Koleji öğrencisi Aytül Seyhan'a Kız Lisesi Müdürlüğü tarafından verilen
takdirname belgesi, 1971

Maarif Kolejinin ilk öğrencilerinden Nükhet Buzcular'ın ilk Mezunlar Anısı Mezuniyet
Belgesi. 14 Mayıs 1977

Hasan Arslanoba'nın ortaokul diploması, 1978

Cenk Yöney'in hazırlık sınıfında İngilizce ve beden eğitimi derslerinden aldığı teşekkür belgesi. 25 Mayıs 1979

T. C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Bursa Anadolu Lisesi
MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞEKKÜR BELGESİ

OKULU : *Bursa Anadolu Lisesi*
ADI VE SOYADI : *Cenk Yöney*
SINIFI : *6-A*
NUMARASI : *892*
ÖĞRETİM YILI : *1979-1980*
KANAAT DÖNEMİ : *2.*
TEŞEKKÜR ALDIĞI DERSLER : *Türkçe- Beden Eğitimi- Ahlak- Almanca*

Cenk Yöney başarılı çalışmaları nedeniyle yukarıda belirtilen (4) dersten teşekkür belgesi almaya hak kazanmıştır. *18/1 / 1980*

Emel ÜK
Müdür Yardımcısı

Mehmet Demirtaş
Bursa Anadolu Lisesi Müdürü

Kâğıtçılık Matbaacılık - Eskişehir - Stok : 37

Cenk Yöney'in 6. sınıfta Türkçe, Beden Eğitimi, Ahlak ve Almanca derslerinden aldığı teşekkür belgesi. 18 Ocak 1980

T. C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
BURSA ANADOLU LİSESİ

ATATÜRK'ÜN DOĞUMUNUN 100. YILI
1881-1981

TEŞEKKÜR BELGESİ

OKULU : *BURSA ANADOLU LİSESİ*
ADI VE SOYADI : *Cenk Yöney*
SINIFI : *7-A*
NUMARASI : *892*
ÖĞRETİM YILI : *1980-1981*
KANAAT DÖNEMİ : *2.*
TEŞEKKÜR ALDIĞI DERSLER : *Beden Eğ. Ahlak*

Cenk Yöney başarılı çalışmaları nedeniyle yukarıda belirtilen (2) dersten teşekkür belgesi almaya hak kazanmıştır. *30/1 / 1981*

ERHAN ONUR
MÜDÜR YARDIMCISI
Disiplin Kurulu Başkanı

AHMET METİN
MÜDÜR BAŞ YARDIMCISI

MEHMET DEMİRTAŞ
OKUL MÜDÜRÜ

Cenk Yöney'in beden eğitimi ve ahlak derslerinden aldığı teşekkür belgesi. 30 Ocak 1981

AÇIKLAMALAR

1- Bu öğrenim yılında iki katmanlı sistem vardır. Öğrenci bir katman öğreniminde bir dersleri:
a) En az iki hafta önceden duyurulmuş sınavlarla en az üç saat çalışır.
b) Sınavı yitirme, ödev, uygulama v.b. çalışmalarını tamamlar. (Madde 2)

2- Öğrencinin iki katmanlı sisteme bir dersleri öğreniminde başarılı olması için:
a) Önceki iki katmanlı katmanlı sistem en az 4/5 ve iki katmanlı sisteme en az 4/5 olmalıdır.
b) İkinci katmanlı sisteme her hafta ödev, ikinci katmanlı sisteme en az 4/5 olmalıdır. (Madde 11)

3- Sınıfların sınıfları: 10-9. Sınıf, 8-7. Sınıf, 6-5. Sınıf, 4-3. Sınıf, 2-1. Sınıf (Madde 5)

4- Bu karnesi, 1 katmanlı sistemde öğrenim yılında başarılı öğrencilerin başarıları ve diğer yeteneklerinden sonra geri verilir. Kartın sağ kenarında, öğrencinin başarıları, sınavlarında başarılı olduğu hakkında bilgileri yazılır.

15 TAKVİMİ

Ders Sistemi : 19 Haziran 1981 Bilgi Sistemi : 17 Eylül 4 Eylül 1981 - 18 Eylül 1981
1981-1982 Öğretim Yılı Başlangıcı : 14 Eylül 1981

ULUSLARI ÖZGÜR, SANLI VE YÜKSEK BİR TOPLUM OLARAK YAŞATAN GÜC, EĞİTİMİDİR. K. ATATÜRK

BURSA ANADOLU LİSESİ
1980 / 1981 Öğretim Yılı
ÖĞRENCİ KARNESİ
Bursa Anadolu LYCEE SCHOOL REPORT

EXPLANATIONS

1- Each academic year has two terms. In each term, each student is to be given at least three written exams, oral exams and homework. They are informed about the exams at least 2 week before.

2- All the student must get at least 4 in the second term, or the average of the two marks of the two terms must be 5, in order to complete the year's course.

a) No matter what, his average is at the end of the first term, the average of the second term must be at least 7

3- Grades are: 10-9 Excellent, 8-7 Good, 6-5 Fair, 4-3 Poor, 2-1 Very Poor or Nothing.

4- If the school report should be damaged in any way what he wants, or not returned by the date required or both, the student will be punished.

THE SCHOOL CALENDAR

June 19 th, 1981 - End of the school year August 17 th, September 4 th, 1981 - Repeat examinations August 17 th, September 18 th, 1981 - Registration date September 14 th, 1981, Beginning of the school year.

ÖĞRENCİNİN
STUDENT'S

ADI SOYADI: **CENK YÖNEY**
NAME
SINIF: **7. A**
CLASS
OKUL NUMARASI: **292**
NO:

DERSLER Lessons	Notlar Marks	Notlar Marks		YIL SONU BAŞARI DURUMU FINAL POSITION						SONUC RESULT
		I. Dönem First Term	II. Dönem Second Term	Yıl Sonu Notu Final mark	Bilgi Testi Mark	Yıl Sonu Notu Final mark	Yıl Sonu Notu Final mark	Yıl Sonu Notu Final mark	Yıl Sonu Notu Final mark	
Türkçe Turkish	5	7	6	7	8	10	10	10	10	
Matematik Mathematics	4	7	5	6	8	10	10	10	10	
Sosyal Bilgiler (History, Geography, Civics)	4	7	8	8	8	10	10	10	10	
Fen Bilgisi Science	4	7	6	7	8	8	8	8	8	
İngilizce English	8	8	7	8	8	10	10	10	10	
Resim Art	1	7	5	6	2	2	2	2	2	
Müzik Music	1	7	8	8	4	5	5	5	5	
Beden Eğitimi Physical Education	2	10	10	10	10	10	10	10	10	
Ahîk Moral Instructions	1	10	8	9	10	10	10	10	10	
Din Bilgisi Religious Knowledge	1	/	/	/	/	/	/	/	/	
Sesneli Ders Foreign Languages	Am	4	7	6	7	8	8	8	8	
TOPLAM TOTAL										
Bahsedilmi günler Absences		4	6							TOPLAM TOTAL 10
Sınıf öğretmenin öğrenci hakkındaki gözetim sonuçları General Remarks		Bu kadar başarılı öğrenci hakkındaki gözetim sonuçları hakkında bahsedilmemiştir.		Aynen						İmsa.
Öğrenci Velisinin Parvizi Statement		[Signature]		[Signature]						İmsa.

**EY YÜKSELEN NESEL İSTİKBAL SİZSİZİN
CUMHURİYETİ BİZ KÜRDÜK,
ONU YÜKSELTECEK VE YAŞATACAK SİZLERSİZİN.**
K. ATATÜRK

Yıllık Genel Başarı Ortalaması: Ağırlıklı Yıl Sonu Başarı Notları:
Haftalık Ders Saatleri Toplamı: Weekly total:

Genel sonuç: Result

1. GEÇTİ
PASS

2. Dersten sorumlu geçti
Responsible for next year

3. Başarısız
Fail

MÜDÜR YARDIMCISI
VICE PRINCIPAL

MURAT TURUNC
İmsa. [Signature]

OKUL MÜDÜRÜ
PRINCIPAL

Adi Soyadı: **Remzi Mehmet DEMİRTAŞ**
İmsa. [Signature]
Bursa Anadolu Lisesi Müdürü

HAYATTA EN HAKIKİ MÜRSİT İLMİDİR DE İLGEMDİR.
K. ATATÜRK

Cenk Yöney'in lise son sınıfın ilk döneminde aldığı teşekkür belgesi. 25 ocak 1985

OKUL DISİPLİN KURULU KARAR ÖZETİ

Karar No : 18
Karar Tarihi : 2.4.1985

ÖĞRENCİNİN

1. Adı ve Soyadı : Turgay Bingöl
2. Kimlik ve yaşadığı yabancı dil : 840 1287
3. Yazılı ya da parasız yazılı yahut gündelik olduğu : Gündüzlük
4. Cezayı gerektiren davranışın geçilişi : Kopya vermek, yapılmasına yardım etmek, kopya yapmak.
5. Cezayı gerektiren davranışın detayları : Yapılan Almanca yazılı sınav sorularının (8. ve 9. sınıflar) bütünden öğrencilere verilmesi.
a) Cezalandırılan Öğrencinin İfadesinin Özetİ : Sorulardan çıkabileceğini tahmin ettiği bir bölümünü öğretmeni olan annesinin haberi olmadan, sırf arkadaşlık beğeni için hiçbir menfaat olmadan verdiğini beyan etti. Birkaç soruyu aldığı için, bunlardan bir kısmının sınavda çıkmadığını, sırf arkadaşlık için alabildiklerini, hiçbir maddi çıkar sağladıklarını beyan ettiler.
b) Cezalandırılan Öğrencinin İfadesinin Detayları : Turgay Bingöl, öğretmen olan annesinin haberi olmadan, bir kısım soruları, çıkabilir olduğu ile himiş ve arkadaşlarına sırf beğeni için vermiştir, ama suçludur. Annesi olan Öğretmenin bir suçlu yoktur. Turgay'ın Almanca Öğ. olan annesi ile aynı evde oturması, soruları hiçbir maddi çıkar gözetmeden vermesi, soruların da hazırlık sorusu olması ve bir kısmının zaten sorulan sorularla bir ilgisi olmaması.
6. Disiplin Kurulunun Kanca : 5. maddenin b bülümü
7. Cezayı hafifleten ya da şiddetlendiren nedenler : 8. (DÜRT) gün okuldan kısa süreli uzaklaşma tırna verildi. Yönetmeliğin 5. maddesinin b fıkrasının e bendi gereği.
8. Verilen cezanın geçidi ve dayanakları yönetmelik maddesi

Disiplin Kurulu Başkanı : Erol KADIOĞLU
Üye : Gülşen Beyoğlu
Üye : Kubilay Yasak

10

Karar No : 10
Karar Tarihi : 2.1.1978
Suçlu Öğrenci : İbrahim Yemilünya
Suç : Okul içinde sigara içmek
Suçu Kapsamına Alan Disiplin Yönetmeliği maddesi : 5. maddenin 8 bülümü
Kanıtlar : Okul Müdürlüğünün 520/1150 sayılı ve 26.12.1977 tarihli yazıları, Öğrencinin yazılı ve sözlü savunması.

Cezayı hafifleten ya da şiddetlendiren sebepler: -

KARAR

Okul Disiplin Kurulumuz yukarıda adı geçen Öğrencinin yazılı ve sözlü anlatımlarından sigara içtiği kanısına varmış kendisine gerekli uyarıyı yaparak aynı suç tekrarlama durumunda daha ağır ceza vermek koşuluyla Disiplin Yönetmeliğinin 7. maddesinin b bülümü uyarınca "KINAMA" cezası ile cezalandırılmasına oy birliği ile karar vermiştir.

Coşkun Yavaşoğlu : Disiplin Kurulu Başkanı
Mehmet Demirtaş : Üye
Birkan Gürsey : Üye

Uygundur
Nadir Gezer : Okul Müdürü

OKUL DİSİPLİN KURULU KARAR BEYATI

Karar No : 5
Karar Tarihi : 25.12.1981

ÖĞRENCİNİN

1. Adı ve Soyadı	2. KAYA, Ali KOÇ
2. Sınıfı ve işlediği yabancı dil	3. 11-A/501 İngilizce
3. Parasız ya da parasız yatılı yahut gıdaksız olduğu	4. Gıdaksız öğrencidir.
4. Cesareti gerektiren davranışın geçidi	5. Nübet yerini terk ederek okul mağazına gitmek.
5. Cesareti gerektiren davranışın delilleri	6. Müdür Yardımcısının başvurusu.
a) Cezalandırılan öğrencinin ifadesinin metni	7. Suçunu kabul ediyor.
b) Tanıkların ifadesinin metni	8. Suçunu kabul ediyor.
c) Yasaya, cesareti gerektiren davranışın yasa dışı ve cezalandırılmaya yarayan diğer delilleri	9. Öğrenci kusurlu bulunmuştur.
6. Disiplin Durumuna Kannata	10. Öğrenci kusurlu bulunmuştur.
7. Cesareti hafifleten ya da şiddetlendiren maddeler	11. Öğrenci kusurlu bulunmuştur.
8. Verilen cezaya geçidi ve dayandığı yasal hüküm maddesi	12. KINAMA-Lise ve Ortaokullar Disiplin Yönetmeliğinin 5. maddesi A. bendi d. fıkrası gereğince.

Ahmet MERTİN
Disiplin Kurulu Başkanı

İlhan ERÖZGEN
Üye

Gülşen BAYOĞLU
Üye

Mehmet DEMİRTAŞ
Bursa Anadolu Lisesi Müdürü

Okulun disiplin dosyasından örnekler

Teşekkür

Okulumuz Kültür ve Edebiyat Kulonun yayınlamayı gerçekleştirdiği «ÇABA»nın bu öğrenim yılı için planladığı üç sayıdan sonuncusu elinizdeki «ÇABA»dır.

Bu «ÇABA»ların size ulaşabilmesi, içinde bulunduğumuz koşullarda gerçekten olağanüstü, titiz ve özellikle sürekli bir uğraş gerektiriyordu.

Amacımızın gerçekleşmesi için bize bitmez tükenmez güç kaynağı olarak Bursa okulları içinde ilk kez böyle bir derginin yayınlanmasına olanak sağlayan okul müdürümüz sayın Nadir Gezer'e,

Ayrıca ve özellikle dergilerin yayınlanması süresinde gerekli tüm çalışmalarını tek başına üstlenerek yazıların derlenmesi, baskıya hazırlanması, basılması ve sonra da dağıtım ve pazarlaması işlerini özenle, titizlikle, inatla yürüten öğrencimiz, arkadaşımız Ruşen Kazı'ya teşekkür ederiz.

Kişiliğinde, geleceğin aydın, çalışkan bilim kadını ve yönetici insanını simgeleyen arkadaşımızı, özlem duyduğu en güzel yaşamı gerçekleştirebilmesi dileğiyle uğurluyoruz.

Usta çizgileri ile dergimizin kapak resimlerini hazırlayan Cahide Popsakal'a da teşekkürü bir borç biliriz.

Kültür ve Edebiyat Kolu Yönetimi Öğretmeni
MUZAFFER ÇAKIN

Bir iki ilginç anı

Kız arkadaşlarımızla birleşmeden önce Erkek Lisesinin laboratuvarlarından birinde öğrenim görüyorduk. Muavinimiz de Erkek Lisesi hocalarından Servet Beydi. Kendisi iyi adamdı, fakat tembelleğe hiç tahammülü yoktu. Yanılmıyorsam orta üçteydik. Nihat ve Yalçın şimdi olduğu gibi o günlerde de boğuşmaya pek meraklıydılar. Gene birgün sıraların üzerinde altalta, üstüste boğuşurlarken Servet Bey içeriye girdi ve hiç sesini çıkarmadan seyretmeye koyuldu. Biz de durumu Nihat ve Yalçın'a farketmedik. Servet Bey'in üzerinde de bizim gibi lacivert ceket, gri pantolon vardı. Tam o sırada Osman içeri girdi ve kavgayı görünce «vur, vur» diye bağırarak Servet Bey'i bizim arkadaşlardan biri sanarak sırtına pat pat vurmaya başladı. Biz donmuş kalmıştık. Aynı zamanda gülmek için kendimizi zor tutuyorduk. Servet bey birden geri döndü. O sırada Osman'ın yüzündeki ifadeyi anlatmanın imkanı yok. Korku, şaşkınlık karışımı bir ifade. Osman'ın korkudan nasil bayılmadığına şaştık. Servet Bey Osman'a bir tokat atarak gitti. O sınıftan çıkar çıkmaz biz kahkahaları koyuverdik. Osman ise halâ şaşkın şaşkın tarafına bakınıyordu.

Söz kavgadan açılmışken, gene öyle devam edeyim. Bu seferki olay Lise birdeyken oldu. Yanılmıyorsam Erman Erhan'la şakayla karışık kavgaya ediyordu. Ve galiba Erman'ın durumu pek iyi değildi. Onlar kendi havalılarında boğuşurken öğretmen olduğunu sonradan öğrendiğimiz ve hepimizin Erkek Lisesinde öğrenci olduğunu tahmin ettiğimiz genç biri kavgada onları seyretmeye koyuldu. Erman da bizim gibi tahmin etmiş olacak ki, bir an için Erhan'dan kurtuldu ve o gence doğru giderken «Abi ya, baksana beni dövüyorlar» dedi. Genç öğretmen Erman'a öyle bir tokat savurdu ki, Erman neye uğradığını şaşırıldı. Bizse bu sırada o genci tanıyanlardan onun öğretmen olduğunu öğrenmiştik. Gözlerimizden yaş gelene kadar güldüğümüzü söylemeye bilmem lüzum var mı?

UFUK ERSOY — II/8

Kendisine çok şey borçlu olduğumuz muhterem Müdürümüz Sayın Nadir GEZER'in kıymetli Müdür yardımcımız Coşkun YAVAŞÇADÖĞLU'nun istifalarını üzüntüyle karşıladığımızı, öğretim kadrosu içinde ve öğrenciler arasında müzahede ettiğimiz huzursuz ortamın giderek daha büyük kayıplara yol açmasından ve Bursa Anadolu Lisesinin başarılarını gözlemesinden son derece endişe duyduğumu teyiden ifade etmek isterim.

Milli Eğitim sorunlarının yaygın ve gerçekten çok karmaşık olduğu yurdumuzda tüm görevlilere düşen en önemli görevlerden biri, aksaklığı görülen sistem ve kuruluşlar için tatmin edici çözüm şekilleri ararken, başarılarını kanıtlayan eğitim kuruluşlarını büyük bir titizlikle korumak, desteklemek ve küçük sorunlarına derhal çözüm bulmaktır. Bu nedenle, 1978/1979 yeni ders yılına girerken, Bursa Anadolu Lisesi yönetim ve öğretim grubunda hiç yoktan yaratılan huzursuzluğun, daha önceki yıllarda olduğu gibi, sağduyunun galip gelmesi ve kısa sürede düzeleceğini ümit ediyor ve bekliyoruz.

Hüsamettin Örüç

Bursa Anadolu Lisesi
Koruma Derneği Başkanı

Söz : Metin KUTLU

Beste : Murat ONAT

**Gençliğin gür sesi
Bilgili hür sesi
Uygarlık bahçesi
Anadolu Lisesi**

**Yurdunu çok seven
Öğrenci, öğretmen
Öğün, çalış, güven
Anadolu Lisesi.**

**Bilgelik özünde
Doğruluk sözünde
Ata'nın izinde
Anadolu Lisesi**

**Öğretir ve sınırar
Bitmeyen bir pınar
Büyüyen bir çınar
Anadolu Lisesi**

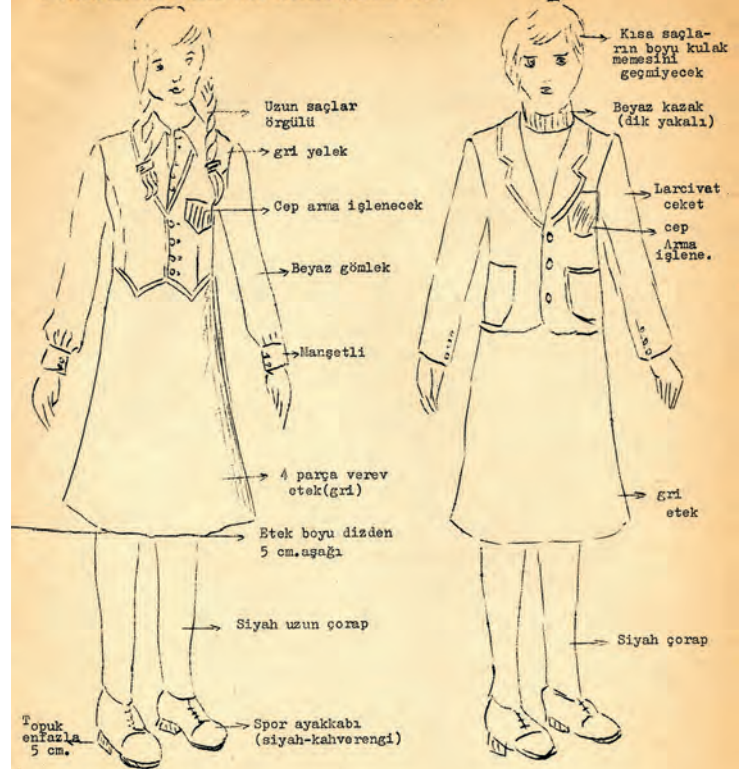
D-BURSA ANADOLU LİSESİ OKUL GİYİSİ (ERKEKLER İÇİN)

b-Erkek Öğrencilerimiz:

- 1-Erkek öğrencilerimiz açık düz beyaz veya krem renk gömlek giyecekler, lacivert kravat takacaklardır.
- 2-Erkek öğrencilerimizde listedeki istekler doğrultusunda giysi sorunumu düzene sokacaklardır.
- 3-Soğuk havalarda V yaka kazak giyilecek, mutlaka kravat takılacaktır. Balıkçı yakalı kazak giymek, öğrenciye yakışmayan giysi ile okula gelmek istememizce hoş karşılanmayacaktır.
- 4-Erkek öğrencilerin saçları enselerini geçmeyecektir.

D-BURSA ANADOLU LİSESİ OKUL GİYİSİ (KIZLAR İÇİN)

a)Kız Öğrencilerimiz:

- 1-Öğrenci, öğrenciye yakışmayan bir giysi ile okula gelmeyecektir. Bir takım giysi sorgularcasına okula gelişler okul idaresince uygun görülmemektedir.
- 2-Öğrenci giysisinde istekler çizimlerde sunulmuştur. Buna titizlikle uyulması en büyük dileğidir.
- 3-Hangi hava koşulları içinde olursa olsun okul içinde her türlü çizme giymi yasaktır. Öğrenci listede sunulduğu gibi en çok 4 ile 5 cm. arasında değişen topuklu koyu renk (siyah veya koyu kahverengi) bir papuğu okula gelecektir.
- 4-Etekler diz kapağının üstüne çıkmıyacak diz kapağının 5 cm. aşağısında olacak; eteklerde bırakılan paylarla, etek boylarına her ders yılı Anneler özel bir özen göstereceklerdir.
- 5-Çorap olarak siyah bir çorap giyilecek, bir takım süsü kaçıcı davranışlardan uzaklaşılacaktır.
- 6-Uzun saçlar örgülü, kısa saçların boyu kulak memesini geçmeyecektir; saat dışında her türlü zıynet eşyası takılmayacaktır.

Okulun ilk müdürü Nadir Gezer'in Koruma Derneğine gönderdiği yazı. Temmuz 1976. Hüsamettin Örüç arşivi

Okul servisinin yönleri ve duraklarını gösteren şema. 1970'li yıllar. Hüsamettin Öruç arşivi

500